5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2117 – Sîmbătă 1 Martie 1914

ALEGERILE COMUNALE

— Candidaţii conservator-democraţi —

Colegiul I

— Duminică 2 Martie —

George Lascar, fost Primar, fost Senator şi Secretar General al Ministerului Instrucţiunii.
Lascar Antoniu, fost Deputat, Senator.
George D. Şerban, fost Epitrop al Sf. Spiridon, fost Deputat, Senator.
I. Prassa, fost Inspector General al Invăţămîntului.
M. Mavrodin. avocat, fost consilier comunal.
Alfons Herovanu, avocat.
Oswald Teodoreanu, avocat, fost magistrat.
Colonel V. Dimitriu.
Stef. Negruzzi, fost prefect, Epitrop Sf. Spiridon.
N. Cananău, fost Deputat, fost prefect.

Colegiul II

— Marţi 4 Martie —

Al. A. Badareu, fost ministru.
Gh. Skarlet, avocat.
Justin Adace, farmacist.
St. Georgescu, avocat.
V. G. Cristofor avocat.
Claudius Rivallet, proprietar.
Căpitan **C. Palladi**, pensionar.
V. Arsene, fost consilier comunal industriaş.
V. Pella, fost deputat, avocat.

ALEGERILE COMUNALE

Pe an ce trece, alegerile pentru comună încep a fi tot mai importante purtînd din ce în ce mai mult interes.

Starea sanitară a oraşului nostru a ajuns în aşa hal, că orice critică fie cît de severă, tot n'ar fi suficientă a pune în evidenţă adevărata stare de lucruri.

Circulaţiunea stradelor e atît de anevoioasă că ne e ruşine să spunem că locuim iutr'un oraş cu macar oare care pretenţii de civilizare.

Din orice punct de vedere s'ar privi laşul, nimeni nu-i va contesta reputaţia de oraş murdar, infect, fără pavagiu, fără canaluri, cu serviciul alimentărei cu apă detestabil şi lipsit cu desăvîrşire de orice îngrijire, de orice concepţie edilitară sau financiară, pentru a-i crea mijloacele necesare la asanarea şi civilizarea lui.

A venit vremea să ne întrebăm, cine e de vină ?

Vom răspunde fără şovăire, *Cetăţenii Iaşului.*

Cetăţenii Iaşului nu s'au manifestat nici odată în favoarea tîrgului lor. Ei au ramas deci la orice lucrare făcută, deci la ori ce nepăsare, la orice neglijenţă. Ei nu s'au interesat nici odată cine vine în fruntea Comunei, cine intră în consiliul comunal Nu s'au interesat să vadă sub care administraţie comunală s'a făcut ceva pentru oraş, care guvern, care partid, care om politic a avut mai multă solicitudine pentru Iaşi.

Din culpabila lor nepăsare, Iaşul a ajuns în halul în care se află şi va merge din rău în mai rău, dacă cetăţenii Iaşului nu se vor deştepta, nu vor lua măsuri, ca încetînd păcătoşia de pînă acuma, să înceapă o stare de lucruri nouă să putem trăi în acest oraş, să putem respira un aer mai pur, să putem avea un traiu mai omenesc ca acuma.

Cum, acest oraş a ajuns în aşa hal că nu se găsesc în zidurile sale 19 oameni buni gospodari, cu aptitudinea şi priceperea trebuitoare unui oraş modern ?

Cetăţenii acestui oraş ajunsau ei în halul sclavilor, că nici acum cînd consiliul comunal nu mai are de jucat un rol politic, confecţionarea listelor electorale fiind scoasă din atribuţiile sale, nu sunt în stare să impună administraţiei comunale o direcţie mai conformă cu interesele oraşului ca higienă şi ca prosperitate ?

Cetăţenii Vienei au ales de 8 ori pe d. Lueger ca Primar, chiar contra voinţei Imparatului, şi Imparatul Austriei e foarte iubit de Vienezi, numai pentru că acesta reprezinta sentimentul lor anti-semit. Cetăţenii Iaşului să nu fie în măsură a impune voinţa lor în alegerea unei gospodării Comunale care nu are nici o legătură cu politica şi deci cu guvernul ?

Iaşul se mîndreşte că e centrul din care s'au născut ideile mari şi generoase ; cum se face că Iaşul nu naşte din Inima lui, ideia a scoate Primăriile de sub înrîuirea guvernelor, aruncînd în lături răsuflatele clişee, dînd naştere unui nou curent, emanciparea comunei de sub puterea guvernelor. Schimbarea guvernelor să nu însemneze schimbarea Primarului şi a Consilierilor comunali.

Oraşele au nevoie de gospodari, nu de politiciani şi este ocazia venită cu alegerea de la 2 şi 4 Martie a. c.

Se vor prezenta în faţa alegătorilor 3 liste. Sub imperiul legei actuale cu scrutin de listă alegătorul e silit să aleagă una din trei liste ; pînă ce alegătorii se vor decide a propune dînşii lista de gospodari comunali, sunt siliţi să aleagă una din trei. Care cetăţan al Iaşului nu cunoaşte valoarea fie-căruia candidat de pe cele 3 liste fie-care în parte. Pînă la selecţiunea pe persoane să se facă selecţiunea pe liste, aceasta macar ca un început de deşteptare, ca un avis care să vestească că la gospodăria Primăriei Iaşilor nu pot fi aleşi de cît cei mai reputaţi gospodari.

Listele sunt alcătuite să reprezinte pe cele 3 partide de guvernămînt.

Partidul conservator-democrat e cel mai vinovat din cele 3 partide, a făcut cele mai mari greşeli.

El a păcătuit mărind teritoriul ţărei, patrimoniul naţional.

El a păcătuit mărind prestigiul şi demnitatea naţională.

El a păcătuit făcînd atîtea opere mari cu privire la politica generală a ţărei.

Cu privire la Iaşi.

Partidul conservator-democrat a greşit sau a păcătuit, că a tradus în fapt ceea ce de 50 de ani se dorea, se cerea şi se promitea, *a adus apa,* Candidaţii de pe listele acestui partid au dreptul a solicita încrederea că vor face din acest oraş nenorocit un oraş higienic, civilisat şi locuibil. Asanarea oraşului e o chestie vitală pentru locuitorii lui şt vina va cădea pe umerii acestor locuitori, care împing desinteresarea şi indiferenţa lor pînă la crimă fiind iocuitorii unui oraş murdar, infect, insalubru, nepavat, neiluminat, necanalisat, locuitorii unui oraş care reprezintă ruşinea timpului în care trăim.

Nu ne îndoim că zilele de 2 şi 4 Martie vor da semnalul redeşteptărei laşanilor la alegerile referitoare la Comună.

Exemplul de la Iaşi se va lăţi, va cuprinde iutreaga ţară, va crea o viaţă nouă nu numai laşilor, dar tuturor oraşelor mari ale ţărei romîneşti.

Destul, ajunge cu politica şi cu partidele politice la comună.

Partidele politice să se deprindă a şti că mai presus de luptele lor interne de partid, sunt interesele oraşelor, viaţa cetăţenilor şi existenţa ţărei.

Să prezinţe liste alcătuite din oameni recunoscuţi ca gospodari. fie în viaţa privată, mai cu samă, pentru a duce gospodăria de la casa lor la casa comunală.

Consiliile comunale nu trebuie să fie mijlocul de împăciuire a nemulţumirilor din partide,

Cetăţeni laşani fiţi atenţi, cînd mergeţi la vot nu uitaţi starea tîrgului în care trăiţi.

G. D. Şerban

Candidaţii liberali pentru comună mint în mod sfruntat

Pînă la un punct se înţelege, de şi mulţi nu admit, ca într'o campanie electorală un ziar să avanseze fapte care nu corespund realităţii. Aceasta ie cu atît mai uzitat în practicele din luptele noastre electorale, cu cît cele mai de multe ori aseminea afirmări inexacte se fac de un scrib oare-care, care are totdeauna grijă să păstreze anonimatul.

Dar ca nişte candidaţi, ca d. G G. Mîrzescu strălucind în mijlocul obscurilor săi tovarăşi, să lanseze un apel către alegători în care să se spuie min iuni sfruntate, aceasta iesă din cadrul obicinuit al lucrurilor.

Astfel, în apelul adresat alegătorilor ieşeni d. Mîrzescu şi tovarăşii săi afirmă că d. M B Cantacuzino a solicitat ministerului de interne aprobarea unui credit de 93.000 lei pentru terminarea lucrărilor de la varianta Brăeşti şi că d. Take Ionescu a refuzat acordarea acestei sume.

MINCIUNĂ SFRUNTATĂ ! S'a cerut o modificare de budget pentru a se putea efectua aceste lucrări şi modificarea propusă a fost aprobată

D. G. G. Mîrzescu şi obscurii declară că din fondurile ce li se va pune la dispoziţie de actualul guvern vor executa această variantă,

O ALTĂ MINCIUNĂ SFRUNTATĂ ! Lucrările au început sub foasta administraţie, tuburile au fost comandate, lucrările urmau să înceapă în Iulie. Din cauza mobilizărei, însă, ele n,au putut începe de cît în Septembrie; dar sub foasta administraţie s'a început lucrarea, s'a pregătit totul.

De altfel considerăm ca o îndrăzneală fără nume din partea liberalilor de a atinge acest punct, cînd toată vina neajunsurilor de astăzi o are foasta administraţie comunală, care ne ţinînd seama de obiecţiile inginerilor societăţei Union Baugeselschaft, a decis, pe răspunderea sa, ca lucrările să se facă la Brăeşti, deşi fusese prevenită că terenurile de acolo sunt mobile.

Cînd un partid politic are pe conştiinţă o faptă de aseminea natură, ie bine să aibă cel puţin tactul de a evita aducerea ei în discuţie şi mai cu seamă cu atît mai puţin ie admisibil, ca sub propria iscălitură a d-lor Mîrzescu şi celorlalţi tovarăşi, să facă afirmări atît de mincinoase.

MICI POLEMICI

„Votaţi lista comunală în care străluceşte d. G. Mîrzescu ».

..Ca să strălucească, l'au decorat cu atîţia obscuri...

*

Catarău e la München.

— Ca să viziteze muzele, desigur...

*

Liberalii au înlesnit alegerea lui Fleva ca deputat ; conservatorii l'au pus pe lista consiliului comunal.

...« Entre les deux son coeur balance».

*

Administraţia interimară la comună este în luna de miere.

...Tot timpul face promisiuni cetăţenilor.

*

Ministerul domeniilor a arătat că sub d. Arion inginerii au incasat sume colosale.

— Fără... măsură !

*

O enormă cantitate de peşti se află, fără căutare, la Galaţi — spun ziarele.

Aşteaptă, care de care, să fie numit inspector al pescăriilor Statului.

*

Viitoarea administraţie promite încuragiarea caselor de cetire.

La clubul liberal « cărţile » fac deliciul multora.

*

O fericită combinaţie de erori de tipar a făcut „Mişcarea".

Discursul d-lui I. Brătianu a apărut, mai eri, în ziar combinat cu pasagii din o bucată lirică femenină.

— O adevărată escapadă... juvenilă.

*

De ce depinde ridicarea incasărilor la trupa de operetă ?

...De înălţimea la care Florica ridică picioarele.

*

Viitoarea administraţie comunală, spune « Mişcarea », « va închide robinetul exproprierilor ».

...Tocmai sub regimul Exproprierei ?!

NOTA ZILEI

Aşa e secsu !

Ori cît de grave ar fi preocupările şi problemele zilei, nu ne putem refuza din nou plăcerea de a mai cita un pasagiu din « Redeşteptarea » care « apără » femeea ca... funia pe spînzurat :

«...Ce să mai zicem aşa este făcut secsu acesta, să sufere toate greutăţile şi să aibă cei mai mulţi inimici, rămîne acum la dreapta înţelepciune a avocaţilor în complectarea drepturilor femei prin o lege specială.

Din cauza lipsei femeilor capabile de a reforma femeia la noi, s'a ajuns la cea mai proastă stare a femeei, de nu-ţi mai vine să crezi că se va putea face vre-o îndreptare folositoare, spre a se împuţina numărul prostituatelor, care au ajuns să Zăpăcească pe bărbaţi şi să nenorocească pe studenţi, cari ar trebui opriţi să mai acosteze femeile pe străzi părăsindu-şi şcoala.»

Din parte-ne, deşi femenişti îndrăciţi, preferăm să vedem studenţii acostînd femeile, decît făcînd politică à la Cosmovici-Cuza...

OAMENI ŞI LUCRURI

Poeziile unui Iaşan

Un volum pe care — n'am putea zice că-l aşteptau de ani de zile iaşanii, dar pe care editura „Minerva" îl făgăduise de mult şi care s'a pus în vînzare zilele aceste: „Poezii" de N. Beldiceanu.

Fără nici o prefaţă ; fără vre-o introducere,—ci bucăţile adunate printr'o alegere făcută, presupunem, de tînărul prozator N. N. Beldiceanu, fiul defunctului poet iaşan.

Poeziile sunt grupate în «Pasteluri», „Neguri", „Doine" şi „Poliritmice".

Pastelurile alcătuiesc în activitatea regretatului scriitor epoca influenţei alexandriane, epoca de calm sufletesc şi de inspiraţie senină. E drept că şi în acest gen, prin excelenţă patriarhal, Beldiceanu era departe de optimismul senin şi lipsit de orice complicaţie,—departe de maestrul vremei, Vasile Alexandri.

Dar, ori-cum, ce trecere abruptă simţim—chiar în volum — de la „pasteluri" la „Neguri", la acele bucăţi de dureroasă necredinţă, de strigătoare revoltă, ca : „Lăutarul", „Amurgul veacului", „Desmoşteniţii" şi celelalte, rupte parcă din frămîntările unei vieţi sociale pe care poetul o vedea mai mult cu intuiţia de cît cu ochii realităţii, — o vedea cu intuiţia culturii şi doctrinei socialiste de pe vremea „Contemporanului" şi tot odată sub impresia covîrşitoare a unor adînci decepţiuni personale cari contribuise a-i face tot mai posomorît, tot mai întunecat sufletul lui de poet adînc simţitor.

Sunt acele lovituri grele ce-i dase un destin ingrat şi care-l făceau să cheme unica tovarăşă credincioasă — Singurătatea—în ajutor :

Singurătate, vino, tu,
In lumea umbrelor mă du,
In ţintirim, sub cer mîhnit,
Străjer să am un brad cernit,
Iar lacrimile omeneşti,
Nu-mi mai aducă mie veşti
Din lumea 'n care am murit
'Nainte de a fi trăit...

Fu acea stare de profundă, iremediabilă amărăciune, care făcu pe poet să scrie ciclul numeros de „doine" cari apar acum în volumul „Minervei" pentru întăia dată, propriu zis. Căci nu s'au tipărit de cît, odinioară, într'o plachetă, istorică în felul ei, pe hîrtie posomorîtă ea însăşi ca şi cuprinsul „doinelor", puţin cetibilă şi menită parcă numai unui cerc restrîns de cunoscuţi ai poetului dezorientat prin atîtea ofense ale soartei.

Cît despre ciclul «Poliritmicelor»—ele sunt cea dintăiu încercare curagioasă şi originală în limba romînească din partea unui puternic talent poetic de a se emancipa de influenţa formei eminesciane, într'o vreme cînd fondul de cugetare poetică a lui Eminescu stăpînea încă toate inspiraţiile.

Este o încercare originală, cum spuneam, pentru că Beldiceanu n'a aşteptat ivirea lui Henri de Regnier în Franţa pentru a întroduce la noi poliritmia lui, după cum avea să se întîmple — două decenii mai tîrziu—cu victimele literare ale lui Regnier, Griffin, Jammes şi altor despoţi efemeri ai poeziei franco-romîno-simboliste.

Rodion

Conferinţele noastre

Comitetul executiv al clubului conservator-democrat, în ultima sa şedinţă, a hotărît, între altele, ţinerea unui ciclu de conferinţe, în legătură cu chestiunile politice şi sociale la ordinea zilei.

Iată prima serie de conferinţe anunţate:

Joi 6 Martie .	*d. Al. A. Badareu*
„ 13 „ .	*d. Gh. Ghibănescu*
„ 20 „ .	*d. Lascar Antoniu*
„ 27 „ .	*d. Eugen Herovanu*
„ 17 Aprilie .	*d. G. Dornescu*
„ 24 „ .	*d. M. Mavrodin*

D. Al. A. Badareu va trata despre **„Expropriere".**

Extraordinarul „succes" al conservatorilor în alegeri

Conservatorii sbîrnăie pe toate strunele extraordinarul succes ce au avut în aceste alegeri !

Şi într'adevăr, n'a întîrziat să vină strălucita dovadă a acestui succes chiar în plin parlament.

Insuşi d-l C. C. Arion a ţinut mult la această dovadă prin atacul—cu prilejul discuţiei Mesagiului la Cameră—la adresa guvernului asupra modului cum s'au făcut aceste alegeri la Buzeu, sistem Morţun.

Regretăm că ne lipseşte ca să reproducem încă odată din gazete, dialogul urmat în Parlament între d. C. Arion şi d-nii Brătianu, Morţun, C. Iarca şi din care a reeşit evident că fără concursul direct al guvernului d. C. Arion n'ar fi întrat în Parlament.

Mai zdrobitoare dovadă de grozava putere a conservatorilor. Mărturiseşte însuşi şeful partidului liberal, d-l Brătianu că a contribuit şi d-sa *cu ceva la prezenţa d-lui C. C. Arion în cameră.*

E dovadă cea mai vie că liberalii au sacrificat o parte din candidaţii lor pentru conservatori şi în contra conservatorilor-democraţi.

Şi aerul cu care-mi spunea mai zilele trecute un conservator că „am distrus pe takişti în alegerile acestea pentru totdeauna" îmi făcea impresia unui naiv muritor care-şi dădea ultima suflare. cu mulţămirea că în urma faptelor săvîrşite pe care le credea bune, fără a vedea miluirea guvernului, se duce de-a dreptu în rai !

Tunelul sub canalul Mânecii

Ziarele engleze ne-au adus ştirea că o delegaţiune de nouă-zeci de membri din Parlament a fost la primul ministru pentru a-i cere să sezisese guvernul asupra chestiunei tunelului submarin între Britania Mare şi Continent. De douăzeci de ani încoace, problema a fost examinată în mai multe rînduri şi în totdeauna s'a sfîrşit cu aceiaşi opoziţie radicală, aproape unanimă.

Care sunt motivele pentru şi care motivele contra construirii canalului ? Marea obiecţiune e de ordin strategic. Desvoltarea şi perfecţionalizarea armamentului au făcut uşoară închiderea tunelului în caz de criză ; dar, ar fi oare posibilă această închidere, în caz de surpriză ?

Laptele condensat NESTLE

este necesar în ori și ce casă fiind cel mai bun pentru menaj.

Cutia Lei 1.20. —— **De vînzare pretutindeni.**

Cereți mostre și modul de întrebuințare la casa „NESTLE" Str. Mîntuleasa No. 6.

— A se referi la acest anunț. —

Nu e de loc dovedit că Anglia s'ar putea apăra în contra unei invaziuni neașteptate și e de ajuns cea mai mică bănuială în această privință pentru ca englejii să se opună la legarea insulei lor cu continentul.

In mod foarte franc, ei spun tot ce gîndesc:

1. „Noi dorim ca înțelegerea noastră cu Franța să dureze. Dar cine poate ceti în cartea Destinului? Nici o armonie nu e vecinică și imprudent e acel ce vrea să decreteze viitorul".

2. „Chiar siguri fiind că Franța nu va fi nici odată inamica noastră, putem avea absolută siguranță că nici un dușman al Franței nu va putea pune stăpînire pe cealaltă extremitate a tunelului și să devie astfel inamicul nostru? Atunci, trebue să contribuim la apărarea Franței contra tuturor inamicilor ei; prietenia noastră cu Franța ar trebui să devie o alianță militară și navală pentru protecțiunea pasului Calais, ba chiar și a Belgiei".

Importanța acestei argumentări reiesă de la sine. Anglia nu poate fi de cît aprobată, cînd bazată pe un trecut glorios. ea proclamă că situația și politica ei insulară constitue cea mai bună garanție pentru siguranța, independența și influența ei în consiliile Europei.

Dar mai este și o altă dificultate și nu din cele mai neglijabile: e dificultatea financiară. Care ar fi costul întreprinderii? Este decisă Franța să participe? Și din partea engleză, cine ar putea supraveghia intrarea în tunel?

Nu se crede deci că deputațiunea de nouăzeci parlamentari să poată îndupleca administrația de a reveni asupra refuzului. D. Asquith nici nu i-a lăsat să plece cu iluzii, i-a făcut să înțeleagă, în mod foarte politicos, că cauza este judecată în apel și casație.

Nu mai e oare nimic de făcut? Scopul este de a se face mai puțin anevoioasă pentru călători trecerea canalului Mînecii; de a economisi din timpul trecerii și mai cu seamă de a evita două transbordări care cer munci și cauzează mari stricăciuni mărfurilor. Deputatul de Paris, Charles Leboucq, propune un alt mijloc pentru a ajunge la această țintă; e întrebuințarea unui ferry-boat. Evident că rapiditatea este mai mică, dar toate dificultățile politice și obstacolele financiare dispar în acest caz. Incercări cu ferry-boat s'au făcut. Scoția posedă în golful Farth, instalat cu un capital foarte mic, a beneficiat de un mare trafic, pînă la construirea podului peste Forth. In america, pe mările lacuri și pe fluvii, el funcționează de multă vreme și este considerat ca un mijloc de transport practic și puțin costisitor. In Danemarca, el asigură cemunicația între peninsulă și insulele Fionia și Secland, în aceleaș condițiuni s'ar putea face și peste canalul Mînicei.

In acest sens ar trebui îndreptate cercetările comisiunilor, dacă e dorința lor de a ajunge la un rezultat practic. Pe acest teren ar fi mai ușor o înțelegere între popoarele de o parte și de alta a canalului. Tot ce ar aplana dificultățile de schimb între ambele țări; tot ce-ar intensifica traficul de export și import reciproc; tot ce-ar strînge legăturile unei înțelegeri care pe lîngă că e cordială, mai este și comercială și industrială; tot ce iesă din domeniul fanteziei și se tratează pe terenul realității imediate, va fi primit cu entuziasm de amîndouă popoarele.

Se vinde prin licitație, la 5 Martie c. s. III Trib. Iași, imobilul din str. Lățescu No. 3, compus din 9 încăperi mari, deosebit antreuri, closete, camare, etc., plus 3 alte încăperi mari la atenanse (bucătărie, spălătorie, o cameră pentru servitori), pivniță, diferite, etc.

Imobilul are o suprafață de aproape 4000 m. patrați, fațadă pe str. Lățescu 120 m., alta pe str. Comănescu, apă și lumina electrică, diferite alte îmbunătățiri.

Amatorii pot vizita casele înainte de licitație.

INFORMAȚII

Membrii clubului conservator-democrat sînt invitați a se întruni zilnic în localul clubului, la oarele 5 p. m.

In cercurile bine informate se afirmă că, în partidul conservator, unii încep să-și dea seama că direcțiunea politică urmată în ultimul timp a fost o greșală.

Curente puternice s'ar manifesta în partidul conservator, cari ar cere ca partidul să renunțe la politica sa de non possumus în chestiunea revizuirei Constituției și să intre în calea concesiunilor, adoptînd și principiul exproprierii și pe cele ale reformei electorale.

Se impune ca organele autorizate ale partidului conservator să confirme ori să desmintă aceste zvonuri.

Astăzi în localul cercului didactic va avea loc o importantă consfătuire a profesorilor secundari din localitate în chestiunea indemnizațiilor de chirie.

Numeroși profesori liberali s'au asociat la cererea corpului didactic.

In cercurile conservatoare se spune că la întrunirea de ieri a comitetului consultativ al partidului s'ar fi hotărît escluderea d-lor Emanoil Antonescu și S. Mehedinți, profesori universitari, din partidul conservator.

In jurul noului local al serviciului sanitar s'au încins lupte. D. I. Petrovici, directorul institutului de chimie cere întreg apartamentul de sus din corpul clădirei principale. D. dr. Flor, noul director al școalei de agenți sanitari, dorește să ocupe acelaș apartament, ba încă să aibă și locuința în palatul Sturza.

Institutul anti-rabic, vrea de-asemenea să se mute acolo.

Cum se va sfîrși lupta vom vedea.

D-nii Acționari ai Casei de Scont și Imprumut din Iași sunt rugați a depune acțiunile lor la sediul Casei în vederea adunărei generale ce va avea loc Duminică 2 Martie a. c. orele 1 p. m.

Congresul tuturor maeștrilor secundari din țară, se va ține în București în zilele de 15, 16, 17 și 18 Martie a. c.

La liceul Internat se face o statistică asupra cheltuelelor și a venitului începînd din 1904; s'a constatat că statul nu perde cu această școală, din contra rămîne un excedent.

Insă cum statul n'ar trebui să ia acest surplus, ar fi bine ca să facă mai multe îmbunătățiri, de care se simte nevoe absolută. Acum 10 ani, rația de masă a unui elev era de un leu pe zi, pe cînd astă-zi s'a redus la 65 bani și cu scumpetea care este în aceste timpuri, trebuie să faci imposibilul să o scoți la capete. Noua direcțiune arată multă bună-voință de muncă asupra acestei instituții, care este fala Iașilor, fiind înființată în 1895 fiind atunci d. Take Ionescu ministrul școalelor, sub numele de «Liceul Model».

Femeea Maria C. Petraru, prin chei false s'a introdus în casa tatălui său din comuna Popești și i-a furat suma de 1000 lei.

S'a deschis anchetă.

In ședința sa de eri, consiliul județian a admis ca pentru distribuirea premiilor din fondul de 6000 lei, să se facă după recomandarea unei comisiuni, compusă din preot, învățător și primarul fie cărei comuni.

Consiliul de higienă al orașului va fi convocat pentru Luni 3 Martie. De astă dată ședința va avea loc cu ori care număr de membri.

Din partea serviciilor sanitare s'au înaintat azi tablourile de situația funcționarilor, cerute în vederea stabilirei îndemnizărilor de chirie.

Din Podul-Iloaei.—In zina de 26 Februarie, cercul cultural preoțesc No. 4 sub președinția protoereului județului, Sf. Sa economul Țincoca, a ținut ședință în locuința parohului comunei Podul-Iloaei, părintele Lăzărescu. Au fost prezenți preoții parohiilor P.-Iloaei, Doroșcani, Popesci Hărpășești, Dumești, Erbiceni, Totoești și Sinești.

De dimineață s'a făcut un serviciu religios, cu un sobor de trei preoți (Lăzărescu, Hărlăuanu și Zăhărescu), după care s'a ținut conferința cercului, la care Părintele Zăhărescu și-a desvoltat, cu multă competință dizertațiunea sa asupra mijloacelor de înbunătățirea soartei țaranilor cu aplicațiuni practice la cultura, grădinelor, a pomilor. creșterea albinelor etc. Președintele protoereul județului, și ceilalți membri ai cercului au luat parte la discuțiunea ridicată arătîndu-și fie-care părerea. După masa luată la părintele Lăzărescu, simpaticul protoereu, înconjurat de preoții, cari au luat parte la conferință, au avut o conversație intimă, discutînd mai multe chestiuni de interes bisericesc.

Mișcarea maeștrilor din țară. *Delegația maeștrilor din toată țara și delegația, Asociațiunei maeștrilor de desemn.*—Delegațiunea profesorilor de desemn, muzică, și gimnastică din țară, compusă din A. D. Atanasiu, d-na Luisa col. Vrabie, I. Țincu, Aristide Iliescu, C. Dimitrescu, d-na Aristia Constandachi, I. Teodorescu, I. Bucovineanu, d-ra Tănăsescu, d-ra Mina Stănescu și d-ra Teodorescu s'au prezentat alaltă ieri d-lui ministru al Instrucțiunei și d. A. D. Atanasiu în numele delegațiunei prezentînd memoriul tuturor maestrilor din țară a aratat în mod lămurit situația precară din toate punctele de vedere, în care au fost lasați maestrii de desemn, muzică, gimnastică, fie din interpretări greșite, fie din erori regretabile.

Odată cu memoriul general al tuturor maeștrilor s'a prezentat și un memoriu din parteu „Asociațiunei maeștrilor de desemn și caligrafiei din țară, prin d. C. Dumitrescu, în acelaș scop, arătînd ministerului că se asociază în totul la cele aratate de d. Atanasiu și memoriul general.

D. Ministru dacă a recunoscut în total nedreptatea față de maeștri și atît în chestia de regulament și lege, care e mai ușoară, va numi o comisiune care să se ocupe de aproape de cerințele maeștrilor și nevoile învățămîntului, iar în chestia sporirei salariilor își rezervă mulțămirea de a face o surpriză plăcută, fără a mai fi nevoie ca delegațiunea să se prezinte și d-lui ministru de Finanțe după cum d. Atanasiu instiințase pe d. Duca despre hotărîrea delegațiunei.

Se așteaptă rezultatul hotărîtor favorabil al d-lui ministru, care a recunoscut nedreptatea maeștrilor, iar în caz contrar maeștrii vor interveni pe lîngă corpurile Legiuitoare și comisiunile budgetare spre a le lămuri situația absolut precară și a interveni spre a li se face dreptate.

Iar peștele.—Chestia eftenirei peștelui ia o întorsătură foarte național-liberală. Ineficacitatea măsurilor ministeriale este explicată de către d. ministru Al. Constantinescu prin refuzul primăriilor a îndeplini ordinele primite. In adevăr, primăriile lucrează conform necesităților locale și nu în conformitate cu prescripțiile ministeriale ineficace și intrate în conflict cu nevoile locale.

Ministerul agriculturei și domeniilor a dat o nouă circulară în care între altele glăsuește:

„Comenzile de pește se vor face direct de primării, iar desfacerea peștelui se va încredința numai la persoane bine cunoscute ca fiind de bună credință, iar primăriile vor exercita cel mai sever control asupra modului de vînzare, retrăgînd autorizația dată, la cea mai mică abatere de la regulele stabilite.

Ar fi de dorit chiar a se cere o garanție celor însărcinați cu vînzarea, cu clauza că această garanție se va confisca în caz de neconformare".

După cum se vede, nici o prescripție în caz de lipsă ori abundență pe piața pescăriilor.

Mîne Sîmbătă, la ora 3 p. m. are loc la regimentul 13, prima șezătoare ostășească, cu un program variat.

Fostul guvern hotărîse ca conferințele generale ale membrilor corpului didactic primar să aibă loc cu trei zile înainte de Duminica Floriilor și aceasta spre a se înlesni mijlocul învățătorilor, ca odată cu aflarea lor în capitalele de județe să-și poată procura și cele trebuitoare pentru sărbători, scutindu-i astfel de drumuri făcute anume pentru aceasta.

Actualul ministru însă a revenit asupra acestei hotărîri și a decis ca conferințele aceste să aibă loc, ca și în alte vremuri, tot în cele trei zile de la sfîrșitul vacanței de Paști. Astfel conferințele generale ale membrilor corpului didactic primar, se vor începe în anul școlar curent în ziua de 10 Aprilie și vor dura până în ziua de 12 Aprilie inclusiv, ținîndu-se în Capitala fiecărui județ, în localurile ce se vor desemna de către respectivii revizori școlari de clasa I.

Toți participanții la conferințe vor fi împărțiți în secțiuni de cîte cel mult 60 membri. La formarea secțiunilor se va avea în vedere ca din fiecare să facă parte institutori, învățători titulari, ajutori învățători și învățători suplinitori, proporțional cu numărul lor total, atît barbați cît și femei.

In orașele Iași, Galați, Focșani, Ploești, București, Pitești, și Craiova, repartizarea pe secțiuni o vor face inspectorii de circumscripție, iar în celelalte orașe, reședințe de județ, respectivii revizori școlari de clasa I-a.

Cu prezidarea secțiunilor vor fi însărcinați revizorii școlari și institutori propuși de inspectorul școlar de circumscripție și aprobați de inspectorii generali.

In ziua de 12 Aprilie ora 12 din zi, membrii corpului didactic primar, vor fi concediați. Fiecare din ei e obligat să fie prezent la școală și clasă la 14 Aprilie, ora 8 dimineața, pentru începerea lecțiunilor.

Pentru liniștea și seriozitatea lucrurilor, numai membrii conferințelor vor lua parte la ședințe.

Ziarul *L'Independance Roumaine* află că d. dr. Anghelescu, ministru de lucrări publice a hotărît să acorde permisie de liber parcurs pe căile ferate ziariștilor profesioniști, cari colaborează la ziarele cotidiane.

Ziariștii vor trebui să aibă un stagiu de trei ani în profesiunea lor și să fie recomendați de sindicatul ziariștilor sau de « Asociația Presei ».

Invățămîntul în cadrilater. — D. Duca, ministru de instrucțiune, va depune zilele aceste proectul pentru organizarea învățămîntului în cadrilater.

Se vor crea în noul teritoriu școli primare gratuite pentru fiecare grup de 40 elevi. Vechile comitete școlare particulare vor fi desființate. Avutul vechilor școli publice trec în proprietatea Casei școalelor, în afară de pămînturile care au intrat în stăpînirea ministerului de domenii.

Școalele confesionale vor putea funcționa cu aprobarea ministerului.

S'a acordat un concediu de 18 zile d-nei Elena Popovici, institutoare la școala de fete No. 8 din localitate.

Mîne seară, Sîmbătă, va avea loc o serată a societății muncitorești „Munca" în sala „Splendid" din str. Daraban.

Cu această ocazie va ține o conferință d. dr. L. Ghelerter, tratînd despre Casele de Ajutor.

Administrația casei școalelor a ordonanțat un supliment de 900 lei, pentru procurarea combustibilului necesar școalelor primare rurale din jud. nostru.

S'a acordat un concediu de 3 zile d-nei Viorica Lecca, institutoare la școala de băeți „Vasile Conta".

Cercul de Recrutare Stefan cel Mare Iași aduce la cunoștința tuturor d-lor ofițeri de rezervă din raza acestui cerc a se prezenta la jocul de război în zilele de: 1, 8, 15 și 22 Martie a. c., de la oarele: 5·30—7·30 p. m., la corpurile care aparțin din garnizoană.

Cei cari fac parte din alte corpuri streine garnizoanei se vor prezenta în aceleași zile și ore astfel:

Infanteria la Reg. Stefan cel Mare No. 13.
Vînătorii la Batal. 4 Vînători.
Cavaleria la Reg. 7 Roșiori Cuza-Vodă.

TEATRUL NAȚIONAL

Opereta Bărcănescu

Vineri 28 Februarie 1914

Soldatul viteaz

cu d-na

Virginia Miclora

și d.

C. Tanase

D. G. G. Mîrzescu vorbește pretutindenea de viitorul d-sale primariat—deși știe că, cel puțin pînă la o modificare a legei, d-sa nu poate fi primar.

Intr'adevăr, prin legea pentru modificarea art. 30 din legea electorală din 2 Aprilie 1911, s'a prevăzut următorul articol unic:

„Funcțiunea de primar și ajutor de primar este incompatibilă cu demnitatea de senator sau deputat.

Se exceptează numai primarii orașelor București, Craiova și Iași, care vor putea fi aleși deputați sau senatori.

Aleșii colegiului al II-lea de Cameră din județele Ilfov, Dolj și Iași, nu pot fi aleși primari".

Așa fiind d. Mîrzescu nu poate deveni primar al Iașului. De ce dar caută să inducă în eroare pe cetățeni? Și de ce face lucruri care, întru cît nu sunt posibile conform legei, constituie acte pe care ne ferim a le califica.

Abia înscris în partidul liberal d. dr. Socor s'a și hotărît să demisioneze.

Motivul ie că ministerul de instrucție n'a admis ca suplinirea catedrei de clinica oftalmologică să fie încredințată d-lui Socor.

Din contra. A decis ca actualul conferențiar să facă cursurile până la finele anului, iar de la 1 Octombrie să fie înscris în budget plata unui agregat la această catedră.

Abia ieri s'au primit pe la licee și gimnazii circulara ministerului de instrucție în chestia îndemnizării de chirie. Intîrzierea aceasta pusă în legătură cu zvonul oficios că se refuză profesorilor îndemnizări, e o curată batae de joc ce va face profesorilor. Cauza aceasta stă că corpul didactic are un dușman ireductibil în persoana d-lui Emil Costinescu; și al doilea stă în faptul că profesorii prea se lasă a fi numai oameni de partid, înainte de a fi întăi și întăi profesori.

Noul program de astă-seară Vineri 28 Februarie c. al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, cuprinde printre altele:

„Logodnica blestemată sau goana după milioane", film parizian de mare artă în 4 părți. Emoționantă dramă de aventuri senzaționale și peripeții extraordinare. Grandioasă desfășurare din viața milionarilor și a aventurierilor.

Rolul aventurierei e interpretat de d-ra Josette Andriot, artista pariziană care a creat rolul «Proteei».

Prin Japonia, interesante și pitorești călătorii în țara vitejilor.

Căsătoria lui Lory, film comic danez; desfășurare interpretată de pleiada artistică scandinavă.

Afară de noul program cinematografic care cuprinde ca de obiceiu 4 părți mari, apare în pauza cea mare Mica Fougère, o artistă extraordinară în dansurile moderne și internaționale.

Mica Fougère, apare ea însăși pe scena circului Sidoli, ca număr de varieteu.

Mîine Sîmbătă două matineuri și reprezentație serală.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 2 Martie. Două matineuri (3 și 5 ore) și reprez. serală. Program nou duminical: «Frumoasa țarancă», piesă în 3 acte cu d-ra Gabrielle Robinne de la Comedia Franceză din Paris, etc.

CEL MAI MARE HOTEL DIN ROMÂNIA

GRAND-HOTEL

(FOST DE FRANCE)

București. - Calea Victoriei, în fața Palatului Poștelor

250 CAMERE

Mobilate complect din nou; Calorifer, Apă rece și caldă în toate camerele; Ascensor, Sală de lectură, Băi și telefoane în toate etajele, etc.

PRETURI FOARTE MODESTE

AUTOBUS LA GARĂ

CAFENEA ELEGANTĂ CONSUMAȚIUNI EXCELENTE

Edilitate sau politică?

Nici astăzi oficiosul partidului liberal din localitate nu suflă un cuvînt în ce privește distribuirea de demnități în viitorul consiliu comunal, în cazul reușitei listei liberale.

Cuvinte vagi: „votați lista în frunte cu dl. G. G. Mîrzescu“ ori: „lista în care strălucește numele d-lui G. Mîrzescu“.

La repetatele noastre afirmațiuni că se pregătește orașului numai un nou provizorat; că Iașul va avea de suportat încă un interimat; la argumentul legal că d. G. Mîrzescu este **incompatibil** *cu demnitatea de primar, „Mișcarea“ nu are nici un răspuns decît terminologia vagă, romantică, intenționat nelămurită cu „strălucirea d-lui Mârzescu și celelalte.*

Să fi ajuns opinia publică ieșană atît de depreciată la clubul liberal încît nu-i se acordă o satisfacție atît de slabă, de a-i se spune **cine** *e destinat a fi primar la Iași?*

Cu cît „Mișcarea“ născocește mai multe fraze goale; cu cît caută mai mult să ascundă adevărul; cu cît se înglodeaza mai mult în chestia „glodului“ străzilor ieșane și într'o vorbărie deșartă, cu atît suntem mai în drept a spune alegătorilor ieșani:

— Feriți-vă de demagogia liberală, care vrea întroneze la comună **politica,** *iar nu gospodăria cinstită.*

Nu votați lista interpușilor

Nu recurgeți la nuoi interimate, care vor ruina Iașului!

Votați pe cei mai buni foști primari ai Iașului; votați listele cari au în frunte pe d-nii **Gh. Lascar** *și* **Al. A. Badareu.**

ULTIME INFORMAȚII

Se dă ca absolut sigură următoarea caracteristică și cu cîntec mișcare în magistratura ieșană:

D. Vespasian Erbiceanu, actual prim președinte al tribunalului Iași, consilier la Curtea de Apel din Iași în locul vacant prin scoaterea la pensie a d-lui N. Leonescu.

D. Kessim, membru de ședință, prim-președinte, în locul d-lui Erbiceanu.

D. Popovici Omer, judecător, membru de ședință în locul d-lui Kessim.

D. Diaconescu, președinte al tribunalului secția 'III-a Iași, prim procuror la tribunalul Ilfov.

D. Hypolit Mîrzescu, judecător, președinte al tribunalului secția III-a.

D. Munteanu, procuror de Iasi, trece procuror la Botoșani în locul decedatului Costea.

D. Rang, membru supleant, procuror în locul d-lui Munteanu.

Prin cercurile liberale, se afirmă că guvernul are intenția de a se modifica legea electorală cu privire la consiliile județiene, în senzul ca reînoirea sa se facă pentru o parte dintre consilieri prin tragere la sorți, așa că un număr de membri să rămâie stabili. Aceasta pentru a stabili o continuitate la județ.

GREVA CORPULUI DIDACTIC.—Față cu hotărîrea inoportună a d-lui Emil Costinescu, ministru de finanțe, de a refuza corpului didactic indemnizare de locuințe, ideia unei greve generale a profesorilor de toate gradele prinde teren.

In astă seară profesorii din Iași și-au dat întîlnire la cercul didactic spre a discuta asupra chestiei și a lua o hotărîre. Se va stărui pe lîngă profesorii deputați ca să interpeleze pe miniștrii Duca și Costinescu asupra acestei chestii, și la nevoe profesorii să se pue în grevă. Cum Universitarii prin grevă au căpătat ceeace au vrut, se prevede că aceiași mișcare se va produce și între profesorii secundari.

Candidații liberali la comună au trimis o scrisoare colectivă la alegătorii de comună, prin care li se solicită voturile. Nu se spune acolo nici un cuvînt de chestia tramvaiului. De ce ocolesc această chestie așa de vitală pentru comună? Nu le dă mîna, căci se tem să nu fie trimeși la primblare cu Georgel cu tot.

Judiciare.—Curtea de Apel s. I-a a achitat astăzi pe Al. Vasilescu, directorul ziarului ceferiștilor «Lupta» pentru delictul de fals în acte private și încercare de excrocherie, de care era învinuit în chestia telegramei Toneanu, în legătură cu procesul Ana Loster, și inginerul Busuioc.

Vasilescu a fost asistat de d-nii avocați N. Leonescu, Lascar Antoniu și Oswald Teodoreanu.

— *Cereri de declarare de falimeut.*— B. Iacobsohn cere declararea în stare de faliment a comerciantului A. Melinte din comuna Andrieșeni.

Firma C. M. Braier cere declarare a lui Haim Iosif și Strul Goldstein, hainari din Iași.

Firma D. Ichlesinger cere declarare a firmei Il Horovitz și D. Haimovici din Iași.

Strania afacere de la Comuna

Am înregistrat îndignarea produsă în oraș, de măsura luată de administrația comunală, de a sili pe toată lumea ca pînă în trei zile să-și schimbe instalațiunile de lumină electrică și am publicat protestul ce s'a adresat în această privință.

*

Dar lucrurile au luat o turnură și mai gravă.

Dar să relatăm cele petrecute pe ziua de eri.

Pentru a evita furia administrației comunale, librăria Socec s'a grăbit eri dimineață să tocmească niște lucrători și să înceapă a executa schimbările impuse.

Dar abia începuseră lucrările, și iată că sosește d. Vidrighin, șeful serviciului electric al Comunei, care oprește lucrarea, sub motiv că lucrătorii n'ar avea *autorizațiunea specială.* Ceva mai mult, cheamă gardiștii și poruncește arestarea lucrătorilor.

In fața prăvăliei se adunase multă lume, revoltată de cele petrecute.

*

Arestarea aceasta samovolnicească și actul nesăbuit ce se făcea în numele administrației comunale a fost adus la cunoștința d-lui Săndulescu, prefect de poliție.

Să mărturisim, că d. Săndulescu a rămas la rîndul d-sale îndignat de cele petrecute, pe care le-a caracterizat în termini violenți, pe care chiar ne ferim a le reproduce, și a dat ordin ca lucrătorii nu numai să fie puși în libertate, dar să continue cu lucrarea începută la librăria Socec.

*

Dar se va întreba lumea, cine are dreptul să execute instalațiuni de lumină electrică?

Răspunsul la această întrebare, îl găsesc cetitorii în reclamele tipărite și răspîndite în oraș, cu puține zile înainte ca administrația comunală să ieie dispoziațiunea aceasta brutală și revoltătoare.

Iată cum glăsuește reclama de care vorbim:

*

Inginer Gheorghe Vidrighin
Șeful serviciului Electric al comunei Iași
Directorul lucrărilor Electrice
Inginer I. Cana & M. Fingherhuth
Iași

Execută ori ce fel de instalațiuni în ramura electricității după sistemele moderne ale prescripțiunilor «*Uniunei Electrice Generale*» cu materialele cele mai bune și prețurile cele mai reduse posibile.

Personal special. Devize și oferte la cerere.

Deplasări în provincie cu preț moderat.

Atragem atențiunea d-lor Proprietari că după o practică destul de îndelungată în străinatate și țară suntem în măsură a desfide ori-ce concurență serioasă ca mod de executare și buna funcționare.

*

Cu alte cuvinte d. Vidrighin, șeful serviciului electric al comunei, lucrînd în numele administrației comunale, ia măsuri drastice pentru a sili lumea să-și schimbe instalațiile, și tot d. Vidrighin, representînd societatea de exploatare «Vidrighin, Fingherhut și Cana», se declară gata a executa acele lucrări și numai ei avînd acel drept.

*

Pănă în acest moment administrația comunală n'a luat nici o măsură, pentru a-și degaja responsabilitatea în această afacere, atît de scîrboasă.

Cei ce au adus în Iași știri oficioase că nu are să se acorde corpului didactic îndemnizare de chirie sunt d nii inspectori, Sol. Halița și D. Ionescu.

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă într'un imobil sau imediat după credit. A se adresa la d. avocat Eraclide, str. Sft. Sava.

Important

Duminică 2 Mart. a. c. ora 9 fix are loc o mare întrunire în sala «Cultura» din strada Mîrzescu, la care va lua cuvîntul MARELE CONFERENȚIAR din Berlin, Dr. phil. M. Geyer.

Intrarea liberă. Locuri rezervate 0.50. Biletele la d-nii M. Duff, Frați Hirschensohn și d. Rothenberg (postăv.) str. Ștef. cel Mare.

Dr. HALPERN
de la Facultatea din Paris
Mamoș — Boli de femei — OPERAȚIUNI
Reîntors din Paris și-a reluat ocupațiunile
5 STRADA PACURARI 5
vis-a-vis de Cofetăria Tuffli.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei“

Tratativele romîno-ungare

Continuarea discuției în Cameră

Buda-Pesta. — Cu prilejul discuțiunei în Cameră, d. Saghy din opoziție dezaprobă negocierile d-lui Tisza cu „oamenii care cer sfaturi din București“. Recunoaște că sînt multe rele în administrație dar ele nu trebuesc îndreptate numai în folosul Romînilor. Oratorul dă cetire unor articole din ziare ale d-lui Goga, spre a dovedi că Romînii sînt refractari unității statului.

Deputatul Lajos, guvernamental, aprobă demersurile contelui Tisza.

D. Zoltan Deszy din opoziție, zice că în calitate de fost prefect al unui județ locuit de numeroși romîni, îi cunoaște prin contactul zilnic avut cu ei și că a învățat să aprecieze marile lor facultăți. Opinează că trebue să îi se acorde toate concesiunile compatibile cu unitatea de stat.

Albert Bersevici, fost ministru al cultelor și instrucțiunei publice, spune că e fericit că tratativele dintre d. Tisza și Romînii au dovedit în fața Europei fabula despre oprimarea Romînilor de către Unguri. Zice că învățarea limbiii ungare e o bine-facare pentru Romîni pentru că dă putința de a ocupa funcțiuni publice.

Discuțiunea urmează.

Excese pedepsite

Londra.— Sufrageta Mary Richardson, care a stricat tabloul lui Velasgusez «Venusa cu Oglinda», a fost condamnată la 6 luni închisoare.

Scadere de scompt

Buda-Pesta.— Banca austro-ungară a scăzut scomptul la 4 la sută.

O proclamație

Durazzo.—Principele Albaniei a adresat următoarea proclamațiune:

Albaneji!

Astă-zi Albania, liberă și independentă intră într'o nouă fază a istoriei. Destinele patriei sunt de-acum încredințate în mînele unui rege, înțelepciunei guvernului și virtuțile patrioților.

Drumul de parcurs este lung și plin de obstacole, nici un obstacol nu este insurmontabil pentru un popor avînd tradiții celebre în istorie și care are o mare voință de a munci și propăși.

Datoria noastră și a succesorilor noștri va fi pururea să caute fericirea națiunei prin toate forțele noastre.

Inspirat de aceste sentimente, am primit din mîinele voastre coroana albaneză.

Albaneji!

In clipa cînd urcam tronul, așteptam de la voi ca toți să veniți în jurul regelui vostru și să lucrați împreună, întru realizarea aspirațiunilor naționale.

(ss) **Wilhelm I**

Dată la 9 Martie 1914

D. Carp la Cameră

— Retragerea definitivă a d-lui Carp din vieața politică —

București.—D. P. P. Carp, va participa la ședința de azi a Camerei, și va lua cuvîntul, în discuția asupra revizuirei, la sfîrșitul ședinței.

După cît se știe, d. Carp își va da părerea numai în chestia expropierei și nu se va atinge de loc de reforma electorală.

Se crede că d. Carp va declara apoi că se retrage din vieața politică, și că nu va lua parte nici la Constituantă.

Discuția mesagiului

București.—Astăzi începe la Senat discuția Mesagiului.

Din partea guvernului vor vorbi d-nii N. Botez și Al. Enacovici.

In preajma revizuirei Constituției

— Declarațiile d-lui Ionel Brătianu. — Audiența d-lui Marghiloman. Consfatuirea de la d. Tache Ionescu

București.— D. Ion Brătianu, întrebat de mai mulți senatori, cu privire la procedarea ce se va urma în chestia revizuirei, a respuns că guvernul are intențiunea de a lasa cea mai largă libertate în discuțiune și că se va inspira în privința procedurei după precedentele cunoscute la noi.

Astfel cetirea raportului ce a avut loc astă-zi, este considerată ca prima cetire.

O discuțiune va urma acestei cetiri, după care se va procede la un vot.

Dacă discuțiunea va fi terminată înainte de terminul minimum de 15 zile prevăzut de constituție pentru a se proceda la a doua lectură, se va aștepta ca acest termin să fie expirat pentru a se proceda la a doua lectură.

Dacă discuțiunea nu va fi terminată în termenul de 15 zile, se va aștepta până va fi sfărșită pentru a se face a doua cetire. Acelaș procedeu se va urma pentru a treia cetire, după care se va proceda la un ultim vot.

Seziunea va fi prelungită până ce discuția va fi terminată, ori cît de mult ar dura.

Deci pentru a cîștiga timp spre votarea budgetelor dacă va fi nevoie de ședințe de noapte, ele se vor ținea.

In cercurile conservatoare, noua atitudine a guvernului liberal de a lăsa o cît mai mare libertate în discuțiunea revizuirei se atribue audienței d-lui Marghiloman la Rege.

Se spune că d. Marghiloman ar fi arătat suveranului primejdia ce ar rezulta, dacă partidul liberal ar menține graba cu care a procedat în primul moment în chestia revizuirei.

D. Marghiloman a cules impresia că regele fusese convins de d. Brătianu, că abia constituanta ar avea precădere de a discuta pe larg articolele supuse revizuirei, și nici de cum actualele corpuri legiuitoare.

Abia însă, după această audiență, în consiliul de coroană, regele și-a exprimat dorința, a se face acum cea mai largă discutare.

Numai așa se explică—zic conservatorii —schimbarea bruscă în atitudinea liberalilor.

*

In vederea discuției asupra revizuirei ce începe azi, o consfătuire a avut loc la d. Take Ionescu, la care au participat parlamentarii conservatori-democrați și s'a făcut un schimb de vederi.

Comisiunea Camerei la Palat

București.—Azi la ora 12 cu obicinuita solemnitate, comisiunea Camerei a înmînat Suveranului răspunsul la Mesagiu.

Comisiunea a fost primită de Suveran în Sala Tronului. Azistă toți miniștri.

Președintele Camerei a cetit răspunsul, după care Suveranul a rostit cîteva cuvinte.

Comisiunea, cu aceiași solemnitate, s'a întors apoi la Cameră.

Banchetul Goga

București.—Aseară a avut loc în sala Germană banchetul dat în onoarea d-lui Octavian Goga. Au azistat numeroase personalități și s'au rostit cuvîntări interesante.

La urmă a vorbit și d. Octavian Goga

Française *demande, leçons pour fillettes.*
Prix modérés. Ecrire poste restante sous I. P.

BELLA ROHRLICH
FROIM STERNBERG
Antreprenorul Berăriei Azuga
LOGODIȚI
Botoșani Str. Primăriei 30. Iași
Februarie 1914
In locul oricărei alte inștiințări

Ocaziune De vînzare o chitară avînd o vechime de peste 70 ani, cu gît dublu și resonanță admirabilă. Adresa la redacție.
Str. Nemțească 6

Doctor S. Dulberger
de la Facultatea de Medicină din Viena
după o practică de 17 ani în spitalele din Iași, Viena și Berlin sub direcțiunea d-lor profesori Sculy din Iași, Drasche din Viena și Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri și în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecționate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză și toate intoxicațiile cronice, dă consultațiuni dela 10—12 m. și 3—5 p. m. în locuința sa din:
Iași, Str. Costache Negri No. 10
(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.
— Telefon No. 101 —

Marele Magazin de Muzică
„MICHELSOHN“
fondat în anul 1879
Iași, palatul Creditului Urban, Iași
PIANE și PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York
precum și din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu prețurile originale a fabricei.
Pianine electrice
Kühl & Klatt—Berlin
Orchestrioane automate
Peters—Leipzig
Ori-ce fel de instrumente muzicale și accesorii.
Note clasice și moderne
Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*
La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori ce parte a țărei.

De arendat sau de vînzare o vie — podgoria Breazu — fără plantație, cu pomi roditori, în întindere de 4 fălci, avînd apă purgativă captată într'o fîntînă de 12 m. c.
A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str. Stefan cel mare No. 6.

Uneltele agricole *precum și ori-ce alte mașini agricole, viticole și industriale din fabricele cele mai renumite se găsesc la Reprezentantul din Iași,* a Soc. An. Romîno-germană fost Ventzki. **Ventzki**
ARTHUR N. THALLER
Str. Ștefan cel Mare 29
Depozit permanent

Preda Limba Franceza
Profesor francez asigurînd perfecționarea în scurt timp.
Réné Griffon
29, Toma Cosma

Doctor FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iași, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 și 3—5

Reparațiuni și PRESCHIMBĂRI LA INSTALAȚIUNI de apă și canal, closete, băi etc. bine executate și eften la V. Alexandru, str. Crucei 75.

Prof. Dr. Mezincescu
Consultațiuni pentru
BOALE SIFILITICE
de la orele 1—2
Str. Lascar Catargiu 10

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi -5, compuse din 4 apartamente, canal, apă, A se adresa d nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca

Carusso, Tita Rufo, Tamgua etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vărsta de 7–8 iuni, în momentul intercărei şi în timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă în timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL:
6, Rue de la Tacherie, PARIS şi *pretutindeni.*

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undel-mnuri* de la cele mai renumite fabrici fraţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, A merica şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat **de** ***Constanţinopol, Smochine*** **şi** ***Malaga*** **de** ***Smyrna, Marmelade*** **şi** ***Caramele*** **ruseşti,** ***Cacao şi Ciocolate*** **de la cele mai renumite fabrici.**

— Conserve „CORONA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca şor unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale Setrac H, Ohannesian
str. Cuza Vodă 42

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mârzescu

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiché, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILA NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului **Leon From**

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domicilia.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode strâine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe englese şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria
„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al **WEISS** din Piaţa Curţei Regale Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

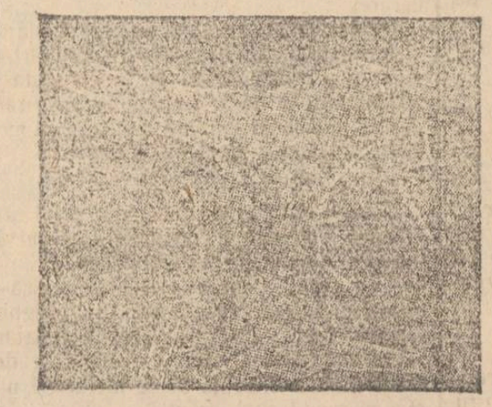

Facori. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie,* curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *Injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 53.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

HAINE ŞI CONFECŢIUNI

PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clienţele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în PIAŢA UNIREI, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe Mârzescu No. 17

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mironescu 17

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2118 - Duminică 2 Martie 1914

Către alegătorii pentru Comună

Incă-odată şi-au dat mâna ura liberală şi invidia conservator-reacţionară în potriva listei conservator-democrate.

S'au întâlnit odată mai mult, într'un duios acord făţarnic, pentru a bârfi şi intuneca o operă glorioasă în trecut şi care aşteaptă incă de la voi, Iaşani, consacrarea printr'o izbândă nouă.

Consacrare, nu răsplată.

Consacrarea muncei oneste şi neîntrerupte, pe care a

depus-o ca primar al Iaşilor GHEORGHE LASCAR, neodihnit o clipă, până când a văzut îndeplinită marea dorinţă a iaşanilor atât de indreptăţită, — dorinţa de a avea o bună apă de băut şi de luptat în potriva epidemiilor teribile.

Consacrarea operei va fi de a da încă odată Iaşului pe acel neobosit primar care, mai presus de orice preocupări politice, s'a devotat şi se va devota totdeauna intereselor vitale ale acestui oraş din cale afară neglijat şi sacrificat numai din cauza nenorocitei confuziuni ce se face între activitate politică şi operă edilitară.

Cetăţeni alegători.

Acum in ajunul marilor prefaceri sociale in ţara noastră, indepliniţi pentru voi inşi-vă, această însemnată diferenţiare.

Lăsaţi pe reprezentanţii Iaşului să se ocupe in Parlament de indatoriri politice.

Dar, in ce priveşte comuna, rupeţi cu relele obiceiuri şi inauguraţi o tradiţie nouă şi sănătoasă.

Strângeţi-vă, iaşani, in jurul acelui concetăţean al vostru, care s'a arătat a fi cel mai destoinic, cel mai muncitor, cel mai folositor primar al Iaşului.

Daţi intreg concursul vostru lui GHEORGHE LASCAR şi colaboratorilor lui distinşi.

Votaţi **lista conservator-democrata.**

MICI POLEMICI

Trepăduşii dela « Evenimentul » şi-au ieşit din fire.

Li s'a părut că o campanie pe chestia « apei » este o aluzie răutăcioasă la adresa patronului lor.

*

In chestia prelungirii liniilor tramvaiului electric liberalii au o... linie de conduită foarte strîmbă.

*

S'a convocat de urgenţă clubul conservatorilor „puri".

La ordinea zilei chestia gravă — la ce oară să se retragă, mîni, candidaturile la comună.

*

Sufragetele engleze au distrus un preţios tablou reprezentînd pe Venus.

Le roade gelozia şi pe sufragete!...

*

O culme a unui alegător alcoolic ar fi să voteze pe Gheorghe Lascar care a înzestrat Iaşul cu... apă.

*

De ce se vinde « Evenimentul » atî de puţin?

— Pentru că afişele din vitrină dau gratis publicului de două ori atîtea minciuni cîte publică ziarul.

*

Curentul violent de astă noapte ne-a suflat pînzele cu candidaturile noastre.

Să nu se bucure adversarii: pe dînşii poate să-i sufle cu candidaţi cu tot, de slabi ce sunt.

*

De ce se leagă adversarii de peste drum de pînzele noastre?

...Pentra că presimt că vom lupta pînă în pînzele albe.

NOTA ZILEI

In nota lor...

Cronicarul teatral P. (nu ştim bine dacă e d. Praja, ori d. Petrovici) a văzut la operetă:

In loja balcon pe d. N. Cananău,
In balcon pe d. St. Negruzzi
In galerie pe d. Anibal Ciurea.

Ne miră foarte mult că miopul n'a fost mai atent, căci ar fi distins, în partea opusă:

Pe d. D. Grecianu în loja de balcon,
Pe d. Meissner in balcon,
Pe d. dr. Riegler la galerie,
Pe d. Stamatiu în loja gratuită a actorilor,
Pe d. Stroja privind, de afară, prin gaura uşei de intrare,
Şi aşa mai departe.

Spiritul e foarte eften în prăvălia „Evenimentului".

ECOURI

Frumuseţa trecătoare.—In general se zice că la Paris toate femeile sunt frumoase, sau atît de drăguţe în cît ar fi greu să se decerneze premii; ar urma să se dee tuturora.

La Londra, o experienţă recentă n'a dat rezultate atît de frumoase. Un juriu a fost postat lîngă *Mansion House*, la ora cînd amploaiatele comerciale părăsesc biurourile. S'au găsit 10 femei frumoase; 57 plăcute şi 33 *oare care* (se se citească... urîte). Un al doilea juriu s'a aşezat la *Trafalgar Square*. S'a decretat că n'a fost văzută nici o femee frumoasă; dar 8 drăguţe; 60 atrăgătoare; 23 oare care şi 13 grozav de urîte. Cu toate acestea, un al treilea juriu care a funcţionat în cartierul teatrelor, la ceasul eşirei de la matineuri, a găsit că aproape toate femeile sunt drăguţe.

Cauza să fie că se distraseră ? ori pentru că-şi făcuseră tualeta ?

That is the question.

OAMENI ŞI LUCRURI

Un poet al cugetării

Retipărirea—după o lungă aşteptare—a volumului de poezii a regretatului poet iaşan N. Beldiceanu va mulţumi negreşit pe admiratorii regretatului scriitor. Dar îi va nemulţumi în acelaşi timp prin unele omisiuni făcute şi cu osebire prin eliminarea din micul volum a poemei filosofice «Pămîntul».

Nu ne facem iluzii. Cartea tipărită acum de editura „Minerva" va rămîne izolată. E foarte puţin probabil ca, pînă peste mulţi ani, să avem o nouă ediţiune care, eventual, ar putea îndrepta neajunsul.

Ştim, pe de altă parte, că poemul amintit nu s'a tipărit în întregime şi că poetul, surprins de o moarte prea timpurie, n'avusese vremea să-l termine, ori—cel puţin—să-l dea publicităţii în paginele «Arhivei». Dar atît cît s'a tipărit alcătuia o lucrare de mare valoare şi era o suficientă dovadă de evoluţia poetică pe care, în decursul anilor, o înfăptuise puternicul talent al scriitorului şi de concepţiunea într'adevăr originală a unui subiect vast în plină execuţiune.

Proporţiile „lucreţiane" pe care tindea să le iee «Pămîntul» erau prin ele singure, neaparat, un obstacol. Dar capitolele se urmau, vaste şi eloquente, cuprinzînd tot mai de aproape, miezul subiectului, — o adîncire a cauzelor şi efectelor mari în veşnica şi neîmblînzita frămîntare a firii creatoare.

Nu „de rerum natura" vroia să se ocupe poetul; dar, cugetător de temperament, om de ştiinţă şi de cercetări istorico-epigrafice, torturat de marile întrebări fără de răspunsuri, Beldiceanu se încumetase a-şi îmbrăca marile sale îndoieli într'o splendidă formă, cînd descriptivă, plină de briliante imagini, cînd lirică şi satirică, în faţa slăbiciunii şi micimii omeneşti.

De mult, de tînăr încă, scriitorul visa o mare zi de triumf:

Ce frumoasă, ce măreaţă, va fi ziua biruinţei,—
Ziua, cînd stăpână fi-va pe pământ domnia minţei,
. . .Spre folosul omenirei vor veni tot rânduri, rânduri,
Pe aripele ştiinţei înmiirile de gânduri,
Şi cu muncă mai puţină va fi lan mai roditor,
Când descoperiri măreţe vor sta lumei 'ntr-ajutor.
Intr'un secol fără patemi, nu va rămânea nici praf,
Din durere, din robie, din ruină şi din jaf...
Vecinic floarea fericirei pe pământ va fi în floare
Când în lumea cugetărei, cugetarea va fi soare !...

Operă de simţire şi de gîndire în acelaşi timp, poemul merita o soartă mai bună,—după cum, fără îndoială, merita şi regretatul nostru poet.

Să tragem nădejdea că viitorul va repara nedreptatea.

Rodion

ALEGERILE COMUNALE

— Candidaţii conservator-democraţi —

Colegiul I

— Duminică 2 Martie —

George Lascar, fost Primar, fost Senator şi Secretar General al Ministerului Instrucţiunii.
Lascar Antoniu, fost Deputat, Senator.
George D. Şerban, fost Epitrop al Sf. Spiridon, fost Deputat, Senator.
I. Prassa, fost Inspector General al Invăţămîntului.
M. Mavrodin, avocat, fost consilier comunal.
Alfons Herovanu, avocat.
Oswald Teodoreanu, avocat, fost magistrat.
Colonel V. Dimitriu.
Stef. Negruzzi, fost prefect, Epitrop Sf. Spiridon.
N. Cananău, fost Deputat, fost prefect.

Colegiul II

— Marţi 4 Martie —

Al. A. Badareu, fost ministru.
Gh. Skarlet, avocat.
Justin Adace, farmacist.
St. Georgescu, avocat.
V. G. Cristofor avocat.
Claudius Rivallet, proprietar.
Căpitan **C. Palladi**, pensionar.
V. Arsene, fost consilier comunal, industriaş.
V. Pella, fost deputat, avocat.

Opera poetică a lui Jules Brun

Inainte de a îmbrăţişa cariera de publicist, atît de ingrată adesea pentru oamenii pe care necesităţile vitale şi întîmplările existenţei îi silesc să urmeze soarta partidelor politice care divid noţiunele, conferenţiarul, care va vorbi mîne seară în Aula Universităţii din Iaşi—2 Martie—despre „Le Droit coutumier dans la poésie populaire roumaine" cu o măestrie şi competinţă pe care ar fi imposibil să i-o contestăm, a fost el însuşi un poet. Nu am intenţia să povestesc aici, într'un articol limitat de jurnal. viaţa publică a talentatului şi distinsului meu confrate.

Publicul ieşan care va veni la Universitate, nu are alt-fel trebuinţă de o monografie savantă, pe care din lipsa documentelor precise nu aşi putea-o clădi acum. E destul să-ţi imaginezi că Jules Brun venit ca mulţi alţii în Romînia, fără îndoială condus de nostalgia depărtatelor străinătăţi, pe a cărei poezie şi farmec misterios Loti ne-a redat-o atît de bine a pus piciorul pe pămînt romînesc în acea epocă a tinereţii cînd toate celea ţi se par frumoase şi te entuziasmează; cînd soarele e veşnic cald şi iluziile trăesc în lumina generozităţei şi dezinteresărei. Ca mulţi alţii şi el şi-a aşezat aici cortul, gîndind fără îndoială că viaţa e interesantă, plăcută şi frumoasă în mijlocul valorosului şi tînărului popor latin, pe care o pioasă datorie de recunoştinţă şi o frăţie adevărată, îl leagă de Franţa, cu toate şovăelile efemere ale politicei.

Devenind a doua patrie a lui Jules Brun Romînia îi oferise un bogat fond de exploatat: această poezie populară, acest folklor, atît de variat şi fecund pe care marele V. Alexandri şi G. Dem. Teodorescu, l'au relevat marelui public, puţin după epoca în care Russo şi alţi şampioni ai romînismului, ca Michelet şi Ubicini, traduceau în proză poetică, cîte-va romanţe ale lăutarilor Moldovei şi Valahiei. Lucrarea era însă departe de sfîrşit. Jules Brun o continuă cu o inteligenţă şi un talent, pe care cîţi-va din cei mai iluştri contemporani ai săi nu stau la îndoială să-l recunoască şi să-l laude. Unul din fruntaşii literaturei franceze, în jumătatea a doua a secolului XIX, subtilul, durerosul şi savantul poet Sully Prudhomme, a cărui sinceritate nu poate fi bănuită, îşi făcu cinste cît şi plăcere să încurajeze pe confratele său şi să-i dea omagiul meritat. „Nous vous devons donc moncher confrère, îi scria în 1896 autorul scrierilor: „Stances et Poêmes", „Les solitudes," Le bonheur" etc. mulţumindu-i pentru trimeterea Romancero-ului roumain—nous vous devons donc de nous avoir, en y apportant le scrupule de l'historien et la conscience de l'artiste, le fonds passionnel, les ressources imaginatives et les germes d'aptitude litteraire dans une province encore vierge de l'esprit oriental, chez les représantants du génie roumain les plus anciens et les plus naifs, que leur humble position a préservés de toute contagion de la culture et des moeurs étrangères".

Aceste elogii nu exagerau nimica, şi poetul care scrisese „Le vase brisé" şi «Zénith» îşi dădea samă, marturindu-şi ignoranţa în privinţa limbei romîneşti, de dificultăţile pe cari a trebuit să le învingă confratele său, traducînd în versuri franceze, şi încă prea bune versuri franceze, cîte-va din frumoasele poeme culese de d. G. Dem. Teodorescu din gura lui Petrea Cobzarul, Colcau lăutar din Brăila, cîntăreţ de stradă, ca trubadurii francezi de altă dată.

Nu vom insista asupra interesului pe care îl prezintă aceste poeme. nu numai pentru orice străin cult, doritor de a veni în atingere cu sufletul popular romînesc şi cu poezia lui aleasă, ci şi pentru romîni ei înşişi, cari în general cunosc mai bine literatura contemporană romînă şi străină, de cît vechile legende ale ţărilor şi adorabilele cîntece populare transmise nepoţilor de bătrînii înălbiţi de ierne lungi şi grele. Aceste cîntece ritmate, au fost totuşi primele şoapte ale sufletului romînesc; aceste balade şi doine, mai mult triste, căci suferinţa a fost pentru obijduiţii locuitori ai Moldovei şi Valahiei caracteristica lor şi stimulanta geniului său, aceste doine, zic, au legănat pe acei ce-au fost cei mai mari lucrători ai gloriei romîneşti, şi constituesc un boga fond literar şi nimene nu-l poate dispreţui...

Jules Brun, urmînd în aceasta sfatul lui G. Dem. Teodorescu, a vrut să demonstreze la rîndu-i că a fost un Romancero- romînesc, cum a fost unul spaniol, german, francez...şi el a reuşit să probeze că Romancero-ul romînesc, nu e numai unul din cele mai înteresante şi mai fecunde, dar că avea şi o originalitate indiscutabilă, şi că în el se poate găsi caracterele specifice ale sufletului şi temperamentului romînesc.

Eminentul lui sfătuitor, îi făcu omagiul public meritat de talentul şi munca sa, în frumoasa « Esquisse sur la langue et le folklore roumains », publicată în fruntea lucrărei lui Jules Brun, «le Romancero roumain» care sfătuim să fie cît mai mult cetit.

„Jules Brun, spunea în Decembrie 1895 G. Dem. Teodorescu, datoreşte muncei lui conştiincioase, cinstea de a fi ajuns să redea în franţuzeşte, poeme a căror traduceri prezintă dificultăţi foarte mari, inerente firei deosebite a naţiunilor" Şi mai departe. „In măsura în care îi este posibil unui scriitor care traduce, să se apropie cît mai mult de original, putem să afirmăm superioritatea triumfătoare a

— Gustaţi —

Ciocolata NESTLÉ

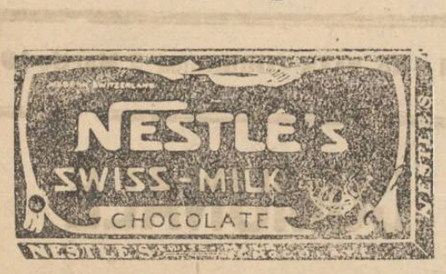

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

lui Jules Brun, în lucrările lui asupra literaturei populare a Romîniei. volumul „Contes“ pentru proză şi „le Romancero“ pentru versuri, sînt probă dublă a acestui fapt. Deci, credem că e datoria noastră sa-i aducem şi noi în public, mulţumirile noastre, căci graţie talentului şi gustului lui ales, activităţei lui inteligente se vor răspîndi în Franţa şi prin limba franceză, şi în celelalte, ţări, poemele neştiute multă vreme, dar capabile să intereseze în multe puncte folklorul, etnologia, istoria şi atîtea alte ramuri ale literaturei. Conferinţiarul poet care va vorbi mîne sară în capitala Moldovei, nu s'a mărginit în plasticizarea istoriei „Meşterul Manole“, „Corbea“ Gheorghelaş etc. Opera mai personală, mai demnă de talentul său, îl tenta. El concepu, atunci probabil planul operei sale „l'Ame roumaine“ volum de sonete, publicat în 1901 pe sama statului după o hotărîre a parlamentului. Eu cred că el concepu astfel această ideie:

Cercetînd analele istoriei romîneşti, Jules Brun, care în tinereţea lui trebue să fi studiat foarte serios pe Victor Hugo şi Leconte de Lisle, care a scris Les Poêmes antiques, a trebuit să-şi zică că ar fi foarte interesant să facă pentru istoria romînească, ceea-ce José-Maria de Hérédia în particular a făcut în celebrele sale „Trophées“ pentru antichitatea greacă şi latină, Evul-mediu şi Renaştere, Orient şi Tropice, să închidă în cele două cvatrene şi terţete ale unui sonet, un eveniment istoric, o dată memorabilă, un nume ilustru; să pecetluiască pe veci în 14 versuri, povestirea unei lupte, a unui masacru, a unei victorii, iată ce-şi propuse la rîndul lui eminentul conferenţiar de mîne seară.

Pentru a isprăvi cu bine această lucrare, după ce a avut un «de Hérédia» ca predecesor în acelaş gen, trebuia nu numai să simtă în el un nesăturabil talent de poet, ci încă să posede cunoştinţi erudite asupra istoriei Romînilor.

Jules Brun fu la înălţimea acestei intreprinderi, pe care nu cred să exagerez numind-o gigantică, şi a cărei valoare şi importanţă nu e destul de bine cunoscută în general.

Fără îndoială, istoricii scrupuloşi, ar putea pe alocurea să-i reproşeze o anumită fantazie, necesitată chiar de forma poetică şi îndreptăţită de drepturile artistului care pictează un fresc şi dăltueşte o statue, dar criticul cel mai sever, nu poate să acuze pe autorul «sufletului romînesc» că a sacrificat fondul formei, în impecabilele-i sonete. Le Livre historique, cuprinde toate evenimentele mari întîmplate descendenţilor lui Trajan, de la colonizarea Daciei până la răsboiul de la 1877 şi domnia glorioasă a regelui Carol. Năvălirile barbarilor, răsboaele lui Mircea cel mare, Stefan cel Mare, Mihai Viteazul, Radu cel Mare, Alexandru Lăpuşneanu, dominaţiunea fanarioţilor, jugul boerilor, sînt gravate în versuri plastice, cari uimesc pe lector şi prin frumuseţea lor.

Şi pe urmă, în «Le livre pitoresque» delicioasele nimicuri ale Muzei ţărăneşti, Georgicele şi Bucolicele romîne, cari farmecă făcîndu-te să visezi, ecoul impresiilor şi senzaţiilor poetului în mijlocul cîmpiilor, pe crestele munţilor, ecoul impresiilor lui pe pluta mînată de valurile Bistriţei, cîntătoare şi perfidă, sau a Oltului năvalnic, pe cînd cerul e roşu la Apus ori auroră, şi păstorii îl salută zîmbind.

Să nu mi se spue că Jules Brun nu e un veritabil poet, ci un simplu versificator; Muza erudită care compuse sonetele din «L'Ame roumaine» a ştiut să găsească accente demne de poeţi străluciţi pentru cîntările suferinţei, veseliei, voluptăţei, masacrului, beţiei triumfului, ori tristeţei clipei din urmă. «L'Ame roumaine» va rămîne de altfel foarte probabil opera capitală a lui Jules Brun. De cîţiva ani, muza poetului pare că a tăcut, şi a dat locul penei rînd pe rînd muşcătoare, geloase, ironice şi nemiloase a publicistului.

Şi şi-a permis să fie romancier din cînd în cînd, şi «Le Vieux de la Montagne», publicată în «la Roumanie», ne evoca anul trecut cîteva scene din cea mai pitorească viaţă de ţară.

Erudită şi populară în sensul cel mai poetic al acestui ultim cuvînt, astfel a fost rezumată inspiraţia lui Jules Brun.

Nimeni de asemenea nu-mi pare să fie mai autorizat de cît el, să ţie conferinţe în România şi Franţa asupra poeziei populare romîneşti, şi sînt sigur că nimeni nu va regreta dacă vor veni cît mai mulţi mîine sară să asculte şi să aplaude pe eminentul poet conferenţiar.

André Faure
Secretar al Cercului Analelor

Conferinţele noastre

Comitetul executiv al clubului conservator-democrat, în ultima sa şedinţă, a hotărît, între altele, ţinerea unui ciclu de conferinţe, în legătură cu chestiunile politice şi sociale la ordinea zilei.

Iată prima serie de conferinţe anunţate:

Joi 6 Martie .	*d. Al. A. Badareu*
„ 13 „ .	*d. Gh. Ghibănescu*
„ 20 „ .	*d. Lascar Antoniu*
„ 27 „ .	*d. Eugen Herovanu*
„ 17 Aprilie .	*d. G. Dornescu*
„ 24 „ .	*d. M. Mavrodin*

D. Al. A. Badareu va trata despre **„Expropriere“**.

INFORMAŢII

Membrii clubului conservator-democrat sînt invitaţi a se întruni zilnic în localul clubului, la oarele 5 p. m.

Prelegerea d-lui dr. Zosin, pentru cultura generală pozitivă, despre *legile evoluţiunii universale* are loc Duminică 2 Mart c. în Amfiteatrul liceului naţional, ora 4 p. m. Intrarea liberă.

Curtea de Apel secţia II-a a respins ieri apelul d-lui R. Tufli pentru reziliarea contractului de locaţiune cu d. A. Mihailescu.

D-nul D. Porfiriu consilier la Curtea de Apel din localitate, care fusese grav bolnav, se află pe deplin restabilit. D-sa îşi va relua în curînd ocupaţiunea, spre bucuria rudelor şi a prietenilor.

Prietenii aceluia ce a fost Costăchel Ghica, au luat iniţiativa ca să-i rîdice un bust în oraşul Hărlău din judeţul Botoşani, în semn de recunoştinţă pentru realizarea liniei Podul Iloae Hărlău, cum şi ca admiraţiune pentru statornicia sa politică. Pentru realizarea hotărîrei s'a decis un bal public, iar d. Alexandru Kalimachi, fostul şef al conservatorilor din Botoşani, a dat un cec de 700 lei, d-lui C. Deleanu, fost primar al numitului oraş, ca plată a unui bilet de bal.

Domnii inspectori ai Creditului Viticol au lucrat în cursul săptămînei acesteia la minister, la rezolvarea cererilor curente.

D. general Văleanu, fost secretar general la ministerul de resboiu, a inspectat eri, pe neaşteptate, regimentul 13 Stefan cel Mare şi Manutanţa.

Administraţia comunei Ţuţora, judeţul Iaşi, a hotărît definitiv construirea unei biserici în comună, în valoare de 30000 lei.

Dl arhitect Mihailescu a fost însărcinat cu întocmirea planurilor.

Comisia interimară e departe încă de a fi dat o soluţie în chestia îndemnizărilor de chirie.

De altfel şi funcţionarii, care văd în îndemnizare de chirie o măsură provizorie fără durată, se opun şi cer un spor la salarii.

Societatea ortodoxă Naţională a femeilor Romîne secţia Iaşi, organizează pentru Duminică 16 Martie a. c. ora 4 p. m. un matineu costumat pentru copii şi dansant pentru persoanele mari.

Beneficiul Serbărei societăţei ortodoxe a Femeilor Romîne se întrebuinţează numai pentru şcoalele froebeliane în care se ocrotesc copiii muncitorilor saraci, pînă la vîrsta de 7 ani.

In localitate avem o astfel de şcoală în strada Socola şi Comitetul a luat iniţiativa unei a doua înfiinţări de şcoală. Rugăm onoratul public a vizita această instituţie unde se vede rolul muncei Comitetului Ieşan şi dărnicia Preşidentei Principesa Olga Mihail Sturza care a dăruit pentru această şcoală, suma de 29 mii lei sumă care cu banii prin chete şi serbări au servit la clădirea şi mobilierul localului şi întreţinerea acestei şcoli cu cei 40 de copii ocrotiţi în zidurile ei costă societatea 400 lei lunar neavînd alte fonduri sunt numai adunaţi de la generozitatea publicului care a contribuit pînă acum cu atîta bunăvoinţă răspunzînd întotdeauna la apelul Societăţei.

Doamna Aristiea Constandachi, va cînta sf. leturghie cu corul şcoalei normale de fete, la biserica Patru-zeci de Sfinţi în ziua de 9 Martie a. c.

Constatăm, cu plăcere că iniţiativa d-nei Sofia Teodoreanu, care a cîntat cu corul conservatorului din Iaşi, a avut o influenţă bine-făcătoare.

După d-sa d. T. Teodorescu, maestru de la şcoala normală Vasile Lupu, a format un cor bărbătesc, care a cîntat şi cîntă la biserica Banu. Acuma va cînta corul şcoalei normale de fete, pentru ca toată suflarea copilărească să laude pre Domnul.

D. Teodor Teodorescu maistru la Seminarul Veniamin şi la şcoala normală Vasile Lupu a scos de sub tipar un volum întitulat: „Imne şi Liturgice“ compoziţii cu motive reiigioase. Lucrarea s'a tipărit la Lipsca.

La 1 Martie începe examenul învăţătorilor provizorii pentru căpătarea titlului de definitiv. Comisiunea examinatoare se compune din d-nii S. Haliţa, inspector general, ca preşedinte, P. Bogdan conferenţiar la Universitatea din Iaşi şi Gr. Gheorghiu, profesor la liceul naţional, membri.

Sunt chemaţi 150 de învăţători din Moldova. Examinarea va avea loc în localul inspectoratului şcolar, din str. Păcurari No. 51.

Invăţătorii vor fi chemaţi pe serii. Din jud. Iaşi sunt chemaţi: Milieş Gh. Lungani, Dumitriu Natalia Erbiceni, Borş Maria Fîntînele, Dumitriu Ecaterina Trifeşti, Ilie Eugenia Bălteni, Covăsneanu Ecaterina Poeni, Tomaziu Laura Prisacani, Popovici Aneta Galata, Ulmanu Maria Scobinţi, Munteanu Nec. Sculeni, Tănase Ion Vlădeni, Vrînceanu Ana Ungheni, Corlat Maria Hălceni, Chitariu Tarsiţa Oprişani, şi Vasiliu Elisabeta Chişcăreni.

Ministerul pune în vedere d-nei M. Constantinescu de la Cîrpeşti-Iaşi şi Gr. Creţu Rediu-Tataru, a-şi regula drepturile la pensie, fiind scoşi pe 1 April 1914 din oficiu.

Corpul didactic se agită.— Aseară la ora 5 Membrii cercului didactic din Iaşi s'au întrunit în localul cercului pentru a lua hotărîri asupra dispoziţii luată de Minister, prin care membrilor corpului didactic nu li se recunoaşte dreptul la îndemnizaţie de locuinţă, sub cuvînt că au gradaţie.

Intrunirea s'a deschis sub preşidenţia Preotului A. Popovici, secretar d. Petrovanu.

D. G. Ghibănescu luînd cel întăiu cu vîntul, arată că e un semn bun că profesorii s'au întrunit solidarizaţi, într'un număr aşa mare, pentru a-şi apara drepturile lor materiale.

Arată neînţelegerile ce se ivesc între Ministerele de Instrucţie şi Finance, mai cu seamă cînd d. Costinescu este la Finance. Dovedeşte nedreptatea ce se pregăteşte corpului didactic prin greşita interpretare a socotirii, gradaţiile drept spor de avansare, pe cînd ei singurii funcţionari ai statului nu au altă avansare de cît gradaţiile.— Documentează începînd cu legea din 1864, că dascălii aveau drepturi la sporul lefei de sută la sută, după 12 ani de vechime, pe cînd astăzi după 30 ani li se sporesc cu 60 la sută.

Incheie îndemnînd la solidarizare în apararea drepturilor lor.

D. I. Constantinescu explică legătura între scumpirea traiului şi înmulţirea banilor şi combate părerea d-lui Costinescu în chestia aceasta cu însuşi concepţia d-sale financiară în materie de scumpirea traiului.

D. N. Popeia propune să se aştepte un rezultat pozitiv dela Bucureşti şi apoi să se formeze o comisiune care să plece la Bucureşti, pentru a se pune în contact cu cele 2 Ministere care hotărăsc bugetul.

D. Victor Munteanu propune că chiar în astă seară să se aleagă comisiunea care să pregătească un memoriu şi să studieze modalitatea pentru a se putea apara drepturile corpului didactic, în ce priveşte îndemnizaţiile de locuinţă.

Mai iau cuvîntul d-nii C. Andriescu şi C. Tăzlăuanu.

D. I. Mitru e de părere să se admită propunerea de a se aştepta să se vadă dacă ministerul e hotărît a nu ne da îndemnizaţie.

In urma acestor desbateri se hotărăşte alegerea unei comisiuni care să se ocupe de studiarea chestiunei imediat.

Se şi alege următoarea comisiune:

D-nii S. Haliţă, I. Mitru, G. Ghibănescu, Victor Munteanu, T. Bratu şi I. Bucovineanu.

Comisiunea întrunindu-se imediat, a redactat o telegramă adresată cercului didactic din Bucureşti:

Şonţu Profesor
Preşedintele Cercului Didactic
Bucureşti

Rugăm comunicaţi urgent Cercului Didactic Iaşi rezultatul intervenirii Dv. pentru îndemnizaţiile de locuinţă membrilor corpului didactic.

Comisiunea se va întruni astăzi 1 Martie, ora 5, la cercul didactic, pentru a-şi executa mandatul.

Intreg corpul didactic din ţară este într'o vie agitaţie de nedreptatea ce şi de astă-dată le-o pregăteşte d. Costinescu cu concepţiile sale financiare totdeauna protivnice situaţii materiale a corpului didactic.

Un caz suspect de scarlatină s'a declarat în strada Smîrdan 80.

Toate sumele legate de defunctul bancher iaşan Iacob de Neuschotz au fost plătite în numerar instituţiunilor respective, de oare-ce familia decedatului filantrop a lichidat definitiv întreprinderile şi proprietăţile ce avea în Iaşi.

Legatele se rîdică la aproape 200,000 lei.

S'a acordat învăţ. C. Ionescu de la Rîuşeni-Botos, un concediu de 50 zile, fiind supl. de d. Gh. Andriescu, abs. al şcoalei comerciale.

Excelentul poet şi publicist Jules Brun, unul dintre literaţii cari cunosc adînc literatura romînească, va ţine Duminică seara ora 9 în Aula Universităţei o conferinţă foarte documentată, organizată de Cercul Analelor, despre «Le droit coutumier dans la poésie populaire roumaine».

D. André Faure, secretar al Cercului Analelor, va ceti versuri de ale lui Jules Brun din operile: «l'Ame Roumaine» şi «le Romancero roumain».

Biletele se găsesc la secretariatul cercului analelor—Trecătoarea Banu, de la 4—5 jum. ore p. m. şi la Universitate.

Preţurile sunt: 2 lei jos—50 b. amfiteatru.

Balul anunţat astă-seară în sala cantinei şcolare din strada Albă va avea loc în sala societăţii «Cultura».

Aflăm că Duminică 2 Martie, la ora 5 p. m. va avea loc la cercul didactic din Iaşi, o audiţie muzicală. Se va cînta un trio de Beethoven şi unul de Haydn, executate de d. N. Teodorescu, profesor de violoncel la conservator, de d-ra Oiaga şi d. C. Catulescu, elevi ai conservatorului.

Domnul profesor N. Teodorescu va mai executa cîte-va piese:

„Sicilienne“ de G. Fauré, Ariea de Bach, etc.

Pentru recepţia încălţămintei a corpului IV de armată, ministerul a numit următoarea comisiune compusă din d-nii Intendent Lt.-colonel Dabija de la corp. IV de armată, căpitanul Diamandi de la Batalionul IV de vînători şi administrator sub-loct. Turculeţ Alex. de la Reg. 13 Infanterie.

ECOU.—Din eroare s'a publicat eri la rubrica „Judiciare“ că s'a cerut declararea în faliment a firmei H. Horowitz şi D. Haimovici din Iaşi.

Adevărul e că această firmă nici nu se află în stare de încetare de plăţi şi-şi urmează exact şi conştiincios obligaţiunile sale.

Primim următoarele:

Domnule Director,

Ţin să desmint o informaţie apărută în gazeta dv. relativă la o arestare a servitorului nostru Ştefănescu. Acest individ a forţat un garderob al d-lui Momuleanu, i-a furat 37 lei apoi a dispărut, l'am prins am găsit banii şi recipise la el, a recunoscut faptul, i-am aplicat o corecţiune şi l'am dat pe mîna parchetului după cum se şi cuvinea.

Asta e adevărul.

Vă salut, **C. Tanase**

In strada Zugravilor 25, femeia Vasilca Banică a încercat să se sinucidă, înghiţind o cantitate de spirt denaturat.

I s'au dat primele ajutoare la spital şi se găseşte în afară de orice pericol.

Comisiunea medicală a învăţătorilor din Iaşi, a pus în concediu din oficiu pe învăţ. C. Budeanu de la Deleni-Botoş, iar pe învăţ. N. Răducanu de la Corni-Botoş îl recheamă la catedră pe 1 Martie 914, fiind găsit sănătos. Asemenea şi pe d-ra Natalia Vasiliu instit. Paşcani.

S'a numit pe 1 Mart pe d. N. Munteanu, student, ca supl. la şcoala de băieţi No. 1, Roman, la catedra d-rei O. Teodoru, detaşată la şcoala medie.

In locul d-lui Sebastian, institutor la şcoala primară de băeţi no. 10 din localitate, care esă la pensie pe 1 April, va fi transferat d. I. Vasiliu institutor din Bîrlad.

In zilele de 2, 3 şi 4 Martie, comisiunea de recrutare va funcţiona în localul primărici Buciumi pentru tinerii înscrişi pe tabela plăşii Codru.

Societatea Creditului Funciar Urban Romîn din Iaşi

Tablou

de lista imobileleor şi apartamentelor ce sunt de închiriat cu începere de la 23 April 1914

Felul imobilelor	Strada şi No. casei	Felul încăperilor şi numele actualului chiriaş
Z. Gafencu	*An. Panu 65*	*două prăvălii ocupate de d. S. Zaltzberg*
Nută Ackerman	*Stihi 6*	*două odăi ocupate de d. Mendel Leibovici*
Herşcu Edelstein	*De jos 17*	*întreg imobilul ocupat de proprietar*
Dr. W. Finchelstein	*Pomir 6*	*două odăi, băcătărie camară şi drept la pivniţă ocupate de d. I. Haimovici*
C. Şumuleanu	*Sf. Sava 2*	*întreg imobilul ocupat de N. şi V. Apotecher*
Alter Catenberg	*C. Negri 84*	*locuinţa ocupată de d. Marcu Löbel*
Pincu Sin Haim Leib	*Stihi 13*	*3 odăi, drept la pivniţă şi camară pentru lemne, ocupate de d. Marcu Braunştein*
Căpitan A. Cantuniari	*C. Negri 6—8*	*mai multe dugheni şi apartamente de locuinţă*
Jean Holtzman	*Cucu 58*	*locul ocupat de d. Şloim Zaharia*
L. M. Spaer	*Mitropoliei 16*	*baia „Diana“ deschiriată*
L. Iţicovici	*Aron Vodă 26*	*2 odăi şi bucătărie ocupate de d-na Sendla Zissi*
Aron Marcovlci	*Elena Doamna 51*	*apartamentele ocupate de d-nii B. Silberstein, I. L. Mates şi Aron Bercovici*
Rebeca Theitler	*Zugravilor 19*	*mai multe apartamente de locuinţă şi localul de brutărie*
C-tin Fătu	*Albineţ 14*	*două odăi, antret, bucătărie camară şi pivniţă în comun ocupate de d. I. Zamfir, şi trei odăi, antret, un vitraj, bucătărie, cameră pentru lemne şi pivniţă în comun, ocupate de dl. V. Popovici.*
Gh. Stroian	*Spinzi 8*	*două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Aglae Talpă*
A. I. Gheorghiu	*Muzelor 14*	*una odaie şi o bucătărie ocupate de d. C. Profir şi 3 odăi, un subsol şi bucătărie, deschiriate*
Natalia Mandrea	*Muzelor 22*	*casele mari ocupate de Inspectoratul Agricol*
At. şi Natalia Popescu	*Sărărie 106*	*una dngheană cu pivniţa ei şi două odăi deschiriate*
Ghenovici şi Berea	*Lăpuşneanu 2, Păcurari 1*	*mai multe dugheni şi apartamente de locuinţă ocupate de d-nii H. Perlitz, A. Daniel, Asriel Aisen, M. H. Komer*

DIRECŢIUNEA

Răspuns unor insinuări

Evenimentul de aseară, ocupîndu-se de foasta administraţie comunală a bunului meu amic Gheorghe Lascar, îi aduce cu o vădită rea credinţă acuzaţiuni care de fapt nu pot rezista la cea mai elementară analiză.

Cine cunoaşte pe Gheorghe Lascar este adînc convins nu numai de competinţa în chestiuni de edilitate comunală, dar şi de puterea sa morală de care îi însufleţit în toate ocaziunile.

De acest adevăr este pe deplin edificat—pot să afirm fără teamă de desminţire—însăşi d. Dimitrie Creceanu, patronul ziarului care ne insultă.

Nu invoc persoana preşedintelui clubului conservator local cu scopul de a obţine de la d-sa certificatul priceperei şi corectitudinei amicului meu Gh. Lascar; ţin numai ca prin această afirmaţiune să evidenţiez reaua credinţă pe care ziarul d-sale o pune în campania care o duce în contra lui Gheorge Lascar.

Dar *Evenimentul* între altele îi aduce ca învinuire—faptul că pe timpul primariatului său m'ar fi angajat ca avocat pentru a susţine înaintea Casaţiei interesele primăriei Iaşi în procesul pe care-l intentase la contenciosul administrativ, d. inginer Paianu.

Ei bine, acest fapt, *Evenimentul* îl califică de „incorectitudine". La această pretinsă incorectitudine nu ezit însă ca să răspund de îndată şi să-mi însoţesc răspunsul cu date şi fapte precise. Atît d. Dimitrie Greceanu cît şi colaboratorii ziarului *Evenimentul* cred că mă cunosc în deajuns că nu sînt dintre aceia cu păcate pe suflet şi din care cauză să primesc injuria fără replică.

Stau ori cînd la discuţie pub'ică în ceea ce priveşte viaţa mea politică şi profesională, fără a roşi la ideea publicităţei.

Să întru acum în fondul „incorectitudinei" Evenimentului:

Comuna Iaşi avea la Casa de consemnaţii o sumă de peste 50.000 lei, rezultată din diferite depuneri şi care se refuza achitarea ei pentru motivul că nu posedă recipisele.

Este adevărat că primăria justifică numai cu dosarele din arhivă această depunere fără a avea însă recipisele de consemnare, ceia ce făcea ca să întîmpine motivat în drept refuzul Casei de Consemnaţie de a face plata pe temeiul legei în baza căreia se cîrmueşte această instituţie.

Foasta administraţie comunală liberală acţionase la trib. de Ilfov casa de consemnaţie în faţa cărei instanţe perduse procesul cu cheltueli de judecată. Făcîneu-se apel, Gheorghe Lascar găseşte, venind ca primar, procesul înaintea acestei instanţe de apel.

Tot în acel timp, inginerii Paianu şi Budişteanu acţionează la Contenciosul Administrativ primăria comunei Iaşi, pentru motivul că i-ar fi îndepărtat de la licitaţia alimentarei Iaşului cu apă.

Gheorghe Lascar, scrupulos cum este caută ca să obţie o părere *sinceră* în drept asupra soartei acestor procese în care scop mă roagă să trec pe la primărie şi să examinez afacerile care erau fixate cu termene de judecată.

Fără a fi preocupat de partea materială a serviciilor mele de avocat, i-am promis tot concursul în care scop m'am înfăţişat în ambele procese.

Rezultatul a fost că în primul proces am sfătuit pe fostul primar Gh. Lascar, cu raportul scris aflat în arhiva primăriei ca să părăsască calea contencioasă de judecată, cu casa de consemnaţie, căci în faţa textelor precise din legea casei de depuneri şi consemnaţie să perde şi la Curte procesul astfel cum l'a perdut şi la prima instanţă.

Amicul meu Lascar m'a ascultat, a luat calea tratativelor de împăcare în afară de proces cu casa de consemnaţie şi *urmarea a fost că Primăria Comunei Iaşi a încasat pe calea aceasta suma de 50000 lei, ceiace nu s'ar fi putut face dacă judecîndu-se şi în apel ar fi intervenit o hotărire definitivă de respingerea acţiunei.*

Cît priveşte procesul de la contenciosul administrativ, tot comuna Iaşi a cîştigat prin respingerea ipreventiunilor d-lor ingineri Paianu şi Budşteanu.

Toate aceste fapte se pot controla în verocitatea lor cu dosarele respective aflate în arhiva primăriei com. Iaşi.

Nu este exact însă că am fost achitat cu suma de 3000 lei ca onorar.

Pentru toate aceste reale servicii aduse comunei Iaşi mi s'a mandatat numai o mie lei, ceia ce reprezinta spesele de deplasare la Bucureşti iar nu ca onorar de avocat.

Cine este în contact cu mine din punctul de vedere profesional, cunoaşte perfect de bine, că nu puteam angaja procese la instanţele din Bucureşti, de importanţa acestora, cu 1000 lei onorar în care să intre şi spesele de deplasare.

Ştiu ca să-mi respect demnitatea profesiunei cum îmi respect şi persoana mea.

Serviciile mele *ca advocat* le-am pus gratuit în cauza comunei Iaşi în aceste afaceri şi aceasta pentru că era ca primar valorosul meu amic Gheorghe Lascar.

Iată în ce constă „incorectitudinea" pe care *Evenimentul* i-o atribuie fostului primar Lascar şi la care mă face şi pe mine complice.

Lascar Antoniu

ULTIME INFORMAŢII

Medicii secundari ai Epitropiei sf. Spiridon primesc salarii de 200 lei lunar. Epitropia în dragostea ei părintească de a îngriji de buna stare materială a funcţionarilor săi s'a gîndit şi la medicii secundari să ii se rădice salariile cu 7 la sută, adică cu 14 lei lunar. Cum medicii secundari sunt 18 la număr tot sporul ce a binevoit Epitropia să-l dea medicilor secundari se rădică la colosala sumă de 3228 lei pe an.

Sporul ce se aduce fiind mai mult de cît ridicul, medicii secundari sînt hotărîţi să-l refuze. Doar nu de geaba au un coleg de al lor în Epitropie. Doctor minuscul... sporuri mianscule!

Intre membrii aleşi aseară să ducă doleanţele corpului didactic laşan la ministerul de Instrucţie, este şi d, Solomon Haliţa, inspector şcolar şi preşedintele comitetului cercului. Nu crede oare că este incompatibilitate între aceste 2 însărcinări! Dl. C. Meissner în situaţii identice a optat. Credem că va opta şi d. Haliţa între cele două misiuni.

Noul oficios al liberalilor—vorbim de „Evenimentul" şi-a ales serviciile interlope, probabil mai bine remunerate pentru a da concurs guvernului în alegerile comunale.

Nu-i vom face onoarea de a releva vre una din minciunile abjecte cu care şi serveşte noii patroni.

In biroul unui cunoscut bancher din strada Ştefan cel Mare, a avut loc zilele aceste, un violent schimb de vorbe între d-nii Tică Crupenschi şi d. C. Stere, tot cu privire la modul cum cel dintâiu a fost maltratat în alegerile recente pentru Parlament.

In discuţiune, d. Crupenschi era cît se poate de vehement, iar d. Stere se silea să tacă. Probabil se gîndia la boclucurile ce-i făcea d. Georgel Mîrzescu, semişeful liberalilor iaşani.

Dl. Valaori director la Minister a făcut cunoscnt membrilor corpului didactic particular că s'a dat ordin administraţiei să restitue sumele depuse pentru reducerea pe C. F. R. neacordată acelor profesori particulari.

Congresul funcţionarilor ceferişti.—Intreg personalul funcţionarilor C. F. R. se întruneşte într'un congres în sala Ateneului din Bucureşti pentru a discuta cu privire la îmbunătăţirea soartei lor. Discuţiunea se va învîrti în jurul următoarelor chestiuni:

a) A se întocmi o lege de organizaţie a căilor ferate, unde totul să se stabilească în mod definitiv de la pedeapsă pînă la răsplată.

b) Să se institue o comisie arbitrală, care să judece diferendele ivite între funcţionari şi administraţia căilor ferate, şi în care să ia deopotrivă parte ca membrii din toate categoriile de funcţionari.

c) Instituirea unei comisii de apel în caz de nemulţumire la prima instanţă.

d) Reducerea anilor de pensie la două zeci şi cinci.

f) Asigurarea urmaşilor celor morţi în accidente de tren.

g) Infiinţarea de orfelinate.

Cu această ocazie d. Lascar Antoniu, care în totdeauna s'a ocupat în presă şi în parlament de aceşti bravi funcţionari, a expediat astă-zi preşedintelui congresului următoarea telegramă:

In totdeauna am privit cu dragoste şi deplină convingere soarta funcţionarilor C. F. R. iar ca parlamentar, ca mandatar al lor, mi-am îndeplinit misiunea fără ezitare, aducînd în discuţia parlameotului legitimele lor doleanţe.

Congresul de astăzi al funcţionarilor C. F. R. il privesc cu laudă şi simpatie considerîndu-l foarte util.

Numai prin reunirea forţelor D-voastră care pînă eri erau separate, veţi, putea prin D.voastră însăşi, ajunge la izbînda desăvîrşită.

Cucerirele serioase în domeniul social nu se pot face fără ca cei interesaţi să nu se agite, să nu se mişte.

Prevăd dar că urmările congresului acestor bravi funcţionari va fi satisfăcător din cauza propriei lor acţiuni şi doresc a avea de rezultat schimbarea în bine a stărei lor materiale şi morale.

Lascar Antoniu
Fost deputat şi senator de Iaşi

D. Nestian, inspector al învăţămîntului particular a inspectat liceul particular *Gh. Asachi* din Iaşi de sub direcţiunea d-lui Gh. Dornescu şi l'a găsit în condiţiunile cele mai bune.

D. d-tor Eremia Iliescu, medic veterinar al Judeţului, a obţinut un permis de 4 zile în care timp va fi suplinit de d. T. Lupaşcu, medic veterinar al circ. C. F. R. Iaşi.

In chestia instalaţiunelor de lumina electrica

Pentru a verifica plîngerea ce am înregistrat-o cu privire la instalaţiunile de lumină electrică, ne-am adesat d-lui Vidrighin, şeful serviciului de electricitate al Comunei, care a bine-voit a ne da lămurirele următoare:

*

Măsura a fost luată în interesul esclusiv al siguranţei publice.

Instalaţiunile sunt în adevăr verificate la punerea lor în funcţiune, însă iată ce se'ntîmplă:

Abonaţii fac instalaţiuni intr'o singură cameră pentru a obţinea racordul şi apoi îşi prelungesc instalaţia singuri abătîndu-se de la regulamentele şi prescripturile de siguranţă.

Puţine sunt magaziile unde nu vom găsi instalaţiuni făcute în mod fraudulos, rele condiţiuni şi care pericliteazā siguranţa publică şi chiar avutul d-lor. Exemplu ar putea avea cazul cu Magazinul Luvru din Bucureşti.

3) Timpul scurt de trei zile se explică tocmai prin faptul că puţini instalatori autorizaţi de Comună ar putea satisface toate cerinţele cel puţin în timp de un an.

*

In ceia ce priveşte protestul adresat Comunei, d. inginer Vidrighin, ne spune:

4) Protestul adresat Comunei este iscălit de Firme ce nu au primit nici o somaţie pînă în ziua de 27 a. c. ba mai mult, parte din acei care au iscălit şi au fost somaţi nici nu ştiau despre ce este vorba, fiind induşi în eroare de purtătorul protestului.

Spre ştiinţă enumerăm: Firmele ce nu au fost somate pînă azi 27 a. c. şi cu toate acestea au iscălit: Kalmanovici, Verner, Răteanu, Iamandy, Beiner, Kahan, Kunovici, Cuba, Macri, Şaraga, Orenştein, Tuffli, Veinştein, Gerber, Speier, Constanţius, Vogt, Edison, Mihailescu, Nicolau, Karakaş, Ermacov, Solomon, Singer, Universal, Leonida, Grosman şi Marcovici, Löbel, Brociner, Hirsch şi Demek.

Deci din 42 iscălituri 29 nu au primit somaţii; iar din 30 de somaţi, nu au iscălit de cît 18. Care este părerea d-lui autor?

Trebue să se ştie ca Serviciul Technic Comunal este însărcinat cu siguranţa publicului, iar nu cu deranjamentul mărfurilor d-lui autor.

*

In ceia ce priveşte afişul reprodus de noi eri, informaţiuni ulterioare ne permit a afirma, că este destinat exclusiv pentru oraşul Fălticeni şi nici de cum pentru oraşul Iaşi, unde n'au fost răspîndite, după cum de altfel ne-a dovedit d. Vidrighin. Afiptul care s'a comunicat reporterului nostru era o simplă corectură de tipografie (furnizată de tipografia Iliescu) cu destinaţia esclusivă pentru Fălticeni şi făcută în interesul şcoalei industriale electrice, care va lua fiinţă în Iaşi într'un timp scurt.

Cu aceste lămuriri, măsura luată de serviciul tehnic comunal, pare în adevăr a nu avea în vedere de cît luarea de precauţiuni, pentru a evita pe viitor primejdii înregistrate pînă acuma.

Reflecţiile cu care reporterul nostru a însoţit reportagiul nu au întru nimic aprobarea direcţiunii ziarului.

In cătunul Mînzăteşti (com. Ungheni) s'a înfiinţat o societate culturală şi economică „Tăria Neamului". Statutele au fost votate în adunarea generală din 22 Februar.

In comuna Roşieşti (Jud. Fălciu) s'a declarat scabia între oi şi în comuna Rînceni acelaşi judeţ, s'a declarat epizotia de febră aftoasă.

La prefectura de judeţ au sosit chitanţele de plată a lefilor notarilor, pe luna Februar.

D-nii Acţionari ai Casei de Scont şi Imprumut din Iaşi sunt rugaţi a depune acţiunile lor la sediul Casei în vederea adunării generale ce va avea loc Duminică 2 Martie a. c. orele 1 p. m.

Aseară, soldatul Atanasiu, din compania 5-a a regimentului 13 a încercat să se sinucidă, în împrejurările următoare:

Acest soldat fusese condemnat de consiliul de disciplină la 2 luni închisoare pentru desertare. După condemnare el fusese perchiziţionat, însă nu s'a găsit asupra lui nici un fel de armă.

Insă pe cînd urma să fie dus la închisoare, el ceru să fie dus la closet. Aci, el îşi trase un foc de revolver în mamela stîngă şi căzu jos scaldat în sînge.

Fusese în grabă transportat la spital, unde se găseşte într'o stare gravă.

Se crede că el ascunsese mai de demult revolverul în closet.

Noul program de astă-seară Sîmb. 1 Martie c. al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, cuprinde printre altele:

„Logodnica blestemată sau goana după milioane", film parizian de mare artă în 4 părţi. Emoţionantă dramă de aventuri senzaţionale şi peripeţii extraordinare. Grandioasă desfăşurare din viaţa milionarilor şi a aventurierilor.

Rolul aventurierei e interpretat de d-ra Josette Andriot, artista pariziană care a creat rolul «Proteei».

Prin Japonia, interesante şi pitoreşti călătorii în ţara vitejilor.

Căsătoria lui Lory, film comic danez; desfăşurare interpretată de pleiada artistică scandinavă.

Afară de noul program cinematografic care cuprinde ca de obiceiu 4 părţi mari, apare în pauza cea mare Mica Fougère, o artistă extraordinară în dansurile moderne şi internaţionale.

Mica Fougère, apare ea însăşi pe scena circului Sidoli, ca număr de varieteu.

Noul program viitor se reprezintă mîine Duminică 2 Martie. Două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală. Program nou duminical: «Frumoasa ţarancă», piesă în 3 acte cu d-ra Gabrielle Robinne de la Comedia Franceză din Paris, etc.

TEATRUL NAŢIONAL

Opereta Bărcănescu

Simbătă 1 Martie 1914

Băiat ori Fată

S'a pierdut *Joi 27 Februarie ora 5 dimineaţă între strada Albă şi Gara, un geamandan de piele galbenă cu diferite obiecte înăuntru. Cine-l va aduce str. Albă 17 la d-şoara Abramovici, va primi o bună recompensă.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Tratatul greco-serbo-muntenegrean

Sofia.—Ziarul „Cambana" publică textul tratatului încheiat între Grecia, Serbia şi Muntenegrul şi garantează autenticitate.

Condiţiunile principale ar fi:

1) Cele trel state se obligă să respecte tratatul de Bucureşti.

2) In caz cînd unul din statele va fi atacat, celelalte două trebue să-i vie în ajutor.

3) Pînă în 3 ani, tustrele state au a-şi spori forţele armate şi anume: Serbia pînă la 450,000 oameni, Grecia 380,000 şi Muntenegrul 30,000.

4) In cazul unui războiu cu Bulgaria, cele trei aliate vor ocupa două treimi din teritoriul bulgar, iar restul va rămînea.

5) Statele aliate se vor îngriji reciproc de interesele bisericeşti ale naţionalităţilor respective.

6) Statele aliate se obligă a duce o politică comună faţă de Albania.

7) Statele majore ale celor 3 state, vor sta în comunicare permanentă.

8) Tratatul e valabil pe timp de zece ani.

Conspiraţie militară în Bulgaria

Sofia.—Oficiosul partidului radical, afirmă existenţa unei conspiraţii militare în Bulgaria. Ofiţerii s'au constituit în ligă şi pregătesc o lovitură de stat.

Un congres al învaţatorilor romîni din Bucovina

In cercurile învăţătorilor romîni s'a lansat ideia de a se organiza în Bucovina un congres al învăţătorilor romîni, în care să se discute chestiuni de interes şcolar. Congresul se va ţine după toate probabilităţile în oraşul Suceava şi va dura 4—5 zile. Aproape toţi învăţătorii romîni din Bucovina au aderat la această ideie. In curînd asociaţiunea învăţătorilor romîni se va întruni pentru a fixa data cînd să se ţie congresul.

Ciocniri studenţeşti la Triest

Triest.— La şcoala superioară de comerţ o ciocnire s'a produs între studenţii italieni şi sudslavişti, din cauza certurilor naţionale.

Un croat a tras două focuri în aer şi un al treelea spre italieni, rănind uşor o persoană. Patru croaţi au fost răniţi cu bastoanele.

A trebuit să intervie poliţia.

Scrisoarea d-lui Maiorescu

Bucureşti.—D. Marghiloman, întrebat întru cît este adevărat reportagiul din «Viitorul», cu privire la o scrisoare a d-lui Maiorescu, a răspuns:

„Reportagiul din «Viitorul» este o născocire. N'am primit nici o scrisoare de la d. Maiorescu. Aştept una pentru mine sau poimîne".

Greva profesorilor

Bucureşti.—Mişcarea profesorilor secundari în chestia îndemnizărilor de chiri ia proporţii mari. E vorba de a se declara greva generală a profesorilor.

Azi o delegaţie de profesori s'a prezintat d-lui ministru Duca, care i-a promis sprijinul.

Delegaţiunea va căuta să fie primită şi de d. Ionel Brătianu.

Uragan în Rusia

Petersburg.— In toată Rusia de sud şi pe Marea Neagră bîntue cu putere un uragan urmat de mari zăpezi şi cauzînd mari stricăciuni.

La Derdjansk cartierele joase au fost inundate. La Novocerkaks coperişurile caselor au fost smulse; mai multe persoane ucise.

La Tzariţin de asemenea au fost mari devastări. Telefonul şi telegraful sînt întrerupţe, oraşul e izolat. Comunicaţiunea între porturile Mărei Negre este întreruptă; multe vase cu pînză au avut avarii.

Alegerile comunale

Bucureşti.—Ministerele de interne şi de lucrări publice, au dat o circulară, prin care alegătorii cari se duc pentru alegerile comunale, vor putea călători gratuit, prezentînd cartea de alegător.

Intre d-nii Carp şi Maiorescu

Bucureşti.—La deschiderea şedinţei de azi a Camerei, d. Carp a cerut cuvîntul. pentru a răspunde d-lui Constantinescu, care a afirmat că d. Carp ar fi spus că va pregăti pentru Lascar Catargi o înmormîntnre de clasa I-a.

« — N'am rostit nici o dată această vorbă — zise d. Carp — şi am pastrat în totdeauna cele mai bune legături cu regretatul Lascar Catargi.

Vorba despre care s'a amintit, a fost zisă de către d. Titu Maiorescu, către d. N. Filipescu într'o lojă la Teatru.

Şi dacă prin ea d. Maiorescu a comis o ingratitudine faţă de Lascar Catargi, a comis în urmă o a doua faţă de mine ».

Aceste cuvinte ale fostului şef al partidului conservator, au provocat o adîncă impresiune.

In chestia tratativelor romîno-ungare

—Discursul contelui Caroly şi răspunsul d-lui Tisza—
Cuvîntarea deputatului romîn Pop

Buda-Pesta.—Camera urmează a discuta chestia romînă.

Contele Michel Caroly şeful opoziţiei, combate principiul recunoaşterei comitetului romîn ca avînd drept de a face politică.

D. Caroly e încredinţat că compromisul d-lui Tisza cu Romînii este un fapt, deşi s'a găsit cu cale a se declara în public că negocierile n'au dus la nici un sfîrşit, că nu s'a reuşit a se înţelege.

Dl. Tisza răspunde d-lui Caroly, printr'un discurs foarte desvoltat, respingînd reproşul de presiune din partea României.

Dl. Tisza declară, în cele din urmă, că este ferm convins despre dreptatea politicei sale faţă de Romîni şi cere sprijinul Camerei (aplnuze).

Deputatul romîn Pop ia cuvîntul şi spune că dacă pactul cu Tisza nu a reuşit, Romînii au în schimb mulţummirea că un preşedinte de consiliu a recunoscut că este *o chestiune romînă* care trebuie deslegată.

Nemîngăiaţii: Honora Glasberg, d. şi d-na Solomon Glasberg cu copiii; d. şi d-na Ing. Iosef Glasberg cu copiii; d. şi d-na Ing. S. Rohrlich cu copiii; Dr. Felix Glasberg şi familiile: Glasberg, Hellman, Schwind, Sonnenfeld, Eisen, Wexler, Abramovici, Gallstein

au profunda durere a face cunoscut încetarea din viaţă a prea iubitului lor soţ, tată, socru şi bunic

David Glasberg

decedat în ziua de 28 Februarie a. c., şi roagă pe amici şi cunoscuţi să aziste la înmormîntare care va avea loc Duminică 2 Martie a. c.

Cortegiul va plnca de la locuinţa defunctului strada Mitropoliei 18 la orele 2 jum. p. m., spre cimitirul israelit.

Iaşi, 1 Martie 1914

Aceasta în loc de orice altă invitare.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

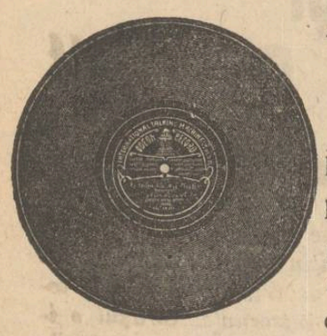

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca

Carusso, Tita Rufo, Tamgua etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 o/o !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vărsta de 7-8 iuni, in momentul inţercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6. Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undel. m-nuri* de la cele mai renumite fabrici fraţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, A merica şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez indian şi *frantuzesc Colonial.*

***Rahat* de *Constanţinopol*, *Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna*, *Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.**

— Conserve „COROANA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca şor unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale Setrac H. Ohannesian
str. Cuza Vodă 42

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit
şi mai bine informat

REDACŢIA :
Clubul Conservator-Democrat
Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA :
Tipografia H. Goldner
str. Gh. Mîrzescu

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre **din Paris, Berlin, Kopenhaga,** Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, **Jane Hading,** Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, **Henny Porten,** Asta Nielsen, Max Linder, **Prince, etc, etc.**

Dreptul de **excluzivitate** a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii **de la cele** mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză intrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin **cele mai pitoreşti regiuni din** întregul univers.—Toate sporturile **moderne.**—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor **pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi** noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele **însufleţite** care ne arată în fie-care **săptămână tot ce se întâmplă** mai de seamă în lumea toată. **etc. etc.**

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILA NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului Leon From

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

CROITORIA CARPATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode strâine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21.

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în PIAŢA UNIREI, vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

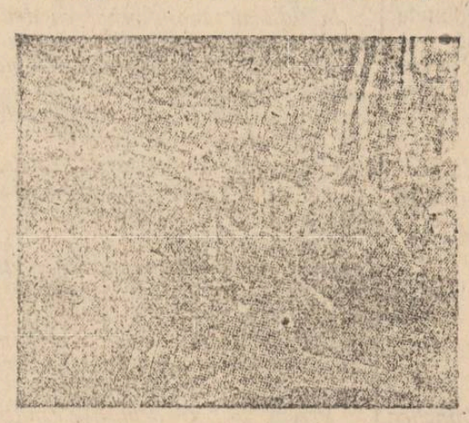

Facori. Sală specială. Moaşă diplomată la permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preturile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 37 Mîrzescu

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mironescu 17

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2119.— Marţi 4 Martie 1914

REZULTATUL DE IERI

— Prevederile noastre. — Resplata unor acte imorale —

Pe noi nu ne-a surprins rezultatul alegerei de eri. Recunoaştem însă, că nu trebue să fie tot aşa şi cu publicul care nu cunoaşte curentele din colegiile electorale şi nici nu meditează asupra lor.

Noi apreciasem că lista guvernului va întruni 55 la sută din votanţi şi cele două liste opoziţioniste împreună 45 la sută. Prevederea noastră nu s'a realizat întocmai, de oarece lista guvernului a obţinut 62 la sută iar listele opoziţiei numai 38 la sută.

Pe ce ne-am bazat prevederea ?

In primul loc pe faptul că alegătorul îşi dă seamă că administraţiile comunale urbane devin, cu consimţămîntul tuturor partidelor, din ce în ce mai mult o anexă a autorităţei centrale a statului.

La fiecare schimbare de guvern, toate administraţiunile orăşeneşti se demit, încît de vre-o zece ani încoace nici nu mai găsim în *Monitorul oficial*, cu ocazia schimbărilor de guvern, decisiuni de disolvări de consilii comunale.

Alegătorul mai bănueşte cu drept cuvînt că cu moravurile noastre politice o administraţiune comunală, neagreată de guvern, chiar dacă n'ar fi disolvată, nu poate ajunge la realizare de îmbunătăţiri pentru oraş, neavînd sprijinul guvernului, care după legile în vigoare este tutorul providenţial al comunelor. Dacă alegătorii, cum o spuneam mai sus, au pus oare care zel în a se lasa duşi de curentul de anexare complectă a autorităţei orăşeneşti către autoritatea centrală, la aceasta a contribuit mult ceea ce-au văzut că s'a petrecut cu ocazia alegerei la Col. I Senat la balotaj. Alegătorii au votat atunci după convingerile lor iar clubiştii partidului conservator au falşificat rezultatul votînd pentru combinaţiuni oculte, pentru candidaţii guvernului, în momentul cînd de la alegătorii neînregimentaţi se cerea un vot de idei şi de sentimente.

Partidul conservator care a făcut acel gest imoral, a plătit cel dintăi această faptă, căci lista lui a remas a III-a, deşi făcuse sforţări extraordinare, căci după ce au pus în fruntea listei pe însuşi şeful partidului cu aureola triumfului ocult de la balotagiul col. I de Cameră, au mai făcut şi jertfe materiale.

S'a traficat la prăvălia Vizanti, s'a traficat la toate cărciumile din vecinatatea localurilor de vot. *Nobilii* colegiului, aduşi prin bumaşcă la bune sentimente pentru lista Grecianu, erau excortaţi de agenţi până la intrarea în cabina de vot. Cel puţin 50 din voturile listei Grecianu au fost produsul acestui trafic. Lista Grecianu ar fi remas la 150 voturi fără aceste jertfe materiale. Va conveni toată lumea că 150 voturi pentru o listă compusă din conservatori, gruparea de la *Cuvîntul* şi antisemiţi, e cam puţin, cu mult mai jos de aşteptare.

Cu toată această justă prevedere, totuşi am pus listă la colegiul I de Comună mai întăi pentru că nu toţi membrii partidului nostru credeau în curentele de care am vorbit mai sus şi pe care direcţiunea partidului îşi bazase prevederea. In al doilea loc voiam să dovedim odată mai mult că toate celelalte grupări de opoziţie la un loc n'ajung la situaţia pe care o are partidul conservator democrat.

E pacat numai ca un nume ca al lui Gh. Lascar, ca un element administrativ de o valoare extraordinară ca dînsul, să nu poată servi acestui nenorocit oraş la alt ceva decît la experienţa pentru a stabili adevăruri de psihologie a corpului electoral.

NOTA ZILEI

Patrupede...

S'ar zice — judecînd după o statistică recentă—că Franţa este patria... cînilor.

O adevărată republică a lor !

Trei milioane de cîni, faţă de 1,400,000 cîţi sunt în Germania—de două ori mai întinsă ; faţă de 1,300,000 în Anglia ; faţă de 50,000 în Suedia şi aşa mai departe.

Vorba d-lui P. P. Carp : cu sistemul francez al celor doi copii nu mai merge.

Vedeţi rezultatul : Franţa nu prea are soldaţi, aşa că ar rămînea s'o păzească de vrajmaşi... cînii cei mulţi, cari nu practică abstinenţa şi maltusianizmul.

POLITICE

TREI CURENTE

Cu privire la reforma electorală şi la expropriere s'au accentuat trei curente, reprezentînd cele trei partide de guvernămînt: unul reprezentat prin partidul liberal, care voeşte contopirea celor trei colegii electorale, pentru Cameră, într'un singur colegiu ; un al doilea opus celui dintăi în aceea că nu admite nici un fel de modificare la starea actuală de lucruri. Acestea sunt curentele *extreme*.

Intre ele se află curentul partidului nostru, pe o bază cuminte şi înţeleaptă, care ţine calea mijlocie, adecă, contopirea colegiilor orăşeneşti într'un singur colegiu şi lărgirea colegiului ţărănesc care va fi al doilea colegiu, iar exproprierea admisă în principiu de Constituantă, să nu fie aplicată de guvern ci de justiţie : justiţia să decidă necesitatea exproprierei şi quantumul ei.

Liberalii au ambiţia de a nu se dezice, căci ei înţeleg că o cedare în faţa îndîrjirei conservatorilor, ar însemna o slăbăciune şi această umilire ei n'o pot suferi. Pe de altă parte conservatorii latifundiari, al căror număr a crescut cu unii liberali latifundiari, se agită cu atîta violenţă şi luptă, cu atîta desperare în contra reformelor propuse de liberali, în cît ne vine greu a crede că aceste agitaţiuni vor remînea fără nici un rezultat. Sunt prea mari interese în joc, pentru ca guvernul să nu găsească o opoziţie crîncenă în rîndurile adversarilor.

Conservatorii ar fi nepatrioţi şi s'ar expune la desgustul tuturor oamenilor de bun simţ, dacă vor ţine intransigenţa lor pînă la sfîrşit.

Este de prevăzut că soluţia preconizată de şeful nostru, d. Take Ionescu, se va impune celor două curente extreme şi atunci vom număra un triumf mai mult în cariera plină de glorie în care ilustrul bărbat de stat păşeşte cu atîta încredere, încoronat de atîtea succese.

De sigur că multe propuneri şi foarte variate se fac şi s'ar putea discuta şi micile soluţiuni, adică acele relative la aspectul unei părţi a problemei ce se discută. Aşa, d. Mille propune ca terenul expropriat, pentru un sat ai cărui locuitori sunt fără pămînt, să nu fie împărţit individual, ci să se formeze o proprietate a comunei, care să se împarte în fiecare an sau la un interval determinat, cum e *mirul* rusesc.

Dar asupra acestei idei vom reveni.

MICI POLEMICI

Ziarul « Facla » dă comunicate liberale luate « din sursă ».

...Din sursa din care iea şi subvenţiile.

*

Fostul şef al partidului conservator d. P. P. Carp a combătut în Cameră începutul de cochetărie şi de flirt între conservatori şi liberali.

Primul semn de bătrîneţe la acest veşnic tînăr : gelozia...

*

D. P. P. Carp a combătut, în aceeaşi şedinţă sistemul celor doi copii.

Atunci e pentru dragoste mai multă, — deci pentru flirt şi cochetărie ?

*

Pînă şi „Dreptatea“ îl mută pe extribunul Fleva tot mai jos...

Il anunţă acum... foiletonist.

*

Elevii şcolilor se tem de un singur lucru : ca nu cumva greva profesorală în perspectivă să coincidă cu... vacanţa de paşti. Căci atuncea — ce-au înţeles ?

*

„Neamul Romînesc“ trece pe Gala Galaction între .. ovrei.

Galaction este defensor eclesiastic, doctor în teologie, pe cale de a se preoţi definitiv.

Ce are de a face? « Neamul » e în stare să-l treacă şi pe Isus Hristos între... jidovi.

*

Ce s'ar putea reproşa laşului cu privire la aducătorii apei ?

— Că s'a arătat cam... apatic cînd fu vorba de recunoştinţă.

Chestiunea indemnizaţiilor de chirie

—Cererile drepte ale corpului didactic—

Rolul important în această chestiune îl are, desigur, d. I. G. Duca, ministrul de instrucţiune. D-sa va trebui să convingă pe ministrul de finanţe, că profesorii, prin ocupaţiunea şi rolul lor social, au o menire idealistă şi că ei nu au prilejul întreprinderilor comerciale. Va trebui ca d. I. G. Duca să-l facă să înţeleagă că apostolii au nevoe de cele necesare traiului şi că 400 lei, astăzi, au valoarea a 150 de acum 20 ani. D. ministru de finanţe a susţinut odinioară că banul s'a ieftenit mult de tot şi dacă-i aşa, atunci salariul primit de un profesor astăzi este prea mic şi neînsemnat pentru susţinerea familiei lui.

Odinioară d. Emil Costinescu a spus în Parlament că profesorul este destul de bine plătit pentru două ore de muncă pe zi. I s'a atras atenţiunea atunci că munca unui profesor trebue văzută şi în afară de şcoală. Ar trebui să se facă o statistică şi se va vedea starea de strîmtoare, în care se găsesc mai ales profesorii căsătoriţi Se va vedea atunci cum cea mai mare parte dintre dînşii, chemaţi să dea instrucţie şi educaţie viitoarei generaţiuni n'au mijloacele necesare pentru instrucţia şi educaţia propriilor lor copii.

S'au dus vremurile apostolilor cari umblau goi şi trăiau din rădăcini. Apostoli moderni mai ales apostolii adevăraţi au mai multe nevoi intelectuale de cît marii întreprinzători, marii îmbogăţiţi şi-i firesc să fie aşa.

Un apostol astăzi, căsătorit şi cu mulţi copii, are mult mai mare grijă pentru instrucţia şi educaţia copiilor săi de cît un îmbogăţit oare-care. Altfel înţelege el direcţiunea, pe care vrea s'o dea copiilor săi.

L'au frămîntat vre odată pe d. Emil Costinescu durerile unui părinte conştient, care vede că n'are nici strictul necesar pentru educaţiunea şi instrucţiunea copiilor lui ?

Un profesor nu-i ori cine şi el nu se găseşte aşa pe drumuri, nici nu se poate comanda de ori-cine şi ori cînd. Pînă să ajungă cineva profesor, a cheltuit un capital însemnat şi de bani şi de energie şi dacă s'ar traduce în bani, în procente negustoreşti, nu ştim zău, dacă i-ar veni 0.50 la sută.

Dar să lăsăm dividentul, căci profesorii nu ştiu să facă socoteli, ei pot cel mult să prezinte starea reală a lucrurilor.

Profesorii sunt chemaţi să apere proprietatea sfîntă şi inviolabilă şi aceste idei să le transmită generaţiunilor viitoare, iar la fiecare S-tul Gheorghe şi Dumitru să-şi ia tărăbuţele în spinare şi să se mute prin casele acelora, care avînd meserii lucrative au putut să-şi înjghebeze parodii de case, pe care le speculează ca orice negustor modern.

Profesorul are un plan ideal pentru instrucţia şi educaţiunea copiilor săi şi abia poate să-i hrănească. Ei, ar vrea şi profesorul să aibă profesori străini pentru copiii săi, să-i înveţe pianul, vioara, pictura... dar... dar d. Emil Costinescu nu vrea să-i acorde nici îndemnizaţii de chirie.

Profesorul vede că şi-a greşit cariera. dar o vede prea tîrziu. El îşi dă seama că-i singura meserie care te imobilizează toată viaţa şi că, în ce priveşte mînuirea afacerilor şi deci a cîştigurilor, este cel din urmă.

Pînă acum mai este un idealism oare care în corpul didactic, dar de sigur, cu vremea, va dispărea, căci va trebui să se modernizeze, să se comercializeze şi el.

Nădăjduim că d, Emil Costinescu va pricepe că nu trebue să se puie de-acurmezişul profesorilor şi orice antipatie a sa către corpul profesoral o va înnăbuşi mai ales în împrejurările actuale. Să nu uite că profesorii mai mult ca orice altă categorie de oameni au tot dreptul la viaţă.

ECOURI

Literatura, gazetele şi publicul.—Extragem următorul pasagiu dintr'o scrisoare a publicistului francez Paul Reboux:

„Cred că directorii de ziare greşesc cînd socotesc publicul cetitor drept un individ cu tendinţele cele mai josnice şi gustul cel mai mediocru. In numele publicului se umplu cotidianele cu povestiri de crime şi periodicele cu biografii şi portrete de ale familiilor regale. Insă publicul nu-i aşa de dobitoc, ci e dotat cu o facultate de absorţiune prodigioasă. El nu cere de cît să priceapă şi să-i dee opere de artă străbătatoare ale vieţii, opere înfăţişînd elemente tragice sau comice luate din realitate. Publicul nu cere ca aceste opere să fie vulgar scrise sau compuse cu sărăcie sufletească, ci din potrivă.

„Dar este o mare nenorocire. Depildă, printre 10,000 persoane se poate găsi un pisălog care să scrie directorului jurnalului : „Nu mai sfîrşeşti a ne exaspera cu asta ori cealaltă ?“ Directorul se alarmează şi chemînd cronicarul, îi zice : „Publicul protestează, bagă de seamă. Schimbă tonul. Renunţă la acest gen de scriere“.

Şi iată cum, pentru că un domn trăsnit cu leuca şi-a exprimat o părere absurdă dar s'a ostenit s'o exprime, nu se ţine seamă de toţi ceilalţi cetitori care, satisfăcuţi, nu spuseseră nimic“.

OAMENI ŞI LUCRURI

Conferinţa din aulă

Dacă suntem deprinşi din partea conferenţiarilor franceji cu formalităţi de tot felul, cu politeţe, cu graţii şi complimente —chiar cu ceea ce numim un „boniment“ la adresa auditorului,—suntem însă mult mai puţin obişnuiţi cu o introducere de felul aceleia la care nu ştim cine—poate « marele anonim » care se cheamă « on dit »—l'a supus aseară pe distinsul conferenţiar.

Ce obligaţii morale avea oare d-sa către « mahalaua », care, nu numai la adresa conferenţiarului de aseară, dar şi a unui poet ca Auguste Dorchain şi a unui scriitor ca André Lichtenberger—anunţat peste cîteva zile — exploatează ori inventează grave... acuzări şi procese... confesionale, uitînd respectul ce datoreşte unor apostoli ai culturei franceze indiferent de originea lor ?

Dar publicul iaşan cu adevărat intelectual nu este solidar cu comeragiile mahalalei ;—dovadă că, aseară chiar, între operetă şi alegeri pasionante—*ce* nu pasionează un oraş apatic ca oraşul nostru ? — un public select şi destul de numeros a venit să asculte şi să aplaude interesanta dizertaţie a d-lui Jules Brun, căruia, cel mult, unii nu i-au putut ierta, doară, că nu e numai un fecund şi distins literat, dar şi un excelent ziarist politic şi beletrist.

Ziarul are culoare. Iată una din serioasele dificultăţi. Ba, iată chiar un motiv destul de puternic pentru intelectualii altor două partide, ca să se abţină de la o manifestare pur literară şi ştiinţifică dacă vreţi—din moment ce eroul ei este oarecum... înregimentat, în afară de republica pură a literelor. Din *acest* punct de vedere, credem, d. Brun ar fi putut mai curînd să afirme că este cum zicea : « pas un inconnu, mais plutôt un oublié.»

Căci, la dreptul vorbind, conferenţa d-sale din sala teatrului naţional de acum 17 ani a lăsat o minunată impresie şi dacă n'ar fi avut... desavantagiul de a fi, de vr'o două decenii încoace, publicistul abundent, nesecat, vast şi variat care în loc de a recurge de vr'o 3—4 ori pe an la ospitalitatea unei reviste mai mult ori mai puţin cetite, umple zi cu zi, coloanele unui mare ziar politico-literar, fără îndoială că vestirea conferenţei d-lui Brun ar fi luat caracterul unui atractiv ori « senzaţional » eveniment.

După o scurtă schiţare a conferinţei pe care *n'a* ţinut-o la Iaşi — « noţiunea iubirii în poezia populară», d. Brun intră în materia nouei conferinţe : « Ideea de dreptate în poezia populară » şi cu o rară bogăţie de exemplificări, conferenţiarul face să treacă dinaintea noastră ecouri de vastă epopee a creaţiunei populare şi auzim, vedem perendîndu-se acei mari eroi necunoscuţi, pe Ghiţă Cătănuţă, pe Chira, pe Gheorghieaş, pe Macovei spunîndu-şi peripeţiile, patimele, gîndurile, într'o limbă scînteetoare pe care — de mult încă, în al său « Romancero Roumain » şi în « L'âme roumaine », d. Jules Brun a redat-o într'o minunată limbă franceză, făcînd încă odată o apropiere între sufletele şi gîndurile celor două naţiuni-surori.

Nu e numai o' dizertaţie de folkor, ci şi de filosofie, de drept, de frumos democratism, în analiza operei populare.

Dar este înainte de toate, o briliantă « causerie » aşa cum numai scriitorii francezi ştiu să facă înaintea publicului cult din toată lumea, făcînd să înflorească veşnic geniul limbei şi gîndirii francez, înrudită cu graiul şi cugetul universului întreg.

Rodion

Sădirea Pomilor

Pintr'o circulară, a Ministerului de Instrucţiune s'atrage atenţiunea revizoratelor şcolare spre a se veghia ca şi în acest an să se serbeze cu solemnitate, la şcolile rurale, *Serbarea pomilor*.

Iată o măsură excelentă din punctul de vedere economic şi ce foloase mari ar aduce această dispoziţiune dacă s'ar aplica cu rigoare în toate satele. Dar se naşte întrebarea ; întru cît învăţătorul, lipsit de o mică pepinieră, lipsit şi de 20—30 sape şi tot pe atîtea hîrleţe, va putea s'aducă la îndeplinire această însărcinare ? După cum se ştie, învăţătorii în majoritate, sunt streini de satul în care profesează, apoi în multe judeţe şcoala rurală funcţionează în case închiriate de ocazie, cum dar poate un învăţător străin de localitate şi fără local propriu de şcoală să s'apuce de plantat un teren ce nu aparţine şcoalei ?

Cînd ştiut este că sătenii noştri nu pun nici un preţ pe plantaţii de pomi fructiferi. Prea puţini sunt cari să aibă cîte o livadă în jurul gospodăriei lor. Cei mai mulţi zgărie pămîntul din aşa numita grădină şi seamănă un pumn de grăunţe pe cele 3—4 prăjini de loc dinprejurul casei, ca să poată folosi 1—2 baniţi de popuşoi. Săteanul nostru spre a fi îndrumat la gospodărie are nevoie de o călăuză şi nu e suficient numai călăuza, ci trebue executat cu jandarmul.

Pentru a scoate pe sătean din amorţeala în care lîncezeşte este absolută nevoe de execuţie, alt-fel va rămînea tot în starea actuală şi nu va progresa un pas mai mult ca pînă în prezent. Cine nu ştie că săteanul nostru din fire este fatalist. La orice sfat din partea binevoitorilor pentru săteni, ţi se răspunde : *dacă o vrea D-zeu am să fac pînă în această şurină*, unde arătura nu e mai adîncă ca 5—6 cm. Cînd îl vedem dar stăpînit de astfel de idei, ar fi o crimă din partea conducătorilor de a nu se lua măsuri energice pentru folosul săteanului.

Plantaţiele de pomi fructiferi s'ar face cu multă înlesnire dacă ministerul de Interne ar dispune, pe cale administrativă, ca toate primăriile rurale să-şi înjghebeze cîte o pepinieră după întinderea satelor, ce alcătuesc comuna. Această pepinieră se poate duce fără nici o cheltuială.

Fiecare primar să fie obligat a lua măsuri ca în jurul primăriei, pe o supra-

Făina Lactată NESTLE

Unicul aliment complect pentru copii și bolnavi

— Cutia lei 2. —

De vînzare pretutindeni. —

Monstre gratis la casa „NESTLE“ strada Mântuleasa No. 6, București.

A se se referi la anunțul acestui jurnal.

față de 4—5 prăjini, să samene seminţe de meri şi peri pădureţi, simburi de perji, vişini şi cireşi şi astfel după 1—2 ani se poate începe plantaţia de fie care locuitor din satele comunei şi numai după efectuarea acestor lucrări să se dea obligaţie învăţătorului pentru a face altoirea pueţilor Salbatici.

Atunci învăţătorul, însoţit de elevii săi, în 2—3 zile de Sărbătoare va putea altoi mii de pomi.— Dar plantaţia n'ar trebui să se opriască numai în sate. Pe ambele laturi ale drumurilor, Şoselelor naţionale judeţene, comunale şi ale Căilor ferate, din 2 în 2 metri să se pună cîte o nucă ori cîte o ghindă cu ajutorul copiilor din şcolile primare, al Vătăjeilor comunali, al cantoniştilor şi prin lege să se sancţioneze o amendă cît mai simţitoare pentru toţi trecătorii, cari ar rupe ori deteriora vr'un pom ori vr'un arbore. Prin batere de darabană să se facă cunoscut tuturor locuitorilor de prin sate pedeapsa la care s'ar expune cel ce-ar produce vr'o stricăciune. Amenda fixată s'ar putea incasa fără judecăţi, de către primari, jandarmi, cantoniştii de pe şosele şi dela căile ferate, şi de ori ce agenţi ai Statului, cari, avînd un mic carnet imprimat cu 50 ori 100 foi. să poată incasa amenda dela delicvenţi, ori să-l dea în urmărire cînd acesta n'ar avea bani asupra-i. S'ar putea da şi alte pedepse, după gravitatea faptului.

Din aceste plantaţii, peste cîte-va decenii, am avea foloase simţitoare nu numai din desfacerea fructelor, dar lemnul de nuc şi de stejar este foarte mult utilizat în industrie şi preţurile se urcă din an în an. Comuna, judeţul şi statul şi-ar crea un venit foarte frumos. Aceste plantaţii n'ar aduce absolut nici un inconvenient, ci numai foloase, dacă cei din capul trebilor ţin cu tot dinadinsul să îndrumăm populaţia satelor la gospodărie. Apoi cîte alte mijloace nu s'ar putea găsi pentru ridicarea nevoilor din spatele ţaranului romîn. Apicultura, sericicultura, cultura zarzavaturilor, pe lîngă pomicultură sunt surse de aur în rodnicul şi binecuvîntatul pămînt al ţerii româneşti şi mi se pare că aici e adevaratul *Eden*, iar nu între Tigru şi Eufrat. Aici au făcut averi cei ce şi-au lepadat opincile şi şalvarii în dreapta Dunărei, ori în stînga Nistrului. E vremea să îndrumăm ţărănimea pe calea sănătoasă, chiar şi cu execuţia jandarmului, cînd o facem spre folosul sătenilor, iar veneticilor să le spunem *halt* chiar la frontieră, prin glasul grănicerilor.

Pretcar

Conferinţele noastre

Comitetul executiv al clubului conservator-democrat, în ultima sa şedinţă, a hotărît, între altele, ţinerea unui ciclu de conferinţe, în legătură cu chestiunile politice şi sociale la ordinea zilei.

Iată prima serie de conferinţe anunţate:

Joi 6 Martie . d. Al. A. Badareu
„ 13 „ . d. Gh. Ghibănescu
„ 20 „ . d. Lascar Antoniu
„ 27 „ . d. EugenHerovanu
„ 17 Aprilie . d. G. Dornescu
„ 24 „ . d. M. Mavrodin

D. Al. A. Badareu va trata despre **„Expropriere“.**

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa, **latină,** matematecile, curs primar şi secundar.

Meditez în special elevi care **se prepară în particular** pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.

Seara de la 7—11 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi, cu 10 lei lunar.

V. EMIL profesor.

Str Sf. Teodor 36 (în curte)

INFORMAŢII

Iată rezultatul alegerei ce a avut loc eri pentru colegiul I de comună, votanţi 1160.

Au întrunit lista liberală 702 voturi aleşi.

Lista Conservator-democrată 239.

Lista Conservatoare 200.

Anulate 19.

Comitetul executiv împreună cu candidaţii partidului Conservator democrat, întrunindu-se astăzi sub preşidenţia d-lui A. A. Badareu au hotărît retragerea listei fixate pentru alegerea la colegiul al 2-lea de Comună.

Aflăm, că d. I. Ionescu din comuna Vorniceni, jud. Iaşi, a cerut Sf. Mitropolii, ca să fie hirotonisit ca diacon, la biserica Sf. Spiridon, în locul diaconului G. Şerban, demisionat din cauza unor profunde nemulţumiri. Numitul petiţionar, licenţiat în teologie de la facultatea de Teologie din Bucureşti, a îndreptat cererea sa Sf. Mitropolii, uitînd, că cererile de asemenea natură se adresează epitropiei la bisericile particulare, care cade de acord cu autoritatea ecleziastică.

E trist, că licenţiaţii în teologie nu cunosc filiera, sau de o cunosc fac prea mare pogorămînt, numai spre a se arăta prea docili, ca să placă oamenilor, iar nu Domnului, care a dat exemplul cel mai strălucit de respectarea legilor omeneşti.

D. Ministru al Instrucţiunei şi al Cultelor, a ordonat telegrafic directorilor şcoalelor secundare, ca să permită elevilor, ceri au împlinit 21 de ani, să se prezinte la consiliul de revizie, în zilele de 8 şi 9 Mărtie.

Numai de la Seminarul Veniamin se vor prezinta 34 de elevi.

D. Ion Istrate sub-şef de birou în administraţia financiară, a fost mutat la Iaşi în locul d-lui Petru Simionescu, mutat la Galaţi.

Administraţia financiară va face plata pensiunelor pe luna aceasta, cu începere de la 12 Martie.

Cu începere de azi, orelede cancelarie la administraţia financiară sunt de la 9—12 a. m. şi de la 3—6 p. m.

Casa va fi deschisă de la 9—12 a. m. şi numai de la 3—4 după prînz.

In «Paris Journal» cu data de 5 Martie d. Albert Prahovan, vechiu publicist, publică un articol intitulat «Une puissante figure» în care schiţează activivitatea literară şi politica d-lui Titu Maiorescu.

Articolul e scris cu mult avînt.

A apărut: «Flacăra» cu actualităţi literare şi artistice.

„Noua Revistă Romînă“ sub direcţia d-lui C. Rădulescu-Motru, vol. XV No. 13 avînd un bogat sumar – „Absolutio“, anul I No. 4 cu articole, versuri, polemici.

Societatea ortodoxă Naţională a femeilor Romîne secţia Iaşi, organizează pentru Duminică 16 Martie a. c. ora 4 p. m. un matineu costumat pentru copii şi dansant pentru persoanele mari.

Beneficiul Serbărei societăţei ortodoxe a Femeilor Romîne se întrebuinţează numai pentru şcoalele froebeliane în care se ocrotesc copiii muncitorilor saraci, pînă la vîrsta de 7 ani.

In localitate avem o astfel de şcoală în strada Socola şi Comitetul a luat iniţiativa unei a doua înfiinţări de şcoală. Rugăm onoratul public a vizita această instituţie unde se vede rolul muncei Comitetului Ieşan şi dărnicia Preşidentei Principesa Olga Mihail Sturza care a dăruit pentru această şcoală, suma de 29 mii lei sumă care cu banii prin chete şi serbări au servit la clădirea şi mobilierul localului şi întreţinerea acestei şcoli cu cei 40 de copii ocrotiţi în zidurile ei costă societatea 400 lei lunar neavînd alte fonduri sunt numai adunaţi de la generozitatea publicului care a contribuit pînă acum cu atîta bunăvoinţă răspunzînd întotdeauna la apelul Societăţei.

Din Cernăuţi. — Aflăm că d. dr. V. Gheorghiu, profesor la facultatea de teologie se află suferind, de cîteva zile.

— Cursul de «Omiletică» de la facultatea de teologie va fi suplinit de către dr. Woinschi şi dr. C. Popovici, decanul facultăţei, până la numirea titularului.

— Excelenţa Sa, Arhiepiscopul şi Mitropolitul Bucovinei, D. D. Dr. Vladimir, de Repta a oficiat, Duminica trecută un parastas pentru odihna sufletului aceluia, ce a fost profesorul dr. T. Tarnoschi. La parastas au luat parte studenţii facultăţei, membrii familiei, cum şi un număr însemnat de admiratori ai fostului profesor.

— La Cernăuţi este deprinderea, ca Mitropolitul să poftească la ceaiu pe cei ce să hirotonesc, împreună cu familiile lor, spre a se da o atenţie deosebită, celor ce se devotează grelei misiuni de povăţuitori ai poporului.

Putem constata cîtă deosebire este între modul de tratare a subalternilor, între conducătorii noştri sufleteşti şi cei de peste hotare. Incontestabil, că tratarea omenească şi creştinească a celor de peste hotare contribue la întărirea dragostei şi a devotamentului, după cum nesocotirea drepturilor omului provoacă răceală sufletească la noi şi nu arare ori indignare.

— Printre studenţii reuşiţi la primul examin de stat de la facultatea teologică din sesiunea aceasta putem cita pe următorii studenţi din România: Pr. N. Oniceanu, G. Ionescu, I. Brudiu, Arhidiaconul Galaction Covdim, Pr. C. Dron, şi d. Cezar Vuza, pedagog la Seminarul Veniamin Kostache.

Şcolare.—Au fost chemaţi la examenul de definitivat, următorii învăţători din jud. Iaşi, pentru Mercuri 5 Martie a. c. ora 3 p. m. în localul Inspectoratului: D-na Dimitriu Ecaterina—Trifeşti; Dimitriu Nat.—Erbiceni; Borş Maria—Fîntînele; Milieş Gh.—Lungani; Ilie Eugenia—Bălteni; Ulmanu V. Maria—Scobinţi.

— Pentru Vineri 7 Martie orele 3 p m.: D-na Chitaru Tarşiţa — Oprişeni Corlat Maria—Şipote; Vasiliu Elisabeta—Chişcărei; Vrînceanu Ana—Ungheni; Munteanu Nec. Sculeni; Tanase Ion—Vlădeni.

— Pentru Duminică 9 Mart ora 9 a. m.: Laura Tomaziu—Moreni; Covăsneanu Ecaterina—Poeni; Popovici Aneta—Galata.

— Din judeţul Bacău pentru Joi 13 Mart: Negruţ Victor—Asau: Broşteanu Gh.—Pîrjol; Corănescu Gh—Băhnăşeni; Zărnescu Ion—Caşin; Şenechea Dimitrie Călugăra Mare; Nicu Vasile—Comărneşti Caliopi Dimitriu—Dărmăneşti; Botez Sofiia—Doftana.

—Luni 19 Martie: Davidescu Teodor—Filipeni; Tiron Alex—Horgeşti; Brumă Const—Bibireşti; Dospinescu Jon—Mărgineni.

Toţi candidaţii vor trebui să prezinte comisiunei de examinare, copiile de pe procesele verbale de inspecţiile ce li s'au făcut. vizate pe revizoratele respective şi textul de pregătirea lecţiunilor.

— Invăţătorul I. Pogor, a fost detaşat pe ziua de 1 Martie din jud. R.-Sarat, la şcoala din Găneşti, jud. Iaşi.

— Prefectura jud. Iaşi, înscriind în bugetul său o sumă pentru acordare de premii învăţătorilor ce vor avea cursuri de adulţi, s'a dat o circulară învăţătorilor de a se ocupa cît mai mult cu deschiderea de astfel de cursuri.

— Au demisionat din învăţămînt pe 1 April 1914, pentru regularea drepturilor la pensie, învăţătorii: G. Siriteanu Calaraşi-Botoşani, T, Liţescu Preoteşti-Suceava, Ion Vasiliu Cucoreni-Botoşani.

— In «Buletinul Oficial» No. 421 dela 1 Mart se publică condiţiunele şi norma după care se va ţinea la 1 Mai c. examenul de ajutor de învăţător.

— D-na Elena D. Antonescu institutoare la şc. de fete No. 3 „Petre Poni“ din localitate şi d-na Maria Anghelescu de la şcoala de fete No. 9, au fost transferate una în locul alteia.

— Ministerul a aprobat, pentru ziua de 1 Mart, transferarea d-lui V. Mihaliescu învăţător de la şcoala din Poeni, ca secretar la revizoratul şcolar din Iaşi.

Indemnizaţiile de chirie vor fi acordate şi funcţionarilor de la primăriile din comunele urbane nereşedinţe, după următoarea modalitate: 25 la sută din leafa anuală, pentru funcţionarii însuraţi şi cari au copii; 20 la sută pentru cei însuraţi şi fără copii; 15 la sută pentru cei neînsuraţi.

Funcţionarii comunali cărora li se dă locuinţă, sau cei care se bucură de gradaţie nu primesc nici o indemnizare de chirie.

Calculele se fac pe leafa propriu zisă fără diurnă.

Agenţia Teatrală Thalia înştiinţează persoanele care au reţinut *loje şi stale* pentru Turneul d-nei L. Sturza şi Tony Bulandra în zilele *de Miercuri 19* şi *Joi* 20 Martie cu piesele *Safo* şi *Magda* sunt invitate a-şi ridica biletele pînă în ziua de 8 Martie—după această dată biletele ne ridicate, se vor pune în vînzare.

Eri a avut loc adunarea generală a Băncei „Providenţa“.

S'a cetit darea de seamă de activitatea Băncei şi s'a aprobat gestiunea.

S'a procedat apoi la alegerea consiliului de administraţie. Au fost aleşi d-nii Gh. Raiciu, G. Palade, Al. Stoian, Ioan S. Ionescu, V. Brăileanu, C. Fleaşcă, N. V. Ştefăniu, V. Arsenie şi L. Horga.

Au fost aleşi cenzori d-nii M. Geanăn, Alex. Funiac şi Th. Munteanu.

La rectoratul universităţii a fost primită o invitaţie de participare la congresul general de filosofie care se va ţine la Londra, în luna August 1915.

Comitetul societăţei «Unirea» a lucrătorilor tipografi din Iaşi, întrunit în şedinţă, Duminică 2 Mart c., a hotărît ţinerea unui congres al lucrătorilor tipografi din întreaga ţară; în care scop, se va pune în contact cu toate organizaţiile acestor meseriaşi din ţară, spre a stabili data, locul şi programul congresului.

Tot în această şedinţă s'a hotărît, înfiinţarea unei Casse de economie şi împrumut a corpului tipografic din Iaşi.

Eri a avut loc înmormîntarea rămăşiţelor pămînteşti ale regretatului pensionar Alex. Răducănescu.

Consiliul de higienă al oraşului este convocat pentru mîne la ora 5 seara.

TEATRUL NAŢIONAL

Opereta Bărcănescu

Astăzi Luni 3 Martie 1914

Lăutarul

Casa Şcoalelor, în urma intervenirei ce a făcut consiliul de inspectori, a luat decizia ca să se introducă la şcoalele primare rurale de fete, cu începere de la clasa IV-a şi excepţional din clasa III cu elevele mai în vrîstă, maşini de cusut.

Maşina se va da ca prezent la finele anului şcolar, celei mai bune absolvente a şcoalei.

Noul program de astă-seară Luni 3 Martie c. al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, cuprinde printre altele:

«Bănuială îngrozitoare», desfăşurare stranie, brodată pe o temă cu totul originală. O gravă învinuire de asasinat apasă asupra unui tînăr de cea mai înaltă societate şi numai o întîmplare, absolut extraordinară, face ca bănuiala să dispară cu desăvîrşire. (Trei părţi).

The Allegra, scene artistice sportive de varieteu.

Din isprăvile neastîmparatului Bébe, scene foarte humoristice.

Bongie şi Capul Carbon, port principal la Nordul Algeriei.

Prin insula Iawa, (între sudul Indiilor şi nordul Australiei).

Tîndală a furat un covor, scene humoristice.

Mîne Marţi mare reprezentaţie dată în beneficiu.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri: *„Copelia“*, măreaţă dramă în 3 părţi.—Dakar, port principal în Africa occidentală, interesante şi pitoreşti călătorii. —Max Linder chelner escelent, comedie interpretată de neimitabilul humorist parizian etc. Acest nou program se va reprezenta numai Mercuri 5 Mart.

Joi 6 Mart program nou.

Membrii clubului social-democrat din localitate în unire cu cîţi-va intelectuali, vor serba aniversarea comunei din Paris, Mercuri 5 Mart printr'un banchet la Hotel Binder.

Diverse întîmplări.

— *Incendiul din Bivolari.*—Ieri la ora 3 jum. p. m. s'a aprins, de la coşul sobei, casa locuitorului Vasile Coţofană din Bivolari. Din cauza vîntului puternic, focul a cuprins şi casele lui Haim Ţalic şi Petrea Mandache.

Cu toate silinţele locuitorilor, clădirile au fost complect distruse.

Pagubele snnt destul de însemnate.

— Monahii Isaia Oprea Ene de la schitul Iezerul şi Cleopa Cîrstea de la mînăstirea Govora (jud. Vîlcea), din cauza gravelor abateri au fost excluşi pentru totdeauna din monahism.

In consecinţă s'au dat ordine în toată ţara a fi desbracaţi de haina monahală ori unde vor fi îmbracaţi cu dînsa.

— In strada Calaraşilor 25, s'a declarat eri un caz de anghină difterică.

Aduc viile mele mulţumiri d-lui prof. dr. Tănăsescu medic al spitalului Sf. Spiridon care mi-a scăpat mama de la moarte. Graţie operaţiunei abile a d-sale mama mea se află pe deplin restabilită.

Ştefan Olteanu.
masor
str. Şipoţelu 5

Societatea Creditului Funciar Urban Romîn din Iaşi

Tablou

de lista imobileleor şi apartamentelor ce sunt de închiriat cu începere de la 23 April 1914

Felul imobilelor	Strada şi No. casei	Felul încăperilor şi numele actualului chiriaş
Z. Gafencu	*An. Panu 65*	*două prăvălii ocupate de d. S. Zaltzberg*
Nută Ackerman	*Stihi 6*	*două odăi ocupate de d. Mendel Leibovici*
Herşcu Edelstein	*De jos 17*	*intreg imobilul ocupat de proprietar*
Dr. W. Finchelstein	*Pomir 6*	*două odăi, băcătărie camară şi drept la pivniţă ocupate de d. I. Haimovici*
C. Şumuleanu	*Sf. Sava 2*	*intreg imobilul ocupat de N. şi V. Apotecher*
Alter Catenberg	*C. Negri 84*	*locuinţa ocupată de d. Marcu Löbel*
Pincu Sin Haim Leib	*Stihi 13*	*3 odăi, drept la pivniţă şi camară pentru lemne, ocupate de d. Marcu Braunştein*
Căpitan A. Cantuniari	*C. Negri 6—8*	*mai multe dugheni şi apartamente de locuinţă*
Jean Holtzman	*Cucu 58*	*locul ocupat de d. Şloim Zaharia*
L. M. Spaer	*Mitropoliei 16*	*baia „Diana“ deschiriată*
L. Iţicovici	*Aron Vodă 26*	*2 odăi şi bucătărie ocupate de d-na Sendla Zissi*
Aron Marcovlci	*Elena Doamna 51*	*apartamentele ocupate de d-nii B. Silberstein, I. L. Mates şi Aron Bercovici*
Rebeca Theitler	*Zugravilor 19*	*mai multe apartamente de locuinţă şi localul de brutărie*
C-tin Fătu	*Albineţ 14*	*două odăi, antret, bucătărie camară şi pivniţă în comun ocupate de d. I. Zamfir, şi trei odăi, antret, un vitraj, bucătărie, cameră pentru lemne şi pivniţă în comun, ocupate de dl. V. Popovici.*
Gh. Stroian	*Spinzi 8*	*două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Aglae Talpă*
A. I. Gheorghiu	*Muzelor 14*	*una odaie şi o bucătărie ocupate de d. C. Profir şi 3 odăi, un subsol şi bucătărie, deschiriate*
Natalia Mandrea	*Muzelor 22*	*casele mari ocupate de Inspectoratul Agricol*
At. şi Natalia Popescu	*Sărărie 106*	*una dngheană cu pivniţa ei şi două odăi deschiriate*
Ghenovici şi Berea	*Lăpuşneanu 2, Păcurari 1*	*mai multe dugheni şi apartamente de locuinţă ocupate de d-nii H. Perlitz, A. Daniel, Asriel Aisen, M. H. Komer*

DIRECŢIUNEA

ULTIME INFORMAŢII

In şedinţa sa de Sîmbătă, Academia de ştiinţe morale şi politice din Paris, a numit ca membru titular pe marele nostru istoric d. A. D. Xenopol, care pînă acuma fusese membru corespondent al acestei mari instituţiuni.

Distincţiunea aceasta cinsteşte omul şi ţara.

Suntem autorizaţi a declara că fixarea candidaturelor conservator-democrate pentru alegerile comunale de la Iaşi s'a făcut din propria şi spontana iniţiativă a comitetului executiv al partidului nostru, şi că niminea dintre candidaţii colegiului întâi sau ai colegiului al doilea n'a cerut să fie pus pe lista candidaţilor.

Miercuri, orele 3 va avea loc în aula Universităţii, adunarea generală a membrelor „Crucei Roşii" din Iaşi.

In rîndurile medicilor funcţionari ai statului se observă aceaşi mişcare ca şi în rîndurile funcţionarilor şi profesorilor cu privire la îndemnizări de chirie.

Medicii funcţionari cer aplicarea legei sanitare din 1910 în ce priveşte salariile şi diurnele.

Memorii în această pvivire au fost adresate asociaţiei generale a medicilor.

Cetăţenii Iaşului, au avut ocazia să admire eri, la orele 4 jum., resemnarea celor doi orfani steriţi, d-nii Krupenschi şi Kilimoglu, cari, într'o trăsură cu uu cal, s'au dus la vot pentru a sprijini reuşita d-lui Georgel Mirzescu.

Am ruga pe d. A. D. Xenopol să propuie pe aceşti doi orfani pentru premiul virtutei, pe care il decernă anual Academia de ştiinţe morale şi politice din Paris, dacă am fi siguri că n'au avut cu dînşii un creion în buzunar.

Proectata şi anunţata mişcare în magistratura ieşană a fost pentru moment oprită, în afară de acea a d-lui Erbiceanu, care a fost numit consilier în locul d-lui Leonescu eşit la pensie.

Această oprire are drept cauză interesele deosebite pe care le are centrul şi pe care le au cei de la Iaşi.

Intr'adevăr, pe de o parte, în ce priveşte trecerea d-lui Diaconescu ca prim procuror de Ilfov, centrul are combinaţiuni altele şi unii dintre miniştri susţin numirea unui bucureştean în locul d lui Budişteanu, actual prim procuror pe lîngă tribunalul de Ilfov.

Pe de altă parte d. Vîrgolici, actualul prezident al tribunalnlui de Roman are promisiuni formale că va fi transferat la Iaşi. D-lui Rugină, fost prezident de tribunal din Roman, i s'a promis deasemenea locul de procuror de Curte la Iaşi.

Iată atîtea motive pentru care şi din cauza cărora, proectata mişcare în magistratură e pentru moment ţinută în loc.

Un tragic sfîrşit a avut eri unul dintre cei mai vechi medici iaşani, d-rul W. Finkelstein.

In noaptea de Sămbătă spre Duminică a încetat din viaţă, după o lungă boală, soţia doctorului; iar acesta din urmă, într'un moment de durere, singur în casă, a consumat o doză mortală de morfină. După o agonie de aproape 24 oare, în care timp toate ajutoarele date de colegi s'au aratat ineficace, bătrînul medic şi-a dat sufletul.

Incetăţenit după războiul din 1877, d-rul Finkelstein el însu-şi fiu de medic a ocupat diverse funcţiuni publice.

După plecarea din Iaşi a d-rului Lippe defunctul Finkelstein era cel mai vechiu practician iaşan.

Trimitem îndureratei familii expresia condoleanţelor noastre.

Amintim prietinilor noştri că Joi 6 Martie, ora 5 jum., d. Alex. A. Badareu, va dezvolta la clubul conservator democrat din Iaşi, conferinţa d sale tratînd despre expropriere.

Din Capitală ni se comunică faptul că lumea politică aşteaptă cu mare nerăbdare să vadă în ce mod vor reacţiona deputaţii conservatori la sfidarea ce le-a aruncat-o d. Take Ionescu în privinţa mersului d-sale la Londra.

Şeful conservatorilor-democraţi a declarat că nu aşteaptă de cît o întrerupere în această privinţă pentru ca să se explice pe larg în parlament asupra rolului şi motivului mersului d-sale la Londra.

Sfidarea ie categorică şi lumea aşteapsă cu nerăbdare replica conservatorilor în Cameră.

După cererea generală compania de operetă va mai da două ultime reprezentaţii şi anume:

Mercuri 5 Martie «Sînge-Vienez» cu care ocazie d. Tănase va cînta cupletele: Fusta-Fusta-i cu belea şi Joi 6 Martie în beneeciul comicului C. Tănase Băiat ori Fată şi Dă-i înainte.

La prefectura de judeţ s'a ţinut astăzi licitaţie publică pentru construirea unui local de şcoală în jud. nostru, din fondul de 50.000 lei donat de A. S. Regală Principele Carol.

Em. Socor şi Cezar Simionescu

Birou de avocătură şi notariat
BUCUREŞTI *str. sf. Constantin 3*
Telefon 43 | 38

De închiriat şi de vînzare

Casele din Iaşi, str. Carol No. 27
compuse din 7 camere, 2 antreturi, subsoluri, atenanse, şuri, grajduri, grădină etc.
A se adresa subscrisului,
ARTHUR G. SION
Strada Asachi, No. 6

S'a pierdut *Vineri 28 Februarie ora 5 dimineaţă între strada Albă şi Gara, un geamandan de piele galbenă cu diferite obiecte înăuntru. Cine-l va aduce str. Albă 17 la d-şoara Abramovici, va primi o bună recompensă.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Obstrucţia în camera austriaca

Viena.—După ştirile din Praga, reprezentanţii cehi au refuzat cererile germanilor, expuse în ultimele negocieri la Viena, prin care trebuia să se înlăture obstrucţia din Cameră.

Din această cauză, activitatea normală a parlamentului va deveni cu neputinţă,

Completarea cabinetului italian

Roma. — Giornale d'Italia află că d. San Giuliano a consimţit a păstra portofoliul externelor în cabinetul Talandra.

Incaierari între greci şi bulgari

Colonia.—Ziarul „Kolnische Zeitung" crede a şti că în jurul Salonicului ar fi avut loc încăerări sîngeroase între greci şi bulgari.

Diezel la Canada

Munchen.—In ziare s'a înregistrat ştirea despre dispariţia lui Diezel, marele fabricant de motoare.

Acum autorităţile au stabilit că Diezel s'ar afla la Canada.

O desmintire a regelui Ferdinand

Sofia.—Eri regele Ferdinand, însoţit de Prinţul moştenitor, a făcut o plimbare pe jos, pe uliţele Capitalei.

Aceasta se comentează ca o demonstraţie în potriva socialiştilor, cari afirmă că regele are teamă de a părăsi palatul regal.

Desmintire

Belgrad. — Biroul Presei declară că ştirea publicată de ziarele străine privitoare la descaperirea unei conspiraţiuni militare contra regelui, este lipsită de ori ce temei.

Preşedintele consiliului albanez la Durazzo

Durazzo.—Turckan Paşa a sosit ieri şi a fost primit de către Essad Paşa, de clerul mardiţilor şi malisorilor, avînd în cap pe arhiepiscopul de Scutari.

Fenomen meteorologic
—Zăpadă cu glod căzută din nouri—

Tiflis—Oraşul şi împrejurimele sînt acoperite de nori galbeni. Ceaţa e foarte groasă. Zapada a căzut amestecată cu glod. Acest fenomen ar fi în legătură cu uraganul din regiunea Baku.

Grămezile de praf căzute pe linia ferată transcaucaziană au oprit circulaţiunea.

In jurul senzaţionalului proces de spionagiu din Galiţia

Lemberg 27 Feb.—După cum se ştie acum două zile s'a început, în faţa curţei cu juri din localitate desbaterile senzaţionalului proces de spionagiu în care autorii principali sunt doi preoţi ortodoxi, un ziarist şi un student. In vederea interesantelor desbateri au sosit în localitate numeroşi trimişi speciali ai marelor ziare din Petersburg, Berlin, Viena, Budapest şi Bucureşti.

Serviciul Telefonic

Viitorul budget

Bucureşti.—Bugetele nu sunt încă alcătuite, de oare ce ele reclamă o amănunţită examinare şi probabil că va fi nevoie de-o simţitoare reducere.

Este de prevăzut că budgetul se va prezinta, de astă dată, cu un spor enorm.

Intr'adevăr singura sporire la salarile mici şi îndemnizări de locuinţa se cifrează la două zeci de milioane.

Un program curios

Bucureşti.—In programul comunal liberal, lansat cu ocazia alegerilor comunale din Capitală, se spune, între altele, că intru cît Bucureştiul este situat într'un punct foarte apropiat de Dunărea, este nevoie ca el să fie legat cu un canal, de acest fluviu important.

Abdul Hamid pe moarte

Constantinopol. — Fostul Sultan Abdul Hamid, se află grav bolnav. Se aşteaptă din moment în moment desnodămîntul fatal.

Sinuciderea unui comerciant

Bucureşti.— Cunoscutul comerciant din capitală d. G. Max, proprietarul magazinelor de încălţăminte, La parcul regal, din Calea Victoriei, a fost găsit azi dimineaţă mort. în Camera ce o ocupa de asupra magazinelor sale. S'a stabilit că şi-a curmat firul vieţei prin strangulare.

G. Max suferea de mai multă vreme de neurastenie, în urma morţei soţiei sale.

Audienţa d-lui Take Ionescu la Rege

Bucureşti. — M. S, Regele a primit aseară într'o lungă audienţă pe şeful partidului conservator-democrat.

O arestare senzaţională

Bucureşti.—Din Piteşti vine ştirea că astă noapte, a fost arestat în gară locot-colonel Ghenovici, de la marele stat major al armatei, în momentul în care vroia să se suie în trenul de Bucureşti.

Motivul acestei arestări, care a produs senzaţie în localitate, este următorul:

Locot-colonel Ghenovici, fiind surprins la soţia căpitanului Mitulescu, cu care-i în divors, a încercat să fugă. A fost însă oprit de ordonanţa numitului căpitan.

Ca să scape, colonelul a rănit ordonanţa în mai multe locuri cu sabia. De şi rănit, soldatul a continuat să-l urmărească pe colonel,—urmărit, de astă dată şi de publicul care ieşise de la spectacol, locot.-colonelul s'a refugiat în gară şi a voit să iea trenul pentru Bucureşti, a fost însă declarat arestat de parchetul civil şi militar, care, după dresarea actelor, l'a pus în libertate.

Conservatorii democraţi şi alegerile comunale

Bucureşti.—Ziarul «Adevărul» întrebînd pe un fruntaş conservator-democrat, de ce partidul conservator-democrat nu luptă la alegerile comunale din Bucureşti, a obţinut răspunsul următor:

„Alegerile pentru constituantă urmînd să aibă loc în curînd, partidul conservator-democrat se pregăteşte în vederea acestor alegeri. Alegerile comunale însamnă mai muit o demonstraţie, de cît o acţiune politică. Şi iată pentru ce partidul conservator-democrat nu luptă în aceste alegeri, pregătindu-se pentru constituantă".

ZINA ROTHENBERG
CH. KAHANE
LOGODIŢI
Iaşi Martie 1914

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă într'un imobil sau imediat după credit. A se adresa la d. avocat Eraclide, str. Sfi. Sava.

Ocaziune De vînzare o chitară avînd o vechime de peste 70 ani, cu gît dublu şi resonanţă admirabilă. Adresa la redacţie.
Str. Nemţească 6

Doctor S. Dulberger
de la Facultatea de Medicină din Viena
după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:
Iaşi, Str. Costache Negri No. 10
(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.
— Telefon No. 101 —

Marele Magazin de Muzică
„MICHELSOHN"
fondat în anul 1879
Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi
PIANE şi PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York
precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.
Pianine electrice
Kühl & Klatt—Berlin
Orchestrioane automate
Peters—Leipzig
Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.
Note clasice şi moderne
Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat*.
La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

De arendat sau de vînzare o vie — podgoria Breazu — fără plantaţie, cu pomi roditori, în întindere de 4 fălci, avînd apă purgativă captată într'o fîntînă de 12. m. c.
A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str. Stefan cel mare No. 6.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:
Apele Mineralizate Sinteza
Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI
sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.
Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**
Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.
Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**
Refuzaţi ori ce substituţie.
La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.
— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

Se vinde prin licitaţie, la 5 Martie c. s. III Trib. Iaşi, imobilul din str. Lăţescu No. 3, compus din 9 încăperi mari, deosebit antreuri, closete, camare, etc., plus 3 alte încăperi mari la atenanse (bucătărie, spălătorie, o cameră pentru servitori), pivniţe, diferite, etc.
Imobilul are o suprafaţă de aproape 4000 m. patraţi, faţadă pe str. Lăţescu 120 m., alta pe str. Comănescu, apă şi lumina electrică, diferite alte îmbunătăţiri.
Amatorii pot vizita casele înainte de licitaţie.

Dr. HALPERN
de la Facultatea din Paris
Mamoş — Boli de femei —
OPERAŢIUNI
Reintors din Paris şi-a reluat ocupaţiunile
5 STRADA PACURARI 5
vis-a-vis de Cofetăria Tuffli.

ATELIER MECANIC
Dumitru Dorojan
STR. I. C. BRATEANU No. 121
Execută ori-ce reparaţiuni şi instalaţiuni Mecanice.
LA VII
100 cărucioare pentru transportat strugurii.
Invenţie proprie. 50 canapele din cele mai comode, pentru grădine.

Dela 23 Aprilie 1914 se închiriază
Două magazii de cîte 12 metri ungime şi 6 m. adincime.
Informaţiuni la proprietar d. M. H. Goldner str. Gh. Mirzescu 17.

Armasar frumos tînăr, (5 ani) înalt, negru este de vînzare. A se adresa D-lui Dr. Ratianu str. Cuza-Vodă 46.

La „Bradul Moldovei"
IANCU RECHLER & CAROL MICHELOHN
Societate în nume colectiv
pentru
Comercial de cherestea
Depozite Iaşi, str. Uzinelor 11—14

Stejar, *grinzi, furci, şarampoi, pari pentru vie etc., din PADUREA POPRICANI lîngă Iaşi, ss vînd cu preţ avantajos.*
Informaţiuni la zisa pădure.

ISRAEL BROIDE
Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.
De vînzare şi închiriat *cu preţuri duse. Iaşi str. Anastasie Panu 13.*

Familiile: Grünberg, Filoreanu, Theiler, Schnürer şi Tzimand au durerea de a anunţa prietinilor şi cunoscuţilor încetarea din viaţă a prea iubiţilor lor

GHIZELA FINKELSTEIN
şi
Dr. WILH. FINKELSTEIN

decedaţi Duminică 2 Martie 1912.
Inmormîntarea va avea loc Marţi 4 Martie ora 2 p. m.

In loc de ori-ce altă învitaţie.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI — Strada Stefan cel Mare No. 4. —

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vărsta de 7-8 iuni, in momentul inţercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL:
6. Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză **intrupează** pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, greceşti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol*, *Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna*, *Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „COROANA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca'or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Cuza Vodă 42

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILA NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului Leon From

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domicilia.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Balari

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode strâne.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria
„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierele cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. poştale.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI

PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Traian, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mîrzescu

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 8

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele, etc. etc.

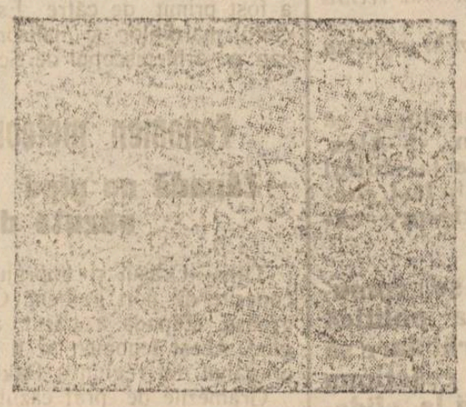

Facari. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Băi nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; *sero-reacţiunea* Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi interna locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiinciosă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 70 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mironescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2120. Miercuri 5 Martie 1914

Discursul Șefului

Deși, în momentul cînd scriem aceste rînduri, nu cunoaștem încă partea finală a discursului d-lui Take Ionescu, pronunțat în ședința de eri a Camerei, — cu toate aceste credem că suntem în măsura adevărului cînd spunem, că prima parte a acestei cuvîntări dovedește că rare-ori a resunat în parlamentul romîn un discurs ca cel pronunțat eri de șeful partidului conservator-democrat.

Magistral, cum e totdeauna d. Take Ionescu, d-sa a adus în acest discurs mintea clară a omului superior, experiența barbatului de stat cu adevărat și sufletul cel mai curat și mai neprihănit al patriotismului cel mai sănătos.

Nici un gînd ascuns,—nici un dedesubt, nici un subînțeles, ci drept și sincer, spunînd adevărul despre toate și contra tuturora, d. Take Ionescu s'a rădicat la înălțimea de concepție care nu găsește egal, de cît doar în mintea superioară a marelui barbat de stat ce este.

După o introducere cu privire la necesitatea raporturilor normale și civilizate în luptele politice, d. Take Ionescu, fără a se preocupa de ceia ce vrea guvernul, a expus credințele partidului conservator-democrat, în ce privește problemele puse la ordinea zilei. Și a declarat că expune acest mod de a vedea, fără preocupări de considerațiuni de partid, pentru că mai presus de partide stau interesele superioare ale țărei.

Vorbind de nevoia unui echilibru mai normal între marea și mica proprietate, d-sa arată că partidul conservator-democrat a fost pururea pentru sporirea micei proprietăți. Cu această ocaziune, d. Take Ionescu a relevat cu satisfacție faptul că atunci cînd partidul conservator-democrat preconiza trecerea bunurilor de mînă moartă la țărani, el a fost taxat de demagog de către d-nii Carp și Filipescu, pentru ca două luni după aceia, aceștia venind la putere, să transforme în lege, ceia ce odinioară susțineau că e pură demagogie.

In schimb șeful nostru dovedește lipsa de consecvență la partidul conservator. Același d. Carp care cel dintăi a dat semnalul sporirei micei proprietăți, se opune azi revizuirei.

De ce?

Nu există de cît trei mijloace: vînzarea de bună voie, **care s'a dovedit ineficace**; confiscarea, **nimenea nu o poate admite**; exproprierea, **singura soluție admirabilă, dar numai în schimbul unei juste și prealabile despăgubiri în bani și după o evaluare judecătorească.**

Iată credințele șefului nostru în ce privește problema agrară. Vom reveni înprivința celorlalte susțineri ale șefului nostru în privința reformelor enunțate.

LA RASPÎNTIE

Conservatorii — cu toată aparenta înpotrivire reformelor — par a fi lasat frîu liber tinerilor lor elemente parlamentare, de a strecura, în discursurile lor pseudo-combative, ideea îngăduinței, pe care partidul conservator ar fi fost gata să o facă asupra celor două reforme, pe care partidul liberal le va înfăptui.

Cu alte cuvinte, pe cîtă vreme bătrînii conservatori mormăiesc pe înnăbușitul «veto»,—tinerii conservatori — de bună samă cu asentimentul celor dintăi — dau a înțălege flexibilitatea, de care e capabil partidul pe care-l reprezintă. Și într'un caz și în cellalt, nehotărîre,—șovăială de principii și de acțiune.

Și e caracteristică această nehotărîre mai ales pentru partidul care vedea pretutindeni pete, putrezăciune, încăpățînîndu-se totuși a dăinui într'o direcție spre care nu ducea de cît drumul negațiunei absolute,—drumul propriei pieiri.

Dar zările par a se însenina. Intunericul, în care părea confundat partidul conservator, pare a se risipi, — și lumina nouă, care luminează cu totul alte timpuri de cît acele ce părea a răvni partidul conservator, pare a-i mîna înnainte, — la convingeri de acele din care partidul conservator democrat, pătruns deja de mult, de adevărul lor, și mai ales de trebuința lor, și-a făcut un scop.

Aceasta nu însămnează însă că afinitatea ce pare a se înfăptui, le va da puncte de contact, care ar putea avea drept urmări legături de acele ce-ar putea alcătui cu vremea un trup. E o imposibilitate, Fiecare vine în contact cu stadii felurite de viață, care-i sădesc în fire trebuinți deosebite, alte aspirații, alte credinți, alt fel de a fi.

Partidnl conservator-democrat, deplin urzit în ideile timpurilor nouă, a necesităților moderne ale vieții, este, firesc, cu mult înaintea celuilalt partid de opoziție, —care după cum se vede, de-abia acum cearcă a păși spre *viață*.

Dacă lucrurile stau astfel, se naște o întrebare cu totul naturală: cum rămîne cu profetizata moarte a partidului conservator democrat? Căci partidele politice care știu și pot prevede fapte și în acelaș timp îndrăznesc să procedeze în senzul prevederilor lor,—înfăptuind în acelaș timp lucruri de care atîrnă dezvoltarea politică a unei țări — nu pot muri. Ori, partidul conservator-democrat a dovedit cu prisosință aceasta.

Rămîne, deci, că toată profetisarea conservatoare n'a fost de cît o prezicere în pustiu,— și că cu toată fictivitatea recunoașterei, — acest partid începe să facă amendă onorabilă dacă nu partidului conservator-democrat, cel puțin principiilor politice de care e călăuzit.

Partidul conservator e la o răspîntie, și de va păși pe o cale nouă sau a remîne în nehotărîrea drumului de ales,—atîrnă viața sau moartea, pe care a prezis-o atît altora.

Prea au azvîrlit altora propriele pacate, nevăzîndu-și nedestoinicia, pentru a nu fi venit timpul propriei deșteptări. Și, mai bine mai tîrziu de cît nici o dată.

B.

NOTA ZILEI

Stil Tanase...

«Opinia» a avut, nu de mult, ocazia să servească cetitorilor săi o proză originală datorită lui Tanase in persoană,—lui Tanase libretistul atît de popular.

Dar micile scăpări—n'am zis „scăpărări“ stilistice ale cîntărețului nu sunt nimic pe lîngă proza pe care a comis-o un impresar provincial pe seama trupei Bărcănescu.

Deunăzi administratorul ei dădu o telegramă casierului teatrului din orașul în care compania urma să joace și prin care îl ruga să afișeze următoarele trei operete: „Figaro modern“, «Suzi» și „Băiat ori fată“. Cînd sosi în acel oraș și citi afișul, se îngrozi. Știți cum era redactat afișul?

TEATRUL...

Se va juca:
«Frigărui moderne»
Suzi-vals
Băiatul de la fată

Iată un subiect pentru un viitor cuplet „cîntat“ de Tănase...

MICI POLEMICI

Rusia va publica o «Carte Roșie» asupra evenimentelor de astă vară.

...Pentru Imperiul vecin culoarea roșie este simbolică.

*

Iașul este orașul podgoriilor... moarte. Dovadă că lupta comunală s'a dat pe tema... apei.

*

La Vrața, în Bulgaria, unii alegători au uitat jumătățile de bancnotă — primite de la candidați—în buletinele de vot.

La noi, dumineca, le-au uitat unii «nobili» în cîrciuma lui Vizanti.

*

«Evenimentul» spunea că numai grație d-lui Greceanu Iașul nu bea apă de Prut.

Firește: cine ar vrea să aducă Prutul la Iași, s'ar lovi de o... Stîncă.

*

„Abdul Hamid e pe moarte“ — anunță telegramele.

Iată un prilej ca să se afle că e încă... în viață.

*

Știți cum numește «Mișcarea» succesul liberalilor la Comuna Iași?

«Un succes în adevăr extraordinar». Pasărea pe limba ei piere!...

ECOURI

François Guex, profesor de pedagogie la Universitate și la școala normală din Lausanne și-a dat demisia și în locul lui la această de pe urmă instituție Consiliul de Stat a găsit de cuviință să numească un pastor.

De acest fapt, lumea din Lausanne este pur și simplu scandalizată și protestează energic, cu atît mai mult cu cît este vorba de o instituție care exercită influență foarte mare asupra poporului. Școala normală trebue să fie condusă de către un om cu o înaltă cultură pedagogică, foarte în curent cu mișcarea filosofiei moderne și cu ultimele experiențe ale științei psihologice. care sunt pe cale să revoluționeze arta de a învăța. Și un pastor or cît de cult ar fi, n'ar putea să îndeplinească asemenea condițiuni. El va combate în ori ce caz ideile noi.

C. V. B.

„Desărcinările“ d-lui dr. Sion

Inspiratorul ziarului „Mișcarea“ crede că ne răspunde nouă publicînd o deciziune apărută în „Buletinul Sanitar“ și semnată de d. dr. Sion, cu privire la școala de agenți sanitari din Iași.

Directorul serviciului sanitar, se știe, a îndreptat primul său act în contra zisei școli, hotărînd suprimarea ei, pur și simplu, după abia 2—3 luni de existență.

Ne putînd să-și ajungă scopul, s'a gîndit s'o facă încalte utilă pentru „ai noștri“ și cu gîndul acesta—cu hotărîrea dinainte luată — veni în „inspecțiune“ la Iași.

Două cusururi a găsit d. dr. Sion școalei, — ba nu, celor doi medici însărcinați cu conducerea ei.

Că „cursurile se mărginesc“ «în mare parte» la expuneri verbale, iar demonstrații practice nu se fac».

Afirmarea este, după cît știm cu siguranță, complectamente falsă.

S'a publicat la timp că elevii zisei școli au fost repartizați la diversele servicii ale spitalelor din Iași la dispensariile comisiilor pe lîngă serviciile medicilor comunali, la desinfectări și izolări. E adevărat că, în aceste din urmă servicii — dependinte de medicul șef al orașului, elevii școalei n'au prea fost agreați, precît ni se spunea.

La cursuri, evident se cultivă numai partea teoretică și aceasta chiar la facultatea de medicină, nu numai la o școală modestă ca acea a agenților sanitari.

Al doilea cusur:

Că... *în ziua de 7 Februarie profesorul ar fi întîrziat cu 45 de minute venirea la curs.*

După informațiunile noastre pozitive d. dr. Tudor a întîrziat în acea zi cu exact 15 minute, fiind chemat la un caz extrem de urgent, în dispărțirea d-sale.

Intîrziere de altfel fără vr'o importanță, întrucît elevii locuiesc chiar în localul școalei și cursul ținîndu-se de la 4 în jos, o oară pe zi.

D. dr. Sion nu s'a dat dară în dărăt de la o afirmare pur gratuită pe seama unui coleg, distins medic public, numai pentru a avea un așa zis motiv de desărcinare, ca și cum un asemenea motiv nu este mai ridicol decît un sincer act de samavolnicie lesne de așteptat din partea unui pătimaș politician ca d-rul Sion.

E destul să amintim că d-sa a semnat mutarea în Iași, la un serviciu public, a unui medic în funcțiune de medic de plasă, ba încă autorizîndu-l a lua un al 3-lea serviciu la.. Hîrlău.

E destul să se știe că desărcinînd pe d-nii dri. Grigoriu și Tudor a încredințat *ambele servicii* d-lui dr. Flor, ocupat cu atîtea alte însărcinări care-i fac imposibilă îndeplinirea datoriei ca director și profesor al școalei de agenți.

In ce privește programul de curs afirmăm, fără teamă de dezmințire, că și d. dr. Flor face *un simplu curs teoretic* — cînd îl face.

Dar dacă d. dr. Sion dorea o modificare a cursului, cine-l împiedeca să trimită profesorilor respectivi un aviz în acest senz?

Dar nu de logică e vorba, nici de învățămînt, ci de politicianism ordinar.

OAMENI ȘI LUCRURI

De bună voie...

Cercurile științifice europene și în deosebi acele medicale sunt împărțite în părerile lor asupra unei grave probleme de care, în treacăt, ne-am ocupat aci nu de mulți: «euthanasia“,—moartea cea bună.

Este problema de natură psiho-fiziologică, de a ști întru cît medicul ar fi îndreptățit de a „ușura“, de a grăbi sfîrșitul cui-va, despre care se știe pertinamente că nu mai poate avea scăpare cu nici un preț.

In Noul Continent, dar mai cu seamă în vechea Europă, care nu s'a săturat de bătrînețe, precum se vede—răspunsurile oamenilor de știință au fost în genere negative. Nu e de mirat.

Căci principiul suprimării pentru cazuri de boli incurabile ar putea fi dus mult prea departe. Ce... boală mai fără leac de cît viața însă-și, o lentă, dar sigură decompunere organică, o fatală îndrumare treptată către moarte...? Din acest punct de vedere dară sinuciderea ar fi ori-cînd un act aproape moral, iar sugestiunile interesate ori naive ale religiunilor, concepțiile relative ale moralei sociale ar pieri. Parodiind vorba cîntecului— s'ar duce dracului societatea cu morala ei cu tot.

Ne gîndim la toate acestea—și încă la multe altele — sub impresiunea unei tragice întîmplări de care se vorbește cu o dreaptă emoțiune în orașul nostru: sinuciderea unui bătrîn medic, rămas singur, după decesul tovarășei sale de viață.

«Singur»...'E un mod de a vorbi. Dar nu insistăm.

Intîmplările de natura aceasta emoționează, pentru că sunt rare. Ele apar ca niște pilde extraordinare de stoicism, fiind-că nicăiri nu se manifestă egoismul omului mai mult de cît aci,—în dorul de a trăi, ori-cum, ori-cît, ori-unde.

Ceva mai frequente sunt morțile solidare. Numeroase perechi de înamorați se hotăresc a muri simultan, ca o protestare în contra unor vicisitudini ale vieței, ori a unor legi sociale nedrepte.

Mult mai arareori oameni în vrîstă— vorbim de soți—fac același lucru, pentru rațiuni puternice. Cazul celebrului profesor Gumplowitz, de acum cîțiva ani, care s'a sinucis împreună cu soția lui, din pricină de boală fără leac.

Dar a te sinucide ulterior; a te hotărî la o moarte spontană, benevolă, fiindcă ți-a murit tovarășul de viață,—e un act de energie, o încordare a voinței și care se apropie de eroizm; de aceea societatea umană îl însoțește de admirațiune, și-l consacră un act mai presus de slăbiciunea obștească și de marea temere de moarte.

Firește, s'ar cuveni o cercetare deosebită, în ce privește gestul de felul acesta făptuit de medici. Ei cari necontenit văd mimicea și zădărnicia vieței; care-și cultivă mintea în priveliștea unor funeste și mari suferinți fizice; ei care-și dau seama mai mult ca alții de sterilitatea luptelor și rezistenței,—nu se cuvine oare să fie mai stoici, mai oțeliți, mai disprețuitori de viață?

...Cercetarea ne-ar duce prea departe. Aci e vorba numai de impresiunea unei clipe —a acelei clipe în care mulțimea, tăcută și înduioșată, petrece cu o sinceră emoțiune două sicrie. pe care destinul pe de o parte, voința pe de altă parte le-au alăturat într'un singur cortegiu și într'o singură compătimire generală.

Rodion

O modificare necesară în Constituție

— Guvern de alegeri —

O modificare la Constituției se face la intervale mari de timp. Nici nu se poate altfel. Constituția Romîniei a fost votată în luna Iunie 1866, pusă în aplicare pe ziua de *1 Iulie 1866*; de atunci a suferit o modificare în 1887 pe urma războiului, și o a doua modificare în 1884, cînd cu înălțarea României la rangul de Regat. Astăzi în 1914 iar va avea loc modificarea Constituției, de astă dată mai largă.

Vreau să arăt necesitatea de a se introduce un principiu nou în constituția noastră, anume principiul ca din momentul disolvărei corpurilor legiuitoare și pînă la constituirea camerii și senatului de pe urma alegerilor, guvernul țării să fie provizor, să facem guvern de alegeri, un guvern, care să se retragă pentru a da loc guvernului desemnat de majoritățile parlamentare.

Un asemene principiu se impune cu atît mai mult, cu cît prin revizuirea ce se face Constituției, e posibil să se realizeze colegiul unic. Viitorul colegiu unic, de și va cuprinde un număr foarte mare de alegători, formînd toți un singur colegiu, va fi adus la votare,—e foarte probabil —întocmai cum e adus la vot astăzi colegiul III de cameră. Roiurile de alegători țărani din fie-care comună a județului vor fi aduse la oraș pentru ziua votului și *vor vota cu guvernul în vecii vecilor*. Și numărul cel mare al alegătorilor din comunele rurale va covîrși pe cel al orașelor, inpunînd prin număr pe cei aleși.

Intr'un asemenea colegiu unic guvernul va fi perpetuu al unui partid.

Nici o schimbare de guvern nu e posibilă prin alegeri. Doar înțelepciunea capului statului să aducă o schimbare de guvern, retrăgînd încrederea unuia și chemînd pe altul, care avînd puterea e sigur că-și alege majorități parlamentare în colegiul unic. Dar atunci schimbarea guvernelor se va datori numai chibzuinței capului statului. De la înțelepciunea lui va atîrna învrăjbirele și agitările electorale, întinse de astă dată în comunele rurale.

Dar cine este sigur că pe viitor în vecii vecilor vom fi dăruiți de Dumnezeu cu un suveran înțelept și a toate prevăzător? Nu e mai bine ca în constituția țării să se întroducă o modificare în sensul arătat mai sus, pentru ca să se asigure poporului o desvoltare cu adevărat constituțională?

Iată în fond în ce constă principiul instituirei guvernului de alegerei. Pe tot timpul perioadei alegerilor, de la disolvarea adunărilor legiuitoare și pînă la constituirea viitoarelor adunări eșite din alegeri, să fie un guvern provizor format din magistrați inamovibili, care să fie obligați a se înturna la locul lor sub anumite pedepse. Un asemenea guvern n'ar putea avea candidați în alegeri. Astă-zi e da ajuns să se știe că cutari candidați sune ai guvernului, pentru ca prin farmec să fie votați de alegători.

Aceștia cu oare care dorință caută pe candidatul guvernamental.

Dacă am avea un guvern provizor pe timpul alegerilor, lipsind candidații guvernului, candidații la deputație și la senatorie s'ar prezenta sau independenți sau ca membri ai unui partid. Partidele politice ar lupta cu propriele lor puteri, pentru a face să triumfe în alegeri candidații lor.

Astă-zi partidul care are guvernul în mînă adaugă la propria sa forță de partid, uriașa putere a unui guvern. Cu guvernul provizor de alegeri, partidele vor fi reduse numai la lupta între ele.

Alegătorii nu vor mai avea grijă să întrebe care-s candidații guvernului ca să-i voteze; se va întreba ast-fel cum-va poate de meritele și demeritele individului sau partidului său și deci pe cine să voteze din candidații prezentați și susținuți de partide? Se va interesa de omul candidat și de ideile partidului.

In orice caz, lasat în apele lui, neobsedat de candidaturile guvernului, el va alege pe cineva voi. Alegerile vor fi cu

Laptele condensat NESTLE

este necesar în ori și ce casă

fiind cel mai bun pentru menaj.

Cutia Lei 1.20. —— **De vînzare pretutindeni.**

Cereți mostre și modul de întrebuințare la casa „NESTLE“ Str. Mîntuleasa No. 6.

— A se referi la acest anunț. —

adevărat libere.

Cu sistemul de azi e imposibil o alegere liberă. Cum să crezi că cei ce au guvernul să nu intervină pentru a avea majoritatea ?

Libertatea alegerilor va rezulta numai din asigurarea prin constituție a principiului unui guvern provizor pe timpul duratei alegerilor generale. Altfel puterea guvernului e zdrobitoare pentru alegători.

Modificarea ce propun ar avea urmări serioase cu privire la desvoltarea simțului electoral la poporul romîn.

Apoi o asemene întroducere în constituție a unui principiu ar conveni mai întâi suveranului. Firește că astăzi dacă ar voi să aplice acest principiu, fără a fi înscris în constituție, cu greu l'ar putea pune în aplicare.

Nu e om care să doriască alegeri mai libere de cît cum e suveranul nostru. Ei bine, această dorință a lui se poate realiza numai prin modificarea constituției în senzul cum o propunem noi.

Acum e momentul să se întroducă și această modificare în art. 95 din constituțiune în felul cum urmează :

La acest articol 95 să readaoge un aliniat final în următorul cuprins:

«In timpul de la disolvarea corpurilor legiuitoare și pînă la convocarea noului parlament un guvern provizoriu compus din funcționari inamovibili de carieră aleși de Rege dintre magistrații curții de casațiune sau curților de apel, va fi numit și va cărmui interesele statului.

«Toți membrii guvernului provizoriu, odată sfărșită perioada electorală și constituit noul parlament, se vor întoarce la locurile lor sub pedeapsa de a-și perde drepturile cîștigate pentru pensiune, dacă timp de 5 ani de la data alegerii vor primi vre'un loc în guvernul ce urmează. In special membrii guvernului provizoriu nu vor putea fi timp de 5 ani miniștri, secretari generali la ministere, prefecți de județe.

«Nici unul din candidații la deputație sau senatorie nu vor candida în numele guvernului prezent sau viilor, ci numai în numele unui partid politic, sau ca independenți».

Valeriu Hulubei

Conferințele noastre

Comitetul executiv al clubului conservator-democrat, în ultima sa ședință, a hotărît, între altele, ținerea unui ciclu de conferințe, în legătură cu chestiunile politice și sociale la ordinea zilei.

Iată prima serie de conferințe anunțate:

Joi 6 Martie . d. Al. A. Badareu
„ 13 „ . d. Gh. Ghibănescu
„ 20 „ . d. Lascar Antoniu
„ 27 „ . d. Eugen Herovanu
„ 17 Aprilie . d. G. Dornescu
„ 24 „ . d. M. Mavrodin

D. Al. A. Badareu va trata despre **„Expropriere“**.

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iași, Viena și Berlin sub direcțiunea d-lor profesori Sculy din Iași, Drasche din Viena și Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri și în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecționate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză și toate intoxicațiile cronice, dă consultațiuni dela 10—12 m. și 3—5 p. m. în locuința sa din :

Iași, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

INFORMAȚII

D. Al. A. Badareu, senator, a plecat aseară în Capitală de unde se reîntoarce Joi dimineață.

Amintim prietinilor noștri că Joi 6 Martie, ora 5 jum., d. Alex. A. Badareu, va dezvolta la clubul conservator democrat din Iași, conferința d-sale tratînd despre expropriere.

Călătorie princiară.—«Neue Freie Presse“ scrie cele ce urmează cu privire la călătoria familiei noastre princiare.

Ast-fel după cum s'a vorbit, perechea moștenitoare a Romîniei va pleca la 24 ale acestei luni la Sf. Petersburg. Această călătorie e pusă în legătură cu zvonurile ce s'au iscat, asupra apropiatei logodne între doi membri ai curților rusești și romîne. E vorba de marea ducesă Olga și de principele Carol.

Principele Carol, care a împlinit anul trecut vrîsta de 21 de ani, e de-o statură înaltă, și-ți face impresia, prin înțățișarea-i liniștită și serioasă, că ar fi cu mult mai bătrîn de cît în realitate.

Din copilărie el a aratat un interes deosebit pentru cariera militară, pentru care s'a pregătit în Romînia, în acelaș timp cînd urma și cursurile Universității din București.

El arată un deosebit interes pentru aeronautică și a scris chiar într'o revistă sportivă romînească, mai multe articole importante asupra acestui subiect, de care ar vroi să vadă interesîndu-se pe cît mai mulți din țara sa.

De vre-o cîte-va săptămîni Principele Carol se găsește la Postdam, unde își complectează studiile militare, făcute în Țara sa. Acolo a fost înrolat ca locotenent în regimentul întâi de gardă.

Nu se știe încă în chip pozitiv, care din cele patru fiice ale Țarului e sortită a deveni femeia Principelui,—însă după cele mai proaspete știri, putem să afirmăm aproape cu siguranță că marea ducesă Olga e aceia care va deveni într'o zi Regina Romîniei.

Agenția Teatrală Thalia înștiințează persoanele care au reținut *loje și stale* pentru Turneul d-nei L. Sturza și Tony Bulandra în zilele *de Miercuri 19* și *Joi* 20 Martie cu piesele *Safo* și *Magda* sunt invitate a-și ridica biletele pînă în ziua de 8 Martie—după această dată biletele ne ridicate, se vor pune în vînzare.

Memoriul debitanților de tutun.— Debitanții de tutun din localitate au adresat parlamentului, memoriul următor:

Domnilor Deputați,

Domnilor Senatori,

Noi debitanți speciali din Iași ; întruniți fiind în adunarea generală; am luui ferma hotărîre a supune la cunoștința Onor. reprezentanți ai națiunei din „Corpurile Legiuifoare“, că în anul 1912 Aprilie 1 prin legea votată pentru exploatarea veniturilor Regiei Monopolurilor Statului ; între alte schimbări făcute de Onor. d. director general al Regiei, a fost și schimbarea Remizelor : cuvenite nouă debitanților ; așa sub legea veche, noi aveam la Tutun și Pulbere de vînat. 5 la sută ; chibrituri și cărți de joc 6 la sută, iar hîrtie Țigară 8 la sută și sub actuala lege avem 5 jum. la sută Tutun, 10 la sută chibrituri și pulbere și cîte 3 la sută la cărți de joc și Hîrtie de Țigară.

Tot în actuala lege se prevede că d. director general, are Facultatea, condus fiind de împrejurări bine cuvîntate, a ridica remisa numai la Tutun, maximum pînă la 7 la sută iar cele alte remise nu se vor putea schimba de cît numai prin modificarea legei actuale.

In ast-fel de împrejurări, de unde noi ne așteptăm la o îmbunătățire a soartei noastre, în raport cu traiul scump, și urcarea colosală a chiriilor ; ne vedem tot în suferințe, căci actualile remise sunt calculate cu o preciziune matematică, de la care Onor. Direcțiune nu ne dă—nici un spor.

Aceste împrejurări fiind stabilite, dacă ar urma o îmbunătățire prin urcarea remizelor la hîrtie de țigară și cărți de joc neapărat trebue modificată și legea, și asemenea lucru fiind cam greu, noi cu profund respect vă rugăm ceia ce este mai ușor și anume: de a se interveni pe lîngă d. Director General ca în puterea ce-i acordă legea actuală să ne dea 7% la Tutun, iar cele alte remise să rămîe așa cum sunt pănă în present.

Mai rugăm pe onor. domnii representanți ai Națiunei, a lua în considerație și munca noastră cea de toate zilele, care este din revărsatul zorilor și pănă noaptea tărziu, așa că dorim ca și noi să beneficiem de binefacerile Repausului Duminical, și pentru care motiv vă rugăm respectuos a se prevedea o modificare în legea repaosului Duminical, și anume ca în fiecare Duminică și în celelalte sărbători prevăzute în lege, se închidem magazinele noastre fix la oara 1 p. m. și pănă a II-a zi dimineață.

Suntem foarte încredințați că aceste cereri ale noastre, fiind juste, ele vor fi luate în considerație de onor. d-nii Representanți ai națiunei, pentru care motiv aducem anticipat respectuoasele noastre mulțumiri.

Iași Februar 1914.

De prin sate. — *Cepleniţa-Iași.*— Duminică 2 Mart a. c. s'a ținut la școala din Ceplenița, adunarea generală a băncei populare din comună. Ședința a fost deschisă de d. Președinte al băncei I. Ionescu, notarul comunei.

Pe lîngă învățătorii și preoții comunei a fost de față și un număr mare de țarani, membri ai acestei bănci.

S'a constatat că d-nii cenzori nu și-au făcut de loc datoria, că n'au inspectat banca nici odată în cursul anului, de cît numai unul, care e învățătorul Gaspar.

Din expunerea asupra mersului băncei în decursul anulni 1913 a resultat că banca a mers progresînd, dînd un dividend de 9 la sută, iar numărul membrilor mărindu-se cu 8.

Pr. Bosie-Buhalnița — constată o prea puțină creștere a băncei, mai ales în ceia ce privește numărul membrilor, creștere care ar fi cu atît mai mult de dorit, mai ales azi, cînd băncile populare fiind garantate atît de temeinic de stat, ar putea împedica pe țarani de a mai apuca drumul spre cămatarii Hărlăului, care speculează norodul cu 5 și 10 la sută pe săptămînă.

Mai constată, că banca ar putea merge destul de bine, dacă conducătorii n'ar mai lua nici o sîmbrie de la bancă, ci ar face serviciu gratuit, făcîndu-se o economie cu acei bani și constituindu-și un fond pentru localul băncei, fond care din 1910 de cînd sf. Sa a contribuit personal cu 30 lei, n'a mai fost alimentat de nimene și cu nimic.

O mare discuție s'a ivit asupra perceperei taxei de întârziere și asupra facerei unui împrumut la Cassa centrală. Insă în urma lămuririlor date de pr. Bosie, se decide a se încasa ca taxă de întârziere numai 1 la sută, și a se face la casa centrală a băncilor populare cerere de a se aproba băncei locale deschiderea unui compt curent de 10000 lei.

Dă loc la discuții mari și sumele ce trebue puse în buget, sumi pe care adunarea le crede majorate.

Cînd însă biroul propune lista sumelor pentru plata consiliului de a-ți eal băncei sf. Sa pr. Bosie—arată lămurit că banca ar trebui să nu plătească nici un ban conducătorilor băncei și aceasta pe motiv că banca a mers mai mult în descreștere de cît în creștere. Era necesar leafă cînd banca avea 32 mii lei, adică cînd și serviciul era mai important, astăzi însă cînd capitalnl a fost redus la 19 mii lei, nu dă mîna a se mai plăti lefuri.

D. Gaspar susține că trebuie să se plătească salarii.

Un țaran ripostează d-lui Gaspar, cum să face că d-sa era în 1910 sprijinitorul ideei, de a nu se da lefuri, iar acum cînd banca s'a micșurat, susține tocmai contrariul.

D. Notar, susține că fără plata membrilor din consiliu, banca va merge de rîpă.

Ia din nou cuvîntul pr. Bosie și prin o lungă cuvîntare întemeiată pe dragostea creștină, arată lămurit că banca fiind o instituție prin care se cultivă dragostea către aproapele, și cum noi fiind creștini adevărați și care urmează să ne ajutăm unii pe alții, socotim că din cei 350 membri cîți are această bancă, se vor găsi cei 7 membri din consiliu și cei 3 cenzori, care să dea dovadă că în inima și sufletul lor, mai licărește încă o scînteie de dragoste către aproapele lui și că poate face acest serviciu și din dragoste, deci fără bani.

In urma acestora, adunarea aprobă ca toți slujbașii băncii, afară de casier, să nu aibă lefuri.

Se face alegerea a 3 membri în consiliu în persoana d-lor : Gh. Lungu, Al. Paraschiv și C. Lungu și a 3 cenzori în persoana : Pr. Bosie, Gh. Gaspar și Gh. Gheorghină. *Asist.*

Societatea romînă de gimnastică și sport, a organizat o escursiune la Roma și Neapole, ce va avea loc în vacanța de Paști.

D. Brătescu-Voinești a fost numit director al Camerei deputaților, în locul d-lui Donici, care și-a regulat drepturile la pensie.

D. Brătescu-Voinești va continua totuși în mod provizoriu funcțiunea de director general al teatrelor.

Duminică 2 crt. a avut loc adunarea generală a acționarilor Casei de Scont și Imprumut din Iași. S'a aprobat bilanțul și contul Profit și perdere și s'a hotărît distribuirea unui dividend de 7 la sută. Au fost realeși în Consiliul de Administrație d-nii : Gh. Lascar președinte, A. D. Handoca și Victor Vrabie vice-președinți ; ca cenzori au ramas : Economul Gh. Florescu, Andrei Badareu și Ștefan A. Drăghici.

In camera de izolare a spitalului militar din localitate se află actualmente șase soldați bolnavi de scarlatină.

Un caz de anghină difterică s'a declarat în strada Calarași.

La 16 Martie va avea loc la conservatorul de muzică și declamație a doua producție cu un program foarte variat.

Producția va începe la orele 2 jum.

Cu privire la învinuirea ce aduce așa zisul referat al d-lui dr. Sion, că fostul director al școalei de agenți sanitari n'a dat atențiune instrucțiunii practice, aflăm din sursă bună următoarele:

D. dr. Grigoriu, directorul școalei, ceruse d-lui medic șef al orașului, să permită elevilor a asista la dezinfectările cu etuva, precum asistau la diversele servicii medicale în spitale. D. Dr. Flor a refuzat acest lucru, iar ca recompensă d-sa a luat cînd locul colegilor d-sale la directoratul și la profesoratul școalei.

O sectă de adventiști s'a ivit la Schitul Hangu (jud. Neamț),

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a dat o circulară către preoții eparhiei îndemnîndu-i să ție predici și să sfătuiască pe locuitori a nu se abate de la dreapta credință.

Accident.—D-na Elena Mihailescu, soția perceptorului din Scobinți, a fost victima unui grav accident.

Pe cînd mergea cu trăsura spre Hîrlău caii au luat vînt și trăsura s'a răsturnat D-na Mihailescu a căpătat grave leziuni la cap, osul nazal i-a fost fracturat.

Primele îngrijiri i-au fost date la spitalul din Hîrlău.

In urma intervenției d-lui inspector școlar D. Sachelarescu, d-ra Ecaterina Miron a fost numită să funcționeze ca maistră de lucru de mînă pe lîngă atelierul și școala primară din Podul-Iloae, pînă cînd contenciosul ministerului va hotărî dacă contractul dintre d-ra Miron și primăria Podul-Iloae e legal încheiat.

Administrația Casei Rurale a început împărțirea moșiei Bădeni, la locuitorii din comuna Scobinți și satele învecinate,

„Unirea Educătoarelor Romîne“ își va ținea obicinuita ședință *Joi 6 Mart, ora 4 jum.*, în localul Școalei secundare „Oltea Doamna“.

Se va ținea o conferință, despre Henri Poincaré și ideile lui în privința raportului dintre morală și știință.

Se vinde prin licitație, la 5 Martie c. s. III Trib. Iași, imobilul din str. Lățescu No. 3, compus din 9 încăperi mari, deosebit antreuri, closete, camare, etc., plus 3 alte încăperi mari la atenanso (bucătărie, spălătorie, o cameră pentru servitori), pivnițe, diferite, etc.

Imobilul are o suprafață de aproape 4000 m. patrați, fațadă po str. Lățescu 120 m., alta pe str. Comănescu, apă și lumina electrică, diferite alte îmbunătățiri.

Amatorii pot vizita casele înainte de licitație.

Mercuri 5 curent trupa de operetă Bărcănescu va juca frumoasa operetă *Sînge Vienez* în beneficiul excelentei și atît de simpatica subretă D-na Virginia Graur (născută Onceanu). Pentru lumina care nu o cunoaște ținem să aducem la cunostință că d-na Graur este iașană și foasta studentă a universității și a conservatorului nostru. Imprejurări familiare însă au obligat-o să se mute la București unde s'a terminat studiile.

Un element atît de prețios pentru scena noastră merită toată încurajarea publicului nostru amator, numai printr'un concurs cald și entuziast vom aJunge a ne forma elementele atît de necesare scenei noastre și a le menține în țară. Cu siguranță că și de data aceasta ca în toate împrejnrările avute, ieșanii vor ști să aprecieze și să menajeze așa cum trebuie încurajate alementele noastre tinere și talentate.

Cu toți, mercuri la teatru.

D, dr. Emil Gheorghiu, inspector al casei centrale a meseriilor a inspectat eri corporațiile din localitate.

Noutăți apărute : « Les Archives de Sociologie et de criminologie » dirigiată de d-nii G. Marinescu și de doctor în drept C. Rădulescu. Sumarul cuprinde articole și studii semnate de C. A. Rădulescu, prof. Marinescu, Dr. Zosin, Dr. C. I. Parhon, Andrei Popovici, G. Liesken, etc., etc.

— „Versuri și Proză“ anul III No. 5, cu bucăți literare semnate de I. M. Rașcu, Hidalgo, V. Demetrius, D. Protopopescu, Claudia Millian, C. R. Ghiulea, M. Zopir, Evandu, etc.

— „Sanatatea și Viața Fericită“ cu data de 1 Martie.

Noul program de astă-seară Marți 4 Martie c. al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, cuprinde printre altele :

« Bănuială îngrozitoare », desfășurare stranie, brodată pe o temă cu totul originală. O gravă învinuire de asasinat apasă asupra unui tînăr de cea mai înaltă societate și numai o întîmplare, absolut extraordinară, face ca bănuiala să dispară cu desăvîrșire. (Trei părți).

The Allegra, scene artistice sportive de varieteu.

Din isprăvile neastîmparatului Bébe, scene foarte humoristice.

Bongie și Capul Carbon, port principal la Nordul Algeriei.

Prin insula Iawa, (între sudul Indiilor și nordul Australiei).

Tîndală a furat un covor, scene humoristice.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri : *„Copelia“*, măreață dramă în 3 părți.—Dakar, port principal în Africa occidentală, interesante și pitorești călătorii. —Max Linder chelner excelent, comedie interpretată de neimitabilul humorist parizian etc. Acest nou program se va reprezenta numai Mercuri 5 Mart.

După insistențele numeroase ale iașanilor, se readuce, numai pentru seara de Joi 6 Mart, uriașul film «Ultimele zila ale Pompeei», reconstituire fenomenala a marelui cataclim, îngrozitoarea tragedie a omenirei prin erupția colosală a vesuviului în anul 79 înainte de Christ.

Membrii clubului social-democrat din localitate în unire cu cîți-va intelectuali, vor serba aniversarea comunei din Paris, Mercuri 5 Mart printr'un banchet la Hotel Binder.

CEL MAI MARE HOTEL DIN ROMÂNIA

GRAND-HOTEL

(FOST DE FRANCE)

Bucureşti. - Calea Victoriei, în faţa Palatului Poştelor

250 CAMERE

Mobilate complect din nou ; Calorifer, Apă rece şi caldă în toate camerele ; Ascensor, Sală de lectură, Băi şi telefoane în toate etajele, etc.

PRETURI FOARTE MODESTE

AUTOBUS LA GARĂ

CAFENEA ELEGANTĂ CONSUMAŢIUNI EXCELENTE

ULTIME INFORMAŢII

■ *Conservatorii şi-au retras deasemenea lista de la colegiul al doilea de comună.*

Insă această retragere avînd loc după ora 9 dimineaţa, biroul a decis că alegerea trebue să continue, neputîndu-se aplica principiul proclamărei listei de către tribunal.

Astfel alegerea continuă, alegătorii neprimind de cît un singur buletin, acel al partidului liberal.

■ *In discursul său de la Senat, d. Filipescu a declarat eri, că în cîteva zile va depune în parlament propunerile partidului conservator cu privire la reformele agrare şi electorale.*

D. Morţun, ministru de interne, a asigurat că propunerile se vor bucura de cea mai lungă discuţiune.

■ *Un marcant membru al comisiunii interimare iaşane a chemat pe mecanicul etuvei de desinfectare şi i-a interzis să treacă pe dinaintea locuinţei d-sale cu « maşina », ca să nu-i aducă microbi.*

Acel interimar marcant — ne grăbim a adăoga — nu este d. dr. Ţaranu.

■ *Vizita AA. LL. RR. Principelui şi princesei Moştenitori la Curtea Rusiei a fost definitiv fixată.*

Principele Ferdinand şi Principesa Maria vor părăsi Bucureştiul Joi dimineaţa, cu expresul de Berlin. Se vor opri la Berlin, pentru ca de aci, împreună cu Prinţul Carol, să plece la Petersburg.

Principii vor lipsi din ţară vr'o 12 zile.

■ *Cu multă părere de rău aflăm că eri a încetat din viaţă doamna Elena Chirilă, soţia bunului nostru prieten Const. Chirilă.*

Decedata era profesoară la Externatul secundar de fete şi una din cele mai instruite în specialitatea ei.

Inmormîntarea regretatei are loc mîni la oarele 2 p. m.

■ **Consiliul de higienă.**—Eri la orele 4 p. m. s'a întrunit consiliul de higienă al judeţului, sub preşidenţia d-lui dr. Grigoriu, medic şef al judeţului.

Asistă şi d. P. Fîntînaru, prefectul judeţului. Sunt prezenţi d-nii d-ri Ştefănescu-Galaţi, Popescu, şi un medic de plasă. Sunt de asemenea prezenţi d-nii Maior Panaitescu şi D. Brudea, membri în consiliul judeţian.

D. dr. Grigoriu face o dare de seamă amănunţită despre mersul epidemiilor.

Scarlatina care bîntuia în 34 de comune s-a redus azi din 547 cazuri numai la 110 şi merge spre complecta stingere. Toţi bolnavii sunt izolaţi.

Anghina difterică poate fi considerată ca stînsă, nerămînînd de cît 5 cazuri.

Acelaş fapt îmbucurător se constatase cu privire la febra tifoidă.

Numărul copiilor care suferă de tusă convulsivă e de 168.

Medicul şef al judeţului arată toate măsurile luate, pentru a asigura buna stare sanitară a satelor.

*

La ordinea zilei e chestiunea staţiunelor balneare din judeţ.

D. dr. Grigoriu arată importanţa ce o are localitatea Ungheni pentru populaţiunea Iaşului. dintre care o mare parte vizitează în timpul verei băile de la Prut.

D-sa propune alcătuirea unui regulament, pe care să se poată aduce o sumă de îmbunătăţiri, absolut necesare pentru a nu se expune populaţia Iaşului.

Gonsiliul aprobă acest regulament.

*

O altă chestiune pe care o ridică d. dr. Grigoriu şi care provoacă o discuţie largă e acea privitoare la casele ţărăneşti.

Cu drept medicul şef al oraşului relevă numeroasele bordeie ce se construesc în diferite comune, şi care sunt în contra ori cărei higienă şi primejduiesc viaţa celor ce le locuesc.

Consiliul autoriză pe d. dr. Grigoriu de a alcătui un regulament în această privinţă, ce va veni în discuţia şedinţei viitoare.

După ce se mai discută diferite chestiuni de o mai mică importanţă, şedinţa se ridică la orele 7 seara.

■ D-na Lucia Militeanu, institutoare la şcoala de fete N. 3 din localitate, a obţinut un congediu de 15 zile.

D-sa va fi suplinită de d-ra Ecaterina Gheorghiu.

■ In zilele de 5, 6 şi 7 Mart, comisiunea de recrutare va funcţiona în locaul primăriei Copou, pentru tinerii înscrişi pe tabela plăşii Copou.

■ Fiind vacant un loc de diacon la biserica Sf. Spiridon, licenţiaţii în teologie aspiranţi la acest post trebue trebue să-şi înainteze cererile direcţiunei Mitropoliei Moldovei.

■ Aseară corpul regretatei Elena Chirilă a fost transportat la biserica Sf. Spiridon.

■ Inmormîntarea soţilor Dr. W. Finkelştein s'a făcut astăzi la 2 p. m.

O lume imensă se adunase la locuinţa defuncţilor pentru a petrece cele două care funebre.

Decedatul posedînd decoraţiuni între cari şi «Trecerea Dunărei» în timpul campaniei din 1877, o campanie de vînători a dat onorurile militare însoţînd carul mortuar pînă la cimitir.

Societatea medico-farmaceutică a depus o frumoasă coroană, Din asisienţă notăm pe d-nii N Cananău, Dr. Tudor, Sam-Goldental avocat, Emil Max, Dr. Burstin, Dr. Steuerman, Dr. Herdan I. Dimitriu, Dri. Solomovici, Vecsman, Dulberger, Frühling, Sufrin, etc. farmacişti d-nii E. Lupu, D. Herzenberg, Margulies, Blumenfeld etc.

La cimitir d, institutor Ion Dimitriu a rostit o mişcătoare cuvîntare.

Berăria „LUTHER"

— PIAŢA UNIREI —

Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Sîmbătă, Duminicele şi sărbătorile

Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.

Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi *Nanţi* cu preţuri cît se poate de avantajoase.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Atentatul din Paris

D-na Caillaux, soţia ministrului de finanţe francez, trage focuri de revolver asupra unui director de ziar. — Arestarea atentatoarei.

Paris. — D-na Caillaux, soţia ministrului de finanţe, a tras mai multe focuri de revolver în biurourile ziarului „Figaro", asupra d-lui Calmette, directorul acelui ziar, care a fost rănit. Amănunte lipsesc.

*

Paris.—D-na Caillaux a venit la d. Calmette pe la 6 şi jum. seara. De îndată ce a fost introdusă în biroul direcţiunei a tras, fără a rosti un cuvînt, 6 focuri asupra d-lui Calmette, care a căzut jos grav rănit de un glonte ce i-a perforat abdomenul.

A fost imediat transportat la spital.

*

D-na Caillaux s'a remis, fără rezistenţă, poliţiei.

*

O mare mulţime staţionează în faţa ziarului « Figaro », discutînd asupra incidentului care a provocat şi în cercurile parlamentare o mare senzaţie.

Noua încaerare între Bulgari şi greci

Sofia. — La frontiera greco-bulgară, a avut loc eri o încăerare între greci şi bulgari. Grecii voiau să fure nişte oi de pe teritoriul bulgar.

S'au tras numeroase salve. La urmă grecii s'au retras, lăsînd în urma lor cîţi-va răniţi.

Constituirea guvernului albanez

Durazzo.—Se afirmă că ministerul a fost ast-fel constituit: Turkhan Paşa, preşedinţia consiliului şi externele: Essad Pasa, războiu şi finanţele; principele Bibdoda, internele poştele şi telegraful; Aziz Paşa, justiţia şi cultele, Dr. Turtulli, instrucţia publică; Hassan Bey, agricultura şi comerţul.

Mari furtuni în vestul Europei

Paris. — Furtuni care bîntue de cîteva zile, au pricinuit mari pagube în provincie.

*

Colonia. — Din cauza unei furtuni, comunicaţiunele telegrafice an fost întrerupte cu Franţa, Belgia, Holanda şi Anglia.

Moartea lui Calmette

Paris. — In ultimul moment primim ştirea, că d. Calmette, directorul ziarului *Figaro*, a încetat din vieaţă, în urma rănilor primite.

Se ştie, că directorul ziarului *Figaro*, a căzut victima unui atentat din partea d-nei Caillaux despre care cetitorii găsesc amănunte complecte în corpul ziarului.

Revizuirea Constituţiei sîrbeşti

— Căsătoria principelui moştenitor al Serbiei — Posibilitatea abdicărei regelui Serbiei

Belgrad. — Ziarul „Balkan" spune că revizuirea Constituţiei care va fi realizată în curînd, ar avea loc în urma intervenţiei directe a ţarului spre a tranşa constituţionaliceşte chestiunea succesiunei la tronul sîrbesc, cu prilejul ultimei vizite a principelui moştenitor Alexandru la Petersburg.

Toate cercurile politice s'au rostit în favoarea unei căsătorii a moştenitorului sîrb cu fiica Ţarului; dar, pentru evitarea unor dificultăţi eventuale la succesiunea tronului, s'ar fi cerut de Rusia tranşarea prin Constituţiune a acestei chestiuni survenite în urma abdicării principelui Gheorghe.

Acelaşi ziar adaugă că abdicarea regelui nu ar fi exclusă spre a putea da coroana regală sîrbă fiicei ţarului imediat după căsătorie.

Serviciul Telefonic

Revizuirea la Cameră

Discursul d-lui Take Ionescu

— Reforma electorală —

Bucureşti.—In partea a doua a cuvîntărei sale, d. Take Ionescu s'a ocupat de reforma electorală.

In atenţiunea încordată a adunărei deputaţilor, şeful partidului conservator-democrat, a inceput prin a analiza şi a răspunde la cîteva afirmări făcute de către d. Sterea în raportul său.

Nu-mi fac prea mari iluzii—zice d. Take Ionescu —lucrarea individuală în materie electorală va continua şi după reformă. Ea de altfel există şi în Anglia. Nu va dispărea nici conrupţia electorală,—ea numai se va muta.

Suntem asiguraţi că pînă în două-zeci de ani se vor schimba lucrurile,—noi nu trebue să neglijăm nici aceşti douăzeci de ani.

*

Vorbind de viaţa noastră politică de azi, d. Take Ionescu spune că e în descompunere. Trebue să scăpăm de unele tiranii, cu care numai singura reforma electorală nu ne va scapa.

Trebue să micşurăm atotputernicia statului şi să sporim puterea de acţiune a maselor. Iată pentru ce noi am înfiinţat contenciosul administrativ, principiu de care cred că va fi înscris în constitutie.

In acelaş timp trebue asigurată stabilitatea funcţionarilor, pentru a se scapa de starea rea de azi.

*

Venind la reforma propriu zisă, astfel cum o preconizează partidul liberal, d. Take Ionescu zice:

Voiţi să subordonaţi osaşele satelor. Oare am ajuns noi la o aşa devoltare la sate, ca aceasta să fie cu putinţă?

Eu cred că nu.

Mă uit la Franţa, unde de 30 de ani există votul universal şi privesc la Bulgaria, unde de 6 ani s'a întemeiat un partid agrar, care nu voeşte nici imposite şi nici armată.

Oare trecerea acţiunei politice de la oraşe la sate, nu va aduce şi la noi întemeiarea unui astfel de partid agrar.

Ceia ce e în conştiinţa unei ţări e şi constituţional. Dar cu sistemul preconizat vlaţa politică de la Cameră se stînge. Ea se va muta la Senat. De altfel de cîţiva ani se observă această mutare.

*

Venind la concretizarea reformei, d. Tache Ionescu propune înfiinţarea de două colegii distincte, pentru a nu înăduşi masele şi a nu ajunge la un partid agrar, ca în Bulgaria.

*

Intr'o splendidă peroraţie, d. Tache Ionescu arată nevoia armoniei şi liniştea în ţară.

« Eu previn că nici un guvern n'ar fi făcut politica pe care am dus-o anul trecut, dacă n'am fi avut o vieaţă liniştită înlăuntru.

« Nu putem face o politică bună în afară, dacă nu avem o viaţă liniştită înlăuntru.

De aceia spun partidului conservator— să lese terenul unui non possumus şi să vie pe terenul vieţei politice active a reformelor positive, iar liberalilor li spun:

« Partidul care are puterea poate face ce vra, dar aceasta este un abuz şi se pedepseşte. »

Lungi şi entuziaste aplause acopăr cuvîntarea d-lui Tache Ionescu, care este obiectul ovaţiunelor generale.

Şedinţa se rădică la orele 6 jumătate.

Sinuciderea din Piatra-N.

Piatra-N.—Maria Constantinescu, infirmieră la spitalul judeţian, mîhnită că a fost părăsită de amantul ei, s'a sinucis, înghiţind 20 pastile de sublimat.

Ea a încetat din viaţă în cele mai crude suferinţi.

O sinucidere

Bucureşti. — Tînărul Nicolae Popescu, s'a sinucis azi în locuinţa sa din strada Rotari, trăgîndu-şi două gloanţe de revolver în tîmplă.

Cauza sinuciderei e faptul că era bolnav şi îşi cheltuise toată averea moştenită de la părinţi.

Inchiderea Terasei Oteteleşeanu

Bucureşti.—Terasa Oteteleşeanu, cunoscutul casino din Bucureşti, a fost noaptea aceasta închisă de poliţie, care a descoperit într'o odaie jucîndu-se jocuri de hasard.

La ora 10 tot localul a fost evacuat.

Procesul unui medic

Bucureşti.—Astă-zi s'a judecat procesul doctorului Petrescu din Bîrnova, dat în judecată pentru nepregătire ştiinţifică şi neglijenţă în serviciu. Comisiunea compusă din d-nii Mladoveanu (Curtea de apel) şi d-rii Stănculeanu, Bejan, Nanu şi Carnabel, a achitat în unanimitate pe medicul acuzat care a fost aparat de către profesorul dr. Mezincescu

Atentatul din Paris

— Noi amănunte —

Paris.—D-na Caillaux, soţia ministrului de finanţe, a declarat la anchetă, că documentele de care s'a servit ziarul „Le Figaro" ar fi fost date de prima soţie a d-lui Caillaux.

Trebue notat că eroina de azi, a fost căsătorită pentru întîia oară cu Jules Claretie, fostul administrator al Comediei franceze, de care s'a divorsat.

D. Caillaux a pus atunci la dispoziţia actualei sale soţie suma de 150,000 lei.

D-na Caillaux care din cauza campaniei ce o ducea ziarul „Figaro" îşi vedea menajul ameninţat, s'a hotărît să se rezbune în potriva d-lui Calmette.

Intreg Parisul se află sub stăpînirea acestei drame.

Strecurîndu-se o eroare de nume se publică din nou înştiinţarea de mai jos:

LINA ROTHENBERG

CH. KAHANE

LOGODIŢI

Iaşi Martie 1914

✝

C. Chirilă, Natalia Dogar, Col. dr. Vicol, C. Apostoliu, G. C. Chirilă, cu familile lor, au durerea a vă face cunoscut trista ştire a încetărei din viaţă a prea iubitei lor,

ELENA C. CHIRILA

născută Vicol

Profesoară

Şi vă roagă să binevoiţi a asista la ceremonia funebră, care va avea loc Mercuri 5Marte la orele 2 p. m. la cimitirul Eternitatea unde va avea loc şi înmormîntarea.

Cortegiul va pleca de la Biserica Sf. Spiridon, unde este depus corpul.

INŞTIINŢARE

Subsemnatul Constantin Dochitz, aduc la cunoştinţa generală, că am revocat D-lui Ernest Mihailescu toate procurile ce iam dat.

Constantin Dochitz

Iaşi, 17 Februar 1914

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iaşi.— Strada Anastasie Panu No. 43—

Se caută ucenici

pentru branşa cioplitoriei în piatră avînd etatea de 14 ani şi cu 4 clase priuare. Pentru condiţiuni la

FRITZ FAIRING

Iaşi, Strada Eternităţii, 18

ANUNŢ

Caut să cumpăr 20 stupi primitivi bine populaţi. Pot fi şi sistematici în parte. Cumpăr—după cum mi se prezintă —şi mai puţin de 20. Caut de asemenea persoană care să-mi procure 20—30 roi.

A se adresa personal sau înscris d-lui

Dumitru D. Tănăsescu

student

Şoseaua Arcu 43—Loco

Uneltele agricole *precum şi ori-ce alte maşini agricole, viticole şi industriale din fabricele cele mai renumite se găsesc la Reprezentantul din Iaşi,* a Soc. An. Romîno-germană fost Ventzki. **Ventzki**

ARTHUR N. THALLER

Str. Ştefan cel Mare 29

Depozit permanent

Predă Limba Franceza

Profesor francez asigurînd perfecţionarea în scurt timp.

Réné Griffon

29, Toma Cosma

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi -5, compuse din 4 apartamente, canal, apă, A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

Prof. Dr. Mezincescu

Consultaţiuni pentru

BOALE SIFILITICE

de la orele 1—2

Str. Lascar Catargiu 10

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER"

IAŞI — Strada Stefan cel Mare No. 4. —

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd de la **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu"**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN ÎNTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA" BUCUREŞTI

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

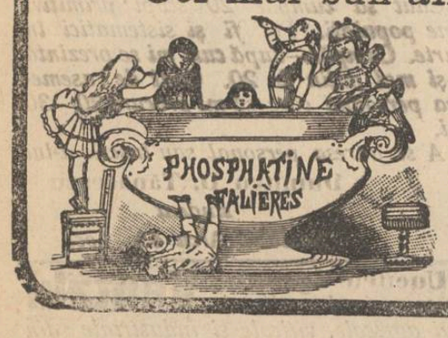

Recomandat de la vârsta de 7-8 luni, în momentul înţercărei şi în timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă în timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL:
6. Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Unirea mare* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti. *Cafe* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jata, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol, Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna, Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „CORONA" —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca'or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H, Ohannesian** *str. Caza Vodă 42*

„OPINIA"

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mîrzescu

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre **din Paris, Berlin, Kopenhaga,** Viena, Roma, Milano, etc. ca: **Sarah Bernhardt, Jane Hading,** Etiévant, Alexandre, Robinne, **Wiehé,** Psylander, **Henny Porten,** Asta Nielsen, Max Linder, **Prince,** etc, etc.

Dreptul de **excluzivitate** a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii **de la cele mai mari case** care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză **întrupează pedagogia** şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin **cele mai pitoreşti regiuni din** întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL"

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILA NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului Leon From

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domicilia.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Balur.

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL"

***Primeşte comenzi** după ultimele jurnale de mode străine.*

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul"
Str. Lăpuşneanu 21

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 8

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgia ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Facori. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie,* curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea **3 LEI 6 FOTOGRAFII** c. postale.

SALI PORJES

Vechea şi renumita **Magazie de MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME**

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova", unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mârzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2121.—Joi 6 Martie 1914

Luni întregi foștii colaboratori în ura lor, împotriva d-lui Take Ionescu au încercat crearea unei noi legende, cu privire la eșecul dela Londra al șefului partidului conservator-democrat.

Atîta vreme cît lucrul nu răsufla de cît prin ziarele apașilor presei sau prin ziarul personal al d-lui Nicu Filipescu, partidul nostru n'a crezut de cuviință să replice. Din momentul, însă, în care ziarul *La Politique*, **organul autorizat al d-lui Marghiloman, a crezut de cuviință să pomenească de un atare eșec și să amenințe cu «dezlegarea limbelor» d. Take Ionescu a replicat.**

D-sa s'a declarat gata să se explice în parlament asupra acestei chestiuni, în cazul cînd vre-un deputat conservator, fie chiar numai printr'o întrerupere, va pomeni de mersul d-sale la Londra.

Desfiderea d-lui Take Ionescu a rămas pînă acum fără replică. Limbuții au tăcut, creatorii de legende au amuțit.

Constatăm faptul pentru a dovedi încă odată cine sunt acei care zilnic atacă și crează legende calomnioase în sarcina partidului conservator-democrat.

POLITICE

A vorbit d. Filipescu

Discursul mult așteptat a resunat alaltăieri la Senat. Teribilul d. Filipescu a vorbit și cuvîntarea d sale constituie o deziluzie—bine înțeles pentru acei care se așteptau la ceva de la acest discurs.

D. Filipescu s'a dovedit și de data aceasta că ie în intîrziere, că ie în urmă cu toate. Intr'adevăr, deși la ordinea zilei este chestiunea reformelor preconizate de liberali, d-sa s'a încumetat să facă dovada că partidul astăzi la putere nu este consecinte, că deși vorbește de dragostea sa pentru țarani în fapt n'a făcut pururea de cât să-și îmbogățească partizanii.

In principiu, a pretinde unui partid politic o atitudine rigidă, neinfluențabilă de condițiile de mediu și timp, ieste o mare greșală. Dar în specie, în ce privește partidul liberal, ori-cine este inițiat cît de cît cu istoria dezvoltărei noastre economico socială știe că partidul liberal a urmărit, în primul loc, crearea unei burghezii puternice. Odată această burghezie creată,—și ea există și ie foarte puternică — a venit acum momentul de preocupare pentru nevoile clasei săteneşti, în scopul unei armonii sociale și a unei liniștite situații lăuntrică politică.

Că crearea burgheziei s'a făcut cu prețul unor procedeie nepermise: că unii partizani s'au văzut îmbogățiți peste noapte; că liberalii au furat ca în codrul Vlăsiei — aceasta constitue un lucru necontestat, un adevăr axiomatic, un lucru mărturisit de însă-și Ioan Brătianu în celebrele sale cuvinte: „Am tolerat hoții și asasinate". N'avea nevoie dar d. Filipescu să se necăjească atît pentru a dovedi un lucru necontestat de nimenea.

Ceea ce ar fi trebuit să preocupe pe amicul lui Enver-bey este chestia reformelor, ceea ce trebuie și ceea ce nu trebue să se facă pentru a se ameliora starea nemulțumitoare de astă zi. Acest lucru l'a neglijat însă d Filipescu, după cum a neglijat și promisul și vigurosul atac în contra guvernului.

De ce să atace guvernul cînd nu știe ce poate să aducă ziua de mîine și cum să atingă chestia reformelor, cînd într'aseminea caz ar fi trebuit să dea dovezi de concepții și idei?

MICI POLEMICI

Guvernul a ales pe d. Jacques Samueli, ginerele d-lui Schapira, consilier comunal la Ploești.

...E sigur că d. N. Iorga, deputat al Prahovei, își va depune mandatul de deputat.

*

« Evenimentul » publică lista „intelectualilor" iașani. E incomplectă, căci lipsește d. Stratin. Se poate?

*

« Facla » n'a venit aseară la Iași.

...Dar nu din această cauză a fost întuneric.

*

Regimul liberal se ocupă chiar în orașe de... talpa țării.

In consiliu comunal iașan a ales doi cizmari.

*

Circiuma d-lui Vizanti își va schimba firma și se va numi pe viitor: « La crîșma nobleței electorale » în amintirea operațiilor cari au avut loc acolo.

*

Ce asemănare este între localul de vot și crîșma d-lui Vizanti?

Acolo se votează candidații, aci se... botează vinul electoral.

Apa de Timișești a fost de folos și acolo și aci.

*

Terasa literară din Capitală a fost închisă, eri noaptea.

Iată o știre care a... terassat pe clienții terasei.

*

Lista d-lui Spartan a bătut la Sulina lista liberală la comună.

Ori e... spartă organizația liberală, ori a luptat opozantul, ca un adevărat... Spartan.

*

Stilul „Robiei Moderne" din Galați: „...D-nu Rădulescu a voit ca la un moment dat să se satisfacă cu acel nemernic".

Care e mai nemernic într'o asemenea operație inexprimabilă?

EDILITARE

In fine alegerile comunale din orașul nostru au luat sfîrșit. Colegiul I a dat guvernului majoritatea de care avea nevoe, adică jumătate plus unul. In adevăr, dacă ținem samă de numărul mare al alegătorilor de la acest colegiu, număr care se rîdică la aproape 2000, din care guvernul n'a putut atrage de cît 700, se poate cu dreptul zice că victoria nu prea e strălucită. Rămîne însă să fie văzut la lucru noul primar și noul consiliu comunal.

Iașul are nevoi așa de multe, că ar trebui coloane întregi ca să le poți înșira.

De sigur. vor avea merit noii edili dacă printre acestea vor ști să aleagă pe acele cari dau satisfacție celor mai mulți. Nimeni, de sigur, nu le va cere ca să facă toate, să aducă satisfacerea tuturor nevoilor ce simțim, dar se poate face o alegere judicioasă și sănătoasă pentru a se îmbunătăți starea orașului din toate punctele de vedere.

Higiena orașului lasă foarte mult de dorit. Dacă n'ar fi să ne gîndim pentru moment la alt ceva decît la sistemul primitiv și aproape barbar în care se face curățitul latrinelor și încă ar fi mult de zis!

Nimeni nu poate sti acum, dacă am scăpat de epidemii, dacă nu suntem amenințați de una din cele mai grele.

Am avut ocaziune să vedem frigurile, neastîmpărul care pune stăpînire pe administrația comunală în momente cînd flagelul a apărut?

Toți vor, toți recomandă remedii, atunci se ciocnesc ideile, se ciocnesc oamenii și rezultatele rămîn îndoioase.

Ar fi timpul ca acestea să înceteze și să ne gîndim mai înainte de a fi puși în asemenea situații. S'ar putea impune pentru curățitul latrinelor mijloace mai higienice, a se întrebuința din acele cari să nu amenințe sănătatea. E timpul credem a face să dispară vestitele butoae. Slava domnului, alte țări au scăpat de urîtul spectacol, urîtul miros, nesuferita infecțiune ce acestea răspîndesc la noi, începînd de pe la 10 sara și pînă în ziuă. Noi, cari luăm multe de la alții, ar fi bine să negîndim și la aceasta.

Vir.

Un răspuns

E neîndoios că d. Filipescu și-a primit răspunsul hotărîtor și în ceia ce privește politica d-sale personală și a partidului din care face parte,—iar răspunsul acesta i-a fost dat de către d. Nicu Xenopol, în ședința Senatului de la 25 Februarie.

« Politica de negațiune, în fața marilor probleme sociale și politice, duce la strivirea acelora care o preconizează ».—e un aforism, rostit de d. Xenopol și cu care ar fi trebuit să începem aceste rînduri.

Se știe că, în ultimul timp, tocmai aceasta a fost și activitatea d-lui Filipescu și e și politica partidului conservator,—*cea mai desăvîrșită negațiune.* Și pe cîtă vreme activitatea lor a fost aceasta, atît d. Filipescu cît și ceilalți fruntași ai partidului d-sale, au svîrlit asupra noastră propriul lor păcat.

Toată politica noastră a fost cea mai înfierbîntată activitate și o dovadă despre aceasta e tocmai ceia ce spune d. Xenopol, privitor la sprijinul desinteresat pe care partidul conservator-democrat l-a dat partidului conservator, în vreme cînd acesta, fiind la guvern, nu mai era în stare să meargă mai departe.

Să fie acesta oare semnul unei mici viguroșănii ale noastre,—și vădirea « forții » partidului conservator?—Apelează oare cei « tari » la cei slabi și în neputință de a-și putea înfiripa dreptul de-a înjgheba un partid de guvernămînt?

Nu vede oare d. Filipescu caraghiosul în care cade afirmînd aceste? Cum,—s'a scoborît « un partid » pînă la a cere ajutorul și a forma un guvern de colaborare cu acei pe care nu roșesc de a-i numi « slugi plecate » ale partidului liberal?

Și aceasta pentru ce? Pentru că convinși de necesitățile vremurilor în care trăim admitem reformele liberale,—care de altfel, sunt lămurit expuse în programul partidului conservator-democrat, încă de la 1908?

Dar admițînd principiul revizuirei însămnează, oare, că admitem și modalitățile liberale ale acestei revizuiri?

De bună samă că—după cum spune d. Xenopol—« pînă cînd guvernul nu va preciza punctul său de vedere în chestia reformei agrare ». Numai atunci vor eși în vileag vederile conservator-democrate asupra acestor chestiuni sociale.

Atunci *vom acționa*,—după cum acțiune însemnează tot sprijinul pe care îl dăm de astă dată nu partidului liberal, ci înfăptuirei unor reforme de-al căror folos suntem deplin convinși.

Suntem curioși să știm dacă și de astă dată d. Filipescu va mai continua să sfrunteze cele mai elementare simțuri de echitate politică și morală,—și va dăinui în împroșcarea atîtor revoltătoare neadevăruri și calomnii.

Dinu.

NOTA ZILEI

„Ochiu pentru ochiu".

Singurul om pe care vrîsta nu-l cuminteşte—d. A. C. Cuza—publică în „Unirea" o sumă de năzbîtii—scrisori de amenințare, primite din toate părțile lumei, ba nu, din toate domeniile Cahalului.

Conținutul lor îl rezumă apostolul în formula cabalică: „ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte..."

Fineță cusută cu ață albă.

O întîmplare pur casnică a rănit pe marele plagiator la ochiu și l'a reținut în casă cîte-va zile.

Acum, restabilit, ar vrea să pună accidentul pe seama Cahalului și publică pretinsele scrisori cu amenințările „ochiu pentru ochiu"...

Dar cui vrea să scoată pseudo-apostolul... ochii cu o reclamă atît de americană și prea deochiată?

ECOURI

Comuna din Paris. — Astăzi se împlinesc 43 de ani din ziua răsvrătirei care institui comuna din Paris. Faptele sunt prea cunoscute. După zdrobirea de către Prusieni a Franței republicane din 1870, regaliștii și clericalii plănuiau restaurarea monarhiei. Teama acestor din urmă era însă provocată de faptul că poporul republican din Paris nu depusese armele. In noaptea de 18 Mart 1871 (5 Martie stil vechi) Thiers, fost ministru al lui Ludovic-Filip, trimise trupele de linie ca să dezarmeze garda națională de la Montmartre. In zorii zilei, poporul muncitor din Paris, aflînd de lovitura îndrăzneață a reacționarilor, se răzvrăti și numi un guvernămînt revoluționar care luă numele de *Comuna din Paris.*

Acest guvernămînt luă unele măsuri republicane ca separarea Bisericei de Stat, fixarea unui maximum de salar al înalților funcționari etc. De asemenea se decretă răsturnarea coloanei Vendôme, tristul monument comemorativ al hecatombelor primului imperiu.

Dar armatele regulate franceze, sub comanda lui Mac-Mahon, înconjurară Parisul. După un asediu de două luni, la 20 Mai 1871, asediatorii intrară în Capitală. Republicanii luptară pe baricade timp de 8 zile și 30,000 dintr'înșii muriră de gloanțele armatelor reacțiunei.

Astfel se sfîrși acea uriașă și eroică încercare a poporului francez republican și sincer democrat. Ar fi de dorit ca acei ce serbează în toată lumea, astăzi, revoluția din 1871 a poporului parizian, să ia pildă temeinică de bărbăție, îndrăzneală și abnegație.

*

Cu ocazia aniversării, se va reprezenta la Paris, în o vastă sală, filmul « Comuna din Paris », splendind reconstituit, o adevărată revoluție în arta cinematografică.

OAMENI ȘI LUCRURI

Drame ascunse

Cortina a căzut asupra dramei familiare, care a dat lașului trecătoarea emoțiune a zilei de eri — e trecătoare ori ce emoțiune!— și acum cînd decorul sentimentalizmului și eroizmului s'a înlăturat, cu jocul lui de umbre și lumini, se poate vorbi de o altă lature a dramei...

Ecouri din publicul bine informat împrăștie reflexele altor lumini asupra micei tragedii familiare, împrumutîndu-i un colorit mai social și, prin urmare, susceptibil de comentarii și meditări.

Se pare că, ori cît de adîncă ar fi fost durerea propriu zisă, ea singură n'ar fi intrat în cumpănă pentru a hotărî pe medicul septuagenar să facă gestul de sinucigaș.

E adevărat: l'a făcut nu numai cu toată energia, dar și cu întreaga demnitate. Fără nici-o figură retorică, fără un rînd de protestări deșarte, fără nici-o provocare teatrală,— s'a despărțit de societate, ca un om pe deplin conștient și convins de zădărnicia unei lupte care avea să sfîrșească doară cum sfîrșește viața în genere, cu întîrziere de cîțiva ani încă, dar desigur cu ma multă suferință fizică decît somuul omorîtor pe care-l aduce fiola de morfină,—care, în limba noastră, poartă în fruntea ei suggestiva silabă: « mor ».

Se pare, cum spuneam, că în afară de gestul admirabil al unei iubiri familiare, întîmplarea ascundea în acelaș timp pe eroul resignat al unei drame sociale care se brodia pe veșnica temă dureroasă: lipsa...

Se pare că este aci reflexul destul de violent al unei drame de proporții mari, întrucît, într'un centru ca al nostru, e posibil ca un practician bătrîn, medic odinioară cu reputație și clientelă întinsă, să aibă de luptat la bătrînețe cu greutățile elementare ale vieței, să aibă de luptat, propriu zis, cu necesitățile imediate ale existenței,—profesionistul care, în decursul anilor, a salvat poate unele vieți!

Se pare — căci, ori-cum, suntem în domeniul hipotezei și al probabilităților—că medicina e departe de a fi aci *aurea praxis*, ci mai curînd legată de mari greutăți și de foarte rele condițiuni pecuniare,—vorbind, se înțelege, de profesioniștii reduși a trăi numai din practică, din clientelă. Lucrul, privit de aproape, ar merita să preocupe mai mult pe profesioniștii cari de atîta vreme țin consfătuiri academice, în timp ce unul dintre cei mai bătrîni se stînge, dacă nu chiar *de* sărăcie, cu siguranță *în* sărăcie.

E un cuvînt amar,—care sună ca un strigăt de alarmă și de revoltă.

...Adevarat că se proiectează a se înzestra Iașul cu o instituție nouă: un azil pentru medicii infirmi, pentru care s'a cumpărat o frumoasă vilă în împrejurimi.

Dar acolo vor lua salarii cîțiva favoriți ai politicianilor zilei, în timp ce ici-colo cîte un medic bătrîn și scos din luptă, va putea să-și încheie dramatica existență într'o ultimă îmbrățișare cu vr'o sticlă de otravă....

Rodion

De la universitate

Luni, 3 Martie c. Seminarul de slavistică al facultății noastre de litere și-a ținut obicinuita-i ședință săptămînală. Au luat parte, pe lîngă profesor, următorii 20 studenți și studente: d-rele Ștefănescu, Colomei, Strat, Cărare, Zamfirescu, Cerchez, Neculau, Deciu, Creangă, Sachelarescu, Bogdan și d-nii: Lăzărescu, Răutu, Alecu, Minar, Negrescu, Grigoraș, Mihai Demetrescu, Burada, Sion.

A ținut conferință d. Alecu, vorbind despre „Istoriografia moldovenească veche și cronicele slavo-romîne".

Pentru aceasta s'a slujit mai cu seamă de cercetările d-lui Ion Bogdan, apărute după publicația sa despre „Vechile cronice moldovenești pînă la Ureche", și de criticele și lucrările răposaților Grigore Tocilescu și Orășanu și ale d-lui profesor Giurescu.

A spus cam următoarele, pe cari le dăm aci într'un scurt rezumat făcut chiar de conferențiar:

«Se știe că cea mai veche cronică moldovenească existentă, scrisă în limba romînă e cronica lui Grigore Ureche, și că înainte de ea, istoriografia moldovenească e reprezintată prin mici anale scrise de călugări pe la mînăstiri, în limba slavonă, limba bisericeî oficială pe atunci. Pînă pe la sfîrșitul sec. al XIX-lea [aceste anale slavoromîne, care formează baza istoriografiei noastre, erau aproape necunoscute sau dacă unele erau totuși cunoscute, ele nu puteau fi puse la îndămîna publicului, căci o atare publicație necesită cercetări laborioase în acest teren încă nestrăbătut unde totul trebuia stabilit și aceasta pe simple ipoteze, lipsind faptele.

Astfel trebuia a se ști: 1) locul unde a fost scrisă fiecare cronică, 2) timpul în care a fost scrisă. 3) legăturile cari există între ea și celelalte cronici contimporane sau posterioare, spre a se putea vedea influențele ce le-a suferit ea de la cele contimporane precum și influențele ei asupra cronicilor posterioare. Vine apoi numele autorului dacă se poate etc. D. I. Bogdan luîndu-și această grea sarcină după ce intr'un sbornic (codex miscellaneses, adunare de texte cu conținut diferit) din Kiev și apoi în alt sbornic al clubului bulgar din Tulcea, descopere unele din aceste cronice, le dă publicării însoțite de numeroase adnotații cu cari căuta să stabilească pentru fiecare cronică toate cele amintite de noi mai sus.

Cronicile au fost publicate în 2 volume: 1) în 1891 un prim volum „Vechile cronici moldovenești pînă la Ureche" cuprinzînd cronicele din sbornicul dela Kiev despre care volum s'a făcut un referat la o ședință din acest seminar*).

Acest volum a fost bine primit de public, cu toate că unele afirmații ale d-lui Bogdan, s'a zis că ar fi puțin întemeiate.

2) In 1895 apare al doilea volum „Cronici inedite atingătoare de istoria romînilor" cuprinzind letopisețul din sbornicul de la Tulcea, împreună cu următoarele alte letopisețe:

O ediție nouă a cronicei polone din «Vechile cronici» publicată aici după originalul ce se crede autograf, o compilație de cronice sîrbești și moldovenești păstrate în mînăstirea Neamțului și o lucrare istorică inedită a lui Miron Costin în limba polonă.

Toate acestea însoțite ca și cele din primul volum de bogate adnotații. Cum însă aici d. Bogdan face afirmații cari au părut unora că se contrazic între ele, aceasta a decis pe unii istorici ca Ștefan Orășanu și Tocilescu să cerceteze mai amănunțit lucrările d-lui Bogdan să vadă de unde provin acele contraziceri și să îndrepte sau să complecteze lipsurile dumisale.

Dăm aici rezumatul acestor cercetări atît de însemnate pentru stabilirea începuturilor istoriografiei noastre.

S'a observat în primul rînd că d. Bogdan dă de mai înainte ca sigur că letopisețul din sbornicul de la Tulcea, 1) „letopisețul moldovenesc" citat de Ureche în cronica sa, 2) e scris la mînăstirea Bistrița, 3) e cel mai vechi letopiseț moldovenesc.

De aceia căutînd să stabilească aceste concluzii presupuse pe care le crede cele adevărate, d. Bogdan după cum în adevăr trebuia procedat, compară între ele *unele* cronici numai, nu pe toate ci atîtea cîte îi trebuiau la stabilirea celor propuse.

1) In adevăr, Ureche, în cronica lui numește „letopisețul nostru cel moldove-

*) Vezi „Opinia" din 12 Febr. c. conferința d-rei Zamfirescu.

Gustaţi

Ciocolata NESTLÉ

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

NESTLE'S SWISS-MILK CHOCOLATE

nesc“ pe acel cunoscut de el, alături de alte letopiseţe străine, adică scrise în limbi străine fie chiar de autori romîni, deci străine sunt pentru el şi acestea slavone cum e acel din sbornicul Tulcean. Acesta fiind deci străin nu putea fi „letopiseţul nostru cel moldovenesc“ despre care Simion dascălul colaboratorul lui Ureche spune că era „isvod de limba noastră“. Apoi se poate vedea că anumite fapte lipsesc din letopiseţul aflat în sbornicul de la Tulcea şl din contra se află în celelalte cronici slavone, pe cînd pretinsul letopiseţ moldovenesc trebuia să le cuprindă cel puţin pe acele cari se află în cronica lui Ureche şi nu se află în celelalte cronici slavone, căci acel letopiseţ moldovenesc a fost isvorul principal al lui Ureche de unde a luat el şi Simion Dascălul cele mai multe amănunte. Ori noi constatăm că acest rol nu l'a avnt letopiseţul din sbornicul de la Tulcea, căci chiar Ureche are un capitol «de venirea leşilor în ţară» pe care singur mărturiseşte că l'a luat din letopiseţul moldovenesc, de care numitul letopiseţ moldovinesc nu pomeneşte; sunt acestea destule dovezi spre a arata că nu acesta e cel citat de Ureche.

2) Să vedem întru cît se dovedeşte afirmaţia d-lui Bogdan că acest letopiseţ e scris la mînăstirea Bistriţa. D-sa susţine aceasta pe motivul că : a) letopiseţul nu aminteşte de mînăstirea Bistriţa ca de una străină ; b) că nimeni nu putea şti mai bine ca uu călugăr de la Bistriţa că Alexandru cel Bun a zidit această mînăstire. Răspund însă criticii : a) dacă nu-i aratată ca străină cu atît mai mult nu-i aratată ca locul unde s'a scris cronica care n'are nici o 'dată asupra evenimentelor din viaţa mînăstirii şi pe cînd tot aşa putea fi aratată şi dacă letopiseţul era scris aiurea ; b) nu numai călugării de la Bistriţa dar ori cine putea şti ori afla că Alexandru a fost ctitorul mînăstirii. Insuşi data naşterii lui Alexandru şi a morţii lui, mai ales aceasta, căci Alexandru a fost îngropat la Bistriţa nu'i exact pusă, cum o dau documentele contimporane şi pomelnicul de la Bistriţa.

3) In privinţa vechimii, d. Bogdan susţine că pe timpul lui Alexandru cel Bun s'a scris partea întăi a letopiseţului, că cu acest letopiseţ începe istoriografia moldovenească în limba slavonă. Cum însă el nu menţionează nici măcar suirea pe tron a lui Alexandru şi nici în timpul lui nu înseamnă an cu an evenimentele, cum face ori ce cronică cu faptele contimporane, cum face chiar aceasta după 1457 criticii cred în afară de orice îndoială că ea nu'i scrisă de cît pe timpul lui Ştefan cel mare, cînd putem pune cu siguranţă începutul istoriografiei moldoveneşti în limba slavonă.

Cercetările ast-fel începute au continuat spre a se da de urma adevăratului letopiseţ moldovenesc şi pînă acum s'a stabilit că :

1) Cronica lui Ureche e în realitate a lui Simion Dascălul, operă de compilaţie a cronicilor dinainte de el, deci şi a lui Ureche, pe care însă o copiază aproape în întregime, această compilaţie a fost cunoscută de Miron Costin şi de cronicarii următori sub forma cronicei lui Simion Dascălul, deci Miron Costin n'a cunoscut cronica lui Ureche în forma ei primitivă.

2) In această cronică cu interpolaţii mai tîrziu „letopiseţul moldovenesc“ e dat ca „isvod de limba noastră“ deci e scris în limba romînă, Acest letopiseţ e pierdut ; el e scris de Eustratie Logofătul, care e cunoscut de cronicar, dar nu'i cunoscută nici o cronică ca fiind a lui, de aceia cu toate că nimeni nu-l aminteşte el e socotit ca interpolator al lui Ureche. Dar tocmai faptul că numele lui nu-i legat de nici o cronică existentă şi totuşi trece drept cronicar, el n'a putut scrie de cît înaintea lui Ureche în limba romînă, letopiseţul lui e citat de Ureche şi întrebuinţat la opera de compilaţie a lui Simion Dascălul. La această concluzie ajunge d. prof. Giurescu în scrierile sale.

A urmat, apoi, discuţia, în care s'a căutat a se preciza ce se poate menţine şi ce nu din argumentele aduse de o parte şi de alta. cu privire la această însemnată problemă a Istoriei noastre vechi. La discuţie au luat parte mai ales d-nii Lăzărescu, Minar şi Alecu.

MEMORIUL

Profesorilor Şcoalei de Bele-Arte din Iaşi

relativ la expoziţiunile artiştilor în viaţă, către d. Ministru al Instrucţiunei şi Cultelor.

La fondarea Şcoalelor noastre de Bele-Arte, fără îndoială că s'a avut în vedere şi răspîndirea cunoştinţelor de artă pură pe lîngă pregătirea viitorilor maiştri de desemn şi caligrafie.

Modificarea regulamentului acestor şcoli la diferite perioade ale învăţămîntului artistic, pentru o dezvoltare cît mai mare a artei, nu numai că afirmă aceasta, dar îi dă şi precăderea.

Succesele ce au continuat prin sporirea activităţei artiştilor, au determinat în anul 1883 înfiinţarea expoziţiunilor oficiale ale artiştilor în viaţă.

Pentru ca aceste expoziţiuni pe deoparte să stee în cele mai strînse legături cu învăţămîntul din şcoalele de Bele-Arte iar pe de altă parte ca să servească de sprijin tineretului ce se instrueşte în aceste şcoli, s'a stabilit prin regulament ca ele să se facă în mod alternativ la Iaşi şi Bucureşti.

Alternarea aceasta atît de însemnată prin scopul ei cultural şi proteguitor, a aţîţat în artiştii leşeni puternice dorinţi de avîntare către sferele mai înalte ale artei.

Nu se dădea Iaşului Cultural, o satisfacţiune, pentru întăetatea ce o are cu vechimea Şcoalei sale de Belle-Arte, — urmaşa şcoalei de desemn şi „Zugrăvituri“ a Academiei Mihăilene — ci o încurajare în propăşirea noastră Culturală, propăşire la care tindem pînă şi în ţinuturile locuite de romîni sub dominaţiunile străine.

Şi ast-fel în anul 1883 s'a inaugurat la Iaşi deschiderea primei expoziţiuni a artiştilor în viaţă.

De la această expoziţiune însă s'au abţinut artiştii din Bucureşti.

Lipsa unui concurs atît de necesar scopului cultural ce sa avut în vedere la înfiinţarea expoziţiunilor, n'a rămas fără urmări îngrijitoare pentru cercul artistic din Iaşi.

In adevăr după un răstimp de unsprezece ani, s'a hotărît cu începere de la 1894, ca expoziţiunile oficiale să se facă numai la Bucureşti.

De la această dată şi pînă în prezent, în interval de două zeci de ani, iată cum au fost gratificaţi artiştii leşeni, cînd au fost primiţi în expoziţiune.

1) Două degradări de la distincţiunile superioare obţinute la expoziţiunea de la 1883, la simple menţiuni.

2) Două medalii clasa II-a una în anul 1894 şi alta în 1911,

şi 3) Două premii a cinci sute lei fie-care. în anii 1911 şi 1913, din toate sumele acordate pentru încurajarea artiştilor ţării sume care numai în ultima decenie se ridică la peste o sută cinci-zeci mii lei.

Nu puţin au influenţat acestea asupra mediului artistic leşan şi în special asupra tineretului ce se instrueşte cu grijă de viitor în şcoala noastră şi de la care atîrnă utilitatea şi existenţa acesteia.

Astăzi cînd artistul din Iaşi este întrebat, ce devine, ce produce, de ce nu expune, ce poate el să răspundă în faţa acestei lipse de încurajare, pe cînd el este conştient de meritele sale.

Domnule Ministru

Respectuos avînd onoarea a vă expune acestea, nu intenţionăm să jignim pe nimeni nici să zădărnicim activitatea artiştilor grupaţi în jurul expoziţiunilor oficiale actuale.

Arătările noastre sunt o Inşirare de fapte de pe urma cărora avem astăzi o şcoală anemiată şi o populaţiune şcolară cu îndoială de viitor.

Sacrificiile de pînă acum n'au urmărit acest scop şi de aceia vă rugăm să bine voiţi a dispune la prevederea unei sumi anuale cu începerea anului 1914 | 915 pentru organizarea expoziţiunilor oficiale şi la Iaşi.

Astfel se va reda manifestărilor artistice din localitate fondul ce odinioară se afecta pinacotecei noastre, fond carele cu al acelei din Bucureşti s'au unificat în vederea susţinerei expoziţiunilor actuale ale artiştilor în viaţă.

Cu chipul acesta şi mediul nostru se va apropia de binefacerile ce le revarsă arta în deosebi şi asupra poporului de la care emană.

Semnaţi : *Gh. Popovici director, Em. P. Bardasare, V- Costin, C. Artachino. Sever Mureşanu, dr. St. Possa Gh. Dimitriu, A. D. Atanasiu.*

Conferinţele noastre

Comitetul executiv al clubului conservator-democrat, în ultima sa şedinţă, a hotărît, între altele, ţinerea unui ciclu de conferinţe, în legătură cu chestiunile politice şi sociale la ordinea zilei.

Iată prima serie de conferinţe anunţate :

Joi 6 Martie . d. Al. A. Badareu
„ 13 „ . d. Gh. Ghibănescu
„ 20 „ . d. Lascar Antoniu
„ 27 „ . d. Eugen Herovanu
„ 17 Aprilie . d. G. Dornescu
„ 24 „ . d. M. Mavrodin

D. Al. A. Badareu va trata despre **„Expropriere“**.

INFORMAŢII

Amintim prietinilor noştri că Joi 6 Martie, ora 5 jum., d. Alex. A. Badareu, va dezvolta la clubul conservator democrat din Iaşi, conferinţa d sale tratînd despre expropriere.

ERATĂ.—In articolul apărut eri în Opinia *întitulat «Discursul şefului nostru» s'a strecurat o eroare de zaţ, şi anume în loc de: o soluţie* admisibilă *a eşit în ziar o soluţie admirabilă.*

Consiliul de miniştri a stabilit că organizarea teritorului anexat, va fi stabilită printr'un proect de lege unic, care va fi depus de preşedintele consiliului şi contrasemnat de toţi miniştrii.

Faţă cu ştirea sosită din Bucureşti că guvernul amînă rezolvirea chestiuni îndemnizărilor de chirie cerute de corpul didactic, profesorii locali vor convoca în una din zilele aceste pe parlamentarii iaşani, aparţinînd învăţămîntului de toate gradele pentru a le cere să intervină cu autoritatea lor spre a obţine indemnizările cerute.

In acest scop vor fi convocaţi d-nii Paul Bujor, Gr. Demetrescu, Ion Botez, Dr St. Possa şi Mihai Carp.

Seria alegătorilor continuă la serviciul sanitar superior.

După scoaterea d-lor D-ri Grigoriu şi Tudor de la şcoala de agenţi, după darea în judecată a d-lui Dr. Petrescu d. Dr. Sion continuă a urmări pe toţi acei medici numiţi sub trecuta direcţie sanitară, d-sa a dat în judeţuţă, pentru luni, pe d. dr. Bemkis medicul şef al oraşului Piteşti din motive care de sigur, vor stîrni hilaritatea comisiunii de judecată. 1

Se crede că budgetul general a statului nu va putea fi depus la Cameră înainte de 15 Martie, din cauză că ministrul de finanţe a dat, se zice, peste mari greutăţi.

Astfel se afirmă că d. Costinescu se găseşte în imposibilitate absolută de a prevedea în viitorul budget îndemnizarea de locuinţă promisă de guvern la toţi funcţionarii statului.

Acest spor ar apăsa atîta budgetul in cît d. Costinescu esită să-şi asume respunderea.

In legătură cu aceasta, se zice că d. Costinescu va declara la cameră că dispoziţia privitoare la îndemnizarea de locuinţe nu va fi pusă în aplicare de cît la 1 Octombrie viitor.

Tot în această ordine de idei trebuie să adăugim că ministrul instrucţiunei publice primind o delegaţie de profesori, cari i-a cerut să acorde indemnizarea de chirii şi membrilor corpului didactic, a respuns că cererea e prematură şi că guvernul n'a hotărît de cît în teorie de a acorda această uşnrinţă funcţionarilor.

De astăzi începînd, etuva de desinfectare funcţionează cu cai.

Administraţia comunală a pus la dispoziţie 4 cai în locul boilor.

In ziua de 23 Mart va avea loc adunarea generală a obştiei „Unirea“ din Tg.-Frumos, pentru încheerea bilanţului anual.

Prefectura de judeţ a cerut revizoratului şcolar să-i înainteze un tablou de toţi institutorii care pot figura ca juraţi.

Aceasta, în vederea întocmirei listelor trienale.

Astăzi, la ora 3 p. m., s'a început, în localul inspectoratului şcolar, examinarea primei serii a învăţătoarelor şi învăţătorilor din Jud. nostru, prezentaţi la examenul de definitivat.

„Unirea Educătoarelor Romîne“ îşi va ţinea obicinuita şedinţă *Joi 6 Mart, ora 4 jum.*, în localul Şcoalei secundare „Oltea Doamna“.

Se va ţinea o conferinţă, despre Henri Poincaré şi ideile lui în privinţa raportului dintre morală şi ştiinţă.

Printre funcţionarii din Iaşi s'a răspîndit eri ştirea, că guvernul proectează să acorde îndemnizarea de chirii, abia de la 23 Octombrie viitor—adică după ce se vor fi terminat de demult alegerile pentru constituantă.

Versiunea a provocat o vie nemulţumire printre funcţionari.

Bataie între hoţi.—In curtea penetenciarului diu localitate a fost eri o gălăgie extraordinară, gălăgie care a degenerat apoi într'o bătaie generală.

Iată cum s'au petrecut lucrurile :

Printre osîndiţi se află şi un anume Caramlău, condemnat la 5 ani închisoare. Acesta avea mereu o atitudine provocatoare şi ori de cîte ori nu-i plăceau ochii unui alt condemnat, îl ameninţa cu cuţitul, pe care îl purta la brîu, în timpul lucrului.

Eri Caramlău căută ceartă cu un tovarăş şi din vorbă în vorbă scoase cuţitul din brîu şi lovi pe acest tovarăş.

Ceilalţi toţi aşteptară această clipă pentru a se răsbuna. Cu toţi săriră asupra lui Caramlău şi îi aplicară o sfîntă bătaie pe care are s'o simtă multă vreme.

In această bataie însă, Caramlău se alege şi cu o puternică lovitură peste cap aşa că i se crăpase pielea.

Armata interveni şi liniştea fu restabilită. Caramlău a fost trimis la infirmerie, iar unii dintre acei cari l'au bătut au primit pedepse disciplinare.

Liniştea a revenit la penitenciar.

Dl Mihai Popovici, artist societar, a făcut comitetului teatral declaraţia că are intenţia de a rămînea încă doi ani în teatru.

Declaraţia se pune în legătură cu intenţia comitetului de a înlocui o bună parte dintre artiştii teatrului naţional.

Şcolare.—D. Gonst. Mircea, absolvent de gimnaziu, a fost numit pe ziua de 1 Mart ca suplinitor la şcoala Hadîmbu—Iaşi în locul vacant.

— S'a acordat d-nei Ema Bucevschi învăţ. Cristeşti—Iaşi, un concediu de 2 luni, fiind suplinită de soţul său.

— D. N. Vasiliu institutor Bîrlad a fost detaşat pe 1 April la şcoala de băeţi No. 10 Iaşi, la catedra d-lui Sebastian, ce pe acea dată va eşi la pensie, iar pe 1 Septembrie d. Vasiliu e transferat în Iaşi.

— S'a însărcinat cu dirigenţia şcoalei din Hudeşti-Dorohoiu, pe d. I. Alexandrescu, institutor la acea scoală.

— D. Aurel Georgescu absolvent de gimnaziu a fost numit suplinitor la şcoala din Parpaniţa-Vaslui pe 1 April 1914.

— Invăţătorilor cari pînă la 1 Mart 1914 nu au trimes cererele de înscriere la examenul de înaintare ce va avea loc la 1 Noembrie 1914, li se face cunoscut a nu mai trimite astfel de cereri, căci conform regulamentului, nu vor fi admise.

— Ministerul face cunoscut celor ce vor să se prezinte la examenul de ajutor de învăţător ce se va ţinea în Iaşi la 1 Mai 1914, că cererile de înscriere trebue trimise până la 15 April, revizoratelor respective. A decis in privinţa ţinerei examenului următoarele : examenul va consta din probe scrise, care sunt eliminatorii, probe orale şi probe de practică pedagogică. Probele înscris sunt două : una de limba romînă (o compoziţie asupra unei chestiuni de agricultură şi una de matematici, de forţa celor ce se fac în cl. I şi II-a a şcolilor normale. Vor fi primiţi la oral, cei ce vor avea minimum la o lucrare nota 5, iar media la cele 2 lucrări 6.

Probele orale sunt extemporale asupra : religiei, romîna, istoria, geografia, matematici, ştiinţi fizico-naturale, ştiinţi agricole şi pedagogia.

Sunt admişi la proba pedagogică acei cari vor fi obţinut media 7 la probele orale, totuşi vor fi respinşi acei care vor obţine vre-o notă parţială sub 5.

Candidaţii trebue să aibă 4 clase de liceu. Nu sunt admise absolventele de şcoli profesionale.

— Ministerul face cunoscut următorilor învăţători din judeţul Botoşani, că au fost admişi să candideze la examenul de înaintare ce se va ţinea la 1 Noembrie 1914.

Balan Lucreţia-Burdujeni, Bulgariu P.-Corni, Chiaburu Gh.-Movila-Ruptă, Cumpătă Gh.—Dracşani, Dăscălescu Elena—Corni, Gheorghiu Olga — Suliţa, Ion Gh. Truşeşti, Ionescu Elena—Burdujeni, Lucinescu Gh.—Suliţa, Romanescu I.—Deleni, Stoleriu I.—Burdujeni, Ţighiliu Const. —Stăuceşti.

Eri a încetat din vieaţă Gh. Calmuschi, fost funcţionar la gară.

Consiliul de higienă al oraşului, s'a întrunit eri la orele 5 seara.

Consiliul a acordat unele autorisaţiuni amănînd pentru şedinţa viitoare desbaterea unor chestiuni mai importante.

Noul program de astă-seară Mercuri 5 Martie c. al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, cuprinde printre altele :

„Copelia“, măreaţă dramă în 3 părţi.

Dakar, port principal în Africa occidentală, interesante şi pitoreşti călătorii.

Max Linder chelner excelent, comedie interpretată de neimitabilul humorist parizian etc. Acest nou program se va reprezenta numai astă-seară Mercuri 5 Martie.

După insistenţele numeroase ale iaşanilor, se readuce, numai pentru seara de Joi 6 Mart, uriaşul film «Ultimele zile ale Pompeei», reconstituire fenomenală a marelui cataclism, îngrozitoare atragedie a omenirei prin erupţia colosală a Vesuviului în anul 79 înainte de Christ.

Peirea sub cenuşă a oraşelor Pompeei, Stabies şi Herculanum. Reconstituirea aceasta este făcută în chiar mijiocul ruinelor Pompeei, care snnt desgropate în mare parte de sub lava seculară şi acţiunea acestei interesante şi instructive desfăşurări se petrece în timpul unei erupţii a Vezuviului de acum trei ani şi spectatorul are în faţa lui vulcanul în activitate, lava clocotindă a Vezuviului care dă o grandoare şi mai mare acestei mari drame a omenirei, care a stîns în cîteva ore splendoarea unei civilizaţii. Desfăşurarea cnprinde 5 mari acte şi va fi dată în întregime, numai mîne seară Joi.

Cu toate că e o reconstituire ceia ce ne reprezintă cinematograful, totuşi el nu s'a servit de falşităţi. Erupţiile Vezuviului din ultimii ani, catastrofa îngrozitoare de la Messina şi alte cataclizme mari dezlănţuite pe pămîntul Italiei au servit—înregistrate după natură—la reconstituirea acestei colosale opere.

Ivindu-se cazuri de ciumă în localitatea Djedah (Turcia), s'au luat măsuri de poliţie sanitară în contra provenienţilor şi călătorilor din numita localitate.

Dela 23 Aprilie 1914 se închiriază

Două magazii de cîte 12 metri lungime şi 6 m. adincime.

Informaţiuni la proprietar d. M. H. Goldner str. Gh. Mirzescu 17.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ :

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA“ a DOCTORULUI RĂTIANU**, şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse „SINTEZA“.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA“**.

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

ULTIME INFORMAŢII

Unul din cei mai buni funcţionari superiori de la ministerul de domenii a fost pus din oficiu în retragere pentru limită de vrîstă pentru consideraţiuni altele de cît interesele de serviciu.

Se pare că acest funcţionar, foarte integru şi foarte priceput, constituia o piedică pentru anumite combinaţiuni, care nu aveau nimic a face cu apărarea banului public.

După cît se afirmă, acest funcţionar, deşi va putea să se adreseze Contenciosului administrativ în privinţa nedreptăţei ce i s'a făcut, preferă să se adreseze tribunalului opiniei publice. In acest scop va publica un memoriu, care va fi distribuit în zeci de mii de exemplare, şi care va dovedi, cu acte autentice enormele jafuri făptuite la acel minister în trecut şi noile combinaţiuni ce se pun la cale.

După cît se spune, va fi o lucrare astfel documentată în cît nu va fi posibilă contestarea, iar pe de altă parte se va face dovada ca lumina zilei, că în interesul de partid şi de partizani s'a frustat Statul cu sume colosale ce se cifrează la milioane.

Din iniţiativa d-lui Neculai Fleva, se va depune zilele acestea pe biroul Camerei un proiect de lege, prin care oamenii politici dovediţi prin acte judecătoreşti că au furat banii societăţilor pe acţiuni,—indiferent dacă fapta lor a avut sau nu o sancţiune penală,—să piardă mandatul de ales al naţiunei.

Putem afirma cu siguranţă că d. dr. Flor, medicul şef al oraşului a decis a se muta în clădirea din strada Lascar Catargiu, destinată esclusiv serviciilor sanitare pentru care marea clădire nu este suficientă.

E de prisos a mai spune—de altfel aşteptăm o dezminţire autorizată—că regimul pur al d-lui dr. Sion a destinat d-lui dr. Flor unul dintre cele mai bune apartamente care, sub foasta direcţie, se rezervase pentru un important serviciu.

Astăzi la ora 3 p. m. a avut loc înmormîntarea rămăşiţelor pămînteşti ale aceleia ce a fost Elena Chirilă. profesoară la externatul de fete «Oltea Doamna».

Prohodul a fost făcut de P. S. Antim, vicarul Mitropoliei, înconjurat de întreg clerul bisericei Sf. Spiridon.

Carul funebru era acoperit de numeroase coroane.

Asistenţa era compusă din lumea cea mai distinsă a Iaşilor.

Crimă sau accident. — In dosul moarei Grünspan, în apropierea rampei drumului de fer, s'a găsit azi dimineaţă moartă femeea Anica Vasile, proprietară în strada Rampei 19.

Cantonistul a găsit-o plină de sînge şi legată la gît.

Autorităţile avertizate au început cercetările. S'a crezut că e vorba de o crimă.

Insă din cercetările ulterioare, se pare că Anica Vasile, care se ducea în fiecare dimineaţă la ora 4, să facă curăţenie la moara Grünspan a fost surprinsă şi luată de trenul ce pleacă dimineaţa la Hârlău.

Cercetările continuă.

După o deciziune a ministrului de instrucţiune, înscrierile elevilor pregătiţi în particular pentru examenul de Iunie, urmează a fi făcute de la 1—30 Aprilie.

Ieri s'a terminat proba chirurgicală la examenul de capacitate a medicilor sanitari, seria I. Proba medicală va începe Sîmbătă.

Comisia e prezidată de d. prof. Demostene şi are ca membri pe d-nii profesori Babeş, Bejan, Mezincescu şi Dim. Ionescu.

Societatea pariziană «Le Foyer» de sub conducerea d-lui Henry Bordeaux al cărei scop este mărirea spiritului francez — a decis a trimite în România un şir de conferenţiari iluştri, urmărind apropierea franco-romînă.

La Iaşi aceste conferenţe vor avea loc sub dirijarea d-lui profesar Ion Peretz, de la Universitate. Primul ciclu va fi susţinut de d-nii St. Lauzanne, general Pélecier, Denys Cochin şi strălucitul Jean Aicard.

Duminică 9 Martie ora 2 jum p. m. *se va ţine cea dintăi conferenţă* în Aula *Univeritătii de către d. Stephanne Lauzanne redactor şef al ziarului «Le Matin», care va vorbi despre:* La France d'aujourd'hui, une famille française en 1914.

Publicul este îndemnat a participa în număr mare. Preţul biletelor şi locul unde se vor găsi, se va anunţa la timp.

Ocaziune De vînzare o chitară avînd o vechime de peste 70 ani, cu gît dublu şi resonanţă admirabilă. Adresa la redacţie.
Str. Nemţească 6

Consiliul sanitar superior. — Aseară a avut loc şedinţa consiliului sanitar superior în Capitală.

A prezidat d. dr. Sion—care pentru a doua oară, s'a decis a convoca acest consiliu care-i este foarte agreabil. Au luat parte d-nii dr. Istrate, Nae Tomescu, Carnabel, Marinescu. Mezincescu, Bejan, Nanu-Muscel, Stănculeanu, Udrischi.

Pe lîngă alte chestiuni, lucrări curente, consiliul s'a ocupat de modificarea regulamentului relativ la importul ceaiului cerută de legaţiunile străine cari socotesc regulamentul de astăzi vexator iar examenele la importul ceaiului prea severe.

D. Profesor Mezincescu a cerut d-lui dr. Sion *explicaţii asupra epidemiei de variolă la Galaţi ştiind că în decurs de o lună s'au declarat în acel oraş 30 de cazuri de variolă,* fapt despre care nu s'a vorbit în ziare.

D. dr. Sion n'a prea ştiut să dee lămuriri.

D. profesor Istrate a cerut, iar consiliul a admis numirea unei comisiuni care să studieze fabricarea pînii şi în special a pînii destinată alimentaţiunei claselor sărace.

Consiliul a desemnat ca membri în seria a doua a examenelor medicilor sanitar pe d-nii d-ri Nanu-Muscel şi Proca.

Agenţia Teatrală Thalia înştiinţează persoanele care au reţinut *loje şi stale* pentru Turneul d-nei L. Sturza şi Tony Bulandra în zilele *de Miercuri 19* şi *Joi* 20 Martie cu piesele *Safo* şi *Magda* sunt invitate a-şi ridica biletele pînă în ziua de 8 Martie—după această dată biletele ne ridicate, se vor pune în vînzare.

Cadîr-Catărău.—In legătură cu telegrama în care se vorbea de arestarea lui Cadîr în Ungaria aflăm că acesta e un comerciant din comuna Copou, la Capul Dealului, are şi o proprietate imobiliară a sa. Acest comerciant Cadîr, s'a întors pe ziua de eri în localitate şi ducîndu-se la comuna Copou, şi-a văzut averea deja vîndută de către perceptorul statului, după formele urgente în pretenţia datoriilor ce acest comerciant le avea către banca populară, stat şi comună. El a rămas trăsnit de vînzarea aceasta operată în 6 zile de absenţă. El povesteşte că a trecut graniţa pentru interese. In Ungaria văzîndu-se că se numeşte Cadîr s'a pus în legătură cu *Cătărău* şi cum *Cadîr* e chipos arătos, înalt, s'a crezut că e chiar *Cătărău.* De aci arestarea lui *Cadîr* şi întîrzierea de 6 Zile, pînă ce prin consulatul din Budapesta luîndu-se informaţii din Romînia cine e Cadîr, a fost liberat şi deci s'a întors pe ziua de eri în Iaşi.

Spre marea lui mirare el şi-a găsit marfa din prăvălie vîndută şi el sărăcit, neştiind cui să reclame.

In urma unui raport al direcţiei generale a serviciului sanitar, ministerul de interne a permis ţinerea de iarmaroace şi în localităţile contaminate pe febră-aftoasă, cu condiţia a se opri accesul vitelor bolnave.

Autorităţile au fost încunoştiinţate că regulamentul asupra îndatorirei autorităţilor civile, în caz de mobilizare, s'a modificat în sensul ca să fie dispensaţi de mobilizare şi un număr de comisari, subcomisari şi sergenţi de oraş, socotit ca strict necesar pazei oraşelor.

Norma de dispensă va fi avută în vedere după vechimea contingentelor.

In vederea congresului, care va avea loc la Bucureşti în cursul lunei April, preoţii din oraş vor avea o consfătuire cu preoţii din judeţ, în vederea stabilirei ordinei de zi a congresului care va fi prezidat de Mitropolitul Primat şi vor lua parte numai preoţii de mir.

D. C. I. Popovici-Bosia, înscris în baroul local, a depus astă-zi legiuitul jurămînt.

Mitropolia Moldovei lucrează la un regulament pentru modalitatea vizitării mînăstirilor Eparchiei, în timpul verei.

In umra unei hotărîri a consiliului profesoral, regulamentul pentru licenţă al facultăţii de litere va fi modificat.

Se va fixa un maximum de materii pentru examenele respective, spre a nu se mai da loc la interpretări contradictorii.

Prima Calcătorie şi Spălătorie
— DE LUX —
A. Müller
Iaşi strada Păcurari No. 15
Aduc la cunoştinţa Onor. clientelă şi Onor. Public că introducîndu-mi în atelierul meu maşini şi lucrători speciali în această branşă, se spală şi se calcă în cel mai nou sistem :
Cămăşi, Gulere, Trousouri, ori-ce fel de Broderii, Lengerie fină şi perdele.
Servind prompt şi preţuri moderate.
Cu deosebită stimă
A. Müller
Strada Păcurari 15.—Iaşi

Preda Limba Franceza
Profesor francez asigurînd perfecţionarea în scurt timp.
Réné Griffon
29, Toma Cosma

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

DRAMA DIN PARIS
— Noi amănunte —

Paris. — Din eroare s'a anunţat că d-na Caillaux ar fi fost soţia lui Jules Claretie. Ea fusese măritată cu Leon Claretie, un nepot al celebrului autor.

D. Caillaux, acordase primei sale soţie suma de 80,000 lei, în schimbul scrisorilor, însă ea a fotografiat acele scrisori.

*

Ziarul *Figâro* **a suspendat publicarea scrisorilor intime, pe care le anunţase eri.**

Prevederi de tulburari în Macedonia

Paris. — Ziarul *Le Temps* **primeşte din Petersburg ştirea, că se pregătesc pentru primavară mari turburări în Macedonia de care Bulgaria nu e străină.**

Zilele aceste s'a expediat 70 mii de arme comandate de Sandaschi în Ungaria.

Pe de altă parte 20 mii soldaţi turci se află în Tracia, gata de a ataca pe Serbi.

Guvernul serberc e pravenit şi ia măsuri în consecinţă.

In memoria lui Calmette

Paris.—In Cameră, d. Delahaye din dreapta desvoltă propunerea următoare: Camera mişcată de atentatul de astă noapte, spre a opri de la publicaţiuni de natură a agrava bănuelile de tradare în contra unui magistrat ce lucrează din ordin, invită pe guvern a scoate pe acel magistrat sau a-l pune în măsură de a urmări pe acuzatorii lui.

De la primele cuvinte, oratorul spunînd că vrea să apere memoria lui Calmette, victima datoriei, dreapta şi stînga schimbă exclamaţiuni zgomo oase.

In jurul atentatului din Paris
— Demisia d-lui Caillaux —

Paris.—In consiliul de cabinet ţinut la orele 1 jum. p. m. sa decis remanierea ministerială necesitată prin demisiunea d-lui Caillaux.

Dl. Doumergue s'a dus în urmă la Elizeu ca să spue semnăturii d-lui Poincare numirea noilor ministrl de finanţe, interne şi comerţ,

*

Au fost numiţi ministri de finanţe d. Renoult, de interne d. Malvy, de comerţ d. Raoul Peret.

O declaraţie a d-lui Caillaux

Paris.—D. Caillaux a venit pentru cîteva momente azi dimineaţă la ministerul de finanţe ca să expedieze afacerile urgente. E foarte deprimat.

D-sa şi-a manifestat, plîngînd, intenţiunea de a se retrage cu totut din viaţa politică, pentru cît-va timp.

D. Caillaux a remis judelui de instrucţie scrisoarea pe care soţia sa i-a adresat-o înainte de a se duce la „Figaro" şi în care îi spunea :

„. în momentul în care tu vei primi scrisoarea, eu voi fi făcut dreptate !"

*

D-na Caillaux şi-a ales pe maestrul Labori avocat.

Strîngerea relaţilor turco-rusr

Constantinopole.—Crearea unui comitet turco-rus pentru strîngerea relaţiunilor turco-ruse, care datează de alt-fel de cîteva zile, este anunţată oficial de «Tanin».

Atentatul contra Lordului Churchil

Berlin. — Din Londra se telegrafiază aci despre un atentat îndreptat în contra lordului Churchil, ministru.

Pe cînd ministru se afla la Bradford, mai mulţi oameni an manifestat ostil. Unul din mulţime lovi pe ministrul cu pumnul peste obraz şi-l umpluse de sînge. Ministrul voia să se apere de agresor, dar în acest moment un poliţist lovi pe agresor cu bastonul de fer, omorindu-l pe loc.

Atentatul este opera sufragetelor.

Casatoria prinţului Carol

Viena. — Corespondentul din Bucureşti al ziarului „Neue Freie Presse" comunică acestui ziar, că proiectul de căsătorie a prinţului Carol cu o fiică a Ţarului datează din timpul vizitei la Bucureşti a Marelui Duce Mihailovici.

Totuşi nu e cert dacă acest proect se va realiza, de oarece Ţarina şi-ar fi exprimat dorinţa de a lăsa copilelor sale întreaga libertate de a-şi alege viitorii soţi.

Decorarea profesorului Ehrlich

Bucureşti.— Suveranul a acordat Meritul Sanitar clasa I-a profesorului Ehrlich din Francfurt.

Agape parlamentare

Bucureşti.— Un deputat din majoritate a luat iuiţiativa de a organiza o serie de agape parlamentare.

Prima va avea loc în astă seară la restaurantul Enescu.

Pentru d. Pangrati

Bucureşti.—Profesorii universitari, cari s'au declarat revizionişti, aflînd că este vorba de excomunicarea unora dintre aceşti profesori şi în special a d-lui Pangrati, duşmănit de d. Filipescu, s'au declarat solidari cu fostul ministru de lucrări publice.

Noi ofiţeri

Bucureşti.—Ministerul de război a luat dispoziţia, pe baza căreia toţi învăţătorii vor fi numiţi ofiţeri în rezervă, în urma unei concentrări de 2 luni în diferitele corpuri de armată.

Aceste concentrări se vor face în urma indicaţiunilor marelui stat major al armatei.

Absolvenţii şcoalei inferioare de agricultură, cari au făcut serviciul militar cu termin redus vor putea şi ei fi numiţi ofiţerl de rezervă, în urma unei cereri adresate regimentelor în care contează.

Incordarea ruso-germana

Petersburg.—Ziarele de aci sunt extrem de enervate din cauza următorului incident :

Ofiţerul de marină Pollikoff trimis în misiune specială la Dusseldorf, a plecat din Carnaval în Colonia. Aci a fost însă condemnat la zece zile închisoare, în urma unei reclamaţiuni a unui lucrător pentru furt de buzunare şi împedicat de a comunica cu ambasada rusă din Berlin.

Numai după ce a reuşit să scrie ataşatului militar rus din Berlin, acesta a intervenit şi ofiţerul a fost pus în libertate.

Ambasada rusă din Berlin a primit ordinul să protesteze şi să ceară pedepsirea celor vinovaţi.

Conservatorii şi profesorii lor universitari

Bucureşti.—In cercurile conservatoare se afirmă, că îndată după alegerile comunale, comitetul executiv va fi convocat pentru a hotărî escluderea acelor profesori universitari, cari au provocat cunoscuta campanie pentru revizuire.

E vorba de escluderea numai a unora, de oarece unii au revenit asupra acţiunei lor.

Aceleaşi cercuri afirmă că d. Maiorescu ar fi scris unuia dintre regenţi, că partidul conservator n'are nevoe de intelectuali fără caracter.

Ca dovadă despre aceasta, d. Maiorescu ar fi refuzat să mai primească revista **„Convorbiri literare"** *pusă sub direcţiunea d-lui Mehedinţi.*

Escluderea evreilor din armata

Petersburg.—Azi s'a deschis aci congresul nobilimei. Intre altele la ordinea zilei figurează şi chestia evreiască.

Ministrul de interne a înştiinţat congresul că a pregătit un proect de lege, prin care evreii sunt escluşi din armată.

Congresul va decide ca evreii să fie supuşi la un bir special, în urma excluderei lor din armată.

D. Filipescu contra d-lui Marghiloman

Bucureşti.—In toate cercurile politice se comentează în mod viu şedinţa de eri la Senat, în care s'a făcut procesul dintre conservatori şi liberali, cu privire la partidul care a fost mai favorizat în cumpărarea moşiilor statului.

Cercurile politice care se pasionează mult de această chestiune, recunoaşte că meritul răfuelei revine d-lui Filipescu, care parcă anume s'ar fi înţeles cu d. Constantinescu ministrul domeniilor spre a învedera cine anume a acaparat moşiile statului.

In această privinţă un senator conservator spunea eri unui coleg al său liberal :

—«Să nu-l credeţi pe d. Filipescu atît de puţin abil. D-sa nu a atins această chestiune pentru a face dovadă că conservatorii şi liberalii s'au împărţit frăţeşte cu moşiile statului.

D-sa a voit să se facă dovadă că Marghiloman a luat cele mai multe din aceste moşii. A aruncat bomba şi a strălucit apoi cu absenţa sa, cînd i-a răspuns ministrul demeniilor.

Armasar frumos tînăr, (5 ani) înalt, negru este de vînzare. A se adresa D-lui Dr. Ratianu str. Cuza-Vodă 46.

La „Bradul Moldovei"
IANCU RECHLER & CAROL MICHELOHN
Societate în nume colectiv
pentru
Comercial de cherestea
Depozite Iaşi, str. Uzinelor 11—14

ISRAEL BROIDE
Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.
De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*
Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Stejar, *grinzi, furci, şarampoi, pari pentru vie etc., din PADUREA POPRICANI lîngă Iaşi, se vînd cu preţ avantajos.*
Informaţiuni la zisa pădure.

Marele Magazin de Muzică
„MICHELSOHN"
fondat în anul 1879
Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi
PIANE şi PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York
precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.
Pianine electrice
Kühl & Klatt—Berlin
Orchestrioane automate
Peters—Leipzig
Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.
Note clasice şi moderne
Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*
La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

Se caută ucenici
pentru branşa cioplitoriei în piatră avînd etatea de 14 ani şi cu 4 clase priuare. Pentru condiţiuni la
FRITZ FAIRING
Iaşi, Strada Eternităţii, 18

Uneltele agricole *precum şi ori-ce alte maşini agricole, viticole şi industriale din fabricele cele mai renumite se găsesc la Reprezentantul din Iaşi,* a Soc. An. Romîno-germană fost Ventzki. **Ventzki**
ARTHUR N. THALLER
Str. Ştefan cel Mare 29
Depozit permanent

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă într'un imobil sau imediat după credit. A se adresa la d. avocat Eraclide, str. Sft. Sava.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

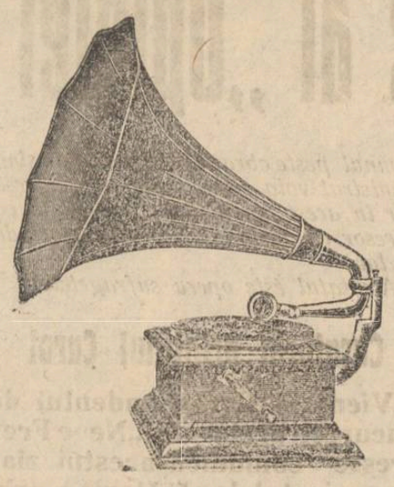

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd de la **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursale. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vărsta de 7–8 luni, în momentul înţercărei şi în timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă în timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL:
6. Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Uniel m nuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, A merica şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol, Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna, Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „CORONA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Cuza Vodă 42

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mârzescu

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi **Serbătorile, câte**

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre **din Paris, Berlin, Kopenhaga,** Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILA NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului Leon Froim

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domicilliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Balari

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

***Primeşte comenzi** după ultimele jurnale de mode străine.*

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale:

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZIMEU No. 3

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

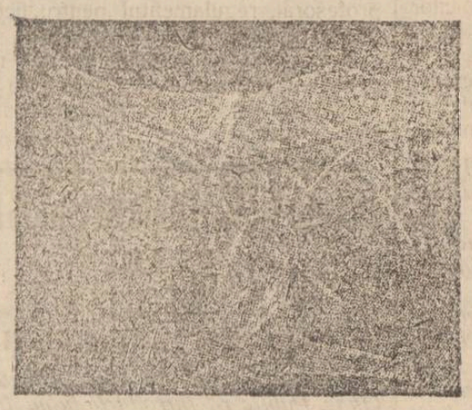

Facseri. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţiile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie,* curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 53.

BALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI

PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clienţele şi a Onor. Public, că s'a mutat pe nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2122.—Vineri 7 Martie 1914

POLITICE

Triumful unei idei

Din nou se face dovada spiritului luminat şi adînc prevăzător al şefului partidului conservator-democrat. Din nou partidele vechi de guvern trebuie să accepte soluţiile preconizate de d. Take Ionescu, ca singurele corespunzătoare intereselor superioare ale ţărei.

Cazul ie caracteristic, în ce priveşte reformele preconizate de liberali.

Nu numai că d. Take Ionescu n'a opus un non possumus cînd aceştia au anunţat reformele, dar, cel dintăi, d-sa cu un an înainte a prevăzut absoluta nevoie a acestor reforme.

Nu numai că n'a opus un vetto categoric—cum au făcut conservatorii—dar a spus limpede ce trebuie de făcut, în timpul chiar cînd liberalii nu erau expliciţi asupra modalităţilor.

Astfel, în ce priveşte exproprierea, nu numai că d sa a recunoscut necesitatea ei, dar a preconizat şi modalitatea şi anume: *exproprierea trebuie făcută prin justiţie şi numai în baza unei prealabile şi juste îndemnizări în bani.*

Or, deşi altele erau dorinţele unora din liberali, exproprierea va fi admisă în cele din urmă, cu aceste condiţiuni.

Intr'adevăr, în discursul său de la Senat de ieri la discuţia răspunsului la mesagiu d. Ionel Brătianu, prim-ministru, a declarat că în acest senz se va face exproprierea.

Aşa cel puţin rezultă din dările de seamă ale tuturor ziarelor despre discursul primului ministru de ieri de la Senat şi extragem cuvintele din *Universul* **care nu poate fi acuzat de parţialitate.**

Nu este nici unul de pe banca ministerială care să nu fie mare proprietar. Or, credeţi că noi am fi mai puţin mari proprietari decît dv. Tocmai dragostea ce o avem pentru proprietate, pentru rolul ce l-a jucat şi va trebui să-l joace, face raţiunea acestei reforme. Nu aveţi nevoe să apăraţi marea proprietate pentru că nu o atacă nimeni. Este un interes în adevăr conservator ca proprietatea mare să nu fie nu nnmai distrusă, dar să nu rămîe cu un caracter precar.

Suntem hotăriţi a da cele mai mari garanţii proprietăţii. Vom da justiţiei evaluarea proprietăţei de expropiat, pentru ca proprietarul să aibă valoarea reală şi exactă a părţei lui expropiate.

Ast fel dar, mulţumită acestei declaraţii dubiul şi nesiguranţa de pînă acum dispare, iar idea luminoasă şi adînc prevăzătoare a d lui Take Ionescu a triumfat!

MICI POLEMICI

Ştiţi cum se intitula eri articolul prim al «Dreptăţii»? — «Dragostea banului public».

Intr'adevăr mare dragoste a arătat d. Pake, cel cu «Dreptatea» pentru... banul public.

*

De ce-şi zice d. Pake-Protopopescu fondatorul «Dreptăţii»?

...Pentru că fondurile le-a înghiţit el personal.

*

Ziarul arata eri că etuva de dezinfectare a început să circule cu cai,

...Cei dintăi cai, cari au profitat de lecţiile d-rului Pichiu la clinica Buzenki.

*

Proletarii socialişti din Iaşi serbează astăzi comuna din... Paris.

Un banchet cu apă de Timişeşti.

*

Cum se pot califica actele d-rului Sion în contra unor medici?

— Crime pa...sion-ale.

*

Artistul Popovici — junior a început să-şi publice amintirile în «Mişcarea».

Prima parte vorbeşte de cele ce a văzut d. Popovici — junior acum 40 de ani.

Vor veni apoi amintiri personale mai vechi.

*

„Alegerile aceste — scrie „Miscarea" — au fost cele mai libere".

In adevăr: s'au declarat... liberi toţi funcţionarii în caz de nereuşită a guvernului.

Teoria influenţei

Istoria cercetează şi scoate la iveală motivele cari au provocat atîtea ciocniri între oameni.

Războaiele porniau odată dela ideia de cucerire. Atîţia potentaţi au frămîntat lumea, au schimbat hărţile statelor în timpurile mai vechi!!

Altă-dată şi în epoca mai apropiată de noi se băteau popoarele pentru supremaţii comerciale, pentru colonizări.

Că în fond altele ar fi motivele acelor violente prefaceri, bună-oară înmulţirea populaţiunilor peste anumite limite, străduinţa pentru un traiu mai bun, tendinţa de nimicire a celui slab de către cel tare şi mai bine pregătit, se prea poate.

Motivele aparente însă au fost cele spuse, adică dorinţa de cucerire, supremaţia comercială şi colonizarea ori şi una şi alta.

In zilele noastre ciocnirile la cari asistăm, ciocniri mici, dar cari, se pare că în curînd vor deveni mari, se fac în numele razei de influenţă.

Astăzi războaele se pregătesc. Se începe cu declaraţii de liniştire, de pace. Se fac sforţări uriaşe în favorul acesteia, dar la urmă tot sabia, tot războiul decide.

Şi e drept că avangarda păstrării influenţei, o formează pacifiştii. Dinşii cer cu stăruinţă Statului să păstreze demnitatea naţianală, să nu uite aspiraţiunile naţiunii ori interesele ei.

Vor aceasta însă prin linişte.

In discuţiunile urmate în Camera Franceză din zilele acestea, se putea ceti cum un deputat înţelegea apărarea tuturor împrejurărilor cari garantează păstrarea şi mărirea influenţei Statului în afară de marginele lui.

Referindu se la spusele unui german, care zicea: „Nimic nu poate fi superior celor douăzeci şi cinci soldaţi ai lui Gutenberg; cei douăzeci şi cinci soldaţi ai lui Gutenberg sunt cele douzeci şi cinci de litere ale alfabetului", deputatul francez arata că prin acest mijloc se căştigă mai mult de cît cu multe corpuri de armată.

Teama ne este însă că această nouă teorie, teoria păstrării influenţei de o parte, acea a întinderii sferei de influenţă de altă parte, să nu dea loc unei dezlănţuiri, care numai paşnică ori liniştită nu va fi.

Această teorie a influenţei ţine lumea într'o stare de enervare al cărei deznodămînt va fi cu multă probabilitate tot războiul.

Statele-Unite vor să-şi păstreze influenţa în Mexic, Japonia vrea să aibă influenţă în China. Statele Europene doresc influenţă mare atît asupra altor state în Europa cît şi asupra celor de prin celelalte continente.

Cînd se vor ciocni aceste dorinţe de întinderi a influenţii, cînd în fine teoria influenţii, pentru moment platonică, liniştită, va ajunge să fie dezlegată prin influenţă, nu se poate de sigur hotărî?!

Se pare însă că nu suntem tocmai departe de aşa ceva, judecînd după febrilitatea pregătirilor.

Vir.

NOTA ZILEI

Industrie casnică.

Incasînd, în puterea unui amabil certificat medical, două lefi: acea dela universitate şi diurna de deputat—d. A. C Cuza, scapat de ori-ce grijă se dedă la un sport foarte nostim.

Toată ziua dictează băieţilor din centre scrisori ameninţătoare în contra propriei sale persoane sacro-sante şi apoi le publică în propriul d-sale ziar.

Socoteala e simplă.

Cînd n'o mai putea incasa pe motiv de boală, n'o să iasă din casă de... teama ameninţărilor şi iar o să incaseze.

O industrie uşoară şi rentabilă: fabrica de scrisori şi de auto-ameninţări...

Privilegiaţii se opun!

Vremile se repetă. Din vechime şi în toate timpurile pînă în prezent, a fost o veşnică luptă între privilegiaţi şi marea mulţime: cei dintăiu pentru menţinerea situaţiei lor aşa de avantajoasă, cei de al doilea pentru pătrunderea în incinta zidului chinezesc.

O jumătate din viaţa poporului roman a fost caracterizată prin lupta plebeilor în contra patricienilor pentru pămînt şi dreptul la funcţiuni adecă la conducerea afacerilor publice. La popoarele moderne, Englezii şi Francezii s'au ilustrat mai ales pentru astfel de lupte La noi Romînii, clasa de jos, ţăranul care este însăşi naţiunea, în timpul primelor domnii, a avut o soartă mai bună, pe care însă a pierdut-o cu timpul, ajungînd într'o stare de plîns, pe care a încercat s'o rîdice Constantin Mavrocordat, unul din primii domni Fanarioţi, dar ţăranul devine tot mai apăsat şi mai sărac, devine într'o stare de semi-şerbie. Sub regulamentul organic, se mai pune o stavilă mizeriei muncitorilor de pămînt, iar în 1864 numai în urma loviturei de stat s'a putut decreta împroprietărirea lor din moşiile particulare pe care le cultivau în cele mai anevoiase condiţiuni. De atunci mai ales s'au diferenţiat partidele noastre politice.

Astăzi aceeaş problemă este la ordinea zilei: împroprietărirea forţată din moşiile particularilor. Trebue să recunoaştem că şi liberalii şi conservatorii puri sunt prea pasionaţi. Dreptatea este însă de partea acelora care doresc o înbunătăţire a stării actuale, cum sîntem şi noi, şi de sigur că acest curent va triumfa, indiferent de modalităţile ce ar primi. Ca în totdeauna conservatorii vor lupta cu desperare pentru înlăturarea reformelor, fie ori cît de neînsemnate, şi este înţeles pentru ce.

Sînt înalte raţiuni sociale care cer o schimbare. O împroprietărire este iluzorie dacă se dă omului pămînt la depărtări prea mari de locuinţa lui. De aceia necesitatea de expropiere de la particulari, căci încercarea de la 1879, a dat cele mai rele rezultate: oamenii au ocupat pămînturile şi pe urmă le-a delăsat fiindu-le prea departe, iar statul le-a luat înnapoi, arendîndu-se pe preţuri derizorii la persoane interpuse, iar adevăraţii arendaşi fiind alţii care cu acest sistem au făcut averi, în timp ce muncitorii de pămînt au rămas ca şi mai înainte, adică împroprietăriţi numai pe hîrtie. Cu cît deci reforma agrară se impune mai mult, cu atîta conservatorii sînt mai îngrijiţi şi lupta lor devine mai desperată.

DOUÂ COLEGII

In discursul pe care d. Take Ionescu 'l-a rostit la Cameră, cu privire la problema prefacerilor constituţionale, a relevat încă odată pericolul ce-ar izvori din înfiinţarea colegiului unic, — arătîndu-se, şi pe drept, partizan al soluţiei creiării a două colegii: acel orăşănesc şi colegiul sătesc.

In adevăr, intenţia pe care o are partidul liberal de a transmite satelor viaţa noastră politică, pare nu o imposibilitate, —căci, pe dată ce ea va fi statorită prin articole de lege, e neîndoios că lucrul va fi un fapt îndeplinit, ale cărui urmări le vom simţi apoi,—dar, pentru a nu ajunge să suferim consecinţele rele, trebue să o spunem de la început că *e un pericol*

«Suntem siguri că conştiinţa politică la ţară s'a dezvoltat suficient? Suntem siguri că nu se va ivi şi la noi un partid agrarian ca cel din Bulgaria, care e o adevarată negaţiune a civilizaţiunei?

Cum se poate cînd n'au trecut de cît 20 de ani de cînd d. Ferechide a oprit formarea cluburilor politice la ţară, cînd se ştie că nimeni nu are curajul să facă propagandă la sate, să avem credinţa că s'au schimbat lucrurile atît de mult? Dar, nu dovedeşte aceasta că toată lumea e convinsă că conştiinţa politică la ţară nu s'a dezvoltat destul?» — se întreabă, cu drept cuvînt, d. Take Ionescu.

Şi în adevăr aşa este.

Pe de altă parte liberalii zic că ceia ce nu s'a făcut pănă azi, şi dacă nu s'a făcut, trebueşte să se înfăptuiască odată.

Aşa ar fi dacă n'ar fi vorba, nu de desvoltarea suficientă a conştiinţei politice la ţară,—dar chiar de aproape absoluta lipsă de pregătire sufletească a ţărănimei noastre.

Toate cunoştinţele săteanului — chiar cînd el a făcut şcoala primară — sunt reduse la a şti să citească sau să scrie. In colo, nimic!— căci şcoala nu a dat, pănă azi, altă pregătire, de cît aceia care sună în strîmtimea programului oficial.

A chema la viaţa politică satele, pe un picior egal cu cei de la oraşe, care de bine de rău pot avea, întru cîtva, posibilitatea de precumpănire şi de judecată a vieţei noastre politice, a organizării noastre de stat, etc. etc., — este a presupune la săteni tot atîtea cunoştinţi, cît şi a orăşenilor, care dacă mulţi nu le au prin propria lor stăruinţă, dar şi le însuşesc prin zilnicul contact şi comunicare cu pătura intelectuală.

Nu ar fi oare dezastruos că alături de îndestula pregătire, cu puterea de judecată a faptelor şi împrejurărilor, pe care neîndoios că le are un profesor, un avocat, de-o pildă, să dai o îndrituire egală de cîntărire şi apreciare, săteanului ale cărui cunoştinţi nu se întind, de multe ori, peste hotarele necazului satului lui?

Nu zicem că am fi săteano-fobi, — că am fi împotriva rădicării morale ale săteanului nostru. Nu. Dar ne întrebăm numai dacă, pentru binele şi prosperitatea vieţei noastre sociale, ar fi priincioasă această bruscă transformare de drepturi politice?

Neîndoios că nu. Pătura sătească — chemată atî de nefiresc la viaţa politică — nu va putea fi de alt folos, de cît să mărească grosnl massei electorale, fără să aducă nici un spor propăşirei acestei vieţi.

Două colegii, sunt singura măsură indicată ca să ducă, treptat, spre desăvîrşita egalitate politică a locuitorilor acestei ţări.

A trece peste aceasta, este a nesocoti nepregătirea în care ne aflăm, — este ca şi cum — dacă ni este îngăduită comparaţia — ai da unui Papuzian salbatic, un orologiu cu care să-şi măsoare timpul pe care nu ştie să şi-l întrebuinţeze.

Mai multă cugetare, şi mai puţin sentimentalism, sunt măsuri de rigoare, cînd e vorba de măsuri care să îmbunătăţească viaţa unei naţiuni. Altfel ele o înrăutăţesc şi mai vîrtos.

Dinu.

OAMENI ŞI LUCRURI

Taina scrisorilor

In decursul anului trecut publicaţiuni importante, engleze şi franceze, au întreprins anchete cu privire la imoralitatea discreţiuni, ori la imoralitatea indiscreţiunii în jurul scrisorilor inedite, postume ori— pur şi simplu—nedestinate publicităţii.

Vorbind de această gingaşă chestiune, un publicist scria:

„...Regreţi cîte odată că—barbari ce suntem,—n'avem acelaş respect pentru lucrurile scrise, cum au... Chinezii.

Nu, ei n'ar scormoni aceste hîrtiuţe, nu le-ar publica pentru a satisfacə curiozitatea publicului şi pentru a-şi umplea punga.

Ei consideră tot ce este scris sau imprimat ca absolut sfînt. E un sacrilegiu la ei să calci pe manuscrise sau imprimate, ori să te serveşti de un ziar pentru a face pachete.

In cartierul chinez din San-Francisco se află un crematoriu sfînt întrebuinţat numai pentru a arde scrisorile vechi, manuscrisele şi jurnalele.

De trei ori pe săptămînă, un funcţionar vizitează toate locuinţele chinezilor şi ia cu sine manuscrisele şi imprimatele ce au fost păstrate cu îngrijire pînă la sosirea lui.

Acest cuptor este ridicat înaintea altarului unui zeu şi în fie-care zi gardianul arde carele cu hîrtie ce i-au fost aduse.

Nu se face nici o distincţiune între ele. Hîrtiile cerşetorului sunt arse împreuuă cu acele ale mandarinului bogat şi scrisorile de dragoste ale logodnicilor, împreună cu facturile casapului, ori cu imprimatele care fac reclamă cutărui ori cutărui produs.

Odată în posesiunea funcţionarului însărcinat cu strîngerea lor, aceste hîrtii sunt sfinte; nici o teamă de divulgarea unui secret de inimă, de familie, de afaceri ori de Stat. Hîrtiile fiind arse, cenuşa, este transportată pe o corabie specială şi aruncată în mare.

Imparatul Chinei are crematoriul său, unde scrisorile regeşti sunt arse de un preot.

La Canton, Peking şi în alte mari oraşe chineze, numărul acestor cuptoare este foarte mare".

Psihologia europeannlui, făcută din curiozitate, se împacă anevoe cu sfinţenia secretului scrisorilor.

Cu toate aceste o educaţiune făcută în acest senz ar aduce incalculabile servicii, ar cruţa de mari drame intime sau publice.

Cetitorii au înţeles că în lumina ideei de „auto-da-fé" ne gîndim la întruparea de palpitantă actualitate pariziană, asasinarea lui Calmette.

Vom privi cazul ceva mai de aproape.

Rodion

ECOURI

Ardeţi scrisorile! Senzaţionalul incident parizian readuce pe tapet chestiunea scrisorilor vechi şi compromiţătoare.

„Arde scrisoarea îndată ce vei fi cetit-o". Cîte bilete de dragoste clandestină nu se sfîrşesc cu această frază tradiţională şi inutilă!...

Scrisoarea de dragoste constitue pentru cine o primeşte un gaj tangibil a pasiunei care a inspirat-o. Cum s'o arunci deci în focul distrugător, renunţînd pentru totdeauna la plăcerea de a o reciti?

E mai presus de puterea omenească— cel puţin cît-va timp; căci dacă sunt mulţi cari colecţionează scrisorile dragostelor lor succesive, mult mai mare este numărul celor cari distrug micile pachete de bilete dulci, îndată ce persoana ce le-a scris nu le mai place.

Aceasta e de altfel o precauţiune foarte cuminte pentru cine doreşte ca secretul inimei sale să nu fie violat de nimeni.

Cîte scrisori de dragoste n'au fost date pradă curiozităţii publicului de nişte moştenitori indiferenţi sau puţin scrupuloşi?.

Scrisori de ale maicei portugheze, scrisori de George Sand, de Aimée Desclée, care ne-aţi plăcut atîta, ce sacrilegiu s'a comis publicîndu-vă şi cît de bine inspiraţi ar fi fost acei cari avîndu-vă în mînă pentru prima oară, v'ar fi distrus!

De sigur, am fi fost lipsiţi de o mare plăcere; dar nu roşim noi oare de a fi pătruns, graţie vouă, în secretele femeilor care vă scriseseră cu degetele enervate?

Sacrilegiu e şi publicarea de către fiul soţilor Robert şi Elizabeth Browning, cei doi mari poeţi englezi, a scrisorilor de dragoste schimbate între părinţii lui înainte de căsătorie. Şi ce să mai zicem de vînzarea originalelor acestor scrisori, care scoase la licitaţie au atins suma de 163,750 franci?...

Rămîi indignat gîndindu-te că s'au găsit moştenitori pentru a bate moneda, fie chiar pe acest preţ, din asemenea relicve!

Rangul României

în mişcarea economică a pămîntului

I

Dintre toate *bogăţiile naturale* pe care le cuprinde pămîntul, apa şi aerul, *unele se împuţinează mereu,* cu sau fără voia noastră. Grăuntele de aur scos din stîncă lasă acolo un gol permanent, după cum, de pildă, apa se furişază pe nesimţite prin porii stîncelor, coborînd pentru totdeauna în adîncurile pămîntului. *Alte bogăţii naturale se pot reînoi,* căci, pentru exemplu, terenurile sleite, pot deveni iarăşi rodnice, iar cît priveşte plantele şi animalele, acestea se pot înmulţi chiar peste marginile închipuirii noastre.

Munca cheltuită de noi ca să culegem şi să întrebuinţăm bogăţiile naturale cu alte vorbe *munca cheltuită de noi pentru a da bogăţiilor naturale o valoare reală, se chiamă muncă economică.* Intradevăr toate bogăţiile naturale, fie acele aflate în scădere, sau cari se pot reînoi şi înmulţi, pot suferi diferite transformări care le dau o valoare înzecită şi însutită. Din timpuri vechi de tot, cel puţin de cînd începe istoria documentată a omenirei, bogăţiile naturale au ramas neschimbate, numai mintea omenească s'a ascuţit, supunînd ast-fel bogăţiile naturale la transformări nouă, totdeauna cu scopul de a le spori valoarea şi de a înlesni traiul. Cele 3 ramuri mari de muncă economică; *agricultura, industria şi negoţul, privite în adîncul lor, toate ne vorbesc despre transformările bogăţiilor naturale.*

Smeura din pădure avea o valoare latentă, şi numai după ce am cules-o, pentru folosinţa noastră, sau a altora, a capatat o valoare reală. Vagonul de grîu rămas ne vîndut în gara Iaşi, unde nu se găseşte cumpărător, trimes în Germania, va fi plătit cu 2500 fr. Neapărat că monezile de metal şi hîrtie sunt şi ele nişte bogăţii transformate.

Chiar aici bănuim noi posibilitatea de a clasifica omenirea după gradnl de tran-

Făina Lactată NESTLE

Unicul aliment complect pentru copii şi bolnavi

— Cutia lei 2. —

De vînzare pretutindeni. —

Monstre gratis la casa „NESTLE" strada Mântuleasa No. 6, Bucureşti.
A se se referi la anunţul acestui jurnal.

sformare al bogăţiilor naturale în fiecare stat, sau colonie.

Insă clasificarea la care am ajunge, ar fi din cale afară de complicată, de oare ce nu-i ţară deopotrivă de înaintată în toate ramurile de muncă economică, fie că n'o ajută natura, fie că n'are organizaţia necesară.

Vom vedea noi mai la vale, că este un alt mijloc pentru a stabili rangul Romîniei printre celelalte state, din punctul de vedere economic.

De cînd s'a ivit omul pe pămînt, grija lui de căpitenie a fost munca economică, precum *datoria cea dintâiu a oricărui stat este să ocrotească viaţa şi averea supuşilor.* Pe munca economică să razimă şi să hultuesc toate celelalte manifestări ale vieţei omeneşti, ca individ, naţiune, sau stat. La rîndul lor instituţiunile unui stat bine organizat, analizate de aproape, toate au menirea de a face cît mai spornică munca economică. Şi după cum oamenii luptă necurmat unul împotriva celuilalt, ca să adune fie-care o parte cît mai însemnată din bogăţiile naturale, sau transformate, tot asemenea *statele poartă războae între ele, fiecare dorind să adune averi cît de mari pe socoteala celorlalte.* Statele care au nesocotit munca supuşilor, bizuindu-se numai pe vitejia soldaţilor, s'au stîns repede, chiar dacă au avut o puternică strălucire pe scena lumii. Iar dacă Englitera ţine lipite de ia atîtea colonii cari împreună formează cea mai întinsă şi bogată împărăţie, de cînd e omenirea, aceasta vine de acolo că guvernul central a întrodus pretutindenea o administraţie cinstită, respectînd libertatea muncii fiecăruia.

Unitatea de măsură cea mai lesnicioasă *pentru a cunoaşte vrednicia unei naţiuni este negoţul cu streinătatea,* căci acolo se oglindeşte întreaga stare economică a acelei naţiuni. Statele cari vor îndeplini o muncă economică mai raţională, vor avea de vîndut mai cu seamă bogăţii transformate, deci o valoare crescută de zeci şi sute de ori, iar cole ce fac o muncă mai primitivă, vor trimete peste graniţă mai ales bogăţii naturale, deci cu o valoare mai scăzută. *Despărţim ast-feliu omenirea în 3 categorii. In cea I întră Englitera, Belgia, Olanda, Norvegia, Danemarca,* cu o populaţie totală de 65,000,000 locuitori, sau 4 la sută din întreaga omenire. Negoţul lor, luat la un loc, se apropie de 50,000,000,000 fr. Intr'adevăr ele vînd streinilor bogăţii care au trecut prin multe şi variate transformări, de aceia sunt socotite în fruntea omenirii. *Categoria II-a cuprinde alte 5 state,* care pe lîngă bogăţii eşite din mîna omului, exportă şi bogăţii naturale, anume *Germania, Franţa, Elveţia, Austro-Ungaria şi Statele-Unite.* Luate împreună numără vre-o 200,000,000 loc. adică vre-o 13 la sută din populaţia globului, iar negoţul lor total se apropie şi el de 50,000,000,000. *Urmează categoria III* cu 1300000000 locuitori, deci 83 la sută din întreaga omenire. Aci se cuprinde statele care exportă bogăţiile aproape în starea în care le-au cules, de aceia ian o parte şi mai mică la mişcarea afacerilor de pe glob, căci toate împreună abia fac un negoţ de 50000000000 fr. *In categoria III se găseşte şi ţara noastră.*

Conferinţele noastre

Comitetul executiv al clubului conservator-democrat, în ultima sa şedinţă, a hotărît, între altele, ţinerea unui ciclu de conferinţe, în legătură cu chestiunile politice şi sociale la ordinea zilei.

Iată prima serie de conferinţe anunţate:

Joi 6 Martie . d. Al. A. Badareu
„ 13 „ . d. Gh. Ghibănescu
„ 20 „ . d. Lascar Antoniu
„ 27 „ . d. Eugen Herovanu
„ 17 Aprilie . d. G. Dornescu
„ 24 „ . d. M. Mavrodin

D. Al. A. Badarcu va trata despre **„Expropriere"**.

Art. 132 Const.

şi legiuirile la care se referă

VII

Mai bine şi mai complect motivată este sentinţa Tribunalului Suceava din 17 Decembrie 1894, publicată în «Curierul Judiciar» No. 30 din 1896. Această sentinţă a fost semnată de judecătorii G, Străjescu şi Artur Goroveiu, iar preşedintele Radian a făcut opinie separată, pe care vom reproduce-o, pentrucă este foarte bine motivată, afară de cîteva greşeli, pe care le fac toţi acei care susţin această opiniune.

Avînd în vedere că constituţia de la 1884 chemată a revizui anume puncte din vechea constituţie de la 1866 ocupîndu-se şi de art. 133 din acea constituţie care articol prevedea inalienabilitatea pămînturilor date foştilor clăcaşi prin legea rurală pe timp de 30 ani, termen ce era tocmai să espire, a decretat inalienabilitatea acestor pămînturi încă pe un period de treizeci şi doi de ani;

Că prin principiul stabilit de Constituţia de la 1884 nu poate fi considerat de cît ca absolut în sensul adică că legiuitorul constituant de la 1884 a înţeles a decreta prin art. 132 inalienabilitatea pămînturilor date foştilor clăcaşi fără vre-o rezervă din acelea prevăzute în legea rurală, admiţînd numai schimbul de pămînt contra pămînt, escepţiune consacrată prin legea interpretativă de la 1879;

Avînd în vedere că dacă legiuitorul constituant de la 1884 ar fi înţeles a decreta inalienabilitatea constituantă din legea rurală de la 1864 spunea acestea în termene precise, sau cel puţin se refera la acea lege, cum a făcut legiuitorul constituant de la 1866, care prin art. 133 declară că inalienabilitatea pămînturilor foştilor clăcaşi în timp de 30 ani, prevăzută prin legea rurală este menţinută, ceea ce denotă că în spiritul acestuia n'a fost de a aduce vre-o schimbare la cele stabilite prin legea rurală, ci numai de a consacra în mod definitiv inalienabilitatea pămînturilor rurale astfel cum era ea deja regulamentată, pe cînd legiuitorul de la 1884 decretînd inalienabilitatea pămînturilor foştilor clăcaşi, nu numai că nu se referă la legea rurală, dar încă prin art. 129 declară abrogate toate dispoziţiunile din legi, decrete, regulamente şi alte acte contrarii cu cele aşezate de ea, deci şi dispoziţiunile relative la înstrăinarea pămînturilor rurale între săteni, prevăzută prin legea rurală de la 1864. ceia-ce denotă că în spiritul lui a fost de a nu mai permite înstrăinarea acestor pămînturi şi considerînd încă odată în mod definitiv principiul inalienabilităţei pămînturilor rurale de a şi-l regulamenta, admiţînd ca singură escepţiune schimbul de pămînt sub anumite condiţiuni;

Avînd în vedere că dacă apoi se argumentează în sensul că Constituţia de la 1884 n'ar fi decretat inalienabilitatea absolută a pămînturilor foştilor clăcaşi, că tot acea condiţionată prevăzută prin legile anterioare şi în aceasta se bazează de o parte cuvintele întrebuinţate de legiuitor în art. 132 «sunt şi vor fi inalienabile» prin aceste cuvinte el a înţeles a consacra o stare de lucruri existentă, inalienabilitatea în mărginele legilor anterioare, şi a prelungi încă aceiaşi stare pe 32 ani, iar pe de alta, pe consideraţiunea că schimbul admis de legiuitorul de la 1884 nefiind o înstrăinare sau desproprietărire, nu poate forma o escepţiune a inalienabilităţei, pentru ca din aceasta să se poate trage vre-o concluziune în sensul inalienabilităţei absolute;

Avînd în vedere că această argumentare în prima ei parte nu este întru nimic justificată, căci pe lîngă că în constituantă nu se vede a fi avut loc vre-o discuţiune în această privinţă, dar fiind dată chemarea legiuitorului de la 1864, trebuind el atunci a regula situaţiunea pămînturilor, nu numai a foştilor clăcăşi improprietăriţi prin legea de la 1884 ca şi acelor ale însurăţeilor şi ale locuitorilor care au cumpărat înainte de 1884, sau vor cumpăra în urmă în loturi mici proprietăţi ale statului, din aceasta, din contra rezultă că prin cuvîntul «sunt» el a înţeles a consacra pentru trecut o stare de lucruri existentă adică *inalienabilitatea în marginele legilor anterioare lui 8 lunie 1884 consacrînd astfel drepturile cîştigate în virtutea acelor legi,* iar prin cuvintele «vor fi» a consacra pentru viitor principiul inalienabilităţei astfel cum 'l şi regulamentează în coprinsul art, 132 tăind cu trecutul, ne mai voind adică să ţină seamă de dispoziţiunile din legile anterioare, care ar aduce vre-o derogare la principiul stabilit de el la 1884, legi pe care le şi declară abrogate prin art. 129; Că argumentarea de asemenea nu este întru nimic justificată nici în a doua ei parte, căci dacă a se reduce voinţa legiuitorului constituant de la 1884 în a consacra aceiaşi stare de lucruri, care exista înainte de această dată, nu se vede atunci raţiunea care l'a putut face de a reproduce numai unile dispoziţiuni consacrate prin legile anterioare şi anume acele relative la schimb prevăzute deja în legea interpretativă din 1879 (art. 13 în fine) în vigoare încă la 1 83 şi de a lasa fără menţiune pe celelalte ca învorea încordată sătenilor atît prin legea rurală de la 1864, cît şi prin aceea de la 1879 de a înstrăina între ei, fie prin acte între vii. fie prin testament, pămînturile pe care fusese împroprietăriţi afară numai dacă în procedarea legiuitorului dela 1884 nu va fi să se găsească ferma lui voinţă ca locuitorul sătean să nu fie desproprietărit, să nu fie lipsit de pămîntul ce i s'a dat prin legea rurală sau prin cumpărătura de la stat cît trăeşte el şi după moarte familiei lui, voinţă pe care legile anterioare şi-o realiza pe deplin, dar pe care schimbul nu poate atinge, de aceia îl şi admite numai pe el singur, schimbul neavînd de rezultat desproprietărirea săteanului.

V. Cireş
avocat

INFORMAŢII

Amintim prietinilor noştri că Joi 6 Martie, ora 5 jum., d. Alex. A. Badareu, va dezvolta la clubul conservator democrat din Iaşi, conferinţa d sale tratînd despre expropriere.

Medicii comunali iaşani au adresat direcţiunii serviciului sanitar un memoriu prin care cer a li se acorda diurnele prevăzute şi cari n'au fost încă înscrise în budget.

De asemenea ca să nu fie trecuţi cu vederea în caz dacă se acordă funcţioonarilor publici indemnizări.

Aniversarea „Comunei din Paris".—După cum am vestit la timp, partidul social-democrat din localitate a organizat, aseară, un banchet la hotel Binder, în memoria Comunei din Paris.

Banchetul era alcătuit din peste 50 de tacîmuri, şi o vie animaţie a domnit tot timpul.

La sfîrşit a vorbit d. avocat M. Gh. Bujor şi în urmă d. d-tor Ghelerter care a făcut pe larg istoricul comunei din Paris, trăgînd învăţămintele care reesă din această eroică mişcare a muncitorimei pariziane.

Banchetul a luat sfîrşit la ora 1 după miezul nopţii.

Precum am anunţat eri, conferinţa inaugurală din ciclul organizat pentru Iaşi de societatea «le Foyer» *din Paris, —va fi a d-lui* Stéphane Lauzanne *redactor şef al ziarului «le Matin» şi strălucit vorbitor, care va trata despre* «Franţa de astăzi, o familie franceză în 1914».

Conferenţa va avea loc Dumînica 9 Martie, ora 2 Jum. după prînz, *în* Aula Universităţii *pe care a binevoit s'o pue la dispoziţie d. Rector.*

Biletele se găsesc la agenţia teatrală Maximovici.

Intrarea la parter 2 lei, galeria 1 leu, *studenti şi elevi 50 bani.*

Ministerul de instrucţie a încunoştiinţat revizoratul şcolar ca pe viitor să se recomande pentru şcolile primare suplinitori destoinici şi cu titluri suficiente.

Aseară s'a întrunit comitetul asociaţiei medico-farmaceutice din localitate.

Cercul Analelor. — Duminică seara ora 9 va avea loc în Aula Universităţii conferinţa ilustrului romancier alsacian André Lichtenberger care va vorbi despre „La jeune fille moderne". Biletele de 5, 3 şi un leu sunt de vînzare la librăria Ionessu str. Lăpuşneanu şi la portarul de la Universitate.

Conferinţele generale ale membrilor corpului didactic primar vor începe în anul acesta la 10 Aprilie.

Directorul liceului Internat, d. Th. Badareu, a făcut raport telegrafic la minister, cum că impozanta clădire a acestui liceu este pe cale a se nărui. De mult timp se ivise nişte crăpături dinspre Nord şi la cari nu se dăduse atenţie; acum însă cu primirea noului director, s'a constatat că deslocările pereţilor din etajul al doilea şi al treilea, s'au mărit. După întâiul raport a venit un inginer-architect de la Casa Şcoalelor şi după constatare a zis, *că deocamdată nu-i grav, dar dă de gîndit.* Fondaţia liceului a fost ca adîncime numai 65 cm. şi terenul fiind moale, se mută spre vale; apoi canalul de scursori era prea mic, aşa că apa de ploaie se infiltra la temelie; acum se face un canal de scurgere mult mai mare,

Cu prima venire în Iaşi a d-lui Simionescu secretar general la Culte, directorul liceului îi va arăta la faţa locului nenorocirea ce se poate întîmpla.

Agenţia Teatrală Thalia înştiinţează persoanele care au reţinut *loje şi stale* pentru Turneul d-nei L. Sturza şi Tony Bulandra în zilele *de Miercuri 19* şi *Joi* 20 Martie cu piesele *Safo* şi *Magda* sunt invitate a-şi ridica biletele pînă în ziua de 8 Martie—după această dată biletele ne ridicate, se vor pune în vînzare.

Depozitul de recrutare al corpului IV de armată a cerut revizoratului de Iaşi să-i înainteze un tablou de toţi învăţătorii din judeţ, cu specificarea gradului ce-l au în armată, timpul serviciului sub arme şi numărul manevrelor şi concentrărilor la care au participat.

Şedinţa consiliului de higienă. —In ziua de 4 Mart ora 4.30 se deschide şedinţa la care asistă d. dr. Ţaranu din partea Primăriei; d. inginer Bălănescu, d-nii d-ri colonel Palauz, Flor, Imervol, Stener, Misir, Tănăsescu, Buzenchi şi d. chimist Petrovici.

Se citeşte procesul verbal al şedinţei trecute şi se aprobă.

D. medic şef arată situaţia boalelor contagioase pe anul expirat şi pe primele 2 luni din anul curent.

Se aprobă diferite autorizări.

Se aprobă raportul d-lui medic de la circ. V-a, relativ la fabrica de vată pentru confecţii din str. I. Creangă şi se decide a se interveni ca în noua autorizare să i se impună modificările arătate prin raport.

La sfîrşitul şedinţei d, dr. Tudor ridică chestiunea desfiinţărei caselor de prostituţie şi arată că aşa cum chestiunea se prezintă azi, supravegherea prostituatelor şi mai ales a celor clandestine este insuficientă şi deci pericolul împrăştierei sifilisului şi boalelor venerice e mai mare.

In urma discuţiunilor la care iau parte d-nii dr. Imervol, Ţaranu, Flor, se hotăreşte ca d. dr. Tudor să facă un studiu mai amănunţit a chestiunei şi la viitoarea şedinţă să se continue discuţiunea, spre a se putea lua hotărîrele necesare.

Crucea roşie.—Ieri, în aula universităţii, a avut loc o adunare generală a membrelor societăţii „Crucea Roşie".

A prezidat Principesa Maria Moruzzi care a cetit o amănunţită dare de samă asupra situaţiei, morale şi materiale a organizaţiei.

Secţiunea iaşană posedă actualmente un fond de rezervă de aproximativ 50000 lei, din care 48000 în scrisuri cu o dobîndă de 4 la sută.

S'a cetit lista donatorilor care în cursul verei au oferit bani sau obiecte şi ale căror nume s'au publicat la timp în ziare.

Adunarea a dat comitetului descărcarea cerută.

S'au distribuit membrelor, spre vînzare în folosul Crucii Roşii elegante mărţişoare reprezentînd emblema organizaţiei.

TEATRUL NAŢIONAL

Opereta Bărcănescu

Astăzi Joi 6 Martie 1914

BAIAT ORI FATA

cu

C. TANASE

La 1 Mai va avea loc concursul pentru ocuparea postului de medic al sanatoriului pentru tuberculoşi din Bîrnova.

D. dr. Petrescu, medic provizor al sanatorului de tuberculoşi din Bîrnova, a cerut direcţiei sanitare să fie mutat la un alt spital din ţară.

D. Victor Antonescu, ministru de justiţie, va depune chiar zilele aceste pe biroul Camerei proectul de lege, după care administraţiunea penitenciarului trece la ministerul de justiţie.

Şcolare.—D-na Elena P. Comarnescu, institutoare la şcoala de fete No. 10 din localitate, a fost pusă în retragere din oficiu.

— In urma unui raport al revizoratului şcolar, ministerul a aprobat funcţionarea încă pe un an a lui G. I. Georgescu, învăţător la şcoala din Goeşti—Lungani.

—D. I. Voinescu a fost autorizat să proecteze la toate şcolile primare şi secundare din întreaga ţară. filmele cu campania din 1913.

— Preotul Dinescu, Paroh al parohiei Nicoriţa din localitate, a cerut Cassei Şcoalelor înfiinţarea unei biblioteci populare. pe lîngă numita biserică.

Astă-zi s'a oficiat la Primăria locală căsătoria civilă a d-lui Nicolai Apotheker avocat, cu d-ra Gisella Leff. Tot astă-zi tînăra pareche a plecat în străinătate.

Asociaţia Generală a Presei Romîne a obţinut, pentru acei membri care au nevoie de o cură la Karlsbad, următoarele avantagii:

1) Tratamentul gratuit, pentru membrii şi familiile lor, la d. d. Grigore Brauer, medic curant la Karlsbad şi membru al Asociaţiei;

2) Intr'o anumită limită reduceri sau chiar scutire de taxa de cură. precum şi băi cu preţ redus sau chiar gratuite.

D-nii membrii cari doresc să se folosească de aceste avantagii se vor adresa «Asociaţei» care le va da adresele necesare.

Comitetul provizoriu pe acţiune pentru înfiinţarca Sindicatulni general naţional din Iaşi, învită cu stăruinţă atît pe membrii înscrişi pînă în prezent cît şi pe cei ce au intenţiunea de a se înscrie în sindicat să bine-voiască a lua parte la adunarea generală ce va avea loc Duminică 9 Martie în sala Camerei de Comerţ de la orele 4 în sus, cînd se va pune în discuţiune proectul de Statute al societăţei şi va alege un comitet definitiv.

Diverse întîmplări

— Pe cînd locuitorul Matei Ciocan, din Belceşti, se întorcea de la Podul-Iloae spre casă, cu o căruţă cu 2 cai, căruţa s'a răsturnat peste el, ucizîndu-l pe loc.

Bănueli nu sînt.

— Un foc, provenit din neglijenţă, a distrus casa locuitorului Sava Fieraru din Buznea.

Se fac cercetări.

— Locuitorul Petru a Zoiţei, ajutorul de primar al comunei Balţaţi, a luat în car pe un nepot al său, Gheorghe în etate de 6 ani. Pe drum, copilul a căzut din car şi, trecîndu-i roata peste gît, a murit instantaneu.

S'a deschis anchetă.

— Revizoratul şcolar întocmeşte un tablou de posturile de învăţători ce urmează să se înfiinţeze în judeţul nostru.

Acest tablou va fi înaintat ministerului cel mai tîrziu pînă la 1 Mai curent.

CEL MAI MARE HOTEL DIN ROMÂNIA

GRAND-HOTEL

(FOST DE FRANCE)

Bucureşti.- Calea Victoriei, în faţa Palatului Poştelor

250 CAMERE

Mobilate complect din nou; Calorifer, Apă rece şi caldă în toate camerele; Ascensor, Sală de lectură, Băi şi telefoane în toate etajele, etc.

PRETURI FOARTE MODESTE

AUTOBUS LA GARĂ

CAFENEA ELEGANTĂ CONSUMAŢIUNI EXCELENTE

ULTIME INFORMAŢII

Se pare că, contra unor informaţii, d. dr. Sion ar fi comunicat unor fruntaşi liberali iaşani, aflători în Bucureşti, că nu a promis şi nu a permis medicului şef al oraşului să se mute în l calul serviciului sanitar.

Cu atît mai mult, cu cît unii liberali, conducători de instituţiuni importante ca d-nii dr. Puşcariu, dr. I. Petrovici, dr. Lebell nu au fost încă satisfăcuţi, ne fiind destule încăperi faţă cu numeroasele cereri adresate direcţiunii serviciului sanitar.

„Neue Freie Presse" complectează informaţiunile sale cu privire la călătoria perechei moştenitoare a României şi Rusiei.

După acest ziar, propunerea de alianţă a fost făcută de Marele Duce Mihailovici şi e vorbă de căsătoria prinţului Carol cu fica mai mare a Ţarului.

*

Principii moştenitori în călătoria lor se vor opri două zile la Berlin, după care vor pleca la Petersburg.

Alteţele L. L. R. R. sunt invitaţi de d-na Mavrodi şi de locot. colonelul Negri.

Avem cuvinte de a afirma că, cu toate promisiunile guvernului făcute înainte de alegeri, viitorul budget nu va cuprinde nici un spor în ce priveşte îndemnizaţiile de chirie.

Consiliul comunal a fost convocat pentru 14 Martie spre a proceda la constituire.

E probabil însă că această constituire va fi amînată pînă după 26 Martie.

D. dr. Manicatide va demisiona curînd din demnitatea de epitrop al casei Sf. Spiridon întru cît are de gînd să-şi puie candidatura la alegerile pentru constituantă.

La liceul Internat, după vacanţa Paştilor, orarul va fi numai dimineaţă dela 8—11. 50 şi două după amiezi:

Cele trei după amieze libere vor fi pentru, excursiuni repetitor etc.

La Politique ne caută nod în papură.

Ziarul acesta pretinde că dacă partidul conservator-democrat nu ia parte la alegerile comunale din Bucureşti, aceasta ar fi în urma unui pact cu liberalii şi spre a înlesni succesul acestora.

Cîte cuvinte atîtea neadevăruri.

Dacă au fost persoane cari s'au adresat conservatorilor democraţi spre a-i ruga să nu puie listă, în partidul conservator trebue căutate acele persoane. Dar, fireşte, nu aceasta e pricina pentru care partidul conservator-democrat nu ia parte în alegerile comunale şi sfătueşte pe partizanii săi să se abţie.

Adevărul e că aceste alegeri n'au nici un scop practic, ci numai valoarea unei simple demonstraţiuni pentru sau contra politicei guvernului.

Noi am socotit că facem un act de politică cuminte, lăsînd faţă în faţă partidul liberal şi partidul conservator, iar noi păstrîndu-ne forţele pentru alegerile pentru Constituantă.

Cît despre consecinţele posibile ale abţinerii n'ar trebui să se plîngă în această privinţă. Rezultatul alegerilor de la colegiul I de Cameră din Capitală n'a fost influenţat în favoarea lor, prin faptul că trei şi nu doi au fost în luptă.

In caz dacă se va înţiinţa o Curte de Apel la Constanţa, unul din locurile la acea Curte va fi ocupat de A. Bercea actualul preşedinte al Tribunalului Iaşi secţia II-a.

In una din informaţiile noastre de eri s'a tipărit „seria alegătorilor", în loc de „seria ilegalităţilor".

In zilele de Vineri 7 şi Sîmbătă 8 Martie vor avea loc, în sala Circului Sidoli, reprezentaţiile date în beneficiul Societăţii *Sprijinul*, şi cu această ocazie vor debuta micii artişti cunoscuţi publicului iaşan, cu ocazia reprezentaţiilor anterioare date de numita societate.

Se asigură în cercurile comerciale, că o mare firmă din Bucureşti va cere în stare de declarare de faliment a unui cunoscut mare proprietar din localitate, care ar fi făcut şi acte de comerţ.

Acest proprietar, care este bine cunoscut şi în cercurile politice şi care a ocupat demnităţi politice ar fi astă-zi în deplină deconfituradditional.

In strada Lozonschi s'a îmbolnăvit azi de scarlatină o fetiţă venită zilele acestea din Bucureşti.

Ministerul de domenii a adresat o nouă circulară administraţiei comunale, indicînd dispoziţiunile ce are a lua pentru a menţine eftenirea peştelui.

Crimă sau accident. — Azi urmează să se facă autopsia cadavrului femeei Anica Vasile, găsită moartă eri dimineaţă, lîngă rampa drumului de fer.

Am arătat eri, că după oare cari cercetări, s'a crezut că este vorba de un accident.

Pentru confirmarea acestei credinţe, mai vine şi declaraţiunea cantonistului, care spune că a zărit dimineaţa pe Anica Vasile mergînd pe liniile drumului de fer şi că i-a atras atenţiunea, zicîndu-i să plece de acolo.

Cantonistul adaugă că ea a dispărut apoi din vederea sa şi n'a revăzut-o de cît moartă. Credinţa cantonistului e că Anica Vasile a fost surprinsă şi lovită de trenul ce mergea spre Hîrlău.

*

Am arătat eri că primele bănueli că ar putea fi vorba despre o crimă, rezultau din faptul că Anica Vasile a fost găsită legată la gură.

Unii însă se îndoiau de aceasta şi găseau o explicaţie în faptul că asvîrlită de tren, barizul de pe cap a alunecat peste obraz şi dădea aparenţa că ar fi fost legată.

*

Toate aceste explicaţiuni n'au fost găsite suficiente de parchet, care caută să aducă deplină lumină în această întîmplare.

Astfel pe de o parte a ordonat să se facă autopsia cadavrului, spre a se stabili cauza morţei, iar pe de alta a dispus chemarea la interogator a lui Ion Zaharia, mecanic în gara Paşcani.

Acesta avea de multă vreme un proces cu Anica Vasile, din care cauză s'ar fi certat une-ori.

Rămîne să se stabilească dacă Ion Zaharia poate avea vre-o vină în moartea Anicăi Vasile.

Dl, dr. C. Tudor medic al atelierelor C. F. R. şi d. dr. Ţaranu medic al C. F. R. au fost decoraţi cu «meritul sanitar».

In deciziunea pe care a publicat-o în «Buletinul Sanitar» cu privire la vizita făcută la şcoala de agenţi sanitari din Iaşi d. dr. Sion afirmă că a făcut o vizită de 15 minute.

Informaţiuni precise ne permit însă a desminţi afirmarea şi a arata că d-sa, împreună cu d. dr. Flor, au asistat timp de o oară complectă, la cursul d-lui dr. Tudor.

La Palatul de justiţie se afirma astăzi de către unii iniţiaţi, că în cele din urmă s'ar fi hotărît ca mişcarea în magistratura iaşană să se facă în senzul celor arătate de noi, acum cîte-va zile.

Astfel d. Kessim va fi prim preşedinte de tribunal în locul d-lui Erbiceanu, d. Hypolit Mărzescu preşedinte al tribunalui secţia III-a. în locul d-lui Diaconescu, care trece ca prim procuror de Ilfov, cu gradul de consilier de Curte.

După insistenţele numeroase ale iaşanilor, Cinematograful Pathé-Frères (sala Sidoli) readuce, numai pentru astă-seară Joi 6 Mart, uriaşul film «Ultimele zile ale Pompeei», reconstituire fenomenală a marelui cataclism, îngrozitoarea tragedie a omenirei prin erupţia colosală a Vesuviului în anul 79 înainte de Christ.

Peirea sub cenuşă a oraşelor Pompeei, Stabies şi Herculanum. Reconstituirea aceasta este făcută în chiar mijiocul ruinelor Pompeei, care snnt desgropate în mare parte de sub lava seculară şi acţiunea acestei interesante şi instructive desfăşurări se petrece în timpul unei erupţii a Vezuviului de acum trei ani şi spectatorul are în faţa lui vulcanul în activitate, lava clocotindă a Vezuviului care dă o grandoare şi mai mare acestei mari drame a omenirei, care a stîns în cîteva ore splendoarea unei civilizaţii. Desfăşurarea cnprinde 5 mari acte şi va fi dată în întregime, numai astă seară Joi.

Cu toate că e o reconstituire ceia ce ne reprezintă cinematograful, totuşi el nu s'a servit de falşităţi. Erupţiile Vezuviului din ultimii ani, catastrofa îngrozitoare de la Messina şi alte cataclizme mari dezlănţuite pe pămîntul Italiei au servit—înregistrate după natură—la reconstituirea acestei colosale opere.

Cîţiva ani au trebuit pentru a se putea obţinea ceea ce se reprezintă astăzi pe pînză: Pompeea e renăscută în tot farmecul antichităţei, cu întregul cult mistic al zeiţei Isis.

Oraşul ne apare cu somptuoasele sale palate, cu vestitele sale băi romane, cu miraculoasele grădini, unde veneau să petreacă bogătaşii Romei antice.

Mîne Vineri „Producţie şcolară" şi o singură parte de cinematograf.

De închiriat şi de vînzare

Casele din Iaşi, str. Carol No. 27

compuse din 7 camere, 2 antreturi, subsoluri, atenanse, şuri, grajduri, grădină etc.

A se adresa subscrisului,

ARTHUR G. SION

Strada Asachi, No. 6

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Discuţia negocierilor romîno-maghiare

— Cuvîntarea deputatului Polony —

Buda-Pesta—In Cameră a continuat discuţia negocierilor cu Romînii.

D. Polony zice că soluţia greşită a chestiunii naţionale va aduce descompunerea statului. Oratorul mai declară că recunoaşterea partidului naţional romîn ar fi păgubitoare ideei de stat ungar unitar şi dezaprobă pe contele Tisza care a început negocierile cu membrii partidului naţional romîn, care nu au dreptul a vorbi în numele milioanelor de romîni din Ungaria.

In Imprejurările actuale, ar fi fost de datoria contelui Tisza să se opună clevetirilor răspîndite de agitatorii romîni în străinătate, despre natiunea Ungară.

Autonomia Bisericei greco-catolice e cu neputinţă—declară oratorul.

Varna în Flacari

Londra.—Din Sofia se telegrafiază aci, că un mare incendiu a isbucnit la Varna. Focul ameninţă întregul oraş. Amănunte lipsesc.

Comisiunea romîno-bulgara

Sofia.—S'a hotărît ca comisia bulgară însărcinată să studieze construcţia unui pod pe Dunărea, spre a lega căile ferate romîne cu cele bulgare, să se întîlnească cu comisia romînă respectivă în Bucureşti în ziua de 30 Martie.

Cabinetul italian

Roma.—După cele ce spun ziarele, cabinetul va fi constituit după cum urmează: d. Salandra preşidenţia şi interne, d. San Giuliano externele, D. Martini justiţia, d. Rubini tezaurul, d. Rava finanţele, general Springardi războiul, d. Millo marina, d. Eva poştele, d. Daneo instrucţia, d. Ciufelli lucrările publice, d. Cavasolo agricultura.

Accident de aviaţie

Metz.—Locotenentul Bongrad, scoborîndu-se la aerodromul din Frescati, a căzut cu aparatul său zdrobindu-şi craniul.

Moartea a fost fulgerătoare.

O conferinţa despre muzeul regelui Carol

Viena.— Eri s'a ţinut în sala „Urania" o foarte interesantă conferinţă despre multiplele obiecte de artă dela curtea M. S. Regelui Carol, de către profesorul dr. Wolfgang Pauker, la care a azistat un mare număr de personalităţi distinse.

Act reprobabil al Dumei ruseşti

— In chestia aniversărei lui Sevcenko —

Petersburg. — Duma a respins prin 136 voturi ale octobriştilor şi naţionaliştilor, în contra 90 din opoziţie, interpelarea privitoare la oprirea de a se celebra aniversarea lui Taras Sevcenko.

Combaterea crizei în Bucovina

Cernăuţi.—In urma intervenţiei deputaţilor bucovineni, guvernul central din Viena a acordat o nouă subvenţiune de 550,000 coroane pentru combaterea crizei din Bucovina. Afară de aceasta s'a hotărît înlesnirea trecerei cărnei din România prin Burdujeni şi Mihăileni pentru locuitorii din Suceava şi Sirete. Pentru moment aceste subvenţiuni vor înlesni traiul celor săraci, căci pe lîngă că se vor acorda ajutoare băneşti în curînd se vor şi începe construcţiile proectate, la cari vor fi ocupaţi mii de lucrători.

Serviciul Telefonic

Un comunicat

Bucureşti.— Ziarele conservatoare vor publica în astă seară un comunicat, prin care se va arăta, că faţă cu propunerea d-lui Brătianu de a se stabili un acord reprezentanţii partidului Conservator n'au putut vota contra revizuirei, şi de aceia s'au abţinut.

Mişcarea de protestare

Bucureşti.—D. Costinescu se opune categoric la indemnizaţiile profesorilor. O mare mişcare de protestare se pregăteşte în toată dăscălimea din ţară.

O noua jignire adusa corpului didactic

Bucureşti.—Se ştie că la plecarea d-lui Disescu din minister se lăsase budgetul învăţămîntului primar întocmit aşa fel că lefile institutorilor se sporise la 250 lei, iar gradaţiile se socotise la această bază.

In budgetul actual încheiat s'a şters sporul lăsîndu se lefurile vechi adică 245—baza.

Tragedia din Slatina

Slatina.— Eri turcul Eden Mona, păzitor pe moşia Crîmpoia, într'un acces de gelozie trase 3 focuri de revolver asupra fetei Ruxanda Radu, după care îşi trase şi lui alte 3 focuri.

Amîndoi sunt în agonie.

Plecarea Principilor moştenitori

Bucureşti.—Azi dimineaţă cu expresul de 8 şi 35, Principele Ferdinand şi Principesa Maria au plecat spre Berlin. La gară se aflau toţi miniştrii şi corpul diplomatic.

Votul d-lui Grecianu

Bucureşti.—Se ştie că eri s'a votat la Cameră luarea în consideraţie a propunerei de revizuire.

Ziarele arată că dintre conservatorii presenţi, d-nii Arion, Elefterescu şi Ştirbeiu s'au abţinut. Singur d. D. Grecianu a votat contra revizuirei, fapt ce a provocat ilaritatea generală.

Tren în flacări

Buzeu.—In apropiere de Buzeu, un vagon al trenului de persoane 119 se aprinse, din cauza unei sobe. Curînd vagonul întreg era în flăcări.

Focul se răspîndise apoi asupra vagonului poştal ce era alăturea. Se produse o mare panică. Trenul a fost oprit în cîmp şi vagoanele incediate au fost complect distruse. Corespondenţa a fost salvată. Dintre călători sunt numeroşi rîniţi.

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

Dr. HALPERN

de la Facultatea din Paris

Mamoş — Boli de femei —

OPERAŢIUNI

Reintors din Paris şi-a reluat ocupaţiunile

5 STRADA PACURARI 5

vis-a-vis de Cofetăria Tuffli.

Nemîngîiaţii: Filip M. Lazar şi Raul M. Lazar, copiii: familiile Albert şi Sali Porjes, Dr. Adolf Porjes, Samuel Porjes, Iosef Iuster, Adolf Feldstein, Herman Goldstein, Isidor Buch, Filip Buch, Nicolas Lissa, Jacques Spiel, Diana Buch, Karniol şi Wachtel, au durerea a face cunoscut încetarea din viaţă a prea iubitei lor mame, nepoate şi verişoare

MINA BUCH

decedată după o scurtă suferinţă, Joi 6 Martie dimineaţa, în vrîstă de 38 ani, şi roagă pe toţi cunoscuţii şi amicii să binevoiască a asista la înmormîntarea care va avea loc Vineri 7 Martie a. c.

Cortegiul va pleca la orele 2 p. m. de la spitalul israelit, unde este depus corpul defunctei, spre cimitirul israelit.

Iaşi, 6 Martie 1914

S'a pierdut *Vineri 28 Februarie ora 5 dimineaţă între strada Albă şi Gara, un geamandan de piele galbenă cu diferite obiecte înăuntru. Cine-l va aduce str. Albă 17 la d-şoara Abramovici, va primi o bună recompensă.*

De arendat sau de vînzare o vie — podgoria Breazu — fără plantaţie, cu pomi roditori, în întindere de 4 falci, avînd apă purgativă captată într'o fîntînă de 12. m. c.

A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str. Stefan cel mare No. 6.

Em. Socor şi Cezar Simionescu

Birou de avocătură şi notariat

BUCUREŞTI *str. sf. Constantin 3*

Telefon 43 | 38

Doctor S. Oulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

Berăria „LUTHER"

— PIAŢA UNIREI —

Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Simbătă, Duminicele şi sărbătorile Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.

Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi Nunţi cu preţuri cît se poate de avantajoase.

Dela 23 Aprilie 1914 se închiriază

Două magazii de cîte 12 metri lungime şi 6 m. adîncime.

Informaţiuni la proprietar d. M. H. Goldner str. Gh. Mirzescu 17.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 48 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

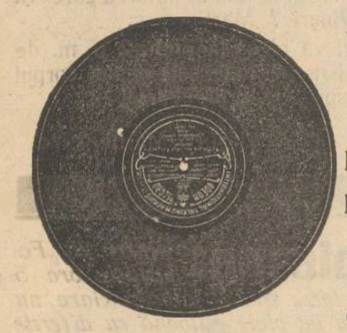

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vărsta de 7-8 luni, in momentul inţercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre **din Paris,** Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: **Sarah Bernhardt, Jane Hading,** Etiévant, Alexandre, Robinne, **Wiehé, Psylander, Henny** Porten. Asta Nielsen, Max Linder, **Prince, etc, etc.**

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undel mnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, A merica şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol, Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna. Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „CORONA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca'or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale Setrac H. Ohannesian
str. Caza Vodă 42

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner
ARANJAT CU MOBILA NOUA
Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale
sub direcţiunea cunoscutului **Leon From**
Preţuri foarte convenabile
Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte oameni după ultimele jurnale de mode stradine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria „La Marchizul“ Str. Lăpuşneanu

O FRUMOASĂ

fine numai în atelierele [illegible] fotograf al Curţei Regale **WEISS**

3 LEI 6 FOTOGRAFII

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI,** *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: **Clubul Conservator-Democrat** Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: **Tipografia H. Goldner** str. Gh. Mârzescu

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar irreproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Facori. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţiile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie,* curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiinciosă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul XI—No. 2123.- Sîmbătă 8 Martie 1914

ŞAH LA REGE

Presa din Capitală se arată foarte mirată de înfăţoşarea sub care a apărut D-l Stere în ultimul său discurs asupra declaraţiei de revizuire.

Mirarea nu face cinste presei, care dovedeşte o mare superficialitate în cunoaşterea oamenilor şi chiar oarecare naivitate.

Adevărul este că nici nu e uşor de cunoscut un om cu atâtea note variate în caracterul său, cum e d-nul Sterea.

Una din trăsăturile caracteristice ale d lui Stere. a fost captarea bună-voinţei presei, alimentându-i în calitatea sa de intelectual rând pe rînd toate organele, cu lucruri care puteau să intereseze publicul, dar care interesau în primul loc personalitatea D-sale.

Presa e surprinsă că d. Stere în discursul său a fost contra tuturora : contra Conservatorilor, contra Conservatorilor Democraţi, contra majorităţei, contra guvernului, contra Regelui.

Dacă n'ar fi la mijloc manevra politică ci numai sinceritate. ar rămînea de admirat egoismul extra ordinar al oratorului care se crede în stare să doboare pe toată lumea. Lucrul s'ar explica prin pliul profesorului de drept constituţional, care nu vede de cît latura doctrinară a reformelor, făcând abstracţie de laturile lor sociale, economice şi politice care-s şi ce-va mai greu de judecat în complexitatea lor, pentru care nici nu te poţi baza pe cărţi semnate cu nume ilustre.

Când însă, scoborât de la tribună, oratorul caută să provoace surîsul tuturor feţelor rând pe rând, şoptind conservatorilor că n'a atacat de cât pe Take Ionescu, lui Take Ionescu că a atacat numai pe conservatori, majorităţii că a atacat pe conservatori şi democraţi, Guvernului, că a atacat bicisnicia majorităţeicare face ochi dulci celorlalte partide, iar când sunt de faţă, doi din cei atacaţi le explică că a atacat pe un absent : Coroana, atunci vezi pe politicianul faţă de care intelectualul apare colosal de mic.

Un profesor de drept constituţional care găseşte că cel mai revoltător amestec în chestia revizuirei, este amestecul Coroanei ; comentatorul de catedră a unei constituţii în care stă scris lămurit, că ***revizuirea nu se poate face de cât în acord cu Coroana, şi care de la Tribuna Parlamentului face eşiri contra Coroanei*** *pentru acest amestec, care constitue o dat rie impusă de legea legilor, poate să-şi svârle pe foc caetul său de la curs că să nu fie pus pe două coloane, şi să-şi urmeze drumul conform aptitudinii sale predominătoare : politician înainte de toate.*

Nu vom fi surprinşi dacă în doua trei zile presa din Capitală, ne va aduce ştirea că D. Stere a fost primit la Palat de Majestatea Sa Regele într'o lungă audienţă.

In această audienţă „şahul la Rege" se va evapora într'o revoltă contra tuturor politicianilor care se amestecă în chestia revizuirei pe care constituţia a lasat-o esclusiv la înalta şi înţeleapta chibzuire a Coroanei.

Oamenii mari politici din generaţia nouă îşi au şi dânşii originalitatea lor.

Revizuirea Constituţiei şi inamovibilitatea funcţiunilor publice

Revizuirea constituţiei propusă de partidul liberal avea în vedere mai cu samă două mari reforme.

a) Reforma legei electorale desfiinţînd actualele trei colegii, unificîndu-le într'unul singur.

b) Transformarea marei proprietăţi în acordarea de pămînt sătenilor lipsiţi de pămînt, păstrînd însă sistemul culturei pămîntului pentru a se menţinea şi asigura exportul.

Partidul conservator-democrat, asupra acestor reforme s'a pronunţat declarînd că recunoaşte urgenţa şi necesitatea reformelor, rezervîndu-şi dreptul discuţiei asupra modului cum aceste reforme vor fi traduse în fapt.

Cu această ocazie cred că e nimerit a pune în evidenţă şi o altă chestiune tot atît de urgentă şi utilă ca şi celelalte două, interesînd mai cu samă oraşele şi apoi producţiunea agricolă, care e activitatea satelor, mai cu samă că revizuirea cuprinde şi art. 131.

E vorba de inamovibilitatea funcţiunelor publice.

Constituţia prin art. 131 la alinatul 5 prevede că se vor crea legi speciale privitoare la condiţiile de admisibilitate şi înaintare în funcţiunile administraţiei publice. *Nu hotăreşte însă ca după condiţiile de admisibilitate să urmeze şi inamovibilitatea şi apoi înaintarea în funcţiune ori care ar fi acea funcţiune.*

Negreşit o modificare a constituţiei nu se poate face aşa uşor după cum se poate modifica sau desfiinţa o lege oare-care. De aceia principiile care fac temelia statului romîn sunt anume prevăzute în constituţie, constituţia fiind legea legilor de la care nu se poate abate şi nu se poate îndepărta nici guvernele, nici corpurile legiuitoare ordinare.

Constituţia de la 1884 a stabilit principiul admisibilităţei şi înaintărei în funcţiuni, ea însă n'a hotărît inamovibilitatea, ceia ce cred, ar trebui să o facă constituţia de la 1914.

O revizuire a constituţiei nu se face de cît pentru cause, motive şi interese superioare ale statului, ţărei şi neamului şi mi se pare mie că inamovibilitatea funcţiunilor încadrează cu prisosinţă un interes superior al neamului.

Chestia aceasta trebue privită din mai multe puncte de vedere, pentru a ne convinge de superioritatea ei.

In primul loc e interesul funcţionarilor, care văzîndu-se inamovibili vor pune mai mult zel şi devotament la îndeplinirea rolului ce-l au de jucat ca funcţionari publici, fie funcţionari, judecătoreşti sau administrativi.

Interesul cel mai mare însă 'l are naţiunea care prin acest singur mijloc se va scăpa de plaga funcţionarismului, căpătînd în schimb avantajul unei nuoi îndrumări a tineritului deci, a tuturor inteligenţelor şi energiilor romîneşti către alte ocupaţiuni atît de folositoare individului şi de necesare naţiunei.

Producţiunea producătoare de bogăţie a plugarului perde din valoarea ei, cînd comercializarea acelei producţiuni, a acelei bogăţii, se face prin concursul elementelor străine.

Tendinţa către funcţiuni a adus starea de lucruri de astăzi cînd colegiile electorale au ajuns în halul că se necesită modificarea sistemului electoral pentru moralizarea alegerilor.

Colegiile electorale de la oraşe n'ar fi ajuns a fi zestre guvernamentală dacă teama a fi pus în disponibilitate a funcţionarului ar fi dispărut şi speranţa căpătărei funcţiunei n'ar fi existat.

Chiar în colegiul unic, inamovibilitatea funcţionarilor va juca un rol important, funcţionarii prin cultura şi experienţa lor, fiind cei mai preţioşi arbitri între partide şi activitatea lor.

Inamovibilitatea funcţionarilor deci va avea o mare înrîurire asupra moralizărei electorale şi implicit asupra transformărei clasei conducătoare care, orice s'ar zice are nevoe de asanare şi selecţionare.

Adevăratele nevoi cer ca şi pătura conducătoare să fie moralizată căci şi această pătură are multe lipsuri care au avut o influenţă dureroasă asupra mentalităţei actuale atît de pesimiste a alegătorilor.

Să nu se obiecteze asupra neajunsurilor ce s'ar putea naşte prin inamovibilitate, cînd funcţionarii ar putea fi abusivi sau neglijenţi, pentru că spre cinstea neamului funcţionarii romîni nu sunt mai răi ca alţii ale altor ţări. Cu tot regimul amovibil ce-l avem tot marea majoritate ajung a fi pensionari făcînd deci 30 sau 35 ani de serviciu.

Dar chiar dacă cu toate măsurile ce s'ar lua a se combate venalitatea, nu s'ar putea obţine resultate complect satisfăcătoare, cu toate că nu cred că prin inamovibilitate funcţionarii vor deveni mai răi, totuşi avantajele ar fi mai mari de cît răul ce ar putea produce, prin vindecarea plăgii sociale, numită plaga funcţionarismului.

Decretarea inamovibilităţei funcţionarilor, sunt convins, va da ca rezultat că naţiunea va ajunge să reintre în posibilitatea de fapt a fi stăpînă prin muncă inteligentă şi cultură pe toate bunurile sale, bunuri astăzi dispărute din patrimoniul naţional spre paguba naţiunei.

Inamovibilitatea funcţionarilor va produce reacţiunea atît de mult dorită de acei ce sincer speră în moralizarea publică ca acţiune politică şi activitate economică.

Revizuirea propusă se pare că are în vedere a se decreta numai inamovibilitatea magistraturei.

Inamovibilitatea magistraturei este în afară de orice discuţie, dar nu e suficient numai această inamovibilitate. Magistratura inamovibilă va da ţărei o justiţie mai presus de ori ce bănuială în ce priveşte dreapta aplicare a legilor şi va forma deci acea încredere în judecătorii ţării ca să putem spune şi noi ceia ce s'a spus regelui Frederic al Prusiei, că sunt judecători la Berlin.

României 'i trebue inamovibilitate generalisată, adică ea să cuprindă pe toţi funcţionarii publici de orice ram şi grad fie funcţionari ai statului, fie ai judeţelor, comunelor sau ori ce instituţiuni publice.

Chiar funcţionarii Camerilor de comerciu să fie declaraţi inamovibili. Inamovibilitatea însă va urma după îndeplinirea unor anumite condiţiuni de admisibilitate şi după un stagiu de 3 şi 5 ani, adică primii 3 ani fiind consideraţi ca un provizorat, iar ceilalţi 2 ani făcînd stagiul de definitivat.

Am spus şi o repetăm, considerăm inamovibilitatea funcţionarilor ca mijloc a asana moravurile electorale, a schimba curentul maladiv social şi a da o nouă îndrumare tineretului, fruct al şcoalelor noastre naţionale.

In aceste condiţiuni primesc modificarea art. 131 din constituţie bine venită şi cred că nu va fi om politic care să nu fie convins de această nevoie socială şi care să nu pună mîna la înfăptuirea acestei reforme salutare şi de salvgardare a intereselor naţionale.

Partidul conservator democrat a înscris prin înalta prevedere a şefului său această mare reformă, nu rămîne nici urmă de îndoială că şi partidul liberal va îmbrăţişa această ideie şi că reforma constituţională la a căreia înfăptuire se fac acuma lucrările pregătitoare, va fi înzestrată şi cu această mare operă, menită a schimba cu totul, într'un viitor foarte apropiat, faţa lucrurilor din România.

Opinia publică căreia i s'a adus reproşul apatiei va şti cred, a se manifesta cu energie şi hotărîre în această direcţiune, pentru a impune voinţa sa în cazul cînd s'ar părea că convingerea n'a pătruns încă în spiritul tuturor acelora chemaţi a croi viitorul acestei ţări.

Revizuirea constituţiei chemată a crea o viaţă nouă pentru ţărănimea atît de mult legată de sinul pămîntului ;

Revizuirea constituţiei chemată a schimba bazele sistemului electoral, înlocuind actualele clişee politice prin formarea de curente sănătoase în marea masă a cetăţenilor ;

Această revizuire trebue să creeze o viaţă nouă şi în societatea orăşănească, cea actuală fiind nu numai nemulţumitoare, dar chiar periculoasă.

G. D. Şerban

MARUNTE

O...

Ziarele din Capitală comentează, toată lovitura politică a d-lui Mitică Greceanu de a fi votat — unul singur — contra Revizuirii, votată de 100 deputaţi.

A realizat dictonul : unus — nullus: *zero rămîne zero..*

MICI POLEMICI

In cuvîntarea sa din Cameră, d. C. Stere a constatat că d. Iorga s'a apropiat de d. P. C. Carp.

S'a mai fost apropiat şi altă dată, — cînd cerea prin « Epoca » înpămîntenirea evreilor.

*

« Facla » mărturiseşte că apare în „condiţii tecnice inferioare",

Par'că numai tecnice ?

*

Ştiţi cum, în rara-i modestie, se califică « Facla » pe ea însă-şi ?

« Singurul ziar cu adevărat independent ».

Curios : tot aşa se intitulează şi „Seara" şi „Dreptatea".

Minciuna cartelată !

*

Ministrul Duca a declarat unei delegaţiuni scolare că guvernul a acordat în teorie indemnizările.

Profesorii vor putea să achite chiriile în... teorie.

*

„Opinia" anunţă :

„Se vinde o chitară cu gît dublu, de o admirabilă rezistenţă, veche de 70 de ani".

Ca să reziste pînă la aşa bătrîneţe, nu e destul să fi avut gît dublu ; trebue să fi băut pe ambele gituri.

*

Concursul de medic la Bîrnova nu se va mai ţinea la 1 Mai.

Va fi numit dr. Pikiu Iamandi, cu reşedinţa în Hîrlău.

*

„Relaţiile ruso-turce au devenit strînse acum în urmă" sună o telegramă.

— Rusul ar putea da gata pe Turc, strîngîndu-l prea tare...

Două cuvîntări

Am citit discursul d-lui P. P. Carp ţinut în Cameră în discuţia la revizuirea constituţiei. Băbesc discurs, fără nici o însemnătate. De l'ar fi rostit altul, chiar fără nici o modificare de cum l'a pronunţat P. P. Carp, nu i s'ar fi dat nici o atenţie ; fiind-că vine de la P. P. Carp, lucrul se schimbă, se dă oare care atenţie. Atunci cînd opune un veto absolut la revizuire era de aşteptat la un discurs documentat.

P. P. Carp era dator să argumenteze şi pentru un alt motiv : el nu a opus numai un veto absolut la revizuire, ci a afirmat că *temeliile poporului statului, Coroanei* se vor zdruncina pe urma reformelor agrare şi politice anunţate de liberali. Voiam să văd de ce crede d. Carp că nenorocirea complectă aşteaptă neamul romînesc din regat şi de aceia am cetit discursul după stenografice. L'am cetit şi regret. Mi-am perdut timpul. Sunt numai vorbe umflate şi ameninţări bătrîneşti, aşa cum obişnuesc bătrînii către tineri cînd îi dojenesc pe aceştia pentru faptele lor.

*

Am citit un alt discurs, al d-lui C. Stere tot privitor la revizuire. Figuri frumoase, pasagii mişcătoare, dar în fond nimica.

Ba da, am putea spune că nu e deosebire cum a pronunţat discursul d. C. Stere, de cum l'ar fi pronunţat un socialist de azi d. M. Bujor din Iaşi.

Cum se mai oglindeşte în discursul iui C. Stere, sufletul unui vechi socialist. D. Stere arată că împrejurările sociale de azi cer reforma electorală şi agrară ; propune să se ia de la marea proprietate un milion hectare pentru a se da ţărănimei ; dar nu se îngrijeşte de modalităţile înfăptuirii acestei reforme. Ţinta o cunoaştem. Trebuie s'o realizăm prin orice mod numai s'o realizăm.

Intr'un cuvînt discursul d-lui C. Stere e a unui idealist, vechi socialist care nu poate cunoaşte întreaga realitate socială.

H.

NOTA ZILEI

Proba palpabilă.

In „La Roumanie" de ieri literatul Jules Brun, vorbeşte despre incidentul—relatat de noi la timp—pe care l'a avut cu prilejul conferinţei sale în aula Universităţii.

Dintr'un exces de zel al nu ştim cui scriitorul s'a crezut „nevoit" a-şi declina confesia de creştin, declaraţie care de altfel, cum foarte just observă poetul, a fost, primită fără nici un aplauz, căci aplauzele—credem noi — ar fi fost o ofensă.

«Dar—observă d. Brun — înaintea unei adunări în care damele se găseau în majoritate nu puteam să fac de cît dovada mistică. Prezenţa unei singure dame, de altfei m'ar fi oprit să dau o probă palpabilă, dacă îndăznesc să mă exprim astfel...»

...Regretăm că nu avem o literă mai mică, pentru a traduce această spirituală amărăciune, — amărăciune care, tipărită mic, devine mai.... fină pentru un conferenţiar care afirmă că are 60 de ani.

Conferinţa d-lui Al. A. Badareu

„Exproprierea"

Ieri la orele 6 p. m. d. Al. A. Badareu, preşedintele clubului conservator-democrat, a inaugurat seria conferinţelor, arătînd că e în tradiţia partidului în general şi clubului iaşan în special a se ţinea, regulat, conferinţe în legătură cu problemele însemnate la ordinea zilei.

Dăm aci un scurt rezumat al abundentei expuneri, sub farmecul căreia conferenţiarul a ţinut auditoriul său timp de aproape două oare.

Aspectul legal.

In ce priveşte aspectul legal al problemei sau legalitatea exproprierei, d. Badareu arată în ce constă legislaţia originală a ţării noastre în care se vorbeşte de expropriere prin urmărire silită şi acea pentru utilitate publică.

Cea dintăiu, cu participarea voinţei omului expropriat, care a luat, de bună voie, anumite îndatoriri şi este deci urmarea unei convenţiuni.

Cea de a doua, fără participarea voinţei expropriatului, ci ca un simplu corolar al însuşi dreptului de proprietate şi de folosinţă—jus utendi et abutendi, — drept limitat de consideraţia că proprietatea nu trebue să vină în conflict cu interesul public şi, prin urmare, că Statul, în caz de ciocnire a intereselor poate să intervină şi să ridice proprietatea,

După lungi exemplificări, oratorul arată care era situaţia proprietăţii rurale feodale înainte de 1864. Nici atunci nu era o proprietate în înţelesul roman, absolut, ci tot îngrădită de anumite îndatoriri către acei care lucrau pămîntul.

Legea din 1864—anterioară Constituţiei avea tendinţa de a da proprietarilor folosinţa absolută pe care o credea legiuitorul necesară faţă cu situaţia socială a vremei, faţă cu lipsa ori căror instituţiuni consolidate.

Veni momentul *Constituţiei*—1866. De astă dată proprietarii aveau reprezentanţi în parlament. Se căutau măsuri pentru asigurarea proprietarilor şi în acelaş timp a împroprietăriţilor de origine recentă. Atunci s'a întrodus după Const. belgiană un articol care de fapt nu exista în alte constituţii. E aci geneza art. 20 din Const despre inviolabilitatea propr. şi consecutiv, adaosul de la art. 19 cu definiţia utilităţii publice şi precizarea condiţiilor în care se poate face exproprierea pentru utilitate publică.

Aceste prevederi şi îngrădiri fac necesară astăzi *Revizuirea.*

Nu se poate şterge vre-un articol; ci trebue dată o nouă definiţie împrejurărilor de utilitate publică.

Aci conferenţiarul insistă asupra aspectului interesant în care se prezintă împrejurările la noi.

E vorba, de fapt, de un schimb de proprietate.

Pînă acum se vorbia de exproprieri în folosul unor servicii publice. De astădată e vorba însă de *a se lua de la unii proprietari şi a se da altora,* iar acele proprietăţi date să nu se mai poată întoarce sub nici un motiv în posesiunea foştilor stăpîni ai pămîntului cedat. Deci e vorba de o nouă definiţie a utilităţii sociale însăşi, rîdicarea la putere de lege a unui alt element de interes social; *nevoia u-*

Laptele condensat NESTLE

este necesar în ori și ce casă

fiind cel mai bun pentru menaj.

Cutia Lei 1.20. —— **De vînzare pretutindeni.**

Cereți mostre și modul de întrebuințare la casa „NESTLE" Str. Mîntuleasa No. 6.

— A se referi la acest anunț. —

nei mai drepte repartiții a pămîntului.

In același timp însă și o limitare a dreptului de intervenționism, căci nimeni nu-și va închipui că liberalii—după emoțiile prin care au trecut, mai cu seamă cînd cu «legea Marghiloman» privitoare la o nouă repartiție a veniturilor unei mari întreprinderi — ar avea tendința de a merge pînă la o eventuală nouă distribuție a folosinței averilor și veniturilor în general,—a averei mobiliare, respectiv.

Din potrivă; vor ținea la prevederile și garanțiile art. 19, stabilind numai, prin revizuire, o legalizare a unei noui repartiții în averea imobiliară a țării.

Aspectul social-economic

Aci ar fi de cercetat — zice conferențiarul—temeinicia nouei legalizări a exproprierei, căci nu tot ce face un guvern în mod „legal" este totdeauna bun, drept ci temeinic.

Forța legalizării unei importante inovații nu se măsoară numai după numărul voturilor guvernamentale ce a întrunit în parlament, ci se măsoară prin asentimentul și sentimentul general, prin sufragiile ce are în mentalitatea marelui public că ceea ce se face e de reală utilitate.

Aci d. Al. Badareu intră într'o largă expunere a concepției sociologicee asupra ralațiunilor dintre individ și societate, arătînd cum se comportă doctrina conservatoare pe de o parte și cea socialistă pe de altă parte față de această problemă. Face un excurs istoric al încercărilor făcute nu nnmai de apostoli social-politici, dar și de acei religioși, pentru a dezbăra pe individ de sentimentul „egost" al proprietății, de a-l educa într'o nouă mentalitate în ce privește noțiunile fundamentale „al meu" și „al tău"; apoi încercările făcute pentru o nouă adaptare a insului față de interesele «superioare» ale obștiei, ale societății — cu tot ce decurge de aci, ca sancțiune și ca lupte.

Dar, oricît s'a încercat, nici măcar doctrina socialistă nu s'a încumetat să suprime sfera de activitate strict individuală, față de marile interese generale.

In lumina acestor considerațiuni oratorul supune unei analize raportul d-lui C. Stere, arătînd cît de superficial se oprește acesta din urmă asupra conflictului posibil între societate și individ și cît este de gingaș lucru să croește a primejdni desvoltarea individuală în tendința ei de a-și spori activitatea și energia proprie pe care omul politic conștient e dator să o facă a armoniza cu interesele superioare, iar să nu o jertfească.

Pentru o astfel de armonizare *toate* legile cuprind restricțiuni față de voința și interesele mai mari ale insului și admit astfel principiul intervențiunii statului sub forma legei.

In ce privește *Pămîntul*, oratorul arată condițiile speciale în care și prezintă acest instrument de muncă, de un caracter special și pe care omul nu-l poate spori în înțelesul material ci pe care în anumite împrejuri, Statul trebuie să-l sporească prin o nouă distribuție a proprietății.

Vine apoi chestiunea sub ce formă și să facă statul a se utiliza mai bine pămîntul de către individ. Cu ce distribuție? Cu ce intensitate de cultură?

De aci diversele aspecte ce se prezintă în diversele țări.

Pornind de aci, conferențiarul ironizează abuzul de comparații care abundă la unii parlamentari și economiști și cari de fapt nu arată nimic.

Dovidește falșitatea comparației făcută cu Dobrogia, Bulgaria, Rusia etc.

In special se oprește asupra diferenței culturale între noi și Bulgari, popor nou care nu s'a adaptat ca noi la o anumită viață civilizată și prin urmare nu are nevoie de import mare.

In 1848, și nouă cu viața simplă și patriarhală de atunci, ne-ar fi fost lesne să ne adăptăm și să primim ori ce formă de traiu social. Dar liberalii n'au venit *atunci* cu propunerile de simplificare a vieței, ci din potrivă s'au străduit să ne determine a primi formele complexe ale unui traiu europenesc, căruia i-a urmat importul cel mare, au urmat împrumuturile cari vor atinge curînd cifra de două miliarde, reprezentînd o anuitate de 120 milioane.

Adăogați apoi prestigiul țării, al Dinastiei, revendicările și izbînzile în afară, dobîndirea și menținerea celor dobîndite, creșterea trebuințelor armatei care va absorbi în curînd 1/5 din budget. Atîtea *trebuinți istorice* create și de la cari nu ne putem abate, nu ne mai putem reîntoarce,—nu e bine să ne reîntoarcem îndărăt ci din potrivă, există necesitatea ca să producem și pentru export, spre a întreținea acele mari trebuinți. La ce bună dară comparația cu Butgaria și celelalte?

Știind la ce greutăți va da loc transformarea proprietății mari și consecutiv, a culturei pămîntului, raportorul, d. Stere nu și-a ascuns teama ce are nu de vlolența acelor cu „non possumus", ci de judecata rece pe care o opune d. Take Ionescu în cuvîntarea sa și care evident prin condițiunile ce pune, va produce o *întîrziere a fărămițării proprietății mari.*

Despăgubirea în bani însamnă un schimb de bogății, cu o înțelegere prealabilă. E just,—de aceea e greu.

Astă-zi nu mai sunt condițiile din 1864 cînd plata în obligații de stat era admisibilă.

Liberalii văd bine că în condițiile raționale ale lui Take Ionescu este un *frîu* și de aceia ar prefera să aibă de luptat cu violența—căreia i-opun violență și amenințări cu 1907 etc.—de cît cu barbații politici logici.

Dar nu e mai puțin adevărat că și liberalii au ales un rău moment.

Propunerea revizuirii și a reformelor a venit acum, cînd țara trece încă prin o criză foarte grea, mai grea de cît aceea din 1899.

Acei, mulți la număr, cari lucrează pe credit se sprijină pe valoarea averei imobiliare. Azi însă creditele stagnează, iar valoarea gajului a scăzut. Pretutindeni domnește incertitudiue în jurul valoarei imobiliare care pare depreciată din cauza nesiguranței.

Cît rămîne proprietarului din pămîntul său?

Cît se va declara expropriatul?

Cînd va fi expropriat?

In atari conditii cine e dispus a închide capital în pămîntul cultivabil? Cu ce perspective s'o facă?

Ne aflăm într'o depresiune de credit mare și perseverentă.

Spectrul exproprierei silite e grav și conducătorii trebue să menajeze interesele generale.

Pe de altă parte frîul ce rezultă din exproprierea în bani are și el neajunsul că crează o altă nesiguranță. Exproprierea se va face încet; iar odată declarat expropriabil nu poți ști cît timp vei mai fi stăpînul pămîntului. Valorile pot descrește și în aceste condițiuni.

Și atunci rămîne de văzut care dintre cele două rele este mai mic: lichidarea repede prin rentă; despăgubirea *mai justă* în bani, dar cu riscul ca expropriatul să aștepte îndemnizarea?

Oratorul arată apoi necesitatea intervențiunii justiției inamovibile. După care pune în discuțiune o altă chestiune, dacă principiul proprietății se zdruncină prin expropriere și se oprește stăruitor asupra paradoxului ca tocmai generoșii, foști socialiști să asigure proprietatea și principiul ei prin creare de noui și numeroși proprietari.

Nu mai puțin interesantă este partea în care conferențiarul pune în discuțiune un alt paradox, anume că partizanii revizuirii n'au continuat repartiția bunurilor prin *Casa rurală*, în mod firesc, fără salturi și fără zguduiri.

Idealul de acum 6 ani de ce a devenit deprisos, drapelul de ce s'a schimbat în zdreanță părăsită?

Pretextul că disponibilitățile nu există acolo unde sunt nevoi, oratorul îl arată fără valoare și-l combate cu fapte și cifre. Tot aci arată cu ironie cum se uzează și abuzează de statistici contestabile, variabile, așa că toată lumea poate să aibă totdeauna dreptate.

Conferențiarul reține afirmarea că din 2 milioane jumătate de hectare ce formează marea proprietate (scăzînd Mîna moartă) urmează a se distribui un milion, așa că marea proprietate ar rămînea să reprezinte 20 la sută, a cincea parte din pămîntul cultivabil. Ținînd seama că orașele noastre, reprezentînd 13 la sută din populația țării șubrede cum sunt, cu funcționari, cu lipsa de instituții creatoare, de producători propriu zișI, se poate oare sprijini complexul de trebuinți ale progresului nostru pe acele 20 la sută?

E lesne de văzut ce număr de chestiuni, vrednice de meditat, naște din toate aceste împrejurări, căci odată pusă marea problemă a revizuirei și a nouei distribuții a pămîntului, — soluția trebuie găsită, pe cît posibil cu armonizarea tuturor intereselor și claselor.

Aspectul politic.

Privind de mai aproape modul cum se desfășoară activitatea politică liberală în jurul revizuirei, conferențiarul arată că, în fond, e vorba de o nouă îndrumare a partidului liberal, care tinde să se poată sprijini in viitor pe clasele țărănești și să tragă avantagii. Este o activitate care continuă pe cea mai vizibiță din 1907 și pe acea mai ocultă dinainte de 1907.

Adevărul este că proprietarii mari s'au arătat foarte adeseori speculanți, că proprietatea a circulat necontenit dintr'o mînă într'alta și de abia se poate vorbi de un mare proprietar în funcțiune socială de proprietate, ca factor social.

Iar dintre partidele noaste politice acel liberal a făcut cu deosebire, educația rea a proprietarului, în prevederea timpului cînd va fi să părăsească cultivarea pămîntului. A îndreptat, treptat, capitalurile către plasamente urbane, în bănci, în credite, în acțiuni etc.

Cît despre «jertfele» marilor proprietari, liberali—cum spunea d. Ionel Brătianu—partidul de la cîrmă n'ar putea vorbi. Tot în seria cauzelor care au grăbit desfacerea multor proprietari de pămînturile lor a fost și legiferarea liberală după 1907 cari, aplicate cu sancțiune și cu rigoare, ar face multor proprietari situația imposibilă, ci ar grăbi lichidarea.

Tot aci s'ar pune activitatea extra școlară, extra-bisericească etc. izvorite tot dintr'o acțiune politică determinată.

....Dar leacul?

De o rezistență propriu zisă, spune conferențiarul, nu s'ar putea vorbi. *Coroana* nu ar putea, în condițiunile actuale, să se sprijine pe un partid conservator tare, unit și hotărît.

Aci d. Al. Badareu povestește pe larg cum în 1910, prevăzînd cele ce aveau să vină și — mai mult indirect prin d. N. Filipescu, a intrat în contact cu d-nii P. P. Carp, Maiorescu și Marghiloman cărora le-a arătat ce interese mari ar avea partidul conservator ca, unit, să facă, el, revizuirea și să împiedece viitoarele reforme prea radicale și, implicit, dureroase pentru mulți mari proprietari.

„Un moment — zice d. Badareu — am avut iluzia de a fi convins pe cei trei conducători,— dar curînd aveau să prevaleze iar considerații cu totul de altă natură, ambițiuni și intrigi".

Astăzi?

Politicește, o rezistență nu mai are rost, căci reformele au fost ratificate.

In Iunie, cu prilejul mobilizării, cînd avea să se alcătuiască guvernul național d. Ionel Brătianu a pus condiții imposibile, poate tocmai pentru ca, după campanie, să fie singur indicat a săvîrși reformele ce aveau să fie urmarea necesară a marilor evenimente.

Acceptînd în principiu ideea guvernului național, chiar dacă ulterior nu s'a ajuns la o înțelegere, conservatorii au ratificat implicit și necesitatea revizuirii și ideea unei mari prefaceri.

Neascultînd de mintea limpede a lui Take Ionescu și oprind apoi prin un *veto* pînă și organizarea Dobrogiei nuoi, dorită și de d. Mișu Cantacuzino, conservatorii conduși de d-nii Maiorescu și Marghiloman au făcut fatală și logică venirea liberalilor la cîrmă, deși în Octombrie—Noembrie se știa cu ce program anume vor veni.

Așa că, politicește, ori cît am face constatări supărătoare, nu putem contesta rațiunea politică a guvernului care înfăptuește revizuirea, pe care n'a vrut s'o facă partidul conservator.

Datoria noastră însă e de a ne spune cuvîntul și de-a face guvernul atent asupra unor eventuale excese.

Em. Socor și Cezar Simionescu

Birou de avocătură și notariat

BUCUREȘTI *str. sf. Constantin 3*

Telefon 43 | 38

OAMENI ȘI LUCRURI

Femme qui tue...

Numai în mod indirect se poate vorbi de indiscrețiuni și indelicatețe, ori de lipsă de respect către femei, cînd se pomenește de senzaționala afacere a asasinării ziaristului Calmette. Vedeți dilema grea pentru publiciștii din toată lumea. Un publicist ilustru, — mai mult: un ziarist de profesiune și de carieră—a fost omorît. Nu fără glorie, se'nțelege, — dar nu mai puțin dureros. Iar făptașa? O femee, o eroină de roman, o reprezentantă a unui principiu, oarecum, și nu numai o răzbunătoare a liniștei conjugale amenințate.

In favoarea cui va trebui să incline cumpăna milei și simpatiei?

...Dar dilema are multe alte aspecte și dificultăți.

Nu era în dilemă acel director de ziar — și ce ziar! — cînd primi carta de vizită a d-nei Caillaux?

Paul Bourget, psiholog și cunoscător de femei, îl sfătuia să nu primească pe vizitatoare, cunoscînd cît era de incordată situația.

Dar era oare posibil ca un francez galantom să refuze vizita unei soții de ministru?

...Galantomia!

Cu drept cuvînt un cronicar vienez, într'o scrisoare deschisă adresată englezei —Miss Richardsohn, autoarea atentatului contra „Venerei" de Velasquez, arată cît de adeseori femeia modernă, deși doritoare de egalitate, apelează la galantomia bărbatului,—ba nu, îl silește să fie „galantom".

Chiar în biroul ziarului „Figaro" cînd auzi pe un om de serviciu vorbind nepoliticos ori brutal despre ea, d-na Caillaux îl apostrofă:

—„Merci, Monsieur; merci bien!"

E adevărat că soția ministrului de finanțe afirmă că: „nu e dreptate în Franța" —se pare că numai „la Berlin sunt judecători"—și că a fost silită să ridice actul omorîtor la înălțimea unui principiu social.

Cine oare ar putea să vadă lucrurile numai așa de simple, așa de firești în tragedia pariziană din birourile ziarului „Figaro".

Dar dilema cea grea va veni de-acum înainte, cînd justiția—care nu există—va fi chemată să-și spună ultimul cuvînt; cînd jurații vor avea de luptat între cele două tabere ale opiniei publice, una cerînd răsbunare, alta cerînd cruțare; cînd înaintea juraților va apărea o femee a unui fost ministru și prim-ministru, o femeie care a avut curagiul să ucidă.

Care din noi, la dreptul vorbind, ar vrea să fie în situația unui asemenea jurat?

Rodion

INFORMAȚII

Ministrul de instrucție a hotărît ca din colecția de 200 de tablouri Grigorescu, cumpărate de minister pentru pinacotecă, zece tablouri să se trimeată pinacotecei din Iași.

Amintim publicului că mîine Simbătă are loc la teatrul național producția «Liceului Internat» dată în folosul fanfarei, cu concursul D-nei Natalia Profir și a d-lui Vlad Cuzinski.

Pe lîngă o bogată parte muzicală se va reprezinta și piesa «Ginerile lui Poirier».

Sperăm că publicul care a apreciat totdeauna activitatea celui mai distins din liceile noastre va da tot sprijinul pentru deplina răușită a acestei producții.

Cercul Analelor. — Duminică seara ora 9 va avea loc în Aula Universității conferința ilustrului romancier alsacian André Lichtenberger care va vorbi despre „La jeune fille moderne". Biletele de 5, 3 și un leu sunt de vînzare la librăria Ionessu str. Lăpușneanu și la portarul de la Universitate.

Precum am anunțat eri, conferința inaugurală din ciclul organizat pentru Iași de societatea «le Foyer» *din Paris, —va fi a d-lui* Stéphane Lauzanne *redactor șef al ziarului «le Matin» și strălucit vorbitor, care va trata despre* «Franța de astăzi, o familie franceză în 1914».

Conferența va avea loc Dumînica 9 Martie, ora 2 Jum. după prînz, *în* Aula Universității *pe care a binevoit s'o pue la dispoziție d. Rector.*

Biletele se găsesc la agenția teatrală Maximovici.

Intrarea la parter 2 lei, galeria 1 leu, *studenti și elevi 50 bani.*

«Evenimentul» născocește niște demisii din clubul nostru. Ii dăm cea mai formală dezmințire.

«Neue Freie Presse» vorbește de o apropiată călătorie a fostului prim-ministru francez Barthou în România.

S'a acordat un congediu de 25 zile d-nei Magdalena Petrescu, învățătoare la școala din Prisacani.

D-ra Alexandrina Țugulea a fost numită snplinitoare la școala din Poeni, la catedra d-lui V. Mihailescu detașat la secretariatul revizoratului școlar din Iași.

Epitropia sf. Spiridon a hotărît ca în vara aceasta să se construiască al treilea pavilion de la ospiciul Galata.

Licitația pentru darea în întreprindere al acestei construcțiuni va avea loc în cursul acestei luni.

Eri s'a ținut la București o consfătuire a comitetului, care a luat sub obladuirea sa construcția unei biserici romîne ortodoxe la Ierusalim.

Se știe că acest comitet se găsește sub înaltul patronagiu al M. S. Reginei.

Comitetul luînd în considerație că suma de 200,000 lei, acordată de stat nu va fi suficientă a hotarît să sporească fondul prin organizarea unei serii de concerte religioase. Primul concert religios va avea loc la Ateneu, dat de admirabilul cor din Iași de sub conducerea d-nei Sofia Teodoreanu.

Duminică 16 Mart c., are loc adunarea generală a societății de întreprinderi și construcții *Vulturul*, în localul societății.

Se va face o dare de seamă asupra situației societății din partea consiliului de administrație și a comisiunei cenzorilor.

Apoi se va proceda la modificarea statutelor, alegerea a 3 membri în consiliu de administrație și alegerea comitetelor secțiunilor.

Seara va avea loc o serbare cinematografică.

Noutăți apărute. In editura „Flacărei" un nou volum al marelui scriitor Vlahuță, cuprinzînd schițe, nuvele, reflexii filosofice și o parte din corespondența cu regretatul Caragiale publicată în „Universul". Prețul 2 lei.

— „Acte concernînd fundația „Orfelinatului Neuschetz din Iași". O broșură documentată asupra creațiunii filantropului iașan Iacob de Neuschetz.

— „Monitorul asigurărilor muncitorești" cu data de 1 Martie.

O elevă dela institutul Sacre-Coeur bolnavă de scarlatină, a fost internată la spitalul „Caritatea".

Observăm că în ultimul timp cazurile de boli contagioase au fost destul de frecvente în acest institut.

Aseară ordonanța d-lui căpitan Constantinescu, conducînd un docar, în str. Carol, caii au luat vînt și n'au putut fi opriți de cît în strada Vasile Conta.

Trăsura a fost sfărîmată, iar soldatul s'a ales numai cu ușoare leziuni.

Duminică în 9 Martie se va celebra hramul bisericei 40 de sfinți.

Serviciul religios va fi oficiat de arhiereul Șerban.

Azi dimineață evreica Hana Cupperman din strada Sf. Andrei, și-a pus capăt vieței, înecîndu-se într'o fîntînă din stradela Trei Erarhi.

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA".**

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— **Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No. 46** —

„Conspiraţia“ d-lui Stere

Se ştie că d. Stere, în discuţia asupra revizuirei, a aruncat şi vorba despre „conspiraţie“ care a fost relevată de către d. Tache Ionescu, şi care a fost de fapt desavuată de d. Ionel Bratianu—Cu privire la aceasta, ziarul *La Roumanie* **scrie:**

„Conspiraţie“ ?

Conspiraţie între cine?

Conspiraţie contra cui?

Dacă e vorba de un acord între partide, — acord ce de altfel e departe de a se produce, — guvernul liberal va face poate.

Şi d. Stere acuză guvernul pe care îl susţine că ar putea intra pe calea unei conspiraţii.

Cum aceasta se petrece între d. Stere şi guvernul seu, chestiunea ar putea să remîie indiferentă pentru noi.

Dar ţinem să se ştie că nici odată partidul nostru nu se va preta să apuce căile ascunse şi subterane ale conspiraţiunelor.

La lumina zilei expunem şi susţinem părerile noastre.

Conspiraţiuni,—n'am avut nici o dată în trecutul nostru, — nu vom avea nici în viitor.“

ULTIME INFORMAŢII

Se pare că ministerul de instrucţiune depune insistenţe pentru a căpţuta imobilul din str. Lascar Catargiu, fost « Sturza » pentru Externatul secundar de fete.

In acest caz proprietarul, d. V. Iamandi, va obţinea rezilierea contractului cu ministerul de interne încheiat pentru instalaţiile serviciului sanitar în excelente condiţiuni.

D. colonel Cantavara, şeful statului major al diviziei a 8-a a fost eri în localitate, inspectînd carnetele de mobilizare din anul acesta.

In vederea escursiunei la Constantinopole şi Atena, organizată de studenţii şi profesorii universităţilor din Iaşi şi Cernăuţi, s'a acordat o reducere de 75 la sută pe căile ferate, şi 50 la sută pe vapoare.

In cercurile liberale se afirmă, că d. dr. Puşcariu va fi numit epitrop la Casa Sf. Spiridon, în locul d-lui dr. Manicatide, care va demisiona pentru a-şi pune candidatura pentru Constituantă.

Ieri şi astăzi a circulat în oraş zvonul despre intenţia d-lui dr. Sion de a desfiinţa unul din spitalele judeţului nostru.

Vom controla zvonul pentru a ţinea publicul în curent.

D. Duca, ministrul de instrucţiune s'a declarat că va desfiinţa posturile de inspectori ai învăţămîntului particular, zicînd că nu înţelege două feluri de inspectorate.

In schimb se va mări numărul inspectorilor pentru învăţămîntul public, dînd fiecăruia inspector şi obligaţia de a inspecta şcoalele particulare din circonscripţia sa,

Comisiunea de profesori însărcinată a transmite doleanţele corpului didactic iaşan cu privire la îndemnizările de chirie a plecat aseară în Capitală ducînd *Memoriul* întocmit în acest scop.

Adunarea generală a societăţei cooperative „Casa Muncei“, va avea loc Duminică 16 Martie, ora 2 p. m. în localul societăţei «Vulturul».

La ordinea zilei: raportul consiliului de administraţie şi alegerea comitetului.

Informaţia din ziarul nostru cu privire la cererea d-lui M. Popovici artist, cum că vrea să mai joace încă doi ani pe scena teatrului din Iaşi, nu este dată din personalul teatrului, nici de la acei cari nu mai fac parte din teatru.

Din cauza morţei la Bucureşti a lui Stefan Gheorghiu, popularul orator social-democrat, serata ce urma să aibă loc în Iaşi în seara de 8 Martie, organizată de clubul social-democrat a fost amînată.

Pentru proslăvirea memoriei lui Stefan Gheorghiu, clubul social-democrat a convocat o întrunire în localul seu, pentru mîine, Sîmbătă, ora 9 seara.

Comitetul provizoriu pe acţiune pentru înfiinţarca Sindicatulni general naţional din Iaşi, învită cu stăruinţă atît pe membrii înscrişi pînă în prezent cît şi pe cei ce au intenţiunea de a se înscrie în sindicat să bine-voiască a lua parte la adunarea generală ce va avea loc Duminică 9 Martie în sala Camerei de Comerţ de la orele 4 în sus, cînd se va pune în discuţiune proectul de Statute al societăţei şi va alege un comitet definitiv.

In seara zilei de 15 Martie, va avea loc un bal în saloanele cercului militar, în folosul bibliotecei.

Ţinuta de bal obicinuită.

Plata pensiilor pe luna Martie se va face cu începere de la 10 Martie.

Acei pensionari cari au de primit pensiile pe lunile din urmă, sunt invitaţi a se prezenta neapărat spre a-şi primi pensia, căci astfel ele se vor varsa la stat, în vederea închiderei anului financiar 1913—1914.

Eri s'a făcut autopsia cadavrului femeei Anicăi Vasile, găsită moartă lîngă rampa drumului de fer.

Autopsia a dovedit că moartea se datorează unui accident şi că deci ori ce bănuială de crimă trebue esclusă.

Agenţia Teatrală Thalia înştiinţează persoanele care au reţinut *loje şi stale* pentru Turneul d-nei L. Sturza şi Tony Bulandra în zilele *de Miercuri 19* şi *Joi* 20 Martie cu piesele *Safo* şi *Magda* sunt invitate a-şi ridica biletele pînă în ziua de 8 Martie—după această dată biletele ne ridicate, se vor pune în vînzare.

In beneficiul societăţei *Sprijinul*, pentru îmbracarea elevilor saraci, are loc astă seară Vineri 7 Martie o mare reprezentaţie în sala Circului Sidoli. Producţii şcolare, teatru de copii, cîntece şi dansuri etc. etc. alcătuesc programul care este foarte interesant de la prima pînă la ultima parte. La finele reprezentaţiei se va da şi o singură parte de cinematograf.

O asemenea reprezentaţie are loc şi mîne Sîmbătă seara.

Matineul de mîne Sîmbătă (3 ore) cuprinde un program nou cinematografic compus din 4 părţi, conţinînd între altele: Hoaţa fără voe, dramă în 2 părţi—Aventurile unui gazetar, film danez, etc. Noul program viitor se reprezintă ipomîne Duminică 9 Martie. Două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală. Program nou duminical,

Conferinţele noastre

Comitetul executiv al clubului conservator-democrat, în ultima sa şedinţă, a hotărît, între altele, ţinerea unui ciclu de conferinţe, în legătură cu chestiunile politice şi sociale la ordinea zilei.

Iată prima serie de conferinţe anunţate:

Joi 13 Martie .	*d. Gh. Ghibănes u*
„ 20 „ .	*d. Lascar Antoniu*
„ 27 „ .	*d. EugenHerovanu*
„ 17 Aprilie .	*d. G. Dornescu*
„ 24 „ .	*d. M. Mavrodin*

Marele Magazin de Muzică

„MICHELSOHN“

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE şi PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum şi din ori-ce altă fabrică se vind în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.

Pianine electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipzig

Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Serviciul Telegrafic

O alianţă între Franţa, Germania şi Rusia

Petersburg. — Ziarul *Novoje Vremja* publică nişte destăinuiri ale unui om de seamă politic, care se crede a fi contele Witte.

După acest barbat de stat, care a vorbit de două ori cu împaratul Germaniei, acesta s'ar interesa mult de încheerea unei alianţe între Germania, Franţa, şi Rusia. Un schimb de note diplomatice ar fi avut loc.

Inarmarile navale ale Greciei

Atena.— Camera—In mijlocul aplauzilor entuziaste, ministrul marinei declară că guvernul a aprobat programul de construcţiuni navale.

Flota va fi sporită cu 3 cuirasate, 3 crucişătoare şi un număr proporţional de unităţi uşoare:

De fapt chiar s'au efectuat comenzile dar guvernul nu socoteşte oportun a da mai multe amănunte.

Frînturi de politică engleză

Londra.— Camera—Sir Grey a declarat că Anglia nu poate avea pe Mediterana o forţă navală superioară celorlalte state. Dar alianţele Angliei trebue să urmărească ca orice alianţă de Puteri să nu aibă o forţă navală superioară Britaniei.

Demisia ministrului de marina francez

Paris.—D. Monis, ministru de marină, a demisionat.

*

La consilul de ministri ţinut la Elizeu, d. Doumergue a anunţat că d. Monis şi-a dat demisia spre a avea libertate de acţiune în faţa comisiunei de anchetă în afacerea Rochette.

D. Lebrun a luat interimatul marinei.

Nenorocirea din Constantinople

Constantinopole.—In timpul furtunei de eri fulgerul a căzut asupra palatului Porţel distrugînd o parte din centrala telefonică din Galata.

Un copil atins de o sîrmă a tramvaiului electric a fost omorît, 3 persoane grav rînite.

Camera Ungara

— Opoziţia ungară şi mişcarea Ligei Culturale —

Buda-Pesta. — Camera — Inspre finele şedinţei. deputatul din opoziţie Saghi, interpelează guvernul cu privire la adunarea generală a Ligei şi negocierile dintre guvern şi fruntaşii romînilor din Ungaria.

D. Saghi întreabă dacă guvernul nu-şi propune a face demersuri diplomatice spre a împiedeca o astfel de imixtiune a Ligei cu relaţiunile amicale dintre Romînia şi Ungaria.

D. Tisza răspuude că adunarea Ligei culturale este o chestiune pur internă romînă şi că demersuri n'ar fi cu putinţă decît în cazul cînd s'ar produce fapte care aduc o ştirbire onoarei unui alt stat.

D. Saghi se declară nemulţumit de răspunsul primit, dar majoritatea ia act de acest răspuns al primului ministru.

Serviciul Telefonic

Groaznica scufundare a unui vapor

Veneţia.—Un mic vapor al navigaţiunei municipale, venind din Lido cu 80 persoane, s'a ciocnit cu un torpilor şi s'a scufundat. Majoritatea pasagerilor s'au înecat. Ciţi-va au fost salvaţi.

Ar fi în total 50 victime; 6 cadavre au fost pescuite, printre care cel al vice-consulului rus.

Falsificarea Vinurilor

Bucureşti.—Din iniţiativă parlamentară s'a depus eri la Cameră un proect de lege, în contra falsificărei vinurilor. Proectul a trecut prin toate secţiunile, în afară de una, care a cerut amînarea pentru a studia mai bine chestiunea.

O manifestaţie

Brăila.—Eri înainte de a se începe întrunirea convocată de uniunea evreilor pămînteni, un număr de elevi de liceu, printre care însă se amestecară şi alte elemente, au vrut să manifesteze, în senzul de a opri întrunirea.

Au avut loc cîte-va ciocniri cu poliţia după care manifestanţii s'au împrăştiat manifestînd în faţa localului ligei culturale.

Publicaţiunile romîneşti în Ungaria

Bucureşti.—Camera.— La deschiderea şedinţei d. Iorga a cerut să se ia măsuri în potriva faptului că guvernul unguresc a oprit intrarea în Ungaria a publicaţiunilor romîneşti.

D. Morţun ministru de interne a respuns că va examina chestiunea.

Un act de selbatacie

R.-Vîlcea.—Din comuna Prundeni se comunică amănunte despre un act selbatic, fără asemănare.

Doi locuitori Alexandru Marinescu şi D. Constantin Amza, după ce au băut împreună, s'au luat la ceartă. Intervine mama lui A. Marinescu spre a-i despărţi şi atunci fiul se repede asupra mamei sale o trînteşte la pămînt şi o calcă în picioare. Un vecin, anume Mihai Puiculescu voind să scape pe bătrîna, se văzu apucat de Alex. Marinescu, care după ce-l trînti la pămînt, i-a mîncat nasul cu dinţii.

Cu greu criminalul a putut fi legat şi arestat.

Victima în stare gravă a fost dusă la spitat.

De vînzare *12 odăi, antrete, pivniţă, curte mare, grădină, diverse atenanse. Casa situata la loc foarte bun.*

(De închiriat, 7 odăi, bucătărie etc.)

A se adresa la d-na **Adela Ghiulea**, *str. Muzelor 18.*

Armasar **frumos tînăr, (5 ani) înalt, negru este de vînzare. A se adresa D-lui Dr. Ratianu str. Cuza-Vodă 46.**

La „Bradul Moldovei“

IANCU RECHLER & CAROL MICHELOHN

Societate în nume colectiv

pentru

Comerciul de cherestea

Depozite Iaşi, str. Uzinelor 11—14

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Stejar, *grinzi, furci, şarampoi, pari pentru vie etc., din PADUREA POPRICANI lîngă Iaşi, ss vînd cu preţ avantajos.*

Informaţiuni la zisa pădure.

Se caută ucenici

pentru branşa cioplitoriei în piatră avînd etatea de 14 ani şi cu 4 clase priuare. Pentru condiţiuni la

FRITZ FAIRING

Iaşi, Strada Eternităţii, 18

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latină,** *matematecile, cars primar şi secundar.*

Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*

Seara de la 7—11 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi, cu 10 lei lunar.

V. EMIL profesor.

Str Sf. Teodor 36 (în curte)

ATELIER MECANIC

Dumitru Dorojan

STR. I. C. BRATEANU No. 121

Execută ori-ce reparaţiuni şi instalaţiuni Mecanice.

LA VII

100 cărucioare pentru transportat strugurii.

Invenţie proprie. 50 canapele din cele mai comode, pentru grădine.

Preda Limba Franceza

Profesor francez asigurînd perfecţionarea în scurt timp.

Réné Griffon

29, Toma Cosma

Uneltele agricole *precum şi ori-ce alte maşini agricole, viticole şi industriale din fabricele cele mai renumite se găsesc la Reprezentantul din Iaşi,* a Soc. An. Romîno-germană fost Ventzki. **Ventzki**

ARTHUR N. THALLER

Str. Ştefan cel Mare 29

Depozit permanent

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă într'un imobil sau imediat după credit. A se adresa la d. avocat Eraclide, str. Sft. Sava.

De închiriat şi de vînzare

Casele din Iaşi, str. Carol No. 27

compuse din 7 camere, 2 antreturi, subsoluri, atenanse, şuri, grajduri, grădină etc.

A se adresa subscrisului,

ARTHUR G. SION

Strada Asachi, No. 6

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumotism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à vis de Biserica Isărbu.

— Telefon No. 101 —

CEL MAI MARE HOTEL DIN ROMÂNIA

GRAND-HOTEL

(FOST DE FRANCE)

Bucureşti.- Calea Victoriei, în faţa Palatului Poştelor

250 CAMERE

Mobilate complect din nou; Calorifer, Apă rece şi caldă în toate camerele; Ascensor, Sală de lectură, Băi şi telefoane în toate etajele, etc.

PRETURI FOARTE MODESTE

AUTOBUS LA GARĂ

CAFENEA ELEGANTĂ CONSUMAŢIUNI EXCELENTE

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4. —

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

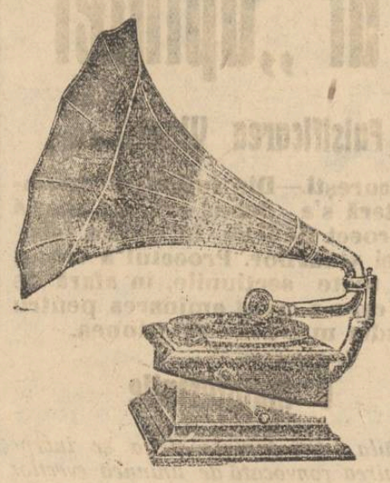

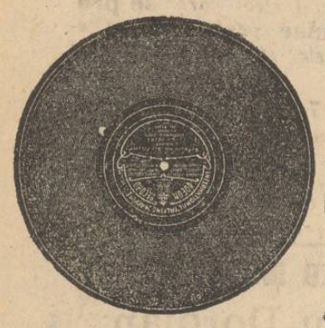

A ennea a [illegible] **25.000** plăci, [illegible] pînă de la **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca

Carusso, Tita Rufo, Tamgua etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vasiui.

25 % !

= ECONOMIE =

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

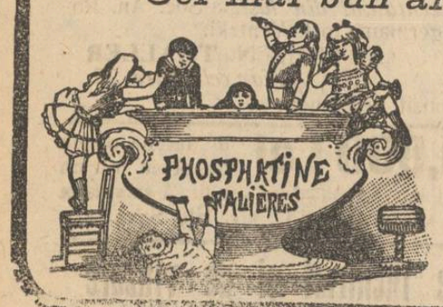

Recomandat de la vârsta de 7-8 luni, în momentul intercărei şi în timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă în timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6 Rue de la Tacherie. PARIS *şi pretutindeni.*

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undel mnari* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, greceşti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, A merica şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol, Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna, Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „COROANA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca şi or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian** *str. Cuza Vodă 42*

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mîrzescu

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii la fie-care seară la orele 8

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matinuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi coriferii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Ellévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRERES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge **vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti**; această pânză **întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.**

Filme de popularizare ştiinţifică. — Escursiuni **prin cele mai pitoreşti regiuni din** întregul universe. — Toate **sporturile moderne.** — Vulgarizarea idustriilor. — Manevrele armatelor **pe uscat şi pe mare.** — **Invenţiile şi noile descoperiri.** — Pathé-Journal **şi Eclair** Journal, ziarele însufleţite care ne arată în **fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.**

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare **cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.**

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILA NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului Leon From

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puţeţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale:

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în PIAŢA UNIREI, vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar irreproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

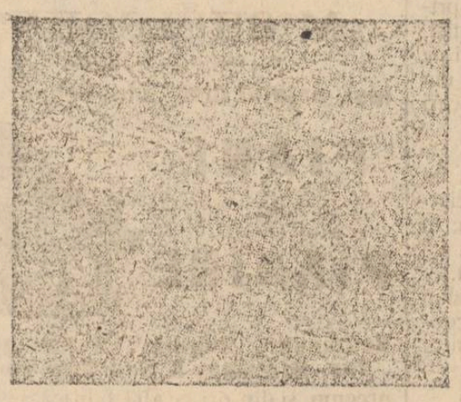

Facseri. 8 x 14 specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Băi nervoase *Electroterapie*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spută, sero-reactiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Director şi medicul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiinţoasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 44.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul XI—No. 2124.—Duminică 9 Martie 1914

Psihologia d-lui C. Stere

Ultimul discurs al d-lui Stere ne-a lămurit pe noi Ieşenii asupra unor nedumeriri ce ne-au fost provocate de felul campaniei electorale a partidului de sub direcţiunea d-lui Stere.

Cînd d. Stere îşi manifesta preferinţile sale pentru partidul conservator din Iaşi în care intrase şi turbaţii de la „Cuvîntul“ şi antisemiţii, iar toate orgiile le-a îndreptat şi personal şi prin agenţii săi contra partidului conservator-democrat, credeam că este un capriciu de sportman, care prin artificii voeşte să facă ca cei mai slabi să apară ca cei mai tari, şi cei mai tari ca cei mai slabi.

Este fapt că d. Stere a mers personal din casă în casă, pe la toţi alegătorii colegiului I şi le-a cerut la unii cu lacrimi asupra ruinării situaţiei d-sale faţă de centru, la alţii cu rugăminţi, la alţii cu ameninţări, să nu voteze pe Cananău, iar alegătorilor la care simţea o puternică veleitate de independenţă pe care înţelegeau să şi-o manifeste dînd un vot şi opoziţiei, îi sfătuia să voteze pe d. Greceanu.

Alegătorii nu-şi explicau ostilitatea şefului local al partidului liberal, contra candidaţilor conservator-democraţi care admiteau principiul revizuirei, şi menajarea candidaţilor absolut contrari revizuirei. Să bine cuvânteze pe Dl. Stere că le-a lămurit nedumerirea!

Dl. Stere, după ce a ajuns prin acord, *profesor de Universitate, şef de partid, parlamentar în vremuri de opoziţie, rector cu fonduri cum n'a avut nici odată Universitatea noastră, iată'l acuma* contra oamenilor de acorduri şi pentru oamenii violenţi şi intransigenţi.

Explicaţia?

Dl. C. Stere ajuns pe culme cînd nu mai are până la capătul carierei de cît un pas, cînd până în vârful scărei nu mai are de cât o treaptă: portofoliul ministerial, *se simte întinerit, şi s'a întors la principiile scumpe tinereţii sale.*

Scrutaţi judecata unui anarhist rus, cum rezultă din scrierile şi din faptele acestei specii de oameni politici. Toată preferenţa lor o dau statelor despotice, tiranilor, miniştrilor şi dregătorilor violenţi. Tot dispreţul lor îl păstrează pentru Guvernele Republicane, pentru statele constituţionale pentru oamenii de guvern împăcuitori.

Motivul? Cu violenţii anarhistul are un joc foarte uşor. Violenţa creează mediul cel mai favorabil pentru desvoltarea anarhismului. O administraţie violentă crează numeroşi şi valoroşi complici agentului anarhist.

Respectul legilor; ţinerea în socoteală a tuturor plângerilor intervenirea autorităţilor în spiritul de arbitru între oprimaţi şi oprimatori; concesiile claselor stăpânitoare în avantajul maselor etc. crează din contra, o atmosferă în care microbul anarhist nu poate trăi.

Aceasta este psihologia clasică a anarhismului rusesc cel puţin.

Nu găsiţi că ideia fundamentală din discursul D-lui Stere că acordul conducătorilor este o conspiraţie pe care tovarăşii *trebuie să o denunţe poporului, este o palidă copie de pe doctrina şi tactica perfectului anarhist?*

POLITICE

Cînd ministrul e şi medic...

Cu data de 23 Februarie s'a dat din Bucureşti un ordin circular telegrafic în cuprinsul următor:

Tuturor Inspecţiilor de ateliere.

Pentru a se putea accelera reparaţiunile locomotivelor şi vagoanelor, vă facem cunoscut că, cu începere de la 25 Februarie, toate atelierele vor lucra cîte 12 oare pe zi.

Ne închipuim că ordinul acesta de mare importanţă nu s'a dat fără o prealabilă consultare şi aprobare a d lui ministru al lucrărilor publice, d. dr. Anghelescu.

Articolul 10 din Regulamentul Căilor Ferate prevede un maximum de zece oare de lucru pe zi.

Numai în cazuri de absolută urgenţă, în cazuri de adevărată forţă majoră se admite — în schimbul unei urcări de salarii—o înmulţire a oarelor de lucru.

Dar după însuşi cuprinsul ordinului telegrafic reprodus mai sus se vede că nu este cazul unei forţe majore care să motiveze o astfel de gravă măsură cum este un adaos de două oare de muncă pe zi.

O muncă incordată şi continuă de 12 oare pe zi însamnă o istovire a forţelor fizice şi este foarte de mirat că actualul ministru care s'a întîmplat să fie doctor în medicină, să iee o dispoziţiune atît de contrarie principiilor de salubritate.

Sau, trebuie să credem că închinîndu-se esclusiv luptelor politice, d. dr. Anghelescu a uitat pînă şi elementarele noţiuni de higienă?

In acest caz primul-ministru al ţării, care e inginer, ar putea să trimită pe colegul d-sale medic la vr'o şcoală de agenţi sanitari dintra acele desfiinţate de dr. Sion.

Dar vom reveni.

Desfiinţare pe hîrtie

Unele ziare conservatoare — se putea să fie altfel?— n'au încetat de a decreta desfiinţarea takismului.

Şi, doamne, ce uşor lucru e să stai la masa de lucru şi fără să-ţi trudeşti mult mintea să dai decrete de felul acesta!?

Hîrtia e răbdătoare şi după cum sufere să se scrie pe dînsa multe nerozii, de ce n'ar suporta şi un decret de desfiinţare a unui partid politic?

Dar precum nerozia scrisă pe cea mai fină hîrtie tot nerozie rămîne, de asemenea şi desfiinţarea pe hîrtie a unui partid rămîne tot... era să zicem o nerozie.

De altfel adversarii noştri au dovedit că sunt în stare să facă şi opere de samă. dar tot... pe hîrtie. Aceasta ne ar face să zicem pe limba domnilorsale că sunt: coutumiers du fait.

S'a dovedit credem, pentru toată lumea că Ministerul Agriculturei, minister stăpînit peste trei ani numai de conservatori a împărţit mult pămînt. Sute de mii de hectare — la ţărani. Dar ce folos, împărţala s'a făcut numai pe hîrtie, iar ţăranul a ramas tot cum era şi mai înainte, ba poate şi mai rău, adică, «din gol cu pielea»? Desfiinţarea aceasta a partidelor politice aduce pe de departe cu un eveniment istoric: blocul continental de prin 1805.

La acea dată marele Imparat al Francezilor, Napoleon I, hotărîse desfiinţarea Angliei. Din cabinetul lui de lucru a decretat acel vestit bloc, care a rămas fără nici un efect, iar istoricii l'au numit, blocare pe hîrtie.

Pe timpul recentelor alegeri generale, liberalii, vrei nu vrei, au recunoscut că în takişti au adversari de temut. Ei n'au contestat existenţa partidului conservator democrat, dar au luptat cu toată energia contra lui.

Prietenii de odinioară, colaboratorii de ieri însă au găsit mai comod a se servi de o formulă ca aceia a Imparatului Napoleon: au decretat nici mai mult nici mai puţin desfiinţarea takismului.

Şi cu toate acestea, să ne fie îngăduit a crede că între Imparatul Francezilor şi cei pe care îi cităm aici, cari s'au jucat de-a desfiinţările, e o mică deosebire.

Alegerile generale n'au desfiinţat pe nimeni, iar morţii decretaţi ca morţi, trăesc.

Inventivii noştri foşti prieteni găsesc acum altă formulă.

Chiar dacă trăesc takiştii, zic dînşii, însă ei sunt în neînţelegere şi de aici un alt decret că takismul a murit pentru că între fruntaşi nu e armonie.

De unde însă aceasta?

Dl. Mişu Antonescu la Senat a cerut guvernului să se explice asupra felului cum înţelege să facă revizuirea Constituţiei, pe cînd şeful democraţilor d. Take Ionescu la Cameră n'a insistat mult asupra acestui punct. Pe amabilii noştri adversari i-a şocat expresiunea iarăşi uzuală a lor — această chestiune *de detalii*, dar n'au fost şocaţi de împrejurarea că în *principiu* atît unul cît şi altul dintre cei doi democraţi recunosc *necesară şi urgentă* revizuirea constituţiei.

Şi iac'aşa, pe temeiuri anodine, se va broda multă vreme, se va striga la dispariţiunea unui partid care are puterea lui de viaţă, care dovedeşte prin excelentul său şef că înţelege mai bine ca ori cine timpul în care trăeşte, nevoile şi aspiraţiunile ţării de astăzi. Se va striga, dar se va striga în pustiu.

Dar dacă am voi să ne uităm un moment la ei acasă? Ce babilonie ameţitoare?! Unii vor revizuirea, alţii nu o vor. Unii o vor cu explicaţii, alţii nu o vor chiar cu explicaţii din partea guvernului. Apoi, profesori Universitari, d. Nicu Filipescu, d. Marghiloman, d. C, C. Arion, etc?

Vîr.

MICI POLEMICI

Unii spun că Şerul a urmărit în Cameră celebritatea lui Herostrat.

Eroare! Votînd unul singur, contra 100, a îndeplinit zisa ibseniană: «Cu cît omul e mai singur, cu atît e mai puternic»

*

Ori-cum, e mult eroizm în votul lui c. c. Mitică. 'Se pate zice că a rezistat celor 100 întocmai ca... Stinca.

*

In lupta electorală Şerul a fost contra colegiului unic. Dar în Cameră a realizat votul... unic:

*

D. Pascu, directorul bibliotecei, a cerut o sumă pentru legare de cărţi.

Cîţi nu leagă, gratis, cărţile,.. de gard!

*

Iar s'a «desfiinţat» unde-va takizmul prin plecarea unui domn... Puricescu.

Dac'o merge aşa partidul n'o să fie nici cît... puricele, crede Epoca.

*

La votarea revizuirei au lipsit şi d. Cuza şi d. Iorga.

...Ia să nu-i fi ales guvernul — ce mai ţipete, ce mai larmă!

Auzi, să lipsească tocmai cei doi apostoli ai «Neamului» din parlamentul revizuirei?

*

D. M. Popovici-junior anunţă că nu va mai juca roluri de juni-amorezi.

Vorba ceea: „dă-i romînului mintea cea de pe urmă“.

*

«Cuvîntul» cotidian anunţa, în numărul de agonie, că va apărea săptămînal, dumineca.

Poate în dumineca paştelor... calului?.

NOTA ZILEI

Istoria se repetă.

Dac'o merge tot aşa, o să fie nostim.

D. Jules Brun povesteşte că a prezentat nu numai din partea sa, personal, scuze că... nu e semit, ci şi din partea unui conferenţiar viitor.

Se prea poate însă, ca vre-un mehenghiu—după ce mai eri „Evenimentul“ înfiera „post mortem“ pe bietul Calmette, fostul director al lui „Figaro“ ca... jidan —să ceară tuturor conferenţiarilor probe evidente.

Se povesteşte de un vechiu profesor iaşan, francez că-l plictiseau necontenit colegii lui pe tema că...i-ar fi lipsind ceva, încă din mica pruncie.

Cum să facă dovada că nu are meteahna? Pe cuvînt nu era crezut. Ba, pătrunsese intriga şi în gazete.

Pînă cînd într'o zi, sîcîit din cale afară în cancelaria şcoalei, scoase... dovada.

O altă versiune pretinde că a făcut dovada creştinismului său originar în redacţia unui ziar iaşan.

Documente sigure n'avem, în favoarea unei versiuni ori a alteia... ?

RAPORTUL

Da, d-l Stere a făcut dovadă de erudiţiune. Dar prestigiul eruditului său raport ştiinţifico-literar şi chestiunea revizuirei, e ştirbit prin lipsa curagiului de a formula concluziunile logice cari se desprind din premisele puse de d-sa însuşi. E patat acest raport de reminescenţa fostului socialist care din pricina nevoilor politice şi de partid preferă remediului un paliativ; soluţiunilor radicale, soluţiuni vremelnice.

Ie pacat, ie trist, ie dureros chiar că politicianismul, poate să joace asemenea farse unor oameni şi învăţaţi şi serioşi.

Nu scriu în numele partidului meu, deci nu-l angajez întru nimic prin aceste rînduri, insă ori cari ar fi părerile curente, ori cari sunt interesele clasei diriguitoare, cînd este vorba despre *„măsuri energice şi grabnice pentru restabilirea echilibrului“*, pentru înfrînarea *„zguduirilor periodice“* şi a *«neorînduelilor vieţei noastre agrare»* spre a face cu putinţă *„progresul agriculturii noastre“*, atunci opera de lecuire a acestor rele sociale cari pun în primejdie viaţa şi existenţa statului, trebue să fie operă de chirurg, nu manoperă de pedicur, şi atunci toţi cei cari gîndesc şi sîmt, poţ şi sunt datori să-şi exprime fără rezerve întreaga lor cugetare. O voiu face.

Partidul liberal a fost chemat la putere pentru a îndeplini procedura, formalităţile constituţionale, care să-i permită a păşi la revizuire. Cu sau fără acord cu partidele de opoziţie, partidul liberal va face revizuirea. Dar partidul liberal vorbeşte în numele celor obijduiţi, a celor ce sufăr, a marei mulţimi, a ţărănimei. Mandat de la aceia nu are şi chiar după reforma electorală nu va avea, căci atari mandate *şi-le iau guvernele*, şi multă, foarte multă vreme va trece pînă cînd masele electorale vor fi pe deplin conştiente de drepturile şi valoarea lor şi vor şti să dea mandat unor reprezentanţi reali ai lor.

De o cam dată, ciocnirile pe baza conflictelor de idei se produc între membrii aceleiaşi clase diriguitoare, numească-se iei cum vor pofti, unii fiind ceva mai progresişti, alţii ceva mai conservatori. Alcătuirile fiind identice şi interesele fiind aproape identice. chestiunea superioară care ar trebui să preocupe de-opotrivă pe toată lumea conducătoare, ar trebui să fie următoarea: Cum să consolidăm existenţa statului evitînd sguduiri şi să-i asigurăm proprietatea lui?

Dacă ar fi să se plebisciteze, liber şi cinstit, ţărănimea ar răspunde în cor: „noi vrem pămînt“. Şi poate mulţi ar adăuga: „cît de mult şi cît de ieftin“ Politicianii se vor grăbi să răspundă toţ în cor asupra primului deziderat, şi să se noteze, fără nici un acord probabil stabilit: „sîntem cu toţii de acord să vă dăm pămînt“. Ba cei mai bătrîni şi care au trecut pe la Ministeriul de domenii, vor căuta să se întreacă lăudîndu-şi fie-care propria lui generozitate şi activitate: „ieu am dat atîta“ „ieu atîta“ etc., etc. şi mai toţi vor găsi statisticiani şi panegirişti ai operei lor economico-sociale. Dar problema socială nu ie aceasta, domnii mei, căci întreg pămîntul ţării Româneşti ie la dispoziţiunea tuturor romînilor şi pentru moment, braţele ţării noastre nici nu sînt suficiente pentru a pune în valoare toate bogăţiile solului fertil al Romîniei. Dacă prin urmare momentan nu este lipsă de pămînt, dacă marea majoritate a terenului cultivabil o fertilizează munca romînească poate exista o tendinţă a acestei munci de a se aplica numai pe o proprietate personală, individuală? Aparent da. In realitate nu, şi iată pentru ce.

Ţărănimea nu are nevoie de pămînt pentru a-l exploata prin alţii, nici pentru agrement. Iei îi trebuieşte pămîntul spre a-şi aplica asupra lui munca sa, ca din rodul iei să poată trăi cuviincios şi higienic, să poată corespunde cerinţelor şi nevoilor statului, să se poată reproduce omeneşte, să se poată odihni, într'un cuvînt să nu-şi istovească puterile şi rezervele de viaţă, să nu piară înainte de timp şi să se poată folosi de binefacerile civilizaţiunei. Sistemul de împroprietărire adoptat la 1864 n'a dat roadele voite şi o dovadă incontestabilă ne-o dă actuala nevoie de pămînt a unei mari mulţimi de ţarani, cu toate improprietăririle individuale făcute în cursul acestor 5 decenii. Presupun că astăzi s'ar împroprietări cu 5—50 ori 100 hectare întreaga masă ţărănească, peste 30 ani vom avea din nou, în proporţia în care sporeşte populaţiunea acestei ţări, cu aproape 1 milion locuitori la fie care 10 ani, în 1941, vom avea aproape trei miloane de ţărani, posedînd mici cantităţi de pămînt, fărimiţate prin partagiuri succesorale şi alţii ne mai avînd nimic şi ce li se va mai putea da dacă pînă la acea dată se vor fi împărţit ţărănimei toate proprietăţile de mînă moartă şi aşa zisul „prisos“ al marei proprietăţi? Mi se va obiecta: dar n'am asigurat liniştea şi dezvoltarea normală a ţărei pe 30 ani? Cei de după noi vor aviza la rîndul lor. Şi apoi vom lua măsuri ca actualul sistem succesoral să se modifice spre a nu permite fărămiţare.

Dacă atari măsuri se pot lua, apoi ele desigur vor conduce la permanenta menţinere a unui proletariat agricol, care va spori mereu, an de an, şi atunci în loc de a înlătura revolta o vei întreţine, şi o vei justifica. Iar în momentele viitoare, cînd înmulţirea populaţiunei va atinge acel maximum, căruia să nu-i mai corespundă un palmac de teren disponibil, ce vei face? Nu ie vizibil că sistemul improprietărirei individuale şi a parcelării proprietăţei rurale nu ie etern şi nu constitue supapa de siguranţă socială şi de viaţă sănătoasă a statului care-l adoptă? Mie unul, lucrul îmi pare evident.

Iată, de ce cred că atunci cînd profesorul A. Wagner a formulat principiul: «că organizarea juridică a proprietăţei fonciare trebueşte necesar pusă de acord cu pornirile, şi motivele vieţii omeneşti, prielnice pentru muncă, etc.», nu s'a gîndit la soluţiunea la care a ajuns d. Stere, care a trebuit să recurgă la conservatorul G. Schmoller, pentru a găsi o soluţiune contrară credinţelor şi ideilor pe cari altă dată le-a profesat d. Stere şi de cari mă voiu ocupa într'un articol viitor, spre a pune în lumină nu o greşală de concepţie ci o greşală de soluţiune şi de sistem, pe care nu o pot împărtăşi.

Osvald A. Teodoreanu

ECOURI

Concursul celor 7 minuni.—A fost organizat de ziarul parizian „Le Matin“ şi a dat rezultatele următoare.

1) Aeroplanul.
2) Telegrafia fără fir.
3) Radium.
4) Locomotiva.
5) Vaccinul omenesc.
6) Serum antidifteric.
7) Dinamul.

După cum se vede, nici un cuvînt despre cinematograf, telefon, fotografie, ceia ce constitue o absenţă destul de curioasă.

*

O partiţiune patologică.—Iată un exemplu, foarte original, de excentricitate raportat de către un doctor, după ziarele de acum... 50 ani.

Un doctor meloman, doctorul Rhuders a pus pe muzică palpitaţiile şi bătăile neregulate de inimă ale unei femei bolnave în spitalul din Upsal. Această boală scrisă în limba muzicală, formează—spunea d-rul Rhuders—un fel de vals şi una din cele mai mari curiozităţi de anatomie patologică.

OAMENI ŞI LUCRURI

O duminica franceza

Se cunoaşte că ne apropiem de vacanţa mică, dacă nu încă de vacanţa mare. O singură duminică—acea de mîne —aduce publicului iaşan două conferinţe literare şi oferă, de două ori, iaşanilor prilejul de a asculta şi sărbători pe doi foarte distinşi reprezentanţi ai culturei franceze.

André Lichtenberger, literat propriu zis, —este, ca ori-ce scriitor francez şi mai cu seamă parizian—un cronicar, un ziarist, a cărui proză este foarte gustată în reviste şi gazete.

Celalalt conferenţiar, d. Stéphane Lauzaune este un publicist, care aparţine propriu zis gazetăriei şi în coloanele mult răspînditului «Matin» şi-a creat un cerc foarte vast de simpatii şi admiraţiuni.

Gustaţi

Ciocolata NESTLÉ

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

Şi după cum fiece scriitor francez e ziarist, ori-ce gazetar de seamă este de-a dreptul scriitor în accepţiunea literară a cuvîntului. Şi d. Lauzaune merită cu prisosinţă acest epitet.

Nu mai departe de cît astă-vară, în toiul evenimentelor grave din Balcani, gazetarul acesta a găsit răgazul şi energia de a redacta... telegrafic, dintr'o călătorie emoţionantă întreprinsă pe teatrul răsboiului, una din scrierile cele mai mişcătoare asupra Turciei agonizante : „Au chevet de la Turquie".

Nu e exagerat cînd spunem că o directă legătură se poate găsi între însemnatele întîmplări istorice din vara trecută şi însăşi vizitele frequente cu care ne cinstesc scriitorii francezi de o scurtă vreme încoace.

Terenul este pregătit pentru a se opera, încă odată, o apropriere strînsă, sufletească, între Regatul Romîniei şi Republica Franceză. S'a simţit în Apus cît este de prielnic momentul şi, după desfăşurarea evenimentelor cunoscute, Franţa are prudenţa de a nu lasa să treacă neutilizată această clipă.

E adevărat că, în chip vizibil, politica, diplomaţia, scopul practic nu figurează întru nimic în activitatea literară şi filosofică a oaspeţilor francezi.

Dar în timp ce aceştia caută drumul inimei romîneşti, aleg mijlocul simpatiei şi confraternităţii intelectuale,—ce e de mirat că alţii—diplomaţi—urmăresc calea legăturilor economice şi politice.

Ori-cum ar fi, vizitatorii atît de distinşi sunt bineveniţi şi vor fi totdeauna întîmpinaţi cu sinceră dragoste. Ei poartă doară preste tot razele celei mai înalte culturi şi vin aci aureolaţi de lumina imenselor binefaceri intelectuale pe care le-am avut şile vom avea încă din partea marei naţiuni-surori.

Rodion

Un om superior

In discuţiile din Camera Deputaţilor privitoare la revizuirea constituţiunii un singur discurs s'a pronunţat îmbrăţişînd reformele electorală şi agrară, primind reformele şi arătînd modalitatea în care pot folosi poporului. Acel discurs este al şefului partidului conservator-democrat, d. Take Ionescu. Discursul acesta e luminător pentru toţi parlamentarii. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat, a dovedit şi azi, ca în totdeauna că mintea sa luminată şi bogată în cunoştinţi din domeniul economiei politice şi sociologiei, îl impune şi-l consacră nu numai ca şeful unui partid de guvernămînt, dar şi ca pe cel mai luminat conducător al ţării noastre. Şi dovada rezultă din felul cum s'au prezentat dezbaterile în parlament cu prilejul revizuirii.

In adevăr conservatorii prin reprezentanţii lor acredidaţi, ce-au susţinut în discursurile lor ? Unii s'au opus la reforme, alţii au spus : nu ne dăm părerea mai întăi, ci să-şi dee părerea întăi guvernul şi apoi noi s'o discutăm. Ei bine această procedare e ridiculă. Dacă te opui la reforme, e ridicul, căci dovideşti că nu înţelegi timpul în complexitatea lui şi în acest caz reformele se vor face chiar fără voia ta.

Dacă ceri întăi ca guvernul să-şi dee părerea şi apoi tu, aceasta mirosă a nepricepere grosolană. Căci asupra ori cărui lucru e uşor de încins o discuţie, e uşor să faci fraze arătînd că un proect de reformă e rău, e uşor să găseşti nod în papură, chiar la cel mai frumos lucru. E evident că atunci cînd conservatorii cer guvernului să-şi spună gîndul, însamnă că ei nu-l au ; căci de l'ar avea, l'ar da la iveală.

Dar venind la liberali, constatăm o tactică de asemenea inferioară, o procedare curioasă.

In loc să răspunză conservatorilor arătînd în ce constă reformele pe cari ei le cred necesare de introdus în constituţie, ei spun : nu e datoria noastră aceasta ci a constituantei cînd se va alege să modifice constituţia. Şi să notaţi că această procedare a liberalilor e şi mai condemnabilă. După ce şeful liberalilor a dat în vileag sub iscălitură proprie programul partidului liberal în care se vorbeşte de modificarea constituţiei, după ce în alegeri pe această temă s'au dus discursurile, cum în parlament să iai această atitudine de a spune : proectul de revizuire a constituţiei e din iniţiativă particulară şi guvernul îşi va spune părerea la urmă ?

Ei bine, pe cînd conservatorii şi liberalii au această purtare politică absolut greşită, pentru că fug de a da lumini cetăţenilor doritori a citi cuvîntul lor spus cu autoritate, numai *Take Ionescu* şeful partidului conservator-democrat şi-a spus limpede şi frumos părerea sa cu privire la revizuirea constituţiei. Singur acest lucru îl arată cît este mai presus de ceilalţi oameni politici.

V. H.

Epitropia Generală
a
Casei spitalelor şi ospiciilor Sft. Spiridon Iaşi

Face cunoscut că, în ziua de 10 Martie a. c. oarele 3—5 p. m. se va ţine în Camera acestei Epitropii, licitaţie publică prin oferte sigilate pentru furnizarea încălţămintelor, adecă botinelor necesare depoului pentru orfanii Casei şi anume : 240 perechi botine de şase mărimi, de piele de vacs de viţel cu capsule şi două rînduri de şireturi după modelele Casei.

Licitaţia se va ţine conform art. 72—73 din legea contabilităţei generale a statului.

Concurenţii sunt invitaţi a se prezenta în acea zi însoţiţi de o garanţie provizorie de 100 lei, iar garanţia definitivă va fi de 20 la sută asupra sumei rezultate la licitaţie.

Condiţiunele şi orice alte informaţiuni se pot vedea şi lua în orice zi de lucru la Serviciul Administrativ din cancelarea Epitropiei.

INFORMAŢII

Mine Duminică ora 2 jum. fix are loc prima conferenţă, a d lui *Step. Lauzanne* **în aula Universităţii. Preţurile definitive ale locurilor sunt :** *Parter* **: banca I şi II 4 lei ; restul băncilor 2 lei ;** *Balcon* **1 leu, studenţi şi elevi 50 bani.**

D. medic loct. Stoicescu din reg. 10 calaraşi, detaşat la laboratorul de Igenă din Iaşi a fost decorat cu medalia, bărbăţie şi credinţă.

Pentru Evenimentul.— Domnii de la „Evenimentul" pentru a umplea coloanele, reproduc o informaţiune a noastră şi o însoţesc de-o comentare, care pune în evidenţă mentalitatea lor. Atribue facerea unui arhiereu linguşirilor prietenului nostru, Vasile Oiaga, fără să priceapă, că prin aceasta insultă un corp, pe Sf. Sinod care a propus persoana vizată şi a votat-o în două rînduri. Cum ? Sf. Sinod a ajuns în aşa hal încît pretinsele linguşiri ale amicului nostru au putut să-l influenţeze în două rînduri ? Se ştie că prima propunere şi votare s'a făcut pe vremea cînd era la putere partidul conservator, pe care îl sprijină numitul ziar dar căruia îi face mai mult rău decît bine prin neghiobiile sale. Cum ? Linguşirile unui om pot influenţa chiar hotărîrile unui consiliu de miniştri, din care făceau parte patru miniştri conservatori ? Şi dacă da, ce fel de miniştri conservatori erau aceia ? Evident, că nu linguşirile prietenului nostru, care nu sufere de boala domnilor dela Evenimentul, ci meritele sale şi concursul sincer al prietinilor l au înalţat la treapta arhieriei. Ce ideie are „Evenimentul" despre cei patru miniştri conservatori cari au recomandat spre confirmare împreună cu colegii lor democraţi, se vede lesne din cele cuprinse în comentariul informaţiei noastre.

Se poate o neghiobie mai mare decît aceea d'a insulta patru miniştri conservatori, numai pentru plăcerea d'a lovi într'un adversar ?

Desigur, că nu. Au uitat domnii dela „Evenimentul" că confirmarea arhiereilor se face prin consiliul de miniştri şi d'aceea s'au repezit furioşi, dar n'au lovit pe prietenul nostru, ci au insultat pe miniştrii conservatori, carî au consimţit la confirmarea ce tulbură pînă astăzi încă liniştea gazetei conservatoare. Au susţinut şi ei un candidat la arhierie altă dată.

Dacă au fost aşa de nepricepuţi în cît candidatul a căzut cu glorie, desigur că de nepriceperea lor nu răspunde prietenul nostru.

Numitul ziar mai învinuşte pe prietenul nostru de şantaj, fiind-că ar fi arătat, că chiar licenţiaţii sunt aşa de nepregătiţi, încît nu cunosc nici procedura, în chestiile elementare. Desigur că cei dela „Evenimentul s'au uitat în oglindă şi-au văzut chipurile şi le-au confundat cu chipul prietenului nostru. Prea sunt deprinşi cu şantajul, prea sunt specialişti de-l atribue cu atîta inconştienţă adversarilor.

Afle d-nii de la „Evenimentul" că dacă mai sunt încă specialişti în şantaj, apoi aceştia nu se găsesc în partidul conservator-democrat, care şi-a deschis drumul in viaţă, prin muncă şi pricepere Democraţii sunt fiii muncii şi priceperii lor şi dacă pretind ceva, apoi e ca toţi să muncească, să-şi asigure locul cuvenit prin muncă, iar nu prin drepturile ce le-ar da naşterea sau favoarea de'a fi fost omul de casă al vreunui pretins boer.

De almintrilea dacă cunosc d-nii de la „Evenimentul" vreun act de linguşire sau de şantaj al prietenului nostru, îi somăm să-l dea pe faţă, dar numai să nu fie vre-un produs al fanteziei lor.

Au mai atacat pe prietenul nostru şi acum cîţi-va ani, dar nu le-a ramas dator cu nimic, cum nu le va rămînea nici acum, dacă nu se vor linişti.

Cercul „Uniunea meseriaşilor" va ţine mîne Duminică 9 Martie, orele 3 p. m. la sediul cercului din strada Cuza-Vodă 71 o şedinţă extra-ordinară, urmînd a se discuta noua direcţie pe care trebue s'o ia cercul.

Sunt invitaţi a lua parte toţi membrii.

Noutăţi apărute : „Viaţa Nouă" anul X No. 1, cu articole, studii, versuri şi polemici semnate de Ovid Densuşianu, Ervin, M. Cruceanu, V. Paraschivescu, C. Stoika, etc.

Tablouri artistice, recenzii de actualitate.

— „O enigmă psihologică" de I. Găvănescul. O polemică în chestiunea seminariilor pedagogice.

— „Monitorul asigurărilor muncitoreşti" cu data de 1 Martie.

Mîne Duminică la ora 4 p. m. va avea loc în Amfiteatrul liceului naţional prelegerea d-lui dr. Zosin pentru cultura generală positivă. Va vorbi despre *Religiune şi artă.*

Intrarea liberă.

Pentru Marţi 11 Martie, ora 8 seara sunt convocaţi toţi studenţii la centrul studenţesc, pentru a vota modificările aduse vechiului regulament şi a lua cunoştinţă de starea financiară a societăţei.

D. inspector particular Demetrescu a cercetat eri incidentul iscat între părinţii unei eleve şi între directoarea unui institut de fete din Iaşi, subvenţionat de cătră stat.

Iată sumele ce s'au mai primit pentru monumentul lui Aurel Vlaicu de la mănăstirea Cetăţuia de lîngă Iaşi :

175 lei d. inginer şef al jud. Gorjiu, 84 lei d. inginer şef al jud. Dorohoi, 76 lei şi 20 b. notarul comunei Răsuceni, jud. Vlaşca, 50 lei şi 90 b. notarul com. Militari, jud. Ilfov, 35 lei şi 50 b. Prefectura jud. R. Sarat, 60 lei antreprenorul Hotelului Splendid-Bucureşti, 44 lei şi 95 b. Sf. Episcopie al Dunarei de jos Galaţi, 43 d. inginer Luisescu, inginer şef al jud. Romanaţi, 27 lei 20 b. notarul com. Măläeşti jud. Doljiu, 24 lei 70 b. notarul com. Gratia jud. Bîrlad, 20 încasatorul ziarului « Romînul » Bucureşti, 20 lei notarul com. Broşteni jud. Argeş, 23 lei şi 75 b. notarul com. Caşin jud. Bacău, 22 lei com. Creaţa Lesile jud. Ilfov, 20 lei notarul com. Cîngu-Fudulea jud. Ilfov, 26 lei notarul com. Băneasa jud. Ilfov, 17 lei şi 50 b. d. Neagoe Popea Iaşi, 10 lei Arhimandritul V. Puiu Galaţi, 25 lei şi 50 b. notarul com. Ciorani jud. Prahova, 13 lei şi 75 b. notarul com. M. Neagoiu jud. Dolj, 14 lei şi 70 b. P. C. Econom Const C. Vasiliu Huşi, 10 lei notarul com. Cordeşti jud. Gorj, 13 notarul com. Ceamurli de jos jud. Tulcea, 12 lei şi 50 b. notarul com. Manoleasa jud. Dorohoi, 15 lei şi 50 b. Domeniul Coroanei Gheorghişa jud, Prahova, 15 lei Direcţia liceului Bîrlad, 31 lei şi 45 b. notarul com. Borca jud. Suceava, 10 lei şi 50 b. notarul com. Dracea jud. Teleorman, 9 lei notarul com. Brăhăşeşti, jud. Tecuci, 8 lei notarul com, Costeşti jud. Dîmboviţa, 9 lei 70 notarul com. Orbeni jud. Putna.

Agenţia Teatrală Thalia înştiinţează persoanele care au reţinut *loje şi stale* pentru Turneul d-nei L. Sturza şi Tony Bulandra în zilele *de Miercuri 19* şi *Joi* 20 Martie cu piesele *Safo* şi *Magda* sunt invitate a-şi ridica biletele pînă în ziua de 8 Martie—după această dată biletele ne ridicate, se vor pune în vînzare.

A fost adus la prefectura de judeţ, de către tatăl său, copilul Alexandru Mihalache de 8 ani, din Bivolari, pentru a fi internat la ospiciul Socola.

E dureros a privi starea de nebunie a acestui copil atît de crud în vîrstă.

Astăzi au început operaţiile de recrutare, cu tinerii înscrişi pe tabela circumscripţiei I-a a oraşului Iaşi, în localul comisariatului secţia I-a.

Mîne se vor termina operaţiile la această circumscripţiune.

Mîne se vor ţine şedinţele cercurilor culturale ale învăţătorilor la şcolile din Mînjeşti, Voroveşti, Ţigănaşi, Zahorna şi Dădeşti.

Ministerul de culte şi instrucţiune publică a luat hotărîrea a se organiza cu ocazia conferinţelor generale ale corpului didactic din acest an şcolar, o expoziţiune de lucrări manuale ale şcolarilor.

Se vor decerna premii celor mai merituoşi şcolari.

Mîne dimineaţă la ora 9, în localul inspectoratului şcolar se va ţine examenul pentru obţinerea titlului de definitiv, cu a treia serie a învăţătorilor din jud. nostru,

Din această serie fac parte ; Laura Tomaziu (Prisacani), Aneta Popovici (Galata) şi Ecaterina Covăsneanu (Comarna).

Se fac mari pregătiri pentru balul ce va avea loc la cercul militar, în seara de 15 Martie.

Balul va atrage toată lumea distinsă din localitate.

La 15 Martie elevii şcoalei comerciale superioare vor da o reprezentaţie la teatrul naţional cu piesa „Jianu" de d. Duţescu-Duţu.

Serviciul sanitar a dat în judecată pe băcanul Aron Vexler din Podul Iloae, la care s'a găsit că pusese în vînzare o cafea nereglementară.

Excursiunea la Constantinopol şi Atena.—Se aduce la cunoştinţa d-lor profesori şi studenţi ai Universităţii din Iaşi cum că excursiunea poectată la Constantinopol şi Atena, împreună cu d-nii profesori şi studenţi din Cernăuţi, va avea loc în *zilele de 27 Martie—6 Aprilie s. v. inclusiv.*

Inscrierile pentru această excursiune se vor face pînă în ziua de 15 Martie a. c. numai la Centru Studenţesc, *intre orele 11—12 a. m. şi 7—8 p. m. în fie-care zi la d- Victor Gh. Cădere doctorand in drept.*

Odată cu înscrierea, fie care doritor de a particida va trebui să depună neaparat şi prima rată de *20 lei*, a taxei de excursiune, rămîniud ca restul să fie depus în urmă.

Taxa integrală e de 50 lei, în care se cuprinde : călătoria cu trenul şi vaporul, dus şi întors, masa şi încartierarea pe tot timpul excursiunei.

Procesele ce aveau să fie judecate în actuala seziune de Consistoriu au fost amînate pentru 14 şi 15 Martie, de oare ce d. Pişculescu Galaction, defensorul delegat n'a putut să vie la Iaşi.

Şcolare.—Următorii învăţători din Iaşi, au venit la examenul de definitivat ţinut în zilele de 6 şi 7 Martie : I. Milieş d-na Nat. Ulmanu, Maria Dimitriu, Ilie Eugenia, Maria Borş, d-ra Tarsiţa Chitariu, d-na dr. Vrînceanu şi d. C. Tanase.

— Ministerul face cunoscut că în Sep. 1914 se va ţine un nou examen, pentru ocuparea posturilor de grădini de copii din Cadrilater. Candidatele vor da o declaraţie scrisă, că în caz de reuşită, vor servi statului 7 ani, numai în cadrilater ; după acest timp se vor putea muta în ţară.

Candidatele vor trebui să aibă o practică de 2 luni pe lîngă o grădină de copii, spre a putea fi înscrise la cxamen. Sunt primite abs. de 4 cl. secundare ; absolventele şcoatei profesionale gr. I ; absolventele institutului Oteteleşanu din Bucureşti şi absolventele şc. profesionale „Roşca Codreanu" din Bîrlad.

— Ministerul a luat măsuri ca cu ocazia conferinţelor generale din acest an, ce vor avea loc la 10 April, să se organizeze în oraşele de reşedinţă, o expoziţie de lucrări manuale, avînd în vedere următoarele indicaţiuni :

1) Să participe un cît mai mare număr de şcoale atît urbane cît şi rurale. In special şcolile urbane de fete vor fi obligate fără excepţie a expune obiecte lucrate de elevele din fie-care clasă. Cele ce nu vor prezenta ast-fel de lucrări, va trebui să motiveze aceasta prin raport onor. minister. Fie-care exposant va alătura şi o listă amănunţită de toate obiectele expuse arătînd şi numele elevelor care au lucrat precum şi numele titularului care a predat. După exeminarea obiectelor expuse de o comisiune instituită în acest scop, se vor decerne premiile meritate. Premiile vor fi distribuite de minister căruia comisiunea ce a cercetat lucrările, îi va trimite raport cel mai tîrziu pînă la 1 Mai a. c. Toţi membrii corpului didactic vor trebui să viziteze expoziţia.

In Iaşi expoziţia se va face în localul Inspectoratului şcolar.

In ultimul număr al revistei iaşane „Uniunea Educatoarelor Romîne" d-ra Tereza Stratilescu publică un frumos articol intitulat «O serbare femenistă» şi în care relevă marele succes al iniţiativei artistice luată de către d-na Sofia Teodoreanu de a alcătui un ansamblu coral al conservatorului de muzică.

Cercul Analelor. — Duminică seara ora 9 va avea loc în Aula Universităţii conferinţa ilustrului romancier alsacian André Lichtenberger care va vorbi despre „La jeune fille moderne". Biletele de 5, 3 şi un leu sunt de vînzare la librăria Ionescu str. Lăpuşneanu şi la portarul de la Universitate.

La şcoala de arte s'a înregistrat eri un accident, petrecut în împrejurările următoare :

Doi elevi Delijon Dumitru şi Henrie Carol lucrau la repararea unui automobil, servindu-se în această lucrare şi de o lampă plină cu benzină.

La un moment dat lampa a exploadat. Cei doi elevi au capatat arsuri la faţă şi mîni.

Ei au fost pansaţi la spitalul central.

In beneficiul societăţei *Sprijinul*, pentru îmbracarea elevilor saraci, are loc astă-seară Sîmbătă Mart 8 o mare reprezentaţie în sala Circului Sidoli. Producţii şcolare, teatru de copii, cîntece şi dansuri etc. etc. alcătuesc programul care este foarte interesant de la prima pînă la ultima parte. La finele reprezentaţiei se va da şi o singură parte de cinematograf.

Mîne Duminică 9 Mart. Două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală. Program nou duminical, conţinînd între altele :

Anna de Boleyn, mare dramă istorică în 3 părţi.

Max Linder decorat, comedie interpretată de neimitabilul humorist parizian.

Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Catch-Catch, scene artistice sportive de varieteu.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Luni : Fericirea ucide, piesă grandioasă cu Betty Nansen, eelebra tragediană daneză în rolul principal, etc.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută : Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic ; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici ; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei ; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser ; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

ULTIME INFORMAŢII

Din Bivolari ni se scrie că acolo se zvoneşte despre apropiata desfiinţare a spitalului judeţean.

Unii cred că ar fi vorba de mutarea spitalului la Seuleni, alţii însă cred că e vorba chiar de desfiinţare, pur şi simplu.

Dăm încă-odată cea mai formală desminţire „Evenimentului" care inventează din nou demisiuni din clubul nostru iaşan.

De altfel ne mirăm că „Evenimentul" nu-şi vede bîrna din ochiul său propriu şi nu se ocupă de demisiile care plouă zilnic la clubul grecenist, după demisiile recente ale profesorilor universitari dr. N Leon, Cosmovici, Socor etc.

Conferinţele Foyer. — *Din Bucureşti ne soseşte vestea că succesul conferenţei d-lui Stèphane Lauzanne (care va vorbi Duminică după prînz în aula Universităţii) a fost strălucit.*

La ateneu s'a adunat tot ce are Bucureştiul mai distins; conferenţele sunt sub patronagiul d-lui ministru Duca.

Populaţia ieşană este invitată a face primire conferenţiarului parizian. Persoanele care doresc a aştepta Duminică dimineaţă ora 7.50 *pe oaspete, sunt rugate a veni pe cît posibil în haina de rigoare. Cum conferenţiarul este fruntaş ziarist, domnii gazetari din oraş sunt rugaţi să nu lipsească.*

D. I. Simionescu, scrie «Presa», secretarul general al ministerului de instrucţie publică, a comunicat azi unei delegaţiuni a profesorilor, că s'a luat dispoziţia ca cererile profesorilor cu privire la îndemnizaţiile de chirii să fie satisfăcute şi anume s'a întocmit un tablou de toţi profesorii şi institutorii dela şcoalele primare urbane, ale căror îndemnizaţii de chirie se ridică la un total de peste două milioane de lei.

D. Garabet Ibrăileanu profesor universitar a fost numit pe un period de cinci ani membru in consiliul de administraţie al Teatrului Naţional din Iaşi în locul d-lui avocat A. D. Handoca.

Dacă nici acum n'o merge bine teatrul iaşan !...

Constatăm totodată că o singură înlocuire s'a făcut în comitet, acea a unui amic al nostru.

Conservatorii „puri" au fost cruţaţi. Cartelul continuă.

D. dr. N. Leon, decan al facultăţei de medicină din Iaşi, a fost confirmat pe un nou period de doi ani în demnitatea ce ocupă.

Berliner Tageblatt vorbind de vizita principilor romîni, zice că la Petersburg se fac mari pregătiri şi serbări. Ţarul şi-a amînat călătoria la Livadia.

Principii romîni vor petrece zece zile la Petersburg.

Ni se scrie:

Eri seară un tramvai care venea pe str. Cuza-Vodă spre gară, s'a ciocnit cu o căruţă cu 2 cai care scobora str. G. Mărzescu; accidente nu s'au întîmplat afară că partea dinainte a căruţii a fost sfărmată, caii au scapat ca prin minune. Două colţuri unde trec tramvaele sunt cele mai periculoase: Colţul dela statuia lui Miron Costin şi cel dela consulatul rusesc, unde se întîmplă cele mai dese accidente. Ar trebui ca poliţia să posteze cîte un gardist care să stea în mijlocul stradei, dînd semnale de oprire a circulaţiei cînd trec tramvaele.

D. A. C. Cuza, se află aproape pe deplin restabilit de accidentul ce suferise la un ochiu.

Totuşi d. Cuza, nu va putea încă participa la lucrările Camerei, de oare ce sufere acum de o gripă care îl reţine încă un timp în casă.

Şedinţa Arhivei. — Aseară a avut loc şedinţa obişnuită a societăţii ştiinţifice şi literare «Arhiva».

S'au citit următoarele:

Titus Hotnog: Dare de samă asupra tezei de doctorat în litere „Accentul în cuvintele vechi slave din limba romînă", de d-ra *Eufrosina Simionescu*.

R. Demetrescu: Dare de samă asupra însemnatei lucrări: Phylosophie de *George Guy. Grand.*

Ambele se vor publica în „Arhiva".

Judiciare.—Curtea de apel secţia II a condamnat pe inculpatul Sotir D. Enăşescu la 300 lei amendă pentru delict de fals în acte publice.

— Inalta Curte de Casaţie a respins recursul făcut de Vasile Neculai A Mariei şi Elena A Mariei contra deciziei Curţii de Apel prin care sunt condamnaţi la 15 zile închisoare corecţională, pentru abandonare de copil.

— Marghioala Ciobanu a făcut apel contra sentinţei trib. Roman prin care este condamnată pentru faptul de omor prin imprudenţă.

In strada Nicolina 8 s'a constatat un caz de scarlatină. In stradela Sărăriei 20, un caz de difterie.

Astăzi s'a făcut dezinfectarea dormitorului şcoalei de meserii în urma îmbolnăvirei unui elev de anghină difterică.

In editura «Minerva» a apărut volumul «Rasaduri» de I. M. Chiriţescu, unul dintre cei mai buni prozatori ai generaţiei actuale de scriitori.

Uneltele agricole *precum şi ori-ce alte maşini agricole, viticole şi industriale din fabricele cele mai renumite se găsesc la Reprezentantul din Iaşi,* a Soc. An. Romîno-germană fost **Ventzki**.

ARTHUR N. THALLER
Str. Ştefan cel Mare 29

Depozit permanent

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Catastrofa din Mediterana
— Noi amănunte —

Veneţia.—Vasul scufundat a putut fi ridicat la suprafaţă. S'au mai scos două cadavre care n'au putut fi încă identificate.

Vaporul fiind înclinat şi plin de noroi s'au suspendat operaţiunile, în scop de a se scoate celelalte cadavre care s'ar putea găsi. Se fac încercări de a se remorca vaporul în basinul arsenalului unde se vor face alte căutări ale victimilor.

Ministru de marina francez

Paris.—Senatorul Gauthier. fost ministru al lucrărilor publice, a fost numit ministru al marinei.

Nou record de aviaţie

Berlin.—Aviatorul Thebelen a stabilit un nou record de înălţime, cu trei pasageri, ajungînd la 3750 metri.

Inmormîntarea lui Calmette

Paris. — La inmormîntarea lui Calmette a asistat multă lume literară, artistică şi politică şi o mare mulţime.

S'au depus numeroase coroane pentru Calmette „victimă a patriotismului său".

Proces de spionagiu

Viena.—După dezbateri de mai multe zile, s'a dat sentinţa în contra celor 9 ruşi acuzaţi de spionagiu.

Doi acuzaţi au fost achitaţi iar ceilalţi au fost condamnaţi la mai mulţi ani.

Principii romîni la Berlin
—Primirea oficială.—Comentariile presei germane—

Berlin.—Principii romîni au sosit la orele 4 şi 40 Imparatul, principesa moştenitoare şi toţi principii cum şi personalul legaţiunii aşteptau la gară. O companie de gardă a dat onorurile.

Imparatul a însoţit pe principii romîni în automobile la palat unde sînt găzduiţi

La orele 4 seara a avut loc un prînz de familie.

*

Ziarul „Nordeutsche Algemeine Zeitung" scrie, urînd bună venire principilor de Romînia, care sînt azi oaspeţii împaratului şi împărătesei la Berlin, că principele va găsi la fie-ce pas amintirile sale militare Această vizită întăreşte tradiţiunile consacrate ale celor două case suverane cum şi vechile şi cordialele relaţiuni dintre cele două popoare şi guverne şi mai ales dintre cele două armate între care, acum în urmă, s'a stabilit o nouă legătură cînd Casa Regală romînă a încredinţat pe viitorul moştenitor al tronului său armatei prusiene, căreia aparţine şi tatăl său şi care numără printre mareşalii săi pe venerabilul rege Carol I.

Ziarul sfîrşeşte urînd, în numele Capitalei, bună venire sinceră iluştrilor oaspeţi.

Politica în orientul Europei
— Declaraţiile d-lui Sasanoff —

Constantinopol.—Ziarul „Sabah" află că la recenta întrevedere dintre gerantul ambasadei turce la Petersburg şi d, Sasanoff, acesta a făcut declaraţiuni foarte optimiste asupra păcii în orientul apropiat şi asupra relaţiunilor turco-ruse d. Sasanoff ar fi relevat spiritul de împăciuire ce arată Poarta pentru regularea chestiunilor turco-ruse în suspensie; a dezminţit svonurile alarmante lansate de curînd asupra intenţiunilor Rusiei şi a declaret că programul militar al Rusiei în Caucaz n'ar trebui să inspire nici o nelinişte asupra raporturilor turco-ruse.

Serviciul Telefonic

A doua cetire

Bucureşti. — A doua cetire pentru revizuire se va face la 14 Martie, cînd expiră cele 15 zile de la prima cetire.

O reorganizare

Bucureşti. — In capitală au început o serie de consfătuiri a fruntaşilor conservatori-democraţi în vederea unei schimbări în organizaţia electorală a partidului în Capitală.

Se va stabili modalitatea, care va fi supusă apoi aprobărei d lui Take Ionescu.

Banchetul în onoarea d-lui Lauzanne

Bucureşti. — In sala de marmură a avut loc aseară banchetul dat în onoarea conferenţiarului Lauzanne, redactorul şef al ziarului Le Matin.

S'au rostit cuvîntări de către d-nii Al. Ciurcu, C. Mille, Gh. Rădulescu, Scarlat Lahovari şi Rusu Şirianu.

La urmă d. Lauzanne într'o mişcătoare cuvîntare, a respuns tuturora.

Banchetul în cea mai perfectă cordialitate a continuat pînă la ora 11 de noapte.

Pentru dispensaţi

Bucureşti.—Ministerul de războiu aduce la cunoştinţa dispensaţilor, că în conformitate cu art. 98 din legea recrutării, dispensaţii au a se prezenta cercurilor de recrutare timp de 3 ani consecutivi afară de anul în care s'a acordat dispensa, pentru a proba drintr'o viză a Primăriei, că motivele de dispensă mai există.

In cazul cînd dispenspţii nu se pot prezinta singuri, ar putea face cuvenita dovadă prin reprezentanţi sau prin poştă.

Neîndeplinirea acestei formalităţi va atrage anularea dispensei, asupra căreia ministerul nu va mai reveni.

Sporul în budgetul statului

Bucureşti.—In consiliul de miniştri ce s'a ţinuî eri, a fost o vie discuţiune, cu privire la sporul introdus în budgetul statului.

Cu toate sforţările făcute de d. Costinescu de a înfrîna acel spor, totuşi el se va cifra cu suma de 65 milioane.

Inmormîntarea lui Calmette
Singeroasele încăerări din Paris

Paris. — Cu prilejul înmormîntărei lui Calmette, au avut loc la Paris nişte demonstraţiuni, care s'au transformat curînd în sîngeroase încăerări.

După ce sicriul a fost depus în cavou, mulţimea s'a retras în linişte. Ajungînd însă în centrul Parisului, mulţimea s'a unit cu numeroase grupuri de studenţi naţionalişti şi «Cameloţi ai regelui», cari au început a striga «Jos Caillaux!»

Poliţia intervenind pentru a împrăştia pe manifestanţi, s'a născut o crîncenă încăerare. Un inspector de poliţie, făcînd uz de armă, a rănit pe un manifestant, avocatul de Antoine.

Acesta a fost transportat la o farmacie unde s'a constatat că rana e mortală.

Mulţimea s'a repezit asupra inspectorului şi l'a bătut crunt.

Curînd sosi prefectul de poliţie, însoţit de două escadroane de jandarmi. Se încinse o adevărată luptă, care dură vr'o zece minute.

Sunt mulţi răniţi de ambele tabere.

Liniştea nu s'a restabilit de cît după sosirea de noi forţe armate.

Manifestaţiile din Paris
Declaraţiile doamnei Caillaux

Paris.—Manifestările ostile au continuat. Părăsind centrul, mulţimea s'a îndreptat spre închisoarea Saint-Lazare, unde au huiduit pe d-na Caillaux. Cu greu liniştea a fost restabilită abia spre seară.

*

D-na Caillaux a declarat funcţionarilor închisoarei, că a comis crima într'un moment de eclipsă intelectuală. Ea aşteaptă ca să fie cercetată de medici, cari se vor convinge că se găsea într'o stare de nervositate, care a făcut-o să nu-şi dea seamă de nimic.

Ziarul *Figaro* declară că va combate cu înverşunare această apărare a d-nei Caillaux. avînd dovezi că această crimă a fost premeditată, d-na Caillaux făcînd exerciţii de tir cu multe zile înainte.

Asociaţiunea negustorilor de la sate

Bucureşti.—Numeroşi negutitori de la satele din judeţul Ilfov, s'au întrunit astăzi în sala *Amiciţia* şi au coustituit secţia centrală a ligei comercianţilor săteşti.

Ei au înaintat un memoriu către ministrul de finanţe.

Regele şi Revizuirea

Cum doreşte Suveranul su se faca revizuirea

Acordul între partide

Data convocarei Constituantei

Bucureşti.—Ziarul *Adevărul* publică în numărul seu de azi o sumă de amănunte cu privire la revizuirea Constituţiei, pe care credem interesant a le reproduce.

*

D. Brătianu—spune Adevărul—*a procedat repede cu îndeplinirea primelor formalităţi, în speranţa de a pune pe Suveran faţă cu un fapt îndeplinit.*

După proectul d-lui Brătianu intrunirea Constituantei avea să aibă loc în Mai şi Iunie.

După cum însă putem afirma — zice Adevărul,—*regele s'a opus la o aşa grabnică revizuire.*

Aşa că azi nu se poate preciza nici măcar, dacă alegerile pentru Constituantă se vor face în Mai. Mai probabil este că aceste alegeri vor avea loc în Septembrie sau Octombrie. Dar chiar dacă aceste alegeri se vor face în Mai, este însă neîndoelnic că discuţia revizuirei va fi amînată pentru toamnă.

*

După ce formalităţile parlamentare vor fi îndeplinite, d. Brătianu—spune Adevărul—*după dorinţa Regelui va face demersurile necesare spre stabilirea acordului între partide.*

D. Brătianu însă va întărzia şi de astă dată în a preciza modalitatea reformelor, că se va mărgini în a propune participarea partidelor în constituantă, fără luptă în alegeri, rămînînd ca la toamnă să dea explicaţiuni mai precise.

Acesta ar fi planul d-lui Brătianu, care nu a aratat nici Suveranului o indicaţie mai precisă cu privire la felul în care se vor realiza reformele,

Se asigură însă că Suveranul, în ceia ce priveşte exproprierea, ar fi declarat mai multor fruntaşi politici, că nu înţelege de cît o expropiere limitată şi odată pentru totdeauna, repunîndu-se apoi în constituţie toate garanţiile pentru inviolabilitatea proprietăţei.

Regele nu înţelege apoi că noua împroprietărire să se facă în mod brusc şi repede, ci cu o mare chibzuinţă şi într'un interval de opt ani de zile.

*

E deasemenea cert—zice „Adevărul"—că constituanta după ce va termina opera de revizuire, va fi transformată în cameră ordinară care va vota legile în legătură cu reformele indicate prin revizuire.

Domnii membrii ai societăţii „Fraterna-Israelită-Păcurari" sunt rugaţi a se întruni în localul societăţii din Str. Ghica-Vodă 39

Duminică 9 Martie ora 3 p. m.

în Adunare Generală pentru comemorarea defunctului

Dr. W. Finchelstein

fost medic al Societăţii între anii 1875—1893.

COMITETUL

No. 403
Iaşi, 6 Martie 1914

Două Prăvălii Moderne *N-rele 173 şi 183 din str. I. C. Brătianu vis a vis de Piaţa Sf. Spiridon sunt DE INCHIRIAT în condiţiuni avantajoase. Prima cu începere de la Sf. Gheorghe a. c. iar a doua chiar de pe acum. Instalaţie complectă de electricitate, apă şi canal. A se adresa D-lui sau D-nei S. Zăhărescu str. Lascar Catargi 45 (fostă str. Romînă)*

Reparaţiuni ŞI PRESCHIMBĂRI LA INSTALAŢIUNI de apă şi canal, closete, băi etc. bine executate şi eftin la V. Alexandru, str. Crucei 75.

Prof. Dr. Mezincescu
Consultaţiuni pentru
BOALE SIFILITICE
de la orele 1—2
Str. Lascar Catargiu 10

Berăria „LUTHER"
— PIAŢA UNIREI —
Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.
Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.
Bere specială din renumita
Fabrica „LUTHER"
Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.
CONCERT
sub conducerea maestrului *Gh. Drigoi*
Simbătă, Duminicele şi sărbătorile
Matineu de promenadă
Localul este încălzit cu calorifere.
Se primesc abonamente lunare.

Dr. HALPERN
de la Facultatea din Paris
Mamoş — Boli de femei —
OPERAŢIUNI
Reintors din Paris şi-a reluat ocupaţiunile
5 STRADA PACURARI 5
vis-a-vis de Cofetăria Tuffli.

Dela 23 Aprilie 1914 se închiriază
Două magazii de cîte 12 metri lungime şi 6 m. adîncime
Informaţiuni la proprietar d. M. H. Goldner str. Gh. Mîrzescu 17.

Ocaziune De vînzare o chitară avînd o vechime de peste 70 ani, cu gît dublu şi resonanţă admirabilă. Adresa la redacţie.
Str. Nemţească 6

De arendat sau de vînzare o vie — podgoria Breazu — fără plantaţie, cu pomi roditori, în întindere de 4 falci, avînd apă purgativă captată într'o fîntînă de 12 m. c.
A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str. Stefan cel mare No. 6.

Prima Calcătorie şi Spălătorie
— DE LUX —
A. Müller
Iaşi strada Păcurari No. 15
Aduc la cunoştinţa Onor. clientelă şi Onor. Public că introducîndu-mi în atelierul meu maşini şi lucrători speciali în această branşă, se spală şi se calcă în cel mai nou sistem:
Cămăşi, Gulere, Trousouri, ori-ce fel de Broderii, Lengerie fină şi perdele.
Servind prompt şi preţuri moderate.
Cu deosebită stimă
A. Müller
Strada Păcurari 15.—Iaşi

Armasar frumos tînăr (5 ani) inalt, negru este de vînzare. A se adresa D-lui Dr. Ratianu str. Cuza-Vodă 46.

Preda Limba Franceza
Profesor francez asigurînd perfecţionarea în scurt timp.
Réné Griffon
29, Toma Cosma

RENUMITUL MAGAZIN DE MU. ICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

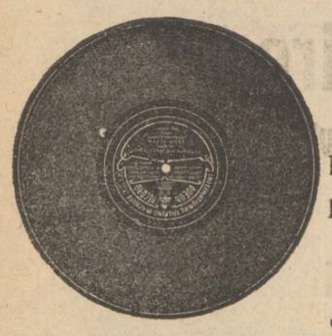

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca

Carusso, Tita Rufo, Tamgua etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vasiui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vărsta de 7–8 iuni, in momentul inţercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL:
6. Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRERES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, A merica şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol, Smochine* şi *Maloga* de *Smyrna, Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „CORDANA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale

Setrac H. Ohannesian
str. Cuza Vodă 42

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —

Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILA NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului Leon From

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domicliiu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mîrzescu

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode strâine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puţeţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale:

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI

PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clienţiste şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *sis-a-vis de Hotel Traian, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Macanoterapia.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Facerei. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurei cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) şi mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 81.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2125.– Marţi 11 Martie 1914

Ideologul d. Stere

Unii — ce-i drept, foarte puţini la număr — au văzut în discursul d-lui Stere, de la Cameră, expresia unei convingeri sincere. Inamorat de ideile reformiste, care-i sunt atît de scumpe, deputatul de Iaşi n'a putut să nu dea alarma, atuncea cînd a văzut reformele ameninţate. Discursul d-lui Stere a fost un strigăt de conştiinţă, zic aceştia.

Desigur că cel dintăi d. Stere trebue să-şi rîdă în barba-i, astă-zi tunsă, de această naivitate. D. Stere consecinte cu ideile sale! D. Stere ideolog! D. Stere înamorat de o idee!

Avem cuvinte să susţinem că d-sa ie departe de a fi ideologul pretins şi omul politic consequent! Dar nu poţi face cuiva o vină dintr'o lipsă de consequenţă în politică. Cum foarte bine o spune Clemenceau, rigiditatea, inflexibilitatea, în politică, constitue o greşală şi mai mare de cît o prea mare lipsă de consequenţă politică. Condiţiile complexe, care alcătuesc astă-zi aluatul politic, variază atît de mult şi cu o repeziciune atît de uimitoare, în cît, în mod fatal, vederile şi soluţiile în privinţa problemelor politice trebue să varieze. Un om politic, care ar remînea rigid în concepţiile sale politice, care s'ar anchiloza în credinţele şi ideile lui, ar constitui o curiozitate politică, căci acel om ar nesocoti condiţiile de mediu ambiant şi influenţa ce acest mediu fatal exercită.

Nu am face dar o vină d-lui Stere din lipsa sa de consequenţă — atîta vreme cît ea ar privi ideile şi concepţiile politice. Nu este însă tot astfel cînd e vorba că procedeele d-sale ilogice învederează un fond sufletesc de arivist prin excelenţă.

Rare-ori un om politic să fi dovedit atîta contrast între credinţă şi manifestare, între vorbă şi faptă, între susţinerile pretinse ideologice şi procedeile întrebuinţate în realitate. Omul contrastelor—iată cine ie d. Stere.

Ast-fel d. Stere susţinea acum cîţi-va ani că i s'a oferit un minister şi că d-sa ar fi pus condiţii şi ar fi ridicat anumite pretenţii. In acelaş moment d. Morţun, pe atunci ministru al lucrărilor publice şi intim al d-lui Brătianu, ca şi astă-zi, dezmintea categoric că i s'ar fi propus vr'o dată un minister d-lui Stere.

Tot ast-fel în timpul cînd era vorba de alegerea unui preşedinte al clubului liberal local în locul d-lui Poni, actualul raportor al revizuirei autoriza pe un reporter al *Opiniei* să spuie că d-sa nu va primi nici odată preşidenţia în chestie—întru cît voieşte să-şi cheltuiască toată muncă şi energia la *Viaţa Romînească*, munca pe care o crede mai utilă de cît ceea ce ar trebui cheltuită ca preşedinte de club,—şi trei zile mai tîrziu—cetiţi trei zile—d-sa era preşedinte de club.

Ideolog şi democrat pornit, în contra tuturor obiceiurilor ciocoeşti, care dovedesc tradiţii medievale, d. Stere se decide totuşi să provoace la duel pe cei de la *Evenimentul*, un an însă, după ce se duce campania sîngeroasă contra d-sale—campanie nedreaptă credem noi—şi care a culminat cu publicarea unui document, menit să rămîie secret, reclamaţia zemstvoului.

Utilizînd acordul între partide—acord atuncea încă în faşă—d. Stere a ajunge profesor universitar, dar abia numit, *ia un concediu de un an pentru a studia un proces*, **lucru mărturisit de d-sa însuşi**.

Recunoaşterea acestui lucru şi faptul în sine constituie cea mai mare greşală, căci întîmplarea invederează că nu catedra Universitară era principalul ci că ea constitue o anexă în viaţa d-sale publică, un titlu spre a putea ajunge mai departe, tot mai departe.

Publicist, vecinic democrat, pururea larg în principii, d-sa găseşte însă de cuviinţă să provoace la duel ziarul care l'a atacat, cu clauza ca să nu i se spuie că autorul articolului ie un jidan — d. Stere nu se bate cu jidanii, fie ei chiar publicişti — *acelaş d. Stere care a avut raporturi cu publicişii şi ziarişti evrei şi a luat chiar cuvîntul la o întrunire publică convocată de organizaţia evreiască.*

Director al unei reviste importante, care pretinde a fi în curent cu tot ce priveşte mişcarea publicistică a romînimei de pretutindinea, d. Stere şi revista d-sale nu suflă un cuvînt despre plagiatul d-lui Cuza, deşi această chestie provocase atîta discuţie şi mişcare publică. Să fie motive de oportunism?

Atîtea şi atîtea — pe care nu voim să le reîmprospătăm acum. Şi toate menite să dovidească nu pe omul lipsit de logică şi consequenţă în viaţa sa politică ci pe oportunistul, pe arivistul prin excelenţă, care trece peste toate, nesocoteşte toate, numai şi numai spre a ajunge la ţelul dorit.

Dar mai ie o caracteristică a firei d-sale ariviste: autoritar cu cei mici, serviabil şi îndatoritor cu cei tari — şi aceasta pe motivul unui pretins cavalerism.

Dar despre aceasta altă dată.

MICI POLEMICI

Cuvîntul « Conspiraţie » în discursul parlamentar al d-lui C. Stere n'a fost un lapsus linguae, *ci un ecou al originei ruseşti a raportorului.*

*

Fostul prefect d. Costachi Negruzzi a trimis Bivolărenilor asigurări să nu aibă teamă de desfiinţarea spitalului. In păstrarea d-sale se află banii incendiaţilor şi inundaţilor din partea locului...

*

D. A. C. Cuza a căpătat influenţă.
...De vină este d. Georgel Mîrzescu.

*

Desperat de dispariţia « Cuvîntului » este în primul loc « Evenimentul », care trebuie să înghită tot spanacul d-rului Cosmovici.

*

A propos.
Foştii „cuvîntişti" au promis să scoată ziarul lor duminica.
Incă o poliţă pe care n'o achită...

*

Dările de seamă despre înmormîntarea lui Calmette, fostul director al lui Figaro *vorbesc de depunerea corpului într'o biserică din Paris.*
Cum rămîne cu « Evenimentul », care combătea post mortem, pe « jidanul » Calmette?

*

Cu atîtea promisiuni cîte fac liberalii pentru budgetul nou, o să avem un 1 Aprilie cel mai bogat în... păcîleli.

Săteni nedreptăţiţi!

— Guvernul să ia măsuri urgente —

Statul este cea mai însemnată persoană morală şi ca atare, avînd felurite raporturi juridice cu particularii sau cu alte persoane morale, de aici conflicte şi deci procese, în care Statul poate figura ca reclamant sau ca pirît.

Legile, şi mai ales procedura, cuprind atîtea precauţiuni şi atîtea mijloace de prelungirea judecăţilor, în cît nimene nu se poate plînge că a fost surprins şi că nu s'a putut pregăti îndeajuns pentru lupta decizivă. Aceste precauţiuni se transformă, cele mai de multe-ori, în şicane, pentru că sunt nesincere, pentru că se ştie mai dinainte că rezultatul lor nu serveşte la nimic de cît la trăgănare, pentru a despera pe adversar. Aşa, spre pildă: îi spui adversarului: nu deţin imobilul ce se revendică, sau nu-ţi recunosc calitatea, să aduci dovezi cu acte şi marturi, etc., ceea ce consumă cel puţin şese şedinţi, plus cîteva amănări din lipsă de procedură, şi aceasta la Tribunale însamnă 2—3 ani de amănare zadarnică datorită şicanei. Ei bine, Statul, şi în special ministerul de domenii, uzează de toate acoste mijloace nepotrivite cu o persoană... morală. Iată nişte săteni deposedaţi de pămînturile lor, ce li s'a dat în 1879, pentru motivul că le-a abandonat din cauza depărtării prea mari de locuinţele lor. Aceşti săteni, în lipsa prea mare de pămînt, reclamă acele pămînturi, care se arendează de către percepţori, în general cu preţuri mici, la persoane favorite şi de multe ori interpuse.

Ce e mai natural de cît ca statul să fie mulţămit că împroprietăriţii, sau urmaşii lor, caută să-şi reia pămînturile, de oarece prin aceasta numărul nemulţămiţilor şi al celor lipsiţi ar descreşte, spre binele lor şi al statului însuşi. Cu toate aceste, fără ca statul să aibă vre-un interes pentru a îndepărta cît mai mult pe adevăraţii proprietari de terenurile părăsite de ei altă dată, avocaţii sei uzează de toate şicanele posibile în acest scop. Nu se aduce o probă fără ca să se ceară contra probă, fără să reuşască însă, prin aceasta, de cît la trăgănarea şi înciudarea oamenilor. Aşa, asupra calităţii de reclamant, se cere dovadă că cel ce reclamă nu este fiul tatălui său şi al mamei sale, sau că părinţii lui n'au fost cununaţi, ceea ce îndignează buna credinţă a omului, care vede în această procedare o rea credinţă neexplicabilă, o şicană din care statul nu profită nimic cum ar profita un particular, a cărui răutate şi rea credinţă este de altfel explicabilă.

Cel puţin guvernul actual, care proiectează exproprierea din moşiile particulare în favoarea celor lipsiţi de pămînt, nu este de loc consecvent cu sine însuşi cînd permite avocaţilor săi să întîrzie, fără nici un scop, realizarea dreptului reclamat şi probat.

Ar trebui ca d. ministru de domenii să intervie şi să îndrepteze acest abuz compromiţător pentru interesele statului şi fără nici un rost.

NOTA ZILEI

Nietzsche aplicat.

Acum cîte-va zile telegraful aducea din Anglia următoarea cetire:

«In curtea Camerei comunelor a fost arestată astăzi sufragera Wilson, care se îmbrăcase în haine bărbăteşti.

Imediat a fost dusă la comisariat, unde a fost condamnată la şase săptămîni închisoare. In buzunar avea o biciuşcă şi sufrageta a declarat că voia să bată pe primul ministru Asquit sau pe ministru de interne Max Kenan».

Destul de originală şi de inocentă această dorinţă de a bate pe miniştri. Ea ne aduce aminte de vorba lui Nietzsche: „Nu uita biciul, cînd eşti cu femeile.

In tălmăcire modernă: „nu uita că *ele* au biciul în mînă şi—fereşte-te.

Actualităţi

Drept de vot femeilor

Acum cînd se vorbeşte cu atîta aprindere de modificarea constituţiunei noastre, acum cînd o parte din ţară se agită pentru reformarea colegiilor electorale, şi întroducerea votului unic—un pas către votul universal—este cred, locul a ne întreba: dar cu dreptul femeilor de a lua parte la vot, cum rămînem?

Chestiunea femenismului devine ameninţătoare în două ţeri ale Apusului; Anglia şi Franţa.

Se ştie că femeile au obţinut dreptul de vot şi deci pe acela de a fi alese ca reprezentante ale naţiunei în cîte-va state mici. In Finlanda, în Norvegia şi Suedia au ajuns să obţină dreptul de a fi alese ori în parlamente, în unele consilii locale şi cum: *„l'appétit vient en mangeant"* femeile luptă pentru a obţine asemenea drepturi şi în alte state.

Acum cîţi-va ani în urmă, vor fi şase ori şapte ani, mişcarea femenistă era ridiculizată. Pe scenele teatrelor se juca femeia avocat, domnia femeilor etc. şi nu era spectator sau spectatoare care să-şi poată ţinea rîsul faţă cu situaţiunile comice, în cari erau puse femeile.

Astă-zi însă nu se mai rîde. Numărul femeilor, cari cer dreptul a lua parte la viaţa Statului, a devenit legiune. Ele întrebuinţează aceleaşi arme pe cari le-au întrebuinţat barbaţii ca să ajungă la egalitatea tuturor înaintea legii.

Femeile îşi zic că această formulă e o amăgire căci nu toţi sunt egali în faţa legii. Jumatate din omenire, femeile, n'au drepturi, nu sunt egale cu barbaţii. Deci, cu dreptul. zic ele, trebue să facem a se respecta principiul pe care barbaţii l'au recunoscut, dar pe care nu-l aplică.

Ast-fel în Franţa au încercat a se înscrie în listele electorale pe baza principiului de mai sus, precum şi pe tălmăcirea textului Constituţiei, care zice: ori ce francez.

Şi dacă s'au găsit Primării, cari pe tema unor ast-fel de explicaţiuni, le-au înscris în liste, în schimb Tribunalele le au scos de pe acele liste, cu nemiluita.

De altă parte, unii parlamentari mai prevăzători au propus un proect de lege tot în Franţa, prin cari femeile să fie admise în consiliile comunale şi judeţiene.

Se întrevede dar că chestiunea aceasta chestiunea dreptului de vot al femeilor se va pune cît de curînd, şi cît de curînd ea va deveni acută.

Parlamentarii francezi, de cari vorbesc aici, tocmai aceasta vor s'o prevină. Ei vor să dea acum mai puţin, pentru ca nu mîne, poimîne, să li se ia fără voia lor, şi nu puţin.

Apoi în Anglia isprăvile sufragetelor sunt cunoscute de toată lumea.

Cu dreptul dar trebuie să recunoaştem *că nu se mai poate rîde de mişcarea femenistă.*

Chestiunea aceasta e eşit din făgaşul în care s'a învîrtit o bună bucată de vreme.

Nu mai suntem astă-zi la studiul teoretic al superiorităţii intelectuale a barbatului şi la inferioritatea celei a femeilor. Nu mai suntem la ideia ca femeia să fie bună gospodină şi atît.

Noi singuri recunoaştem că în anumite împrejurări sfaturile ei ne sunt de folos. Dacă nu pe faţă, ci oare cum ocult luăm de multe ori idei de la femei să, privitoare la viaţă, în complexul ei.

De cîte ori nu auzim, altă dată simţim că o mînă de femee conduce politica unui partid?

Nu e drept atunci, ca femeile cari au asemenea rol ascuns, se ceară a-l juca pe faţă?!

Şi noi avem un minuscul partid femenist. El nu e ameninţător pînă acum. Dar cine ştie cum pot ajunge lucrurile în Apus, şi atunci?!

Parlamentarii francezi — fiindcă vorbim de starea din Apus — în număr de aproape 200 au propus a se acorda femeilor dreptul de a putea fi alese în consiliile judeţene şi comunale.

Această cifră de 200 deputaţi din un total de 580 — arată cît progres a făcut în acea ţară chestiunea de care ne ocupăm.

Acum cînd se modifică constituţia, n'ar fi oare timpul a se discuta şi despre locul pe care femeile ar trebui să-l iea la viaţa de stat?

De multe ori noi am admis idei şi soluţii, cari nu băteau numai de cît la uşă. Le-am luat de la alţii pentru că am crezut că sunt bune şi am procedat înţelepţeşte.

N'ar fi bine să procedăm tot astfel şi în chestiunea femenizmului?

N'ar fi bine ca partidele să-şi spună cuvîntul lor?

Nu e timpul venit pentru aceasta?

Vir.

OAMENI ŞI LUCRURI

ANUL DINTÎIU...

Ca şi acum, un început de primăvară chema la viaţă Natura toată.

Şi iată că anul trecu, întreg, alcătuit din zile, din ceasuri, din clipe; făcut din plăceri, din emoţiuni, din tristeţi, din amintiri şi din uitări.

Un an mai puţin pentru noi, — dar un an deplin pentru tine, mică fiinţă, care creşti ca iarba fragedă în roua primăverei ce poartă în parfumul proaspăt toate făgăduinţele, speranţele şi vigorile anotimpului nou.

Luat-ai oare dela *noi* anul acela de viaţă? O, nu! Vremea e a tuturor şi a nimănui; din ea răsărim cu toţii şi în ea ne vom pierde cîndva, neştiuţi, fără urmă, întocmai ca descărcările luminoase cari străbat văzduhul, fără să umple nimic din nesfîrşitul lui, fără să lase nimic pe urma lor, afară de umbre, — afară de umbra cea de-apururi.

O! luminele noastre sunt mai trecătoare de cît clipa, mai scurte de cît ea şi mai neînsemnate ca nimicul.

Un an—e mult pentru noi, cari ne îndreptăm spre declin. Un an, în care tu, fiinţă mică, ai răpit atît de mult, din ceasurile libere, din gîndurile zburătoare, din versurile şi din paginele ce s'ar fi putut aşterne. Dar ce strălucită răsplată de nemăsurate plăceri şi tresăriri şi nădejdi, necunoscute odinioară! Căci tu nu eşti numai ecoul armonios al unei efemere clipe care s'a stins, ci solul unei vremi de aşteptări şi de încredere nemărginită; nu eşti inconştientul produs al unui instinct, ci Necunoscutul, infinitul torenţialelor chemări tainice la existenţă ale Universului. Şi ce sunt faţă de *dînsul* plăcutele pierderi de vreme şi reflexele cugetării necreate, ori nescrise pe hîrtie?

Această infatuoasă nemurire de o zi ce însamnă pe lîngă veşnicia care asigură în forme durabile, neşterse, trăsătura şi graiul şi zîmbetul şi lacrima, toate alcătuind, la o laltă, acel element suprem şi miraculos care se chiamă *viaţă?*

Fost-au cînd-va ale noastre surîsul acesta cald şi nevinovat; graiul acesta copilăresc, plin de muzică şi de înţelesuri, în lipsa lui de formă şi de sens; încumetările aceste de luptă între şubreda nenevrîsinice şi impulsurile neînfrînate, cari nu cunosc nici teama, nici raţiunea, nici măsura în gingaşele lor îngăimări şi legănări?

Fost-au cînd-va ale noastre ploile aceste de raze şi priviri, încîntătoare prin lipsa lor de răutate; încercările aceste tot mai izbutite de a vroi, de a gîndi şi de a rosti întăile ecouri ale unei existenţe ce se crede de sine stătătoare?

...Vor fi fost, de sigur. Şi de aceea răsună şi vibrează şi tresare în ele fiecare fibră din existenţa noastră, cu un torent de mulţumiri sufleteşti, din care se întocmeşte, printre toate amărăciunile, un cîntec de slavă, un imn pentru această minune care se cheamă *a trăi!*

Rodion

Sistemul montesorian

La puţini din lumea pedagogică, numele de *Montessori* a rămas necunoscut, fie şi numai în cîteva trasături generale.

D-na dr. Maria Montessori, profesoară la universitatea din Roma, voind să puie de acord metodele învăţămîntului cu ştiinţa a buleversat în mare parte ceia ce devenise aşa de învechit în pedagogie.

Cartea d-nei Montessori a ajuns—pentru cei care-şi dau bine seamă de ce însemnează a educa pe o fiinţă omenească—a ajuns *Evanghelia noii religii pedagogice.*

Deşi scrisă într'o formă ştiinţifică cam rece poate pentru unii cărora nu le place să aprofundeze lucrurile, totuşi ea are darul să deschidă ochii celor ce o citesc punîndu-i pe calea adevăratei metode de a creşte copiii.

Sistemul întrodus de d-na Montessori se răspîndeşte cu multă iuţeală în toată lumea. In America e la mare preţ. Şcolile froebeliene din Elveţia au început a se transforma după procedeul Montessori.

D-ra Ioteyko directoara facultăţii internaţionale de Pedologie din Bruxelles considera acest sistem ca una din încercările cele mai reuşite a aplicărei metodelor pedologice la educaţia copiilor mici, căci metodele din şcoala d-nei Montessori sunt inspirate de principiile raţionale ale pedagogiei ştiinţifice.

Reformele întroduse în *Casa d-nei Bambini* se raportă mai întăi la mobilierul şcolar. Băncile sunt proscrise. In locul lor s'au construit măsuţe cu picioare solide, dar foarte uşoare.

Doi copii de 4 ani le pot transporta cu uşurinţă. Istoricul transformării ce au suferit băncile e foarte interesant. Banca—una din marile greşeli făcute de pedagogia ştiinţifică materialistă, după cum se exprimă autorităţile pedagogige—a evoluat după cum a evoluat şi metodele.

La început era o bancă brută, pe care stăteau copii. Mai apoi ea a fost adaptată vîrstei copilului luîndu-se în seamă lungimea picioarelor.

Pentru aceasta s'a modificat lungimea scaunului calculîndu-se matimaticeşte distanţa dintre pupitru şi scaun, aşa fel că scoliosa să nu mai diformeze spatele copilului. După acesta urma sistemul special de bancă în care copilul e ţinut să observe o poziţie higienică şi corectă, căci altfel la cea mică mişcare, scaunul se pleacă, pupitrul se ridică, sprijinul picioarelor se răstoarnă şi copilul abia are spaţiul trebuitor în care să stee în picioare.

Dar acest fel de bancă era un adevărat instrument ştiinţific pentru a face pe copii să fie atenţi căci pe altă cale atenţia nu se putea capata mai înainte—învăţătorii îmbîcsind capul copiilor cu tot felul de lucruri.

Pentru aceasta vin în ajutor şi pedepsele şi recompensele. Însă intenţia pedagogiei ştiinţifice este de a cuceri libertatea în care să se desvolte manifestările individuale.

Partizanii vechei metoade însă fac obiecţiuni. Ei zic că mişcîndu-se copii fac ca scaunele să cadă şi mesele să se răstoarne şi aceasta face desordine.

Mai întăi scaunele şi mesuţele permit copiilor să-şi aleagă poziţia care le convine căutînd în acelaş timp să fie şi la locul ce trebue. Neliniştea lor se va trada numai de cît. Pe cînd cu vechiul sistem copii nu putea fi destul de bine observaţi. Cu ajutorul actualului sistem însă se ajunge la disciplina fundată de libertate. Fie-care dispune de persoana sa şi e stăpîn totodată pe sine, ceia ce-i va servi şi în viaţă.

O inovaţie a sistemului montessorian, este de a pune sufletul copilului în comunicaţie cu natura făcînd pe copil să cultive plante, să crească animale astfel

Făina Lactată NESTLE

Unicul aliment complect pentru copii şi bolnavi

— Cutia lei 2. —

De vînzare pretutindeni. —

Monstre gratis la casa „NESTLE" strada Mântuleasa No. 6, Bucureşti.

A se se referi la anunţul acestui jurnal.

ca el să se iniţieze în observarea fenomenelor vieţii.

In privinţa lucrului manual d-na Montessori în locul ţesăturilor şi al broderiilor a introdus olăria, fabricarea cărămizilor şi construirea caselor în miniatură—lucru mult mai apropiat de natura copilului.

Mare atenţie dă doamna Mantessori simţurilor întrebuinţînd obiecte pentru pipăit; hîrtie stofe. Pentru cunoaşterea temperaturei vase cu apă caldă. Pentru educarea simţului gravităţei plăci de diferite feluri de lemn. Pentru *gust şi miros*: flori şi alimente. Pentru deosebirea sunetelor o serie de clopote şi ciocanaşe.

Novatorii în pedagogie recunosc că sistemul d-nei Montessori e bazat pe o adevărată şi aprofundată cunoaşterea psihologiei copilului.

Cu sistemul montessorian pedagogia intră într'o eră nouă.

Maria C. Buţureanu.

Expoziţia pictorului Băncilă la Bucureşti

Primul pictor iaşan, care a avut *curajul* să deschidă o expoziţie de pictură la Ateneul din Bucureşti, este *Octav Băncilă.*

Am subliniat curajul, căci în adevăr că pictorii cari trăesc în Capitală, nu vor să ştie dacă mai există alţi-pictori în *provincie*; Băncilă a avut îndrăzneala de a face ca pictura din provincie, să valoreze mult mai mult ca cea *din Capitală*, cu mici excepţii. Fără tovarăş, fără ajutor din partea nimănui, a deschis singur o expoziţie, care este privită de public mai bine de o lună şi care va mai fi privită.

Artiştii din Capitală sunt în majoritate reclamagii şi urăsc tot ce nu face parte din secta lor... Se admiră ei între ei, admiraţie mutuală, pe cînd Băncilă a plecat la Bucureşti, fără să ştie nimeni din Iaşi şi din Bucureşti.

După o săptămînă de la deschiderea expoziţiei lui Băncilă, toată presa cinstită din Capitală a început a arata, că tablourile lui Băncilă, sunt ceva nou pentru Bucureşti.

De obicei acei din Capitală prefer tecnica înaintea ideiei, la Băncilă este întâiu ideia şi al doilea tecnica; apoi mai toate expoziţiile pe cari le vizitez regulat la Bucureşti, le lipsesc *compoziţia*, pe cînd Băncilă se arată un compozitor de seamă şi cu o tecnică originală viguroasă.

Noi ieşenii cunoaştem cîteva tablouri de ale lui Băncilă, expuse prin vitrinele magazinelor; dintre toţi absolvenţii şcoalei de Belle-Arte din Iaşi, pot zice că aproape el a rămas mai fecund şi mai artist. Ieşenii însă nu l'au preţuit pe Băncilă, fie că-i dintre noi, fie că pictura la Iaşi este un lux, fie din alte pricini.

Expoziţia lui la Bucureşti a făcut o revoluţie,—de oare ce alte expoziţii au fost silite să închidă,—înainte de vreme. Declar că chiar mie care am fost coleg de şcoală cu Băncilă, şi după expoziţia lui de la uzina teatrului naţional din Iaşi, acum vre-o 12 ani, care mi-a plăcut mult, —după cîţiva ani, nu-mi mai făcea impresie plăcută tablourile lui,—dar văzînd că omul acesta munceşte şi munca lui nu-i în zadar, mi-am schimbat părerile în urmă cu convingerea că este cineva şi întruneşte în artă, cele două calităţi esenţiale: «*talentul şi munca*».

Nouă, trebue să ne pară bine că un fiu al Iaşului, a făcut o minune în Capitală. La Iaşi, nu-i vorbă că tot ce expunea se vindea, însă nu cu preţul cît valorează lucrarea lui, pe cînd la Bucureşti, o ştiu din isvor demn de crezare, în trei săptămîni a încasat *15.000 lei* pentru lucrările lui de la Ateneu.

Îi urez din toată inima un succes şi mai mare în viitor.

Const. B. Penel

Două Prăvălii **Moderne** *N-rele 173 şi 183 din str. I. C. Brătianu vis a vis de Piaţa Sf. Spiridon sunt DE INCHIRIAT în condiţiuni avantajoase. Prima cu începere de la Sf. Gheorghe a. c. iar a doua chiar de pe acum. Instalaţie complectă de electricitate, apă şi canal. A se adresa D-lui sau D-nei S. Zăhărescu str. Lascar Catargi 45 (fostă str. Romînă)*

Conferinţele noastre

Comitetul executiv al clubului conservator-democrat, în ultima sa şedinţă, a hotărît, între altele, ţinerea unui ciclu de conferinţe, în legătură cu chestiunile politice şi sociale la ordinea zilei.

Iată prima serie de conferinţe anunţate:

Joi 13 Martie .	*d. Gh. Ghibănescu*
„ 20 „ .	*d. Lascar Antoniu*
„ 27 „ .	*d. EugenHerovanu*
„ 17 Aprilie .	*d. G. Dornescu*
„ 24 „ .	*d. M. Mavrodin*

CASATORIA PRINŢULUI CAROL

Revelaţiunile presei străine

Cele două căsătorii

Presa străină acordă o importanţă de căpetenie ştirei despre apropiata logodnă a prinţului Carol al României cu Marea Ducesă Tatyana, fiica Ţarului, — precum şi de acea a Diadocului cu princesa Elisaveta.

Situaţia României în Balcani

Ziarul *Berliner Tageblatt* ocupîndu-se de sus aratata eventualitate, zice că România are azi o situaţie excepţională. *România a ştiut să intervie la timp în conflictul balcanic. a nimerit momentul pentru a interveni în al doilea răsboiu şi să dicteze astfel pacea din Bucureşti.* E firesc că acum toate statele interesate în Balcani, caută prietenia României.

Avansurile Rusiei

Politica greşită a Austriei, a grăbit avansurile ce le face Rusia, pentru a recăştiga simpatia României. In acest scop d. Koziel a fost trimis la Bucureşti şi speră că actualul ministru al Rusiei o face, să ia din ce în ce o consistenţă mai mare.

Consecinţele s'au văzut imediat. Ţarul a numit pe regele Carol Mare Mareşal al armatei imperiale şi acum e vorba de stabilirea unei legături depline prin căsătoria Marei Ducese Tatyana cu prinţul Carol.

La rîndul ei Franţa ajută această operă şi în acelaş timp să-şi apropie simpatiile României, a trimis o serie de conferinţiari de seamă, care fac operă bună.

Ziarul regretă că Germania n'a făcut acelaşi lucru,—şi se mulţumeşte în a critica iniţiativa Franţei.

Retrocedarea Basarabiei

Continuînd ziarul *Berliner Tageblatt* zice, că ori cum o piedică mare există şi care împedecă cimentarea prieteniei dintre România şi Rusia. România nu poate uita resboiul din 1877, cînd după marele ajutor dat, şi-a văzut răpit o parte din teritoriul seu de către Rusia.

Se pare însă că o schimbare se operează în această privinţă în Rusia. Şi dintr'o sorginte politică însemnată,—care însă nu este confirmată — se afirmă, că Ţarul ca dar de nuntă, va retroceda României o parte din Basarabia.

Oamenii de stat din România şi alianţa cu Rusia

La rîndul seu ziarul vienez *Die Zeit* analizează consecinţele căsătoriei prinţului Carol cu fiica Ţarul. Acest ziar spune că proectul se datoreşte princesei Maria, care este înrudită cu casa rusească. Prin această căsătorie, se va stabili o legătură, care va avea şi consecinţe politice, în senzul unei alianţe între Rusia şi România.

Acest ziar adaugă:

—« Nu e însă mai puţin adevărat, că oamenii politici din România, sunt viu îngrijoraţi de turnura ce pot lua lucrurile în urma celor două proecte de căsătorie, azi la ordinea zilei în România; — ei îşi exprimă teama ca nu cum-va România să fie expusă în a-şi perde acţiunea ei în dejenvenţă, fapt ce poate periclita interesele ei vitale.»

INFORMAŢII

In ceia ce priveşte constituirea noului Consiliu Comunal, pare a fi definitiv hotărît, ca să aibă loc la 30 Martie cînd actualul parlament va fi fost dizolvat şi prin urmare d. Georgel Mîrzescu va putea fi ales primar.

Noul budget comunal va fi votat în aceiaşi zi.

Din Bucureşti ne vine ştirea că d. dr. Gh. Jocu cunoscutul medic veterinar s'a îmbolnăvit grav.

Îi urăm o grabnică şi deplină însănătoşire.

Printre podgorenii din judeţul nostru, a produs o adevărată uimire, faptul că proectul în potriva falşificărei vinurilor a fost reţinut de secţia 5-a Camerei.

E vorba chiar de a se convoca o întrunire a podgorenilor, cari să ceară cu stăruinţă votarea acestui proect de lege, prezintat din iniţiativă parlamentară.

Astăzi şi mîne, comisiunea de recrutare va funcţiona în localul comisiei a II-a, pentru tinerii înscrişi pe tabela circumscripţiei a II-a.

Sîmbătă seara, la clubul social-democrat din localitate, d. doctor C. Racovschi a ţinut o conferinţă tratînd despre Socialism şi clasa muncitoare.

Au fost rîdicate măsurile sanitare privitoare la epidemia de ciumă ivită în oraşul Saatov (Rusia).

Lucrătorii industriali şi agricoli vor fi supuşi la intrarea în Romînia, regulamentelor în consecinţă, de poliţie sanitară.

Ministerul agriculturei şi domeniilor a făcut cunoscut prefecturei de judeţ să vegheze ca vînzătorii detaliişti să nu vîndă peştele cu un preţ mai mare de cît acel fixat de minister.

In saloanele d-nei şi d-lui Constantin Mille, la Bucureşti, va avea loc mîne o recepţie, în onoarea d-lui Lauzanne redactorul şef al ziarului *Le Matin.*

Eri s'a serbat hramul bisericei 40 de sfinţi, cu o deosebită solemnitate. Serviciul religios a fost oficiat de arhiereul Şerban, înconjurat de preoţii acelei biserici.

Unirea Educatoarelor Romîne va întemeia **o şcoală populară de gospodărie** în Tataraşi; pentru sporirea fondurilor necesare, Societatea dă şi *două* reprezentaţii cinematografice la *Cinema-Modern* (Piaţa Unirei): una *ziua, Joi 13 Mart, ora 4 jum.*, destinată mai cu samă tineretului şcolar, alta *seara, Simbătă 22 Mart ora 9 şi un sfert*, ambele cu filmuri foarte alese şi noue. Publicul ieşan este rugat să nu lese nici un loc neocupat, astfel în cît beneficiul şcoalei să fie cît se va putea mai mare.

Biletele se găsesc la şcoala secundară «Oltea Doamna», iar în zilele de reprezentaţie la casă.

Ziarele vieneze ne aduc ştirea, că regina Romîniei a trimis mulţumiri d-lui Gustav Valdheim, directorul revistei „Ordinelor", pentru un articol publicat cu privire la activitatea literară a Reginei.

Se aduce la cunoştinţa tuturor elevilor preparaţi în particular de curs secundar, că petiţiile pentru scutire de taxă —50 lei cursul inferior şi 80 lei cursul superior—trebue să se facă de urgenţă la *Casa Şcoalelor* pînă la 25 Mart a. c., pentru ca pînă la 1 April să le vie răspunsul dacă sunt scutiţi.

Numai după acest răspuns vor face de la 1—30 April înscrierea lor la minister.

Petiţiile pentru scutire de taxă la „Casa Şcoalelor" şi de înscriere la Minister se pot procura de pe acum de la d. G. Nica, secretarul liceului naţional.

De asemenea toţi tinerii şi funcţionarii. cari n'au împlinite fie 4 clase secundare, fie 8 clase liceale, să se pregătească din timp a da examenele şi să facă petiţiunile cuvenite.

D. G. Nica, secretarul liceului naţional le va da toate lămuririle asupra examenelor. Cei cari doresc a da examenul în Septembrie, tot pentru lunie trebuie să facă petiţia de înscriere.

Producţia Liceului Internat.—Sîmbătă seara, 8 Mart, a avut loc după cum am anunţat, producţia liceului internat la teatrul naţional, dată în folosul fanfarei.

Producţiile şcolare au rostul de a ne pune în contact cu partea intimă din sufletul celor ce învaţă Ele ne desvăluesc şi ne aduc aminte ideile ce presidează la educaţia tinerimii noastre şcolare. Şi cu cît ele sunt mai dese cu atît ele ne fac să vedem progresul acestei educaţii.

Liceul Internat, care a avut fericirea să aibă totdeauna ca educatori directori de o pricepere vădit superioară începînd de la d. Gh. Lascar pînă la actualul director d. Teodor Badareu, a avut totdeauna grijă de a ne arăta ce simte sufletul liceului care a devenit cel mai distins din toată ţara.

Aceiaşi impresie de mulţumire am avut-o şi aseară cînd am văzut că acolo nu se pregătesc numai „Bücherwürmer" ei se cultivă sufletul prin ideile de educaţie socială a muzicei şi prin încercarea de viaţă reală, prin teatru.

Adesea cîte un talent în faşă se produce sub chipul timid al unui licean; talente în faşă cum este elevul Const. Botez din cl. doua care cu siguranţa cu care a cîntat la pian în faţa unei săli pline ne face să vedem în el deja o *personalitate.*

Adese ori relevi cîte un talent dezvoltat, cîte un talent ce se hrăneşte deja din el, un temperament deosebit cum s'a relevat aseară elevul N. Boeştelei din cl. 7-a în executarea—nu, ce zic? în viguroasa însufleţire ce a imprimat-o vioarei lui. Unde puneţi un compozitor în faşă: elevul N. Aprihamianu din cl. 8-a care a condus singur fanfara care-i executa opera lui „Marşul Liceului Internat". Şi e destul de drăguţ. Drăguţ şi prin sine cît şi prin gestul *autorului.*

„Ginerele lui Poirer" ne-a arăt că „artiştii" au început a pricepe cîte ceva din ale vieţii. Şi e bine. Asta ne trebue: pregătiţi pentru viaţă.

Aducem laudele noastre d-lui T. Badareu inimosul director, care continuă tradiţia stabilită la liceul său: acea de a avea grijă şi de învăţătura şi de sufletul elevilor săi, precum şi d-nu Haos, şeful famfarei, care de multe ori şi-a dat concursul cu diferite ocazii, şi căreia la rîndul său, publicul i-a dat cel mai sincer concurs.

Bisericeşti.—Biserica Patruzeci de Sfinţi şi-a serbat hramul, în ziua de 9 Martie. Sfînta Ieturghie s'a săvîrşit de către P. S. Alexie Şerban Craioveanul, azistat de către economii purtători de Cruce G. Agape, Apolon Andrieş şi de arhidiaconul Vasile Marţiescu, un neîntrecut cîntăreţ, care cu vocea sa dulce transportă sufletele şi le înalţă către Dumnezeu. A fost ajutat de diaconul bisericei Z. Buznea.

După evanghelie tînărul Cezar Vuza student la Cernăuţi, a rostit o predică ocazională, în care a încercat să pună în evidenţă zelul şi statorniciea în credinţă, a celor patruzeci de Mucenici, propunîndu-i ca modele de imitat creştinilor din ziua de azi.

Răspunsurile s'au dat de către Corul şcoalei normale de fete Mihaiu Sturza, condus de d-na profesoară Constandache. Corul s'a prezintat binişor, ca începător. Execuţia bucăţilor a fost bună, dar nuanţarea lasă de dorit, fiind-că s'au cîntat în acelaş mod bucăţile de la început şi pînă la fine.

Variaţia n'ar fi stricat, întonarea unor părţi mai pian, iar altora mai forte, căci numai aşa s'ar fi impresionat spiritele mai puternic. S'a executat cu mai mult succes Doamne milueşte în Re Major şi Pre Tine te lăudăm. La Doamne milueşte s'a observat un ansamblu foarte plăcut şi solul sopranei prime, care emite foarte bine voacea şi are o mare intenzitate de voce. Dorim, ca corul şcoalei normale, să facă progrese însemnate, spre cea mai mare bucurie a creştinilor şi a iubitorilor de artă.

— La tipografia Ionescu s'a tipărit «Patericul» cu binecuvîntarea sf. Sinod, de către P. S. vicar al Mitropoliei. In curînd, se va distribui abonaţilor.

— Se zice, că se mai silesc unii membrii ai sf. Sinod, ca să determine aducerea la îndeplinire a votului din sesiunea de toamnă, de către d. Ministru al Cultelor. Nădăjduim, că nu se va găsi un ministru aşa de lipsit de noţiunea dreptăţei, care să supună puterea seculară celei bisericeşti şi să lovească pe nişte oameni nevinovaţi, cari au dorit popularizarea ideilor cuprinse în sf. scriptură şi au făcut însemnate jertfe materiale, pentru realizarea dorinţei lor.

— Tribunalul de Botoşani va judeca astăzi în apel, procesul dintre epitropiea Bisericei Trierarhi şi Diaconul Alexandrescu pentru daune.

Cele două spectacole de diletanţi organizate în beneficiul societăţii filantropice «Sprijinul» sub auspiciile artistice ale d-nei Cécile Dinerman au avut un succes strălucit.

Afară de producţiile micilor diletanţi s'a aplaudat în special bucata «Comicul şi Subreta» admirabil jucată.

«*Noutăţi apărute*»: «Democraţia» anul I, no. 23 cu articole şi cronici semnate de G. Diamandy, G. D. Creangă, N. Filip, dr. Tălăşescu, Aldem, etc.

—«Noua Revistă Romînă» sub direcţia d-lui C. Rădulescu-Motru, avînd un variat sumar literar şi polemic.

— «Flacăra» consacrat în mare parte poetului Al. Vlahuţă, cu prilejul editării volumului «Dreptate».

— «Muncă şi distracţie» — fapte observate — de Ion Dafin. 50 bani.

— In editura «Minerva» a apărut volumul «Rasaduri» de I. M. Chiriţescu, unul dintre cei mai buni prozatori ai generaţiei actuale de scriitori.

Societatea Creditului Funciar Urban Romîn din Iaşi

Tablou

de lista imobileleor şi apartamentelor ce sunt de închiriat cu începere de la 23 April 1914

Felul imobilelor	Strada şi No. casei	Felul încăperilor şi numele actualului chiriaş
Z. Gafencu	*An. Panu 65*	*două prăvălii ocupate de d. S. Zaltzberg*
Nută Ackerman	*Stihi 6*	*două odăi ocupate de d. Mendel Leibovici*
Herşcu Edelstein	*De jos 17*	*întreg imobilul ocupat de proprietar*
Dr. W. Finchelstein	*Pomir 6*	*două odăi, băcătărie camară şi drept la pivniţă ocupate de d. I. Haimovici*
C. Şumuleanu	*Sf. Sava 2*	*intreg imobilul ocupat de N. şi V. Apotecher*
Alter Catenberg	*C. Negri 84*	*locuinţa ocupată de d. Marcu Löbel*
Pincu Sin Haim Leib	*Stihi 13*	*3 odăi, drept la pivniţă şi camară pentru lemne, ocupate de d. Marcu Braunştein*
Căpitan A. Cantuniari	*C. Negri 6—8*	*mai multe dugheni şi apartamente de locuinţă*
Jean Holtzman	*Cucu 58*	*locul ocupat de d. Şloim Zaharia*
L. M. Spaer	*Mitropoliei 16*	*baia „Diana" deschiriată*
L. Iţicovici	*Aron Vodă 26*	*2 odăi şi bucătărie ocupate de d-na Sendla Zissi*
Aron Marcovici	*Elena Doamna 51*	*apartamentele ocupate de d-nii B. Silberstein, I. L. Mates şi Aron Bercovici*
Rebeca Theitler	*Zugravilor 19*	*mai multe apartamente de locuinţă şi localul de brutărie*
C-tin Fătu	*Albineţ 14*	*două odăi, antret, bucătărie camară şi pivniţă în comun ocupate de d. I. Zamfir, şi trei odăi, antret, un vitraj, bucătărie, cameră pentru lemne şi pivniţă în comun, ocupate de dl. V. Popovici.*
Gh. Stroian	*Spinzi 8*	*două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Aglae Talpă*
A. I. Gheorghiu	*Muzelor 14*	*una odaie şi o bucătărie ocupate de d. C. Profir şi 3 odăi, un subsol şi bucătărie, deschiriate*
Natalia Mandrea	*Muzelor 22*	*casele mari ocupate de Inspectoratul Agricol*
At. şi Natalia Popescu	*Sărărie 106*	*una dngheană cu pivniţa ei şi două odăi deschiriate*
Ghenovici şi Berea	*Lăpuşneanu 2, - Păcurari 1*	*mai multe dugheni şi apartamente de locuinţă ocupate de d-nii H. Perlitz, A. Daniel, Asriel Aisen, M. H. Komer*

DIRECŢIUNEA

ULTIME INFORMAŢII

Intimii d-lui Stere explică discursul d sale de la Cameră în senzul, că d-sa a voit să previe o lovitură a d-lui Costinescu.

D. Stere ar fi bănuit că ministrul de finanţe, sub directa influenţă a M. S. Regelui, ar fi mers prea departe şi s'ar fi declarat gata la concesiuni nu numai în ce priveşte formula exproprierei în sine, ci mai cu seamă modalitatea de plată a terenurilor expropriate Se pare că d. Costinescu ar fi dispus să admită ca această expropiere să se plătească în bani, pe cînd generoşii doresc ca această plată să se facă în rentă.

Joi 13 Martie, orele 5 jum, p. m. d. Gh. Ghibănescu, profesor şi fost deputat îşi va disvolta în sala clubului cons democrat conferinţa sa tratînd despre *Expropierea şi reforma electorală dacă sunt necesare şi utile.*

La aceste conferinţe pot asista şi alte persoane cari nu fac parte din organizarea clubului.

Se pare că prensul s'a săturat de cărdăşia cu Bogdan-Piteşti.

Astfel s'a constituit o societate pe acţiuni. cu capital de 150,000 lei, care să exploateze mai departe ziarul apaşilor. Preşedinte al comitetului de administraţie este d. I. B. Brociner. Menirea acestui consiliu este de a îndepărta influenţa actuală a apaşilor de toate categorile, care colaborează la ziarul prensului'

La chilometrul 512, lingă tunelul Epureni, din cauza deplasărei liniei, a deraiat un vagon de marfă, ce venea în urma trenului 407.

Circulaţia trenurilor pe linia Dorohoi este întreruptă pînă la deblasarea liniei.

Administraţia comunală a cerut azi ministerului de interne aprobarea constituirea consiliului comunal, pentru 12 Martie, de oare-ce nu s'a înregistrat nici o contestaţie.

Audienţa.— Delegaţiei profesorilor laşani la d. I. Gh. Duca. Ministru de Instrucţie a primit în audienţă la d-sa acasă delegaţii profesorilor leşani, cari duce ministrului doleanţele corpului didactic leşan, şi a celui din Suceava şi Fălciu. Delegaţia era compusă din d-nii Bratu Traian, Ioan Mitru, Gh. Ghibănescu şi Ion Bucovineanu.

Delegaţia a înmînat ministrului memoriul a cărui cuprins în liniamente generale este acesta : respinge ideia că gradaţia ar fi un echivalent al indemnizării de chirie, de oare ce profesorii n'au altă înaintare de cît gradaţii. Corpul didactic e cel mai modest retribuit faţă cu alte categorii de slujbaşi, de şi are cea mai mare parte în formarea sufletului tinerimei. Pe acest teren memoriul atribue acţiunei educative a corpului didactic în masa lui elanul cu care ţara a răspuns la mobilizare. In încheere se cere prin memoriu ca ministrul şcoalelor să mijlocească că dacă se va da indemnizare de chirii la alte categorii de slujbaşi, iar profesorii vor fi escluşi, corpul didactic socoteşte nu numai ca o nesocotire ci ca *ofensă.*

Ministrul Duca s'a întreţinut cu delegaţia, şi din cele vorbite a reieşit, că d-sa e convins de răspunderea ce o are ca ministru al şcoalelor, că poate vesti pe profesori că rezistenţa d-lui Costinescu s'a micşurat întru cît însuşi şeful partidului s'a pus de partea profesorilor, şi că în cel mai rău caz dacă nu se va putea acorda îndemnizări după cuota anulată şi va reduce cuota începînd de la 10 la sută în sus.

Delegaţia s'a retras cu credinţa că nu e pierdută cauza, dar că mişcarea trebue continuată, de aceia la invitarea făcută de colegii din Bucureşti de a se convoca un congres al corpului didactic către sfîrşitul lui Martie, s'a aderat la această idee fiind singura cale de a merge cu izbînda pînă la urmă.

Suntem informaţi, că duşmanii introducerei oamenilor de talent şi de merit real, în slujba bisericei, pîndiau pe eminentul literat. Dr. Grigore Pişculescu, ca imediat după hirotonie să-i monteze o cabală, spre a tăia tuturor iubitorilor de adevăr pofta d'a se mai devota bisericei.

D-sa, prinzînd de veste la timp, a renunţat să se mai hirotoniască pentru Capela din Paris. Rămîne defenzor ecleziastic pentru totdeauna şi nu va înceta d'a scrie la reviste. Numai de nu i-ar trece prin gînd, să descrie într'o nuvelă mijloacele, de care se folosesc amicii întunericului şi a bizantinismilor.

Locuitorii din com. Şipote au adresat o cerere prefecturei de judeţ, rugînd să se înfiinţeze un spital în această comună.

In urma unui denunţ, poliţia cercetează dacă în adevăr eri dimineaţă, un anume Ion Chirilă, venit în casa lui Sîrghie Creţu din str, Sf. Ioan şi negăsindu-l acasă, ia spart geamurile şi i-a dărîmat lucrurile din casă. după care ar fi plecat, ameninţînd că va împuşca pe Creţu ori unde îl va găsi.

Domnul dr. D. G. Boroianu, profesor universitar, a fost înlocuit la revista Biserica Ortodoxă Romînă prin d. Mihălcescu cumnatul domnului Mihaiu Popescu, Administratorul Casei Şcoalelor. Numitul domn fusese desemnat ca Administrator al Casei Bisericei, dar nu s'a putut îndeplini făgăduinţa din cauză, că d. P. Gărboviceanu n'a putut fi numit, Secretar General, cum se plănuise. Acuma e vremea compensaţiilor şi tot e bine, cînd eşti cumnatul vre unui Administrator, căci ai parte de compensări, chiar dacă loveşti într'un coleg. Domnul Mihălcescu mai este desemnat şi pentru postul de Inspector seminarieal, aşa că va avea trei posturi, iar dr. Georgescu de la Berlin a fost înlocuit la defenzorat şi lasat fără nici o ocupaţie, spre a se adeveri, că celui ce are i se va mai da, iar celui ce n'are şi ce i se pare că are, i se va lua. Bună ţară, rea tocmală !

Ex rectorul galantom.—Aseară, introducînd în aulă pe conferenţiarul André Lichtenberger, originar din Alsacia, d. dr. Bogdan în calitate de fost rector şi probabil cu delegaţia actualului rector, s'a adresat astfel conferenţiarului, în limba franceză :

— „Te salut ca fiu al Alsaciei,—Alsacia franceză de eri şi *care va fi şi mîne din nou franceză*".

Această galantomie a ex-rectorului nu va produce, din fericire, complicaţii diplomatice, de oare ce Tripla-Alianţă nu se prea emoţionează de gafele diplomatice ale d-lui dr. Bogdan.

Două conferinţe. — Ieri la ora 3 p. m. a avut loc în aula universităţii conferinţa d-lui Lauzanne, primul redactor al ziarului «Matin» şi conferenţiar al societăţei franceze „Le Foyer".

A asistat foarte multă lume şi conferenţiarul a avut un succes fără rezervă.

— Seara la ora 9 a vorbit tot în aula universităţii d. André Lichtenberger din partea Cercului «Analelor».

A asistat de asemenea un public numeros şi conferinţa a fost aplaudată, deşi nu s'ar putea spune că publicul a avut multe de învăţat din expunerea distinsului conferenţiar.

Şcolare.—Se face cunoscut că pînă azi, au reuşit atît la oral cît şi la proba practică pentru definitivat. următorii învăţători din jud. Iaşi : d. Milies, d-na Ulmanu, d-na Maria Bors, d-na Ilie Eugenia, d-na Natalia Dimitriu, d-na Eugenia Dimitriu, d-na Ana dr. Vrînceanu, d-ra Tarsiţa Chitariu, d. Const. Tanase, d-rele Laura Tomaziu şi Maria Covăsneanu. Din jud. Iaşi cea mai mare medie a obţinut-o d-na Maria Ulmanu, învăţ. Scobinţi.

— Marţi 11 Mart sunt chemaţi la definitivat învăţătorii din jud. Neamţ.

— D. V. D. Ştefănescu învăţ. înaintat institutor pe loc de la şcoala din Darabani, a fost numit revizor şcolar cl. II-a al judeţului Dorohoi, în locul d-lui V. Axinte, rechemt la catedră.

— D-nei Maria Radovici învăţ. Băncesti-Roman, i s'a acordat concediu de la 1 Martie 1914 pînăla 1 Martie 1915, pentru boală.

— D-na Maria Comarnescu instit. şc. de fete No. 10 „Alex. Badareu Iaşi a fost scoasă la pensie la 1 April 1914.

— D-na Natalia Filon, a fost numită pe 1 Mart învăţătoare la şc. din Parpaniţa, jud. Vaslui, în locul vacant.

— D. Ioan Gheorghiu a fost numit supl la şcoala din Corni-Botoşani, pe 1 Mart, în locul d-lui N. Rădeanu pus, în concediu din oficiu.

Noul program de astă-seară Luni 10 Martie c. al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, cuprinde printre altele :

„Fericirea ucide". Această dramă măreaţă, prin fineţa concepţiei, prin frumuseţa scenarului şi incomparabila interpretare lasă mult în urmă nenumăratele drame cinematografice. In rolul principal apare d-na Betty Nansen, celebra tragediană daneză. (3 părţi).

Aventurile lui Bobino, scene foarte humoristice.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Mîne Marţi se adaugă la program : *Intrarea solemnă a Prinţului de Wied în Albania la Durazzo,* impresionări cinematografice fidel luate după natură. Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri : „Trecutul", mare dramă în 3 părţi—Clocirea artificială şi creşterea găinilor, vederi instructive—Escursiuni prin Franţa, interesante şi pitoreşti călătorii—Max Linder profesor de Tango, comedie interpretată de neimitabilul humorist parizian.

Sala Şcoalei „Cultura"

Sîmbătă 22 Martie 1914 va avea loc

O Redută Veselă

cu nenumărate **surprize** dată în folosul

SPITALULUI ISRAELIT

Sub îngrijirea Epitropiei şi a unui Comitet de doamne

Masca facultativă. Toaleta de promenadă

Inceputul la ora 9 sara.

P. S. Persoanele cari, din scăpare din vedere, n'au primit invitaţii speciale. sunt rugate să bine-voiască a se adresa Epitropiei Spitalului Israelit.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Declaraţiile d-nei Caillaux

Paris.—La interogator d-na Caillaux a declarat că a resimţit indignare nepărmurită cînd ziarul Figaro *a început să publice prima scrisoare, ştiind că acel ce publicase scrisoarea mai are alte două de ale d-lui Caillaux scrise ei înainte de căsătorie şi a vroit să urmărească pe d. Calmette, consultînd pentru aceasta pe preşedintele Monier.*

Interogatorul a fost întrerupt de mai multe ori din pricina plînsetelor acuzatei.

D-na Caillaux a fost recondusă la închisoare.

Nelinişte în Irlanda

Londra.— Trupe stau gata la Glaskow spre a se îmbarca spre Irlanda.

Presa franceza şi vizita de la Petersburg

Paris.—Ziarul „Le Temps", vorbind de călătoria la Petersburg a Principilor moştenitori ai României, zice că proectul de căsătorie nu poate fi considerat ca fapt îndeplinit, de oare-ce Ţarul vrea să lese fiicelor sale deplina libertate. Trebue însă să dorim succes acestui proect, care e urmărit cu cel mai viu interes de toată lumea politică.

Pod peste Dunâre

Belgrad.—Consiliul de miniştri a hotărît construirea mai multor linii de cale ferată şi a unui pod peste Dunăre. Cheltuelile au fost evaluate la 300 milioane.

Pentru Calmette

Paris.—Ziarul „Figaro" primeşte din diferite părţi sume de bani pentru un monument lui Calmette.

Ziarul insistă afirmînd că nici odată Calmette nu avusese intenţia să publice scrisorile intime adresate d-nei Caillaux.

Prînz de gala

Berlin. — In cinstea principilor moştenitori ai Romîniei a avut loc un prînz la curte.

Imparatul Wilhelm a dat braţul principesei Romîniei. Principele Ferdinand conducea pe principesa moştenitoare a Germaniei, principele Carol pe principesa Augusta Wilhelm, principele August Wilhelm pe principesa Eitel Frederic

Printre invitaţi erau cancelarul imperiului, d. Bethman Hollveg ; ministrul de externe Von Jagow, ministrul Romîniei d. Beldiman.

Serviciul Telefonic

Logodna principelui Carol

Bucureşti.—Ziarele afirmă că logodna principelui Carol cu marea ducesă, fiica Ţarului Rusiei, va avea loc la 29 Mai, cînd marea ducesă împlineşte 18 ani.

Nunta ar urma să aibă loc în cursul lunei August.

Turburari la Paris

Bucureşti. — Din Paris vine ştirea că ieri Duminică au avut loc mari turburări în diferite locuri—toate provocate de „cameloţii regelui".

Au avut loc numeroase ciocniri între poliţie şi manifestanţi. Cea mai crîncenă încăerare a fost în piaţa Concordiei, unde o mare mulţime a manifestat cu strigăte de „Jos Caillaux ! Jos asasinii".

Aci lucrurile au luat o turnură mai gravă şi poliţia a trebuit să recurgă la concursul armatei. Cavaleria a şarjat mulţimea cu săbiile scoase. Un mare număr de manifestanţi au fost grav rîniţi. Ordinea a fost restabilită.

Rezultatul alegerilor comunale

Bucureşti. — Iată rezultatul general al alegerilor comunale efectuate pe ziua de ieri.

La **Bucureşti,** votanţi 3156, lista guvernamentală 1975 voturi, aleasă, lista conservatoare 1153 voturi.

S'au petrecut şi unele incidente. Astfel la Cuibul cu barză, un viu incident a avut loc între d. Niculescu, fostul intendent al palatului de justiţie şi Bellu. Sărind agenţii în ajutorul celor ce se apostrofau, s'a produs o încăierare, din care d. Niculescu s'a ales cu capul spart. A intervenit armata care a restabilit ordinea.

La primărie a fost deasemenea un viu incident între d. dr. Mendonide şi Mişu Filipescu.

La **Giurgiu,** lista guvernamentală a întrunit 190 voturi şi a fost proclamată aleasă, în potriva listei conservatoare care a întrunit 77 voturi.

La **Turnu-Măgurele,** au fost : înscrişi 293, votanţi 226, anulate 6, lista guvernamentală în frunte cu Stelian Ivanovici 111 voturi, lista orăşănească în frunte cu d. Iarca 109 voturi. S'a declarat balotagiu.

La **Tulcea,** votanţi 185, anulate 45. Lista liberală în frunte cu d. Ioan Neculau 118 voturi, aleasă. Opoziţia s'a retras.

Alegerile comunale din Capitala

Bucureşti. — Partidul conservator şi-a retras candidatura pentru alegerile comunale de la colegiul al doilea, ce are loc mîine.

Rominia ca factor preponderent

Viena.—D. maior Pleşanu, publică în ziarul «Grossostereich» un articol in care spune că Austria trebue să caute prietenia Romîniei, care prin bogăţia ei, prin situaţiunea sa, dar mai ales prin forţa ei armată, poate fi un factor preponderent în evenimentele ce se prepară.

Relaţiunile rele dintre romîni şi unguri este o piedică, dar ungurii vor fi siliţi să rezolve chestia naţionalităţilor.

Ancheta în afacerea Rochette

Bucureşti.—Din Paris se comunică faptul că comisiunea parlamentară de anchetă a ascultat şi confruntat ieri pe d. Monis cu d. Fabre. Depunerile lor sunt în totul contrazicătoare.

D. Monis susţine că nici odată n'a cerut amînarea desbaterilor şi n'a pomenit de numele d-lui Caillaux, pe cînd d. Fabre susţine contrarul.

D. Monis a declarat că are cel mai profund dispreţ pentru acuzaţiuni de asemenea natură şi că în toată viaţa sa publică n'are aş reproşa un fapt cît de cît, care să-i apere conştiinţa sau să-l expue la sentimente ostile din partea cetăţenilor.

Mine vor fi ascultaţi d-nii Caillaux, Briand şi Barthou.

ANA HAIMOVICI

LEON IDELOVICI

LOGODIŢI

Iaşi Martie 1914

In locul ori-cărei alte înştiinţări

Epitropia Generală

a

Casei spitalelor şi ospiciilor Sft. Spiridon Iaşi

Se face cunoscut, că în ziua de 21. Martie a. c. ora 3 p. m. se va ţine licitaţie publică prin oferte sigilate. In Cancelaria Epitropiei-Generale din Iaşi, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de construire a unui pavilion pentru infirmi, la Ospiciul Galata jud. Iaşi.

Valoarea totală a lucrărilor, după deviz este de 36000 lei.

Garanţia provizorie va fi de 1500 lei, în efecte sau numerar, iar cea definitivă va fi de 6 la sută la suma ce va rezulta după scăderea rabatului oferit la licitaţie.

Planurile, devizul, caetul de sarcină. Condiţiunile Generale şi speciale privitoare la această construcţie, se pot vedea în ori-ce zi de lucru la biroul serviciului technic al Epitropiei.

Dispoziţiunile Art. 78—83 din legea Comptabilităţei Generale, sunt aplicabile la această licitaţie.

Cel mai mare eveniment teatral

TEATRUL NAŢIONAL

Turneul celebrului artist

Const. I. Nottara

Decanul Scenei Romîne

Cu trupa sa compusă din 30 persoane

Astăzi Joi 27 Martie 1914

Ora 8 jum. seara

Se va reprezenta cel mai mare succes al Teatrului Naţional

COCOŞUL NEGRU

Fantazie dramatică în 6 acte în versuri de *Victor Eftimiu*

Biletele la libraria Iliescu.

De închiriat şi de vînzare

Casele din Iaşi, str. Carol No. 27 *compuse din 7 camere, 2 antreturi, subsoluri, atenanse, şuri, grajduri, grădină etc.*

A se adresa subscrisului,

ARTHUR G. SION

Strada Asachi, No. 6

De închiriat *în strada Anastasie Panu, 24 (casele Urechia) :*

1) Un apartament parter, de două odăi, bucătărie, camară, pivniţă, şură de lemne şi curte.

2) Un apartament în etaj, de 6 odăi, antret, bucătărie, bae, pivniţă, camara rece, şură curte.

Ambele cu apă şi canal.

A se adresa d-lui Jacques Leibovici coloselul Banu str. Lăpuşneanu sau proprietarului dr. E. Spirt Tg. Ocna.

Marele Magazin de Muzică

„MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE şi PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.

Pianine electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipzig

Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori ce parte a ţărei.

Note clasice şi moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

Stejar, *grinzi, furci, şarampoi, pari pentru vie etc., din PADUREA POPRICANI lîngă Iaşi, ss vînd cu preţ avantajos.*

Informaţiuni la zisa pădure.

Se caută ucenici

pentru branşa cioplitoriei în piatră avînd etatea de 14 ani şi cu 4 clase priuare. Pentru condiţiuni la

FRITZ FAIRING

Iaşi, Strada Eternităţii, 18

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latină,** *matematecile, curs primar şi secundar.*

Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*

Seara de la 7—11 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi, cu 10 lei lunar.

V. EMIL profesor.

Str Sf. Teodor 36 (în curte)

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

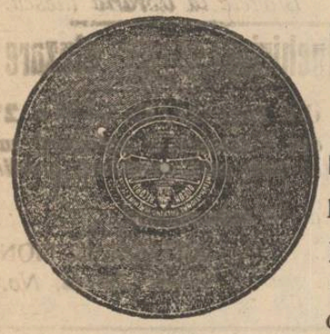

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vasluiu

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vârsta de 7-8 luni, în momentul întercărei şi în timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă în timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL:
6, Rue de la Tacherie, PARIS şi *pretutindeni.*

---

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 8

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre **din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano**, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.— Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.— Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

---

25 o/o!

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constantinopol, Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna, Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „CORDANA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca oricare de vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian** *str. Cuza Vodă 42*

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mirzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner
ARANJAT CU MOBILA NOUA
Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale
sub direcţiunea cunoscutului Leon From
Preţuri foarte convenabile
Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

---

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi ca să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII e. postale.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

HAINE ŞI CONFECŢIUNI

PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Traian, casa fost „Banca Moldova“, unde e înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 8

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapia.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, anchilozele etc. etc.

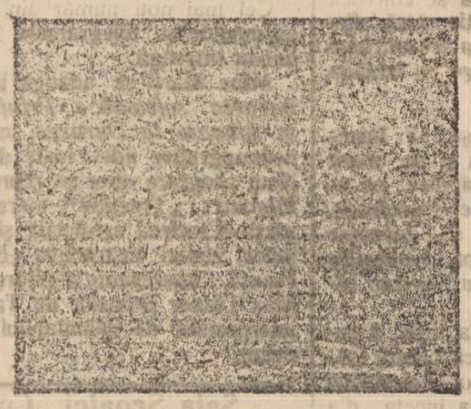

Facori. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mârzescu

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2126.—Miercuri 12 Martie 1914

POLITICE

D. C. C. ARION

Fostul ministru conservator este astăzi la ordinea zilei, grație interviewului-comentariu acordat *Universului*, dezmințit în parte, dar totuși datorit în întregime d-lui Arion, cum dovedesc probele materiale care se află în posesia ziaristului Fermo.

Nu numai că este la ordinea zilei, dar d. Arion ie și în mare încurcătură — deși, în comentarul d sale, pe lingă o nouă dovadă de ipertrofia personalității, d sa nu face de cît să redea un tablou exact al stării de spirit, astăzi dominant în partidul conservator.

După toate probabilitățile d. Arion s'a decis la dezmințire, în urma unor anumite injoncțiuni. Dar și fără de aceasta, contradicțiile și nesocotirea atitudinei din ajun constituie un ce obicinuit în procedeurile acestui vecinic surizînd și surâzător om politic.

Spunînd aceasta nu ne gîndim numai la condițiile în care d-sa a intrat în guvernul de colaborare, în urma d lui Filipescu, ci ne revin în minte o sumă de fapte care invederează că pentru d. Arion constituie un ce cît se poate de licit faptul de a face astă-zi tocmai contrarul celor susținute ieri.

In această privință cunoaștem următorul caz caracteristic, povestit unui redactor al ziarului *Opinia* de către d. I. G. Duca, actualul ministru al instrucțiunei publice.

Era în toiul campaniei ce se ducea pe tema mediațiunei de la Petersburg. D. Filipescu era încă pe banca ministerială — dar anumiți conservatori se agitau. Nemulțumit de atitudinea partidului liberal, care stătea în espectativă, d. C. C. Arion îl găsește în culoarele Camerei pe d. I. G. Duca, și foarte enervat, îi spune:

— *„Faceți o crimă, d-lor liberali, prin acea că nu împedecați soluția de la Petersburg. Silistrie, c'est une honte!"*

Cinci zile mai tîrziu d. C. C. Arion făcea parte din ministerul de colaborare, care acceptase soluția Silistrei, și cîte-va săptămîni mai tîrziu în consfătuirea de la d. C. Olănescu, d-sa apara față de d-nii Carp și Filipescu această soluție, pe care o găsea singura posibilă și cea mai patriotică posibilă.

D. C. C. Arion ie la ordinea zilei grație interviewului — comentar din „Universul".

Am crezut util, acum, cînd dezminte astăzi ce spunea eri, să povestim epizodul cu soluția Silistrei, caracteristic pentru personalitatea politică a fruntașului conservator.

MICI POLEMICI

Conferința viitoare de la Haga va decerne un premiu d-rului Bogdan care a tranșat, în fine, conflictul franco-german.

Dar înapoind Franței Alsacia, nu-o să se bosumfle Germania?

That is the question!

Rusia — sună o telegramă — va retroceda Rominiei, sub formă de zestre, Basarabia.

Credem că, din contra, va reteza Cuvîntul retroceda de silaba... a dă.

*

„S'a format un consiliu de administrație pentru a exploata «Seara»."

O nu. E vorba ca «Seara» să continue a exploata pe cetitorii naivi.

*

Un Senat american a respins propunerea de a acorda femeilor dreptul de vot.

Și în America senatorii sunt bătrîori!

*

In două rînduri prefectul Capitalei a devenit gust literar. Cînd a distrus campania «Flacărei» pe tema Vlaicu-Vadă și cînd a închis Terassa.

*

„Mișcarea" e de părere că ziarul „Unirea" e un „antret de W. C..."

Iată o comparație care n'o să-i... miroase gazetei naționaliste.

D. Paul Bujor liberal?

Deși a avut ceea ce se cheamă «o presă bună», reprezentantul Senatului universitar iașan nu este primit fără rezervă în coloanele ziarelor liberale.

Vedeți bună oară «Mișcarea». Reproduce un mic rezumat al cuvîntării d-lui Paul Bujor, întru cît poate da cetitorilor impresia că d-sa intră cu totul în vederile d-lui Stere — cu care se știe a avut o acerbă polemică prin coloanele „Opiniei".

Cum însă nicăiri pînă acum nu s'a publicat toată cuvîntarea d-lui Bujor, reproducem aci o pagină din broșura d-sale apărută acum cîte-va săptămîni:

«Sunt 20 de ani de cînd partidul liberal a inscris în program votul universal.

... Aci, în Iași în special, fruntașii partidului liberal au avut ședințe și banchete pe tema aceasta.

Și acum ce vedem?

Aceiași fruntași vorbesc in întruniri și scriu în gazete *cu aceiași convingere* (?) că soluția cea mai bună a reformei electorale e *colegiul unic al știutorilor de carte.*

«...Iată cum îmi explic psihologia acestei atitudini:

Bătrînii partidului liberal, deprinși cu frazeologia de la 1848 și impinși poate și de considerații de tactică politică, au aruncat în circulație acum 20 de ani ideia votului universal. In urmă acești copii mîngăiați de copii adoptivi ai partidului, botezați cu numele de tinerime generoasă s'au lăsat ademeniți un moment și au accentuat ideia votului universal, satisfăcînd astfel un capriciu al copiilor adoptivi care deveneau din ce în ce mai mult alintații partidului.

Ce s'a întîmplat însă?

Bătrînii partidului, văzînd că gluma votului universal se îngroașă și dîndu-și bine seama de consecințele neplăcute ce ar rezulta pentru partidul al căror stîlp sunt, dacă votul universal s'ar înfăptui în adevăr, au recurs la o diversiune care să satisfacă și tactica politică de partid și care să dea și copiilor adoptivi o iluzie de vot universal: au aruncat în circulație ideea colegiului nnic al știutorilor de carte.

Au aruncat, cum se zice, praf în ochii mulțimei sperînd că vor orbi-o pînă'ntratîta încît să nu mai vadă numărul mare al neștiutorilor de carte ce rămîn cași pîn'acum, fără dreptul integral de vot...»

Dar asupra broșurei d-lui Bujor vom mai reveni, după ce va apărea în «Monitor» textul cuvîntării d-sale de la Senat.

SENATUL

Dar cu Senatul cum rămîne?

Din discuțiunile ce se urmează astăzi în corpurile legiuitoare s'a putut foarte puțin prinde cu privire la viitoarea constituire a Senatului.

Guvernul nu s'a pronunțat, cum de altmintrelea procedează față cu toate reformele la cari s'au angajat. Opoziționea, atît cea care aprobă revizuirea Constituțiunei, cît și cea care nu o aprobă, n'a spus nimic. Nu e vorba, că dacă ar fi să vedem care-i opoziționea ce nu aprobă modificarea Constituțiunii, ar trebui să ne întrebăm unde-i aceasta?

In adevăr, cînd a fost să se voteze propunerea pentru revizuire la Cameră, opoziționea intransigentă s'a redus la **unul**. Să fie numai atît?

Or ce ar fi, despre Senat nu s'a spus aproape nimic. S'a putut desprinde din discursurile guvernamentalilor și ale opoziției, dar atît: *că Senatul va fi corpul ponderator.*

Fiind vorba să se modifice legea electorală și in Senat cum ni se spune, adoptîndu-se adică colegiul unic, de sigur prima întrebare ce fie care-și pune e dacă tot acest colegiu va alege și Senatul?

Asupra necesității Senatului se discută în școală. Se aduc deosebite argumente în favoarea menținerii lui. Un fapt însă dovedit istoricește, e că această necesitate se simte mai mult în timpuri de liniște, adică după ce Constituanta ș'a spus cuvîntul. In adevăr în tot timpul marilor prefaceri o singură Cameră a presidat la înfăptuirea lor.

Astfel Franța în 1789 a avut *L'assamblée nationale.* De asemenea Camera Lorzilor a dispărut în timpul prefacerilor din Anglia de la 1640.

Tot așa în Statele Unite, cum și în alte țări mari Europene.

Dacă însă Senatul trebue menținut, întrebarea ce se pune e: care va fi rolul său? Dacă acelaș colegiu electoral va alege și pe Senatori, cum aceștia își vor îndeplini misiunea de a forma corpul ponderator?

Se cunoaște alcătuirea Senatului nostru astăzi. In colegiile din care dînsul ese, sunt representate censul deoparte, intelectualitatea de altă parte. Elementul țărănesc n'ar putea figura în rîndurile acelor alegători decît sub aceste două forme. Censul însă e prea ridicat, iar intelectualitatea se cere a fi dovedită prin titluri academice.

Se poate observa că sub acest din urmă punct, acel adică al intelectualității Senatul, chiar în forma actuală, realizază întru cîtva dorința acelora cari ar dori să vadă Reprezentarea națională ca fiind reprezentarea tuturor grupărilor din țară. grupări bazate pe interese comune.

In adevăr Clerul are reprezentanții săi anumiți; Universitățile au de asemenea reprezentanții lor. Iar pentru alte grupări dacă Constituția de astăzi nu le dă dreptul la unul sau mai mulți representanți, recunoaște însă că ei formează grupări anumite în sinul colegiilor respective.

Astfel legea dă drept la vot următoarelor grupări: Foștii și actualii magistrați, ingineri, arhitecți, farmaciști și medici veterinari, profesorii școalelor din oraș ale Statului, pensionari, etc.

Se pare dar a fi foarte logic ca asemenea grupări de intelectuali să se recunoască și pentru alte ramuri, cum ar fi: industria cu toate anexele ei, comerciul și agricultura înglobîndu-se în aceasta din urmă cooperație, toți. cultivatorii de pămînt, deci și țaranii.

Și tot așa de logic se pare a fi, cînd se cere ca după cum Clerul și Universitățile au reprezentanții lor, să aibă tot așa și celelalte grupări a căror importanță în Stat este tot atît de mare cît a celor două mai sus numite.

Cum va fi însă cu viitorul Senat? Se va merge mai departe pe calea aceasta, decît n'a mers Constituțiunea actuală? Ce fel de colegii va alege pe viitorii Senatori?

Dacă înțelegem că atunci cînd am ajuns la colegiul unic, va fi greu să recunoaștem alte colegii pentru Senat, decît aceste ar fi de sigur o diferențiare între cele două corpuri legiuitoare cel puțin atunci cînd fie care mare cooperațiune își va avea reprezentanții săi în el.

Ar fi apoi a ne întreba dacă vom avea Senatori inamovibili sau de drept, cum avem astăzi pe moștenitorul Tronului și Episcopi?

Tot asemenea ar fi de văzut dacă unii Senatori n'ar putea fi numiți, iar alții să capete dreptul a fi ca atari pe viață?

In fine dacă cîți-va funcționari și alții n'ar putea fi numiți Senatori după cum aceasta se practică în Italia, Franța și alte State?!

Desigur nu e un rău ca un mare funcționar administrativ, financiar, judecătoresc, etc. să ajungă Senator păstrîndu-și în acelaș timp și slujba.

Sunt lumini, sunt cunoștințe pe cari numai el le poate avea, așa după cum se cuvine. El va putea să împedece adeseori luarea unor măsuri, cari pot fi dăunătoare.

Vir.

CONSTATARI

Incă din primele zile ale deschiderei actualelor corpuri legiuitoare a început— și s'a urmat neîntrerupt—o ceartă, o hîrjoană destul de regretabilă, între parlamentari—cu atît mai regretabilă cu cît, macar de astă dată—cînd e vorba de înfăptuirea unor reforme hotărîtoare în mersul nostru de ascendență—ele ar fi putut, ar fi trebuit să fie înlăturate.

Invinuiri de incorectitudine, de ingerințe, își zvîrle unul asupra celuilalt, pseudo-șefii și membrii de vază ai celor două partide: conservator și liberal. Și cînd te gîndești că aceste se petrec tocmai în timpul strigărilor pentru constituantă, în vremea cînd ar trebui expuse cît mai pe larg, cît mai amănunțit modalitățile și necesitatea măsurilor de luat, cînd ar trebui analizate cît mai scrupulos cauzele actuale și efectele probabile ce vor urma schimbărei normelor de conducere în pactul fundamental al vieței noastre sociale și economice, te întrebi—oare afacerile aceste, puse la cale în fierberea atîtor patimi, vor avea ele puterea vieții, și vor fi chezășuite de absoluta seninătate, ce ar fi necesară cînd e vorba de precumpănirea intereselor osebitelor clase ale societății noastre?

Cu toată îndărătnicia de care a dat dovadă în timp partidul conservator,—nu face oare dovada celei mai elementare lipse de patriotism cînd aduce în discuție și în aceste vremuri—sub deghizarea grotească a unei ordini morale închipuite—situații personale, interese de același ordin mici chestiuni — efecte ale năzuințelor starpe?

Cum s'au înfăptuit alegerile? Dar, cum s'au înfăptuit pururea! Cine nu cunoaște mijloacele eligibililor noștri, puterea guvernelor și flexibilitatea celor mai mulți dintre alegători,—spre a mai stărui — după războiasupra lor!

Dar se va spune — mîine vor fi alte alegeri și comedia se poate repeta. Se va repeta sau nu,—aceasta atîrnă de la conștiința cetățenească, și un neam inconștient își merită soarta ce și-o creaiază singur. De el atîrnă viața sau moartea ce și-o pregătește.

Pînă atunci—dacă mai există în oamenii noștri diriguitori un dram de patriotism, ar trebui să se convingă că—cel puțin de data aceasta—ar fi să se îndepărteze dintre pareți corpurilor legiuitoare toate acele discuții care nu tind a face pregătirea și luminarea în actul cel mare ce va fi să se săvîrșească.

Să se înlăture ori ce cuvînt, care nu va tinde să edifice pe ori ce locuitor al țărei aceștia în taina cea mare a trebuinței celor ce se pun la cale — cu atîta zor.

Ori—pînă acum—nimic din toate acestea nu s'a făcut. Conservatorii își mențin și-și alimentează zilnic furia donchișotiană, în presintementul unei morți inevitabile—după cît se pare. Liberalii—acționează—dînd cele mai insuficiente explicațiuni pasului ce-au hotărît—iar aceasta poate din neîndestula, din nematura aprofundare a celor de discurcat.

Restul—țara, alegătorii ce vor fi chemați mîne să dea votul lor cu alte cuvinte —părerea și să conlucreze ast-fel la prefacerile ale căror lipsă le-ar fi simțită,— cei mulți stau nedumeriți și așteaptă ca să facă ceia ce-au făcut de aproape 50 de ani de viață constituțională,—să dea votul cui îl vor cere, dar pentru ce: mister!

Iar misterul acesta, în loc să ne ducă înainte, spre vremuri ma bune,— ne va duce tot spre timpi, în care cîți-va—cei puțini — vor fierbe piatra cea scumpă, iar restul, toți fiii acestei țări își vor trăi trîndăvia și inconștienta politică de pînă acum.

Să nu fie oare cu putință o schimbare a tuturor acestora?

D-nii Brătianu, Marghiloman, Filipescu, etc. n'au nimic de zis?

Dinu

OAMENI ȘI LUCRURI

In goana vieței

Ori-ce s'ar zice, este ceva de admirat și de învățat în activitatea intensă pe care o desfășoară organizațiile literare și filosofice ale Republicei Franceze prin conferințele publice întreprinse în toată lumea.

Este o dovadă de conștiență intelectuală, cu drepturi netăgăduite de a cuceri și un simptom de viață, de dragoste de viață în această propăvăduire de adevăruri, cînd mai mici și trecătoare, cînd mărețe și eterne.

Este, în sinteză, opera de recucerire, pe căi culturale, ca o recompensă a pierderilor suferite, zi cu zi, în înțelesul fizic al cuvîntului prin necontenita descreștere a natalității franceze.

Este manifestarea de mîndrie națională la care, fară îndoială, are dreptul o națiune atît de mare prin opera ei civilizatoare din trecut și pînă astăzi.

De aceea nu e drept să ne lăsăm influențați de ironiile presei germane, chiar dacă are oarecare dreptate, că sub zîmbetul cuceritor al Parisului se întrevede rîsul de gîde al Petersburgului cotropitor.

Inrudirea culturală cu Apusul e indistructibilă. Și însuși elanul cu care, oricînd, publicul intelectual al orașelor noastre răspunde celei dintăi chemări din partea unei manifestări franceze este un simptom profund.

Neasămănată și de sine stătătoare, cugetarea franceză este un izvor limpede din care avem neasemănate comori de împărtășit și imense plăceri culturale și artistice.

Iar în toată «sterilitatea» ei, Franța dă în zilele noastre, exemple splendide de energie.

Căci, nu numai tinerii călătoresc și propagă,—dar și bătrîni. Un Anatole France cutreieră continentele; Sarah Bernhardt iradiază încă—septuagenară—preste univers lumina graiului armonios. Un imn către viață intonează acel bătrîn Clémenceau, de curînd reîntors din Argentina,— în prefața celei mai nuoi cărți:

«...Evul mediu vroia ca omul să nu abordeze pe om de cît cu vorba supremei desperări pămîntești:

— «Frate, trebuie să mori!»

E mult că noi am substituit acelei clamori o altă sentință:

— «Frate, trebuie să trăești! Să trăești cu toată viața pămîntului, pentru tine, pentru ai tăi; să trăești, ca să păstrezi în sanctuarul gîndirii speranța, voința unei dreptăți mai bune care va fi și într'altul, dacă vei avea curagiul de a începe prin a o sădi în tine...»

De la o țară unde bătrînii, luptătorii scriu și gîndesc astfel, — putem încă învăța multe pentru iubirea vieței în goana ei și în frămîntările ei!

Rodion

NOTA ZILEI

In numele artei

In una din zilele aceste, constituindu-se în Capitală nu mai știm ce asociație de artă, un general pensionar a rostit un *speech* și a afirmat că reprezintă arta. Da: *arta*... distrugerei.

Ce nu este artă? *Cine* nu reprezintă arta? Generalul cu pricina—arta distrugerii; d. Cuza—arta de a plagia și așa mai departe.

Poliția din Debreczin publică semnalmentele lui Ilie Catarău și Timoftei Kirilow. Unul... «artiste» (lutteur); celalt artiste (maître de boxe). Cităm din textul francez, care însoțește pe cel maghiar, german și romîn.

Bogdan-Văcărești e tot artist,—maître-chanteur....

Cînd o să se isprăvească oare cu aceste ranguri și titluri uzurpate în numele... artei?

Art. 132 Const.

și legiuirile la care se referă

VIII

...Avînd în vedere că această interpretare se confirmă prin discuțiunile urmate la 1884 în ambele cameri legiuitoare, din care discuțiuni reesă în mod vădit că spiritul care a animat pe legiuitorul constituant văzînd art. 132 astfel cum el se găsește redactat în constituțiune, a fost acela de a decreta inalienabilitatea absolută și în adevăr: în ședința de la 30 Martie 1884 a adunărei deputaților (Monitorul No. 131 | 84 pag. 1908-1918) Ministerul justiției răspunzînd deputatului N. Ionescu, care se ridicase contra dispozițiunilor cuprinse în art. 132, că mărginind dreptul de proprietate zice: „ne prea ocupăm cu toții să găsim mijlocul... spre a ajunge ca proletariatul să nu mai aibă cuvînt de a fi în țara noastră, mă surprinde cum nu găsiți dv. logic, onor d-le Ionescu. că trebue să luăm o măsură pentru ca această princificare serioasă să fie în adevăr un fapt, iar nu numai o apărare trecătoare așa numită împroprietărirea populațiunei rurale pentru un termen de cîteva luni și la îndeplinirea termenului ea să reîntoarcă această proprietate *la cel mai deștept dintre săteni*, și mai departe... «noi dacă trebue să luăm măsuri ca acela care devine proprietar să-și poată menține proprietatea... căci, continuă Ministrul de justiție, cînd împroprietărim pe cineva avem dreptul *ai pune condițiunea că proprietatea pe care i-o dăm. 'i o dăm ca s'o cumpere astăzi cu 5 galbeni pogonul și să n-o poată vinde mîne altuia cu 10 galbeni pogonul*".

Ministrul Domeniilor adaugă apoi: „cînd luasem cuvîntul adinioare am găsit mai mulți deputați preocupați de chestiunea schimbului și zicînd: dacă ați lasa partea finală a articolului, asupra schimburilor astfel cum este redactat toată economia legei se distruge; prin urmare se vede de aci că legiuitorul era îngrijit și stă la cumpănă dacă trebue să admită chiar și schimbul.

Deputatul I. Arapu, rezumînd discuțiunea urmată pînă atunci zice: «*voiu constata că azi la 1884, venim să punem o tutelă mai mare de cît la 1864 asupra locuitorilor...* restricțiunea art. 132 din constituțiune este imperativă *ea nu dă drept să se facă înstrăinări de pămînt nici chiar între săteni, între foști clăcași*... de aceia d-lor am propus un amendament prin care zice: *vînzările și schimburile de pămînt contra pămînt nu intră în prescripțiunile legei de față pentru săteni*". Acest amendament însă nefiind susținut și de alți deputați, nici nu s'a luat în discuțiune ceiace dovedește

Laptele condensat NESTLE

este necesar în ori şi ce casă
fiind cel mai bun pentru menaj.

Cutia Lei 1.20. —— **De vînzare pretutindeni.**

Cereţi mostre şi modul de întrebuinţare la casa „NESTLE" Str. Mîntuleasa No. 6.

— A se referi la acest anunţ. —

încă şi mai mult că sentimentul legiuitorului a fost de a admite inalienabilitatea fără nici o restricţiune, după cum reesă aceasta din zicerile deputatului P. Grădişteanu, mă grăbesc a declara că sunt de acord cu d. ministru al justiţiei şi d. ministru al domeniilor asupra al. I. din art. 132, nu însă tot astfel şi asupra al. III adică acel relativ la schimb . . . dacă vom lăsa în constituţiune principiul astfel formulat că schimburile de pămînt contra pămînt sunt autorizate, *atunci evident că ţi de ştiinţat prohibiţiunea din al. I,* prin urmare dacă voţi să luaţi garanţii, *dacă voiţi ca în adevăr ţaranul să aibă pămînt, nu deschideţi uşa la abuz* . . . şi mai ales din acele a deputatului G. Cantili, «acest prim aliniat al art. 132 comportă în el ideea inalienabilităţei în sens foarte larg, *votînd acest articol este evident că ţaranii nu mai pot înstrăina pămînturile lor* . . . Dacă s'ar găsi că această inalienabilitate este faţă numai cu străinii cari nu sunt săteni şi nu ar exista faţă şi cu săteni, atunci în parte dificultatea ar fi înlăturată, dar in aceasta ar fi un rău pentru că *s'ar putea găsi într'un sat unul mai bogat, care să cumpere toate pămînturile*».

Cu aceasta, discuţiunea s'a închis şi deputatul A. Stolojanu spuind că comisiunea a respins toate amendamentele afară de un amendament al deputatului Fărcăşanu care zice: «că se esceptează de la principiul inalienabilităţei, pămînturile coprinse în raionul comunelor urbane, adaogă apoi că într'o constituţiune se coprind numai principiile iar regulamentarea lor aparţine legilor speciale», şi pentrucă d. ministru al domeniilor a promis că va veni cu o lege specială, a respins orice amendament.

Iar în şedinţa Senatului de la 31 Martie 1884 Monitorul No. 134 pag. 1976—1979, discutîndu-se art. 132 raportul răspunzînd oratorilor care găseau că modificările introduse de Cameră relative la înstrăinarea pămînturilor rurale coprinse în raionul comunelor urbane şi la schimburi şi care modificări atingeau principiul inalienabilităţei decretat în primul aliniat al art. 132 zice «ceia ce se face astăzi nu este de loc o inovaţiune, este o repetire a unui principiu care există şi după dreptul comun, consacrat în mod espres în legea de la 1878, care a afirmat şi dînsa, că aceste schimburi nu sunt o disproprietărire şi prin urmare nu intră în previsiunile dispoziţiunei de inalienabilitate» ;

«Asupra acestui punct nu poate fi cred o discuţiune : Alt-ceva este vinderea şi alt ceva este schimbul. Tribunalele vor fi chemate a judeca în diferitele specii ce se vor prezenta : dacă cutare sau cutare schimb este sincer sau este o simulaţiune, adică dacă săteanul a fost sau nu în fapt desproprietărit ; întru cît priveşte celalt amendament relativ la locurile de case ce ar avea foştii clăcaşi în unele comune urbane, în privinţa acestora nu este acelaş cuvînt de a introduce în lege principiul inalienabilităţii, aci numai e vorba de pămînt de hrană ; de pămînt de arătură, nu există aceiaş raţiune ca pentru pămînturile rurale ; prin urmare nu este nici de cum aci cazul de a protege aceste locuri urbane prin acea măsură escepţională şi esenţialmente economică a inalienabilităţei care se găseşte necesară, în privinţa pămînturilor rurale».

Avînd in vedere în fine că a se admite sistemul contrariu ar fi să se nesocoteascăvoinţa bine exprimată a legiuitorului constituant de la 1884, care prin art. 132 nu face numai declaraţiune de principiu ci decretează chiar dispoziţiuni negative şi absolute şi restricţiuni precise, rezervîndu-şi în acelaşi timp dreptul de a veni în urmă, cu o lege specială pentru a regulamenta, cele anterioare declarîndu-le abroagate (art. 129) şi ori cît ar fi de puternice, orice alte consideraţiuni trase din principiile generale de drept comun, sau bazate pe economia legei rurale, ele totuşi n'ar putea face de a se da altă interpretaăe, al. I din acel articol, de cît acea de inalienabilitate absolută.

(ss) *G. Străjescu, A. Gorovei*

V. Cireş
avocat

De vînzare *Casele Str. Lazcar Catargi -5, compuse din 4 apartamente, canal, apă, A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

ÎNSEMNARI

De la conferinţa domnului Lauzanne

Dacă m'am dus în aula universităţii, la conferinţa d-lui Stéphane Lauzanne, e datorită faptului că eram copleşit de cugetarea la Franţa, acea Franţă din fruntea mişcărilor mari ale lumei şi în care am nădejdea unei aşezări de viitor mai bun şi mai întinerit de simpatie omenească.

Prezenţa impunătoare şi melodia glasului conferenţiarului însă n'au fost în destul pentru mulţumirea aşteptărilor mele. Aş fi vrut pe d. Lauzanne un purtător al suvenirei Franţei humaniste, dar distinsul conferenţiar ne-a arătat o altă Franţă şi nu putem să-i bănuim de cît domniei sale.

Din conferinţa de care vorbim putem lua cunoştinţă de diversele *pregătiri de răsboi* ale republicei latine. In adevăr, d. Lauzanne şi-a început cuvîntarea prin a ne descrie valoarea armatelor teritoriale franceze. In special a insistat asupra armatelor din Africa, amintind cu multă pornire de curajul şi devotamentul trupelor de negri în serviciul Franţei. Ni-au fost oferite cîte-va exemple mai mult sau mai puţin anecdotice, ajungînd la concluzia : Civilizaţia militară franceză în Africa !

Să nu ni se ia în nume de rău dacă vom completa datele asupra acestei „civilizaţii" de care ni s'a vorbit.

Şi completarea o vom face transcriind, din ziarul „Le Matin" la care d. Lauzanne e prim redactor, o dare de seamă asupra modului cum armatele franceze ştiu să civilizeze pe locuitorii africani. E vorba de evenimentele din Maroc, din 1908 In numărul său din 22 Martie 1908 ziarul „Le Matin" (repet, la care d. Lauzanne e prim redactor) publică următoarea telegramă :

„*Dar-Ould-Fatima,* 15 Mart.—Depeşă de la trimisul nostru special (reexpediată din Tanger la 20 Martie).—Am fost de faţă la o privelişte mai înspăimîntătoare de cît aceia din 9 Martie, unde M'dakrarejii, împresuraţi de pretutindeni, au fost masacraţi de mitralieze timp de vre-o jumătate de oră.

„Carnajul de astă-zi întrece în oroare tot ce se poate închipui. O mie cinci sute cadavre, spintecate de obuze, străpunse de baionete, zac pe dărămăturile fumegînde din Si-el-Urini. Printre dînsele se găsesc femei şi copii.... Această lecţie a fost grea şi morţii noştri glorioşi au fost răzbunaţi....

....La ora 4, lupta se începe, ca de obiceiu, prin împuşcăturile cavaleriei. Bateriile noastre se pun în poziţie. Toate loviturile merg la ţintă.

„Grupuri de cîte 10 sau 20 indivizi sunt împrăştiate de o singură explozie de proectil. Cadavrele cad gramadă unele peste altele şi bombardarea continuă pînă nimic nu se mai mişcă. Atunci porneşte infanteria. Asaltul e dat şi baionetele termină opera obuzelor.

„Soarele a dispărut la orizont şi roşul cerului se confundă cu cel al pămîntului. Gemete de agonie se aud din toate părţile. Umbre înnebunite rătăcesc pretutindeni, înaintînd desperate în noapte pentru a scapa de acest infern".

Intrerup acest document dureros. E destul pentru a ne face ; idee de «civilizaţia militară» atît de lăudată de d. Lauzanne. Asemenea recomandări nu ne apropie, nu pot să ne apropie de Franţa.

Dar să trec mai departe.

Conferenţiarul ne vorbeşte despre flota de războiu. Ne asigură agilitatea ei şi insistă mai cu seamă asupra superiorităţii submarinelor franceze. Ah ! această flotă ale cărei cuirasate exploadează şi în timp de pace, ucizînd atîtea vieţi tinere.

Ni se vorbeşte apoi cu mult entuziasm, de flota aeriană, lăsînd a se înţelege superioritatea sistemului de a arunca dinamita pe de-asupra. Am fi fost mai bucuroşi dacă această minunată invenţie—aeroplanul—ne era înfăţişată ca o nouă legătură şi unitate a geniului omenesc.

In sfîrşit conferinţa s'a terminat prin cîte-va ieftene detalii ştiinţifice pe care d. Lauzanne abine-voit să ni le expue.

In definitiv, oaspetele francez ne-a făcut impresia unui vînt călător şi prevestitor de nenorociri apropiate. Aceste dese vizite de conferenţiari, parizieni şi ast-fel de expuneri „războinice" au aparenţa unei *anumite politice* latine... sentimentale. Oh ! nu ni se vorbeşte de Franţa cea adevărată ; cel ce o va face, va primi îmbrăţişare de la noi şi va duce pe malurile Senei ceva din simpatia sufletelor noastre.

C. R. Ghiulea

CONSERVATORII ŞI REVIZUIREA

Comunicatul Conservator

apărut a doua zi după primul vot de la Cameră

explicat de d. ARION

Atitudinea de negaţiune va duce la dispariţia Partidului conservator

Intr'un interview acordat confratelui I. Fermo, de la *Universul*, d. C. C. Arion explică situaţiunea turbure din partidul conservator mărturisită prin comunicatul apărut în presa conservatoare a doua zi după votul de la Cameră, asupra luării în considerare a declaraţiunii de revizuire cînd fostul ministru de domenii şi alţi trei amici politici s'au abţinut, iar d. Greceanu a votat contra.

D. Arion recunoaşte că pentru moment încă nu toate cugetele luminate din partidul conservator văd în acelaş fel chestiunea necesităţii revizuirei pentru cele două mari reforme la ordinea zilei. Şi d. Arion cu regret mărturiseşte acest haos — pe care-l speră pasager — pentru că d-sa, „încă din primul moment şi-a exprimat părerea arătînd necesitatea ca partidul conservator să nu rămîie cu acuzaţia că s'a opus la orice îmbunătăţire a soartei ţărănimei" iar acum, în urma indicaţiunilor date de primul ministru asupra caracterelor generale ale reformelor, d. Arion „le găseşte că înlesnesc o înţelegere, şi astfel atitudinea partidului conservator nu mai poate fi aceea de un non *possumus categoric*".

D. C. C. Arion, deplînge lipsa de direcţiune unitară din partidul său şi, în interesul ţării şi al partidulni său, d-sa face sforţări spre a convinge pe amicii săi politici să accepte revizuirea « *cerută azi de două partide politice de guvernămînt, revizuirea pe care o cere chiar o parte din partidul conservator şi în mod public— d. Matei Cantacuzino, profesor universitar, la Iaşi, si d. Pangrati cu alţi patru profesori universitari, la Bucureşti, — revizuirea pe care o cer personagiile politice independente cari recunosc că există în ţară un puternic curent pentru revizuire* ».

Şi, cu amărăciune şi ingrijorare, faţă de curentul a cărui expresiune la Cameră a fost d. D. Greceanu, ca ecou al vederilor d-lui Filipescu, d. Arion se întreabă care ar putea fi rostul unui refuz categoric din partea partidului conservator.

Nici ca tactică de partid nu s'ar putea găsi o scuză pentru asemenea atitudine, pentru că nu e speranţă ca rezistenţa să aibă vr'un rezultat eficace, din contra «sunt toate indicaţiunile, este certitudinea chiar, că revizuirea se va face, că reformele se vor face». Şi de ce atunci să înregistreze istoria politică a acestei ţări că în anul de graţie 1914, după o pagină glorioasă în politica externă, atunci cînd a fost vorba să se scrie o pagină politică internă şi cînd toţi şi-au dat mîna pentru aceasta, dela Vlădică pînă la opincă, numai partidul conservator şi încă nici el în întregimea lui, a stat închis ca într'un cerc de fier şi s'a împotrivit la orice înţelegere ?" Partidul conservator are datoria să primească mîna ce i se întinde şi să stea de vorbă, pentru că „*negaţiunea pe toată linia nu este o politică conservatoare, din potrivă ea înlesneşte şi grăbeşte isbucnirile violente.*

D. Arion nu numai că nu poate subscrie la o atare atitudine, dar nici n'o poate concepe, pentru că ar fi ca partidul conservator să se sinucidă, să se osîndească singur la desfiinţare.

Şi apoi, nici nu pricepe eroarea ce unele elemente din partid o manifestă astăzi faţă de cuvîntul expropriere, cînd idea e în mod tacit admisă de chiar programul conservator.

Căci atunci cînd s'a alcătuit programul de reforme al partidului conservator ca opunere la programul liberal, d. C. Arion, care a luptat ca partidul conservator să nu se arate refractar la ori ce reformă, a propus şi comitetul executiv a admis ca să se treacă în program *că dacă proprietarii nu vor voi să dea pămînt ţăranilor să se prevadă o sancţiune.* Ei bine care ar putea fi acea sancţiune ? *De sigur că nimeni nu s'a putut gîndi la altceva de cît la expropriere.* Ar putea fi şi o altă sancţiune : aceea a impozitului. Dar aceasta ar duce la confiscare, ceea ce e departe de a se acomoda cu principiile conservatoare. Se susţine de unii că sancţiunea pentru proprietarii refractari, ar fi la nevoie, o încurajare a culturei intensive pe pămînturile ţărănimei. Dar cum, ce fel, prin ce mijloace s'ar face aceasta ? *Este evident că atunci cînd s'a pus în program posibilitatea unei sancţiuni, nu era de cît un gînd : „exproprierea".*

Şi dacă este aşa, pentru ce atîta teamă de acest cuvînt ? Toată chestiunea se reduce, în ultimă analiză, la o chestiune de drept şi atunci de ce, dacă s'ar putea lua toate garanţiile, ca făcîndu-se o expropriere, care n'ar atinge principiul marei proprietăţi—de altfel însuşi primul ministru a declarat că partidul liberal nu urmăreşte distrugerea marei proprietăţi—care s'ar face pe baza unei despăgubiri reale şi lichide, care n'ar periclita cultura mare, pentru ce să nu se admită de la început sancţiunea legală ?»

Iar dacă în direcţia partidului conservator va triumfa curentul reacţionar, atunci, precum am relevat mai sus, va fi dezastrul, iar d. Arion *„va muri cu propriul său partid"*.

In legătură cu aceste declaraţii, ziarele conservatoare publică următoarea notiţă :

Suntem autorizaţi de d-l Constantin Arion să declarăm, că articolul apărut în „Universul", de dimineaţă sub titlul de „Conservatorii şi revizuirea Constituţiei", asupra inspiraţiunei căruia este inutil să mai insistăm, nu este decît un lung comentariu tendenţios, căruia îi dăm cea mai formală dezminţire.

Singurul lucru ce este adevărat, în acel articol. este declaraţiunea d-lui Arion că nu înţelege un minut să se despartă de partidul conservator şi mai puţin încă, să se facă instrumentul partidului liberal.

Abţinîndu-se dela votul de luare în considerare a propunerei de revizuire, d-l C. C. Arion nu a devenit prin aceasta revizionist.

Chestia, cum remarcă cu drept cuvînt L'Independance, *este însă prea importantă, pentru ca să fie suficient un comunicat ambiguu.*

D. C. C. Arion trebue să intervie personal în discuţie şi să spue lămurit ce este exact din comentarul Universului.

INFORMAŢII

Ştiri sosite din nordul Moldovei arată că printre locuitorii comunei Flămînzi (jud. Botoşani), ar fi oarecare agitaţii cu caracter agrar.

Joi 13 Martie, orele 5 jum, p. m. d. Gh. Ghibănescu, profesor şi fost deputat îşi va disvolta în sala clubului cons-democrat conferinţa sa tratînd despre *Exproprierea şi reforma electorală dacă sunt necesare şi utile.*

La aceste conferinţe pot asista şi alte persoane cari nu fac parte din organizarea clubului.

Ministerul de Culte a confirmat pe următorii epitropi bisericeşti, în judeţul Iaşi :

Gh. Dăscălescu—Erbiceni, C. Ionescu—Doroşcani, I. Nicoară—Păuşeşti, Gh. Burlacu—Erbiceni, I. Ochiană—Luceni, Const. Nanu—Focuri, N. Velnic—Cepleniţa, Gh. Miron—Frăsuleni, D. V. Condurachi—Hriseşti, Gh. Gaşpar—Buhalniţa, I. Hariton—Hiliţa, Al. Caşcaval—Măcăreşti, N. Păduraru—Poeni, I. V. Chiriac—Comarna. Zamfir Ifrim—Osoi, V. Sava—Buciumi, Al. Marandei—Şipote.

Eri a încetat din viaţă maiorul Matei Caranda.

Doleanţele învăţătorilor. — O mare parte din învăţătorii judeţului Iaşi, s'au întrunit Duminică în oraşul nostru, la Otel Dacia, şi au discutat mai multe importante chestii.

După prelungite dezbateri, au hotărît a interveni la autorităţile superioare ca, cu prilejul revizuirei constituţiei, să se prevadă ca şi învăţătoriii să fie eligibili la Cameră. Tendinţa lor e ca pe viitor comunele rurale să fie reprezentate de oameni cunoscători ai nevoilor ţaranilor.

In urmă s'a discutat asupra cheltuelilor materiale pe care le dă Casa şcoalelor pentru întreţinerea localurilor de şcoală. Se ştie de absoluta insuficienţă a acestor sume.

S'a numit o delegaţie însărcinată să intervină la minister în scop ca Casa şcoalelor să suspende perceperea cotelor din budgetul comunelor, iar întreţinerea şcoalelor să treacă în seama comunelor respective, aşa cum era înainte de 1 April 1909.

Revizoratul şcolar a dat ordin tuturor învăţătorilor din judeţ ca serbarea sădirei pomilor s'o facă în unire cu preoţii, după o prealabilă a lor înţelegere, sădind pomi în ograda şi cimitirul bisericei, în ograda şcoalelor şi pe marginea şoselelor.

Dl. I. Gheorghiu proprietar în jud. Vaslui şi domiciliat în localitate, a donat un teren de şcoală în com. Doagele (jud. Vaslui).

Dl. C. Antoniu, funcţionar la administraţia financiară, a fost maltrat de elevul de administraţie C. Lipovanu.

Agresorul, fiind reclamat autorităţilor militare, a fost arestat. Astă noapte însă, Lipovanu a dezertat fără a i se mai şti de urmă.

Cazul se anchetează.

D, dr. Grigoriu, medic şef al judeţului, pleacă miine în inspecţiunea comunelor Bucium şi Poeni.

Amicul nostru d. C. B. Penel a primit astăzi următoarea scrisoare :

« Stimate Domn,

« Imi face o deosebită plăcere auunţîn« du-vă, că ideia dv., de a numi regi« mentul Botoşani 37 : « *Alexandru cel* « *Bun* », a fost propusă autorităţilor su« perioare şi aprobată prin Inalt Decret « cu No. 951 publicat în « Monitorul Ofi« cial » No. 265 din 1 Martie 1914 ».

« Primiţi, vă rog, asigurarea deosbitei « mele stime.

« Comandantul Reg. « Alexandru cel Bun » 37.»

(ss.) C. Petala

Dl. Penel a comunicat propunerea d-sale acum o lună de zile.

Ministerul a aprobat licitaţia pentru arendarea terenului bisericesc din Miroslava, adjudecat asupra d-lui Panait Lăcătuş.

Idem, terenul bisericei din cătunul Ezereni, adjudecat asupra d-lui C. Jelescu.

Noutăţi literare.—A apărut No. 2 anul IX din „Viaţa Romînească" avînd un bogat sumar literar semnat de : Hortensia Papadat Bengescu.

E sfîrşitul impresiilor surprinzător de plastice intitulate „Marea".

D. Ion Botez publică un studiu social-politic asupra Senatului. Din studiul d-lui G. Ibrăileanu un nou şi larg fragment. Bucăţi literare semnate de G. Galaction, M. Codreanu, I. C. Visarion, Izabela Sadoveanu, Paul Rareş, C. Mironescu. Apoi cronici de T. A. Badareu, M. V. Ioachim, O. Tafrali etc. Recenzii, Polemici, Miscellanea, Revista Reviste lor.

— A apărut de sub presele Tipografiei H. Goldner ;

Annales scientifiques de l'Univesrité de Jassy. Tome VIII, I-ère fascicule, Février 1914.—Sub direcţiunea d-lui Prof. univ. *I. Borcea.*

Revista ştiinţifică „V. Adamacsi".

Ambele cu un conţinut variat şi foarte instructiv.

Atragem deosebita atenţiune asupra acestor două reviste care se numără cu drept cuvînt între cele mai serioase din ţară.

Grădina de copii de curînd înfiinţată în strada Socola pentru 100 de copii între 3 şi 7 ani, este frecventată de 40 copii de ambele sexe.

Părinţii plătesc o taxă lunară, socotită numai de la data înscrierei iar copii capătă în schimb o bună hrană în timpul zilei.

Peste cîte-va zile se vor pune în circulaţie vagoane suplimentare pe linia Sărăriei.

Totalul subscripţiei pentru monumentul Spiru Haret făcută de Liga deşteptarea este de 57113.20. Subscripţia Vieţei Romîneşti, publicată în numărul de astăzi atinge suma de 729 lei 25 bani.

Un fapt privat dar care, poate, nu e fără interes, este că d. A. C. Cuza deşi membru conducător în comitetul şcoalei ortodoxe îşi ţine copila d-sale proprie la institutul Sacre-Coeur.

Casa Centrală a Meseriilor a închiriat şi pentru anul acesta case, cu paturi numerotate, la Techirghiol, Lacul Sarat. Govora, Căciu ata şi Puceoasa. Deasemenea acordă, tot în sezonul balnear ajutoare —fără locuinţă— la Telega, Slănic Sarata-Monteoru, Oglinzi şi Ocnele Mari.

Medicii casei au fost instinţaţi să facă recomandările pînă la 20 Aprilie.

ULTIME INFORMAŢII

Se afirmă că d. P. P. Carp s'ar fi hotărît să ţie o serie de întruniri publice în ţară, pentru a discuta chestia exproprierei.

Prima întrunire d. Carp o va ţine în Iaşi.

Discursul d-lui Stere la Cameră va avea urmări serioase, din punctul de vedere intern liberal.

O mare parte din liberali sunt contra mijloacelor extreme preconizate de d. Stere. Se desemnează astfel două tabere distincte: moderaţi şi generoşii, care se ameninţă reciproc.

Nu ştim dacă cuvintele d-lui Stere vor împiedeca sau ba pretinsul acord dintre auguri dar sigur este că ele vor provoca o răfuială în toată regula în sînul partidului liberal.

D. Georgel Mărzescu, membru în comisia interimară, a lucrat eri cu şefii de serviciu ai Primăriei la întocmirea noului budget comunal.

Funcţionarii refuzînd îndemnizările de chirii, li se vor augmenta salariile. Această augmentare va fi de 25 la sută pentru acei cari au o leafă mai mică de 200 lei pe lună şi de 15 pentru acei cari primesc cel puţin 200 lei pe lună.

Iată rezultatul exact al alegerilor ce au avut loc în Capitală pentru colegiul I de Comună:

Inscrişi 5884. Votanţi 3161. Anulate 43.

Au întrunit:

Lista liberală 2965 voturi, aleasă.

Lista conservatoare 1153.

Dezminţirea d-lui C. C. Arion. —*Din Capitală ni se comunică faptul că dezminţirea, autorizată de d. C. C. Arion, cu privire la interviewul-comentariu din* Universul,—*dezminţire apărută în ziarele conservatoare — preocupă lumea politică şi ziaristică.*

Îndoială nu încape că acest interview a fost acordat de fostul ministru conservator. Caracterul, tonul şi cuprinsul, fac în această privinţă dovada desăvîrşită.

Dar nu numai atît. Ziaristul Fermo —care a mai avut odată de furcă cu un interview dat şi apoi dezminţit de d. Marghiloman—susţine că are probe materiale că interviewul a fost dat de d. C. C. Arion. Corectura manuscrisului original este făcută de corifeul conservator.

Viu afectat de procedarea d-lui Arion, redactorul Universului *a scris fostului ministru cerîndu-i în mod imperios să se explice.*

E de văzut acum cum va eşi din această încurcătură vecinic zîmbitorul d. Arion.

*

Asupra cauzelor care l'au silit pe corifeul conservator să dezmintă propriile sale cuvinte, se vorbeşte mult în Capitală. Se pare că în consfătuirea de la d. Marghiloman d. Arion a primit anumite injoncţiuni şi ameninţat chiar cu oarecare sancţiuni.

Sub imperiul enervărei, care a domnit, cu această ocazie, a prevalat şi părerea ca reprezentanţii conservatori în parlament să voteze contra revizuirei.

Aşa dar, un non possumus, menit «să facă să moară pe d. Arion, împreună cu partidul său».

*

In notiţa de dezminţire se află şi o frază care face mult haz, dar care invederează şi fondul sufletesc al d-lui Arion.

Deşi ştia pertinamente că comentariul este făcut de d-sa, d. Arion îndrăzneşte să spuie că «comentariile sunt tendenţioase şi datorite unui anume interesat».

Cine ie interesatul? Şi cîtă îndrăzneală?

Curtea de casaţie, secţia II-a a cercetat ieri recursul poetului Radu Rosseti în ce priveşte procesul acestuia cu direcţia revistei Viaţa Romînească.

Curtea, pentru motive principale, a casat decizia curţei de apel de Bucureşti şi-a trimis procesul în cercetarea curţei de Apel din Galaţi.

Se ştie că d. Radu Rosseti, nemulţumit de o critică apărută în Viaţa Romînească, *a trimis o scrisoare numitei reviste, pe care aceasta a refuzat s'o publice.*

D. Radu Rosseti a recurs atunci la calea justiţiei, ca să oblige revista la publicarea răspunsului. Instanţa de fond a găsit neîntemeiată cererea d-lui Rosseti. Inalta curte însă a fost de o altă părere şi a casat.

Joi 13 Martie se împlinesc 8 ani de cînd au avut loc în Bucureşti cunoscutele manifestaţii în piaţa teatrului pentru apărarea limbei romîneşti Centrul Studenţesc a luat iniţiativa comemorărei acestei zile printr'o şezătoare artistico-literară care va avea loc Joi seara la Casa Romînească din curtea bisericei Bărboi.

Cu acest prilej, un cuvînt ocazional va fi rostit de preşedintele societăţei, iar d. prof. C. Fedeleş va vorbi despre *Noi şi ştiinţa europeană.*

Chestiuni de teatru.—Relativ la înlocuirea d-lui Handoca în consiliul de administraţie al teatrului naţional din localitate, cităm din legea teatrului, art. 3, al. 2, care zice: „Consiliul de administraţie a fie-căruia din teatrele subvenţionate se compune din trei persoane şi anume: un reprezentant al ministerului de instrucţiune şi culte (d. Handoca), un reprezentant al comunei, numit de consiliul comunal (d. Cozmovici), un reprezentant al artiştilor societari, după o listă de trei, ales de dînşii şi numit de ministru" (d. Pella), iar art. 4 zice: „Membrii direcţiunilor celor trei teatre subvenţionate vor fi numiţi prin *decret regal.* Aceia ai *consiliilor de administraţie* şi ai comitetului de lectură, *vor fi numiţi pe o perioadă de cinci ani şi nu pot fi revocaţi de cît după o vădită abatere de la datoriile lor*".

Citînd acest text de lege, ori-ce comentarii sunt de prisos. E destul să arătăm că nici măcar d. dr. Cosmovici n'a fost înlocuit, ci numai d. Handoca.

Nu mai comentăm faptul că un om de litere ca d. G. Ibrăileanu a fost pus în consiliul de administraţie, iar nu în acel de lectură.

De la Uniunea meseriaşilor.—Duminică la orele 3 p. m., a avut loc o şedinţă extra ordinară a întregului comitet urmînd a se da o nouă îndrumare cercului.

După cele propuse de d-nii Alex. Toma Stoian, I. Cupa, D. V. Păun, C. Olănescu, Ilie Rozeu şi alţi, comitetul existent îşi dă dimisia rămînînd a se forma un comitet provizor ce pînă la adunarea generală să poată conduce mişcarea, în acest scop se alege d-nii I. Cupa antreprenor preşedinte, Alex. Toma-Stoian tinichigiu şi Ilie Rozen zidar (veteran) vice preşedinţi, C. Olănescu cofetar, D. Constantinescu tîmplar şi C. Stoian cizmar, membri, D. V. Păun tipograf secretar, C. Mayer croitor, casier.

De către societatea Tramvaiului s'au început lucrările pentru dublarea liniei Tîrgul Cucului, strada Albă.

Prin dublarea liniei se vor suprima multe din întîrzierile ce se constată pe această linie.

Nourii Triplei-Alianţe. — Ocupîndu-se de apropiata călătorie a Împăratului Wilhelm al Germaniei în Austria şi Italia, în legătură cu situaţia Triplei-Alianţe, „*Neue Freie Presse*" în primul ei articol de astăzi scrie cu data de 22 Martie:

«*Dacă astăzi au loc demonstraţiuni tendenţioase contra Austriei în teatrul din Bucureşti; dacă vedem înnodîndu-se tot mai mult firele politicei franceze naţionaliste cu ale unor barbaţi politici romîni, trebue să ne dăm seama cîte lucruri ne-au scapat din vedere şi cît de goale sunt frazele ce vor să acopere aceste lipsuri. Cu superficialităţi nu se înfrumuseţează asemenea perderi.* Cerea de a se revizui pacea de Bucureşti a fost o nenorocire care a lovit nu numai Monarhia, ci şi Tripla Alianţă".

D-na Sofia O. Teodoreanu ne trimite din Bucureşti un articol despre concertistul iaşan, tînărul Mircea Bărsan.

Vom publica mîni articolul d-nei Teodoreanu.

Aflăm cu multă părere de rău încetarea din viaţă a d-nei Eugenia Gh. Vidrighin, soţia d-lui Gh. Vidrighin inginer-şef al comunei Iaşi.

Trimitem familiei condoleanţele noastre.

Relaţiile austro-romîne. — In «Le Temps" cu data de 22 Martie, sosit astăzi la Iaşi se află o corespondenţă din Viena asupra „Relaţiilor austro-romîne", pe care le numeşte «incordate».

Intre altele, autorul corespondenţei arată succesul piesei „Domnul Notar" a poetului Octavian Goga şi reproduce cuvîntarea rostită de către acesta din urmă cu ocazia banchetului ce i s'a dat de către societatea oamenilor de litere prezidată de d. deputat Diamandi.

Cele de mai sus, corespondentul francez le pune în legătură cu voiajul princiar la St. Petersburg şi cu buna primire ce întîmpină în Romînia conferenţiarii francezi.

Noul program de astă-seară Marţi 11 Martie c. al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, cuprinde printre altele:

„Fericirea ucide". Această dramă măreaţă, prin fineţa concepţiei, prin frumuseţa scenarului şi incomparabila interpretare lasă mult în urmă nenumăratele drame cinematografice. In rolul principal apare d-na Betty Nansen, celebra tragediană daneză. (3 părţi).

Aventurile lui Bobino, scene foarte humoristice.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Astăzi Marţi se adaugă la program: *Intrarea solemnă a Prinţului de Wied în Albania la Durazzo*, impresionări cinematografice fidel luate după natură.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri: „Trecutul", mare dramă în 3 părţi—Clocirea artificială şi creşterea găinilor, vederi instructive—Escursiuni prin Franţa, interesante şi pitoreşti călătorii—Max Linder profesor de Tango, comedie interpretată de neimitabilul humorist parizian.

Judiciare.—Curtea de Apel secţia II a admis apelul d-lui Procuror, a reformat sentinţa Trib. Roman, şi a condemnat pe V. G. Rusu la 1 an si N. Boldur la 3 luni închisoare pentru delictul de atentat la pudoare.

— De aseminea a achitat pe Berman Grosvald Comerciant din Piaţa Sf. Spiridon, pentru delictul de abuz de încredere.

— A achitat pe Ion Sandu Vieriu pentru falş în acte publice.

— Curtea de Apel s. II-a a admis apelul făcut de Varvara G. Balască şi a condemnat-o la 20 lei amendă pentru omor prin imprudenţă.

— Curtea de Apel s. II-a a condemnat pe Vasile Ion Nuţu şi Neculai Solomon la 6 luni închisoare pentru falşuri în acte publice.

— Vasille N. a Mariei şi Elena V. a Mariei au făcut apel contra sentinţei Trib. Vaslui. prin care sunt condamnaţi la 15 zile pentru lepadare de copil.

— Curtea de Apel s. II a condemnat la 5 zile pentru abuz de încredere pe inculpata Marghioala Sandu Prepeliţă.

— De asemeni a condemnat pe Herman Grinstein la 15 zile închisoare coreţională, pentru abus de încredere.

In strada Salhana s'au constatat 3 cazuri de scarlatină în una şi aceiaşi familie.

Bolnavii au fost izolaţi.

Două Prăvălii Moderne *N-rele 173 şi 183 din str. I. C. Brătianu vis a vis de Piaţa Sf. Spiridon sunt DE INCHIRIAT în condiţiuni avantajoase. Prima cu începere de la Sf. Gheorghe a. c. iar a doua chiar de pe acum. Instalaţie complectă de electricitate, apă şi canal. A se adresa D-lui sau D-nei S. Zăhărescu str. Lascar Catargi 45 (fostă str. Romînă)*

De închiriat *în strada Anastasie Panu 24 (casele Urechia):*

1) Un apartament parter, de două odăi, bucătărie, camară, pivniţă, şură de lemne şi curte.

2) Un apartament în etaj, de 6 odăi, antret, bucătărie, bae, pivniţă, camara rece, şură curte.

Ambele cu apă şi canal.

A se adresa d-lui Jacques Leibovici coloselul Banu str. Lăpuşneanu sau proprietarului dr. E. Spirt Tg. Ocna.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Afacerea Calmette

— O confruntare violentă a d nei Caillaux —

Paris.—Judele de instrucţie a confruntat azi după amiază pe d-na Caillaux cu d-na Chartran văduva pictorului, în chestia celor două scrisori a căror divulgare o aştepta inculpata.

Confruntarea a fost destul de violentă.

Martora a declarat că n'a văzut cele două scrisori, dar a auzit vorbindu-se de ele de directorul unui ziar.

Afacerea Rochette

— Noi depoziţii —

Paris.—Afacerea Rochette—d. Caillaux îşi menţine precedenta depoziţie, afirmînd că cunoaşte pe cel care a declarat avocatului Bernard că amînarea va fi acordată. D. Caillaux spune că n'a avut cunoştinţă de caracterul tratativelor dintre d-nii Monis şi Fabre.

D. Fabre. interogat de faţă cu d. Caillaux, îşi menţine declaraţiunile cu toată dezminţirea formală a d-lui Caillaux. Menţine afirmarea că n'a fost nici odată invitat de d-nii Briand şi Barthou a fi discret în faţa primei comisiuni.

La finele şedinţei d-nii Caillaux şi Fabre sunt de acord că Fabre n'a vorbit nici odată cu d. Caillaux despre afacerea Rochette.

*

Cu toate rugăciunele lui Jaurés şi mai multor comisari, avocatul Bernard refuză să spună numele persoanei care i-a afirmat că afacerea va fi amînată.

D. Briand, ascultat, a afirmat perfecta sa corectitudine în afacerea Rochette, cu privire la care a răspuns la mai multe interpelări.

Violenta furtuna în Rusia

Kiew.—O violentă furtună a bîntuit toată noaptea în sud-vestul Rusiei.

Acoperişuri au fost luate, pomi desrădăcinaţi, liniile telegrafice stricate. Mici vapoare de pe Dnipru au fost zvîrlite pe mal.

Demisia cabinetului japonez

Tokio. — In urma discuţiei din parlament, cu privire la proectul de marină, cabinetul a demisionat.

In onoarea d-lui Lauzanne

Bucureşti,—In saloanele d-nei şi d-lui Const. Mille, din strada Polonă, a avut loc aseară o recepţie în onoarea d-lui Lauzanne.

Au asistat un mare număr de intelectuali, fruntaşi etc.

Logodna princesei Elisabeta

Viena.—In cercurile bine informate de aci se afirmă că proectul de căsatorie a diadocului cu princesa Elisabeta ar fi fost părăsit.

Se afirmă că princesa Elisabeta n'ar fi fost prea încîntată de Diadoc, iar Princesa Maria nu vrea să impue copilei sale această căsătorie. Se mai spune că Regele Carol ar fi rămas neplăcut impresionat de turnura ce a luat acest proect, dar că deasemenea nu vrea să-şi impuie voinţa.

Se'nţelege că reproducem ştirea sub toată rezerva ce comportă.

RETROCEDAREA BASARABIEI

— România şi Ardealul —

Viena. — Corespondentnl din Berlin al ziarului *Mittagszeitung*, spune că vorbind cu un personagiu care cunoaşte bine România, acesta i-a spus, că svonul despre retrocedarea Basarabiei e lansat pentru a intimida Austria şi a o face poate să retrocedeze Ardealul.

Ori retrocedarea Ardealului nu poate fi, de cît o dată cu prăbuşirea Austro-Ungariei şi atunci se va fi sfărşit şi cu independenţa României, care ar fi svărlită în braţele Rusiei.

Tocmai din acest punct de vedere, oamenii de stat serioşi ai României, doresc o Austrie puternică.

D. Take Ionescu la Londra

Bucureşti.—Cetim în ziarul Adevărul:

— *„Au trecut zece zile, de cînd d-Take Ionescu a somat pe toţi acei cari vorbesc de călătoria de la Londra, să fie întrebat la Cameră, declarîndu-se gata a da ori-ce explicaţie, fără ca vreun deputat conservator să provoace o atare explicaţie.*

Se crede că nici nu se va găsi un deputat conservator care să provoace pe d. Take Ioneseu să se explice.

Fireşte că la acei ce publică prin foaia d-lui Filipescu sau prin alte foi oculte d. Take Ionescu nu va răspunde, fiindcă în adevăr nu la ori şi ce şi ori şi cui se respunde.

Dar în parlament dacă s'ar rîdica chestia „Londrei" chiar şi a „Ceatalgei", d. Take Ionescu se va grăbi să se explice şi aseminea explicaţie ar fi totdeauna interesantă.

Aştepteptăm dar să se execute vre un deputat conservator şi să se provoace această explicaţiune pe care o doresc aşa de mult anumite foi conservatoare".

Răsboiul din Epir

— Albanejii respinşi — Asaltul în contra Coriţei—Numeroşi morţi şi răniţi —

Atena.—Depeşi din Argirocastro arată că numeroşi albaneji au atacet satul Salessi dar locuitorii le-au opus o vie rezistenţă. Epiroţii au primit ajutoare şi au atacat la rîndul lor pe albanejii care au trebuit să bată în retragere.

Albanejii au avut mai mulţi morţi şi răniţi.

O iniţiativa

Bucureşti. — Prinţul Brancovanu a luat iniţiativa de a crea o revistă pentru respîndirea ideelor conservatoare.

La prima consfătuire au participat şi d-nii Barbu Catargi, .Paul Greceanu şi Gr. N. Filipescu.

Expediţia Roseveld

New-York.—Sosesc ştiri neliniştitoare despre soarta expediţiei Roseveld din interiorul Braziliei. Din această expediţie făcea parte fostul Preşedinte al Statelor-Unite, împreună cu fiul său.

O telegramă ce publică un ziar din Brazilia, şi primită de la un membru al expediţiei, arată că expediţia a perdut întregul seu armament.

Armasar frumos tînăr. (5 ani) înalt, negru este de vînzare. A se adresa D-lui Dr. Ratianu str. Cuza-Vodă 46.

Dela 23 Aprilie 1914 se închiriază Două magazii de cîte 12 metri lungime şi 6 m. adîncime. Informaţiuni la proprietar d. M. H. Goldner str. Gh. Mîrzescu 17.

Ocaziune De vînzare o chitară avînd o vechime de peste 70 ani, cu gît dublu şi resonanţă admirabilă. Adresa la redacţie.

Str. Nemţească 6

De arendat sau de vînzare o vie — podgoria Breazu — fără plantaţie, cu pomi roditori, în întindere de 4 fălci, avînd apă purgativă captată într'o fîntînă de 12 m. c.

A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str. Stefan cel mare No. 6.

Berăria „LUTHER"

— PIAŢA UNIREI —

Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Sîmbătă, Duminicele şi sărbătorile Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.

Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi *Nunţi* cu preţuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului

Antreprenor, I. ZENTNER.

ATELIER MECANIC

Dumitru Dorojan

STR. I. C. BRATEANU No. 121

Execută ori-ce reparaţiuni şi instalaţiuni Mecanice.

LA VII

100 cărucioare pentru transportat struguri.

Invenţie proprie. 50 canapele din cele mai comode, pentru grădine.

Em. Socor şi Cezar Simionescu

Birou de avocătură şi notariat

BUCUREŞTI *str. sf. Constantin 3*

Telefon 43 | 38

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

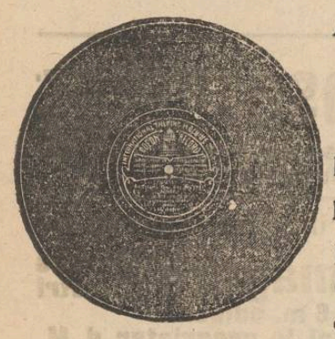

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca

Carusso, Tita Rufo, Tamgua etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui.

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vârsta de 7–8 iuni, in momentul inţercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată in *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol, Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna, Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „CORONA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca şi or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian** *str. Cuza Vodă 42*

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA : Clubul Conservator-Democrat Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA : Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe intreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de intreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză intrupează pedagogia şi intreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din intregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele insufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILA NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului Leon From

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Balari

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode strâine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă veţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale:

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clienţele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 8

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi asoptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar irepro şabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

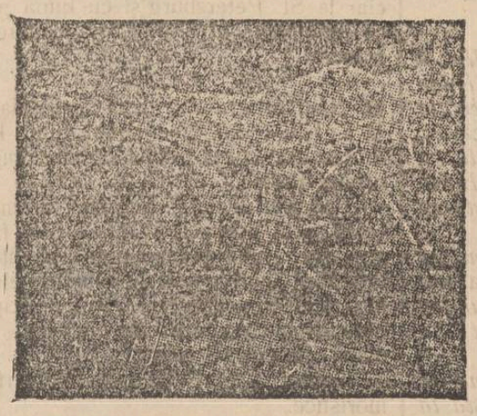

Facori. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii intre 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mironescu 17

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2127.—Joi 13 Martie 1914

Depresiunea economică şi financiară

In repetate rînduri am relevat fenomenul, curios şi inexplicabil în mare parte, al marei depresiuni economice şi financiare de astăzi. De fapt, se poate afirma că nici odată criza n'a fost mai acută ca astăzi şi că, nici în chiar momentele culminante ale conflictului balcanic, această criză n'a avut proporţiile de astăzi.

Constatările noastre, confirmate astăzi de ziarele oficioase, aşa cum cetitorii se pot convinge din cele ce publicăm în corpul ziarului, au fost cel dintâiu relevate în luminoasa sa Conferinţă de către d. Al. A. Badareu.

Semnalînd faptul, d-sa s'a întrebat, cu drept cuvînt, dacă în toiul unei atari crize este momentul propice de a aşeza o nouă alcătuire, menită să schimbe în mare parte raporturile economice şi sociale.

Problema aceasta, astfel pusă, preocupă astăzi toată presa din Capitală, de şi pînă acuma, cu toată intensa polemică în jurul reformelor, nici un ziar n'a relevat această latură importantă a problemei.

Credinţa noastră este că saltul în necunoscut, care este vorba să se facă, date fiind împrejurările de fapt de astăzi, ar putea să creeze o situaţie şi mai precară, date fiind condiţiile escepţionale şi inoportunitatea momentului economic, în care liberalii cred de cuviinţă şi înţeleg să-şi realiseze reformele.

NOI PARTIDE POLITICE

Dacă reformele propuse de partidul liberal vor vedea lumina zilei—şi aşa se pare că va fi — vom asista de sigur la o prefacere a vieţei noastre politice şi sociale.

Astfel dacă primim colegiul unic, neîndoios că aceasta va atrage după sine transformarea partidelor politice. Că vom continua a avea partide politice, e cert. Ele însă vor fi altfel de cît sunt astăzi. Chiar de s'ar păstra denumirile de astăzi: liberal, conservator-democrat, conservator, dar la sigur că conţinutul nu va mai corespunde cu numirea.

Ceea ce însă e mai probabil e chiar, că alte numiri vor veni să iea locul celor existente sau noile partide cu noile lor titluri, vor reduce pe cele de astăzi mai mult la o amintire istorică.

Partidele se nasc din împrejurări naturale. Nu toţi oamenii judecă la fel asupra deosebitelor împrejurări. In mod natural deci se formează grupări deosebite, fie-care împărtăşind anumite idei, anumite credinţe asupra aceloraşi fapte sociale.

Partide politice însă, susţin unii, nu pot exista de cît în ţerile cu regim constituţional.

De sigur însă, că totul depinde de accepţiunea ce dăm cuvîntului partid, căci dacă e vorba de fapte politice ori sociale, partidele cari au vederi deosebite asupra lor tot partide politice vor fi, fie regimul constituţional ca la noi, ori absolutist ca în Rusia.

Dar dacă partidele se nasc din anumite motive, ce stau în ordinea naturală a lucrurilor, este evident că ele trebuie să dispară din moment ce nu mai au cauză.

De aceia zicem, că dacă adoptăm reformele, ce ni se propun, se vor ivi alte cauze cari vor provoca formarea altor partide.

Să ne uităm un moment la celelalte ţări, cari au admis în mecanizmul vieţii lor constituţionale, votul universal.

Iar dacă facem această apropiere, ne conducem de ideia că colegiul nostru unic este un pas către votul universal. Precum el este miniatura acestui vot universal, tot aşa va fi şi cu prefacerile în organizarea şi felul de a fi al partidelor politice, faţă de cele ce putem observa la ţerile cu vot universal.

Am zis că votul universal—în miniatură colegiul unic — aduce prefacere în partidele politice.

Aşa în Franţa, unde domneşte votul universal, există liberali şi conservatori, dar ce rol, ce însemnătate mai au aceste partide, de cît că sunt o amintire istorică?!

Astăzi problemele noi au scos la iveală partide noi, cari au întunecat strălucirea de odinioară a celorlalte. Partidele radicale, socialiste sunt acelea a căror cuvînt vine în primul rînd, cînd e vorba de Stat şi progresele acestuia în această ţară.

In Bulgaria, Stat nou dar cu vot universal, se aude de partid agrarian, partid socialist, iar de liberal şi conservator sau nu se vorbeşte de fel, sau nu se dă importanţă ideilor ce aceste partide ar exprima.

La noi tot aşa va fi. Chiar de vom continua a ne numi liberali, conservatori etc., ideile cari formează crezul fiecărui din acele partide nu va mai fi de sigur cel de azi, dar mai probabil că chiar numirile se vor schimba pentru a se arăta că nu aceleaşi idei însufleţesc noile grupări politice.

In loc de două partide mari, cum am avut pînă mai ieri, în loc de trei partide, cum avem astăzi, de sigur vor fi mai multe grupări bazate pe varietatea problemelor, ce noua viaţă publică şi socială, va suscita.

Guvernarea nu va fi posibilă atunci de cît prin o coalizare a mai multor grupe, cari ar putea da majoritatea trebuitoare.

Schimbările de regim ţi-vor atunci mai uşoare ca astăzi? Belgia, care a întrodus votul universal e guvernată de ani mulţi—peste 30 ani—de acelaşi partid. In Bulgaria însă, guvernul nu poate găsi o majoritate, deşi ţara aceasta se află tot sub regimul votului universal.

Cum va fi la noi?

Vir.

MICI POLEMICI

Ne-am mirat eri că „Mişcarea" trata ziarul „Unirea" drept un „antret de W. C".

Un colaborator al «Unirei» s'a ostenit să ne scrie o cartă poştală şi ne-a convins că definiţia e bine aplicată.

*

„Cucoşul Negru" s'a mai anunţat şi altă-dată şi nu s'a jucat la Iaşi.

De s'o întîmpla şi acum tot aşa, o să zicem că-i povestea... „Cucoşului roş"...

*

Păcat că nu s'a ales d. A. C. Cuza Senator, iar nu deputat.

Ar fi luat loc pe banca Prelaţilor, în amintirea poeziilor ateiste ce a publicat.

*

Se deschide în Iaşi o fabrică de bomboane ruseşti.

...Umblă mereu să ne îndulcească Ruşii, de o vreme!

*

La Senat, eri, d. V. G. Morţun a aplaudat «frenetic» pe prelaţi.

D. Morţun a colaborat cu d. A. C. Cuza la revista ateistă „Contemporanul".

INSEMNĂRI

Prin neguri

De-am trăi sub ceruri mai calde, mai senine, poate ne-ar fi îndreptăţită firea noastră extrem de pasionată. E curios cum romînul, preocupat de-o chestiune, fie ea de ori ce ordin, se dedă cu totul ei, minte şi inimă, pentru a nu trăi de cît pentru ea şi din ea. De aceia cînd apucăm razna într'o parte, nimic alt ceva nu ne mai preocupă. Poate să tune, să piară lumea,—nici un baiu!

Poate, iarăşi, de aceia acum cînd la ordinea zilei fiind chestiunea revizuirei, nu numai oamenii politici, nu numai gazetele de acest fel, — dar ori ce suflare, ori ce gînd, ori ce rînd, care se scrie,— se brodează pe această şi numai pe această temă.

Şi cu toate aceste, cîte alte probleme mari nu ar trebui să ne frămînte. Cîte soluţiuni nu cer să fie date problemelor tot atît de vitale, ce privesc neamul romănesc din năuntrul şi din afara graniţelor politice.

Telegrame şi note răsleţe ne dau veşti vagi,—prinse la întîmplare din presa europeană, care se interesează înmiit de cum o facem noi înşine, de soarta noastră, de starea actuală şi cea viitoare, neavînd a ne trage în parte-le ori a ne răsleţi de la alţii şi multe de toate.

Şi, cu toate aceste, noi... ne frămîntăm în certe de mahala, într'o chestiune — cum e acea a revizuirei — care ar cere nesfîrşit mai multă seriozitate.

Inchidem ochii, părem a ignora toată frămîntarea lumei de peste hotare, — şi e o frămîntare! Sunt armii care se adun ameninţătoare,—sunt prietenii ce se caută, — sunt oameni care, din jocuri diplomate, urzesc soarta unor împărăţii,—sunt chestiuni care ne privesc direct pe noi, de care atîrnă înnălţarea noastră până la izbăvirea visului românizmului,—sau prăbuşirea, după veacuri de jertfe şi de strădanii!... Şi noi?—Noi, facem ochii mari, nouă ne bat inimele după cele ce spune înfuriarea filipesciană, sau deşărtăciunea unui alt «boier», care ne-a antrenat mai vîrtos ca pe cursierii de la «vila Albatros»...

Oare cultura ce ne-o asumăm pe mică pe ceas tot mai din prisosinţă, să nu ne ajute, atît cît mai e vreme, a ne disciplina fluturăciunea şi pasionalitatea aceasta dăunătoare?

Nu va veni vremea trezirei, cînd să vedem şi cu ochii minţii, cei drept precumpănitori? — Rămăşiţa de «panem et circensem» nu a distrus-o veacurile strecurate?

Prin neguri, vin străfulgerări şi vuiete, — prin neguri guri nevăzute fac profeţii, prin neguri se iţiesc razele unui soare mai luminos şi mai cald,—şi-ar trebui să ştim să ne încălzim de razele lui.

B.

Mircea Bărsan

In Iaşi toată lumea cunoaşte pe copilul talentat Mircea Bărsan. Puţini însă şi-au dat seama de talentul real al acestui copil, înzestrat cu o ureche muzicală rară, şi căruia i-a fost dragă vioara de la vrîsta de 5 ani.

In Capitală însă a fost necunoscut. A fost deci fericită ideia acelora cari l'au sfătuit să caute a se produce şi aici. Era necesar ca valoarea lui artistică să fie apreciată de lumea în măsură de a-l sprijini efectiv şi real, întru a-i înlesni mijlocul să trăiască în mediul trebuitor şi indispensabil desvoltării minunatului său talent, dîndu-i putinţa să devie şi el o personalitate artistică, cu care ţara să se poată mîndri.

Mircea Bărsan a fost primit de capitala muzicală şi artistică a ţării cu solicitudinea şi duioşia unei mame care nu şi-a cunoscut copilul, dar care la prima întrevedere vibrează de toată dragostea ce izbucneşte mai puternic, fiind-că a fost atîta vreme înăbuşită.

Primirea ce s'a făcut lui Mircea Bărsan eri în sala Ateneului Romîn din Bucureşti, cu prilejul celui de al 11-lea concert simfonic de sub direcţiunea d-lui Dinicu, onorează deopotrivă pe cei ce au făcut'o ca şi pe acel căruia s'a făcut.

In aplauzele frenetice cari l'au rechemat de atîtea ori, era solicitudine, era simpatie, era admiraţie pînă la entuziasm pentru un talent adevărat, era şi o încurajare poate pentru un mare viitor artist. Am impresiunea că era, mai presus de toate, trebuinţa de a exterioriza o multitudine de sentimente, printre cari acel al mîndriei naţionale de a putea spune: „mai avem încă unul!" era desigur cel mai firesc.

Satisfacţiunea artistică a zilei de 9 Mart 1914, revine la 2 oameni de opotrivă de cunoscuţi şi însemnaţi în mişcarea artistică a ţării. In primul loc artistului şi compozitorului, maestrul Ed. Caudella de la Iaşi, acel care a făcut din Mircea Bărsan ceia ce este astă-zi. In al doilea loc, distinsului artist I. Dinicu, directorul orchestrei ministerului instrucţiunei publice, care pătruns de realul talent al lui Mircea Bărsan, i-a dat sprijinul moral şi reprezentativ necesar afirmării talentului său în Capitală.

«Les grands esprits se rencontrent» şi e locul să recunoaştem că asupra aceluiaşi tînăr vlăstar artistic au căzut de acord două personalităţi artistice din ţara noastră, Ed. Caudella şi Dinicu, pentru a releva publicului o valoare care va face în curînd cinstea ţării noastre pretutindeni.

Sub impresiunea călduroasei şi entuziastei primiri pe care un select şi muzical public al Capitalei a făcut'o lui Mircea Bărsan, mă opresc de la orice critică a modului cum a executat cunoscutul concert de Wieniawsky (Dmoll) şi Allegro de Paganini. Nu vreau să spun de cît că Mircea Bărsan, care n'a păşit încă pragul străinătăţii, şi la vrîsta lui, le-a executat cu o virtuozitate şi o căldură artistică comunicativă, care mă autoriză să afirm că, după un timp relativ scurt de studii serioase în unul din centrele mari muzicale ale Europei, va izbuti să le desăvîrşească execuţiunea în aşa chip, în cît frumoasele promisiuni de astă-zi să devie fala noastră de mîni.

Dacă în ţara noastră mai sunt oameni care să încurajeze talentul adevărat şi care să se gîndească la strălucirea pe care manifestarea lui o aruncă asupra noastră a tuturor, desigur că Mircea Bărsan nu va fi trecut cu vederea, ci printre mulţii trimişi să se lumineze în Occident, va fi unul din cei aleşi, deşi recomandat numai de talentul şi valoarea sa...!

Sofia O. Teodoreanu

Bucureşti 10 Mart 1914

GEST NESOCOTIT

Cazul d-nei Caillaux a dat prilej antifemeniştilor să exclame:

„Iată de ce-i capabilă femeia *nouă* femeia de azi, femeia emancipată! Cu un foc de revolver dă soluţie unei chestii mai complicate. Aceasta e viu exemplu de ceea ce va fi în viitor cînd femeia va intra cu totul în politică".

Prea mare grabă pun însă, adversarii pentru a judeca pe femeia viitorului după un caz nenorocit, după o excepţie.

Mai întâi d-na Caillaux mărturiseşte că intenţia ei n'a fost să omoare pe Calmette ci numai să-l „corijeze" pentru a nu da publicităţii scrisorile intime ale bărbatului ei. Rezultatul—se ştie—a fost desastros. Doi bărbaţi răpuşi de elanul impulsiv, de nesocotinţa unei femei: unul mort, iar celalt pierdut moralminte.

Poate avea vre-un merit fapta d-nei Caillaux în faţa cueva, chiar a celui mai vajnic apărător al femeei? Desigur că nu. Dragostea sau interesul prea mare pentru bărbatul ei nu poate fi o scuză, nici nu poate stîrni admiraţia nimănui. Cel mult, d-na Caillaux poate fi compătimită că raţiunea n'a servit-o mai bine.

Această întîmplare ceva mai neobişnuită, putea să se întîmple, după cum se văd exemple şi unui barbat. Deci nu sexului se datoreste întrebuinţarea unui mijloc aşa de nepotrivit contra nefericitului Jurnalist, ci mentalităţii unui individ, a unei femei, care n'ajunsese un grad de desvoltare mai mare.

Antifemeniştii tocmai la aceasta ar trebui să se uite. După cum se dovedeşte. femeia fostului Ministru numai femenistă nu era. Printre preocupările ei, chestiile sociale şi intelectuale nu intrau. Căci dacă doamna ar fi înţeles mai bine viaţa politică şi mai cu seamă dacă ar fi fost iniţiată în *ştiinţa vieţii* mai bine, ea n'ar fi săvîrşit actul care a dovedit cu prisosinţă lipsa unei adevărate educaţii.

D-na Caillaux e femeia tradiţională, cu concepţii vechi despre rolul femeei în societate şi pe lîngă bărbat.

O femenistă în adevaratul înţeles al cuvîntului, are cu totul alt ideal de relaţiile dintre oameni, şi de rolul ce trebue să aibă în asemenea împrejurări.

Maria C Buţureanu.

OAMENI ŞI LUCRURI

Testament

Infloresc, de o scurtă vreme, aşa zisele reviste şcolare, foarte grave, aproape solemne. Unii domni profesori le ocrotesc şi publică în ele, ca nişte teme corectate —şi nu totdeauna corecte — producţiuni serioase,—din nefericire adeseori plicticoase.

Preferim unele manifestări spontane cari sunt mai puţin grave şi didactice. Bună oară, bucata «Testament», pe care un băiat din cursul liceal inferior a improvizat-o drept teză în clasă şi pe care o cităm aci:

Aud sunînd ultimul ceas,
Ultimul ceas din astă viaţă.
Eu plec. Ţănucă, ţie-ţi las
O sanie de dat pe ghiaţă

Mai las pe urmă un Larousse,
Pe care şoarecii îl rod,
O lampă, un birou schilod
Şi-o carte: «viaţa lui Isus.»

Las lui Adam, Romeo'ntâi
Nenorocitul meu Larousse;
Să-şi scrie el în latineşte:
„Ex meis magnis *libri-bus*"

Şi lampa mea cu abat-jour
Simbolizînd uşor văzduhul,
O las lui Pavel I. Broşteanu,
Să-i lumineze'ntunecimea
Şi sărăcia lui cu duhul.

Biroul meu schilod şi vechiu,
Cît timp mai poartă un picior,
Fiindcă tata are unul,
Il las aici, la vorbitor.

Prea cuvioasa sfinta Carte
Ce-o ţin bunicii de cînd vecii,
Fiindcă n'o citeşte nimeni,
O las de-acum bibliotecii.

Pîn'a ajunge la colivă,
Las domnului Alexandrescu.
(Nu numai pe o săptămînă)
Deapururi şi definitivă
Catedra asta de Romînă.

Pe tine-acum, amice Dima,
Te rog să-mi scrii ca epitaf:
„Adeseori n'avea, sarmanul,
„Un franc de cinematograf"

...In revistele şcolare strofele aceste spirituale n'ar găsi loc, pentru că sunt o indicaţie de talent. Le preferăm însă celor publicate. De părerea noastră, sperăm, va fi şi d. G. Topîrceanu, deşi „Viaţa Romînească" e acum... oficioasă.

Rodion

Rangul Romîniei
în
mişcarea economica a globului

II

Aşa dar Romînia intră în categoria III, cea din urmă, dacă o comparăm cu celelalte state ale globului, cu privire la comerţul exterior, tocmai pentru că vinde streinătăţii bogăţii aşa cum le-a căpătat din mînile naturii. Şi dacă presupunem *cîntărite împreună toate bogăţiile exportate de noi, ele trag la un loc 4000.000 tone, adecă de 5 ori mai greu de cît cele importate, deşi valoarea întreagă a celor dintâiu întrece numai cu ceva pe a celor din urmă.* Aşa şi trebue să fie, de oarece bogăţiile importate au fost trecute prin fabricii unde s'au uşurat la cîntar, dar au crescut la preţ. Un vagon de grîu aici, în ţară, face, să zicem, 2000 fr., unul încărcat de ştofe fine, aduse din Franţa, sau Anglia, poate fi plătit cu 200.000 fr.

Dar ce feliu de export facem noi? Răspunsul ne-l dau vămile: *4 | 5 din bogăţiile eşite sînt cereale.* Nici nu se poate altfeliu, cînd 90 la sută din populaţie sînt plugari, şi 95 la sută din toată întinderea arată şi sapată sînt acoperite cu sămănături de cereale. Dacă vindem streinilor cereale de 400.000.000 fr., avem tot *dreptul să ne închipuim, că mai întâiu am îndestulat stomacurile noastre,* şi numai prisosul a trecut graniţa. Adevărul este altfeliu. Din cele 6000000 ţarani care răstoarnă brazda ogoarelor Romîniei abia 1000000 cîştigă atît, cît le trebue pentru hrană, îmbrăcăminte, şi de pus ceva de oparte, iar celelalte *5000000 înoată mereu în lipsuri* şi muncesc fără curmare pentru a stînge datoriile din trecut. Şi aiurea, la vecini, să întîmplă acelaşi fenomen social. Rusia, ca şi Ungaria, trimit cereale peste graniţă, de şi la ele acasă sînt mulţime de ţarani flămînzi şi goi; dar acolo cei în primejdie de a muri de foame lasă căminul; ţaranii Unguri se duc peste ocean, cei din Rusia emigrează în cîmpiile virgine ale Turkestanului şi Siberiei.

Ai noştri rămîn locului şi deci putem afirma fără greş, că *supt picioarele noastre se află un vulcan în fierbere.* Erupţiunea din primavara anului 907 ne dă de temut că şi altele vor isbucni de acum înainte. Existenţa celor 5.000.000 de flămînzi este *cel mai puternic blam adus întregei noastre politice economice de la 64 şi pînă azi* de oare ce statul a călcat în picioare întâia sa datorie, anume de a asigura traiul zilnic fie-cărui cetaţean.

De 50 ani încoace toată activitatea publică a ţării noastre în chestia ţărănească *s'a mărginit la 2 lucruri: împărţiri de pămînt la săteni şi îndulcirea legelor agricole.* Ca şi cînd locuitorii satelor ar cunoaşte de minune munca cîmpului, numai cît ogoarele lor să îngustează mereu, fiind-că prea repede să înmulţeşte norodul plugarilor. In oraşele ţării, este

— Gustaţi —

Ciocolata NESTLÉ

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

drept, nu-i copil să nu găsească loc într'o şcoală primară ; la sate, din potrivă. pînă în momentul de faţă aproape jumatate din copii n'au unde învaţa cel puţin scrisul şi cetitul, fără a mai vorbi de cunoştinţele unei gospodării temeinice. Iar cît pentru legea tocmelelor agricole, ia face dovadă că *statul n-a vroit să dea săteanului independenţa muncii sale*, căci altmintreleaar fi răspîndit pe la sate chiar de la 64, institute de credit, care să împrumute cît mai lesne şi cu dobîndă cît de scăzută.

Pune cuiva la îndămînă o moşie de 1000 fălci şi cu pămînt cît mai gras, de nu va şti ce să facă cu ia şi nu va avea bani trebuitori, va fi asemenea aceluia cu ochii şi mîinile legate.

Acum 30 ani s'a ridicat în calea noastră o însemnată problemă economică : Putem oare înfiinţa în Romînia *şi este de folos să încurajăm industria mare?* Fruntaşii ţării s'au despărţit în 2 tabere. Majoritatea a fost de partea acelora cari au dorit să atragă la noi pe fabricanţii streini, gîndindu-se că Romînia are destule bogăţii naturale, iar populaţia sporind cu repegiune, nu va mai încăpea la cîmp.

Presupuind că la marginea Iaşilor ar exista 10 fabrici de cele mari, toţi locuitorii oraşului ar putea găsi acolo de lucru, chiar dacă în locul grădinilor şi ogoarelor din jurul nostru ar fi numai pustiu de piatră şi nisip. Cu bogăţiile transformate, eşite din cele 10 fabrici, am cîştiga destul, ca să ne asigurăm pînea zilnică şi să mai adunăm încă şi pentru zile negre. Tabloul este plin de ispită. Cu ce ne-am ales din străduinţele noastre ? Am capatat un organism cu respiraţie artificială, care-şi trage oxigenul din budgetu! ţării şi din pungile contribuabililor.

De 30 ani ne îngrădim cu taxe vamale neîncetat sporite, de 30 ani statul sacrifică mulţime de bani pentru a-şi vedea crescut copilul adoptiv, chemat industria naţională, iar noi cu toţi ne plîngem de scumpirea traiului. Proprietarii fabricilor, o mînă de oameni, împart cîştiguri de 20—30 la sută, iar mulţimea norodului, 50000000, n'are cu ce-şi potoli foamea şi acoperi goliciunea trupului.

I. Constantinescu

Art. 132 Const.

şi legiuirile la care se referă

IX

Osebită opiniune,

Sunt de părere a se respinge acţiunea reclamantei pentru următoarele motive :

Constituţia prin art, 132 nu face alt ceva de cît prelungeşte termenul inalienabilităţei pămînturilor date foştilor clăcaşi, prin legea rurală de la 1864, care inalienabilitate espiră peste 10 ani, încă pe un termen de 32 ani, principiu care există şi în vechea constituţie, întinzînd această inalienabilitate şi la pămînturile însurăţeilor şi ale locuitorilor care au cumparat, sau vor cumpăra, în loturi mici, pămînt de la Stat. Pentru ca legiuitorul constituant să fi avut intenţiunea a decreta în mod absolut inalienabilitatea unor asemenea pămînturi contra dispoziţiunilor vechei constituţiuni şi a legilor prin care s'a dat aceste pămînturi, trebuea ca această a sa voinţă să fie manifestată, sau să rezulte cel puţin din desbaterile care au avut loc în constituantă la votarea acestui articol ;

Avînd în vedere că desbaterile care s'a urmat în constituantă asupra articolului 132 sunt relative mai mult la schimburi şi la alienabilitatea locurilor de casă ale locuitorilor coprinşi în raza comunelor urbane, iar în ceia ce priveşte inalienabilitatea pămînturilor foştilor clăcaşi rezultă mai cu seamă din cuvîntarea raportorului delegaţilor din Senat (Monit. No. 134—84 pag. 1975) că intenţiunea atît a Camerei cît şi a Senatului a fost prin arătarea acestui articol în prima parte ca să prelungească inalienabilitatea încă pe 20 ani ; şi ţiind socoteală că după legea rurală şi vechea constituţie mai urma a trece încă 10 ani, pînă cînd asemenea pămînturi nu se putea înstrăina, a făcut calcul (propria expresiune a raportorului) şi a ficsat inalienabilitatea încă pentru 32 ani ; că aceasta a fost intenţiunea legiuitorului rezultă şi din termenii art. 132 «sunt şi vor fi inalienabile» prin care pe de-oparte consacră inalienabilitatea care exista în legile anterioare, iar pe de alta a prelungit această inalienabilitate, încă pe 32 ani, coprinzînd şi pămînturile date în loturi la 1881 ;

Avînd în vedere că într'o lege constituţională prevăzîndu-se numai principiile generale, iar regulamentarea lor urmînd a se face în urmă, prin legi speciale, nn se poate deduce din principiul general înscris în acest art. că legiuitorul constituant să fi voit a modifica principiul inalienabilităţei din legile existente, de oare ce pe lîngă cele alte motive expuse, *nu se vede interesul social, care să-l fi determinat la aceasta* ;

In adevăr : atît legiuitorul din 1864 cît şi acel din 1881 au voit a crea proprietatea mică în comunele rurale : pămînturile să fie în mîna eultivatorilor săteni ; prevăzînd însă că sătenii la început nu au să-şi dea seama de importanţa dreptului ce li se dă, şi poate vor înstrăina aceste pămînturi (ceia ce s'a şi întîmplat pînă la 1879) a prescris la 1864 inalienabilitatea acestor pămînturi pe 30 ani, permiţînd ca asemenea înstrăinare să se facă către comună sau vre-un alt consătean. însă aceştia să nu poată cumpăra mai mult de cît se împroprietărise un fruntaş la 1864 adică, 11 pogoane în Muntenia şi 5 jum. fălci în Moldova, iar la 1881 art. 58 din legea înstrăinării bunurilor Statului (de la 1881) prevede că „pămînturile ce se dau locuitorilor pe moşiile Statului, nu se pot înstrăina de cît tot către comună sau alt consătean, cum prescrie legea din 1864. Din aceste dispoziţiuni legislative rezultă că preocupaţiunea legiuitorului, înainte de constituanta din 1884 a fost : ca în comunele rurale, nici un locuitor sătean să nu înstrăineze la alte persoane de cît consătenilor săi pămînturile rurale, iar pe d'alta, ca nici un asemenea locuitor să nu aibă mai mult pămînt de cît maximul prevăzut de lege, permiţînd însă celor împroprietăriţi, care din diferite cauze nu ar putea sau nu ar voi a rămîne proprietari, ca să vînză pămînturile lor la alţi consăteni fără pămînt ; asemenea vînzări de la sătean la sătean, legiuitorului îi era indiferente, prin faptul că pămînturile în cantitate fixate de dînsul, se găseau în mîna cultivatorilor săteni ; scopul său era pe deplin ajuns ;

„Avînd în vedere că şi constituanta din 1884 tot această preocupaţiune a avut-o, ca asemenea pămînturi să rămîie cultivatorilor săteni ; că constituanta să fi voit a lega esclusiv pe cel împroprietărit de asemenea pămînturi, «pentru noui consideraţiuni sociale», contrariu legilor anterioare, aceasta nu rezultă nici din termenii întrebuinţaţi în art. 132 nici din desbaterile care a avut loc la votarea acestui articol ; de altmintrelea, inalienabilitatea absolută, nu s'ar justifica nici în interesul chiar al cultivatorilor săteni, de oarece asemenea pămînturi prin succesiune abintestat, s'ar divide în cantităţi aşa de neînsemnate, că nici o cultură nu ar fi posibilă pe dînsele ;

Avînd în vedere că aliniatul art. 132 din constituţie prin care se permite că prin legi speciale să se poată înstrăina locurile de case ale locuitorilor, coprinşi în raza vre-unei comune urbane, învederează şi mai mult că inalienabilitatea nu este absolută, şi că în constituţiune este decretat numai principiul general, reglementat deja prin legile existente, în ceia ce priveşte întinderea acestei inalienabilităţi pentru sătenii, împroprietăriţi la 1864 şi 1881, iar pentru cazul nou prevăzut a înstrăinării locurilor de casă, s'a admis principiul înstrăinărei, lăsînd grija ca reglementarea lui să se facă prin legi speciale ; că de asemenea din faptul că s'a prevăzut în constituţie schimbul care se putea face şi după legea interpretativă din 1879, nu se poate deduce intenţia legiuitorului că a voit a interzice în mod absolut asemenea înstrăinări abrogînd legile anterioare, de oare-ce această dispoziţiune era necesară să aibă caracter constituţional pentru pămînturile date în loluri prin legea din 1881, cei împroprietăriţi la 1864 nu s'a făcut de cît a se repeta dispoziţiunea trecută în legea interpretativa din 1879.

Pentru aceste motive cred că pămînturile rurale se pot înstrăina şi după constituţia actuală în marginile şi sub condiţiunile prevăzute în legea rurală din 1864 şi în legea interpretativă ee la 1879.

(ss) *A. Radian.* **V. Cireş**
avocat

INFORMAŢII

Joi 13 Martie, orele 5 jum, p. m. d. Gh. Ghibănescu, profesor şi fost deputat îşi va disvolta în sala clubului cons-democrat conferinţa sa tratînd despre *Exproprierea şi reforma electorală dacă sunt necesare şi utile.*

La aceste conferinţe pot asista şi alte persoane cari nu fac parte din organizarea clubului.

In chestia dezminţirei d-lui Arion.—*Cu privire la comunicatul apărut în ziarele conservatoare în chestia interviewului comentar, apărut în* Universul, *popularul ziar din Capitală publică următoarele două notiţe.*

Articolul nostru de reportaj politic, apărut în numărul de eri, a produs multă senzaţie în lumea politică şi a fost totdeodată şi mult comentat.

Era şi natural, căci informaţiunile noastre oglindeau o stare de lucruri, reală dar care era numai bănuită.

Fireşte, ziarele conservatoare, s'au grăbit să desmintă informaţiunile noastre, adăugînd şi insinuarea că dezminţirea ar fi autorizată de d. Arion.

Fie sau nu autorizată, pe noi nu ne priveşte. Noi n'am publicat interview cu d. Arion. Noi am aratat că informaţiile noastre precise, ne autoriză să spunem că d. C. Arion este pentru o înţelegere în chestiunea reformelor şi că în acest scop s'a abţinut de la vot în Cameră, pe cînd d. Grecianu a votat contra.

Şi arătăm în acelaş timp consideraţiunile care au determinat această atitudine a fostului ministru de interne.

Privind cu compătimire la acei cari sunt nevoiţi să improvizeze în cazuri de forţă majoră, desminţiri autorizate, noi menţinem cuvînt cu cuvînt afirmaţiunile noastre, fără să ne turbure dezminţirile ticluite în biurourile agenturilor politice şi cari, bine înţeles sunt dictate de interese fel de fel.

A doua notiţă este şi mai categorică. Ea sună ast-fel :

Ziarele conservatoare publică un fel de dezminţire a articolului nostru de reportaj politic apărut eri, şi se declară autorizate să facă acest fel de desminţire în numele d-lui C. Arion.

Noi afirmăm că cele publicate de noi eri, fără a fi interview cu d. Arion, ceea ce nici n'am spus, reprezintă în totul părerile fostului ministru de interne şi sfidăm ziarele conservatoare să publice o dezminţire semnată de C. Arion, prin care să se afirme că d. Arion nu doreşte o înţelegere cu partidul liberal pentru revizuire, cu garanţiile pe care le am expus eri şi că abţinîndu-se de la vot a făcut-o tocmai în speranţă că pînă la urmă această înţelegere se va stabili.

Şi acum, dacă se mai adaugă faptul pe care l'am scris şi eri că în ori ce caz d. Arion nu se va retrage din partid şi pe care ziarele conservatoare îl recunosc ca exact atunci rămîne că articolul nostru de reportaj oglindeşte adevărata stare a lucrurilor şi că dezminţirea politică ce s'a dat trebue pur şi simplu aruncată la coş.

Balul care urma să aibă loc la cercul militar din localitate, Sîmbătă 15 c., s'a amînat şi în locul lui va avea loc o serată dansantă obişnuită.

Duminică 16 Mart c, va avea loc în localul Camerei de comerţ, consfătuirea convocată pentru constituirea unui sindicat naţional.

D. Radu Manoliu, profesor, va ţine Vineri 14 Martie, ora 5 jum. p. m. în localul cercului didactic din localitate, o conferinţă despre *Credinţă şi ştiinţă.*

Ministerul de instrucţie face cunoscut că elevii care, din diferite motive, nu se pot prezenta la examenele particulare de curs secundar şi cer restituirea taxei sînt obligaţi să prezinte actele prevăzute în înştiinţare, înaintea încheerei lucrărilor examenelor ; altfel taxele nu vor fi restituite.

Cu începere de astăzi, pănă la 15 Mart inclusiv, comisiunea de recrutare va funcţiona în localul comisiei a III-a, pentru tinerii înscrişi pe tabela circumscripţiei a III-a.

Domnii profesori Universitari şi d-nii studenţi sunt rugaţi a trece pe la centrul studenţesc între orele 11—12 a. m. şi 7—8 p. m. spre a se înscrie la excursiunea Constantinopol-Atena la d. Victor Cădere, căci Sămbătă 15 Martie se închid înscrierile.

Indivizi D. Mazilu şi Ioan Niţă din Iaşi au jefuit în apropriere de Uricani pe femeia Andronica Covaliuc.

Rău făcătorii au fost puşi în urmărire.

D. ministru al lucrărilor publice a aprobat a se elibera carnete de identitate pentru călătoria cu preţ redus pe căile ferate, personalului didactic, maestrelor şi ajutoarelor de la şcoala profesională „Reuniunea Femeilor Romîne“ din localitate.

„Prinţul Georgesco“. Ziarul parizian „Le Temps“ de astăzi se ocupă de cazul pungaşului „Georgesco dit prince de Cantacuzène“ „Le Temps“ arată că parchetul parizian. izbit de ciudăţenia tipului, a dispus un examen medico-legal. Concluzia refortului în care se arată că tipul a fost prezentat pînă şi lui Lombroso, „prezintă o stare anormală care nu permite ca să fie considdrat ca pe deplin răspunzător“.

D. Ioan Petrescu, judecător de şedinţă la tribunalul Gorj. a fost numit judecător de instrucţie la tribunalul Silistra.

Duminică în 26 a lunei, d. N. Iorga va ţine o conferinţă în aula Universităţii, la care sunt invitaţi domnii profesori şi studenţi. D. Iorga va vorbi despre : Veneţia.

Conferinţa va avea loc la ora 4.

Eri după prînz s'a făcut înmormîntarea remăşiţelor pămînteşti ale regretatului Maior Caranda.

Onorurile militare au fost date de un batalion din regimentul 13 Ştefan cel Mare.

Azi dimineaţă, soldatul Ionescu Dumitru, desertor, care era adus de la Bucureşti la Iaşi, spre a se prezinta consiliului de revizie, a sărit din tren, între Halta şi Rampa Nicolina, făcîndu-se nevăzut.

Soldatul Irimia Toma, care îl însoţea, a fost arestat.

Ministerul a trimis—direcţiunei liceului naţional încuviinţările pentru excursiile elevlor în vacanţa Paşt or.

Unirea Educatoarelor romîne va întemeia **o şcoală populară de gospodărie** în Tataraşi ; pentru sporirea fondurilor necesare, Societatea dă şi *două* reprezentaţii cinematografice la *Cinema-Modern* (Piaţa Unirei): una *ziua, Joi 13 Mart, ora 4 jum.*, destinată mai cu samă tineretului şcolar, alta *seara, Sîmbătă 22 Mart ora 9 şi un sfert*, ambele cu filmuri foarte alese şi noue. Publicul ieşan este rugat să nu lese nici un loc neocupat, astfel în cît beneficiul şcoalei să fie cît se va putea mai mare.

Biletele se găsesc la şcoala secundară «Oltea Doamna», iar în zilele de reprezentaţie la casă.

A fost adus în localitate locuitorul Vasile Bogoianu din comuna Epureni, care în urma unui accident, îşi fracturase piciorul drept.

Locuitorul a fost internat în spitalul Central.

Noutăţi literare. — „Despre micu curent literar decadent de la noi şi în deosebi despre poezia d-lui Ioan Minulescu“ de Gh. Savul.

Acest lung titlu probează că autorul e un elev literar al d-lui Iorga din vremea „Sămănătorului“.

De altfel e destul de bine informat asupra mişcării literare contemporane din ţară.

— A apărut No. 2 anul IX din „Viaţa Romînească“ avînd un boga sumar literar semnat de: Horrtensia I padat Bengescu.

E sfîrşitul impresiilor surprinzător de plastice intitulate „Marea“.

D. Ion Botez publică un studiu social-politic asupra Senatului. Din studiul d-lui G. Ibrăileanu un nou şi larg fragment. Bucăţi literare semnate de G. Galaction, M. Codreanu, I. C. Visarion, Izabela Sadoveanu, Paul Rareş, C. Mironescu. Apoi cronici de T. A. Badareu, M. V. Ioachim, O. Tafrali etc. Recenzii, Polemici, Miscellanea, Revista Revistelor.

— A apărut de sub presele Tipografiei H. Goldner ;

Annales scientifiques de l'Univesrité de Jassy. Tome VIII, I-ère fascicule, Février 1914.—Sub direcţiunea d-lui Prof. univ. *I. Borcea.*

Revista ştiinţifică „V. Adamacsi“.

Ambele cu un conţinut variat şi foarte instructiv.

Atragem deosebita atenţiune asupra acestor două reviste care se numără cu drept cuvînt între cele mai serioase din ţară.

Noul program de astă-seară Mercuri 12 Martie c. al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, cuprinde printre altele :

„Trecutul sau dragoste nevinovată“, mare dramă în 3 părţi. In rolul principal apare d-ra Erna Morena, artista dramatică cu reputaţie mondială.

Clocirea artificială şi creşterea găinilor, vederi instructive.

Escursiuni prin Franţa, interesante şi pitoreşti călătorii.

Max Linder profesor de Tango, comedie interpretată de neimitabilul humorist parizian.

Intrarea solemnă a Prinţului de Wied în Albania la Durazzo, impresionări cinematografice fidel luate după natură.

Un tablou admirabil, scene foarte humoristice.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri.

In curînd :

„Copii căpitanului Grant“, după romanul lui Jules Verne—«Curtezana», după romanul „La Glu“ de Richepin cu d-ra Mistinguett în rolul principal—„Sherlock Holmes“ după romanul lui Conan Doyle —«Cavalerul roş» de Alexandre Dumas —„1796“ de Victor Hugo—«Marie Tudor» de Victor Hugo—etc.

Societatea Creditului Funciar Urban Romîn din Iaşi

Tablou

de lista imobileleor şi apartamentelor ce sunt de închiriat cu începere de la 23 April 1914

Felul imobilelor	Strada şi No. casei	Felul încăperilor şi numele actualului chiriaş
Z. Gafencu	*An. Panu 65*	*două prăvălii ocupate de d. S. Zaltzberg*
Nuţă Ackerman	*Stihi 6*	*două odăi ocupate de d. Mendel Leibovici*
Herşcu Edelstein	*De jos 17*	*întreg imobilul ocupat de proprietar*
Dr. W. Finchelstein	*Pomir 6*	*două odăi, băcătărie camară şi drept la pivniţă ocupate de d. I. Haimovici*
C. Şumuleanu	*Sf. Sava 2*	*întreg imobilul ocupat de N. şi V. Apotecher*
Alter Catenberg	*C. Negri 84*	*locuinţa ocupată de d. Marcu Löbel*
Pincu Sin Haim Leib	*Stihi 13*	*3 odăi, drept la pivniţă şi camară pentru lemne, ocupate de d. Marcu Braunştein*
Căpitan A. Cantuniari	*C. Negri 6—8*	*mai multe dugheni şi apartamente de locuinţă*
Jean Holtzman	*Cucu 58*	*locul ocupat de d. Şloim Zaharia*
L. M. Spaer	*Mitropoliei 16*	*baia „Diana“ deschiriată*
L. Iţicovici	*Aron Vodă 26*	*2 odăi şi bucătărie ocupate de d-na Sendla Zissi*
Aron Marcovlci	*Elena Doamna 51*	*apartamentele ocupate de d-nii B. Silberstein, I. L. Mates şi Aron Bercovici*
Rebeca Theitler	*Zugravilor 19*	*mai multe apartamente de locuinţă şi localul de brutărie*
C-tin Fătu	*Albineţ 14*	*două odăi, antret, bucătărie camară şi pivniţă în comun ocupate de d. I. Zamfir, şi trei odăi, antret, un vitraj, bucătărie, cameră pentru lemne şi pivniţă în comun, ocupate de dl. V. Popovici.*
Gh. Stroian	*Spinzi 8*	*două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Aglae Talpă*
A. I. Gheorghiu	*Muzelor 14*	*una odaie şi o bucătărie ocupate de d. C. Profir şi 3 odăi, un subsol şi bucătărie, deschiriate*
Natalia Mandrea	*Muzelor 22*	*casele mari ocupate de Inspectoratul Agricol*
At. şi Natalia Popescu	*Sărărie 106*	*una dngheană cu pivniţa ei şi două odăi deschiriate*
Ghenovici şi Berea	*Lăpuşneanu 2, Păcurari 1*	*mai multe dugheni şi apartamente de locuinţă ocupate de d-nii H. Perlitz, A. Daniel, Asriel Aisen, M. H. Komer*

DIRECŢIUNEA

ULTIME INFORMAŢII

Spuneam dăunăzi că situaţia pieţei este foarte rea şi apasă întreaga noastră viaţă economică. Oficiosul L'Independance *vine să confirme aceste ale noastre constatări prin următoarele rînduri :*

Reluarea afacerilor ce se desemnau în cursul septămînei trecute la Bursa noastră din Bucureşti *a dispărut,* **transacţiunile au redevenit neînsemnate,** *nednmerirea domneşte din nou.* **S'ar zice că suntem în** *plină perioadă de vacanţă.* **Numeroşii oameni se** *desinteresează.* **Osteniţi de a aştepta atît de mult o mişcare ce nu se produce şi mai ales de a plăti reporturi de o atît de mare scumpete.**

Această stare de lucruri e totuşi în contrazicere cu starea economică generală a ţărei şi cu bilanţurile marelor noastre bănci, care arată o rară prosperitate.

Chestiunea mişcărei în magistratura iaşană a dat loc la o mare încurcătură. Conflictul dintre Centru şi Corifeii liberali ieşani s'a complicat cu atitudinea ostilă a consiliului superior al magistraturei, căci se ştie că fără avizul conform al acestui consiliu nu se poate face nici o numire în magistratura inamovibilă.

Consiliul superior se opune categoric la avansarea ca preşedinte a doi magistraţi din Iaşi.

Unii bănuesc că atitudinea acestui consiliu ar fi o urmare a unei mici lucrături a d-lui V. G Morţun, ministru de interne, care doreşte şi se crede obligat de a aduce la Iaşi ca prim preşedinte pe d. Vîrgolici, actualul preşedinte al Tribunalului de Roman.

D. Rătescu, prim preşedinte al tribunalului de Ilfov, actual secretar general al ministerului de justiţie, a fost înaintat consilier la Curtea de Casaţie, în locul vacant. D. Algiu, preşedinte, a fost înaintat prim preşedinte.

Credem util să relevăm că d. Rătescu a fost numit preşedinte de tribunal, în 1906, de către d. Al. A. Badareu, şi că deci în opt ani a parcurs toate gradele ierarhiei judecătoreşti.

Si iarăşi credem util a releva că în cursul campaniei dusă de liberali, în 1906, pe tema „magistratura lui Badareu" opoziţia liberală se servea mai cu seamă de cazul Rătescu, spre a învedera că ministrul Badareu introduce în magistratura inamovibilă creaturile sale.

Astăzi acelaşi liberali, după opt ani, îl fac secretar general şi-l înalţă la rangul de membru la Inalta Curte de Casaţie.

Faptele, pe lîngă cruda ironie ce cuprind, îşi iau une-ori singure sarcina de a răzbună şi pedepsi ticăloşiile omeneşti.

Consiliul de miniştri, în urma unui referat al ministerului de finanţe, a aprobat Casei Rarale efectuarea unui mare împrumut în vederea cumpărărei mai multor moşii oferite spre vînzare.

După cum am aunţat, in urma anexărei noului teritoriu, o Curte de Apel se va crea la Constanţa.

Această Curte va avea o singură secţiune, cu un preşedinte, 6 consilieri, un procuror general, ales prin delegaţie dintre consilieri şi 1 procuror de secţie.

Curtea aceasta de Apel, va avea şi competinţa de a judeca crimile comise în teritoriul anexat.

Este vorba ca locul de preşedinte al acestei Curţi să fie ocupat de d. Buzdugan, actual consilier la Curtea de Galaţi.

La parchetul general nu se ştie nimica cu privire la pretinsa mişcare agrară din comuna Flămânzi, judeţul Botoşani.

Pe de altă parte, ştiri particulare sosite din partea locului arată că în zisa comună domneşte linişte absolută şi că nu se observă nici o urmă de agitaţie.

In urma demisionării comitetului de la Centrul studenţesc, care se ocupa de escursia Universităţilor din Cernăuţi şi din Iaşi la Constantinopol şi Athena, escursia proectată nu se va mai face.

Se ştie că studenţii şi profesorii ieşeni, între care şi d-nii A. D. Xenopol şi O. Tafrali, trebuiau să se întîlnească cu cei bucovineni la Paşcani şi de acolo să continue escursia.

Acum au rămas toate aceste în suspensie.

La palatul de justiţie se vorbeşte de demisiunea d-lui Buzdugan, consilier la Curtea de casaţie, care va fi numit membru în Consiliul superior al agriculturei, în locul devenit vacant prin demisiunea d-lui G. Văsescu.

Revista engleză The World, *publiză un articol intitulat „Omul de Stat al României" şi în care se rezumă o convorbire avută cu d. Take Ionescu asupra Albaniei şi al greutăţilor din Epir.*

In această convorbire, d. Take Ionescu arată motivele pentru care a fost cu neputinţă de a se regula in pace chestiunea balcanică fără a se crea o Albanie în limitele actuale.

D. Take Ionescu a adăugat :

— „Iau o vie parte la îngrijorarea ce o întimpină guvernul grec cu privire la Epir şi în specie la acea a d-lui Venizelos care este unul dintre cei mai cinstiţi, mai capabili şi mai sinceri oameni de stat din cîţi există azi în Europa, şi ca amic al poporului grec, sper că grecii se vor strînge în jurul primului lor ministru, dîndu-i un ajutor patriotic şi nefăcînd nimic pentru a-i forţa mîna contra voinţei marilor puteri".

Articolul din revista engleză, începe astfel :

„Nu există, printre oamenii de stat din Balcani, o personalitate mai interesantă ca d. Take Ionescu, care nu de mult a făcut o călătorie privată la Londra şi a căruia înalţare la eminenţă a fost chiar mai remarcabilă ca acea a d-lui Venizelos".

Alexandru Chirilă, soldat dezertor' a încercat azi să-şi puie capăt zilelor, tăindu-şi beregata cu un briceag.

Primele ajutoare au fost date de către d. dr. Tănăsescu.

Soldatul în stare gravă a fost transportat la spitalul militar.

In adunarea generală studenţească de aseară, majoritatea celor 37 din 45 prezenţi, arătîndu-se contrară proectului de regulament alcătuit de actualul comitet, prin care se adopta, pentru curmarea neînţelegerilor de până acum, sistemul electoral al reprezentării minorităţilor, păstrîndu-se totuşi votarea în bloc, a provocat demisia solidară a comitetului actual.

Chestiunile importante în curs, urmează să fie duse mai departe de acei asupra cărora cade răspunderea acestei demisiuni.

Comitetul demisionat îşi declină răspunderea sa cu privire la cantina studenţească, la serbarea zilei de 13 Mart şi la excursia la Constantinopole şi Atena.

Examenul de înaintare pe loc. Ministerul cercetînd actele, a aprobat ca următorii învăţători definitivi din judeţul Dorohoi, să fie admişi la examenul de înaintare pe loc, ce va avea loc la 1 Noembrie 1914 :

Alexandrescu Ion—Hudeştii-Mari, Andriescu M. Matilda—Herţa, Andriescu V. Mihai—Herţa, Berijan T. Haralambie—Vlăsineşti, Dimitriu G. Mihail—Hudeşti, Fotea A. Teodor—Păltiniş, Fotea T. Ilaria—Păltiniş, Gheorghiu C. Emilia-Darabani, Nimereanu Ion—Văculeşti, Oanea M. Maria—Ibăneşti—Cristineşti, Popovici C. Gheorghe—Helişeu, Serion-Maria—Broscăuţi, Vornicescu Gh.—Corneşti.

Cu începere de la 14 Aprilie, acestor învăţători li se va face de d. Inspector general, inspecţie specială, conform art. 7 din « Regulamentul pentru înaintare pe loc. »

Şcolare. — Au fost numiţi suplinitori în jud. Dorohoi pe ziua de 15 Mart următoarele persoane :

Dl. I. Manoliu la Lunca-Satul Mare. D-ra Maria Vasiliu—Corlăteni, d, C. Bălineanu—Sărbi, d. P. Nastase—Tătărăşeni, d. D. Panaitescu—Hînţăşti postul III-lea. d-na Eleonora Gavrilescu la Helişeni-Curt.

— Dl. Calinic Istrati, învăţător Hănţeşti-Dorohoi a fost transferat pe 1 Mart la Demislar, judeţul Silistra.

— Toţi învăţătorii detaşaţi din ţară în Dobrogea Nouă, vor fi consideraţi pe 1 April ca transferaţi.

— In ziua de 11 Mart au depus examenul de definitivat, învăţătorii din judeţul Neamţ. Au reuşit numai următorii : d-ra Dinu Maria şi d-nii I. Anghel, C. Apostoliu şi Ion Lazăr.

— S'a detaşat pe ziua de 1 Aprilie 1914 pe învăţătorul C. I. Ionescu de la şcoala din Clja-Bacău, la şcoala din comuna Frumuşica, judeţul Botoşani.

De închiriat *4 odăl, bucătărie, odae de servitor, apă, lumină electrică strada Sf. Sava 8.*

A se adresa D-nei Vlaicu, str. Cuza-Vodă 32.

Stejar, *grinzi, furcî, şarampoi, pari pentru vie etc., din PADUREA POPRICANI lîngă Iaşi, ss vînd cu preţ avantajos.*

Informaţiuni la zisa pădure.

Se caută ucenici

pentru branşa cioplitoriei în piatră avînd etatea de 14 ani şi cu 4 clase priuare. Pentru condiţiuni la

FRITZ FAIRING

Iaşi, Strada Eternităţii, 18

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Arestare senzaţionala

Berlin.— Face mare senzaţie arestarea deputatului bavarez Albrech von Manheim, multi milionar.

Această arestarea s'a produs în urma declaraţiunei avocatului Harder, că i-a sedus fiica.

Afacerea Rochette

—Importantele declaraţii ale d-lui Barthou—

Paris. — Comisiunea de anchetă.—D. Bartou neagă în mod formal că a inspirat campania lui Calmette contra d-lui Caillaux. Din potrivă, a intervenit pe lîngă Calmette la cererea d-lor Doumergue şi Caillaux şi-a obţinut de la „Figaro" să nu publice unele documente ca re erau de ordine intimă. D-nii Doumergue şi Caillaux i-au mulţumit viu pentru aceasta.

D. Barthou afirmă că procurorul general şi procurorul republicei au fosf deslegaţi de secretul profesional spre a depune la comisiunea de anchetă a afacerii Rochette.

D, Barthou a aflat prin d. Caillaux că acesta ar fi obţinut o amînare prin d. Monis spre a evita ca Rochette să publice cheltuelile unor emisiuni.

Dl. Barthou povesteşte că d. Briand i-a transmis procesul verbal al lui Fabre, ca un document personal neînregistrat în cancelarie. Pe vremea aceia era socotit ca un document foarte important.

D. Barthou l-a păstrat, după ce avusese ideia de al distruge. De altfel era cunoscut de toate ziarele, dintre care unelel aveau chiar fotografia lui.

Barthou refuzase să comunice procesu verbal lui Calmette, care însă a obţinut din altă parte o copie pe care d-nii Briand şi Barthou l-au făcut să făgăduiască că n'o va publica.

Prânz princiar

Berlin.—D. Beldiman a dat ieri seară un prînz la care au asistat principele Ferdinand, principesa Maria, principele Carol principele moştenitor al Germaniei. ambasadorii austriac şi rus etc.

In urmă a avut loc o recepţie şi serată muzicală.

Taria guvernului francez

Paris.—Agenţia Havas desmite în mod formal svonurile despre neînţelegeri între miniştri şi despre intenţiunea ce ar avea miniştrii de a se retrage.

Principii moştenitori ai Romaniei la Petersburg

Petersburg.— Au fost ataşaţi pe lîngă persoanele Principilor moştenitori ai României, pe tot timpul şederei lor în Rusia generalul Neventoff, aghiotant imperial, Principele Moscefski şi generalul Serbirakoff.

Incăerare violentă

Constantinopole. — Incăerarea care a avut loc la Djerablis s'a petrecut la 20 Martie. Raportul guvernatorului aruncă vina asupra unui inginer german care, însoţit de cîţiva circazieni, a lovit şi a arestat un lucrător.

Alţi lucrători, voind să libereze pe camaradul lor, inginerul şi Circazienii au tras focuri. Lucrătorii, deja nemulţumiţi de nedreptăţile inginerilor din cauza salariilor, au atacat cu pietre baracele inginerilor care s'au aparat cu armele.

Lucrătorii au tras şi ei focuri de revolver.

Incăerarea s'a sfîrşit prin intervenirea jandarmilor. Un lucrător musulman a fost ucis şi doi răniţi.

Inginerii au avut cîteva răni uşoare.

Autorităţile au luat măsuri.

Catastrofa din Coepenik

Berlin.—Aseară în localitatea Koepenik 20 de lucrători făceau o plimbare cu barca pe rîul Sprea. La un moment dat barca s'a răsturnat şi toţi au căzut în apă. Numai 7 lucrători au fost salvaţi, ceilalţi s'au înecat.

Serviciul Telefonic

Amânarea alegerilor pentru Constituanta

Bucureşti. — Ziarul *Epoca,* **apărut azi dimineaţă în Capitală, afirmă cu un mare lux de amănunte, că guvernul a revenit asupra părerei sale anterioare, şi a decis ca alegerile pentru Constituanta să aibă loc la toamnă.**

In chestia interviewului C. C. Arion

Bucureşti.—Ziarul *Universul* **apărut azi în Capitaiă relevă faptul, că ziarele conservatoare n'au răspuns nimic la sfidarra ce le a aruncat-o de a produce o desminţire semnată C. C. Arion.**

Ziarul în chestie susţine cu tărie că i va fi imposibil d-lui Arion să deie o atare dezminţire.

Desbaterile la Senat

Bucureşti. — Astăzi va lua cuvîntul la Senat, în chestia revizuirei, d. Marghiloman, după care va lua cuvîntul d. I. G. Duca, Ministrul de instrucţiune publică

Crima din calea Griviţei

Bucureşti.—La o binea din calea Griviţei, lucrau doi ţigani, Spiridon Radu şi Costică Zamfir, între cari domnea o veche ceartă din cauza unei fete.

Azi dimineaţă se luară din nou la ceartă şi la un moment dat, Spiridon Radu luă un par şi aplică o lovitură sdravănă lui Costică Zamfir, care căzu jos şi încetă din viaţă după cîte-va clipe.

Criminalul a fost arestat.

Alegerile comunale

Caracal.—La alegerea de la colegiul I de comună de aci a reuşit lista opoziţiei în frunte cu d. Marin Voiculescu, care a întrunit 184 de voturi, în contra listei liberale care a întrunit 128 de voturi.

Imparatul Wilhelm şi românii din Ardeal

Bucureşti.— Cercurile politice din Viena comentează în mod viu faptul că a coincidat prezenţa Contelui Tisza cu vizita împaratului Wilhelm la Viena.

Se susţine că împaratul Wilhelm, care nu-l cunoştea personal pe primul-ministru ungur, a ţinut mult să-l vadă, spre a discuta cu el situaţia romînilor din Ardeal.

Imparatul se interesează mult de această chestie acum cînd atitudinea Romîniei preocupă atît de mult cele două grupuri de puteri europene.

Raporturile Austro-Romîne

Bucureşti.—Din Viena primim ştirea că ultimul număr din «Neue Freie Presse», cuprinde o foarte interesantă corespondenţă din Bucureşti cu privire la raporturile austro-romîne şi la proectele de căsătorie de la Curtea princiară romînă.

Corespondentul afirmă că tendinţele Rusiei de a-şi apropia politiceşte Romînia, singurul stat din Orient care a scăpat pînă acuma de influenţa rusească a luat o formă mai concretă cu ocazia vizitei Marelui Duce Mihailovici, care odată cu bastonul de Mareşal a adus şi proectul de căsătorie a prinţului Carol cu o Mare Ducesă rusă.

Regele Romîniei a fost măgulit de atenţia Ţarului, dar dorinţele lui mergeau spre Germania şi nu spre Rusia.

Singură Principesa Maria ţine din răsputeri la căsătoria prinţului Carol cu o principesă rusă. De aceia ea şi întovărăşeşte pe Prinţul şi fiul ei la Petersburg, spre a asigura căsătoria prinţului Carol cu o princesă rusă.

Regele ar dori ca în cazul cînd căsătoria proectaiă cu Diadocul nu se va putea realiza, princesa Elisabeta să se mărite cu unul din fii împaratului Wilhelm.

Ori cum ar fi adaugă corespondentul Vienes—se petrece un lucru foarte important în ce priveşte politica Romîniei. Cît timp trăeşte Regele Carol nu este nici o grijă ca relaţiile cordiale dintre cele două Curţi să influenţeze politica externă a Romîniei, ce va fi însă cînd Regelui Carol I va succede la tron Principele Ferdinand ? Cei mai optimişti trebue să privească cu îngrijire simptonul îngrijitor ce se produce acum la Bucureşti, cu privire la relaţiile dintre Anstria şi Romînia.

Criza ministeriala franceza

Bucureşti.—Telegramele din Paris vestesc că este iminentă demisia guvernului Doumergue.

Cele petrecute înaintea comisiunei de anchetă în afacerea Rochette pare a fi zdruncinat definitiv situaţia cabinetului.

Mişcare în armata

Bucureşti.—Se atribue d-lui Brătianu intenţia de a înfiinţa două posturi noi de generali comandanţi de corpuri de armată.

Se ştie că armata noastră este împărţită, pentru vremea de campanie, în două grupuri. In aceste locuri de comandanţi de grupuri vor fi numiţi d-nii generali Culcer şi Iarca. In locul acestora vor fi numiţi d-nii generali Presan şi Georgescu. D. general Zotta va fi numit şef al marelui stat major, iar d. general Hârjeu va fi numit comandant al Cetăţei Bucureşti.

Cel mai mare eveniment teatral

TEATRUL NAŢIONAL

Turneul celebrului artist

Const. I. Nottara

Decanul Scenei Romine

Cu trupa sa compusă din 30 persoanal

Astăzi Joi 27 Martie 1914

Ora 8 jum. seara

Se va reprezenta cel mai mare succes al Teatrului Naţional

COCOŞUL NEGRU

Fantazie dramatică în 6 acte în versur de *Victor Eftimiu*

Biletele la librăria Iliescu.

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă într'un imobil sau imediat după credit. A se adresa la d. avocat Eraclide, str. Sft. Sava.

Dr. HALPERN

de la Facultatea din Paris

Mamoş — Boli de femei —

OPERAŢIUNI

Reîntors din Paris şi-a reluat ocupaţiunile

5 STRADA PACURARI 5

vis-a-vis de Cofetăria Tuffli.

Prima Călcătorie şi Spălătorie

— DE LUX —

A. Müller

Iaşi strada Păcurari No. 15

Aduc la cunoştinţa Onor. clientelă şi Onor. Public că introducîndu-mi în atelierul meu maşini şi lucrători speciali în această branşă, se spală şi se calcă în cel mai nou sistem :

Cămăşi, Gulere, Trousouri, ori-ce fel de Broderii, Lengerie fină şi perdele.

Servind prompt şi preţuri moderate.

Cu deosebită stimă.

A. Müller

Strada Păcurari 15.—Iaşi

Marele Magazin de Muzică

„MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE şi PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.

Pianine electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipsig

Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

Note clasice şi moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*

RENUMITUL MAGAZIN DE MU. ICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, înce pînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca

— Carusso, Tita Rufo, Tamgua etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala — Codăeşti, Jud. Vaslui

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vărsta de 7-8 luni, în momentul înţercărei şi în timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă în timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL:
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre **din Paris, Berlin, Kopenhaga,** Viena, Roma, Milano, etc. ca: **Sarah** Bernhardt, **Jane Hading,** Etiévant, Alexandre, Robinne, **Wiehé,** Psylander, **Henny** Porten, **Asta** Nielsen, Max Linder, **Prince, etc, etc.**

Dreptul **de excluzivitate** a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai **filialei din** Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii **de la cele** mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge **vastitatea tuturor domeniilor activităţei** omeneşti; această pânză **întrupează pedagogia** şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni **prin cele mai pitoreşti regiuni din** întregul univers.—Toate **sporturile moderne.**—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor **pe uscat şi pe** mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal **şi Eclair** Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care **săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.**

Comedii, scene hazlii, **scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.**

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

25 o/o!

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol, Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna. Marmelade* şi *Caramele* ruseşti. *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „COROANA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca oriunde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian** str. Cuza Vodă 42

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILA NOUA

Bere, vînurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului Leon From

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domiciliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mîrzescu

CRCITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe englese şi franceze, prima calitate

Dacă veţi ved fţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII e. postale:

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Sala de operaţie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Facere. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie,* curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 70 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2128. Vineri 14 Martie 1914

Amînarea Constituantei va provoca un dezastru!

Gazetele conservatoare manifestă o mare bucurie pentru că guvernul ar fi decis să amîne alegerile pentru constituantă pentru luna Octombrie.

Din răţoelile notelor mai mult sau mai puţin autorizate ale acestor gazete, rezultă că partidul conservator consideră ca un mare succes al său amănarea alegerilor pentru constituantă.

Aceiaş lipsă de seriozitate şi aceiaş superficialitate, ca în toate sentimentele şi părerile acestui partid!

Este drept că nota dominatoare a declaraţiunei pe care partidul conservator a făcut'o în parlament, era învinuirea că guvernul procedează cu grabă şi prin surprindere — învinuiri de procedură, — căci în ce priveşte fondul reformelor, partidul conservator e gata să stea la tocmeală.

Guvernul ar face o mare greşală dacă ar da satisfacere partidului conservator pe chestia procedurei căci în ori ce caz s'ar face vinovat de lipsa de prevedere, de uşurinţă care, mai cu seamă fiind vorba de expropriere, vor provoca un dezastru în viaţa economică a ţărei.

Dacă guvernul avea sentimentul că n'a studiat destul de bine chestia sau dacă bănuia că va fi nevoit să dea timp partidului conservator să se deprindă cu ideia exproprierei, trebuia să nu facă din expropiere punctul principal al programului cu care guvernul şi partidul liberal a făcut campania electorală, din care a eşit actualul parlament.

Cînd cu aşa chestie fundamentală economică şi socială se agită ţara, era uşor de prevăzut consecinţele pentru o ţară agricolă, cu o viaţă economică, în care proprietatea pămîntului este criteriul creditului public.

Poporul nostru ca şi poporul rus are în suflet superstiţia pentru pămînt. Noi toţi în fond credem ca şi phiziocraţii că singura bogăţie reală este pămîntul, iar tot neamul crede că romînul nu este bun pentru altă indeletnicire economică de cît agricultura, aşa că dacă îl scoţi din agricultură nu'şi mai recunoaşte altă aptitudine de cît pentru funcţiile statului sau carierele liberale.

Din cauza situaţiunei economice, rezultînd din acest complex de idei şi de sentimente, tot creditul nostru public este bazat pe averea imobiliară.

In ultimii ani creditul se acorda uşor şi cu mare galantomie, pentru că creditorii ţineau socoteală de sporirea averei prin plus valuta pămîntului, care creştea simţitor din an în an.

Cu anunţarea expropierei, baza creditului public a dispărut şi cu aceasta, am intrat într'o depresiune economică extraordinar de primejdioasă.

Băncile ca şi particularii nu numai că nu acordă credite noi dar cer acoperiri pentru cele vechi, pentru-că nu mai ştiu nici cu cît pămînt vor mai rămînea proprietarii nici ce preţ li se va da pe pămîntul care li se va lua.

Arendaşilor de asemenea nu li se acordă credite noi nici prelungire pentru creditele vechi pentru-că creditorii bănuesc că contractele de arendare vor fi reziliate din cauza expropierei.

Trebue să eşim din incertitudine pentru că alt-fel dezastrul economic cel mai teribil este inevitabil!

Pentru aceasta nu sunt de cît două soluţii: Sau guvernul să convoace imediat constituanta pentru ca să dee soluţiunile definitive chestiilor puse la ordinea zilei sau, dacă are nevoie de amînare, să declare imediat care este maximul de jertfe ce'l va cere proprietăţei, precizînd norma întinderei de pămînt *care se va expropria din fiecare proprietate; mai trebuie spus precis dacă preţul se va plăti în bani sau în rentă, şi în fine dacă preţul se va ficsa de organele prevăzute în actuala lege de expropiare sau de alte organe.*

Alt-fel guvernul va purta răspunderea dezastrului.

MICI POLEMICI

Guvernul francez are alegerile în palmă de cînd, graţie concetăţeanului nostru dr. Bogdan, a recăpătat.... Alsacia-Lorena.

*

Tot în legătură cu cele de mai sus, aflăm că Franţa e pe cale de a renunţa la legea serviciului militar de 3 ani.

*

Liberalii s'au supărat cîndva de numirea magistratului Rătescu.

...Presimţiau de pe atunci că Răteştii *pot fi fatali şefului lor.*

*

Bătrînul P. P. Carp va ţinea curînd o conferinţă la Iaşi despre „Expropriere“.

Va sfîrşi cum a început altă dată în Iaşi, în calitate de... conferenţiar al foastei « Junimi »

*

Profesorul Ibrăileanu n'a putut găsi un loc... gol în comitetul de lectură al teatrului. Toate golurile sunt umplute de d-nii A. Naum, N. Gane, dr. Cosmovici.

*

Cu toate somaţiile, nici un conservator „pur“ n'a adresat d-lui Take Ionescu vr'o întrebare cu privire la Londra şi Ceatalgea.

...Ce aşteaptă intriganţii? Să-i someze prin portărei?

*

In urma nouei gafe diplomatice — cu înapoiarea Alsaciei — d. dr. Bogdan a fost decorat cu « Ordinul Palavragiului »

*

Un simplu cavaler de industrie, Georgescu, uzurpă la Paris titlul de „prinţ de Cantacuzino“?

Cu ce drept?

Trăsese foloase din afaceri de gunoae, de crematorii; din tipografia „Minervei“, din colaborare cu Bogdan-Ciupeşti?

...Atunci?

NOTA ZILEI

„Oameni ca...“

D. Rîşcanu X., de şi are la dispoziţie coloanele „Evenimentului“, scoate şi o mică revistă „Politica“, pentru a îmbogăţi laşul cu producţiuni alese.

Programul d-lui R. e simplu. Ţara ar fi fericită, „dacă ar avea oameni ca P. P Carp, C. C. Arion, N. Filipescu, D. Greceanu, A. C. Cuza“.

Hibride apropieri dar şi făcute de un Irimia cu oiştea 'n gard.

Ce fel de "Politician" e d. Rîşcanu cînd nu ştie că d. P. P. Carp a dat un partid de rîpă; că N. Filipescu e un academician de la Făurei; că d. Arion este oportunistul clasic—deşi incidentele cu „Universul“ că d. Greceanu este omul votului... unic contra revizuirei, iar d. Cuza —desechilibratul pe care-l ştim.

Cu asemenea bazaconii caută d-sa trecerea în piaţă?

Reclamele d-rului Sion

Incă odată ziarele bine informate dau veşti senzaţionale despre eternul reclamagiu dr. Sion. Că ar fi cerut nu ştim ce anchetă, iară şi iară...

Directorul serviciului sanitar ar face bine să se mai astîmpere cu reclamele şi cu laudele de sine.

Credeam în adevăr, că păţania recentă cu procesul înscenat—tot pe temeiul unei „anchete“ fireşte—medicului de la Bîrnova, d. Petrescu o să contribuie a mai linişti puţin zelul impulsivului. Dar ne-am înşelat.

Ar fi meritat, în adevăr, ceva mai multă atenţiune cazul acelui proces din care medicul impricinat ieşind achitat cu unanimitatea tribunalului medical disciplinar, urmează eo ipso că d-rul Sion a fost înfierat.

In adevăr, d-sa a dat aci dovada unui exces de zel absolut nepermis.

Trimiţînd pe un domn inspector să ancheteze, acesta din urmă a redigiat un raport absurd pe care, înaintea instanţei respective, d. profesor dr. Mezincescu l'a redus la adevărata lui valoare—d-rul Sion a anticipat în mod grav asupra sentinţei dînd publicităţii, în Buletinul sanitar, un comunicat extra-ordinar şi mai mult de cît ciudat. Cităm din el sfîrşitul:

„D. Inspector va insista pe lîngă onor Comisie de judecată şi *o va ruga din partea direcţiunei* să ţină seamă de faptul că comisia este un tribunal disciplinar, dar un tribunal cu un caracter special şi în special nenorociţii bolnavi de la Bîrnova vor bine cuvînta Tribunalul care-i va scăpa de d. dr. Petrescu, nepregătit nici ştiinţificeşte, nici sufleteşte, pentru a conduce o asemenea instituţie“.

Directorul serviciului sanitar *publicînd* raportul şi comunicatul, anticipează, cum spuneam, în chipul cel mai grav posibil, săvîrşind un act de răsbunare şi încercînd cu cruzime discalificarea deplină a unui medic—a unui coleg dară—pe care, apoi, tribunalul medical îl achită în unanimitate...

Intrebăm pe oamenii de bun simţ şi de cinste: cum se cheamă un procedeu incalificabil ca acesta?

Ce temeiu se mai poate pune pe reclamele şi laudele acestui detracat sectar?

ACTUALITĂŢI

Chestiuni electorale

Din moment ce ne atingem de legea electorală, de îndată ce voim să modificăm bazele reprezentaţiunii viitoare a naţiunii, se ivesc o sumă de chestiuni, cari cer să fie discutate.

In afară de chestiunea principală, dacă naţiunea va fi reprezentată prin mandatari aleşi de două colegii, cum vor conservatorii-democraţi, de un singur colegiu electoral, cum vor liberalii sau de trei colegii în forma de astăzi, cum par a voi conservatorii, sunt multe alte chestiuni, cari pot fi privite ca un corolariu a celei întăi.

Unele din ele însă au aproape aceiaşi împortanţă ca şi principiul şi urmează a fi scrise în Constituţie în acelaşi loc ca şi împărţirea alegătorilor în colegii.

De sigur că numai în cazul cînd ar triumfa părerea, care astăzi însă nu e sigură, a conservatorilor, atunci n'ar mai fi nimic de zis. Discuţia ar fi foarte comodă, căci ce poate fi mai comod, de cît să nu zici nimic, să laşi lucrurile aşa cum sunt, aşa cum le ai apucat de la strămoşi?!

Par'că predecesorii noştri au cunoscut altă împărţire de colegii mai bună ca cea actuală şi totuşi au trăit! De ce atunci n'am trăi şi noi, cum au trăit părinţii noştri îşi zic conservatorii?

Neşansa lor însă e că sunt mulţi, foarte mulţi acei cari recunosc că aşa cum au dus-o moşii şi strămoşii, nu mai merge.

Vom avea deci o modificare de colegii electorale şi atunci deosebite chestiuni vor veni numai de cît în discuţie.

Astfel. de exemplu, va fi nevoe să se determine noile circumscripţii electorale. Va trebui de asemenea să se determine numărul viitorilor deputaţi şi senatori.

Aşa, în această din urmă ordine, se va decide dacă numărul reprezentanţilor va fi proporţional cu însemnătatea circumscripţiei electorale, cum pare a fi astăzi, ori cu acel al alegătorilor, căci se poate întîmpla în acest din urmă caz, un lucru şi anume, ca o circumscripţie, care astăzi are X alegători să aibă mîne X + 1, pe cînd alta să ajungă a avea X—1. In asemenea caz micşorezi numărul reprezentanţilor uneia, mărind pe cel al alteia.

Apoi avînd în vedere creşterea constantă a populaţiei, deci şi a alegătorilor, fixa-vom numărul reprezentanţilor prin Constituţie, ori vom lăsa ca acest număr să varieze, după cum variază populaţia ca număr?!

Sunt apoi o sumă de chestiuni, cari constituesc, am putea zice procedura electorală. Unele din ele însă au atîta împortanţă, în cît influenţează asupra principiului.

Ar rămînea de ales numai, pe acele, cari au o asemenea importanţă.

Aşa, de exemplu, o chestiune care la noi poate fi mai mult de doctrină e dacă votul să fie direct ori indirect. *Cu toate acestea votul indirect se practică în cîteva State. Ele însă sunt prea puţine, aşa că discuţia asupra lui rămîne mai mult teoretică.*

Ar fi apoi, votul plural *pe care-l apără d. C. Mille în ziarul său* Adevărul.

Se va discuta asupra votului uninominal sau scrutinului de listă şi despre reprezentarea minorităţilor. *De asemenea va fi poate nevoe a se discuta despre* reînoirea parlamentului, adecă asupra timpului cît va trebui să dureze nişte Camere odată alese.

Apoi una din chestiunile de procedură care astăzi dă loc la discuţii întinse şi care de altfel e reglementată în diferite chipuri, după ţări, este aceia a validării titlurilor celor aleşi.

Rămîne-va şi pe viitor aceiaşi formă ca astăzi, adică aleşii să se valideze între dinşii, ori se va da acest drept justiţiei, după cum aceasta se practică în alte ţări?!

Noi socotim util că presa face oficiu bun, cînd intervine pentru lămurirea multora din chestiunile arătate aici.

Ne vom ocupa şi noi de ele.

Vir.

OAMENI ŞI LUCRURI

LATINITATE

Iată o particularitate care nu mai permite nici o îndoială că izvoreşte din caracterul de latinitate al ţării noastre: ne... « ambalăm ».

Fireşte. S'ar putea găsi lesne un cuvînt mai puţin disgraţios.

Bună oară s'ar zice: « avem entusiasmul uşor şi repede ». Ori mai simplu: « ne înflăcărăm de cauzele mari şi frumoase ».

Adevărul însă, în toată cruzimea lui, este că — ne ambalăm.

Foarte repede şi foarte uşor dăm frîu liber transportului de bucurie, sentimentului de admiraţiune—cu toate ecourile şi consecinţele lui.

Lucrul acesta îl ştiu foarte de mult binevoitorii noştri şi marii noştri prieteni din Apus, cînd pornesc încoace, la porţile Orientului, pentru a da, încă odată, semnalul strînsei înfrăţiri din care, se înţelege, amîndouă naţiunile — şi acea mare şi acea modestă şi slabă — « vor trage foloase deopotrivă de mari ».

Recapitulaţi numai, din istoria contemporană a ţării, numărul imens al asociaţiilor franco-romîne cari, numai în vr'o 2—3 decenii, au luat naştere fie în cele două Capitale ale ţării noastre, fie în Capitala Lumei, — am numit Parisul.

Că au luat naştere, n'ar fi nimic; dar că... au pierit cu aceeaşi repeziciune şi uşurinţă,— iată simptomul caracteristic şi pe care-l putem numi frivol, fără să fim excesiv de cruzi.

Şi cîte vor mai vedea încă lumina zilei,—ca să vadă, apoi, umbra morţii, fără mari întîrzieri!

Pricina?

Tocmai aceea de care pomeniam mai sus: ne « ambalăm »

Seduşi de licărirea ori cării frumuseţi efemere, cedăm repede celui dintăiu îndemn şi răspundem ori-cării chemări sau... convocări. Odată şedinţa pusă la cale, comitetul se va constitui fără îndoială cu titlurile cuvenite, cu ierarhia tradiţională — şi o nouă organizaţie cu vr'o denumire oare care se va fi născut pentru a dispărea a doua zi, după ce a trăit

...l'espace d'un matin.

Ştim bine: călătorii franceji de întăia, ori de a doua mărime vizitează multe alte ţări şi popoare. Nicăiri însă nu se nasc mai numeroase societăţi, nu se aud mai multe discursuri entuziaste, nu răsună mai entuziaste aplause. Dar, nicăiri de asemenea, nu se uită mai curînd toate aceste înjghebări cari sufăr, la temelia lor, de viciul fundamental, al entuziasmului pripit care e una din calităţile latinităţii.

Rodion

FLIRT...

Intr'una din şedinţele Camerei, d. P. P. Carp vorbind de „flirt“ l'a definit: „amorul fără sancţiune“.

Nu numai definiţia e grea, dar însăşi noţiunea, însu-şi actul este dintre cele mai puţin precise.

Culegem aci cîte ceva din cele scrise asupra acestei teme.

Bărbaţii nu prea sunt de acord asupra flirtului. Cei care beneficiază îl găsesc delicios; ceilalţi, victimele, n'au destule cuvinte pentru al vesteji. Victor du Bled îi consacră cîte-va pagini de studiu în „la Revue“, fără intenţia de a converti pe cine-va.

El încearcă numai, ori cît de greu ar fi acest lucru, de a analiza nuanţele şi gradele, cari variază după timp şi după popoare. El îşi arată preferinţa pentru flirtul francez, în care graţia subînţelesurilor şi eleganţa conversaţiunii au rolul principal.

Victor du Bled stabileşte patru gradaţii principale în flirtul francez.

*

1) O atenţiune fără intenţiuni. Unei femei îi place să vorbiască cu un bărbat, iată punctul de plecare. Ea îşi zice foarte încet: «Are conversaţie plăcută». El îşi zice: «E încîntătoare şi ascultă la perfecţie».

2) O atenţiune cu puţină intenţiune. El şi ea îşi plac; şi-o mărturisesc aproape; femeia se gîndeşte în fine: „E amabil; mă simt oare cum în primejdie lîngă el“. Barbatul îşi repetă: „E delicioasă, voiu merge mai des s'o văd; şi... fie ce-o fi“.

3) O atenţiune cu intenţiuni pozitive. Flirtul devine mai pronunţat, bărbatul riscă o declaraţiune mişcătoare de prietenie; ea ascultă fără a avea aerul că înţelege, Luni întregi vor mai trece, poate pînă să ajungă la...

4) Flirt intensiv, prietenie amoroasă, aceia care nu se mulţumeşte cu cuvinte sau scrisori. Bărbatul reclamă cu insistenţă ceva mai substanţial: căsătoria, dacă urmăreşte un scop moral; micile familiarităţi care duc la cele mari. dacă nu se gîndeşte la căsătorie.

Atunci trebue să se sfîrşească. Se cedează cîte odată. Adesa e ruptura cu ceartă şi mînie.

*

Victor de Bled a cules asupra flirtului şi asupra celor cari îl practică un număr însemnat de definiţiuni, din care redăm cîte-va:

„Este, scrie Paul Hervien, între femeie şi acel ce îi face curte, un fel de a fi, o stare sufletească vag delicioasă şi primejdios progresivă de la virtute la greşală, cu opriri facultative la toate staţiunile intermediare“.

Maurice Donnay consideră flirtul ca: o lecţie de scrimă, pe care o ia femeia, cu floreta tocită înainte de a eşi pe teren cu sabie veritabilă“. E într'adevăr aceasta, cîte odată; alte ori însă este „un schimb de impudoare“ şi „unele flirturi defaimă femeia mai mult chiar de cît posesiunea“.

Mai cităm aceste două formule, unde se găseşte experienţă.

„In flirt ca şi în dragoste, o femeie nu suportă gelozia unui barbat, de cît dacă îl iubeşte în deajuns sau ţine destul la el pentru că la rîndul ei să fie geloasă“.

«Femeia care flirtează: o floare de la care orice trecător culege cîte o petală şi care nu lasă pentru barbat de cît un pistil denudat.

*

Mai este femeia care flirtează din mîndrie sau pentru plăcerea de a atrage omagii, toate omagiile; şi femeia care flirtează pentru a excita gelozia celui care o iubeşte. Victor du Bled mai scrie: sunt atîtea feluri de flirt cîte rase sunt.

S'ar putea rectifica: sunt atîtea feluri de flirt, cîte femei care-l practică.

Dar orice s'ar zice, ori ce s'ar scrie numărul acestora din urmă nu se va împuţina: căci care este femeia capabilă de destulă dragoste pentru a evita flirtul? Şi dacă există, unde este acea eroină?

Făina Lactată NESTLE

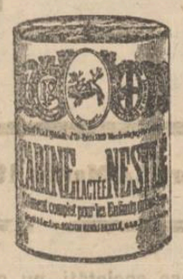

Unicul aliment complect pentru copii și bolnavi

— Cutia lei 2. —

De vînzare pretutindeni. —

Monstre gratis la casa „NESTLE" strada Mântuleasa No. 6, București.

A se se referi la anunțul acestui jurnal.

De la Universitate

Luni 10 Martie c., „Seminarul de Slavistică" al facultății noastre de litere și-a ținut obicinuita-i ședință săptămînală. Au luat parte, pe lîngă profesor, următorii 22 studenți și studente: domnișoarele Colomei, Cărare, Marg. Ștefănescu, Nicolau, Creangă, Cerchez, Sotirescu, Bogdan, Deciu, Zamfirescu, Răutu, și domnii Romaniuc, Dăscălescu, Constantinescu, Răutu, Lăzărescu, Minar, Alecu, Negrescu, Grigoraș, Mihai Dumitrescu, Burada.

A ținut conferință, d. Mihai Dumitrescu, vorbind *despre «Cneji și voevozi la Romîni»* și făcînd mai ales o dare de seamă a două studii publicate cu acest titlu, în a. 1903, de d. Ion Bogdan, profesor de Slavistică la Universitatea din București. A spus, între altele, următoarele, pe cari le dăm aci după un foarte scurt rezumat făcut chiar de conferențiar.

D. Bogdan, rezemîndu-se pe tot ce s'a scris pînă la D-sa asupra acestor chestiuni, ne-a dat cele două studii menționate mai sus, din cari extragem în esență, următoarele: Cuvîntul cneaz, luat din slavul Cănenză, a avut la Romîni în vechime două însemnări principale: 1) jude sătesc și 2) țăran proprietar de pămînt. In Ungaria apoi, prin sec. XIII, cu atribuția de a se supraveghea strîngerea și plătirea dărilor de către Romîni Ungurilor, de a judeca procesele mărunte ale sătenilor, aveau îndatorirea să facă serviciul militar etc...

Cei mai bogați devenind catolici, se fac nobili și dispar în sînul nobilimei maghiare; ceilalți cad în rîndul iobagilor. In Principate apar și aici la început ca judi sătești. Pe urmă cuvîntul cneaz ajunge să însemne, prin sec. XIII—XVII, țăran liber și cu pămînt.

Prin sec. XVIII, cuvîntul cneaz dispare din uz.

In al doilea studiu al d-sale „Originea voevodatului la Romîni, d. Bogdan zice următoarele:

Cuvîntul voevod derivă din slavul vojevoda care înseamnă conducător la răsboiu. La noi a însemnat însă pe șeful statului, lucru ce nu se află la nici un alt popor slav, al căror șefi s'au numit țari, despoți sau crai. De aici d. Bogdan conchide că cuvîntul voevod l'am luat înainte de constituirea statelor slave, prin sec. VI—IX, cînd și la ei însemna pe șeful statului.

In Ungaria, ei aveau atribuțiile de a aduna și plăti regelui dările impuse Romînilor să le plătească și erau un fel de șefi ai cnejilor. Prin catolicire cei mai mulți voevozi devin nobili maghiari, ceilalți mai mici dispar. In Principate se știe ce au ajuns.

D. Bogdan susține că dacă cuv. de voevod și de cneaz sunt slave, instituția e însă romînească. Romînii au avut dinnainte de venirea slavilor ca judecători pe juzi sau judeci și de conducători la răsboi pe duci.

Cuvintele slave de cneaz și voevodă s'au suprapus celor existente de jude și de duce, mai tîrziu. Voevodul e mai vechi ca cneazul. In studiile acestea și mai ales în cel din urmă, pare-se că d. Bogdan are oarecari scăpări din vedere și șovăeli. Așa, într'un loc d-sa nu admite că voevozii au fost moștenitorii și urmașii ducilor. cu toate că cu cîteva rînduri mai sus, d-sa afirma lucrul acesta.

In alt loc, d-sa neagă existența ducilor Menumorut, Gelu, Glad, a căror existență d, Xenopol o dovedise mai de mult, luînd lucrul acesta ca un puternic argument pentru combaterea teoriei Rósleriane.

Voevozii cei mai mulți s'au ridicat dintre cnejii mai puternici, dar pămîntul lui mai purta o vreme tot numele de cnezat. Așa cred eu că trebue interpretat: „terra Kenezatus Lytowoy woiavodae", pămîntul chenezatului lui Lytovay voevodul, iar nu cum crede d. Bogdan și alți istorici.

Cnezii sunt mai vechi de cît voevozii, iar nu mai noui, cum zice d. Bogdan, Dacă voevozii sunt aleși dintre cnezi, dacă sunt șefii lor, trebue să admitem existența cnezilor anterioară apariției voevozilor. Chiar în documente ei apar înaintea voevozilor.

Voevodul l'am luat mai tîrziu de sec. 6—9, data fixată de d. Bogdan.

Dacă șefii statelor romîne n'au luat titlul de țari sau crai, e pentrucă ei erau veșnic în răsboae, veșnic „voevozi» și apoi titlul de 'țarat nu se potrivea țărișoarei lor mici. Nu cred de asemenea, că voevodul a însemnat exclusiv pe șeful statului.

Domnitorii se întitulau întotdeauna „vojevoda-i gospodar", adică voevozi și stăpîni. „Gospodari" era cuvîntul ce arăta pe șeful nediscutat al țării. iar „vojevoda" era tot vechiul voevod, adoptat și șefii de mai tîrziu ai țărilor romîne, căci și pe atunci, ocupația lor de căpitenie rămăsese tot răsboiul.

De altfel părerea cuv. cneaz ne-a venit după sec. X, ne-o dovedește și noile argumente filologice date de d. d. prof. Ilie Bărbulescu în scrierea sa, în limba croată, cu titlul; „Kad su procele da ulaze etc." și la cursu-i de „Limba paleoslovenică în legătură cu cele mai vechi cuvinte slave din limba romînă".

Ori cum studiul d-lui Bogdan asupra cnejilor, aduce multe date interesante culese din documentele noastre interne.

*

Au urmat discuții asupra acestor importante și interesante probleme din Istoria vechilor noastre instituții politico-sociale. La discuții au luat parte mai cu seamă d-nii Dăscălescu, Constantinescu și Dumitrescu.

INFORMAȚII

Situația d-lui C. C. Arion.—*Cum era de prevăzut, d. C. C. Arion n'a fost în stare să dezmintă cele cuprinse în interviewul — comentar apărut în „Universul".*

Marele ziar popular de dimineață relevă acest fapt, din nou, în numărul sosit astă-zi și în termenii următori.

După cum ne așteptam, ziarele conservatoare care s'au grăbit să dezmintă articolul nostru de reportaj în care arătăm care sunt considerațiunile cari au determinat abținerea d-lui C. Arion de la votul asupra propunerei de revizuire, n'au mai revenit în urma notei categorice apărută în numărul nostru de ieri dimineață.

Era și greu, întru cît era imposibil să se obție din partea unui om de onoare, din partea unui bărbat politic de cinstea și superioritatea d-lui Arion o dezavuare semnată a unui articol pe care nu-l putea dezavua fiind-că cuprindea propriile d-sale păreri și pentru că publicarea lor n'a putut fi o surprindere pentru d. C. Arion.

Rămîne dar bine înțeles, perfect bine înțeles că d. C. Arion, de trei ori ministru în guvernele conservatoare, leader al opoziției conservatoare în camera deputaților, e de părere:

Că o politică de negațiune este inadmisibilă pentru un partid serios de guvernămînt.

Că în chestia exproprierei, datoria conservatorilor este de a nu se opune, dar a insista numai asupra condițiunilor pentru ca expropierea să nu se asemene cu confiscarea.

Că dacă partidul conservator nu va urma această cale atît de bine indicată merge spre o moarte sigură.

Că d. Arion, din fidelitate pentru partidul său, îl va urma în acest harakiri moral.

Și în acelaș timp în cari leaderul conservatorilor la Cameră face declarațiuni și insistă asupra lor, oratorii conservatori din Senat continuă să ție isonul în senzul unei opoziții absolute ori cărei idei de expropiere și ecoul acestui ison, prea învechit ca să mai fie ascultat de trecători, provoacă plictiseală.

Dacă d. Clemenceau ar avea timpul necesar să ia cunoștință de starea actuală a partidului conservator romîn, s'ar încredința că politica incoherenței nu mai este numai o ipoteză, ci un fapt. Ea este, dar nu va fi mult timp, pentru că, după profeția d-lui C. C. Arion, incoherența duce la moarte.

D-nii studenți Petrovici și Alexandrescu fiind chemați de d. rector pentru a da lămuriri cu privire la demisiunea comitetului studențesc au plecat aseară la București.

Cronica judiciară—*Iată motivele înaltei Curți de Casație pentru care a fost respinsă cererea d-nei Ella Negrutzi de a fi înscrisă în baroul de Iași,*

Avînd în vedere că Consiliul de disciplină al avocaților din Iași, a admis înscrierea recentă a d-nei Ella Negruzzi în tabloul avocaților din acel district, pe motiv că numita întrunește condițiunile de naționalitate, vrîstă și capacitate cerute de art. 1 din legea organizărei corpului; că, însă, Curtea de apel din Iași, în urma apelului făcut de avocații intimați în acest recurs, a reformat deciziunea consiliului de disciplină și a respins cererea de înscriere.

Considerînd că în favoarea dreptului femeei de a exercita profesiunea de avocat s'a invocat art. 1 din legea pentru constituirea corpului de avocați care, între alte condițiuni, cere pe aceia de a fi romîn sau naturalizat romîn, și s'a susținut că în aceste expresiuni ar fi cuprinse și femeile, de oare-ce termenii legei sunt generali și nu fac nici o deosebire de sex; că dacă legiuitorul ar fi voit să excludă pe femei ar fi supus-o în mod formal și din momentul ce n'a făcut aceasta, nu este permis a creia incapacități pe cale de interpretare;

Considerînd că, este adevărat că, în general atunci cînd legea vorbește la masculin, ea cuprinde atît pe bărbați cît și pe femei;

Că, însă că această regulă nu poate fi absolută;

Că, în adevăr, dacă ea s'ar putea aplica în totdeauna, atunci femeile ar putea revendica cu o egală tărie, nu numai dreptul de afi avocat, dar chiar și acela de a fi judecător, ba chiar și drepturile politice, pentru simplul motiv că nici în Constituție, nici în celelalte legi de organizare, nu este prevăzută nici o interdicțiune formală pentru ele, iar textul acestor legi este redactat tot așa de general ca și art. 1 din legea avocaților asemenea drepturi însă pînă acum nimeni nu s'a gîndit că le-ar putea reclama femeile;

Că, de aceea. argumentul tras din textul art. 1 din legea avocaților, nu are valoare și nu poate rezolva chestiunea în discuțiune, care este tocmai aceea de a se ști dacă termenii de cari se servă legea se pot întinde la ambele sexe ori dacă din potrivă cuprind numai pe barbați, astfel că cu drept cuvînt Curtea de Apel a găsit că legea trebue interpretată spre a determina spiritul care a prezidat la întocmirea ei;

Considerînd că, în anul 1864, cînd a fost constituit corpul de avocați, moravurile și tradiția necontestată erau că femeile nu puteau fi instituite ca vechili, nu aveau dreptul să pledeze, prin urmare este învederat că legea făcută la acea epocă a organizat corpul de avocați ca să fie compus numai din barbați, căci altfel legiuitorul ar fi arătat în mod expres voința sa de a inova, mai ales că acea lege s'a luat din Franța, unde în această privință erau aceleași obiceiuri și tradiții ca și la noi și unde pentru ca să se dea femeei dreptul de a fi avocat a trebuit să se facă o lege specială în anul 1900;

Că, de altfel, generalitatea termenilor în diferitele legi n'a fost nici la noi considerată de ajuns pentru a autoriza pe femei să reclame aceleași drepturi ca și bărbații și atunci cînd legiuitorul a voit să întindă și la femei dispoziațiunile unei legi a făcut aceasta în mod expres, prin dispoziațiuni speciale ca în legea instrucțiunei publice, în legea corpului telegrafic și poștal și altele;

Considerind că, aceea ce arată în mod neîndoios intențiunea legiuitorului este raportul care a însoțit legea avocaților din 1907, în care se spune lămurit că nu s'a prevăzut în proect dreptul pentru femee de a fi avocat, pentru considerațiuni anume arătate;

Că, dacă acest raport nu are putere obligatorie, nu se poate însă tăgădui că el este sorgintea cea mai sigură pentru a interpreta legea, fiindcă este expresiunea părerei delegaților întregului corp legiuitor, care a votat acest proect așa cum a fost prezentat și întocmit, fără ca cineva să facă vre-o rezervă sau să fi provocat vre-o discuțiune în această privință;

Considerînd că numai legiuitorul poate aprecia și decide dacă în viitor este în folosul și al justiției și al femeei, ca s'o admită la exercițiul profesiunei de avocat profesiune care are o legătură atît de strînsă cu funcțiunile judecătorești, încît avocatul poate să suplinească pe judecător ori pe membrii minister. public, numai legiuitorul poate să desființeze incapacitățile creiate de codul civil pentru femee și să o facă absolut egală cu bărbații pentru a putea face parte ca și ei, cu aceeași libertate și independență din ordinul avocaților; pînă atunci însă legea trebue aplicată, respectîndu-se intențiunea legiuitorului, care este sigur, că n'a voit să rupă cu tradițiunile constante ale trecutului;

Că, dar, Curtea de apel respingînd cererea d-nei Negruzzi, de a fi înscrisă în tabloul corpului de avocați, n'a violat art. 1 din legea acelui corp, ci din contra a interpretat-o bine și exact și de aceia motivul este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, respinge.

In astă seară, la orele 8, are loc la corporația Constructorilor o întrunire, în vederea alegerei unui membru în comisiune care are a stăbili impositul industrial.

Duminică 23 Martie 1913, oara 2 jum. p. m. va avea loc în salonul Conservatorului de muzică și artă dramatică, producția elevilor clasei de declamație cu următorul program:

1) Pe malul gîrlei, piesă într'un act de Dem. Olănescu (Ascanio).

2). Cum curge vremea, versuri de Gh. Coșbuc.

3). Un poet romantic, piesă într'un act de Matei Millo.

4). Maghiara, versuri de V. Alexandri.

5). Lăutarul din Cremona, piesă într'un act de Fr. Coppée.

Consiliul de higienă al județului, în ședința sa de Luni, se va ocupa în peincipal de măsurile ce sunt de luat pentru asanarea satelor.

Ziarul *Berliner Tageblatt* zice că știrea dată de acest ziar, cu privire la retrocedarea unei părți din Basarabia, a fost reprodusă de toate ziarele romînești însă fără comentarii.

Ziarul reproduce apoi o parte dintr'un articol din *Adevărul* în această chestiune semnat de d. C. Mille.

D. dr. Grigoriu, medic șef al județului, pleacă mîine în inspecția la Ungheni.

Aseară Vasile Pascu, amploiat la poștă, fu găsit în nesimțire la locuința sa din str. Trancu 13.

Sosind poliția, s'a dispus transportarea lui la spitalul israelit unde în timpul nopței încetă din viață.

Se crede că numitul s'a otrăvit. Rămîne ca autopsia să arăte ce fel de otravă a înghițit.

Unirea Educatoarelor romîne va întemeia **o școală populară de gospodărie** în Tatarași; pentru sporirea fondurilor necesare, Societatea dă și *două* reprezentații cinematografice la *Cinema-Modern* (Piața Unirei): una *ziua, Joi 13 Mart, ora 4 jum.*, destinată mai cu samă tineretului școlar, alta *seara, Simbătă 22 Mart ora 9 și un sfert*, ambele cu filmuri foarte alese și noue. Publicul ieșan este rugat să nu lese nici un loc neocupat, astfel în cît beneficiul școalei să fie cît se va putea mai mare.

Biletele se găsesc la școala secundară «Oltea Doamna», iar în zilele de reprezentație la casă.

Eri d. inspector judecătoresc Antonescu a făcut inspecțiune la Grefa tribunalului Iași secția III, și a rămas pe deplin mulțămit.

Eri două serboie a regimentului 13, conduse de mai mulți soldați, s'au lovit de niște vagoane, ce erau manevrate în gară.

Din cauza lovitурei soldatul Gh. Anton a fost rănit la piciorul stîng și transportat la spitalul militar.

Duminică se va celebra la București căsătoria religioasă a colegului nostru de la *Adevărul* d. Mattias-Magri cu d-ra Bertha Muster.

In numele unor pretinse accidente' ministerul de interne a dat ordin a se opri unele obiceiuri strămoșești care există la sate, cu ocazia nunților.

In serviciul exterior al Regiei s'au făcut pentru ziua de 1 April a. c. următoarele înaintări în ce privește orașu Iași.

1. D. Ilie Neculau, actualul contabil la manufactura de Tutun, a fost numit casier plătitor și mutat în interes de serviciu la manufactura Belvedere din București.

2. D. Pavel M. Gheorghiu actualul, șef de depozit clasa IV în serviciul „Depositelor de vînzări a regiei a fost mutat ca șef depozitului cl. III în serviciul fabricilor și ai salinilor.

3. D. Ioan Gh. Felea actualul Impiegat cl. I la depozitul de vînzări din Iași ca șef de Deposit cl. IV pe loc.

In curînd d. Al. Bojinca absolvent al școalei de antropometrie, dactilografie și fotografie din București, va deschide în localitate un atelier de fotografie aducînd și artiști din străinătate.

Poliția de Trg. Frumos a trimis siguranței locale pe cunoscutul escroc și pungaș voiajor C-tin. Trandafir zis Trandafirescu zis Vătămătură, găsit în acel oraș, urmărit de poliția Buzeu pentru un furt de 1040 lei. El va fi trimis acelei poliții.

Duminică are loc alegerea la Creditul urban pentru două locuri vacante în consiliul de administrație.

Ieri dimineață, siguranța locală a arestat pe un individ suspect, elegant îmbrăcat.

După cercetările făcute, s'a stabilit că arestatul este cunoscutul spărgător iașan Gherasim Ferendino zis Costică Dumitriu. Incă acum doi ani, acest individ — nefiind cetățean romîn — fusese expulzat. Nu de mult timp a intrat fraudulos în țară prin punctul Constanța și a venit la Iași.

Va fi dat judecății.

D. dr. N. Grigoriu a fost înlocuit pe ziua de astăzi la școala de arte și meserii unde ocupa locul de conferențiar și medic al internatului.

Inlocuirea nu surprinde pe nimeni. Cel mult surprinde că noul regim a lăsat să treacă două luni de la instalarea sa pînă să găsească pe fericitnl candidat la această funcțiune.

D. Radu Manoliu, profesor, va ține Vineri 14 Martie, ora 5 jum. p. m. în localul cercului didactic din localitate, o conferință despre *Credință și știință.*

Noutăți apărute: „Cele cinci scrisori de dragoste ale unei călugărițe portugheze". Apărute în traducere îngrijită, se expediază de către editura Alcaiay. Prețul 1 leu,

Noul program de astă-seară Joi 12 Martie c. al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, cuprinde printre altele:

„Trecutul sau dragoste nevinovată", mare dramă în 3 părți. In rolul principal apare d-ra Erna Morena, artista dramatică cu reputație mondială.

Clocirea artificială și creșterea găinilor, vederi instructive.

Escursiuni prin Franța, interesante și pitorești călătorii.

Max Linder profesor de Tango, comedie interpretată de neimitabilul humorist parizian.

Intrarea solemnă a Prințului de Wied în Albania la Durazzo, impresionări cinematografice fidel luate după natură.

Un tablou admirabil, scene foarte humoristice.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu modele și telegramele însuflețite din lumea întreagă.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant", după romanul lui Jules Verne—«Curtezana», după romanul „La Glu" de Richepin cu d-ra Mistinguett în rolul principal—„Sherlock Holmes" după romanul lui Conan Doyle —«Cavalerul roș» de Alexandre Dumas —„1 7 9 6" de Victor Hugo—«Marie Tudor» de Victor Hugo—etc.

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU**, și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA"**.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA"**.

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— **Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No 49** —

ULTIME INFOMAŢII

■ In sferile legătură cu direcţia localăartidului liberal se afirmă caneroşii depun mari stăruinţe îngă d. Ionel Brăteanu ca alerile pentru constituantă să efectuate în Mai şi nu la toamă.

■ Ştirea adusă ziarul *Minerva*, sosit astă-zi, căl. G. Duca, ministrul instrucei publice, ar avea de gînd dea în căderea inspectorilor şcolari şi dreptul de a cerceta şi suveghia viaţa privată şi intimă corpului didactic a provocat o varată indignare în corpul proiral ieşan.

Dacă ştirea va adeveri vom azista la o agitaţie, până acum necunoscută, în durile profesorilor.

Pe lîngă faptul că contestă dreptul cui-va de cerceta viaţa lor privată, dar profesorii se întreabă, şi cu drept cînt, cine ar putea fi inspectorii, rora li se decernară ast-fel drepturi? Cine? cazacii lui Har— astă-zi ai lui d. Duca?

Chestia va fna obiectul unei agitaţii.

Cercurile litice din Capitală discută cu apdere situaţia lăuntrică a partidu conservator şi în special, situaţiae şi-a creat d. Al-Marghiloman.

Manevrînd înstfel de chip încît să facă cu puţă ca d. Filipescu să puie stăpînire pe partidul conservator, d, Marghiman se vede astăzi nevoit să ascul de injoncţiunele acestuia.

Cît va dura astă stare de lucruri şi unde va duc d. Filipescu partidul se va vedea mai curînd de cît îşi închipuie uni

■ În sînul poţlaţiunei se observă iarăşi o mare grijorare dn cauza zvonurilor alarmate cu privire la un eventual războiu.

De cîteva zile rculă zvonul ca ar fi iminentă o mobilizare a două corpuri de armată.

Prin nimica îngrijorarea nu este justificată—iar zvonul unei pretinse mobilizări este pu şi simplu de domeniul fanteziei.

■ In urma dificlităţilor rezultînd din listele de înaintare lresate de consiliul superior al magistraturei, cei din localitate au hotărît să eară amînarea numirelor în magistraura iaşană pînă la 1 April.

Cei interesaţi speră că la această dată vor putea hotărî următoarele shimbări:

D. M. Ghinea-Ionescu va fi numit consilier la Curtea de Constanţa, d. Kesim va fi înaintat procuror la Curtea de Iaşi în locul d-lui Ghinea Ionescu.

D. Adam Berceă. preşedintele tribunalului s. II-a, va fi înaintat procuror la Curtea de Constanţa.

D. Hypolit Mirzescu va fi înaintat preşedinte la tribunalul de Iaşi, s. II-a.

D. Diaconescu, preşediutele tribunalului Iaşi, s. III-a, va fi înaintat sau la Curtea de Constanţa sau la Curtea de Bucureşti.

D. V. Popovici, judecător de ocol, va fi înaintat preşedinte al tribunalului Iaşi s. II.

D. Vinkler, judecător de şedinţă, va fi numit prim-preşedinte al trib. Iaşi.

■ Ştirea dată de unele ziare că d. colonel Anastasiade, fost comandant al brigadei IV Iaşi, va fi avansat pe ziua de 1 Aprilie la gradul de general şi readus la Iaşi se dezminte în mod categoric de cercurile competinte.

■ Banda mascată din Iaşi. — *Nu se va zice că n'avem şi noi bandiţii noştri mascaţi. Avem însă satisfacţia că ei au fost repede prinşi.*

Astă-noapte sergenţii din Piaţa Unirei zăriră 4 indivizi suspecţi, cari păreau că se concentrează şi păreau a pîndi momentul, pentru a comite o prădăciune.

La rîndul lor sergenţii, după ce înştiinţară despre aceasta pe subcomisarul Alexandrescu, urmăriră pe aceşti patru indivizi cu discreţiune şi observară cum unii din ei îşi puseră nişte măşti pe obraz.

In aces moment sergenţii dădură alarmă şi toţi patru fură înhăţaţi. La percheziţie făcută s'au găsit asupra lor măşti, boxuri, chei false şi utensile suficiente pentru spargere.

Sunt toţi tineri şi din primele interogatorii rezultă afirmarea lor, că vroiau să execute în timpul nopţei cîte-va prădăciuni însemnate.

Ei se găsesc acum la siguranţa. nnde continuă ancheta.

Se bănueşte că acesti qandiţi ar fi fost în legătură şi cu eventuale atacuri din Bucureşti.

■ Clădire nouă pentru Prima Societate de Economie din Iaşi. — In fine Ministerul Justiţiei s'a hotărît să nu mai cumpere locul pe care se află astăzi imobilul societăţii, după cum se credea.

Se ştie de altfel că acest imobil a fost în parte expropiat de Primărie.

Consiliul de Administraţie al societăţei a decis să procedeze cît mai neîntîrziat la construirea unui nou local, ca urmare la aceasta.

In acest scop s'a avizat Primăria că de la 26 Octombre i se pune la dispoziţie partea expropiată din acel imobil.

De altă parte societatea va face apel la architecţii din ţară, ca să întocmească un plan, potrivit cu trebuinţele actuale şi viitoare ale ei, instituind pentru această lucrare un premiu.

In urmă, lucrarea se va da în întreprindere. Se socoate că ea se va urca la suma de 120—150,000 lei.

Se va cere ca prezentarea planurilor să se facă până la 15 Mai, cel mai tîrziu.

■ Eftenirea peştelui.—De cînd se tot trimet circulări şi liste de preţuri de la ministerul Domeniilor, noi, cei de pe aici ori nu găsim acest aliment în piaţă, ori dacă găsim cîte ceva, preţurile nu prea sunt accesibile pentru pungile mărunte.

In preţul curent pentru luna Martie, preţ curent a căruia stabilire pare de acum înainte să fie una din căderile ministerului de Agricultură. Se poate citi de exemplu, că crapul mare se va plăti între 70 şi 90 bani kilo. La Iaşi se găseşte acest aliment cu preţ de 1 leu 40 sau 1 leu 50 bani kilo.

Este locul să zicem ca să ne mai slăbească onor. Minister cu dragostea. In loc de negustor de peşte, cu preţuri curent. mai bine s'ar gîndi la altceva mai important.

Or, dacă face pe negustorul, să-l facă cum trebue şi nu pentru Bucureşti să fie mumă, iar pentru alţii din alte părţi a ţerii, ciumă.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Tripla alianţa nu mai poate conta pe România

Budapesta.—Ziarul *Budapesta Hirlap* se ocupă în numărul seu de astăzi de politica externă a Romîniei

Ziarul zice că Imparatul Germaniei a pus toate stăruinţele, pentru a obţine pentru tripla alianţă concursul României, care este singurul factor important în Balcani. Rezultatul însă a fost negativ. N'a reuşit nici contele Berchtold, şi a eşuat şi misiunea contelui Czernin.

Acum căsătoria proectată a prinţului Carol cu o Mare Ducesă Rusă, va îndrepta politica României spre Rusia.

Aşa că azi tripla alianţă nu mai poate conta pe sprijinul României.

AFACEREA ROCHETTE

— O nouă depoziţie a d-lui Caillax —

Paris.—In faţa comisiunei Rochette, fostul ministru Caillaux a negat că ar fi cunoscut afacerile lui Rochette, justificînd în acelaş timp conduita sa personală, declarînd că nu a admis niciodată amestecarea afacerilor private cu cele publice.

A primit preşedinţia unui consiliu de administraţie după nişte speculaţiuni nenorocite dar condiţiunile materiale fiind schimbate, nu se va mai ocupo cu afaceri.

Dl. Caillaux a mai declarat că ar primi bucuros să so facă o anchetă despre situaţia averei sale.

Fostul ministru de finanţe a declarat că ar fi fost mai bine pentru el sa nu primească ceeerea avocatului Bernard.

Martorul termină spunînd că cere colegilor săi dreptatea la care are drept azi mai mult decît oricînd.

Publicaţiunele romîneşti în Ungaria

Budapesta.—Ministerul face cunoscut că a permis intrarea în Ungaria a ziarelor «Universul», „Viitorul" şi „La Roumanie".

Moartea lui Mistral

Paris.—Poetul Frédéric Mistral a murit.

Marele poet provançal s'a născut la 8 Septembrie 1830; moare dar în vrîstă de 84 de ani.

Studiile prime le-a făcut la Nyons şi la Avignon, după care a trecut licenţa în drept, după care reveni la Maillane (Bouches-du-Rhône) pentru a se dedica [illegible]siv poeziei în limba provansală. In [illegible] limbă—scrise celebrul său poem *Mire* [illegible] şi tradus în toate limbile europen[illegible] Academia Franceză a a acordat poetului un premiu de 2000 franci.

*

Ajuns la o vrîstă aproape metusalemică, decedatul poet a cunoscut în viaţa sa toate mulţumirile gloriei literare curate. Graţie lui, limba provansală şi poeţii felibri au ajuns la o faimă mondială, iar concursurile şi jocurile literare anuale atrăgeau în sudul Franţei vizitatori de preste tot.

Ţara noastră are vii legături de recunoştinţă către acest mare literat, sub prezidenţia căruia s'a premiat Ginta latină *a marelui Vasile Alexandri. Autoru. «Mioriţei» a ajuns cu vremea unul dintre cei mai buni prieteni ai lui Mistral, după cum se poate vedea din corespondenţa Alexandri-Grenier, apărută anul trecut în lima franceză şi romînă.*

Carmen Sylva, poeta-regină a Romîniei a avut de asemenea, în cursul anilor un schimb de scrisori şi impresiuni literare cu şeful Felibrilor, a cărui limbă provansală a studiat'o de dragul poeziei lui Mistral.

In ultimii ani admiratorii au ridicat un monument care a cunoscut ast-fel, satisfacţia nemuririi, înainte de a-şi fi încheiat activitatea literară.

Intâmpinarea principilor romini

Petersburg. — La ora 11 seara, d. Diamandi, ministrul Romîniei, însoţit de persoanele care vor fi ataşate A. A. L. L. Romîne, au plecat spre graniţă pentru întîmpinarea lor.

Serviciul Telefonic

Alegerile pentru Constituanta

Bucureşti.—Părerile între guvernamentali cu privire la alegerile pentru Constituantă sunt împărţite. Unii ar fi de părere ca ele să fie amănate pentru toamnă.

Sunt însă unele dificultăţi. Aşa dacă a 3-a cetire se termină pînă la sfîrşitul lunei, alegerile pentru Constituantă urmează a se efectua pînă în 3 săptămîni, sau cel mai tărziu în două luni. Ar fi un mijloc, acela de a se amăna a 3-a cetire pentru toamnă, ceia ce însă nu suride la unii dintre guvernamentali.

Cert e numai că desbaterile Constituantei vor avea loc la toamnă,—chestia alegerilor rămîne să fie tranşată.

Crearea unei noi secţii de Casaţie

Bucureşti. — Ziarul Epoca *arată că guvernul proectează crearea unei noi secţii a Curţii de Casaţie, căreia să-i fie încredinţată rezolvirea tuturor chestiunilor privitoare la expropriere.*

In cinstea reginei României

Londra.—M. S Regina Romîniei a fost aleasa membru onorar al societăţei regele de literatură de aci.

Printre cei de faţă se găseau: ministrul Romîniei, reprezentînd pe M. S; şi miniştrii Greciei, Bulgariei, Serbiei precum şi consulul general al Muntenegrului.

Comitet bulgar de solidaritate naţională

— Pentru bulgarii din Dobrogea romînească —

Sofia.—Agenţia telegrafică bulgară depeeează că în acest oraş s'a infiinţat un comitet sub denumirea de «Dobrogea". în scop de a pastra legăturile şi solidaritatea naţională bulgară a acestei provincii, cu fraţii lor din Bulgaria, precum şi pentru menţinerea tuturor instituţiunilor culturale bulgare în Dobrogea, ca şcoli, săli de cetire, societăţi de binefacere etc, şi la reconstituirea societăţilor de acest fel care au fost silite să-şi suspende actizitatea lor.

In fine să creeze instituţii noi, unde trebuinţa ar fi.

Se va observa libertatea religioasă în Dobrogia şi recunoaşterea independenţii bisericei bulgare de către Romînia.

Mijloacele de acţiuni ale comitetului nu trebue să iasă din limitele unei stricte legalităţi. Comitetul are ca membri diriguitori nişte personalităţi de seamă.

Intrevederea dintre imparatul Wilhelm şi regele Victor-Emanuel

Veneţia.— Regele Italiei a sosit aici la ora 8 şi jum. s'a dus pe bordul iahtului «Hohenzollern». Intîlnirea dintre regele Victor Emanuel şi imparatul Vilhelm a fost extrem de cordială.

La ora 1 p. m. a avut loc la palat un dejun de 40 tacîmuri.

Cercul de studii al tinerilor conservatori

Bucureşti.—Eri s'a ţinut o nouă consfătuire a tinerilor conservatori, în vederea înfiinţărei unui cerc de studi sociale şi politice.

S'a hotărît alegerea unui comitet, pe bazele unor statute ce urmează a fi votate.

Prima conferinţă va avea loc peste cîte-va zile.

Moartea unui mare proprietar

Mărăşeşti.—Se telegrafiază din Paris încetarea din viaţă a lui I. Negroponte, mare proprietar şi industriaş. El a murit în ziua de 10 Martie, în vrîstă de 82 ani.

La 1868 Negroponte cumparase moşia Mărăşeşti—Ionaşeşti, cari azi este proprietatea fiului seu.

Drama amoroasa din Ploeşti

Ploeşti.—O dramă din dragoste s'a petrecut astă noapte la berăria Silistra din localitate.

Mai de multă vreme soldatul S. Simulescu din batalionul 3 de vînători întreţinea relaţiuni de dragoste cu fata Profira Nitura, originară din Transilvania, în vrîsta de 27 ani.

De un timp încoace însă, Simulescu observă o schimbare, în purtarea fetei. El o urmări şi o observă că ea şi-a îndreptat dragostea spre un plutonier.

Desperat într'o zi, pe cînd era de sentinelă Simulescu încercă să se sinucidă, dar glontele a ricoşat.

Aseară, pe la orele 11, Simulescu intrînd în berăria Silistra, zări la o masă pe Profira împreună cu plutonierul. El rugă fata să vie pînă în stradă, că are să-i spue ceva.

Profira eşi în stradă. Aci după o scurtă ceartă, Simulescu scoase baioneta şi o împlîntă în peptul Profirei, care căzu jos scoţînd un ţipăt de durere.

Lumea din sală eşi în stradă şi se puse pe urmărirea criminalului, care voia să dispară. O vînzătoare de alune, scoase baioneta din sînul Profirei.

In grabă victima a fost transportată la spital. Se crede că nu va scăpa cu viaţă.

Criminalul a fost arestat.

Liberul parcurs pentru ziariştî

Bucureşti.—Cu începere de la 1 Aprilie stil nou intră în vigoare dispositia luată de consiliul de miniştri, prin care se acordă liberul parcurs pe căile ferate pentru ziariştî. Pentru a se bucura de această favoare, ziaristul va trebui să fie colaborator la un ziar cotidian, să aibă un stagiu de 3 ani, si să fie recomandat de Asociaţia generală a Presei, sau de sindicatul ziariştilor.

Epitropia Generală
a
Casei spitalelor şi ospiciilor Sft. Spiridon Iaşi

Face cunoscut că în ziua de 24 Martie 1914, oarele 3—5 p. m. se va ţine în camera, acestei Epitropii licitaţie publică prin oferte sigilate pentru darea în antrepriză a furnisărei laptelui necasar spitalului: Central, Paşcanu, Inst. Grigorian, Azilul Balş, ospiciul Socola şi Pavilionul de Izolare pe timp de un an.

Concurenţii sunt invitaţi a se prezenta în acea zi însoţiţi de o garanţie provizorie în suma de 500 lei, în numerar sau efecte publice.

Licitaţia se va ţinea conform art. 72—83 din legea contabilităţei generale a statului.

Ori ce informaţiuni şi conndiţiunele se pot vedea şi lua în ori ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei ha serv. Ad-tiv.

De arendat sau de vînzare **o vie — podgoria Breazu — fără plantaţie, cu pomi roditori, în întindere de 4 fălci, avînd apă purgativă captată într'o fîntînă de 12. m. c.**

A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str. Stefan cel mare No. 6.

TEATRUL NAŢIONL

TURNELUL ARTISTIC

L. Sturza Bulandra şi Toni Bulandra

MERCURI 19 MARTIE

SAPHO

JOI 20 MARTIE

MAGDA

Biletele la Maximovici Zilnic

Două Prăvălii Moderne N-rele 173 *şi 183 din str. I. C. Brătianu vis a vis de Piaţa Sf. Spiridon sunt DE INCHIRIAT în condiţiuni avantajoase. Prima cu începere de la Sf. Gheorghe a. c. iar a doua chiar de pe acum. Instalaţie complectă de electricitate, apă şi canal. A se adresa D-lui sau D-nei S. Zăhărescu str. Lascar Catargi 45 (fostă str. Romînă)*

De închiriat *în strada Anastasie Panu 24 (casele Urechia):*

1) Un apartament parter, de două odăi, bucătărie, camară, pivniţă, şură de lemne şi curte.

2) Un apartament în etaj, de 6 odăi, antret, bucătărie, bae, pivniţă, camara rece, şură curte.

Ambele cu apă şi canal.

A se adresa d-lui Jacques Leibovici coloselul Banu str. Lăpuşneanu sau proprietarului dr. E. Spirt Tg. Ocna.

Berăria „LUTHER"

— PIAŢA UNIREI —

Primul locol de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*

Simbătă, Duminicele şi sărbătoriile Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.

Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi *Nunţi* cu preţuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului

Antreprenor, I. ZENTNER.

ATELIER MECANIC

Dumitru Dorojan

STR. I. C. BRATEANU No. 121

Execută ori-ce reparaţiuni şi instalaţiuni Mecanice.

LA VII

100 cărucioare pentru transportat strugurii.

Invenţie proprie. 50 canapele din cele mai comode, pentru grădine.

Em. Socor şi Cezar Simionescu

Birou de avocătură şi notariat

BUCUREŞTI *str. sf. Constantin 3*

Telefon 43 | 38

De închiriat şi de vînzare

Casele din Iaşi, str. Carol No. 27 *compuse din 7 camere, 2 antreturi, subsoluri, atenanse, şuri, grajduri, grădină etc.*

A se adresa subscrisului,

ARTHUR G. SION

Strada Asachi, No. 6

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

De închiriat *strada Sf. Andrei 59, în etajul de jos, la faţă două apartamente separate, bune pentru locuinţă, atelier sau prăvălii cu câte două odăi spaţioase cu antrete, bucătării, cămări, instalaţie de apă, canal şi closete sistematice. Ogradă mare şi grădină.*

A se adresa la proprietarul Isidor Schorr în acele case, etajul de sus.

Uneltele agricole *precum şi ori-ce alte maşini agricole, viticole şi industriale din fabricele cele mai renumite se găsesc la Reprezentantul din Iaşi,* a Soc. An. Romîno-germană fost Ventzki. **Ventzki**

ARTHUR N. THALLER

Str. Ştefan cel Mare 29

Depozit permanent

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI — Strada Stefan cel Mare No. 4. —

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25% !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vârsta de 7-8 iuni, in momentul inţercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL:
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

FABRICA DE

Cafe turceasca şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undel-mnuri* de la cele mai renumite fabrici frauzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, A merica şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol, Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna, Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „COROANA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin ca or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Caza Vodă 42

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit
şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mîrzescu

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre **din Paris**, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: **Sarah Bernhardt, Jane Hading**, Etiévant, Alexandre, Robinne, **Wiehé, Psylander, Henny** Porten, Asta Nielsen, Max Linder, **Prince, etc, etc.**

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILA NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului Leon From

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domicilin.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode strâine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă veţi ad fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria
„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII e. postale:

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 8

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Facerl. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 53.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2129. - Simbătă 15 Martie 1914

POLITICE

Casa rurală și Exproprierea

„Dacă voiți pămînt, dacă voiți Casa rurala, votați pe C. Stere".

Am urmărit cu deosebită atenție atît raportul cît și explicațiunea dată în Cameră, de leaderul și doctrinarul reformelor, d. C. Stere; nu voim acum să-i facem procesul enormei contraziceri între concepția sa socială și soluția individualizării în parcele mici a pămîntului de hrană; voim numai să invederăm o tăcere, pentru ca să-l invităm la o explicație.

Este un fapt precis, care nu poate suferi desminţire: Casa rurală, de cînd partidul liberal și-a anunțat măsura radicală a exproprierei, a încetat lucrările sale principale, a încetat adică a mai fi intermediarul și finanțatorul țăranilor; a încetat de a mai cumpara moșiile oferite (și acestea sunt în număr respectabil). Tuturor celor interesați li se răspunde că acum nu se poate lucra, *Consiliul de Administrație fiind descomplectat.*

E oare această motivare caraghioasă a unei inactivități condamnabile, mărturisirea neputinței Casei Rurale? Sau, prin noua reformă agrară, a exproprierei și a imediatei parcelări și împroprietăriri, Casa rurală și-a încheiat definitiv viața și menirea ei? Tăcerea d-lui Stere asupra acestui punct este și curioasă și semnificativă.

N'a curs multă vreme de cînd d-sa vedea în instituirea Casei rurale, «această mare regulatoare a trecerei proprietății latifundiare în mîna țaranului,» ca leacul dureros al cestiunei agrare.

N'au trecut de cît șase ani, de cînd visul său s-a realizat. Am putea aștepta că d-sa să preconizeze a se da Casei rurale o și mai mare putere, prin expropriere, care i-ar pune la dispoziție moșii, și în locurile, unde pînă acum era nevoe de pămînt pentru țarani, și nu erau oferte. Casa rurală, în puterea legei din 4 April 1908 și a statutelor sale, din 1909, ar fi în adevăr o regulătoare, căci ar da pămînt celor ce merită, celor ce muncesc și celor care ar primi tutela de învățătură a ei (art. 38—43); în ori ce caz ar fi o stavilă pentru o improprietărire pripită și fără discernămînt, precedînd această improprietărire prin «o încurajare și supraveghiare a îmbunătățirii culturei pămîntului». (art. 8 al K).

Totuși d. Stere tace asupra soartei Casei Rurale.

Ignorează oare d-sa astăzi constituția pentru a cărei înființare și-a cheltuit atîta energie și atîtea ani de muncă?

A devenit oare inutilă tocmai prin așezămîntul ei, în furia noei exproprieri și improprietăriri nebunești de repezi care nu vreau și nu pot să mai împiedice de condițiunile și asigurările puse în legea Casei rurale?

Pentru cel întâi motiv, atitudinea d-lui Stere e curioasă, pentru cel al doilea este semnificativă.

Iată pentru ce am invederat tăcerea d-sale așteptînd acum răspuns la întrebarea: *care va fi rolul Casei Rurale față de expropriere și de noua proprietărire?*

D

Oportunism universitar

Ne-am arătat mulțumirea fără rezervă în ziua cînd s'a părut că actualul rector este pe cale de a restabili liniștea în sinul Universității ieșane.

De ani și ani de zile nu mai domnise calmul necesar în localul de înaltă cultură. De lungă, prea lungă vreme bîntuia, în rîndurile Universității,—flagelul unui soiu de politcianism inventat de un cunoscut și gălăgios profesor, tolerat, cum se tolerează atîtea lucruri, atîtea excese, atîtea simptome de anarhie.

E drept că, de la o vreme, senatul universitar nu mai părea dispus a îngădui desfrîul. Un merit deosebit îl are în această privință d. Paul Bujor, autorul unui raport, care deveni un adevărat rechizitor.

D. profesor Bărbulescu, de asemenea, s'a arătat intransigent și consequent pe această temă.

Și iată că, odată cu alegerea noului rector, C. Stere — care avu norocul să vină după un rector nul ca d. dr. Bogdan, se zvoni că d-sa a reușit să liniștească spiritele și să reconstituie bazele «Centrului» universitar.

Din nefericire totul s'a redus la un simplu zvon, pus în circulație cu oarecare talent și exploatat cu dibăcie.

D. Stere a început prin oportunizm, continuînd cu excluderea unei părți din studențime.

A fost oportunist, ne întervenind în contra amestecului Centrului în alegeri.

A fost oportunist — lăsînd să predomine tot mai mult elementul turbuleut și, înclinînd tot mai mult cumpăna spre dreapta, a sfîrșit prin a sugera majorității comitetului speranța că va teroriza din nou Universitatea.

De aci—demisiunea tendențioasă pentru a împiedeca «reprezentarea minorității».

De aci noua serie de agitații zgomotoasă, pe cari le va alimenta d. A. C. Cuza, alesul d-lui Georgel Mărzescu și protejatul d-lui Stere în chestia plagiatului.

Oportunizmul duce la mériri, dar nu la glorie,—nici măcar la cinste!

Inchisorile se vor alipi de ministerul de justiție.

Un cuvînt mai mult ca, Bogdan-Pitești să regrete plecarea de la justiție a d-lui Mișu Cantacuzino.

*

Dacă vr'o cometă binevenită nu va prăbuși pămîntul, se pare că nu vom scăpa de articolele d-rului Cosmovici în chestia raportului Stere, înainte de 1920...

Rusia și România

sub adevărata lor lumină actuală

In tot cursul istoriei Rusia *se părea* (stăruesc asupra cuvîntului *se părea*) că are unica țintă de a înghiți țările romîne. Mai ales pe urma războiului din 1877, după ce romînii și rușii împreună, sub conducerea comandantului suprem domnitorul Carol I, au învins pe turci și cînd s'au văzut despoiați de o parte din Basarabia, această atitudine dușmănoasă a Rusiei contra Romîniei s'a tot răspîndit și întărit mai mult în opinia publică romînească.

Să fie adevărat că Rusia a fost *dușmană* și că în această pornire a căutat să pună mîna pe poporul și țara romînilor în toate timpurile? Aparența așa arată. Insă a fost și este numai o aparență.

Rușii în adevăr au căutat să cuprindă țările romîne, dar nu din spirit de dușmănie contra Romînilor. Firește nouă romînilor nu ne plăcea.

Dar adevărul era și este că Rusia a luptat întotdeauna cu credința că face un bine poporului romîn, luîndu-l și supunîndu-l decît să-l lase sub turci.

Romînii erau sub turci. Plăteau tribut. Romînii creștini, turcii păgîni. Rușii ce dorință să aibă decît să zdrobească pe turci?

Și dacă e vădit interesul Rusiei de a înfrînge pe turci. atunci rezultă că tot e mai bine ca o țară creștină cum e Romînia decît să fie sub turci mai bine să fie sub ruși.

Care din noi, dacă am fi fost născuți ruși, n'am fi rationat tot astfel și n'am fi lucrat în consecință? Dar unii vor zice că lucrau altfel și anume ar fi ajutat pe *Romîni să fie independenți*. Evident că e o părere și aceasta.

Dar oare era posibil în veacul al 18 și chiar al 19, în jumătatea întâi, să se creadă că o țărișoară mică cum e Romînia merita să fie făcută independentă? Și că odată făcută independentă, va putea să-și mențină această stare de neatîrnare între puteri mari vecine ca Turcia, Austria, Ungaria și Rusia?

Ar fi putut să-și mențină independența prin ajutorul și sprijinul Rusiei. Dar un asemenea sprijin presupunea o luptă continuă a Rusiei contra Turciei, Austriei.

Decît o asemenea luptă continuă, era drept să creadă Rusia că e mai bine pentru Romînia a fi alipită la imperiul Rusesc de cît independentă.

*

Prin urmare, atitudinea Rusiei față de Romînia în trecut nu era o dușmănie, ci era o dorință de a o scoate de sub turci și a o alipi la Rusia pentru a o scuti de orice grijă pe viitor.

Astăzi însă lucrurile stau altfel. Rusia are astăzi altă convingere despre Romînia. Nu mai există nici un luminat în această [illegible], care să susțină că Romînia [illegible] cunscu[illegible] [illegible]pară ca stat. Din potrivă azi: In 18[illegible] se cultivă prietenia Romîniei. Pentru menținerea echilibrului european se caută sprijinul Romîniei.

In Rusia, ca și în toată Europa, s'a vădit credința că poporul romîn e un popor de ordine și disciplină, un popor pe o treaptă de cultură, ce-i dă drept la viață proprie, independentă.

Au fost altă dată vremuri grele pe poporul acesta, cînd dușmăniile dintre boeri pentru a face domn pe cutare boer, arătau popoarelor mari vecine cu noi că nu merităm soarta neatărnărei. O urmă din vechile dușmănii boerești pentru domnie a mai rămas în domeniul luptelor politice între partide. Dar cine mai poate spune că România nu este sus pusă în ochii lumei întregi?

Ce ne interesează aci e părerea Rusiei despre noi. Rusia ne dă toată atenția. Semnul vădit este unirea prin căsătorie a acestor două case domnitoare. Prin aceasta Rusia dovedește că totdeauna a avut în trecut gîndul bun față de România și Romîni, că a urmărit în lupta contra Turcilor să-i scoată pe Romîni de sub Turci. Ceia ce a făcut nu era cu gîndul dușmănos.

Rusia recunoaște chiar că a făcut o greșală în trecut prin alipirea Basarabiei din 1812 și realipirea în parte în 1877. Dovadă avem unele spirite luminate din Rusia, cum e Durnovo, cari înainte cu mult de 1913 au susținut ca să se retrocedeze Basarabia României pentru a recăștiga prietenia acesteia pentru Rusia.

Rusia e convinsă că-i rămîne destul teritoriu și destul norod, pe care are datoria să-l cărmuiască și să-l cultive.

Cîte nu se schimbă în scurgerea vremei!

Valeriu Hulubei

NOTA ZILEI

Dragoste...

Un confrate local a bătut toba cu următoarea daraveră de bataie.

„Un funcționar de la poșta centrală, a fost prins eri la orele 12 ziua la o tutungeriță din strada Cuza Vodă.

Prins de către soțul tutungeriței, funcționarul berbant, după ce a mîncat o sfîntă de bataie a șters putina fugînd de nu i se mai videau picioarele".

Intr'un oraș ca al nostru, fără aventuri galante și da premiul virtuții... acelei june tutungerițe. Ea ne-a salvat faima de oraș sentimental vînzînd galeșe scrisori, însoțite de chibrituri, pentru a le face inflamabile.

Ne temem însă că bietul erou—dacă e vr'un om cu... fumuri, o să se facă foc de indiscreția raportului polițienesc într'o afacere pur conjugală.

MICI POLEMICI

Un individ a murit intoxicat, nu se știe cu ce otravă. Nu cumva era cetitor al prozei d-rului Cosmovici?

*

Ministrul justiției a asigurat Camera că va găsi stabilitatea funcționarilor de închisori, cari vor fi oameni de treabă.

De ce să fie detreabă tocmai în închisori?...

*

Cine a zis că 13 nu e număr fatal?

Iată: eri „Centrul" urma să serbeze pe istoricul „13 Marte" și cînd colo — Centrul și-a perdut... centrul de gravitate.

*

Guvernul va părăsi punctul din program, cu reprezentarea minorităților. D. C. Stere, raportorul, a comunicat Centrului că «Centrul» studențesc și-a pierdut comitetul, pentru că se cerea reprezentarea minorităților.

*

„Dreptatea" iar se reorganizează.

...Odată cu închisorile?

*

S'a dezmințit știrea răscoalei de la „Flămînzi".

Vinovate sunt ziarele flămînde de senzații.

*

Altă dată și acum

Istoria se repetă. Să fie adevărat? Incepind de la Vico, istoric din veacul trecut, intemeetorul teoriei că fiecare țară, fiecare națiune trebue neaparat să treacă prin anumite faze: „copilărie, tinerețe, bătrînețe, decadență" și pînă astăzi numărul partizanilor ei s'a rărit.

In fața lor stau acei cari socotesc că progresul social fiind continuu și fără sfîrșit nici odată o națiune nu se va găsi în două timpuri deosebite într'o situațiune identică, nici odată nu se vor potrivi fazele prin care o națiune trece cu acele prin cari o altă națiune a trecut.

Experiența unora nu va servi de lecțiune altora.

S'ar putea face, cred, o comparație. Un individ sufere de o maladie cu anumite simptome. Dar cum simptomele acestea se potrivesc cu acele ale altor boale și cu acele pe cari alți bolnavi, astăzi vindecați le-au avut, se va părea bolnavului de azi, că el sufere de același rău de care a suferit un altul, sau că are cutare anume boală, căci simptomele se potrivesc.

In realitate lucrurile stau altfel, pentru că de și poate fi o asemănare de simptome, dar sunt atîtea împrejurări, cari dau altă față cazului din urmă.

Istoria deci, după aceștia, nu se repetă întocmai.

Care din aceste păreri poate fi cea adevărată?

Astfel noi voim o prefacere a vieței noastre politice și sociale.

Vorbim mereu de alegeri și alegători.

Avem astăzi un sistem de alegeri. El nu ne mai convine și voim să-l modificăm pentru ca reprezentanța națională să-și merite cu dreptul numele.

Avem astăzi secretul votului mai mult sau mai puțin bine asigurat. Vom găsi poate mîne alte formule pentru a garanta altfel independența și conștiința alegătorului.

Intru cît însă ne-ar putea servi lecțiunile trecutului nostru sau cel al altor popoare? Istoria se repetă sau nu?

Punînd aceste întrebări mă gîndesc la sistemul de alegeri pe care-l practicau strămoșii noștri *Romani*.

Cîtă asemănare între acela și al nostru?

Iată, după *Crozals*, cîteva însemnări sugestive.

Să iau după cartea sa „Histoire de la Civilisation". Și atunci candidații alergau după voturi ca și astăzi. Și pe vremea Romanilor ca și astăzi se dădeau mase alegătorilor. Li se mai dădea jocuri de circ și de gladiatori, cari astăzi sunt înlocuite prin bilete de căi ferate, ori alte avantaje.

Socotesc însă interesant a cita aici, după scriitorul numit, lupta ce se dădea în localul de vot.

„In zilele de alegeri se strîngea lume multă în Roma. Cortul magistratului care prezida alegerile era așezat într'un loc împrejmuit, ce se chema *ovile*. Acest loc era împărțit în șapte parcuri după numărul centuriilor.

„Ca să ajungi la localul de vot, trebuia să treci pe un podeț de lemn ridicat mult de la pămînt. La intrarea pe pod un împărțitor dădea alegătorului atîtea tăbliițe de lemn, cîți candidați erau, cu inițialele lor. La eșire controlorul primea tăbliița într'un paner cu gîtul lung și strîmt.

„Aici pe pod se încingea o adevărată luptă între alegător și agenții candidaților, care de multe ori degenera în bătăi. Legiuitorul n'a găsit alt chip pentru a garanta independența alegătorului, de cît să îngusteze podul lăsindu-l atît de larg cît să poată trece un singur cetățian. Cu modul acesta solicitatorii din ultimul moment n'aveau mijloc să se suie pe pod, care de altfel era păzit".

Strigătele, vociferările, glumile pe cari și le aruncau agenții candidaților umpleau văzduhul.

Să ne întrebăm acum: Istoria nu se repetă?

Vir.

OAMENI ȘI LUCRURI

Unde sunt judecătorii

Presa mare franceză dă o extenziune extraordinară «anchetei» în afacerea Rochette, iar presa reacționară reînoește comedia din vremea «Afacerei» — afacerei Dreyfus — pentru a visa nici mai mult, nici mai puțin de cît răsturnarea Republicei.»

Nu se poate face nici o apropiere între cele două evenimente. Afară doară de constatarea următoare:

In timpul acelor epocale evenimente s'a dovedit că uneori guvernul — răspunzător de mersul împrejurărilor și de posibilități — este chemat să-și spună cuvîntul și să influențeze întru cîtva și cursul justiției, — civile ori militare.

S'ar fi reparat oare eroarea judiciară fără guverne conștiente?

De ce atunci extraordinara sensație și încercarea nu numai de a face atmosferă electorală, dar și de a răsturna... Monarhia, pe motivul că acum 3—4 ani primul ministru ar fi adus amînarea unui proces, «cerută de un avocat.»

Să însemne aceasta — după cum a zis eroina Parisului, d-na Caillaux — că în Franța nu este dreptate și că sub eventuala Monarhie justiția va fi ideală?

Cîți ani sunt oare, de cînd procesul contelui Eulenberg a fost... suspendat din ordinul, ori de sigur cu avizul Imparatului, pentru a nu se osîndi — căci osînda era sigură — un nobil, fost intim al Monarhului — pentru vina de sperjur?

Deși atît de grav bolnav, contele trăește și se primblă în parcurile castelului său, căci n'a avut măcar bunul simț să moară, nici frumosul curagiu de a pune mîna pe revolver, ci a preferat să sfideze opinia publică, sprijinindu-se tot pe puterea blazonului, pe titluri, pe vechea ocrotire și prietenie a unui Suveran a tot puternic.

Legenda spune, cu toate aceste, că «sunt judecători la Berlin.»

Credem însă că e mai multă dreptate în Franța republicană, în Franța lui Voltaire, Zola și a lui Magnand. — «le bon juge».

Rodion

Mișcarea femeilor romîne

Intr'un studiu social asupra femeilor, apărut anul trecut, autorul se plîngea de apatia femeilor noastre zicînd că deși situația lor juridică nu-i strălucită, deși nu pot fi tutoare copiilor lor, deși nu pot dispune de venitul și nici nu-și pot administra averea si în sfîrșit deși sufăr mult pe urma legilor nedrepte, totuși se pare că ele sunt bine, căci nu se mișcă și nu cer nimic, adeverindu-se cu aceasta vorbile sfinte ale lui Ferdinand Buisson: «Femeile vor avea drepturi politice, vor vota cînd vor voi.»

Ei bine, spre marea satisfacție a autorului, ale cărui plîngeri nu vor mai fi îndreptățite, femeile noastre se mișcă. Ele se vor uni, vor discuta, își vor limpezi ideile și într'un glas vor cere ceea ce de mult li se cuvenia.

Noi Romîncele am fost puse în niște condiții foarte fericite, căci drept vorbind o ostilitate prea pronunțată din partea barbaților n'am întîmpinat. Cazul d-rei Bilcescu și al d-nei Ella Negruzzi mai mult au servit cauza femenistă dînd loc discuțiilor *pro* și *contra*.

Iar dacă pînă acum nu s'a auzit decît cîte un glas de femee și acela slab, înăduşit de prejudecățile și mediul în care se învîrtia, pricina era că nu sosise încă timpul, nu se făcuse pregătirea necesară sufletelor.

Nu e vorba, și astă-zi din nefericire ar fi multe de zis, mai ales astă-zi cînd moda fără nici un scrupul, în ciuda civilizației așa de înaintate, pune stăpînire pe atît de multe femei.

Dar acesta nu e un fapt care să ne desespereze prea mult. Vina în primul loc nu e a femeilor, ci a barbaților cari încurajează asemenea decădere cu banul și admirația lor.

Dealtfel acești barbați, susținători ai luxului și ai destrăbălării modei își pun singuri pe frunte eticheta valorei lor.

Așa că spre onoarea genului uman sunt și barbați serioși și femei cu destulă rațiune cărora li se poate lăsa nu numai responsabilitatea lor proprie pe seama lor dar și grija și conducerea celorlalți.

Primim cu multă simpatie glasul acelor bărbați de inimă care dau dovadă de un

Laptele condensat NESTLE

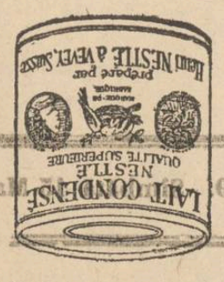

este necesar în ori şi ce casă

fiind cel mai bun pentru menaj.

Cutia Lei 1.20. — **De vînzare pretutindeni.**

Cereţi mostre şi modul de întrebuinţare la casa „NESTLE" Str. Mîntuleasa No. 6.

— *A se referi la acest anunţ.* —

spirit larg întrebîndu-se dacă n'a sosit timpul ca partidele să-şi spună cuvîntul în ceea ce priveşte dreptul de vot al femeilor, acum în ajunul Constituantei.

Chestiunea ar fi de cel mai viu interes pentru toată lumea. Cine ştie, astfel poate s'ar da ocazie să se audă şi glasuri femeeşti mai multe.

In ori ce caz însă, partidul femenist, care nu e atît de minuscul după cît se pare, a şi început pregătirile necesare şi la timpul potrivit îşi va arata doleanţele.

Femeile, inspirate de un nou ideal în ceia ce priveşte rostul lor în lume, îşi vor cere drepturile nu numai pentru ele ca sex, ci pentru binele şi fericirea tuturoz.

Maria C. Buţureanu.

Istoricul chestiunei rurale

Aseară d. Gh. Ghibănescu şi-a desvoltat la clubul conservator-democrat conferinţa sa tratînd chestia: dacă reformele liberale, expropierea şi colegiul unic sunt necesare şi utile?

Pentru dămurirea chestiei conferenţiarul a făcut un expozeu istoric a felului cum s'au stabilit raporturile dintre stăpînii de moşii şi locuitori.

In esenţă d-sa arată că aceste raporturi n'au fost de la începutul proprietăţii funciare, cînd era numai stăpînul cu familia şi argaţii lui, cu rudele lui şi apoi cu răzeşii săi, ceia ce a făcut să treacă aproape 200 de ani de proprietate.

In acest timp stăpînirea pămîntului a fost una cu întinderea geografică a neamului romînesc; «Istorica poporului romîn este în fond o istorie a pămîntului, întru cît din primii stăpîni ai pămîntului a eşit clasa diriguitoare a ţării—*boerii*".

Respinge ca absurdă teoria subsersivă a d-lui Radu Roseţi ce primii stăpîni ai satelor au expropiat forţat pe vechii săteni proprietari, căci starea legală a proprietăţii de cînd se stabileşte autoritatea în stat, care putea garanta titlul.

Primul raport între cultivatori şi stăpîni a fost acel de vecinătate, aşezat de Mihai Viteazul (1594) şi legiferat de Vasile Lupu în Pavila lui. Dependenţa individului pleca din puţina lui putere economică cum şi din datina juridică a timpului că se putea ipoteca nu numai lucrul, ci şi persoana. Dacă vecinătatea a fost şi este criticată ca raporturi personale, cu rapot economic nu era socotită o inferioritate în ochii celor de atunci. Nu Nu totdeauna raportul juridic a mers paralel cu raportul economic, şi în evoluţia juridică a raporturilor economice între stăpîni şi cultivatori, secolul al XVIII a adus emanciparea vecinilor (romînilor) care a făcut să se schimbe raportul economic.

Pentru nevoile personale ale stăpînilor s'au dat scutelnicii vreo 4000 în toată Moldova — iar pentru cultura pămîntului s'au legiferat preţurile: 12 zile (iar în bani 1 leu vechiu), apoi 24 zile, 22 zile etc. Uniii domni au înrăit raporturile (Gr. A. Ghica), alţii le-au uşurat; în fine sa legiferat de toţi că ţăranul are drept la ⅔ din moşia stăpînului să lucreze pentru sine plătind dijma. De unde înainte prin uz ţaranul îşi făcea ogorul lui pe ori ce întindere a moşii, plătind de-a zecea. M. Suţu (1794) a intins acest drept şi la moşia vecină fără sat, iar Reglementul Organic a fixat ⅔, aşa că toţi insurăţeii îşi găseau loc de hrană pentru ei şi vite şi nu protestau de cît contra abuzurilor, iar nu contra raportului economic în sine.

La aceste raporturi de *pontaşi* pe orice întindere, apar pe 2 treimi legiuitorii de mai apoi au ţinut să aplice principiul roman al definitivei proprietăţi romane, emancipînd de servitute, şi fixînd pămîntul de dat sătenilor.

Discutata, frămîntata, chestie între 1817 şi 1857, cu esces de argumente şi pentru şi contra, ideia şi-a găsit aplicare în legea de la 1864 avînd-şi apărător pe însuşi Vodă-Cuza, pe un Cogălniceanu, Mălinescu şi alţii.

Din doctrina juridică nouă a rezultat periodicitatea crizelor economice, căci la sutele de mii de guri nuoi — insurăţeii — s'a simţit nevoia unei noui serii de împămînteniri, şi a făcut ca azi — contrar celor afirmate la 1864 — să se atingă chiar Constituţia pentru a mai întinde mica proprietate. După cum găsim bugete cu deficite avem şi legi economice cu deficite. Conferenţiarul luînd în vedere evoluţia chestiei afirmă că aceia ce se va face azi nu va fi definitiv ci că vor mai veni şi alte exproprieri peste quantumul care se admite azi.

Cuza Vodă a rezolvit chestia agrară luptînd contra clasei diriguitoare; M. S. Regele cere acordul între partide, adică lucrează în acord cu clasa diriguitoare, de aceia se va lasa deschisă chestia după alţi 50 de ani, crizele economice fiind mai puternice de cît doctrinele juridice cari le legiferează.

Din istoricul raporturilor de pămînt iese şi raportul politic. Statul politic l'a format la început clasa proprietarilor. Cine era stăpîn pe moşie era singurul factor politic. Din ei se alegeau Domnii, boerii divanişti şi toată ceata slujitorilor. De aceia ţărănimea poartă şi azi prin instinct ura şi neîncrederea toată în clasa diriguitoare, de şi azi avem şi alte elemente noui, cari sunt eşite din popor şi nu pot fi învinuite de vechile teme ale trecutului. Ţările româneşti fiind autonome toate angaralele trecutului le-a executat clasa diriguitoare; boerii; *inde irae!*

Desvoltarea statului politic a mers foarte încet; şi nici 1859, nici 1864, nici 1884 n'a lărgit de cît în foarte mică măsură cercul vieţii potitice; cu toate acestea oraşele cu clase diriguitoare au devenit pivotul vieţii politice. Din această clasă diriguitoare a eşit formula dinastiei străine, ea a făcut experienţa tristă a schimbării dese a domnilor, căci ţara pururi era gata la domnie nouă şi probabil d. Carp în mod instinctiv aici a făcut aluzie cînd a zis că tăria dinastiei tot pe această clasă diriguitoare se sprijină. Oare nu tot instinctiv şi M. S. tot pe această clasă se bizue, cînd lucrează numai cu şefii de partide, cari-i pot garanta continuitatea, căci creşterea politică se poate face numai de sus în jos. Inversul e un haos, şi ceva periculos. Psihologia mulţimei e una, a clasei diriguitoare alta: şi greu la noi se pot provoca surprize neaşteptate. Chiar partidele îşi vor perde de o cam dată busola politică şi dacă nu vom avea repetarea pe deantregul a Camerei de la 1865, se prea poate să se facă o mare primineală în clasa diriguitoare.

De aci pentru o generaţie două tot e mai bine să păstrăm târgurilor precăderea politică, tocmai în interesul ţărănimei. Dar această clasă diriguitoare să facă educaţia politică a ţărănimei, lăsindu-i în mod imperios accesul în cameră, şi dacă de la 1857 s'ar fi legiferat ca şi ţaranii să-şi aibă reprezentanţii lor în parlament în mod imperios s-ar fi făcut altă experienţă politică şi noi am fi slujit de educatori reali ai ţărănimei. Pe cînd aşa am rămas departe de sufletul ţărănimei, cu neîncrederea reciprocă. Discută raţiunea cenzului şi a cărţii şi nu se sfieşte de a declara că criteriul valorii economice nu trebue părăsit cu totul în măsura în care întindem cartea. Rezistenţa politică e mai mult un derivator economic de cît cărturăresc, şi trecerile de la un club la altul de intelectuali într'aceasta îşi au explicarea.

Din exposeul istoric reiese necesitatea reformelor, dar cuminţi şi practice, nu cu sărituri din lac în puţ. Incheind arată că felul de a vedea al şefului partidului conservator-democrat e cel mai aproape de nevoile actuale şi crede că şi Coroana care e un factor cuminte va contribui la înfăptuirea acestor reforme nu cu salturi, ci în mers evolutiv spre binele şi fericirea tuturor.

Conferenţiarul a fost viu felicitat de asistenţă pentru luminoasa expunere a istoricului chestiunei.

Rep.

De închiriat *prăvălia ocupată actualmente de I. A. Singer, strada Cuza-Vodă 71.*

A se adresa la proprietar I. Pocker str. Costache Negri No. 52

INFORMAŢII

■ *Aflăm că d. C. Dissescu nu a închiriat şi nici nu închiriază casa sa.*

D-sa făcuse o propunere ministerului instrucţiunii. dar a retras-o; de alminteri, nu a acceptat nici propunerea de închiriere ce i-o făcuse legaţiunea americană.

Spunem aceasta drept o dovadă că fruntaşul nostru e pe deplin restabilit şi hotărît a-şi lua în curînd ocupaţiunile sale obicinuite.

■ I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei s'a întors azi în localitate.

■ Cu prilejul proclamării regatului, un Te-Deum s'a oficiat azi la Mitropolie, la care au azistat autorităţile militare şi civile.

■ In cadrilater se desfăşoară o activitate extra-ordinară în special pentru îndreptarea şoselelor. Toate aceste lucrări au a fi gata pînă la începutul lunei Mai cînd va avea loc vizita Suveranului în Cadrilater.

■ Prin biroul de emigrare al societăţii I. C. A. au plecat, cu paşapoarte ministeriale de emigrare:

De la 1 Septembrie 1913 pînă la 1 Ianuar 1914 din Iaşi, 204 persoane şi 14 din oraşele vecine. De la 1 Ianuar pînă la 10 Martie 1914: din Iaşi 145 şi 8 din tîrguşoare vecine. Totalul pentru acest interval (6 luni) 371.

■ Noutăţi apărute: „Şezătoarea" Revista de Folklor, vol. XIV, coala 9—10 redactată de d. Artur Gorovei.

■ In str. Sărărie d. Dumitriu Rotariu voind să se urce în tramvaiul No. 131, a alunecat lovindu se la cap şi la mînă.

■ Zilele aceste se vor prezenta Suveranului planurile pentru construirea bisericei romîne din Ierusalim.

Construcţia se va rîdica după planul aprobat de M. S. Regele.

■ In numărul de mîni vom publica un articol intitulat „D. I. Duca şi activitatea extra-şcolară".

Chestiunea intenţiilor d-lui Duca şi-a vederilor d-sale aşa cum au fost aratate eri de un ziar popular, preocupă lumea dăscălească. Un ecou al acestei îngrijorări va fi şi articolul pe care-l vom publica mîni.

■ Astăzi are loc şedinţa obicinuită a societăţii ştiinţifice şi literare „Arhiva".

Primul articol din anul jubilar al „Arhivei" va fi „Asupra situaţiei Romînilor din Transilvania" datorit ilustrului istoric A. D. Xenopol.

■ **Eftenirea traiului sub liberali.** Ministerul a dispus că Fabrica de cărămizi de la Ciurea să scumpească cu 20 lei mia de cărămizi. Ca urmare fabricanţii şi ei au scumpit.

Comentarii nu mai facem. Veniţi la putere cu un program de ieftenire a traiului... inainte de alegeri, roadele se văd din zi în zi mai mult

■ *Mişcarea Maeştrilor.*—Deşi Ministerul de instrucţie hotărîse sporirea lefei maeştrilor şi maestrelor, precum şi a profesoarelor de curs secundar, totuşi în proectul de buget nu s'a prevăzut nici un spor din cauza d lui Costinescu ministru de finanţe, care nu voeşte să admită nici un adaos pentru profesori.

Maeştrii şi maestrele din învăţămîntul secundar, care au fost cei mai nedreptăţiţi cu prilejul ultimelor sporiri de leafă, sînt hotăriţi să se întrunească în congres în Bucureşti, în care pe lîngă alte chestiuni vor discuta şi hotărî măsurile pentru a interveni să li se îmbunătăţească situaţia materială.

In vederea acestui congres maestrii şi maestrele din Invăţ. sec. din Iaşi au răspuns „Asociaţiunei Maeştrilor de desemn şi caligrafie" că iau parte la congres.

In urma adeziunilor din întreaga ţară se vor fixa şi zilele pentru ţinerea congresului.

■ Cu începere de la 1 Mai, trenul mixt care pleacă la Dorohoi la orele 8 dimineaţa, va fi schimbat în tren de persoane.

Ca tren mixt va funcţiona trenul ce pleacă la 5 şi 35 seara.

■ Inspectorul şcoalelor comerciale d. G. Iuga se află de ieri în localitate. D-sa a inspectat ieri şcoala comercială superioară asistînd la diferite cursuri. Pentru astăzi la oarele 4 d-sa a convocat pe toţi d-nii profesori ai acestei şcoli pentru a se consfătui.

■ Duminică 16 Martie va avea loc adunarea generală a societăţei „Vulturul" pentru alegerea comitetului, dare de seamă, angajamente de lucrări etc.

■ Adunarea generală a societăţii «Casa Muncei" va avea loc Duminică, orele 2 după amiază, pentru darea de seamă şi alegerea comitetului.

■ *Sinucidere.*—Femeia Catinca Alecu a Saftei, din Hermeziu, în vrîstă de 50 de ani, fiind bolnavă de multă vreme de o boală incurabilă, ieri pe la orele 2 p. m. profitînd de lipsa soţului ei, s'a încuiat în casă şi a încercat să se sinucidă, turnîndu-şi gaz pe corp şi dîndu-şi foc.

La ţipetele nenorocitei sinucigaşe au sărit vecinii şi-au găsit pe Catinca în nesimţire şi plină de grave arsuri.

Victima a fost în grabă transportată la spital. S'a deschis o anchetă.

■ *Incendiu.*—Ieri la orele 9 a. m. un violent incendiu a distrus cu desăvîrşire o moară, cu toate accesoriile ei, aparţinînd d-lui Simca Smilovici, arendaşul moşiei Drăgăneşti, (com. Andrieşeni).

Pagubele se ridică la suma de 10,000 lei şi asigurarea e făcută la societatea Dacia.

Cauza incendiului se datoreşte negligenţei morarului Ion Mititelu.

Se fac cercetări.

■ Pe ziua de azi s'au constatat în localitate două cazuri noi de febră tifoidă.

■ D. dr. Floru a plecat asaară la Bucureşti, chemat de direcţia sanitară, în interes de serviciu.

■ La liceul militar s'a constatat azi un caz de scarlatină, şi anume la locuinţa d-lui Căpitan Guran.

Copilul bolnav a fost izolat.

■ Comitetul care a luat asupra sa stringerea fondurilor ce mai sunt necesare pentru construirea unei biserici romîno-ortodoxe la Ierusalim a hotărît să scoată nişte carnete a 10 bani fila. aşa ca fie care să poată contribui la această operă religioasă.

■ La Tribunalul s. III-a continuă zilnic dezbaterile în importantul proces pentru revendicarea moşiei Spinoasa.

Procesul acesta a început la 1834, de către moştenitorii Sion în potriva epitropii mînăstireşti, care făcuse încalcarea moşiei.

După secolarizarea averilor mînăstireşti procesul s'a continuat cu statul, cu mici întreruperi datorite, suspendărilor legale.

Astă-zi însă el se pledează de 7—8 zile în continuare înaintea tribunalului format de judecătorii Gorgos şi Buşilă.

■ D. A. C. Cuza, restabilit, pleacă în astă seară la Bucureşti, şi va participa mîne la desbaterile Camerei.

■ Aseară a încetat din viaţă Elena Teodorini, din strada Tufescu 2, în etate de 60 ani.

■ Demisia comitetului centrului studenţesc nu va împedica excursiunea proectată la Constantinopol a studenţilor ieşeni şi bucovineni.

Plecarea va avea loc negreşit la 30 Martie.

Inscrierile se primesc de către d. Cădere, la sediul centrului studenţesc, în toate zilele de la 11—12 a. m. şi de la 5—7 seara.

■ D-na Elena P. Gideiu, maestră la şcoala profesională de fete din Huşi a dat naştere unui prea drăguţ copil de sex masculin. Atît mama cît şi micul născut sînt în stare de sănătate.

■ Dl dr. Grigoriu, medic al judeţului, a plecat aseară la Bucureşti pentru a prezenta direcţiunei generale a serviciului sanitar doleanţele medicilor de plasă.

■ Mîne seară, Sîmbătă, la clubul social-democrat din localitate d. avocat M. Gh. Bujor va ţine o conferinţă, tratînd o spre Constituantă.

■ Şcoala din Buciumi a fost închisă pe 2 zile, din cauza ivirei unui caz de tusă convulsivă.

■ Individul Neculai a Popei, din Mădirjac, fiind prins în fraglant delict de furt, a fost arestat.

■ Un foc provenit din neglijenţă a distrus mai multe stoguri de fîn ale săteanului Ştefan Tanase din Munteni (com. Belceşti).

■ Ministerul de interne a luat dispoziţia a nu se mai otrăvi cînii pe stradă, de oarece prin acest procedeu pot fi ucişi cini folositori, iar spectacolul dureros al morţii prin otrăvire e prea barbar şi poate avea o influenţă rea asupra moralului tinerimei.

■ Noul program de astă-seară Vineri 14 Martie c. al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, cuprinde printre altele:

„Frumoasa aventurieră", mare dramă în 3 părţi. Stelele scenelor pariziane interpretează acţiunea. Emoţionantă desfăşurare din viaţa intimă a savanţilor şi a femeilor aventuriere din lumea mare pariziană.

Redingota misterioasă, scene comico-fantastice.

Blana lui Tîndală, scene foarte humoristice.

Cel mai nou număr din Pathè-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Stîncele din Tokio, interesante şi pitoreşti călătorii.

Mîine Sîmbătă un singur matineu şi reprezentaţie serală.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 16 Martie Două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală. Program nou duminical.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant", după romanul lui Jules Verne—«Curtezana», după romanul „La Glue" de Richepin cu d-ra Mistinguett în rolul principal—„Sherlock Holmes" după romanul lui Conan Doyle —«Cavalerul roş» de Alexandre Dumas —„1793" de Victor Hugo—«Marie Tudor» de Victor Hugo—etc.

Societatea Creditului Funciar Urban Romîn din Iaşi

Tablou

de lista imobileleor şi apartamentelor ce sunt de închiriat cu începere de la 23 April 1914

Felul imobilelor	Strada şi No. casei	Felul încăperilor şi numele actualului chiriaş
Z. Gafencu	*An. Panu 65*	*două prăvălii ocupate de d. S. Zaltzberg*
Nuţă Ackerman	*Stihi 6*	*două odăi ocupate de d. Mendel Leibovici*
Herşcu Edelstein	*De jos 17*	*întreg imobilul ocupat de proprietar*
Dr. W. Finchelstein	*Pomir 6*	*două odăi, bucătărie camară şi drept la pivniţă ocupate de d. I. Haimovici*
C. Şumuleanu	*Sf. Sava 2*	*întreg imobilul ocupat de N. şi V. Apotecher*
Alter Catenberg	*C. Negri 84*	*locuinţa ocupată de d. Marcu Löbel*
Pincu Sin Haim Leib	*Stihi 13*	*3 odăi, drept la pivniţă şi camară pentru lemne, ocupate de d. Marcu Braunştein*
Căpitan A. Cantuniari	*C. Negri 6—8*	*mai multe dugheni şi apartamente de locuinţă*
Jean Holtzman	*Cucu 58*	*locul ocupat de d. Sloim Zaharia*
L. M. Spaer	*Mitropoliei 16*	*baia „Diana" deschiriată*
L. Iţicovici	*Aron Vodă 26*	*2 odăi şi bucătărie ocupate de d-na Sendla Zissi*
Aron Marcovici	*Elena Doamna 51*	*apartamentele ocupate de d-nii B. Silberstein, I. L. Mates şi Aron Bercovici*
Rebeca Theitler	*Zugravilor 19*	*mai multe apartamente de locuinţă şi localul de brutărie*
C-tin Fătu	*Albineţ 14*	*două odăi, antret, bucătărie camară şi pivniţă în comun ocupate de d. I. Zamfir, şi trei odăi, antret, un vitraj, bucătărie, cameră pentru lemne şi pivniţă în comun, ocupate de dl. V. Popovici.*
Gh. Stroian	*Spinzi 8*	*două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Aglae Talpă*
A. I. Gheorghiu	*Muzelor 14*	*una odaie şi o bucătărie ocupate de d. C. Profir şi 3 odăi, un subsol şi bucătărie, deschiriate*
Natalia Mandrea	*Muzelor 22*	*casele mari ocupate de Inspectoratul Agricol*
At. şi Natalia Popescu	*Sărărie 106*	*una dngheană cu pivniţa ei şi două odăi deschiriate*
Ghenovici şi Berea	*Lăpuşneanu 2, Păcurari 1*	*mai multe dugheni şi apartamente de locuinţă ocupate de d-nii H. Perlitz, A. Daniel, Asriel Aisen, M. H. Komer*

DIRECŢIUNEA

ULTIME INFORMAŢII

Se vorbeşte că unii proprietari ar fi şi găsit mijlocul pentru eludarea exproprierii: împărţirea din viaţă a moşiilor la copii şi deci reducerea întinderilor.

Unul din cei dintăi care s'au gîndit la aplicarea inovaţiei ar fi un candidat liberal căzut în alegerile generale.

Moldova de sus este ameninţată de o nouă calamitate.

Se ştie că, pentru lucrările agricole şi dat fiind permanenta lipsă de braţe, se fac angajamente în Bucovina şi aceasta în cursul iernei.

Or, autorităţile din Bucovina, pentru motive necunoscute, nu permit plecarea de cît a femeilor şi a barbaţilor care au mai mult de 42 de ani şi mai puţin de 20 de ani.

Evident—măsura are în sine ceva foarte îngrijitor, căci deoparte dovedeşte că în Austria se crede posibilă o mobilizare iar, pe de alta, pentru Moldova de sus lucrul dă naştere la enorme, neajunsuri mai cu seamă că mulţi au făcut angajamente agricole în Bucovina au avansat bani, iar astă-zi se văd lipsiţi de braţele de muncă necesare.

Consiliul comunal a fost convocat spre constituire, pentru luni la orele 3 p m.

După cum se zvoneşte la Primărie tot d. Triandafil va fi ales primar, şi va ocupa această demnitate pînă după alegerile pentru constituantă.

Cercetările cu privire la banda mascată continuă. S'a descoperit o listă de fruntaşi comercianţi pe care voiau să-i jefuiască. Aseminea în materia descoperit s'au găsit şi cheile de la unele prăvăli, a cărora lipsă comercianţii nu-şi le puteau explica.

Se crede că unul dintre aceşti bandiţi precoci, ar fi un tînăr de familie bună.

Cercetările continuă.

Din Dobrici ni se scrie că profesorii bulgari continuă să aibă o atitudine ostilă. In unica şcoală bulgară de aci, care e frequentată do 800 de copii nu se predă limba romînă, Direcţiunea bulgară a şcoalei refuză să primească pe un profesor de limba romînă.

Faptul a fost adus la cunoştinţă ministerului de instrucţiune.

Un prieten al nostru care a avut prilejul să viziteze muzeul decedatului poet provensal Mistral, la Arles — muzeu pe care marele scriitor l'a creat din suma de 150,000 lei ce a primit-o ca premiu Nobel—ne comunică următoarele:

Un perete întreg dintr'o cameră a muzeului este rezervat bardului romin Vasile Alexandri, autorul „Gintei Latine". Se găsesc acolo textele „Gintei" în limba romînă, provansală, franceză; fotogrrafii, corespondenţe.

Un artistic portret al poetei-regine Carmen-Sylva ornează de asemenea muzeul din Arles.

Inaintea Curţei de Iaşi Secţia I-a s'a judecat astă-zi al cincilea apel al avocatului D. Timoteiu contra unei a cincia decizii a consiliului de disciplină a baroului de Neamţ.

Intr'una din şedinţele judecătoriei locale după pronunţarea unei cărţi de judecată, avocatul Timotei a adresat clientului său cuvintele: «Să vii să facem apel».

Decanul baroului care se afla în şedinţă a interpretat aceste cuvinte ca lipsă de respect faţă de magistratură şi din oficiu a deschis o anchetă, după care a urmat condamnarea la suspendare pe timp de zece zile.

Curtea, după ce a cetit sentinţa, fără a mai da cuvîntul nici apelantului nici colegului acestuia din baroul iaşan care l'a asistat, a pronunţat reformarea sentinţei şi achitarea avocatului apelant.

Inştiinţare!—Casa Pathé-Frères' sucursala Bucureşti, are onoarea a aduce la cunoştinţa onór. sale clientele precum şi onor. public, că ordinul No. 69 al ministrului de răsboiu precum şi ord. No. 507 al ministrului de instrucţuni, cari se refer la vizitarea reprezentaţiilor filmului: **„IISUS CHRISTOS"** de către elevi şi militari, au fost date numai pentru filmul editat de Casa noastră în anul corent 1914 şi care se compune din 6 acte, în culori.

Cu această ocazie ne permitem a reaminti onor. public, publicaţia noastră cu data de 8 Martie 1914 şi anume:

Casa Pathé-Frères, sucursala Bucureşti, referindu-se la o reclamă puţin scrupuloasă făcută de firme concurente, atrage atenţiunea atît proprietarilor de cinematograf cît şi publicului din provincie, că filmul *Iisus Christos*, în lungime de 2500 metri şi 6 acte în culori, admirat în Bucureşti de 4 săptămîni la Cinema CLASIC nu este acelaş cu filmul oferit de alte persoane, pentru a induce publicul în eroare şi care este o ediţiune veche (15 ani) şi de un metragiu foarte minim.

In consecinţă d-nii proprietari de cinematografe sunt rugaţi a nota că, numai casa Pathé Frères din Bucureşti poate inchiria adevăratul Film «Isus Christos».

Acest film se va reprezenta numai la cinematograful Circului Sidoli, cu începere de luni 24 Mart a. c.

Orice altă anunţare nu este de cît o mistificare a Opiniei Publice,

De închiriat *4 odăi, bucătărie, odae de servitor, apă, lumină electrică strada Sf. Sava 8.*

A se adresa D-nei Vlaicu, str. Cuza-Vodă 32.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Chestia insulelor Egee

— Tratative directe turco-greceşti

Atena.—Ziarele de seară spun că consiliul de miniştri a discutat astăsi propunerea pe care a făcut-o Turcia prin intermediul României, cu privire la o înţelegere directă în chestia insulelor.

Este probabil că se va declara Turciei că Grecia este dispusă la o înţelegere însă în limita în care se va respecta deciziunea Puterilor cu privire la drepturile Greciei asupra insulelor,

*

Poarta a sondat pe ministrul Greciei la Constantinopol în vederea începerei de tratative directe cu Grecia în chestia insulelor şi a cerut ca Grecia să facă oare care sacrificii pentru a se calma opinia publică turcească.

S'a răspuns că guvernul grecesc ar fi dispus să fie agreabil Turciei dar că, cu privire la chestia insulelor există deja o hotărîre a Puterilor la care Grecia ţine a se conforma.

O noua victorie a socialiştilor germani

Berlin.—La alegerile în balotagiu pentru Reichstag a fost ales un socialist, aşa că numărul lor în Reichstag e de 111.

In jurul evenimentelor din Ulster

— Legea Home-Rule în Cameră —

Londra. — Conferinţa generalilor la ministerul de răsboi a ţinut un cias şi trei sferturi. Mareşalul Frenck era de faţă.

Regele şi regina au sosit la Londra.

D. Asquith a fost imediat chemat la Buckingam Palace.

*

In şedinţa camerei comunelor d-nul Loyd George a anunţat că discuţiunea legei privitoare la Home Rule va reîncepe la 31 Martie.

*

Ziarul „Daily Chronicle" zice că dacă generalul Gough insistă asupra pretenţiilor sale şi dacă ofiţerii sunt de partea lui, ar trebui să părăsească armata.

Greva în Rusia

Petersburg.—30.000 lucrători s'au pus în grevă ca protestare contra măsurilor luate contra ziarelor muncitorimei.

*

Evaluări oficiale arată că numărul greviştilor a fost azi de 45,581. S'au încercat manifestări de către lucrători, cîntîndu-se cîntece revoluţionare.

Poliţia a împrăştiat imediat pe cei strînşi la olaltă.

AFACEREA ROCHETTE

— Mărturiile continuă —

Paris.—Comisiunea de anchetă—Procurorul Lescouve, contrar afirmaţiunilor contrare ale avocatului Bernard, spune că convingerea sa e că s'au făcut presiuni pentru amînarea afacerei Rochette.

D. Hebrard, director al ziarului «Le Temps" declară că nici el nici vre unul din colaboratorii săi nu cunoaşte personalitatea care ar fi intervenit pentru amînare pe lîngă guvern. Explică cum intervenţia sa pe lîngă miniştrii de finanţe succesivi, tindia numai să obţină pentru un vechi prieten o procedură mai echitabilă.

Viitorul decan

Bucuresti.—Aseară a avut loc o întrunire la d. Neniţescu acasă în vederea alegerei decanului corpului de avocaţi.

D. Arion a mulţumit pentru propunerea ce i s'a făcut; a declarat că n'a dorit luptă pentru alegerea de decanat, dar că de va trebui va da o atare luptă; a declarat că nu înţelege să amestice politica în această alegere ci voieşte numai să lupte pentru înălţarea prestigiului corpului avocaţilor.

Serviciul Telefonic

O intervenţie a României

Bucureşti.—Din Viena se comunica că ziarele apărute astă-zi dimineaţă publică ştiri din Constantinopole şi Atena, care concordă în a anunţa că Romînia a făcut o intervenţie pe lîngă Turcia şi Grecia pentru tranşarea tuturor conflictelor pendinte între aceste două state.

Telegramele, adaugă că această intervenţiune s'a făcut pe baza solicitărilor Turciei.

D. Fleva liberal

Bucureşti.—Se asigură că d. N. Fleva va găsi astăzi mijlocul de a anunţa că s'a înscris în partidul liberal.

Faptul înscrierei este absolut sigur şi EPOCA, apărută astăzi dimineaţă în Capitală, întreabă dacă d. N. Fleva se va duce la Cameră în trăsură sau în tramvaiul comunal.

ADEVĂRUL publică şi el un articol, intitulat „D. N. FLEVA LIBERAL" în care, între altele, spune:

„Ceea ce am prevăzut s'a întîmplat. D. Fleva se reîntoarce astăzi în partidul liberal, pocăit şi cu fruntea plecată —în acelaş partid ale cărui ticăloşii le-a combătut, cum niminea altul.

D. Fleva este incarnaţia vie a contrastului permanent. Este un amestec de virtuţi cetăţeneşti şi slăbiciuni de politician de duzină".

Constituirea consiliului comunal din Ploeşti

Ploeşti. — Azi, la orele 10 dimineaţa, aleşii pentru consiliul comunal s'au întrunit în Palatul comunal spre constituire.

Cu unanimitate au fost aleşi d-nii G. G. Ionescu, primar: Ciuta prim ajutor; şi A. Muşoiu, al doilea ajutor de primar.

D. Burecea a fost ales ofiţer al stărei civile.

D. Dumitrescu-Agraru, prefectul judeţului a felicitat pe demnitari, la care d. Ionescu, a respuns, că îşi va depune toată munca pentru prosperitatea oraşului.

Inbunatăţiri la C. F. R.

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" publică un interview cu d. Al. Cotescu, directorul general al C. F. R. în chestia sporirei lefurilor.

D-sa declară că a obţinut nu numai sporul necesar, pentru punere în aplicare a legei din 1910. dar a obţinut chiar un milion şi jnmătate pentru sporul lucrătorilor şi funcţionarilor cu leafa pînă la 800 lei lunar, prevăzuţi în tabela A.

D-sa a mai adăugit că la minister se prepară o modificare a actualelor tabele A. B. în senzul ca sporul de leafă să se poată acorda tuturor lucrătorilor şi funcţionarilor cu leafă pînă la 350 lei lunar.

Reducerea taxelor telefonice şi telegafice pentru Presa

Bucureşti.—In „Monitorul Oficial" de azi a apărut circulara telegrafică a direcţiunei poştelor şi telegrafelor, prin care reducerea acordată ziarelor după noua lege întră în vigoare cu începere de astăzi.

Logodna principesei Elisabeta

Bucureşti.— Ziarul Neue Freie Presse *află din Bucureşti că ştirile, cu privire la faptul că logodna principesei Elisabeta cu diadocul Greciei nu va mai avea loc sunt absolut inexacte.*

Din contra, Diadocul va veni în Bucureşti în ziua de 8 Aprilie — cînd se întorc şi principii moştenitori din Petersburg — iar la 20 Aprilie va avea loc la Sinaia logodna oficială, în prezenţa familiei regale eline.

Propunerea de revizuire

Bucureşti.—La Senat se va da astăzi a doua cetire a propunerei de revizuire, iar Luni va începe discuţia. La Cameră începe astăzi discuţia şi sunt înscrişi pînă acum d-nii P. P. Carp, N. Fleva, Petre Misir şi dr. C. Istrati.

In vederea alcatuirei budgetului

Bucureşti. — Aseară s'a ţinut un lung consiliu de miniştri, cu care ocazie a avut loc o violentă discuţie cu privire la întocmirea budgetelor.

D. Emil Costinescu nu admite sporul de cît pentru ministerele de instrucţie, rezboiu şi interne—pentru acest din urmă numai în ce priveşte organizarea teritoriului anexat.

Consiliul, s'a despărţit fără a lua vr'o hotărîre, în speranţă că unii miniştrii vor reuşi ca să convingă pe d. Costinescu să admită sporul solicitat şi de ei.

O DONAŢIE

Bucureşti. — D. Cociaş, vice-preşedinte al Senatului, a donat 1000 lei Sindicatului presei, pentru fondul construirei unul Palat al sindicatului.

Nascociri bulgareşti

Sofia.—Ziarul «Utro» zice că o delegaţie de bulgari din cadrilater s'au prezentat la d. Radaslavoff şi s'au plîns că au fost expulsaţi din Cadrileter, unde domneşte o adevărată teroare,

Ziarul zice că atît d. Radoslavoff cît şi ceilalţi miniştri, au promis să facă chiar zilele aceste cuvenita intervenţie pe lîngă guvernul romîn.

Manifestaţii

Bucureşti.— Aseară a avut loc în piaţa Teatrului o manifestaţie cu discursuri şi cîntece. în amintirea turburărilor de la 13 Martie — manifestaţie condusă de d. Iorga şi îndreptată în potriva reprezentaţiei franţuzeşti, organizată de societatea Obolul.

Prima Soc. de Economie DIN URBEA IAŞI

CONVOCARE

Domnii membri ai Primei Societăţi de Economie din Urbea Iaşi sunt convocaţi în adunare generală pe Duminică 16 Martie 1914, *ora 1 p. m., în localul propriu al Societăţei, din str. Ştefan cel Mare şi Palat No. 1.*

La ordinea zilei sunt următoarele chestiuni:

1. Raportul Comitetului de Administraţie asupra mersului afacerilor Societăţei în lunile dela 1 Septembrie pînă la 31 Dncembrie 1913.

2. Raportul Comisiunei de control privitor la constatările făcute de dînsa prin verificarea registrelor de comptabilitate, precum şi a operaţiunilor efectuate în intervalul de mai sus.

3. Alegerea Comisiunei de control conform art. 29 şi 41 din statute, pentru verificarea gestiunei pe timpul de la 1 Ianuarie — 30 Aprilie 1914.

4. Chestiunile ce se vor ivi în cursul şedinţei.

Preşed. Comit. de Ad-ţie
V. I. RADU

Cel mai mare eveniment teatral

TEATRUL NAŢIONAL

Turneul celebrului artist

Const. I. Nottara

Decanul Scenei Romine

Cu trupa sa compusă din 30 persoanal

Astăzi Joi 27 Martie 1914

Ora 8 jum. seara

Se va reprezenta cel mai mare succes ai Teatrului Naţional

COCOŞUL NEGRU

Fantazie dramatică în 6 acte în versur de *Victor Eftimiu*

Biletele la libraria Iliescu.

De închiriat *strada Sf. Andrei 59, în etajul de jos, la faţă două apartamente separate, bune pentru locuinţă, atelier sau prăvălii cu câte două odăi spaţioase cu antrete, bucătării, cămări, instalaţie de apă, canal şi closete sistematice. Ogradă mare şi grădină.*

A se adresa la proprietarul Isidor Schorr în acele case, etajul de sus.

Stejar, *grinzi, furcî, şarampoi, pari pentru vie etc., din PADUREA POPRICANI lîngă Iaşi, se vînd cu preţ avantajos.*

Informaţiuni la zisa pădure.

TEATRUL NAŢIONAL

TURNEUL ARTISTIC

L. Sturza Bulandra şi Toni Bulandra

MERCURI 19 MARTIE

SAPHO

JOI 20 MARTIE

MAGDA

Biletele la Maximovici Zilnic

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaş', Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculosa în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

Dela 23 Aprilie 1914 se închiriază

Două magazii de cîte 12 metri lungime şi 6 m. adîncime.

Informaţiuni la proprietar d. M. H. Goldner str. Gh. Mirzescu 17.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE NAS, GÂT, URECHI şi — GURA —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

De închiriat *în strada Anastasie Panu 24 (casele Urechia):*

1) Un apartament parter, de două odăi, bucătărie, camară, pivniţă, şură de lemne şi curte.

2) Un apartament în etaj, de 6 odăi, antret, bucătărie, bae, pivniţă, camara rece, şură curte.

Ambele cu apă şi canal.

A se adresa d-lui Jacques Leibovici colosel Banu str. Lăpuşneanu sau proprietarului dr. E. Spirt Tg. Ocna.

Marele Magazin de Muzică „MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE şi PIANINE

Naumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.

Pianine electrice

Kühl & Klott—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipzig

Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori ce parte a ţărei.

Note clasice şi moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*

Se caută ucenici

pentru branşa cioplitoriei în piatră avînd etatea de 14 ani şi cu 4 clase priuare. Pentru condiţiuni la

FRITZ FAIRING

Iaşi, Strada Eternităţii, 18

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum i **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 o/o!

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vărsta de 7-8 luni, in momentul inţercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL:
6. Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Undelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, A merica şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol*, *Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna*, *Marmelade* şi *Caramele* rusesti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „CORONA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin cat or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Cuza Vodă 42

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mârzescu

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi **Serbătorile, câte**

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre **din Paris**, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză **întrupează** pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni **prin cele mai pitoreşti regiuni** din întregul univers.—Toate **sporturile moderne.**—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor **pe uscat şi pe mare.**—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în **fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.**

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare **cinematografică** a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, **cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.**

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner
ARANJAT CU MOBILA NOUA
Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale
sub direcţiunea cunoscutului Leon From
Preţuri foarte convenabile
Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domicilia.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode sirdine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă veţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin
Vizitaţi: Croitoria
„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZIMEU No. 8

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar irreproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

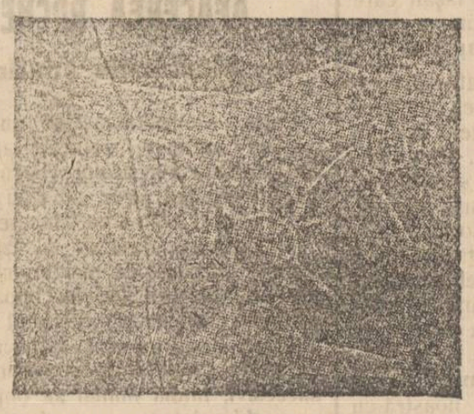

Facori. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 53.

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea
3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clienţiei şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în PIAŢA UNIREI, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîzrescu

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mirzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2130—Duminică 16 Martie 1914

D. I. Duca și activitatea extra-școlară

Ziarul „Minerva“ ne aduce știrea că d. I. G. Duca, ministrul instrucției publice în urma consfătuirelor avute cu directorii de serviciu și inspectorii școlari, a hotărît să ia o sumă de măsuri pentru bunul mers al învățămîntului.

D. Duca a constatat că învățămîntul nostru e în decădere, din pricina activității extra-școlare a membrilor corpului didactic; iar ca măsură de îndreptare socoate d Duca că e potrivită acea de a se face controlul. în viața privată a profesorilor, de oare ce numai printr'un asemenea control se va putea ajunge la rezultatul, ca membrii corpului didactic să fie bine cunoscuți și apreciați !!... Iată un de stă activitatea în afară de școală a profesorilor !?... In viața lor familiară, în viața lor privată !...

Această activitate trebuie riguros inspectată și controlată, aceasta e măsura de îndreptare a școalei noastre, după concepția d-lui ministru Duca.

D Duca se face n'aude, nu vede, asupra adevaratei activități extra școlare, care cu adevărat a adus o mare decădere a școalei noastre primare rurale în special.

D. Ministru Duca putea foarte ușor să calculeze procentul absolvenților de învățător dat pe o periodă de 10 ani și găsea foarte lesne că la 1902—1903 acel procent era de 3.3, iar la 1911—1912 era de 4.5 deci într'un interval de 10 ani procentul de progres e aproape nesimțitor față cu sacrificiile făcute de țară pentru școală.

Intr'adevăr, în acest timp de 10 ani sporul bugetar pentru *școala rurală* a fost de *4.869.819 lei*, iar numărul învățătorilor a crescut de la 4667 cîți erau în 1902—1903 la 6892 în 1911—1912, deci un spor de 2225 învățători.

In acest interval de 10 ani, numărul școalelor a crescut de la 3744 în 1902 1903 la 4800 în 1911—1912.

In acest timp însă de 10 ani activitatea extra-școlară a învățătorilor s'a rezumat în următorul rezultat;

Astăzi avem 697 de casieri la bănci, 298 secretari contabili, 430 președinți, 65 vice președinți, 232 cenzori, 42 mandatari, 381 membri în consiliu de administrație.—Iar din cei *697* de casieri *116* sunt perduți pentru societate, fiind condamnați penal, sinuciși, dispăruți etc...

Iată și rezultatul așa zisei *activități extra școlare*.

Școala învederat a fost sacrificată pentru cele 2580 bănci populare, 533 obștii, 99 cooperative și 185 magazii de consum. Această activitate economică, a învățătorilor de bună seamă a adus foloase reale satelor, nimeni nu contesta, dar ne miră că tocmai d. Duca nu vrea să o înțeleagă și caută decăderea școalei în viața privată a profesorilor !

Nu ! d. Duca ar trebui să se gîndească la mijloacele prin care ar putea să redea pe învățătorii școalei, fără să sdruncine instituțiile economice creiate la sate.

Să pregătească elemente cari să ia locul învățătorilor la activitatea băncilor, obștiilor etc...

Să se stabilească odată pentru totdeauna că prin activitatea extra-școlară trebue să se înțeleagă întinderea activității învățătorilor în afară de școală, asupra chestiunilor de ordin social și economic întru cît aceste *chestiuni stau în strînsă legătură cu necesitatea progresului școalei* și progresului civilizației și binelui obștesc a mediului în care trăește învățătorul.

Invățătorii au destul de lucru în această direcție, pentru a putea realiza scopul bine definit: «progresul școalei—prin școală la lumină, la civilizație».

D. Disescu, în urma studiului făcut de fostul secretar general, d. G. Lascar, luase măsuri de îndreptare a răului adevărat care a adus decăderea școalei.

Chemase pe învățători la îndeplinirea datoriei lor în școală și la desfășurarea activității lor extra-școlare acea adevărată în legătură cu școala.

De alt-fel și învățătorii au recunoscut la congresul din 1910 că amestecul lor în mișcarea economică este periculos progresului firesc al școalei rurale.

D. Duca a revenit asupra acestei măsuri și acum caută îndreptarea în controlul vieței private a membrilor corpului didactic !...

Tot d. Duca a revenit și asupra mărginirii detașărilor la cazurile strict necesare bunului mers al învățămîntului.

Ori, nu pricepem această contradicție a d-sale.

Pe deoparte, constată că activitatea extra-școlară rău înțeleasă e dăunătoare școalei, iar ca măsură de îndreptare revoacă dispozițiile anterioare luate de fostul ministru, dispoziții cari chiamă pe învățători la școală, și găsește cu cale să se inspecteze viața privată a membrilor corpului didactic ! !... Curioase concepții despre activitatea extra-școlară !...

Hug.

NOTA ZILEI

Intre barbat și berbant.

Chestia palpitantă a tutungeriței se complică.

Nu e numai indiscreția raportului... oficial—ca să zicem așa—dar mai survine și o intervenție publică a debitantului, care debitează o plîngere contra «berbantului», care deși de 52 de ani, «s'a legat» — cum zice soțul ultragiat—de tînăra tutungeriță, vrînd pe semne s'o dezlege de virtuțile și datoriile conjugale.

De ce atîta zgomot și publicitate ?

Se vorbia, de mult, de fetele de la tutun, dar nu de tutungerițe.

Vremurile s'au schimbat !

P. S. Ieri s'a tipărit în „Nota zilei“: *scrisori inflamabile*, în loc de „*surisuri*“.

MICI POLEMICI

Ex-tribunul Fleva s'a botezat iar liberal.

La el s'a gîndit, de sigur, Cezar Boliac, cînd a scris «Țiganul vîndut».

...Vîndut și revîndut !

*

Privilegiul fabricilor de zahar încetează. Are și zaharul amărăciunile lui.

*

«Romînia Muncitoare» publică două articole pe pagina I. unul: „Nu dormiți !“, al doilea: „Jos Senatul !“.

Amîndouă titlurile ar putea face unul singur.

*

Pe autorul legei meseriilor Ne-nițescu l'a combătut la Cameră d. Ioan-nițescu.

„Aproape omonimi și totuși adversari !

*

D. C. Stere ne avînd candidați populari în Iași, spre a înlocui pe d-nii Kilimoglu și Crupenski, d. Georgel Mîrzescu va pune pe Fleva să candideze pe tema... finului și a altor afaceri interesate.

*

„Cercul Analelor“ e instalat, în Iași, într'o sală de 'arme.

De aceea conferențiarii francezi vin mai mult cu intenții... războinice.

*

Auzind de programul d-lui Duca de a controla viața privată a profesorilor, aceștia au esclamat:

— „Dar duca-se de unde a venit !“.

Preludiile morței

Nu cobim, după cum iarăși nu profetizăm,—constatăm numai. Și constatările ce facem ne duc, inevitabil, și cu ori ce contra argument rațional ne-am pune, la una și aceiași concluzie: toate contrazicerile, toate eșirile cele mai felurite ale leaderilor partidului conservator, nu sunt de cît: simple preludii ale morței acestei organizări politice.

Alt-fel nu este explicabil cum în Cameră cît și în Senat,—în presă indirect, sub formă de reportaj, cît și prin articole subscrise,—de mulți fruntași sau membri de seamă ai partidului conservator, cum spre-o pildă sunt d. I. Lahovari—cu împărțirea disponibilităților actuale,—d. Filipescu cu aceiași teorie, a disponibilităților, la care a adăugat și pe cele *viitoare*,—d. Obedeanu cu discutarea colegiului unic, unde discutînd pentru a ajunge la încheierea negativă, nu izbutește de cît în a fi *pro*,—toți nu sunt legați de cît prin titulatura de conservatori,—deosebindu-i însă tot: și idei și simțiri și educație.

Pe de-asupra tuturora însă d. Arion tace a fi dat lovitura de grație îndîrjirei conservatoare. Concluziile d-sale nu pot fi de cît defavorabile acestei organizări. După d-sa partidul conservator e lovit de îndîrjirea potrivniciei reformelor, ceia ce nu poate să chezășuiască viața unui serios partid de guvernămînt,—că în chestiunea expropierei, datoria conservatorilor este de a insista,—nu a se opune—ca expropiarea să nu devină confiscare—ceia ce-i în flagrantă contrazicere cu tot programul activității actuale a conservatorilor.

Concluzia ar trage-o însuși d. Arion, dacă ar fi „carta bianca“; abaterea de la aceste nu constitue de cît cea mai sigură moarte...

După cum vedem, același pom dă cele mai felurite fructe,—ori cum anomaliile nu sunt făcute pentru a dăinui, ci doar pentru a atîța pe un timp curiozitatea omenească, de sigur că încă partidul conservator în actualul impas nu poate ființa mult. Iar notele ce fac să sune azi cea mai ciudată stradanie de viață—stăruind mult în ea — nu pot fi de cît cele mai vădite preludii ale morței.

Iar mortul va fi dintre acei cu a căror ispășire omenirea nu pierde nimic.

Dinu

ECOURI

A existat Isus.—Chestiunea existenței lui Isus a fost pusă de mulți cercetători ai istoriei antice. Ea urmărește religia de la începutul ei, caută argumente în cărțile apostolilor și a teologilor, aduce mărturiile contemporanilor, a istoricilor primelor secole din era creștină. Puține izvoade amintesc în secolul I-iu de existența lui. Ba și acelea care se găsesc, aruncă o lumină confuză și stranie asupra personalității, lui cum evoacă atît de bine, «Sur la pierre blanche» Anatole France, așa că se simte nevoia unei cercetări istorice obiective. Acest studiu anevoios l'a întreprins și dus la capăt *Arthur Heulhard*(Editeur et auteur, 6 Rue Saulnier Paris), care în XI (unsprezece) volume mari (à 5 lei fiecare) desbate chestiunea din toate punctele de vedere și critică toate documentele, care de care mai apocrife, analizate după adevărata lor valoare ajunge la concluzia neexistenței lui Isus.

Voluminosul studiu, care a apărut în editura Henlhard (Rue Saulnier Paris), va interesa pe toți aceia ce se ocupă de această întrebare care a influențat așa de mult istoria lumei întregi.

Această mică și norocoasă localitate pitorească—Maillane—se bucură de prezența poetului Mistral până la moartea lui. De ea fu legată soarta lui, activitatea lui, gloria lui. Parisul cu plăcerile sale, cu zgomotul său, cu cercurile sale briliante încercă în zadar să captiveze pe Mistral. El preferă să se întoarcă la Maillane și de acolo să lupte pentru «cauza» mare a felibrizmului.

«N'ar fi posibil să înțelegem pe poet — scrie tot Gaston Paris — dacă nu am aminti mereu că îndărătul poeziei lui este o idee urmărită cu statornicie, o pasiune intensă și că viața lui toată, opera lui întreagă sunt închinate «Cauzei» ce urmăria.»

Și pentra a servi această cauză Mistral nu numai s'a strădănuit să redee limbei, poeziei provansale strălucirea și faima antică, dar a creat, a susținut și la urmă a făcut să trăiască acea curioasă Ligă a felibrilor, care l'a avut pe dînsul drept părinte, drept naș, drept apostol și drept șef...

...„De 40 de ani—el n'a uitat să rîsipească, pentru „Cauză“ timpul său, ostenelile sale, călătoriile sale, eloquența sa în același timp dulce și pasionată; cîntece, poeme, dramă, dicționar, povestiri,—toate au avut singura țintă și ceea ce-l face fericit este gîndul că izbînda lui literară poate contribui la triumful viitor al «Ideei».

Cu deosebire interesante sunt detaliile ce dă Gaston Paris asupra modului cum își întocmia Mistral dicționarul cel mare franco-provançal, prin anchete, întrebări, prin contact direct cu poporul.

...O legendă arată dară că legătura sufletească între Roumanille—nașul literar al lui Mistral—și graiul provansal *literar* a fost o duioasă lacrimă de mamă. Această femee din popor, auzind pe fiul său cetindu-i versuri, suspină cu sinceritate și lăcrimînd,—că... nu înțelege. Erau scrise în franțuzește. Aceasta hotărî pe Roumanille să cultive limba provansală proprie și el însufleți apoi pe Mistral, pentru acelaș nobil ideal.

Precum se vede, suntem în plină idilă și epopee.

Rodion

Intre orașani și țarani

Nu cunoaștem sufletul țaranului nostru. Cred că m'aș exprima mai bine zicînd că nu cunoaștem *sufletul colectiv al țărănimei.*

Căci dacă pe ici, colo, am auzit sau auzim cîte un glas țărănesc, il auzim izolat și nu auzim pe însăși țărănime așa cum e dînsa acasă la ea, cu nevoile și grijile în mijlocul cărora trăește, cu aspirațiile ce nutrește.

Altfel vorbește omul luat singur, de o parte și altfel, în grup, în colectivitate.

Mi amintesc că răposatul ministru de domenii G. Palade își pusese în gînd să procedeze la o vastă anchetă agricolă.

In acest scop dînsul făcuse mai multe invitațiuni, între care și mie, pe lîngă care ne inaintase drept model. «*Ancheta agricolă a comunei Ronigsbach din marele Ducat de Baden din 1883*».

Din motive pe care nu le cunoaștem, acea anchetă n'a putut avea loc.

Se știe apoi încercările făcute de alți miniștri atît liberali cît și conservatori pentru „înființarea“ unei societăți naționale de agricultură, încercări de anchete, etc., din care nici una n'a luat ființă.

Și, Doamne, cît n'ar fi folosit în momentele acestea o cunoaștere intemeiată a adevăratei stări în care se află astăzi țărănimea noastră ?!

Am avea acum nevoe să cunoaștem mai înainte și mai mult de cît orice sufletul acestei țărănimi, și să-l cunoaștem direct, iar nu prin încunjur, și cu înfloriturі sau ponegriri.

Căci, drept e să ne gîndim, că mai tot ce știm despre țărănime o avem prin scrieri. Scrierile acestea de multe ori emană de la fii de țărani. Aceștia însă au părăsit de mult satul si dacă ceva, ceva în scrierile lor, se reflectă din viața lor de altă dată. din medlul în care au trăit în schimb ei nu ne dau sufletul gol al țărănimei.

Intre țarani sunt clase ca și între boerii de la orașe. Ce gîndește un țaran dintr'o anumită clasă față de alt țaran din altă clasă ?

Cum e privit preotul și învățătorul de către țărănime ? Ce contact au aceștia cu dînsa ?

Prin rezolvarea ce voim a da problemelor puse azi în discuție. Tindem la un fel de nivelare între cei de la orașe cu cei de la sate.

Dacă, de exemplu, se admite colegiul unic, de sigur, că din punct de vedere electoral nu se va mai face distincțiune între orașe și sate. Altul va fi criteriul după care se va întocmi acest colegiu.

In lipsă de cunoștințele pe cari ni le-ar fi dat o serioasă anchetă agricolă, ne putem întreba:

„Putem pune la un loc mentalități. ce nu se potrivesc ?

In luminoasa și instructiva sa conferință, ținută la clubul conservator-democrat, d. Gh. Ghibănescu arăta cît neadevăr istoric, cît spirit de anarchie cuprindea memoriul cîtorva țărani adresat Divanurilor *Ad-hoc.*

De sigur că nu cele cuprinse în el—exprimau cugetarea întregei țărănimi.

Ș. dacă chiar în sînul țărănimei se găsesc diferențe, de multe-ori izbitoare, dar între orășeni și țarani ? !

Din aceiași conferință a d-lui Ghibănescu, se vede că o urmare a nevoilor și urgiei cari au trecut peste capul țărănimei este că țaranul a devenit extrem de neîncrezător. Și în adevăr, astăzi țaranul nu prea are mare admirație pentru orășan. El se gîndește că acesta ori îl înșală, dacă e vorba de o afacere între ei, ori îșî rîde de dînsul.

De sigur, în istoria anecdotică a noastră, țaranul ocupă un loc nu tocmai de coadă. Și cine sunt urzitorii acestora, dacă nu tîrgovețul ?

Una din multe:

Știe țaranul
Ce e șofranul ?

Zice orășanul. La care țaranul răspunde:

Dar tîrgovețul
Știe ce-i pădurețul
Pînă nu-i dai în cap cu bățul.

De aici răsare cu cît spirit de agresivitate privește țaranul pe orășan.

Și așa stînd lucrurile, în mare parte e bine să punem la uu loc pe țarani și tîrgoveți ? Se va putea face ast-fel mai bine educația lor ? Ori separația va deveni mai accentuată.

In asemenea caz. fiindcă nimeni nu dorește ca între aceste două pături să fie prăpastie, nu e mai bine ca fiecare din ele să stea încă separate pînă cînd spiritul uneia se va apropia de al celeilalte ?

Vir.

OAMENI ȘI LUCRURI

MISTRALIA...

In timp ce Parisul cheamă luarea aminte prin triste senzații, sudul Franței este în momentul de față, centrul unei tristețe mondiale cu totul de altă natură.

Dispariția marelui poet provansal Frédéric Mistral este în adevăr o pierdere resimțită preste tot și cu deosebire în sinul națiunilor latine.

Cît de puternică fu legătura lui cu țara noastră—de la premiarea gintei latine și de la crearea muzeului din Arles — s'a arătat în ziar. Iar în ce privește personalitatea originală a marelui poet, vom împrumuta cîteva pasagii nu din ziarele pline de actualități și amintiri improvizate, ci din studiul unui mare savant de la Colegiul de Franța, Gaston Paris, studiu apărut exact acum 20 de ani.

Eruditul îl vizitase în 1872, — pe cînd Mistral avea 42 de ani, dar o imensă celebritate dobîndită prin Mireille și alte scrieri:

«...Nu-l găsii acasă; mi se spuse că era cu siguranță la cafeneaua din piață, ori chiar pe piață, la plimbare. Trebuia însă să bag de seamă și să mă uit cu luare aminte; pe dreapta se răcoriau și se plimbau Maillanezii conservatori și catolici; pe stînga—Maillanezii liberi-cugetători și radicali. Cei dintăiu aveau cu toții cravate albastru-îuchise, ceilalți — albastru-deschise. Am privit mijlocul micei pieațe dreptunghiulare, între cele două șiruri de trecători îmbrăcați în haine duminicale. La acea oară soarele scălda pe credincioșii tronului și altarului și printre ei recunoscui talia sveltă și chipul frumos al poetului căutat...»

Art. 132 Const.

și legiuirile la care se referă

X

Afară de studiul d-lui Em. Cernătescu publicat în *Dreptul* No. 48 și 50 din 1892, despre care mă voiu ocupa mai pe urmă, găsesc o argumentare mai serioasă și mai demnă de discutat, pe acea a prezidentului Radian exprimată în *Osebită opiniune*, de mai sus. In adevăr, d. Radian deși greșește, dar își dă toată silința să justifice opinia sa, și greșala sa nu este un *sofism voit*, o falșificare intenționată provenită din o ambiție datorită unui exagerat amor propriu, ceea ce de altfel nu se vede rar.

De aceia voiu arăta slăbăciunea ideilor fundamentale, pe care se bazează argumentarea d-lui Radian, discutînd pe fiecare în parte, punîndu-le în fața adevărului real și strîngîndu-le în cercul unei logice severe. Căci, în asemenea discuțiuni subtile, trebue să observi bine *punctul de deviație*, ideea care servă de trecere de la *adevăr la eroare* și care poate fi sau dintr'o greșală, pe care cel care o comite el însuși n'o observă, sau dintr'o întorsătură ghibace și conștientă, care permite unui interesat a trece dintr'un domeniu într'altul.

D. Radian obiectează mai întâi că: «Pentru ca legiuitorul constituant să fi avut intențiunea a decreta, în mod absolut, inalienabilitatea unor asememe pămînturi, contra dispozițiunilor vechei constituțiuni și a legilor prin care s'a dat aceste pămînturi, trebuia ca această a sa voință să fie *manifestată*, sau să rezulte cel puțin din desbaterile care au avut loc în constituantă, la votarea art. 132». au

Deci două lucruri pretinde d. Radian: 1) ca art. 132 nu cuprinde *manifestată* voința legiuitorului de a rupe cu trecutul, adecă cu *alienarea între săteni* și 2) că nici din desbateri nu rezultă această nitențiune.

Asupra primului punct observăm că dacă d. Radian ar fi comparat termenii în care s'a exprimat principiul neînstreinării, în legea de la 1864, în constituția de la 1866, în legea de la 1879, cu acel în care s'a exprimat în art. 132 al constituției din 1884, deosebirea sare în ochi, căci în legea de la 64 se zice: „de

Gustaţi

Ciocolata NESTLÉ

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

NESTLÉ'S SWISS-MILK CHOCOLATE

la promulgarea decretului acestuia, în termen da 30 de ani, săteanul sau moştenitorii săi nu vor putea înstreina proprietatea sa de cît către comună sau către vreun alt sătean". Să luăm bine sama: legiuitorul vrea inalienarea *cu excepţie* şi de aceea o spune aşa *cum o vrea, prin cuvinte, în mod expres*, arătînd şi limitele acelei excepţii tot prin aceleaşi mijloace. Prin constituţia de la 1866 aceiaşi idee o spune iarăşi lămurit, consfinţînd *în mod expres* sistemul legei din 64 şi aceasta rezultă din modul cum se exprimă art. 133 din constituţia acelui an: „Nealienabilitatea pămînturilor foştilor clăcaşi în timp de 30 de ani, *prevăzută prin legea rurală*, **este menţinută**".

Prin urmare: cînd legiuitorul consacră un sistem, îl spune *precis*, prin cuvinte corespunzătoare.

Constituţia din 66 vrea să continue sistemul legei de la 64 şi aceasta o şi face în mod clar.

Dacă constituţia din 1884 ar fi vrut să păstreze tradiţia, atunci ar fi păstrat şi felul de exprimare şi ar fi întrebuinţat cuvinte din care să rezulte această voinţă, cum a făcut constituţia din 66. Insă Constituţia din 1884 nu mai întrebuinţază formula constituţiei de la 66, adecă: *nealienabilitatea din legea rurală este menţinută*, şi de aceea nimic nu ne face a susţine ca sistemul vechiu a fost continuat, ci din contra, din cuprinsul articolului 132, anume: „Pămînturile foştilor clăcaşi, ale însurăţeilor şi ale locuitorilor care au cumpărat sau vor cumpăra în laturi mici proprietăţi de ale statului, sînt şi vor fi inalienabile în timp de 32 de ani, cu începere de la promulgarea acestei legi", se vede că nu se mai face legătură cu legile anterioare, pentrucă constituţia din 34 n'a vrut să mai facă legături cu aceste legi. **Dacă ar fi vrut să facă atare legătură, ar fi spus-o cum a spus-o în 66.**

Oare acest mod de exprimare nu e suficient într'o dispoziţie Constituantă pentru schimbarea unui sistem? Oare trebuia să se spue mai mult de cît atîta. aşa cum pretinde d. Radian, pentru a decreta ruperea cu trecutul? Dar modul de argumentare al d-lui Radian se poate întoarece în contra d-sale. In adevăr: din ce împrejurare scoate d-sa ideea că art. 132 a continuat vechiul sistem, cînd **nici un cuvînt din acest articol nu manifestă această intenţie?**

Căci într'o lege nu trebue să căutăm ce ne închipuim noi că a trebuit să spue legiuitorul sau ce ne pare nouă că era bine să spue, sau ce nu a spus din uitare sau dintr'o combinaţie stilistică greşită după a noastră părere, căci atunci nu mai însamnă a *interpreta* ci a **legifera**.

Cît priveşte că intenţia de a rupe cu trecutul nu rezultă din desbateri, aceasta este o afirmare nefondată, asupra căreia vom reveni, cu toate amănuntele, la sfîrşitul acestui studiu.

Mai afirmă d. Radian: „Că aceasta a fost intenţiunea legiuitorului, rezultă şi din termenii art. 132 „sînt şi vor fi inalienabile", prin care pe de o parte consacră inalienabilitatea care există în legile anterioare iar pe de alta a prelungit această inalienabilitate încă pe 32 de ani, cuprinzînd şi pămînturile date în lături la 1881"

Aci d. Radian crede că a găsit un razăm în cuvintele: „sînt şi vor fi inalienabile", locul comun al tuturor argumentărilor făcute în acelaş sens. D. Radian vrea să spue că prin vorba *sînt* constituanta din 84 a consacrat principiul inalienabilităţii cum era în legea rurală şi în constit. din 66, iar prin vorba *vor fi* s'a întins aceiaşi dispoziţie asupra bunurilor ce au fost dobîndite după 66 sau care se vor dobîndi după 84.

Doar de frică să credem asemenea stranii invenţiuni...

Dacă constituanta din 84 ar fi vrut ceea ce ii atribue d. Radian, oare nu ar fi găsit alte cuvinte mai potrivite pentru a exprima o asemenea voinţă? Dacă din cuvintele citate se poate ceti înţelesul ce scoate d. Radian, atunci nu mai rămîne îndoială că ori cine are dreptul de a vede *alb* şi a ceti *negru*. Dacă forţăm aşa de tare înţelesul cuvintelor, atunci nu mai putem avea nici o siguranţă pe raportul dintre judecată şi exprimare, o stare de îndoială dăunătoare spiritului omenesc, care ne aminteşte timpuri din trecut, cînd anume şcoli filosofice se îndoiau de propria lor existenţă. In adevar, dacă trebue sa credem pe d. Radian, că din cuvintele: *„sînt şi vor fi inalienabile"* rezultă că s'a consfinţit alienabilitatea între săteni din legea rurală şi din constituţia de la 1866 şi nimic altă ceva nu pot să însemne aceste cuvinte, atunci fie care dintre noi se poate întreba: *sînt ori nu sunt*? şi să dea un răspuns *ori care*, fără să-şi poată reproşa ca a greşit.

V. Cireş
avocat

CUVÎNTARE

rostită în Capela Seminarului «Veniamin Costache» cu prilejul patronului, de către elevul din clasa VIII, Ioan G. Nicolau

Prea Sfinţite Stăpîne,
Fraţilor,

Un bun obiceiu creştinesc, moştenit din moşi-strămoşi, este şi acela de a-şi alege creştinul de patron al familiei, un sfînt oare care. Şi aceasta chiar imediat după cununie, cînd se pune temelia unei noui gospodării.

Acelaş lucru îl fac şi ctitorii de biserici, şcoli, spitale şi alte aşezăminte de bine facere.

Potrivit acestui obiceiu, pe care-l întîlnim pe tot cuprinsul pămîntului românesc, şcoala noastră îşi are de patroni pe sfinţii Trei-Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie, cuvîntătorul de Dumnezeu şi Ioan Gură de aur.

Prin aceasta însă nu s'a îndeplinit numai un obiceiu; ci s'a avut în vedere, mai ales, pregătirea noastră pentru chemarea preoţească. Iar în această pregătire, cultul marilor figuri ale bisericii, este unul din cele mai puternice mijloace de oţelire a sufletelor noastre pentru greaua sarcină ce, în curînd, o vom lua.

Şi pentru această oţelire a sufletelor noastre, a viitorilor *păstori de suflete*, cari ostaşi ai Domnului Hristos, de cît sfinţii Trei Ierarhi ne pot sta, mai înadins, pildă de luptători neobosiţi, vrednici de cununa sfinţilor? Cari au fost, cu mintea lor, «luminătorii lumei», cu căldura inimii lor, focul care curăţă sufletele de patimi, iar cu faptele lor, pilde vii de lucrători harnici în voia Domnului? Vieaţa cărora, dacă nu a lor, ne poate mai mult înălţa şi întări în slujba pentru care ne pregătim?

De aceia, cei ce au veghiat la bunul mers al acestui aşezămînt, cu multă dreptate ni-au dat de patroni pe aceşti trei dascăli ai lumei, ca să ne fie pildă în toată viaţa noastră de slujitori ai altarului.

Şi astăzi, cînd sărbătorim pe s-ftii Trei Ierarhi, cred nimerit să vorbesc despre: *viaţa lor ca pildă în pregătirea pe care ne-o facem astăzi, ca seminarişti, şi în munca pe care vom începe-o mîne, ca preoţi.*

Fraţilor,

Viaţa acestor trei mari luminători ai veacului al IV-lea, este plină de fapte măreţe.

Biserica creştină, scăpată de furtuna persecuţiilor sîngeroase, abia se mişca în mijlocul valurilor furioase ce le ridicau ereticii. Ereziile colindau lumea creştină ca nişte vînturi rele, răzvrăteau naţiile şi biserica, ca o corabie în mijlocul valurilor duşmănoase, era ameninţată să fie sdruncinată.

Corabia însă avea de urmat o cale dreaptă, către un liman sigur. Şi în aceste vremuri grele, Domnul Hristos,— conducătorul ei nevăzut a trimis cîrmaci iscusiţi cu putere de a potoli valurile vrăjmaşe şi a îndrepta biserica pe calea mîntuirii. Iar aceşti trimişi ai lui Dumnezeu, în aceste vremuri tulburi, sunt Sf-ţii Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie, cuvîntătorul de Dumnezeu şi Ioan Gură de aur.

Slujba în care i-a rînduit Dumnezeu este aceiaşi şi aceiaşi este şi vredniciea cu care au ştiut să răspundă înaltei lor chemări.

Cetind viaţa lor, sufletul ni se umple de măreţiea gîndurilor şi faptelor lor.

Iată-i de la început meditînd, în tăcerea pustiului, sf. Scriptură şi pătrunzîndu-se, din ce în ce mai mult de înalta chemare a preoţiei. Şi după ani de întărire prin post, rugăciune şi meditaţii, iată-i apropiindu-se cu sfială de haina păstorească, nu cu încrederea în puterile lor, ci cu nădejdea 'n bunătatea şi sprijinul Domnului.

Ochii minţii noastre ni-i înfăţişează apoi în mijlocul turmei credincioşilor şi-i vedem cuvîntînd „ca cei ce au putere". Cuvîntul lor e pornit din inimă, e convingător, alinător şi plin de îndemnuri blînde.

Creştinii îl ascultă cu plăcere şi se pătrund din ce în ce mai mult de învăţătura evanghelică. Sămănătorii să se bucure că sămînţa a căzut pe pămînt bun. Nu se mîndresc însă, ci aceasta li dă prilej de întărire. De aceia. glasul lor răsună şi mai puternic, atăcînd ereziile, fără a întărta pe eretici şi înferînd păcatele vremii lor, fără a jigni pe nimeni, căci cuvîntul lor era pornit din dragoste, învăţătura lor era ca apa curată şi răcoritoare a izvorului.

De aceia, şi creştinii şi necreştinii, şi prietenii şi neprietenii se îngrămădeau tot mai mulţi ca să le soarbă învăţătura, şi faima lor s'a răspîndit pretutindeni.

Iată-i însă ridicaţi pe scaune arhiereşti. Mindria nu i-a atins, ci s'au pătruns mai mult de răspunderea ce-o aveau înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor. Hlamida arhierească care le împodobea trupul, le-a adus aminte de hlamida Mîntuitorului şi de aceia ce a suferit El sub această haină de batjocură. Mitra de pe fruntea lor, coroana de spini cu care Mîntuitorul Hristos s'a suit pe cruce şi a pătimit pentru neamul omenesc, Cîrja din dreapta lor, toiagul păstorului bun, care conduce cu blindeţe turma în staulul Domnului. Aceste trei semne simbolice, a demnităţei care sufere batjocura pe nedrept, a suferinţei nevinovatului pentru aproapele, şi a puterei duhovniceşti, trebue să fi pătruns adînc sufletele marilor Trei-Ierarhi. Şi că aşa este, avem ca dovadă, întreaga lor viaţă ca arhipăstori.

Iată pe sf. Vasile, în Cezareia, ţinînd pept arianismului. Ameninţările nu-l clintesc, inimicii nu-l înfricoşează şi persecuţiile nu-i slăbesc bărbăţia. Inarmat cu darul cuvîntului şi cu platoşa credinţei în Hristos, luptă neîncetat pentru izbînda credinţei celei adevărate.

(Va urma).

INFORMAŢII

D. Fleva e încîntat. Printr'un emisar care l a întrebat dacă-l primeşte în partid, d. Ion Brătianu i-a trimes următorul răspuns:

— Eu nu opresc pe nimeni să intre în partid, dacă nu mi se prezintă condamnare judecătorească. Condamnare morală? Să-l judece lumea.

Aşa în cît d. Fleva îşi va anunţa poate chiar azi înscrierea în partidul liberal.

— Ce-l veţi face? a întrebat cineva pe un ministru

— Inspector la tramvaiul comunal, — căci cal nu mai poate fi!

Lucrările de dedublare în colţul dintre stradele Cuza-Vodă şi Elena Doamna vor fi terminate în ajunul Paştilor. Atunci vor circula direct vagoanele Sărărie Abator din 10 în 10 minute.

Mîine, la orele 1 după prînz, are loc adunarea generală a acţionarilor Creditului fonciar urban din localitate.

Mîne, la orele 2 jum. are loc adunarea generală a Băncei populare „Casa Muncei". La ordinea zilei mai multe chestiuni importante;

După propunerea Suveranei, d. Th. Burada a fost proclamat vice-preşedinte al comitetului pentru construirea unei biserici la Ierusalim.

D. dr. Zosin, continuînd seria de prelegeri cu privire la cultura generală positivă, va vorbi Duminică în 16 Martie, despre Filosofie şi ştiinţă.

Conferinţa are loc tot în amfiteatrul liceului naţional.

Astăzi au fost suspendate cursurile de drept civil ale d lui prof. G. Tabacovici.

Cercetările făcute de siguranţă au dovedit, că cei 4 indivizi arestaţi şi asupra cărora s'au găsit şi măşti, n'au nici un fel de legătură cu atacurile sevărşite la Bucureşti de banda mascată.

Cei arestaţi în Iaşi, sunt patru tineri, cari aveau abia de gînd să se constitue în bandă.

Astă dimineaţă s'a întrunit comisiunea instituită pentru organizarea bibliotecei centrale.

Mîne se vor ţine cercuri culturale ale învăţătorilor la şcolile din: Şipote, Spineni, Hermeziu, Horleşti, Bulbucani şi Bădeni.

Cu începere de mîne, pînă la 19 Martie inclusiv, comisiunea de recrutare va funcţiona în localul comisiei a IV-a, pentru tinerii înscrişi pe tabela circumscripţiei a IV-a.

Astăzi s'a sfîrşit termenul apelurilor fiscale.

Avîndu-se în vedere faptul îngrijitor al mortalităţii în prima copilărie, s'a instituit un comitet, sub înaltul patronaj al A. S. R. Principesa Maria, avînd ca scop: Protecţia copilului în prima copilărie şi deşteptarea mamei.

Societatea va lucra exclusiv în sate, cu începere de la 1 Aprilie 1914, începînd cu jud. Ilfov.

Operile complecte ale d-lui A. D. Xenopol se retipăresc în editura C. Sfetea din Bucureşti. Ele vor forma 14 volume mari şi se vor vinde numai complect, iar nu cu volumul.

D. sub-inspector Bogdan a sosit în Iaşi pentru a inspecta corporaţiile în vederea preschimbării carnetelor de 1 Aprilie.

In numărul de Luni vom publica al doilea articol al d-lui Oswald Teodoreanu asupra „Raportului" d nului C. Stere.

Mîne Duminică 16 Martie, orele 2 jum. p. m. are loc adunarea generală a societăţei de întreprinderi şi construcţii *Vulturul*.

La ordinea zilei raportul consiliului de administraţie modificarea statutelor şi alegerea a 3 membri in consiliul societăţei.

Ieri s'a întîmplat un mic accident care denotă starea de nepăsare a unora.

Un boŭ la carul unui ţaran, ce trecea prin strada Unirei, îşi scrinteşte un picior.

D. dr. Buzenchi, care întîmplător se găsia în piaţă, fiind solicitat să dea ajutor bietului ţaran, n'a voit să se deranjeze zicînd că pentru aşa ceva trebue să i se plătească.

A fost mai milos d. A. Rîşcanu, care a luat carul cu pricina în curtea caselor d-sale, iar pe bou l'a pus în grajd, dînd ordin oamenilor săi să îngrijească de el.

De cîte-va zile se observă o navală de reprezentaţiuni date de elevii şcoalelor secundare în scop de călătorii.

Din două puncte de vedere se pot face unele observaţiuni.

Aşa prea se apelează la punga cetăţenilor.

Apoi lucru curios? Toţi vor excursiuni prin Italia, Grecia etc. Foarte bine. Dar cunosc acei ce vor să facă asemenea excursiuni în destul de bine ţara lor proprie?

O reprezentaţie pentru vizitarea unor localităţi istorice, pitoreşti din ţara noastră n'ar fi mai la locul ei?

Aseară s'a găsit pe stradă un reticul de culoare neagră, avînd înăuntru un portofel cu vre-o doi lei. In reticul se găsesc şi nişte chei.

Cel ce l'a perdut se poate adresa în strada Elena Doamna 25 dovedind că obiectele sunt ale lui şi atunci i se vor restitui.

Pentru construirea bisericei din Ierusalim s'au prezentat Suveranului două planuri, unul reprezentînd biserica cu 2 turnuri şi altul numai cu un turn.

Comitetul s'a pronunţat pentru planul cu un singur turn.

Remîne acum ca suveranul să se pronunţe.

Mişcarea profesorilor.—Aseară, după ce şi-a terminat d. Radu Manoliu, conferinţa d-sale despre «Credinţă şi ştiinţă», profesorii prezenţi au făcut cerc în jurul d-lui Gh. Ghibănescu ca să iee cunoştinţă despre rezultatul audienţei la Bucureşti.

Dl. Gh. Ghibănescu a făcut o expunere a impresiunilor culese de către delegaţia profesorilor iaşani la d. ministru al instrucţiunii publice.

In rezumat, din cele spuse de d. Ghibănescu auditorului numeros de profesori reiese că d. Duca a exprimat oare care bunăvoinţă în ce priveşte acordarea de îndemizări pentru profesori, dar că d. Emil Costinescu şi chiar primul minisru d. I. Brătianu nu se arată, de fel binevoitori în această privinţă.

Astă seara are loc reprezentaţia dată de elevii şcoalei comerciale superioare în sala teatrului Naţional.

A doua conferinţă din secţia politică-socială a ciclului conferinţelor Le Foyer în Iaşi o va susţinea d. **general Pelliéier** care va vorbi *Sîmbătă 22 Mart ora 9 seara în AulaUniversităţii* despre **„sufletul soldatului francez"**.

De sigur această conferinţă va trezi— cu deosebire—viul interes al lumei militare.

Al treilea conferenţiar care ni se anunţă va fi ilustrul literat *Jean Aicard*, autorul lui „Papa Lebonard" pe care laşanii l'au văzut pe scenă interpretat de Ermette Novelli. Cu aceasta se va inaugura Seria literară a ciclului.

Astă-noapte a fost internat la sanatoriul Ţaicu un soldat grav rănit. E probabil o încercare de sinucidere, comisă în împrejurări încă necunoscute.

Pe baza ordinelor primite de la Comănduire, se refuză ori-ce lămurire.

Consiliul de higienă al oraşului se întruneşte azi la ora 4 după amează.

Cele 2 reprezentaţii ale societăţii „Sprijinul" au produs un venit net de 3300 lei,

Noutăţi apărute: „Şezătoarea" Revista de Folklor, vol. XIV, coala 9—10 redactată de d. Artur Gorovei.

In beneficiul clasei a VII-a modernă „Liceul Naţion" s'a organizat o mare reprezentaţie cinematografică care va fi dată astă seară Sîmbătă în sala circului Sidoli. Venitul acestei serate festive va servi ca fond de escursii culturale în Italia.

Programul escepţional de bogat şi anume întocmit pentru această reprezentaţie va cuprinde 5 părţi mari şi vor fi intercalate sujete noui.

Iată cîteva piese principale ale bogatului şi interesantului program:

„Frumoasa aventurieră", mare dramă în 3 părţi. Stelele scenelor pariziane interpretează acţiunea. Emoţionantă desfăşurare din viaţa intimă a savanţilor şi a femeilor aventuriere din lumea mare pariziană.

Redingota misterioasă, scene comico-fantastice.

Blana lui Tîndală, scene foarte humoristice.

Cel mai nou număr din Pathè-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Stîncele din Tokio, interesante şi pitoreşti călătorii.

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică 16 Martie Două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. seală. Program nou duminical.

„Sherlock Holmes" şi Asasinii misterioşi, după romanul lui Conan Doyle, înscenări originale luate în Anglia la faţa locului după indicaţiile exprese date de însăşi autorul Doyle, (4 părţi), etc.

Luni: «Curtezana», după romanul „La Glue" de Richepin, cu d-ra Mistinguett în rolul principal.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant", după romanul lui Jules Verne——«Cavalerul roş» de Alexandre Dumas —„1 8 9 3" de Victor Hugo — «Marie Tudora" de Victor Hugo—etc.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU**, şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA"**.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICA** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA"**.

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 49 —

AŞTEPTAM PE NOII EDILI!

Cînd se va constitui noua administraţie comunală? Nu doară că avem aşa de mare simpatie pentru aleşii de ieri ai oraşului, şi de aceia am vrea să-i vedem cu un minut mai degrabă la lucru. Nu. Dar, ori cum, vrau să ştiu cît mai curînd cine are răspunderea halului nenorocit în care zace oraşul nostru,

Şi nu putem sta de vorbă, ori trage la răspundere—de şi ştim bine ce însamnă răspundere în materia aceasta—pe trecătorii administratori de astăzi.

Preşedintele comisiei interimare nici măcar nu e ales în consiliul comunal. Cît despre ceilalţi colegi ai săi, ca mîne vor deveni nişte figuranţi în acel consiliu.

Figuranţii aceştia însă ne vor procura viitoarea administraţie, care-şi va asuma răspunderea pentru higiena, salubritatea şi în genere bunul traiu al celor ce locuiesc în cuprinsul comunei noastre.

Căci, în adevăr, am ajuns astăzi mai rău ca totdeauua.

Nu ne vom face apologişti al administraţiilor comunale anterioare. Au avut şi dînsele pacatele lor, dar ar trebui să ne închipuim că trăim sub oboroc, ca să nu vedem cum stăm astăzi.

Eram deprinşi, cel puţin sub administraţiile trecute, să vedem că dacă pe strada mare se strica asfaltul pentru o racordare. a doua zi să se facă reparaţiile cuvenite. Accentuez că se făceau acestea cel puţin pe *strada mare*.

Astăzi pentru o racordare s'a stricat asfaltul pe strada Stefan cel Mare. Stricăciunea durează de vr'o zece zile. Racordarea e isprăvită, iar pe locul unde altă dată era asfalt, astăzi e o baltă noroioasă.

Nici o dată apoi străzile n'au fost mai impracticabile ca astăzi. Cînd plouă, nu se poate circula din cauza noroiului, cînd nu plouă, praful te înăduşă.

Poate edilii noi vor găsi mijlocul să pună la disposiţia publicului vehicule (automobile-cupeu sau mai ştiu ce) care să-i apere de asemenea inconveniente. Străzile în parte stricate, se strică mereu şi nici un semn că cineva se gîndeşte la repararea lor.

In asemenea condiţiuni, ce să mai zicem de higiena oraşului? Saraca higienă?! Ziarele spun că pe la Constantinopol s'au ivit cazuri de holeră. Multă lume de pe la noi, chiar de cea neprofană, medici, încă nu ne pot spune cu siguranţă, dacă odată cu venirea căldurilor, nu vom fi şi noi atinşi de flagel.

Gunoaele nu se curăţă, nu se ard. Produce milă, cînd cineva vizitează halele şi vede cum stau bălţile cu apă aproape verzie, cum înoată căruţele prin noroiu, care de altfel chiar în timpuri neploioase stau tot aşa, iar alături mormane de gunoae. Dar buna stare a locuitorilor oraşului? N'avem de cît să vedem cît de eftin este alimentul de care se laudă că l'au eftenit strasnic: peştele.

De cîte-va zile asemenea articol de alimentaţie lipseşte. Prin urmare, ce să mai zicem de preţ?! Mai poţi vorbi că e scump ori eftin. Problema e rezolvită. Ieşenii vor trăi şi fără să mănînce peşte.

ULTIME INFORMAŢII

Un caz unic s'a petrecut la Vasluiu, cu ocazia alegerii colegiului I de comună, care urma să aibă loc ieri.

Ambele liste depuse la tribunal, şi aceea a d-luĭ Neron Lupaşcu şi aceea a d-luĭ V. Sassu, au fost retrase în ajunul alegerei şi ast-fel biuroul a fost nevoit să amîne alegerea.

Cînd alegătorii s'au prezentat la urnă ei nu au avut pe cine să voteze şi întîmplarea a produs o ciudată impresie, în localitate.

Adevărul e că pentru prima oară, în ţara romînească, se vede o alegere, fără candidaţi.

Ni se afirmă, că s'ar fi oferit d-lui general Lambrino, demnitatea de inspector general al cavaleriei, întru cît după cum se ştie, Prinţul Ferdinand va părăsi această demnitate.

D-na Voiculescu, marea noastră artistă va da 3 reprezentaţi în Iaşi.—Biletele se găsesc la Agenţia Maximovici.

Din isvor guvernamental se anunţă că secţia a 3-a a Casaţiei va fi aceia, care va avea a se pronunţa cu privire la cererile proprietarilor expropriaţi, cari nu vor fi satisfăcuţi de preţul oferit, sau de cota de măsurătoare ce li s'a aplicat.

În urma avizului pe care delegaţia studenţească l-a luat d-lui rector C. Stere s'a hotărît ca excursia proectată de către profesorii şi studenţii universităţilor din Iaşi şi Cernăuţi să aibă loc, însă numai la Constantinopole.

Escursia se va face între 30 Mart. şi 10 April curent.

Taxa de înscriere rămîne tot 50 lei.

Afaceri patriotice. — Din ziarul conservator „La Politique", reproducem următoarele:

„Aflăm din izvor demn de încredere că unii mari bogataşi liberali, au pus în circulaţie nişte liste de subscripţii în vederea creării unei mari societăţi naţionale pe acţiuni, în scop de a exploata terenurile petrolifere.

Aceste persoane nu se sfiesc a declara subscriptorilor cărora se adresează, că această societate este chemată a juca un mare rol, căci va avea, în afară de terenuri private şi exploatarea terenurilor petrolifere ale Statului.

Informaţiunile noastre în această privinţă, sunt aşa de certe, în cît desfidem ori-ce desmînţire.

Constatăm dar că făuritorii de afaceri ai partidului liberal vroesc să profite de prezenţa partidului la putere pentru a lansa o nouă afacere pe principiul prea bine cunoscut, care a făcut să circule tramvaiurile comunale.

Acţionarii vor depune cîteva mici capitaluri, fără importanţă, şi Statul va depune ca aport bogatele sale terenuri petrolifere.

De altfel. am avut cunoştinţă încă din anul trecut de această chestie—liberalii oameni foarte activi, au pregătit planul în timpul opoziţiei, — afacere patriotică bine înţeles.

E foarte probabil că direcţia şcoalei comerciale superioare n'a avut cunoştinţă de programul reprezentaţiei teatrale anunţată de elevii şcoalei pentru astă-seară, în special despre unele parodii literare cari frizează viaţa politică a ţării.

Serbătorirea d-lui A. D. Xenopol.—*Comitetul organizator al banchetului ce se dă în onoarea d-lui A. D. Xenopol, cu ocazia alegerei d-sale ca membru al academiei de ştiinţe morale şi politice din Paris, a lansat invitaţile ast-fel concepute.*

Prea onorate domnule,

O neobicinuit de mare cinste, ce ni s'a făcut acum în urmă, a întipărit cugetărei şi ştiinţei romineşti o strălucire pe care ele n'au mai avut-o de veacuri. Academia de Ştiinţe morale şi politice (secţia Institutului Franţei) din focarul de astăzi al civilizaţiei omeneşti, Parisul are, în alcătuirea sa, numai 6 locuri de membri activi străini, în cari, cînd sunt vacante, alege pe cei mai de seamă gînditori şi scriitori din lumea 'ntreagă, Intr'unul din aceste locuri a ales de curînd „nemuritor" pe istoricul nostru filosof A. D. Xenopol membru totdeodată al Academiei Romîne şi fala universităţii din Iaşi.

De două veacuri şi mai bine, de la învăţatul principe Dimitrie Cantemir al Moldovei carele a fost membru al Academiei din Berlin. neamul romînesc nu a mai scris în paginile neperitoare ale Istoriei sale o aşa de înălţătoare cinste. De aceea, socotind că în aceste frumoase clipe reprezintăm sentimentul întregii romînimi culte de pretutindeni, noi ne-am constituit într'un comitet iniţiator care să pună la cale şi să înfăptuiască sărbătorirea cît măi măreţ—atît a lui A. D. Xenopol, mîndria neamului nostru, cît şi a nobilei Franţe, care iarăşi nu a uitat să dea dovadă de adîncă dragoste surorei sale mai mici dela gurile Dunării: Romînia.

Am orînduit, pentru aceasta, ca, în ziua de 20 April a. c. ora 4 p. m. să se facă în Aula Universităţii din Iaşi, în prezenţa cît mai multor asistenţi, arătarea multilateralei şi rodnicei activităţi a lui A. D. Xenopol, mulţumită căreia Parisul l'a aşezat acum pe unul din scaunele „nemuritorilor" Franţei şi al omenirei, iar apoi la orele 8 seara, într'un local care se va arăta la vreme în ziare, va avea loc un banchet. Voim ast-fel ca, din cuvîntările şi împărtăşirile ce se vor face, să se simtă de oricine, că poporul romînesc ştie să fie recunoscător—şi celui ce şi-a înnălţat numele, şi ţării surori care, prin dragostea ei, ne-a dat prilejul unei aşa măreţe sărbători.

Increzuţi fiind în sentimentele alese ale d-voastră, vă rugăm stăruitor, prea onorate domnule, să bine-voiţi a face Iaşului cinstea de a lua parte la această serbătoare a gîndirei şi culturei romîneşti. De adeziunea d-voastră, pe care o sperăm, veţi avea bunătatea, credem, să ne înştiinţaţi la vreme, prin o carte postală, trimiţînd în acelaş timp, şi costul pentru banchet, pe adresa: d lui Ilie Bărbulescu 'n Iaşi.

Inscrierile se fac numai pînă la 5 Aprilie c.

Iaşi, 10 Mart 1914.

Comitetul: profesori universitari: *Ilie Bărbulescu, I. Borcea, Tr. Bratu, I. Caragiani. A. C. Cuza, Ch. Drouhet, I. Găvănescul, D. Gusti, G. Ibrăileanu, N. Leon, P. Mihăileanu, I. Petrovici, I. Ursu.*

Condamnarea unor criminali.—S'a vorbit la timp despre crima descoperită în luna Mart anul trecut, după doi anii de către d. Iordăchescu, şeful siguranţe, noastre, în unire cu aghiotantul Gh. Neculăiţă, din compania jandarmi Iaşi, comisă în noaptea de 9 Mai 911 în satul Răseşti jud. Fălciu, unde contrabandişti Teodor Voloacă, M. Bucos şi Gh. Andromachi Vasilachi, în unire cu şeful postului de graniceri Gh. Parfenie au jefuit pe un tălhar Pavel Cosmopol de origină grec, care prădase împreună cu alţi complici, diligenţa de la „Leova" (Basarabia) furînd 12 mii ruble şi s'au refugiat apoi la noi în ţară cu contrabandistul V. Bălţatu din satul Lunca Banului de pe Prut. In urmă el a fugit cu una din fetele acestuia anume Elena şi voind a se reîntoarce cu ea în Basarabia au fost jefuiţi de către contrabandiştii de mai sus de banii ce aveau asupra lor. Grecul a trecut peste Prut, iar fata a fost siluită de caporalul de graniceri şi apoi aruncată în Prut.

Curtea cu juri din Huşi a condamnat pe graniceri la 6 lani recluziune, pe Th. Voloacă la 3 ani închisoare, iar pe ceilalţi doi i-a achitat.

Din cauza unui caz de tusă convulsivă şcoala din Buciumi a fost închisă.

Serviciul sanitar al Iaşului a fost mult mai indulgent cu şcoala Sacre-Coeur unde s'au ivit cazuri de scarlatină.

Judiciare.—Curtea de Casaţie a respins recursul făcut de Osias Schvartz contra deciziei Curţei de Apel din Iaşi prin care este condemnat la 1 an închisoare corecţională pentru bancrută simplă şi frauduloasă.

— Camera de punere sub acuzare a trimis înaintea Curţei cu juri din Bacău pe inculpatnl Vasile I. Botezatu, acuzat de tălhărie.

— Curtea de Apel a condemnat pe Moscovici la 200 lei pentru bancrută simplă.

Inştiinţare!—Casa Pathé-Frères sucursala Bucureşti, are onoarea a aduce la cunoştinţa onór. sale clientele precum şi onor. public, că ordinul No. 69 al ministrului de răsboiu precum şi ord. No. 507 al ministrului de instrucţuni, cari se refer la vizitarea reprezentaţiilor filmului: **„IISUS CHRISTOS"** de către elevi şi militari, au fost date numai pentru filmut editat de Casa noastră în anul coreni 1914 şi care se compune din 6 acte, în culori.

Cu această ocazie ne permitem a reaminti onor. public, publicaţia noastră cu data de 8 Martie 1914 şi anume:

Casa Pathé-Frères, sucursala Bucureşti, referindu-se la o reclamă puţin scrupuloasă făcută de firme concurente, atrage atenţiunea atît proprietarilor de cinematograf cît şi publicului din provincie, că filmul *Iisus Christos*, în lungime de 2500 metri şi 6 acte în culori, admirat în Bucureşti de 4 săptămîni la Cinema CLASIC nu este acelaş cu filmul oferit de alte persoane, pentru a induce publicul în eroare şi care este o edituune veche (15 ani) şi de un metragiu foarte minim.

In consecinţă d-nii proprietari de cinematografe sunt rugaţi a nota că, numai casa Pathé Frères din Bucureşti poate inchiria adevăratul Film «Isus Christos».

Acest film se va reprezenta numai la cinematograful Circului Sidoli, cu începere de luni 24 Mart a. c.

Orice altă anunţare nu este de cît o mistificare a Opiniei Publice,

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul telegrafic

Rusia şi România

—Presa rusă şi vizita principilor romîni—

Petersburg.—Ziarul oficios *Rossia* salută sosirea perechei princiare, impreună cu principele Carol. Legături de apropiată rudenie reunesc pe auguştii oaspeţi cu familia împărătească a Rusiei.

Vizita actuală întăreşte relaţiunele amicale dintre Rusia şi România, care sunt conforme cu interesele politice ale ambelor ţări, cum şi amintirile glorioase veşnic vii în inimele ambelor popoare.

Ziarul constată progresele săvîrşite de România în ultimii ani, sub guvernarea luminată a venerabilului ei suveran; excelenta ei situaţiune geografică, rodnicia solnlui, caracterul muncitor al populaţiunei României, şi-i prezic un viitor măreţ demn de silinţele guvernului său în fruntea căruia se află acum barbatul de stat eminent, fiul ilustrului Brătianu.

Din primii ani ai domniei regelui Carol, succesele activităţii interne econmice şi situaţiunea internă naţională a regatului dunărean s'a întărit, impunînd stima Europei, urmărind o politică paşnică.

Guvernul Romîniei, sprijinit de opiniunea patriotică a cărei preluugire constituia o gravă ameninţare peutru pacea din Bucureşti.

Apropierea politică dintre Rusia şi Romînia nu trebue să aducă vre-o umbră în opiniunea europeană şi se explică prin comunitatea de vederi în politica internaţională a celor două ţări şi prin comunitatea de religiune.

Ziarul exprimă ferma convingere că această vizită princiară va contribui mai mult la desvoltarea şi întărirea legăturilor de amicaţie care unesc pe ambele ţări vecine.

AFACEREA ROCHETTE

— O scrisoare a lui Rochette —

Paris. — Comisiunea de anchetă.—D. Jaurés anunţă că a primit o scrisoare semnată de Rochette, provenind din Elveţia şi publicată de ziarul «Le Matin». Rochette declară că nu întreţinuse niciodată relaţiuni cu d-nii Caillaux şi Monis; amîndoi sunt cu totul străini de afacerea lui.

Scufundarea unui vapor

Londra.— Compania Loydelor află din Brisbane că vaporul francez „Saint Paul", în drum spre Sydney, intrînd în port s'a lovit de o stîncă şi s'a scufundat. 18 persoane s'au înecat; 11 supraveţuitori au fost scapaţi.

Sufragetele!

Londra,— Proprietatea Abbeyland a maiorului Macalmont din Autrin, în Irlanda, a fost incendiată.

Se crede că e un atentat al sufragetelor.

Aniversarea principelui Albanie

Durazzo.— La aniversarea principelui Albaniei, ministrul romîn Burghele a pronunţat o alocuţiune la care principele a mulţumit.

Evenimentele din Ulster

— Un ordin al consiliului armatei —

Londra.—Camera comunelor—d. Asquith anunţă că d-nii Erench şi Ewart au demisionat ieri seara dar că guvarnul i-a rugat să rămîe în funcţiuni şi aşteaptă răspunsul lor definitiv.

D. Asquith adaogă că este evident că a fost o neînţelegere între ofiţeri. Spre a evita atari neînţelegeri, consiliul armatei a publicat un ordin către armată, spunînd că pe viitor nici un ofiţer sau soldat nu va putea cere asigurări cu privire la ordinele eventuale; că chiar ori ce ofiţer sau şi soldat trebueşte să se supue ordinelor şi tuturor ordinelor legitime pentru apararea proprietăţii statului ori vieţii şi bunurilor locuitorilor, în caz de tulburare a păcii publice.

E inexact că guvernul are intenţiunea de a lua măsuri agresive în Ulster.

Serviciul Telefonic

Un comunicat conservator

Bucureşti.—Ziarele conservatoare publică un comunicat în cuprinderea următoare:

„Comitetul executiv al partidului conservator a ţinut astăzi şedinţă. S'au luat măsurile cuvenite pentru lupta electorală ce urmează să înceapă curînd şi şi-a fixat atitudinea faţă de intransigenţa generală. Reprezentanţii partidului vor lua cuvîntul, atît la cameră cît şi la Senat şi vor vota contra, dacă reformele nu s'ar modifica în senzul cerut de partidul conservator.

S'a discutat chestia repercutărei principiului de expropriere, asupra institutilor ce acaparează capitaluri cu caracter politic.

S'au mai discutat cîte-va chestiuni de ordin interior de partid.

Moartea lu Petru Borş

Bucureşti. — A încetat din viaţă Petru Borş, fost procuror în procesul Republicei din Ploeşti, avocat de frunte al baroului Capitalei.

D. Bratianu la Calaraşi

Calaraşi.—D. Ion Brătianu a sosit azi dimineaţă aci, venind de la Silistra.

După ce s'a întreţinut cu reprezentanţii autorităţilor primul ministru s'a înapoiat la Bucureşti cu un tren special.

D. Brătianu era însoţit de d. Cotescu, directorul general al Căilor ferate.

Consiliul comunal din Tulcea

Tulcea.—Azi s'a constituit aci consitiul comunal, alegîndu-se ca primar pe d, Carapeţeanu, conserzaror fost deputat.

Alegeri comunale

Eri au avut loc în diferite oraşe alegeri comunale.

Iată rezultatul:

*

T.-Severin.—Lista liberală în frunte cu d. Burileanu a fost aleasă cu 216 voturi.

Lista Conservatoare în frunte cu d, Igiroşeanu a întrunit 101 votu2i.

*

R. Sarat. — Lista liberală în frunte cu d. Nica, a fost aleasă cu 174 voturi.

Lista disidentă liberală în frunte cu d. C. Lupescu deputat liberal a obţinut 21 voturi.

*

Bîrlad. — Lista liberală în frunte cu d. Niculai Simionescu a fost aleasă întrunind 248 voturi.

*

T.-Măgurele.—A fost aleasă lista liberală în frunte cu d. Ivanovici

Lista opoziţiei unite a fost retrasă.

CONCURS

pentru conducatoare de grădini de copii.

Conform dispoziţiei d-lui Ministru al Cultelor, înserată în «Universul» din 8 Martie c. D-şoarele care doresc să urmeze practica să bine voiască a se adresa D-nei Directoare a grădinei de copii a statului din str. Călăraşi 9, Iaşi.

VACCINARI

— cu limfă sviţeriană —

practică

Dr. A. Steuerman

str. Cuza-Vodă 13

— Telefon —

De inchiriat *4 odăi, bucătărie, odae de servitor, apă, lumină electrică strada Sf. Sava 8.*

A se adresa D-nei Vlaicu, str. Cuza-Vodă 32.

TEATRUL NAŢIONAL

TURNEUL ARTISTIC

L. Sturza Bulandra şi Toni Bulandra

MERCURI 19 MARTIE

SAPHO

JOI 20 MARTIE

MAGDA

Biletele la Maximovici Zilnic

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi inchiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Cel mai mare eveniment teatral

TEATRUL NAŢIONAL

Turneul celebrului artist

Const. I. Nottara

Decanul Scenei Romîne

Cu trupa sa compusă din 30 persoanal

Astăzi Joi 27 Martie 1914

Ora 8 jum. seara

Se va reprezenta cel mai mare succes al Teatrului Naţional

COCOŞUL NEGRU

Fantazie dramatică în 6 acte în versur de *Victor Eftimiu*

Biletele la libraria Iliescu.

De inchiriat *în strada Anastasie Panu 24 (casele Urechia):*

1) Un apartament parter, de două odăi, bucătărie, camară, pivniţă, şură de lemne şi curte.

2) Un apartament în etaj, de 6 odăi, antret, bucătărie, bae, pivniţă, camara rece, şură curte.

Ambele cu apă şi canal.

A se adresa d-lui Jacques Leibovici colonelul Banu str. Lăpuşneanu sau proprietarului dr. E. Spirt Tg. Ocna.

De inchiriat *strada Sf. Andrei 59, în etajul de jos, la faţă două apartamente separate, bune pentru locuinţă, atelier sau prăvălii cu câte două odăi spăţioase cu antrete, bucătării, cămări, instalaţie de apă, canal şi closete sistematice. Ogradă mare şi grădină.*

A se adresa la proprietarul Isidor Schorr în acele case, etajul de sus.

Stejar, *grinzi, furci, şarampoi, pari pentru vie etc., din PADUREA POPRICANI lîngă Iaşi, se vînd cu preţ avantajos.*

Informaţiuni la zisa pădure.

RENUM

„L

IAŞI.-

Face cunoscut O
cît şi Onor. Public,
Sărbători a mărit
-a sosit un **Mar**
Gramofoane, reput
precum şi **Parlofoan**
ncepînd de la **Lei 3**

şi **Plăci speciale** cîntate
Carusso,
Vast asortiment de **Ins**
Biciclete, Arme de vânat,
Pendule, Mobile de lemn
Vinde şi cu plata în

Filiala. — Paşcani str. Ma
Sucursala. — Codăeşti, Ju

GAZIN DE MU ICA

NGER"

cel Mare No. 4.—

ata, cu **ultimele noutăţi**
re şi toate operetele noui,
upei **„Grigoriu"** precum

gua etc.
le, Maşini de cusut
de bani, Ceasornice

CALMANOVICI
da Mare No. 4

25 o/o !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA" BUCUREŞTI

PHOSPHAT

Cel mai bun

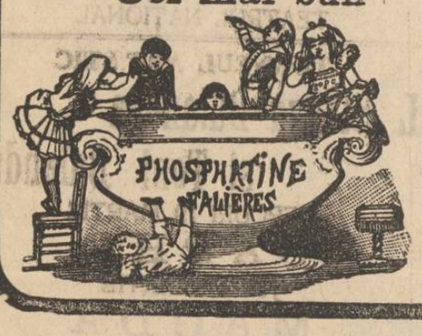

.IÈRES

opiilor

vărsta de 7-8 luni,
ţărei şi in timpul
ntiţiunei şi formărei
au opreşte diareea
timpul căldurilor.
or stomacurilor
onvalescenţilor.
este inimitabilă.

RAL:
şi pretutindeni.

FABRICA DE

Cafe turcească şi co ale

SETRAC H. OHANNESI

Este cea mai bine asortată in *Un*
uri de la cele mai renumite fabric
ţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* M
tinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, A
merica şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez
indian şi *franţuzesc Colonial.*
Rahat de *Constanţinopol*, *Smochine* şi
Malaga de *Smyrna*, *Marmelade* şi *Cara-*
mele ruseşti, *Cacao* şi *Ciocolate* de la ce-
le mai renumite fabrici.

— Conserve „CORONA" —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu
marfa proaspătă şi mai ieftin ca oricare
de vizitaţi Magazinul de Cafea şi Colo-
niale Setrac H. Ohannesian
str. Caza Vodă 42

„OPINIA"

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit
şi mai bine informat

REDACŢIA:
Clubul Conservator-Democrat
Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA:
Tipografia H. Goldner
str. Gh. Mârzescu

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 8

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre din **Paris, Berlin, Kopenhaga,** Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, **Jane Hading,** Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, **Henny Porten,** Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul **de excluzivitate** a tuturor filmelor Pathé e concesionat **numai filialei din Iaşi** (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de **privilegii de la cele mai** mari case **care editează filme de** lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt **răspândite** pe intreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt **vizitate de pătura cultă,** de intreaga elită şi de toate **straturile** sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând **în acelaş timp** cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge **vastitatea tuturor domeniilor activităţei** omeneşti; această pânză **intrupează pedagogia** şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.— Escursiuni **prin cele mai pitoreşti regiuni din** intregul univers.—Toate **sporturile moderne.**— Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor **pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi** noile descoperiri.—Pathé-Journal **şi Eclair Journal, ziarele insufleţite** care ne arată în **fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai** de seamă **în lumea toată. etc. etc.**

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina **Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.**

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul

„CENTRAL"

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —

Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILA NOUĂ

Bere, vinurile cele mai bune şi
Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului Leon From

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domicilia.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

AGENTIA TEATRELOR

„LA LABIRINTUL"

Magazin cosmetic, după all mai noutăţi de moda străine

Creaţiile Artistice

Vopsit asortiment de stofe englezeşi franceze pentru costume

Vopsit Costume

„La Labirint"

Str. [illegible] 21

TOU-DASA

WEISS

SALI PORJES

Cunoscuta şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI

PENTRU DAME

Aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi Onor. Public, că d'a acuma şi nou [illegible] în PIAŢA UNIREI, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova" unde e instalat şi un atelier pentru [illegible] confecţiuni.*

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 8

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar irreproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapia.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

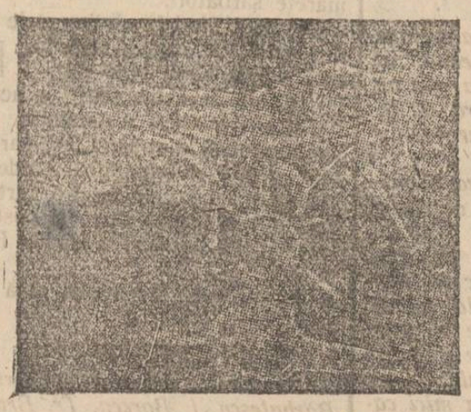

Facori. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia,* curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 22.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

ABONAMENTE

5 Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei
BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, col. b. 5
„ „ „ IV, A. „
BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mârzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2131 — Marți 18 Martie 1914

RAPORTUL

II

Consider raportul d-lui Stere prea puțin patat *de reminiscențele sale de fost socialist*, fiindcă din pricina nevoilor politice și de partid preferă remediului un paliativ, soluțiunilor radicale, soluțiuni vremelnice.

Dar nu ie numai atît, și aceasta mă surprinde, deși nu dovedește ceva nou, ci numai superficialitatea oamenilor noștri politici. Mă surprinde că oamenii noștri politici, cei ce sînt „ceva mai conservatori", nu văd că d. Stere pledează în raportul său pentru sistemul de astăzi. Citatul său din cartea de drept constituțional a lui Leon Duguit, ie cea mai energică dovadă că pretinsele reforme sociale ale partidului liberal pot fi propuse tot atît de bine și de d-nii P. P. Carp, I. Lahovari, Al. Marghiloman, etc. etc., cu o condițiune: să fie profitabile partidului d-lor lor. Iar raportul d-lui Stere nu cred să fie în Europa întreagă un singur conservator priceput și onest care să refuze a-l semna, din punct de vedere al exproprierei, căci despre acest lucru mă ocup de o cam dată:

„Proprietatea imobiliară nu se poate explica de cît prin utilitatea iei socială, iar legitimitatea iei nu se poate dovedi de cît probîndu-se că într'o anumită epocă iea este socialmente utilă", zice Duguit. Care-i concluziunea care se desprinde în mod necesar din acest citat, care poate fi semnat de toți oamenii onești, ca și de toți bunii patrioți, precum și de toți doctrinarii socialismului. Concluziunea nu poate fi alta, aplicată la țara noastră, de cît următoarea: Existența țării Romînești și viața economică a statului romîn, se reazimă aproape numai pe proprietatea imobiliară rurală. Acesta fiind aproape unicul isvor din care se alimentează toate nevoile statului, datoria statului nu poate fi alta de cît: a spori neîncetat, pînă la maximum posibil întinderea de cultivat a solului, a majora deci cantitativ productivitatea lui, a o îngriji calitativ pentru a o superioriza concurenților, și a face ca din aplicarea muncei la această productivitate să profite cît mai mult *munca însăși*, desigur pînă la limita de maximum posibil.

In atari condițiuni, resursele financiare ale Bisericei, Școalei, Armatei Justiției. etc., vor fi asigurate, schimbul nostru cu străinătatea fiind asigurat, masa producătoare, a muncitorilor agricoli, va cîștiga cu mult mai mult, întreaga plus valoare cu care astăzi se îngrașă parazații sociali, mijlocitori între piețele de producere și cele de desfacere, va intra în însuși buzunarul muncitorului — producător de avuție, munca agricolă însăși va înceta de a fi o marfă speculată și robită capitalului, întreaga țară va căpăta în scurt timp un alt aspect, căci cinci milioane de producători vor veghea la paza dreptului lor de a produce și de a se folosi de rodul muncei lor; atunci în loc de a auzi strigătul desperat: „noi vrem pămînt", o țară'ntreagă, un neam întreg nu va rosti de cît:

„Noi vrem liniște, noi vrem pace".

Un orator, tot un fost socialist și acela, spunea în parlament: „noi nu vom face imprudențe de a incerca formule noi sociale, avem formula micelor împroprietăriri individuale, trebue să o aplicăm, deci să expropriem", iar un altul, și acesta tot fost socialist, a interpelat pe Ministrul instrucțiunei publice: „dacă are intențiunea să sporească salariile învățătorilor sporire foarte necesară *mai ales acum* cînd ie vorba de a se crea o *burghezie rurală*".

Curios lucru, generalii se feresc să spună: *cum vorexpropria* și *ce vor face după expropriere*, căci n'aveau pregătită, ba nici macar meditată suficient, reforma. Au simțit deci nevoia să recurgă la iscusința unui doctrinar al partidului, la d. Stere, pentru a o justifica și, pentru a-i îndruma iar plutonierii și locotenenții, cunosc nu numai planul luptei, ba chiar și rezultatele iei inevitabile. Iei nu darîmă ci au pretențiunea că continuă a construi. De cît un lucru, chiar cînd continui o construcțiune, se cere nu numai lucrători buni si abili ci și arhitect priceput și competent, spre a construi bine, nu spre a face o mizerabilă cîrpitură.

Edificiul nostru social dacă pășise din 10 în 15 ani, pentru a ajunge cum a ajuns în 1907, să fie amenințat de o prăbușire totală și iremediabilă, însemnează că are nevoie de o reconstruire din temelii, că proptelele de pînă acum nu-l mai pot susține, nici sprijini macar, că deci parafrazînd pe Duguit: „dacă proprietatea imobiliară are de îndeplinit un anumit rol social, apoi întinderea dreptului de proprietate, **trebue să fie determinată de lege**, după rolul social pe care ie chemată proprietatea a-l îndeplini". Atunci pe architectul neconstructor nu-l mai poate preocupa, că lucrează: *„într'o țară în care proprietatea individuală ieste recunoscută de legislația pozitivă* „fiind-că această ideie ie negațiunea celei precedente, și iată de ce această negațiune poate conveni ori cărui conservator, vorbesc despre cei conștienți și de rasă, nu de imitațiunile proaste sau caraghioase. de papagali, care se intitulează astfeliu, —și poate fi semnată ca atare și de către Schmoller.

Dar, nu o pot accepta sub semnătura d-lui Stere și nu o pot privi drept una din „măsurile energice și grabnice pentru restabilirea echilibrului," ci tot drept o proptea de azi pe mîni a unui edificiu a căruia prăbușire va însamna o grozavă sîngeroasă catastrofă socială.

Improprietărirea de la 1864, a fost o etapă în desvoltarea noastră economico-socială. Dar această nobilă și generoasă faptă a marilor barbați cari au fost Domnitorul Cuza și Mihail Cogălniceanu n'a dat și nici putea da roadele dorite. Experiența a dovedit'o. Micile proprietăț de atunci s'au pulverizat, cum cu drept cuvînt o spune d. C. Mille, și așa se va întîmpla și cu toate celelalte împroprietăriri individuale făcute de atunci încoace și care se vor mai face de aci înainte. In acest chip deci în loc de a **se consolida existența economico-financiară a Statului și a-i asigura prosperitatea lui,** vom ajunge la o sclăvie totală a budgetului statului; ba mai mult încă la istovirea aproape a tuturor resurselor sale. Așa dar nu am a ne interesa de creațiunea momentană a unei *burghezii rurale*, întermediare între marea și mica proprietate, care să împiedice pulverizarea proprietății imobiliare rurale, deci la creațiunea unei clase sociale rurale care unită cu sora sau vara iei primară de la orașe, să reprezinte. puterea de fapt pe care să se sprijine o clasă diriguitoare.

Aceasta ie opera de consolidare politică a unei clase sociale, care slabă la orașe, isvorîtă din țărănime la țară, va avea același interes de dominațiune și de exploatațiune a muncii care tot muncă exploatată va rămînea și la țară ca și la oraș.

Să nu ni se spună că actualul țaran priceput și ceva mai înstărit, care va deveni mîni mic proprietar, între 20—100 hectare, va cultiva el și cu ai lui numai moșioara lui. Nu, aceasta nu se poate. Va cumpara munca de care va avea nevoie. Va deveni un intermediar și nici macar un intermediar cu suprafață, ci cu mult mai redus. Aceasta nu va spori producțiunea solului, acestei țări.

Iar alături cu această proprietate mijlocie țărănească,—vorbă să fie,—numai va coexista pulverizîndu-se mereu, mica, înfinit de mica proprietate muncitorească, mai sărăcită și mai improductivă încă.

Care va fi deci tabloul peste 30—40 ani. Marea proprietate dispărută aproape și în tot cazul ca clasă socială foarte slăbită și foarte redusă, dar producînd încă bine. Proprietatea mijlocie acaparantă, dominătoare, pretențioasă și exploatatoare, producînd mediocru. Proprietatea țărănească, pulverizată, anemiată și saracă, producînd mizerabil. O masă muncitoare proletară și pauperă, care fatal va striga: *«noi vrem pămînt»*. Istoria deci se va repeta și se va repeta mereu cu toate cuvintele umflate și bombastice ale actualilor revizioniști, cari doresc să consacre: datoria clasei diriguitoare de a armoniza interesele diferitelor clase sociale pentru a asigura o mai dreaptă și echitabilă repartițiune a bogățiilor pămîntului românesc.

Frumos. De cît dacă tendința aceasta ie sinceră și neprihănită, atunci mă întreb, de ce căutați justificarea expropierii marii proprietăți individuale, pentru crearea unei mijlocii și a unei mici proprietăți individuale? Nu ie vădit că dibuiți fiindcă nu sunteți fixați și nu știți însivă ce vroiți?

S'a lansat un cuvînt nenorocit: Expropiere. S'au excitat apetituri. S'au deslănțuit patimi și furtuni. Și acum dialectica și doctrina cată să aducă corectivul necesar.

Singurul lucru interesant ca doctrină însă, nu este și nu poate fi, de cît *«drepturile cîștigate»* adecă respectul lor, și din punct de vedere practic conciliarea acestui respect cu nevoia de a fi și de a trăi a statului, fiindcă după cum însuși d. Stere o spune: «statul este singurul isvor al ordinei de drept și că în afară e stat nu există drept» Iată care trebuia să fiie punctul de plecare. Dar despre acestea mă voiu ocupa în articolul viitor.

Oswald A. Teodoreanu.

NOTA ZILEI

Mîngîieri suspecte.

Nu știm cu ajutorul cui din redacția „Evenimentului" cîți-va săteni din Sculeni au „compus" o mulțumire d-lui Greceanu. Dar știm că-i nostimă și cu... lipici.

Boerul a dat un loc de școală și de spital. Dar asta nu-i nimic pe lîngă ce-a mai făcut:

„In timpul campaniei din 1913 a mîngîiat fe meile noastre și cu moralul și mai pre sus cu materialul".

E de sigur ceva duios și sentimental în gestul boerului de a mîngîia femeile cu moralul—dar cu materialul?

De aceia nu putem aproba pe naivii semnători ai „mulțumirei" cînd spun:

"...și care cetind-o și alți Proprietari, să'l imite. căci atunci noi vom zice că Proprietarii sunt pentru noi și noi pentru ei."

Precam se vede, o idilă perfectă. Nici de revizuirea Constituției n'au nevoe sătenii și mai ales sătencele dornice de mîngîieri...

POLITICE

Nerușinarea ex-tribunului

In discursul său ultim de la Cameră — cu care ocazie a dovedit încă-odată ignoranță și superficialitate—ex-tribunul, astăzi băgat cu chirie la liberali, a avut nerușinarea să spuie că dorința sa este ca „putregaiurile morale să dispară din viața noastră publică".

Trebuie să fie cineva inconștient sau nerușinat, în gradul în care ie Nicolae Fleva, pentru ca, avînd pe suflet pacate știute pînă și de copii, să-și permită a face astfel de exclamari.

Dovedit—cu un adevărat lux de probe—că a încercat să frustreze Statul; că a exploatat în mod nerușinat pe sătenii moșiei Vatra-Văcărești; că a furat banii foștilor acționari ai societății de asigurare *Unirea*; **că a furat banii Statului cu ocazia contractului pentru legațiunea de la Roma; pungaș patent, remas celebru prin operațiunele de la ministerul domeniilor, în chestia fînului și a terenurilor petrolifere — iată cine are tristul curaj—dovada unei inconștiențe senile—să vorbească despre necesitatea dispariției putregaiurilor morale.**

Anecdota spune că țiganul, cînd a devenit domn întâi pe tatăl său l'a spînzurat. Nu cumva smolitul Fleva vrea să pres himbe cuprinsul anecdotei și, ajuns, grație noului contract de locație, deputat liberal, voiește să înceapă prin a se spînzura pe sine?

De așa ceva însă nu iera nevoie, fiindcă smolitut Fleva s'a sinucis de mult.

MICI POLEMICI

Ziarele guvernului anunțau, cu anticipație că se va face d-lui Brătianu o primire strălucită, în Cadrilater.

— Probabil pentru că, în toiul evenimentelor balcanice, căpitanul in rezervă Brătianu se lupta cu... guvernul romîn.

*

Miniștrii promit profesorilor îndemnizările de chirie pentru 1 Octombrie.

...Poate fiindcă de Sf. Dumitru guvernul o să fie mai aproape de... mutatul în opoziție.

*

D. A. C. Cuza s'a prezentat Parlamentului Sîmbătă sau, cum ar zice «Unirea» — de „ghit-șabes".

...Sîmbătă se plătesc diurnele deputaților.

Guvernul a scumpit cărămizele la Ciurea.

— De teamă că, mai curînd ori mai tîrziu, o să-l ieа lumea cu cărămida!

*

La Sofia s'a celebrat aniversarea „luării" Adrianopolului.

Pe cînd aniversarea luării îndărăpt de către Turci?

*

Ex-tribunul Fleva s'a definit el însu-și „un om care se-schimbă".

...Și care rămîne tot negru,

*

Un incendiu s'a iscat la Andrieșeni din cauza neglijenței unui oarecare Mititelu.

Numele-l arată iresponsabil.

*

Nu știm de ce «Mișcarea» maltratează pe d-rul Pichiu Iamandi pomenindu-i în ultimul număr de un... valet de Pică.

Țara și reformele

Problemele puse în discuțiune de partidul liberal, chiar de nu vor primi o soluție, care să satisfacă pe toți—și aceasta e sigur—vor fi avut totuși o urmare interesantă.

E cert că de cînd ele au fost anunțate dar mai ales de cînd s'a deschis perioada electorală din care a eșit actualul parlament, asistăm la un fel de întrecere între cei cari cugetă asupra lor.

De o parte avem astă-zi o literatură întreagă scrisă asupra problemei agrară și celei politice. Nu e ziar cotidian care să nu spună în fie care zi cîte ceva asupra lor. Se scriu apoi broșuri speciale. Reviste, cari au mai mult sau mai puțin atingere cu aceste chestiuni, conțin studii dintre cari unele foarte importante.

De altă parte, se discută prin viu grai. Parlamentul ține recordul în materie. Apoi nu e cotidian, nu e reunire în care să nu se zică ceva despre chestiunile la ordinea zilei.

Cluburile politice, unele au inaugurat, altele se pregătesc să țină conferințe pentru luminarea marelui public.

Se pun ast-fel în evidență tot felul de idei. De la intransigentul, care nu vrea să audă de vre-o schimbare de idee al cărei prototip e d. P. P. Carp, pînă la modificarea cea mai largă pe care o propune acum partidul liberal urmează o serie întreagă de idei și propuneri intermediare.

Greutatea, deci, pentru cei chemați a legifera în calitate de constituanți, nu va sta atît în găsirea ideilor și mijloacelor prin care să se ajungă la o mai temeinică așezare a statului, cît în a ști să aleagă bine.

Se pare că în urma discuțiunilor din corpurile legiuitoare cu ocaziunea primei cetiri a motivelor pentru modificarea constituțiunii, rolul partidelor politice tinde a se preciza, măcar că unul din partide susține că reformele propuse au în ele ceva nedeterminat.

In adevăr, conservatorii fac o vină liberalilor din împrejurarea că guvernul nu precizase sensul reformelor, adică, de exemplu, ce are să facă ca terenul expropriat; se va face din el un domeniu al Statului?

In adevăr acest lucru trebue să intereseze pe toată lumea. Ce se va face cu domeniul expropriat, care apoi va trece sub anumite forme și condițiunile? Ori se vor pune direct față în față țaranii cu proprietarii, statul venind cu puterea sa să exproprieze acolo, unde nevoia i s'a semnalat?

Cu toate acestea poziționea partidelor tinde a deveni din ce în ce mai clară.

Conservatorii nu vor nici o modificare constituțională. Liberalii vor să introducă în constituțiune principiul exproprierei moșiilor cu forme pe cari nu vor să ni le spună. Ei vor și colegiul unic.

Conservatorii democrați vor exproprierea în condițiuni pe care le-au expus, cum și împărțirea alegătorilor în două colegii.

Ceia ce voim a observa aici e că fiecare partid are convingerea că țare—nu cea legală — ci țara adevarată, opinia publică în fine, este cu el.

Dacă am întreba pe ce se sprijinesc aceste afirmațiuni, cu greu, cred, ni s'ar răspunde.

Căci e cert că nu s'a făcut destulă lumină, destulă propagandă în felul uneia sau alte idei.

Noi, de exemplu, *ca partid politic am spus'o adeseori prin gura șefilor noștri, că nu are timpul pentru a agita asemenea reforme. Din moment însă ce ele au fost formulate de liberali, e imposibil a sta de o parte. De altfel modificări constituționale cu privire la aceste puncte prevede programul nostru încă de la alcătuirea lui.* Chestiunea era numai de oportunitate pentru declararea lor. Ar fi trebuit studii și anchete serioase.

Căci în definitiv pe ce se întemeiază cei ce zic că: țara e cu dînșii, că ea înțelege chestiunile așa cum le înțeleg ei.

Un prietin îmi atrage atențiunea că doi oratori liberali, vorbind de proprietatea mare și mică și de raportul dintre ele, dau cifre deosebite.

Cu drept cuvînt, zice el, nu înțeleg că acelaș guvern prin doi reprezentanți ai lui, să găsească alte cifre cu cari să susțină aceiași chestiune.

Atunci cum se mai poate suține că țara e cu unul și cu altul?!

Vir.

OAMENI ȘI LUCRURI

Dramele scrisului

Privit dintr'un alt punct de vedere, întîmplările în jurul asasinării nenorocitului Calmette prezintă aspectul unei drame cu totul osebite și pe care am denumi-o drama scrisului.

Teama de publicitate; putința de divulgări compromițătoare.

Cealaltă mare Afacere—despre care am mai pomenit în legătură cu actualele evenimente—pornia doară de la un brulion de scrisoare aparținînd lui Esterhazy. Și de teamă ca s'ar putea descoperi adevărații vinovați, materiali și intelectuali; că s'ar putea prăbuși dintr'odată întreg eșafodagiul de falșuri — s'a complicat afacerea în modul știut, divizîndu-se Franța toată în două mari tabere adverse.

Scrisul...

Un mic borderou—și iată o mare tragedie socială, mondială!

Nu fără cuvînt zicea cugetătorul antic: «dați-mi două rînduri scrise, ale ori-cui și-l spînzur...»

Cam în același fel gîndia latinul cînd anunța omenirea cu un ton de «menetekel» că tot ce este scris — rămîne: «scripta-manent».

S'ar părea că o elementară înțelepciune ori un banal instinct de precauțiune ar îndemna pe om și în special pe omul modern să... nu scrie, ori: să scrie cît mai puțin.

Zicem pe omul modern, pentru că el își poate cruța mai curînd scrisul, acum în epoca telefonului.

Chiar în drama Calmette-Caillaux vedem telefonul jucînd un rol convenabil, ca și în afacerea Rochette.

Președintele Monier a fost chemat acasă la ministrul de finanțe prin telefon —«nu se știe de cine...»

Procurorul general Fabre, chemat, telefonic, la președintele de consiliu Monis, «nu se știe de cine».

Situații comode cari salvează de multe încurcături.

In schimb scrisul e diabolic, e omorîtor; el fixează momentele, intențiile; trădează tocmai ceea ce nu trebuie să se vadă, să se știe...

Multă lume invidiază pe profesioniștii scrisului, pentru cuvîntul că pot scrie orice, ori-cînd.

Dar dac'ar cunoaște viața, i-ar deplînge ca pe martiri.

Nimeni ca dînșii nu-și crează dușmănii mai durabile și adeseori mai nemeritate, ori—în tot cazul - exagerate.

Nimeni nu servește, ca dînșii, drept paratrăsnet pentru greșelile altora.

De-aceea de la ei se cuvine să pornească povața către ceialalți:

«Cruțați hîrtia; scrieți cît mai rar, cît mai puțin. Scrisul e o primejdie socială cu infinit de multe ecouri, reflexe și urmări.

Rodion

Conaki către Mitropolitul Veniamin

Prin frămîntările de gîndire și simțire care preocupă de cît-va timp țara noastră, mi se pare nimerit a aduce la cunoștința cît mai multor persoane următoarea scrisoare:

Adresată către Mitropolitul Veniamin de Logofătul K. Konaki.

In 13 Genar 1837. Cinstea ce mi-ați făcut cu întrebarea de: Ce și socoti asupra sporirei învățătorilor în țara aceasta

Făina Lactată NESTLE

Unicul aliment complect pentru copii și bolnavi

— Cutia lei 2. —

De vînzare pretutindeni. —

Monstre gratis la casa „NESTLE" strada Mântuleasa No. 6, București.

A se se referi la anunțul acestui jurnal.

—este mai presus de priceperea unui moldovan ca mine, carele nu au păşit pragurile moşiei sale ; pentru aceasta şi numai îndemnat de respect şi de dragoste, îndrăznesc a însemna oare-cari luări aminte trase nu din idei, ce nu se văd, ci din lucruri cari cad sub simţiri—măsură ce socotesc că ar trebui a fi luată în toate cîte se ating de adevărata stare a omului şi a luminărei lui, şi pe care pînă a nu o lua însuşi Europei nu au eşit din haosul ideilor, în care s'au tăvălit filosofia grecilor şi a evropeilor în şir de multe veacuri.

Am cetit şi înţeleptele propuneri în această pricină, a unuia din sinmoşinii noştrii, din care mai ales am înţeles pînă la cît omul arde de dorul înaintărei neamului său.

Incepînd dar de la propunerea: de se cuvine a îmbrăţişa altă limbă prin şcoli pentru învăţătura ştiinţelor şi care anume pentru că în a noastră moldovenească, lipsind autorii şi înscrisurile lor lipsesc mijloacele păşirei înainte,—zic că şi Elinii cari de la Egipteni, şi Romanii cari de la Elini au luat ştiinţele, nu şi-au schimbat limbile, ci au socotit, totodată cu agonisita ştiinţilor străine, să înbogăţească graiul lor.

Oamenii greci au alergat la Egipet, oamenii Romîni au năzuit la Atena, care ca nişte albine colindătoare din floare în floare, au adunat şi cărat învăţăturile în prisecile de unde zburase.

Singuri evropeii, gîndind poate ca şi noi acum, au fost tras în învăţături limba latinească; în cît pînă nu de mult, pentru ca să-şi înveţe ei însuşi limbile lor bine trebuia să înveţe mai întăi pe a lui Kikeron şi a lui Tacit.

Tîrziu trezindu-se din acest vis, s'au luat aeve pe calea cea neabătută, şi au făcut gramatici, şi au alcătuit lexikoane, au tălmăcit şi tălmăcesc istorii şi s'au îmbogăţit în ştiinţi, în cît data de la care se numeră repegiunea răului de luminare este data de cînd au deschis ochii şi au scapat din pomenitul vis.

Pe lîngă aceasta mai adaog încă, că ar fi o mare greşală politicească de a se lua o altă marşă spre luminare aici în Moldova, şi alta în soţia ei Valahia, cînd tot cuvîntul cere a ne stringe şi a ne apropia în graiu şi în pravile pe chiar duhul reglementului.

Aşa dar, încheiu: că ştiinţele trebue să se înveţe în limba moldovenească, aducîndu-se dacă nu sînt, barbaţi, cu destoinicie spre aceasta cari totodată cu paradoxirea să urmeze şi tălmăcirea, după care apoi şi tipărirea. Ceea ce aud pomenindu-se, că cu adăugirea şi schimosirea cuvintelor moldoveneşti s'ar alcătui două limbi, una a bisericei şi a prostului norod, şi alta a părţei de oameni învăţaţi să las a zice, că acest feliu de schimbări, fiind în adăugire şi îndreptare în parte iar nu în totul, nu pot aduce prefacere atît de mare pe cît să aducă neînţelegere, dar este lesne de răspuns: au doară în Franţa în Austria şi în însăşi tot de o lege Rusia, limba ce voroveşte norodul şi biserica este aşa precum o vorbesc şi scriu Ruso, Şib şi Gete Karamzin şi alţii?

Ceea ce priveşte la propunerea în care din limbile străine să se înveţe literatura? Zic în limba acelei naţiuni la care civilisaţia se vede în moral şi în fapte, iar nu în spulberiul ideilor, zic a unui neam paşnic şi netulburător, care ni se pare a fi limba nemţească, şi care ca o megieşită şi împreunată, ar înlesni toate împărtăşirile neguţitoreşti şi moraliceşti, totodată fiind şi bogată şi avutoare de toate înscrisurile vechi şi nouă.

Iar pentru limba franţuzească, a mea socotinţă ar fi să se înveţe numai prin instituturi particularnice, unde, adecă, voinţa şi înlesnirea stărilor mînă pe tinerime, iar nu unde guvernul deschide loc public şi cheamă pe tinerime la învăţătură.

Aceste zicînd, sînt dator, a pomeni iarăşi: că nu ideile dovedesc pe lucruri, ce ispitele; şi că prin faptă vai nouă! Ştim că prin nici unul din lucruri nu se împărtăşesc mai lesne naravurile între neamuri de cît prin învăţătura limbei, şi prin înrudirea însoţirei. Au doară începutul gudăriei şi a intrigei au avut altă dată în Moldova decît de la aducerea graiului şi a fetelor din Fanar.

(Va urma)

Dată spre publicare de

Maria Livescu

INFORMAŢII

O constatare.—*S'a discutat în Senat curăţenia alegerilor din 1914. Sc. Orăscu şi N. Filipescu au făcut interpelări dovedind cum s'a votat pentru morţi de persoane cărora li s'a dat certificate de identitate false de la poliţie.*

Dl. Morţun *respunzînd a dovedit că la 1911 în alegerile de sub conducerea d-lui Al. Marghiloman s'a uzat şi mai cu vîrf şi îndesat de acest procedeu condemnabil.*

Noi partidul conservator democrat avem dreptul să ne bucurăm când vedem că şi dl. Morţun şi mai ales d-l Marghiloman au patronat alegeri în 1914 şi 1911 patate de ticăloşii. Dar mai avem şi o mîndrie noi, anume că nici măcar nu s'a pomenit un cuvînt de rău de alegerile din 1912 de sub conducerea d-lui Take Ionescu ministru de interne.

Ambele partide conservator şi liberal s'au învinovăţit reciproc dovedind desfrîul întrebuinţat în alegeri.

Singur partidul conservator-democrat rămîne în lumina cea mai frumoasă prin discuţiile din senat în care s'a constatat că sub Take Ionescu alegerile cu adevărat au fost libere şi scutite de ticăloşii.

Ziarul «La Politique» într'un mic articol. intitulat „o şedinţă penibilă" pretinde că d. Take Ionescu ar fi susţinut teoria bizară *că liniile nouei constituţii nu trebuesc a fi esplicate de cît la constituantă.*

D. Take Ionescu n'a zis nimic de aşa ceva. D-sa a zis pur şi simplu că guvernul face bine esplicându-se cel din urmă. D. Take Ionescu a crezut în realitate, că fiind de dorit o înţelegere între partide, această înţelegere ar fi mai dificilă a fi realizată după ce guvernul ar fi prea mult esplicat vederile sale şi prin aceasta ar fi prea angajat.

In ziarul „Dimineaţa" *un domn care iscăleşte „un fost profesor", dar care acuma e simplu slujbaş administrativ, vorbind de indemnizarea de chirii lucru pentru care s'a agitat şi corpul didactic şi a trimes delegaţii la miniştri respectiv; d. I. Gh. Duca, Emil Costinescu şi Ionel Brătianu, dă toată dreptatea d-lui Emil Costinescu, care era ostil ideei de a da indemnizare de chirie pentru toţi slujbaşii cari au gradaţii.*

E liber fiecare să creadă ce vrea, de cine are şi cine n'are dreptul la chirie, dar tonul violent sub care critică activitatea corpului didactic, pregătirea lui, ceasurile de muncă, rolul profesorului în societate, arată pe un paraponisit, şi ne mirăm că ziarul a pus la dispoziţie coloanele sale unui răsuflat fost profesor.

In unul şi acelaşi număr, «Evenimentul» mută Externatul secundar de fete în casele Negruzzi din strada Arcu, şi casele Sturza din str. Lascar Catargiu.

Ieri seara au plecat în Capitală I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei şi P. S. S. Episcopul de Huşi care se găsia în Iaşi.

O „redută veselă" va avea loc în sălile «Culturii», în seara de 22 Martie în beneficiul spitalului israelit.

Duminecă 23 Martie, oarele 2 jum. are loc în salonul Conservatorului producţia elevilor clasei de declamaţie.

Bisericeşti.—Eri Spiritualul conzistor a judecat procesul preotului Teodor Hirlăoanul din Totoeşti jud. Iaşi.

Numitul preot a fost condemnat la o simplă observaţiune, neputîndu-se stabili vinele imputate preotului. Economul Vasile Pavelescu şi C. Stamate au aparat pe inculpat.

— Tot ieri Conzistorul a condamnat la transferare pe Ec, G. Maxim, refuzîndu-i citarea epitropilor G. Mîrzescu şi X. Gheorghiu ca martor.

Prin noul budget al direcţiunei generale a serviciului sanitar s'au prevăzut sumele necesare, pentru înzestrarea infirmieriilor de la sate cu materialul necesar a cărui lipsă se constată.

Noutăţi apărute —„La revue roumaine" volumul al V-lea No. 1.

—„Ilustraţiunea Romînă" anul IV No. 2.

—„ Versuri şi I roză" anul 3 No. 6 cu bucăţi semnate de M. Cruceanu, Raşcu V. Demetrius, E. Furtună etc.

A doua conferinţă din secţia politică-socială a ciclului conferinţelor Le Foyer în Iaşi o va susţinea d. **general Pelicier** care va vorbi *Simbătă 22 Mart ora 9 seara în AulaUniversităţii* despre **„sufletul soldatului francez"**.

De sigur această conferinţă va trezi—cu deosebire—viul interes al lumei militare.

Al treilea conferenţiar care ni se anunţă va fi ilustrul literat *Jean Aicard*, autorul lui „Papa Lebonard" pe care laşanii l'au văzut pe scenă interpretat de Ermette Novelli. Cu aceasta se va inaugura Seria literară a ciclului.

Simbătă seara la 6 p. m. tribunalul secţia III-a a declarat închise dezbateriie, după zece şedinţe, în procesul de revendicare a moşiei Spinoasa, obligînd părţile să depună concluzii scrise pînă la 24 Martie.

Este vorba ca la Conservatorul de Muzică şi Declamaţie să se înfiinţeze o nouă catedră pentru „arta dicţiunei, în afară de catedra existentă pentru „Comedie".

Ambele catedre sunt de un mare folos pentru şcoală—iar noua catedră ie vorba să fie încredinţată d-lui Mihail Codreanu.

Consiliul de higienă.—Consiliul de higienă al judeţului s'a întrunit Simbătă seara, sub preşidenţia d-lui P. Fîntînariu prefect de judeţ.

Azista d-nii d-ri Grigoriu, Iliescu, Popescu, Vrînceanu, Tatoş, Vitner, Ţaţomir şi Sava şi d-nii Brudea şi maior Panaitescu.

Se votează regulamentul pentru construire de locuinţe ţărăneşti, după care se va proceda la desfiinţarea bordeilor, astăzi încă existente în unele comune.

Se acordă diferite autorizaţiuni pentru instalarea de mori, bine înţeles cu respectarea dispoziţiunilor sanitare.

D. dr. Popescu prezintă nişte planuri de pompe care să se înlocuiască actualele fîntîni, ce prezintă o adevărată primejdie pentru sănătatea locuitorilor de la sate.

D. Fîntînaru, prefect de judeţ, poate a cumpara două din aceste pompe, care să fie instalate în mod propriu spre a se constata eficacitatea noilor fîntîni. Se numeşte în acelaş timp o comisiune ca să se pronunţe asupra planurilor prezentate.

Simbătă seară, a avut loc în sala „Splendid" o frumoasă serbare organizată de ceferiştii din localitate.

A participat şi o delegaţie a ceferiştilor din Capitală.

Serata de la clubul militar.—Simbătă seara 15 Martie, a avut loc la clubul militar, o serată, care a avbt un succes deosebit.

Dintre persoanele prezente, am remarcat:

Doamncle: Buşilă, Bantăş, Hasnaş-Motăş, I. Botez, Locol. Apostolescu, căp. Todicescu, căp, Turculeţ, Lacniscki, căp. Opaiţ, sub-locot. Ciuley, sub-locot, Raiovici Bercea, Locot. Stoicescu, Petrovici, Severin căp. Drăghici, căd. Veissa.

Domnişoarele: Zully Lacinschi, Coca Lacinschi, Saint GeorgestHélène, Ştefanie Emandy, Dospinescu Ecatherine, Bardasare Cecilia, Vrabie Georgette, Vrabie Marie, Nathalie Botez, Teodorescu Hélène, Brudea Victoria, Gafencu, Coca şi Titi Cantacuzino, Mimi Tabără, Margot Dimitriu, Clementi Amelie, Lucie Bradu, Stamatiu Cocc, Angclica Severin, Cieica Botez, Aleva Gaorgetta.

Domnii: Buşilă, Petrovici, Dr. Severin, Dr. Nimereanu, Popovici Const., Eugen Ghika, Lacinschi, căp. Mihailescu, Adam Bercea, Iorgulescu, Tătăranu, Stamatiu, Profesor Ursu, Leon Botez, Toto Răşanu, Iamandy, Mihai Borcea, Botez student, Rică Brevimau, Fănică Simionescu, Dr. Titi Verner, Ing. Miclescu Leonida Gatosky, Nicu Gatosky.

Epoletul: Colonel Vrabie C., Lt. colonel Er. Broşteanu, căp. Th. Balmez, căp. Opaitz, căp. Drăghici, căp. dr. Veisa, căp. Todicescu, Lt. Apostolescu, Lt. Renescu, Lt. dr. Stoicescu, Sublocot. Nicolau Popescu, sub.locot. Constantineăcu, sublocot. Dospinescu, sublocot. Tomida, sablocot. Hotineanu, sublocot. Tarnoschi, sublocot. Dr. Radu, sublocot. Turculeţ, sublocot. Guzi. subloct. Ciulei Georges, sublocot. Pella.

Ministerul de instrucţie a luat dispoziţia ca institutorii şi învăţătorii să nu mai părăsească posturile pînă ce nu li se aprobă concedii şi nu-şi găsesc suplinitori destoinici.

Şcolare.—Din jud. Bacău, au reuşit eri, următorii învăţători la examenul de definitivat: I. Comănescu, D. Şenchea, N. Zărnescu şi I. Michiu.

— Ministerul a primit demisia pe 1 April a învăţ. I. Răchiţanu, de la Broscăuţi-Dorohoi, pentru a-şi regula drepturile la pensie.

— S'a aprobat că d-ra Elena Vîntu abs. a şcoalei de gimnastică de Iaşi, să predea gimnastica, la şcoala de fete No. 8 „P. Rîşcanu" din Iaşi, iar d. I. Ciocîrlan, abs. de conservator, să predea muzică la şcoala de fete No. 7 Iaşi.

— D. I. Cristescu a fost numit pe 1 April, maistru de muzică la şcoala medie de băeţi—Iaşi.

— S'a încuviinţat cererea societ. prot. animalelor din Iaşi, ca copii cl. IV primare din Iaşi, să trateze subectul „Vaca". Tezele se primesc pînă la 1 Mai 1914, la d. Alfred Donat str. Sf. Atanasie No. 8 Iaşi. Vor fi trei premii pentru lucrările mai bune.

Excursiunea Profesorilor şi Studenţilor din Iaşi.—Excursiunea va avea loc numai la *Constantinopol*, nu şi la *Atena* după cum s'a anunţat.

Plecarea va avea loc în seara zilei de Simbătă 29 Martie a. c. din Iaşi, Duminică seara plecarea din Constanţa pe vaporul *Principesa Maria* ; Luni la amiază sosirea la Constantinopol, unde în interval de o săptămînă se va vizita oraşul, muzeele, Scutari etc.

Marţi 8 Aprilie îmbarcarea din Constantinopol, Miercuri 9 Aprilie la Constanţa şi Joi 10 Aprile în Iaşi.

Călătoria se va face în cl. II, atît în tren cît şi pe vapor.

Inscrierile se închid *irevocabil Marţi 18 Martie c.*

Persoanele ce doresc să ia parte, se pot înscrie între orele 11—12 a. m. şi 7 jum.—8 jum, seara la Centrul Studenţesc la *d. Victor Gh. Cădere.*

CONCURS

pentru conducatoare de grădini de copii.

Conform dispoziţiei d-lui Ministru al Cultelor, înserată în «Universul» din 8 Martie c. D-şoarele care doresc să urmeze practica să bine voiască a se adresa D-nei Directoare a grădinei de copii a statului din str. Călăraşi 9, Iaşi.

Tînărul şi apreciatul artist Mircea Bărsan în urma succesului avut la concertul de la Ateneu, a obţinut o bursă de 300 lei lunar, spre a complecta studiile în străinătate.

Ingrijirea medicală la sate.—D. Morţun ministru de interne, primind în audienţă pe d-nii dr. Grigoriu medic şef al judeţului şi dr. Floru, medic primar al oraşului, a declarat că s'a interesat şi a prevăzut prin noul budget, înmulţirea personalului medical la sate, medici, moaşe, subchirurgi şi agenţi sanitari. In acelaş timp a prevăzut şi sumele necesare, pentru instrumente şi tot materialul necesar.

Toate aceste îmbunătăţiri vor intra în vigoare chiar de la 1 Aprilie.

*

In ceia ce priveşte aplicarea legei sanitare din 1910, cu privire la sporul de salarii şi gradaţii pentru medicii funcţionari, ce se va face cu începere de la 1 Ianuarie 1915.

După cum suntem informaţi direcţiunea generală a serviciului sanitar revenind la sentimente mai bune, a hotărît să menţină spitalul din Bivolari, aducîndu-i încă o sumă de îmbunătăţiri.

Adunarea generală a acţionarilor Creditului Urban, a ales eri în unanimitate pe d-nii N, Cananău şi Gh. Botez ca membri în consiliul de administraţie.

Diverse.— S'a acordat un concediu de 2 luni d-nei Rozinca Dimitriu, învăţătoare la şcoala din Sineşti.

— Individul Ştefan Ionescu a atentat la pudoarea copilei Elena N. Hanganu în etate de 9 ani.

Bestia a fost arestată şi înaintată parchetului, iar copila a fost trimisă la examenul medical.

— Focul a distrus o gireadă de pae de grîu a d-lui Gr. Ciomag din Aroneanu.

Se crede că focul a fost pus de răufăcători.

— Un violent incendiu a distrus cu desăvîrşire întreaga clădire de pe moşia Drăgăneşti, proprietatea d-nei Xenopol. Asigurarea este făcută la societatea „Naţională".

Pagubele sînt de 8000 lei.

— In Podul-Iloae s'a declarat epizotia de febră aftoasă.

S'au luat măsuri.

— Au fost arestaţi muncitorii Iordachi Manari şi C. Dimitriu, din Mahalaua Mihai Sturza, cari ar fi lovit cu cuţitul pe T. Neculau.

— Eri băetanul Vasile Frîncu, originar din Codăeşti, a încercat de două ori să-şi puie capăt vieţei.

Intăia oară a încercat să se spînzure şi a fost scăpat de un cîrciumar, iar a doua oară s'a lovit în cap cu un drug de fier, însă n'a reuşit de cît a se răni

— Muncitoarea Maria Perucă, gustînd o cantitate prea mare de alcool, trecu eri peste podul de la Buhlui şi călcînd greşit căzu in apă.

N'a fost însă vorba decît de un mic duş şi M. Perucă a putut să-şi continue drumul nesupărată.

— Alexandrina Gheorghiu, din strada Păcurari 27, a încercat aseară să se sinucidă, bînd o cantitate de spirt denaturat. Pentru a fi mai sigură, a încuiat uşa.

La ţipetele ei, însă uşa a fost spartă de vecini şi Alexandrina Gheorghiu a fost salvată, spre deplina ei mulţumire.

Societatea Creditului Funciar Urban Romîn din Iaşi

Tablou

de lista imobileleor şi apartamentelor ce sunt de închiriat cu începere de la 23 April 1914

Felul imobilelor	Strada şi No. casei	Felul încăperilor şi numele actualului chiriaş
Z. Gafencu	*An. Panu 65*	*două prăvălii ocupate de d. S. Zaltzberg*
Nută Ackerman	*Stihi 6*	*două odăi ocupate de d. Mendel Leibovici*
Herşcu Edelstein	*De jos 17*	*întreg imobilul ocupat de proprietar*
Dr. W. Finchelstein	*Pomir 6*	*două odăi, băcătărie camară şi drept la pivniţă ocupate de d. I. Haimovici*
C. Şumuleanu	*Sf. Sava 2*	*întreg imobilul ocupat de N. şi V. Apotecher*
Alter Catenberg	*C. Negri 84*	*locuinţa ocupată de d. Marcu Löbel*
Pincu Sin Haim Leib	*Stihi 13*	*3 odăi, drept la pivniţă şi camară pentru lemne, ocupate de d. Marcu Braunştein*
Căpitan A. Cantuniari	*C. Negri 6—8*	*mai multe dugheni şi apartamente de locuinţă*
Jean Holtzman	*Cucu 58*	*locul ocupat de d. Şloim Zaharia*
L. M. Spaer	*Mitropoliei 16*	*baia „Diana" deschiriată*
L. Iţicovici	*Aron Vodă 26*	*2 odăi şi bucătărie ocupate de d-na Sendla Zissi*
Aron Marcovlci	*Elena Doamna 51*	*apartamentele ocupate de d-nii B. Silberstein, I. L. Mates şi Aron Bercovici*
Rebeca Theitler	*Zugravilor 19*	*mai multe apartamente de locuinţă şi localul de brutărie*
C-tin Fătu	*Albineţ 14*	*două odăi, antret, bucătărie camară şi pivniţă în comun ocupate de d. I. Zamfir, şi trei odăi, antret, un vitraj, bucătărie, cameră pentru lemne şi pivniţă în comun, ocupate de dl. V. Popovici.*
Gh. Stroian	*Spinzi 8*	*două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Aglae Talpă*
A. I. Gheorghiu	*Muzelor 14*	*una odaie şi o bucătărie ocupate de d. C. Profir şi 3 odăi, un subsol şi bucătărie, deschiriate*
Natalia Mandrea	*Muzelor 22*	*casele mari ocupate de Inspectoratul Agricol*
At. şi Natalia Popescu	*Sărărie 106*	*una dngheană cu pivniţa ei şi două odăi deschiriate*
Ghenovici şi Berea	*Lăpuşneanu 2, Păcurari 1*	*mai multe dugheni şi apartamente de locuinţă ocupate de d-nii H. Perlitz, A. Daniel, Asriel Aisen, M. H. Komer*

DIRECŢIUNEA

ULTIME INFORMAŢII

Amintim că în seara de Joi 20 Martie, d. Lascar Antoniu, îşi va desvolta la clubul nostru conferinţa anunţată, vorbind „despre Reforma electorală“.

O convenţie a intervenit între direcţiunea căilor ferate romîne, direcţiunea companiei de vagons-lits şi direcţiunea căilor ferate germane, pe baza căreia, din ziua în care serviciul maritim romîn, va înfiinţa curse zilnice de vapoare între Constanţa şi Constantinopol, atît trenul Expres-Orient cît şi Expresul Berlin vor avea zilnic legături cu Constanţa, iar Expresul Berlin va avea un vagon restaurant direct Constanţa.

Probabil că măsura va fi pusă în aplicare la toamnă. E de remarcat că numai insistenţelor fostului ministru de lucrări publice d. Badareu se convenise ca Expresul Orient să circule zilnic cu începere de la 1 Maiu.

Budgetul viitor al Cassei medicale a meseriilor prezintă un spor de aproximativ 300,000 lei:

Membrii consiliului comunal s'au întrunit azi, la ora 11, în consfătuire intimă, în vederea constituirei lor, ce va avea loc tot azi. la ora 4 după prînz.

S'au făcut stăruinţi pe lîngă doctorul Demetriade ca d-sa să primească în mod provizoriu demnitatea de primar, dar d-sa a refuzat, zicînd că a primit să figureze în consiliu comunal esclusiv pentru a se ocupp de higiena oraşului.

Aşa că probabil tot d. Triandafil, va fi ales primar şi va ocupa această demnitate pînă după alegerile pentru Constituantă.

De fapt administraţia comuuală va fi condusă de d-nii Tomida, Toma, şi Oswald Racoviţă.

Incurie administrativă.—In stradela Adamache Primăria a aşezat o ladă în care toţi locuitorii de prin vecinătate au dreptul să depună gunoaele strînse în case şi ogrăzi.

Măsura poate fi bună însă cu o condiţie şi anume ca serviciul comunal de curăţirea gunoaelor să care în fiecare zi, cel puţin odată dacă nu de două ori acele murdării.

Or, astăzi alături de acea ladă, care stă plină de mai multe zile, s'a strîns un morman, aşa că e penibil pentru trecători ca să aspire mirosul pestilenţial venit de acolo care de alt-fel radiază asupra întregei străzi, cum şi să privească mormanul acela de gunoae. Porcii şi cînii îşi găsesc acolo rîme. Credem însă că nu acesta e scopul pentru care s'a pus lada acolo. Ori mai ştii ?

Să sperăm că administraţia, ce urmează a se constitui astăzi, va lua măsuri pentru asanarea şi higiena oraşului, sau să ne luăm ori ce nădejde.

Dl. Ministru al Cultelor a numit pe ziua de 15 Martie a. c. pe d. Neculai Cristescu, dirijorul corului de la biserica Buna Vestire din Iaşi, maistru de muzică la şcoala medie de băeţi din Iaşi.

D. Monradini, directorul vămilor, a inspectat eri vama din localitate.

Escursia şcoalei Normale „Vasile Lupu“.—In şedinţa de Vineri sara ţinută de corpul didactic al şcoalei normale «Vasile Lupu» în salonul cercului didactic din Iaşi. s'a discutat şi întocmit planul excursiunei, ce se va face în vacanţa Paştelor. S'a hotărît ca de astă dată excursiunea să se facă în părţile Ardealului, ca să se vază oraşele Sibiul şi Braşovul.

Plecarea din Iaşi va fi Mercuri sara 9 April şi Joi sara 10 April escursioniştii vor poposi la Cozia; iar Vineri dim. 11 April pe jos vor merge pe valea Oltului până la Brezoi, şi de acolo luînd trenul vor trece pe la Turnul Roş; sara Vineri vor fi în Sibiu.

Sămbătă 12 April se vor vizita institutele culturale ale Sinodului, Catedrala, palatul Mitropolitan, Seminarul, şcoala de fete, banca Albina, muzeul Bruckenthal. Duminică 13 April excursia la Siliştea, unde e cel mai frumos tip românesc. Sara plecare cu trenul spre Braşov. Luni 14 April şi Martie 15 se va vizita Braşovul cu împrejurimile sale până la Zărneşti şi Rîşnov. Mercuri 16 April plecarea şi Joi 17 Aprilie sosirea la Iaşi.

Cu întocmirea în amănunt a drumului a fost delegat d. profesor Popea care ca Ardelean cunoaşte bine toate locurile şi să se pună în legătură cu cei în drept pentru a fi preveniţi la timp.

Toti domnii, care au primit lozuri de clasa I de la Colectura **„Providenţa“** sunt rugaţi a le achita în termen de 5 zile. Iar numerile reţinute la această colectură, trebue ridicate şi plătite pînă în 5 zile, altfel vor fi vîndute.

«Curtezana». Uriaşă desfăşurare după romanul „La Glu“ de Richepin, se reprezintă astă seară Luni în sala circului Sidoli.

«Curtezana», operă fenomenală care pune în umbră absolut totul ce s'a înscenat pînă azi de cinematograf. Succes formidabil acestei arte noue, cel mai sublim punct atins de această miraculoasă invenţie modernă.

In rolul principal apare d-ra Mistinguett o stea a scenelor pariziane. Celelalte roluri sunt interpretate de corifeii Comediei Franceze din Paris.

După ce direcţia acestui cinematograf a oferit publicului cîteva adevărate opere cinematografice „Les Misérables“ de Victor Hugo, „Germinal“ de Emile Zolla, etc,, prin filmul „La Glu“ reproduce una din cele mai bune producţiuni literare ale lui Jean Richepin, membru al Academiei Franceze.

Opera acestui dramaturg care se reprezintă astă seară, sub titlul de «Curtezana» se desfăşură violentă, impresionantă, ironică şi a cărei acţiuni captivează asistenţa pînă la ultima scenă. (5 acte). Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri.

In curînd :

„Copii căpitanului Grant“, după romanul lui Jules Verne——«Cavalerul roş» de Alexandre Dumas —„1793“ de Victor Hugo — «Marie Tudora“ de Victor Hugo—etc.

Cel mai mare eveniment teatral

TEATRUL NAŢIONAL

Turneul celebrului artist

Const. I. Nottara

Decanul Scenei Romîne

Cu trupa sa compusă din 30 persoanal

Astăzi Joi 27 Martie 1914

Ora 8 jum. seara

Se va reprezenta cel mai mare succes ai Teatrului Naţional

COCOŞUL NEGRU

Fantazie dramatică în 6 acte în versur de *Victor Eftimiu*

Biletele la librăria Iliescu.

La „Bradul Moldovei“

IANCU RECHLER & CAROL MICHELOHN

Societate în nume colectiv

pentru

Comerciul de cherestea

Depozite Iaşi, str. Uzinelor 11—14

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Serviciul Telegrafic

Principii români la Petersburg

Petersburg.—Perechea princiară a Romîniei şi principele Carol au făcut o vizită împărătesei mame la palatul „Ap'tsikof“ precum şi la marea ducesă Maria Alexandrovna şi la membrii ceilalţi ai familiei imperiale locuind la Petersburg.

Azi, la ora 9 seara, împaratul împărăteasa mamă, perechea princiară a Romîniei, principele Carol, mari duci şi marele ducese, au luat parte la un concert la teatrul „Mariensky“ în folosul invaliztlor.

Violenta furtuna în Rusia

Petersburg.—O furtună a desăvîrşit devastarea ţărmurilor mărei de Azow, producînd pagube pînă la Batum. Marea foarte agitată.

In jurul legei de trei ani

— Dezordine la Paris —

Paris.—D. Charles Delonele fost deputat şi d. Steeg deputat şi fost ministru, ambii radicali şi partizani ai legei de 3 ani de serviciu militar, au fost aleşi senatori ai districtului Senei.

Au fost cu acest prilej mai multe încăerări între partizani şi adversarli ai legei de 3 ani.

Experienţe cu telefonul fara fir

Paris. — Eri s'a făcut nişte experienţe cu telefonnl fără fir, cu sistemul Marconi care au dat rezultate uimitoare.

S'a comunicat cu Bruxelles şi s'a transmis o bucată de concert, cn acompaniament de orchestră, care s'a auzit perfect.

Femee, profesoara la universitate

Petersburg.— D-ra Ostrowsky, care a prezentat la universitate o teză despre istoria relaţiunilor agrare din nordul Rusiei, în scop a dobîndi gradul de profesoară de istorie rusească, a primit acest grad.

Innecarea guvernatorului bancei naţionale greceşti

Athena. — D. Valavritis, guvernatorul băncei naţionale, s'a înnecat la Faloron, pe cînd făcea o excurse pe mare.

Intrevederea

dintre împăratul Germaniei şi regele Greciei

Corfu.—La ora 10 a. m., iachtul imperial «Hohenzzollern» a apărut, de două cuirasate şi de un contra-torpilor german.

Perechea regală grecească şi Diadohul s'au ursat pe bord şi au făcut o vizită foarte cordială împaratului Wilhelm.

Serviciul Telefonic

Situaţia colonelului Anastasiade

Bucureşti.—Astă-zi Luni au apărut tabloul de avansare în armată şi decretele de avansare, făcute pe baza acestui tablou.

Cu ocazia discuţiei urmate în sînul consiliului de inspectori generali, a venit în cercetare şi cazul colonelului Anastasiade, fostul comandant al brigadei XV Iaşi, propus la avansare.

Nu numai că nu a fost avansat ci a fost trecut menţinut în grad. Aceasta în urma cererei energice a generalului Iarca, care a cerut inlăturarea colonelului Anastasiade, pe motiv că este un militar politician, *care în loc de instrucţiuni dă manifeste politice.*

Se ştie că acest colonel Anastasiade a adresat ieşenilor cunoscutele manifeste politice care au motivat mutarea sa de la Iaşi.

Incendiul din Capitală

Bucureşti.—Azi dimineaţă un puternic incendiu a isbucnit la fabricele Assan.

Focul continuă încă la ora cînd primim ştirea

Discuţia revizuirei

Bucureşti.—Azi continuă la Cameră discuţia asupra revizuirei. Sunt înscrişi vr'o 15 deputaţi.

Revizuirea conştiinţei

Focsani.—D. Duiliu Zamfirescu membru al Academiei, şi-a desvoltat eri în sala Pastia conferinţa anunţată, despre *revizuirea Constituţiei şi revizuirea conştiinţelor.*

Dl. Zamfirescu s'a declarat partizan al revizuirei Constituţiei, dar înainte de aceasta trebue procedat la revizuirea conştiinţelor, fără de care o revizuire a pactului nostru fundamental va remînea fără efectul salutariu dorit.

O declaraţie a d-lui Stere

Bucureşti.—Ziarul «Adevărul» dă ca absolut autentică următoarea declaraţie făcută de d. Const. Stere, imediat ce a terminat cunoscutul d-sale discurs în chestia revizuirei.

Intrebat de un deputat conservator dacă nu crede sincer că, sub regimul colegiului unic, nivelul parlamentului va fi cu mult mai scăzut de cît astăzi, d. Stere a răspuus :

— „Se poate. E chiar probabil că sub acel regim vor fi în Cameră mulţi de al de Sassu. Dar de cine crezi că vor asculta ei? De mine—te asigur“.

Agitaţia muncitorilor agricoli

Bucureşti.—Din Cernăuţi ni se comunică că Joi au avut loc acolo mari manifestaţii organizate de muncitorii agricoli cari sunt opriţi de a veni în Romînia pentru muncile agricole.

Aceşti muncitori au venit în faţa palatului guvernatorului şi au cerut să li se dea de mîncare—în caz dacă sant opriţi de a face munci agricole.

Manifestanţii au fost împrăştiaţi cu jandarmii. Nu mai puţin s'a intervenit la Viena şi după toate probabilităţile, se va reveni asupra ordinilor date de a se opri plecarea muncitorilor din Austria.

Alegerile pentru Constituanta

Bucureşti.—In primul consiliu de miniştrii care va avea loc probabil Marţia sau Miercurea—se va decide definitiv dacă a treia cetire a propunerei de revizuire se va face în Aprilie aşa ca alegerile pentru Constituantă să aibă loc în Mai, sau se va prelungi această cetire pentru la toamnă.

După cît se afirmă va prevala părerea ca cetirea să se facă în Aprilie aşa că alegerile pentru constituantă vor avea loc în Mai.

Distrugerea fabricelor Assan

Bucureşti.—Incendiul de la fabricele Assan a continuat pînă la orele 3 jum. după prînz. Focul a distrus complect Fabrica de sopon şi depozitul de uleiuri.

Din aceste splendide fabrici n'au rămas de cît zidurile.

Pagubile trec de 500.000 lei.

Cercetările făcute de Prefectul Poliţiei Capitalei n'au putut încă stabili cauza acestui incendiu. Se crede că se datoreşte neglijenţei unui lucrător, care din nebăgare de samă a asvîrlit o ţigară peste nişte lucruri, care s'au aprins repede.

In munca pentru localizarea focului, un pompier a fost rinit la faţă.

Catastrofe marine

Din toate părţile sosesc ştiri despre catastrofe marine, întîmplate din cauza marelor furtuni ce au avut loc zilele aceste.

Iată ştirile ce primim în această privinţă.

*

Paris. — Din cauza furtunei, lîngă Brest s'a scufundat vaporul englez Carandol—cea mai mare parte din echipagiu s'a înecat.

*

In portul Lorient, vasele Faure şi Alexandre, s'au inpotmolit. O mare parte din echipagiu s'a înecat.

*

Petersburg. — Furtuna a cauzat mari nenorociri în Marea Azoff. Pagubele sunt foarte mari.

Plecarea unui regiment

Viena.—Regimentul 37 de infanterie din Moravia, care numără in sînul seu foarte mulţi romîni, a părăsit eri Viena plecînd spre Agram.

Regimentul a tost condus la gară de toţi membrii colonjei romîne.

Inarmarile aeriane ale Rusiei

Petersburg.— Elaborarea noului program de aviaţiune militară a fost terminată.

Se vor construi 326 aeroplane de tip ordinar, 10 dreanugturi aeriane, 100 aeroplane mici sistem „Sikorski“, precum şi aeroplane sistem Farman, şi două aeroplane germane sistem Rumpler, două engleze etc.

Se vor comanda de asemenea două baloane dirijabile, unul în Franţa, celalt în Rusia.

Realizarea acestui program trebue să fie terminată la toamna viitoare.

Se caută ucenici

pentru branşa cioplitoriei în piatră avînd etatea de 14 ani şi cu 4 clase priuare. Pentru condiţiuni la

FRITZ FAIRING

Iaşi, Strada Eternităţii, 18

Foarte Important

UN ACORDOR excelent de piane din Lipsca de la renumita fabrică Blüthner a sosit în Iaşi şi stă numai o zi.

Se oferă pentru acordare de piane.

Informaţiuni la Tipografia H. Goldner.

Prăvălii **DE INCHIRIAT de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristotor.**

70,000 Lei **de dat pe prima hypotecă într'un imobil sau imediat după credit. A se adresa la d. avocat Eraclide, str. Sft. Sava.**

VACCINARI

— *cu limfă sviţeriană* —

practică

Dr. A. Steuerman

str. Cuza-Vodă 13

— *Telefon* —

Armasar **frumos tînăr, (5 ani) înalt, negru este de vînzare. A se adresa D-lui Dr. Ratianu str. Cuza-Vodă 46.**

Ocaziune De vînzare o chitară avînd o vechime de peste 70 ani, cu gît dublu şi resonanţă admirabilă. Adresa la redacţie.

Str. Nemţească 6

De vînzare *Casele Str. Lascar Catargi -5, compuse din 4 apartamente, canal, apă, A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

Marele Magazin de Muzică

„MICHELSOHN“

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE

şi

PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.

Planine electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipsig

Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

Note clasice şi moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*

Uneltele agricole *precum şi ori-ce alte maşini agricole, viticole şi industriale din fabricele cele mai renumite se găsesc la Reprezentantul din Iaşi,* a Soc. An. Romîno-germană fost Ventzki. **Ventzki**

ARTHUR N. THALLER

Str. Ştefan cel Mare 29

Depozit permanent

De închiriat *4 odăl, bucătărie, odae de servitor, apă, lumină electrică strada Sf. Sava 8.*

A se adresa D-nei Vlaicu, str. Cuza-Vodă 32.

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

TEATRUL NAŢIONAL

TURNEUL ARTISTIC

L. Storza Bulandra şi Toni Bulandra

MERCURI 19 MARTIE

SAPHO

JOI 20 MARTIE

MAGDA

Biletele la Maximovici Zilnic

Sala Şcoalei „Cultura“

Sîmbătă 22 Martie 1914 va avea loc

O Redută Veselă

cu nenumărate **surprize** dată în folosul

SPITALULUI ISRAELIT

Sub îngrijirea Epitropiei şi a unui Comitet de doamne

Masca facultativă. Toaleta de promenadă

Inceputul la ora 9 sara.

P. S. Persoanele cari, din scăpare din vedere, n'au primit invitaţii speciale. sunt rugate să bine-voiască a se adresa Epitropiei Spitalului Israelit.

REN UMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER"

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sfît. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

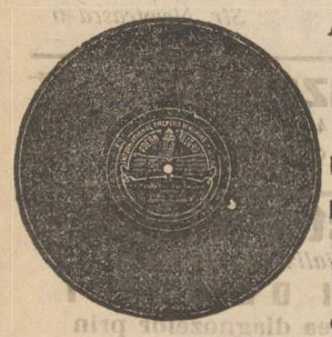

Asemenea a primit **25,000** plăci, în-e pînd de a **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu"**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vas' asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 o/o !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA" BUCUREŞTI

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vârsta de 7-8 iuni, în momentul înţercărei şi în timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL:
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Unsuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriot. *Ceai* rusesc, englez indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol*, *Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna*, *Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao* şi *Clocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „CORONA" —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi mai eftin cu toţii de „vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale Sotrac H. Ohannesian *str. Caza Vodă 42*

„OPINIA"

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat *Piaţa Unirei*

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner *str. Gh. Mârzescu*

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantul „CENTRAL"

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILA NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului Leon From

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domicilliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii la fie-care seară la orele 8

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi conducătorii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. cu Harald Bilhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre Rémond, Willy, Polander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc. etc.

Dreptul **de excluzivitate** a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai **filialei din Iaşi** (Circul Sidoli), asemenea de **privilegii de la** cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în **acelaş timp** cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se restrânge vastitatea tuturor **domeniilor activităţei** omeneşti: această pânză **întrupează** pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.— Escursiuni prin **cele mai** pitoreşti **regiuni din** întregul univers.—Toate sporturile moderne.— Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—**Invenţiile şi noile** descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele **lusufleţite** care ne arată în fie-care **săptămână tot ce se întâmplă mai** de seamă în lumea toată. **etc. etc.**

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare **cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.**

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina **Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.**

CADITORIA CARPETEASCA

„LA MARCHIZUL"

Primesc comenzi după ultimele journale de mode stradine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi ca fiţi bine îmbrăcaţi şi ieftin

Vizitaţi: Cositoria „La Marchizul" Str. Lăuzănesca 21

O FRUMOASA fotografie puţeţi obţine numai în atelierele cunoscutului fotograf al **WEISS** din Piaţa Cuciei Regale Intrea 3 LEI 6 FOTOGRAFII e. poştale.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de **MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME**

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova", unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar irepro şabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapia.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Facuri. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicală. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţiile pleurale

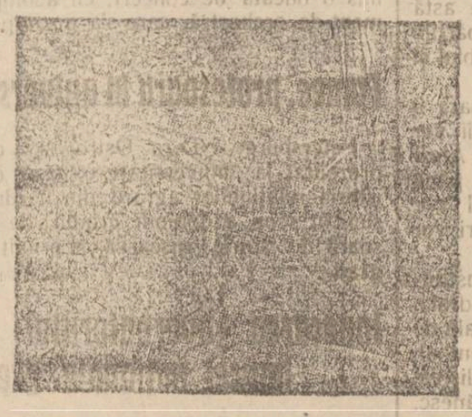

cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No 17 Mîrzescu

ABONAMENTE

5 Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei
BANI

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „
5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mârzescu 17 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul XI—No. 2132 - Mercuri 19 Martie 1914

CRIZA ECONOMICA

Discutarea problemelor puse de liberali au mai avut între altele şi avantajul —dacă avantaj se poate numi—de a distrage atenţiunea de la examinarea situaţiunii economice, pe care o străbatem.

Dacă pînă şi revistele speciale economice, vorbesc tot de chestia agrară şi de cea electorală ?!

Şi cu toate acestea, ne aflăm din nou în criză. Drept este că de cînd a început ea a se manifesta, adică de prin Octombrie şi Noembrie 1912, pînă astăzi se poate zice că n'a încetat cu desăvîrşire.

Acum pare că ar avea tendinţa nu să se liniştească ci din contra, să devie acută.

Suntem ameninţaţi de o nouă criză ? Mai mulţi comercianţi spun că străinătatea a început a restrînge creditele. Nu se mai eliberează marfă pe credit, ci numai contra casă. Comandele apoi, chiar în condiţiunile acestea, se execută greu de tot.

Înăuntru apoi operaţiunile stagnează. Nu se fac vînzări, cumpărări de oare-care însemnătate, ci de abia de cele mici impuse de traiul zilnic. Creditele se cam restrîng.

Unele instituţiuni mari de credit, cum de exemplu: Creditul Fonciar Rural, nu mai lucrează aproape de fel.

Cunoaştem mulţime de proprietari, cari aşteaptă să se realizeze împrumuturile, ce creditul le-a acordat. Ei aşteaptă de luni de zile, şi pînă astăzi nu văd nimic.

Zic unii că proprietarii n'ar voi să realizeze împrumuturile, pentru că scrisurile fiind scăzute, ar perde mult prin vînzarea lor. Şi se pare că au dreptate In adevăr cînd scrisul 5 la sută cotează astăzi 96, pe cînd acum un an se ridicase la 101 şi 102, e uşor de înţeles că cel ce vinde se expune.

Şi de sigur, cînd pe piaţă se aruncă o cantitate mare de scrisuri, şansele de scădere devin şi mai pronunţate.

Se zice apoi de alţii că însuşi creditul nu liberează titlurile, pentru ca să nu provoace o scădere şi mai mare a lor şi deci o panică.

Se mai zice că străinătatea care cumpără aceste titluri, nu le prea vrea acum şi de aceia trebue bună cumpăneală, pentru a se evita un dezastru.

Fapt cert este însă că ne aflăm în criză, că lumea de afaceri se arată îngrijorată.

Dar nu numai atît. Statul, care pînă azi mergea bine, căci cine nu-şi aduce aminte de cîte ori s'a zis şi scris că statul singur are astăzi escedente, pe cînd contribuabilii o duc din deficit în deficit, statul începe a se îngriji.

Ziarele de ieri ne dau ştirea că ministrul finanţelor nu-şi iea răspunderea unui budget, care va fi de 600 milioane.

Care să fie cauza acestei stări de lucruri ?

Negreşit că una din cele principale rezidă tocmai în reformele propuse. Prin faptul că sunt puse în discuţiune ele creiază o situaţiune economică precară. Nu ştim ce va fi mîne şi evident este că cei ce au răspundere pentru această situaţiune să fie prudenţi. Şi de aceia cu drept cuvînt se impune ca această chestiune aceia, adică a reformelor, să fie isprăvită cît mai curînd.

Svonurile de răsboiu pe care o anumită presă le întreţine cu o îndărătnicie demnă de alte cauze, încă nu pot fi socotitte ca străine.

Insă chiar de am lăsa de oparte temerea de războiu, nu e mai puţin adevărat că suferim de criza armamentelor. Şi cum că aşa stau lucrurile, să privim un moment peste hotare. Franţa, rezervoriul pînă astăzi al lumei întregi în ce priveşte bănul, se sbate într'o criză financiară de cele mai îngrijitoare. Lucrurile nu stau mai bine în Austria, Rusia etc.

Dar pe lîngă toate acestea trebue să adăugăm abuzul de credit pe care noi îl practicăm în două feluri: cumpărări pe credit şi emisiuni de titluri, cari sfidează buna rînduială, proporţia. Astfel diferite instituţiuni cum creditele rurale şi urbane, case rurale, etc. liberează mulţime de titluri, cari nu pot fi pompate de economiile noastre.

Puţinul numerar ce posedăm faţă cu emisiunea acestor titluri, şi faţă cu biletele Băncei Naţionale, sunt de sigur o pedică pentru libera circulaţiune,

Dacă insist asupra acestui din urmă punct este, că aproape toate crizele de cari am suferit şi suferim sunt mai mult monetare. *Nu se găsesc bani pe piaţă, acesta e răspunsul pe care îl dau nencetat bancherii.*

Acum, de exemplu, o criză mare ameninţă pe podgoreni. Şi răspunsul ce dau ei asupra situaţiei, e că nu găsesc bani pentru a continua lucrările. Au marfă, au vie, cari sunt valori, dar aceste valori nu se schimbă pentru că lipseşte instrumentul circulator.

Şi atunci ne întrebăm, dacă pentru această situaţiune grea, nu sunt întru cîtva de vină şi legile, cari se referă la circulaţiunea bunurilor şi in genere toate legile economice, cum ar fi aceia a creditului viticol, a băncilor populare, casei rurale etc. N'ar fi oare locul, ca acum cu ocaziunea dezbaterilor, ce se vor produce privitor la modificarea Constituţiei să se cerceteze şi acele legiuiri, după o anchetă făcută de oameni competenţi chiar la faţa locului ?

Chestiunea pe care o atingem aici trebue bine examinată sub toate feţele. Trebuesc căutate remediile cu o zi mai înainte.

Altfel ne putem expune la consecinţe grele. Nimeni nu poate prezice, ce ne aşteaptă mîne.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Mortul viu.

Văzîndu-se mereu sîcîit de către d. Filipescu pe tema alegerilor, d. V. G. Morţun a avut o apostrofă menită a deveni istorică :

— „Că au votat morţii ? Se poate ! Unii din ei au votat şi pentru d-v".

Un ministru de interne trebue să fie bine informat. Concedăm. Dar nu găseşte d-sa că a dus investigaţiile şi chiar ingerinţele prea departe controlînd şi mustrînd pe bieţii morţi că au votat—unii, nu toţi !—cu infama opoziţie.

E drept că morţii cari... votează sunt contingentul sigur al guvernului sau——dacă vreţi—voturi moarte pentru opoziţie. Dar de astă dată opoziţia conservatorilor puri fiind moartă de paralizie, cadavrele vii au votat şi cu dînsa, după proverbul vechiu:

„Morţii cu morţii, viii cu viii"

Primar prin delegaţiune

In sfîrşit Iaşul, care de atîta vreme era lipsit de o administraţie comunală—căci comisiunea interimară se ocupa de orice numai *nu* de interesele vitale ale oraşului—a ramas din nou fără primar.

Alegerea bătrînului domn An. Triandafil la înalta demnitate de primar al Iaşilor nu poate fi tradusă, în limbagiul comun al muritorilor, de cît cu această constatare pe care o facem,—că Iaşul a ramas, de o camdată şi nu se ştie încă pentru cîtă vreme, fără un primar efectiv, afară dacă nu ad mitem că oraşul nostru se poate mulţumi cu un fel de delegat temporar la demnitatea de primar, în timpul căruia *alţii*, dintre culise, să conducă destinele lui.

Recunoaştem că s'au făcut mărturisiri sincere în şedinţa de constituire S'a spus de către primarul *in spe*, de către primarul *uns* cu adevărat, că e vorba de o intermitenţă, de oare ce d. Mărzescu, deputat al colegiului al doilea de Iaşi, este incompatibil cu primariatul, iar Parlamentul fiind o cupat cu chestiuni mult mai serioase, nu poate să improvizeze legi ocazionale pentru a înlătura această incompatibilitate.

Aşa dar situaţia este limpede.

Iaşul are un interpus în loc de un primar activ ; oraşul va fi administrat tot de către un provizorat care se poate întîmpla să fie mai de lungă durată, de oare ce nu este încă de loc sigur că la sfîrşitul acestei luni va avea loc o dizolvare a Parlamentului după o ultimă cetire. Aceasta e puţin probabil, zicem, căci în momentul de faţă prinde tot mai mult consistenţă că d-nii deputaţi vor lua leafa şi pentru zilele de vacanţă.

In rezumat dară.

Informaţiile *Opiniei* au fost perfect exacte. Am spus din timp şi la timp iaşanilor că vor avea pe d. Triandafil „primar". Dacă liberalii au fost destul de abili să dezmintă ştirea prin echivocuri, recunoaştem că e un merit al lor şi că au reuşit a pîcîli pe ieşani.

MICI POLEMICI

Un curios Sfîntu Gheorghe anul acesta căci găseşte mai speriaţi nu pe proletari, ci pe proprietarii mari în ajunul expropierii.

*

De ce pun guvernele să voteze atîtia morţi ?

— Pentru că sunt voturi sigure şi nu costă parale, nici dacă aparţin celor „nobili".

*

Unde se potriveşte intenţia d-lui ministru Duca de a se controla profesorii în viaţa lor privată ?

— La.. privată !

*

Fleva se recomandă «un om care se schimbă».

...Ca şi moneda care devine calpă, pentru că a fost prea de multe ori schimbată.

*

Cetim între anunţurile unui ziar :

„**Profesor** caută preparaţiuni, garantînd elevilor reuşita la examen".

La noi în Iaşi un profesor deschisese cîndva prăvălie cu garanţie la examen — fără preparaţii.

*

„Evenimentul" cere severe măsuri contra băilor jidoveşti, nehigienice.

Ziarul vrea să-şi servească numeroşii crişmari abonaţi de comisarii d-lui Stroja.

*

D-rul Sion era să dee drumul nebunilor de la Socola,

...Nu cumva s'a făcut carpist?

D. C. Stere şi Definiţiunea Dreptului

D. C. Stere e convins că desfăşurarea fenomenelor sociale se face pe o cale rea sau bună, după cum s'a întrebuinţat o definiţiune *bună sau rea a fenomenului. N-o credeţi cînd v'o afirm, căci e de necrezut. Insă iată întreruperea pe care a făcut-o d. C. Stere şefului conservatorilor-democraţi, d. Take Ionescu, în discursul rostit asupra revizuirii, din care reesă afirmarea de mai sus.*

D. Take Ionescu vorbea despre reformele din 1907 asupra servituţei de păşune, *pe care voiau liberalii s-o impue proprietăţii ; şeful democraţilor a combătut-o, arătînd că o asemenea reformă este inconstituţională. Iată textul după note stenografice, ce spune:*

D. *Take Ionescu :* Servitutea de păşune violează principiile constituţionale. Am combătut-o cu toată energia. Era convingerea mea adîncă şi datoria mea să combat această servitute de păşune, care în realitate era o expropriere parţială şi neconstituţională, pentru că, cu textul actual al Constituţiei, expropierea cuiva în folosul altuicuiva nu este permisă. Şi de sigur.....

D. *C. Stere: Era o eroare a definiţiunii dreptului.*

D. *Take Ionescu :* Eşti în eroare complectă, d-le Stere. Proprietatea, ca orice drept, poate fi limitat, dar nu poate fi aservit în folosul unui altuia ; poate fi limitat pentru interes general...

Şi domnilor, aveam atîta dreptate, în cît eu spuneam în secţiune ; după servitutea de păşune se va cere servitutea pentru locurile de arătură. D. Stere în francheţa sa a şi zis : aşa este, aşa este gîndul meu.»

Am redat pasajul acesta complect, pentru a învedera tuturora concepţia d-lui Stere asupra rolului *definiţiunii* în înlănţuirea fenomenelor sociale.

Vedeţi cum d. Stere zice : *era o eroare a definiţiunii dreptului.* Ar urma că o bună definiţie ar schimba faţa lucrurilor. Şi fireşte că definiţia cea bună a dreptului n'o ştie de cît d. Stere. Se subtînţelege Dar la întreruperea d-lui Stere, i s'a răspuns pe loc de d. Take Ionescu, *eşti în eroare complectă,* d-le Stere.

Ştiam că definiţiunile sunt nişte noţiuni logice menite a uşura înţelegerea între oameni, că definiţiile trebue să corespundă realităţei, iar nu aceasta să se conformeze definiţiunii.

Se prea poate ca d. Stere să fi gîndit alt ceva, dar aceasta reesă din cuvintele redate în stenografie.

Cum că această interpretare dată de noi e cea adevărată, e că d. Stere n'a mai ripostat şefului democraţilor şi nici n'a respuns asupra acestui punct ceva, în discursul ce-a rostit asupra revizuirii.

V.

ECOURI

Sinuciderea unei pisici. — O chestie foarte controversată e aceia de a se şti dacă animalele pot sau nu, să se sinucidă. Desigur, nu se va putea rezolvi de cît prin o lungă serie de observări. strict verificate. Pînă una alta, iată un fapt pe care-l raportează ziarele nemţeşti şi a cărui autenticitate e garantată.

La Breslau, stăpînul unei mîţe îi înecase patru puişori, lăsîndu-i al cincilea. Dar a doua zi muri şi acesta. Pisica a suportat uşor pierderea celor patru pui; moartea celui din urmă o dezesperă într'atît în cît, spre seară, se aruncă în apă. O spălătoreasă, crezînd că e vorba de un accident, a scos animalul pe jumătate asfixiat. Mîţa fu închisă şi bine vegheată. Totuşi, a doua zi a reuşit să înşele observarea stăpînilor şi să fugă din casă. Alergă din nou la râu şi se înnecă definitiv.

OAMENI ŞI LUCRURI

Aniversare tristă

In una din zilele aceste din urmă telegramele ziarelor relatase ceremonia mai mult de cît tristă a unei istorice aniversări: luarea Adrianopolului de către Bulgari.

Marea serbătoare de altă dată a devenit, numai în intervalul de un singur an de zile, o sumbră tragedie. Şi poate că evenimentele ar fi luat cu totul altă înfăţişare, dacă Bulgarii, mărginiţi în mijloace şi nemărginiţi în ambiţiuni, nu s'ar fi îndărătnicit a cuceri Adrianopolul, — inema însăşi a Turciei.

In timpul asediului Pierre Loti scria:

« ...Drepte, pretenţiile Bulgarilor asupra Adrianopolului: Dar, mai întâiu, oraşul nu a căzut încă ; el rezistă în chip splendid ca şi Belfortul nostru. Apoi, chiar dacă oraşul acesta care se stînge de foame — în timp ce vede trecînd mereu, ca în bataie de joc, sub rîndurile sale şi chiar în trenurile sale proprii, vagoanele încarcate de alimente trimise inimicului său —, chiar dacă ar cădea, stinsă de foame, oare n'ar trebui să se facă cele mai serioase presiuni asupra Bulgariei şi a prinţului ambiţios al ei, ca să lase oraşul tot în mînile Turciei ?

« ...Nu numai că Adrianopolul este vechea capitală sfîntă a Turcilor, plină de amintiri istorice şi de mormintele morţilor lor mari şi scumpi, dar el este astăzi un oraş cu totul musulman, unde Bulgarii alcătuesc numai o infimă minoritate şi întreg vilaietul dimprejur este populat de musulmani, mai mult de cît pe două treimi.

E adevărat ; aşa cum merg lucrurile, acea populaţie a satelor, cărora Ferdinand de Coburg îi făgăduieşte fără a rîde, o « situaţie privilegiată » sub viitoarea lui domnie, nu va fi peste puţin, decît un morman de cadavre. Dar, în sfîrşit, cu ce drept să se jertfească rămăşiţele din urmă ? Ce etichetă umanitară se va găsi pentru a îndreptăţi furtul unei provincii pe dreptatea şi bunul simţ ce o leagă de Turcia ? Cum să nu tresari de scîrbă înaintea presiunilor ce se exercită numai asupra Porţii ! Cel puţin dacă Franţa n'ar lua parte la această ruşine !...»

Scrisele poetului, romanticului Loti s'au aratat profetice.

Mai presus de diplomaţie, s'ar zice că Destinul însu-şi s'a însărcinat să nu se îndeplinească visul presumţios şi orgolios al Bulgariei. De aceea aniversarea « căderei » Adrianopolului este o tragică reminiscenţă pentru vecinii noştri.

Rodion

Art. 132 Const.

şi legiuirile la care se referă

XI

Mai departe urmează d. Radian să argumenteze în sensul ideei sale, zicînd: „Nu se poate deduce din principiul general înscris în acest art. că legiuitorul constituant să fi voit a modifica principiul inalienabilităţii din legile existente, de oarece, pe lîngă celelalte motive expuse, *nu se vede interesul social care să-l fi determinat la aceasta*". Se poate ca d. Radian să nu vadă interesul social dar membrii constituantei l-au văzut şi l-au exprimat în cuvinte precise, precum am văzut mai sus şi precum vom arăta cînd vom face dare de samă a discuţiilor urmate în ambele corpuri legiuitoare, cu ocazia votării art. 132. D. Radian complectează această idee astfel: *„Asemenea vînzări de la sătean la sătean legiuitorului îi erau indiferente, prin faptul că pămînturile, în cantitatea fixată de dînsul, se găsiau în mîna cultivatorilor săteni ; scopul era pe deplin ajuns»*. Este ştiut însă că nu numai d. Radian, dar şi alţii şi chiar Curtea de Casaţie judecă la fel. Iată un om viţios, avînd 3—4 copii, se găseşte proprietar al unui lot de pămînt, dobîndit nu importă în baza cărei legi şi cînd anume.

El bea la cîrciumă, face datorii, încurajat de un *consătean*, care are ceva parale, dar nu are pămînt. De la o vreme se naşte în capul împroprietăritului ideea de a vinde o parte din pămîntul său, sau chiar întreg lotul său, acelui *consătean* care este aşa de bun şi se oferă a plăti cîrciumarului datoria, ba încă îi mai dă şi ceva parale.

Intr'o zi, pe ascuns, fără să ştie nime din familie, improprietăritul se duce cu *consăteanul cel bun* la tribunal şi face acte de veşnică vînzare, prin care omul viţios, din acel moment, este lipsit pentru totdeauna de pămînt, care trece în mîna *consăteanului* neîmproprietărit. D. Radian zice că această operaţie este indiferentă, căci pămîntul a trecut de la un sătean la altul care nu avea pămînt, dar nu observă că **un tată a comis crima de a desproprietări pe copiii săi pentru a împroprietări pe un străin, fie el chiar consătean.** A doua zi, după facerea actului de vînzare, vedem **nenorocita familia vînzătorului,** ne mai avînd pe ce se hrăni, şi **fericita o familie străină,** care în genere se face proprietară prin fraudă, profitînd de slăbiciunea unor viţioşi şi slabi de minte din cauza alcoolizmului, pe care îi amăgeşte cu te miri ce. Oare nu este un interes social de a proteja interesul **familiei** faţă de interesul unui **consătean viclean** şi fără scrupule ?

Dar se pot cita zeci de mii de cazuri de această natură ; şi d. Radian, şi alţii ca d-sa, declară că nu văd nici un interes social de a opri alienarea între săteni. In lipsa de cunoştinţă a faptelor, în lipsa de informaţiuni necesare stă o astfel de nedumerire, care este cauza argumentării greşite adoptată şi de Curtea de Casaţie, împrejurare care a adus cea mai gravă turburare în starea economică a ţăranului romîn : toţi amăgitorii tronînd în oameni cuprinşi iar cei cu drepturi şi familia lor, luptîndu-se în mizerie şi formînd veşnic un numeros element de nemulţumiţi. Ei bine, de aceştia s'a îngrijit Constituanta de la 84, adecă a luat măsuri ca să nu se mai poată întîmpla asemenea cazuri, care se crede că fusese destul de numeroase şi destul de cunoscute înainte de 1884, iar după acest an au fost tot aşa de numeroase pentru că prescripţiunile categorice ale art. 132 din constit. n'au fost luate în considerare de Instanţa noastră supremă.

„Avînd în vedere, zice d. Radian, *că şi constituanta de la 1884 tot această preocupaţiune a avut-o, ca asemenea pămînturi să rămîie cultivatorilor săteni".* Cum că această preocupare a avut-o constituanta de la 1884, nici o îndoială nu există ; dar pentru ca d. Radian să tragă concluzia sa, trebue să dovedească cum că constituanta a avut **numai** această preocupare şi **nici de cum o alta pe lîngă cea dintâi ;** altfel se face un sofism rezultînd din acea că premiza are un cuprins mai restrîns de cît cuprinsul concluziei.

Insă nici d. Radian şi nimine altul, nu va putea dovedi că constituanta din 1884 n'a avut altă preocupare de cît ca pămînturile să rămîie **între săteni,** ci din contra am văzut şi vom vedea mai

Laptele condensat NESTLE

este necesar în ori şi ce casă fiind cel mai bun pentru menaj.

Cutia Lei 1.20. — **De vînzare pretutindeni.**

Cereţi mostre şi modul de întrebuinţare la casa „NESTLE" Str. Mîntuleasa No. 6.

— A se referi la acest anunţ. —

cu amănunte că legiuitorul a vrut ca pămîntul să rămîe **în familia celui împroprietărit**, ferindu-l nu numai de **orăşeni,** ci şi de **săteni vicleni** şi abuzivi.

„*De altmintrele,* continuă fostul prezident al Tribunalului Suceava, *inalienabilitatea absolută nu s'ar justifica nici în interesul chiar al cultivatorilor săteni, de oare ce asemenea pămînturi, prin succesiune abintestat, s'ar divide în cantităţi aşa de neînsemnate, că nici o cultură nu ar fi posibilă pe dînsele*". S'ar putea zice la prima vedere că această urmare ar fi un defect al sistemului de *inalienare absolută* adoptat de legiuitorul din 1884, însă din acest pretins defect, nu se poate scoate un argument pentru negaţiunea sistemului. In realitate însă numai în familiile prea numeroase şi într'un timp indelungat de ani cam în trei sau patru generaţii, s'ar ajunge la o divizare prea mare, dar nu aşa de mare ca să fie imposibilă ori-ce cultură.

Săteanul ştie ce să facă cu pămîntul, şi dacă i-ar veni numai 10 prăjini dintr'o împărţeală, el preferă împărţală în natură de cît să vîndă pămîntul spre a împărţi preţul.

Numai viţioşii, alcoolici nu se gîndesc că vînzînd pămîntul, îşi lasă copii în mizerie. Chiar dacă motivul alienării ar fi o mare nevoe totuşi, existenţa unei familii fiind legată de pămîntul ce are, este mai bine să nu se conceadă nici această excepţie. Este evident că toate aceste consideraţiuni au fost avute în vedere când s'a redactat art. 132. Pămîntul într'o familie de agricultori trebue privit nu ca un obiect, de care te poţi lipsi fără vre-o pagubă simţită. Pămîntul este cea mai valoroasă avere ce poate avea omul: el este baza dezvoltării familiei, temelia naţiunei şi este logic să admitem că, oricît de puternice motive ne-am inchipui că ar pleda pentru alienare, tot este mai bine şi mai în interesul familiei ca pămîntul să nu-l poată instreina şeful ei, întru cît preţul fiind bani, aceştia se pot pierde într'o intreprindere rău calculată, sau poate să-i fure cineva, sau să-i împrumute fără nici o garanţie, astfel să nu-i mai vadă, etc. Acestea sînt acele «*noui consideraţiuni generale*» pe care o îndelungată experienţă le-a adus la cunoştinţa membrilor constituantei din 1884 şi pe care nu le prevăzuse nici legiuitorul din 1864, care a fost foarte grăbit, nici constituanta din 1866, după un interval abia de doi ani,—cînd nu se putuse observa defectele sistemului, care defecte au fost observate în 1884, observaţiuni care au avut de rezultat schimbarea vechiului sisem, precum se vede clar din redactarea art. 132. Nu tot aşa a tratat constituanta *schimbul de pămînt contra pămînt* şi este uşor de înţeles pentru ce. Schimbul s'a permis nu numai între săteni ci chiar cu orăşeni sau cu marii proprietari, însă cu acest corectiv prevăzut anume: *ca pămînturile să fie de aceeaşi cantitate şi calitate.*

Principiul schimbului a fost luat din legea de la 1879 şi introdus în art. 132 din constit. de la 84.

Toate dispoziţiile contrare din legile anterioare au fost abrogate prin art. 129 între care este şi **alinarea între săteni** pe care legea din 84 n'a mai prevăzut-o ca în 64 şi 66 şi pe care zadarnic au încercat şi încearcă unii să o prezinte ca **subînţeleasă!!..**

V. Cireş
avocat

Sala Şcoalei „Cultura"

Sîmbătă 22 Martie 1914 va avea loc

O Redută Veselă

cu nenumărate **surprize** dată în folosul

SPITALULUI ISRAELIT

Sub îngrijirea Epitropiei şi a unui Comitet de doamne

Masca facultativă. Toaleta de promenadă

Inceputul la ora 9 sara.

P. S. Persoanele cari, din scăpare din vedere, n'au primit invitaţii speciale, sunt rugate să bine-voiască a se adresa Epitropiei Spitalului Israelit.

CUVÎNTARE

rostită în Capela Seminarului «Veniamin Costache» cu prilejul patronului, de către elevul din clasa VIII, Ioan G. Nicolau

(urmare)

Prea Sfinţite Stăpîne,
Fraţilor,

Iată şi pe sf. Grigorie Teologul, mai întăi în oraşul Naziano şi mai apoi în Constantinopole, mîngîind poporul în nenorociri, predicînd cu putere contra păgînilor şi contra Iudeilor şi explicînd învăţăturile înalte de credinţă, prin cugetări luminoase.

Iată-l, în sfîrşit, şi pe sf. Ioan Gură de aur, mîngăitorul, părintele iubit a mii de săraci şi văduve, smuls mai mult cu deasila din mijlocul iubiţilor săi credincioşi din Antohia şi pus în scaunul arhieresc din Constantinopol.

Cîmpul lui de muncă i se înfăţişează mult mai întins, mai larg, lucrul rămîne însă acelaş. Şi cu mai mult zel apără credinţa, cu mai multă rîvnă îndeamnă la o viaţă creştinească poporul, în cuvîntări care fac inimile să bată şi ochii să verse lăcrămi de pocăinţă. Infiinţează case pentru streini, pentru săraci, pentru bolnavi, ocroteşte şi sfătueşte pe cei prigoniţi şi predică o viaţă aspră, el însuşi fiind pildă înaintea tuturora.

Şi cu toate suferinţele care i se măreau prin persecuţiile ce se inteţeau asupră-i din ce în ce mai mult, sufletul său a rămas curat, tare şi luminos.

Dar furtuna se întărită asupra-i. Fraţii săi episcopi îl judecă, îl condamnă şi Impăratul porunceşte isgonirea lui din Constantinopol. Poporul însă, turma lui dragă, îl înconjoară cu inima strînsă de durere. Păstorul iubit se sue atunci pe amvon şi într'o cuvîntare fără pereche, îşi arătă toată dragostea sa către turmă şi toată nădejdea în Dumnezeul dreptăţei.

Părăsind apoi Constantinopolul, un cutremur puternic îngrozi pe judecătorii săi şi puse în ferbere poporul.

Sf. Ioan Gură de aur este adus înapoi in mijlocul bucuriei tuturor credincioşilor. Aceasta însă nu pentru multă vreme, căci duşmanii săi încep iarăşi a ieşi din umbră...

...Dar ce vorbesc eu? Mi-ar trebui ceasuri întregi ca să pot pune în deplină lumină viaţa plină de fapte măreţe, nu numai a sf. Ioan Gură de aur, ci a fiecăruia dintre cei trei sfinţi lerarhi. Cărţile scrise de ei şi comentariile făcute asupra lor, alcătuesc o bibliotecă întreagă şi într'o cuvîntare ocazională, nici nu se poate aminti.

Ceia ce însă trebue să facem, iubiţi colegi, este a le cerceta cuprinsul şi a-le culege inţelepciunea şi frumuseţea, pe cît ne îngădue timpul şi priceperea. Şi aceasta cu atît mai vîrtos, cu cît noi trebue să ne pregătim şi să ne întărim pentru chemarea noastră.

Suntem la o răspîntie de mare însemnătate în viaţa noastră şi trebue să ne dăm deplin sama de pasul pe care-l facem. In faţa marei taine a preoţiei, trebue să ne privim în adîncul sufletului nostru şi să ne întrebăm de suntem sau nu vrednici de chemarea aceasta Dumnezeiască. „Preoţiea zice sf. Ioan Gură de Aur,—este ceva înfricoşat; puterea ei este mare, demnitatea şi serviciul ei este din numărul darurilor celor mai mari, divine!"

In faţa acestei taine, sf-ţii Trei-lerarhi s'au tras îndărăt cu frică şi, în singurătatea pustiului, ş'au întărit sufletul.

Şi noi suntem datori să ne retragem în singurătatea conştiinţei noastre, în tăcerea cugetului nostru şi să căutăm sprijinul trebuitor înăuntru nostru. Şi dacă, într'adevăr, în sufletul nostru, dragostea şi credinţa în chemarea noastră înaltă, se ridică ca o stîncă, să păşim către altar cu încredere în noi şi în Dumnezeu şi să fim siguri că în lupta de mai tîrziu, sufletul nostru abătut, spre această stîncă va sbura din cînd în cînd, şi aici îşi va răzima aripele obosite, reîmprospătîndu-şi puterile. Aceasta să cugetăm în faţa marei taine a preoţiei.

Şi de ne vom îmbrăca în haina ei sfîntă, prin viaţa noastră, să ne apropiem pe cît e cu putinţă de aceia a sfinţilor Trei-lerarhi. Să fim pătrunşi de puterea şi de răspunderea grea a preoţiei, ca şi ei, şi să căutăm a fi povăţuitori cu dragoste pentru turmă, viaţa noastră însăşi fiind pildă tuturor.

Să ne întipărim bine în minte cuvintele sfintei Evangelii: „voi sunteţi lumina lumi" (Matei V, 14) şi în alt loc: „păstorul cel bun, sufletul său îşi pune pentru oi" (Ioan X 11).

Lumina minţei noastre să lumineze turmei calea, căldura inimii noastre s'o îndemne a ne urma, iar faptele noastre să fie spre folosul şi pilda poporului întreg. Viaţa noastră însăşi, iubiţi colegi, să fie o jertfă pentru ridicarea poporului nostru care să-şi pună sufletul pentru ei.

Acestea să fie gîndurile care să ne înînsufleţească astăzi, cînd sărbătorim pe cei „trei dascăli, ai lumii şi lerarhi"— după cum îi cîntă biserica.

Să ne gîndim că „dacă ei ne-au lăsat moaştele lor, mai vîrtos ni-au lăsat viaţa lor" *) plină de muncă şi de jertfă. Şi aceasta trebue să ne fie şi nouă un mijloc de înălţare sufletească şi o ţintă în străduinţele noastre de conducători ai turmei lui Hristos. Amin.

*(Din „Cugetări" de N. Iorga.

INFORMAŢII

Amintim că în seara de Joi 20 Martie, d. Lascar Antoniu, îşi va desvolta la clubul nostru conferinţa anunţată vorbind „despre Reforma electorală".

O ştire din sursă oficială din Athena, anunţă că prinţul moştenitor al Greciei va pleca spre Bucureşti la 26 a lunei, însoţit de doi aghiotanţi.

Diadocul va fi în Bucureşti Duminică în 30 Martie.

Direcţiunea Căilor ferate romîne a luat dispoziţiunea de a trimite la Predeal un tren special, care va conduce pe Principele George la Bucureşti.

Diadocul nu va remînea în Capitală de cît două zile, după care Suveranii şi întreaga familie princiară va petrece sărbătorile de Paşti la Sinaia.

Logodna va avea loc probabil la 8 Aprilie. ziua aniversărei naşterei regelui Carol, la Sinia.

Se vorbeşte că şi regele şi regina Greciei vor sosi deasemenea la Sinaia cu acest prilej.

D. Georgel Mîrzescu, deputat a declarat eri la Primărie, că alegerile pentru constituantă nu vor fi în nici un caz amînate şi vor avea loc cel mai tîrziu la 15 Mai.

Serbarea societăţii ortodoxe a d-nelor romîne, care era fixată pe mîine 16, Martie, s'a amînat pentru o zi ce va fi anunţată la timp.

D-na Maria P. Pomîrleanu a fost numită în postul III de la şcoala Butea, judeţul Roman.

Vineri în 21 Martie, ora 5 jum. după prînz, d. Ioan Mitru, directorul şcoalei normale „Vasile Lupu" îşi va desvolta în localul cercului didactic conferinţa: *Despre Romînii din Bucovina*".

Administraţia comunală a fixat pe ziua de 22 Mai licitaţia pentru darea în întreprindere a întreţinerei pavagiului cu asfalt.

D. Mircea Pella a obţinut congediu de o lună de zile la Conservatori, fiind suplinit de d. Em. Manoliu.

Din sursă sigură aflăm că d. N. Iorga a cerut Ligei culturale să-i înapoieze cărţile pe care le-a depus la sediul Ligei din Capitală şi pe care nu le consideră ca donate, ci împrumutate Ligei.

Toţi revizorii şcolari au fost convocaţi pentru Sîmbătă la minister, pentru a se consfătui în vederea conferinţelor generale.

Producţia Conservatorului—Duminică 16 Martie a avut loc a II-a producţie dată de elevii conservatorului de Muzică şi Artă Dramatică.

Producţia este deschisă de clasa de flaut a d-lui prof. Roşca, reprezentată de elevul Ghelber Isac, cu „Aida" fantezie de Luigi Hugues.

Urmează micul Garabet cu concertul No. 9 (la minor) de Beriot şi Andantino pentru vioară, de Padre Martini Kreisler. Bucăţile bine alese. Foarte interesant a fost Concertul Fantezie pentru Cornet á Piston de W. Popp cu elevul Momocel. Domnişoara Grigoriu, în sonata la bemol major de Weber, ne a arătat că posedă un mare temperament, o tecnică îngrijită şi un ton plin. Este o demnă elevă a maistrului Sibianu. Un real talent este şi d-şoara Acontz, clasa d-nei Burada.

Urmează elevele clasei de canto, violină şi piano.

Inchei sub plăcuta impresie ce mi-au lasat-o d-şoara Grünberg (canto) şi d. Ghiţescu (declamaţie).

Domnişoara Grünberg ştie să se folosească de sfaturile maistrului Mezeti şi să ne cînte cu frumoasa-i voce melodii splendide.

D. Ghiţescu a smuls lacrămi cu «Greva Fierarilor» de François, Coppée.

Domnişoarele Grünberg, Grigoriu şi d. Ghiţescu fac fala Conservatorului.

Noutăţi literare; « Versuri şi Proză» anul III No. 6 cu articole şi versuri de I. M. Raşcu, Hidalgo, Enric Furtună, M. Cruceanu, V. Demetrius, N. Vondra, I. Laurian etc.

— „Ilustraţiunea Romînă" anul IV No. 2, cu articole de actualitate şi ilustraţii numeroase artistic executate.

Excursiunea Profesorilor şi Studenţilor din Iaşi.—Excursiunea va avea loc numai la *Constantinopol*, nu şi la *Atena* după cum s'a anunţat.

Plecarea va avea loc în seara zilei de Sîmbătă 29 Martie a. c. din Iaşi, Duminică seara plecarea din Constanţa pe vaporul *Principesa Maria*; Luni la amiază sosirea la Constantinopol, unde în interval de o săptămînă se va vizita oraşul, muzeele, Scutari etc.

Marţi 8 Aprilie îmbarcarea din Constantinopol, Miercuri 9 Aprilie la Constanţa şi Joi 10 Aprile în Iaşi.

Călătoria se va face în cl. II, atît în tren cît şi pe vapor.

Inscrierile se închid *irevocabil Marţi 18 Martie c.*

Persoanele ce doresc să ia parte, se pot înscrie între orele 11—12 a. m. şi 7 jum.—8 jum, seara la Centrul Studenţesc la *d. Victor Gh. Cădere.*

La societatea de construcţii « Vulturul » a fost ales următorul comitet: A. D. Atanasiu preşedinte, V. Antoniu vice-preşedinte, Raymond Scolari, Gh. Luchian, Emil Carsperschi, Filip Guglielmety şi C. Dobrovici, membri.

La banca populară de pe lîngă numita societate s'a ales următorul comitet:

A. D. Atanasiu preşedinte, V. Antoniu vice-preşedinte, Andrei Luca, Leon Hodan, Haralamb Bulgaru şi Gh. Luchian, membri.

Nu este vorba de înfiinţarea unei nuoi catedre la Conservatorul de muzică ci de transformarea catedrei de comedie, ocupată astăzi de d. M. Pella.

Catedra va fi pusă la concurs pentru ziua de 6 Iunie. Salariul profesorului va fi de 300 lei

D. profesor Ilie Bărbulescu ne roagă să comunicăm că şi d. O. Tafrali, prof. la facultatea noastră de litere, face parte din comitetul pentru sărbătorirea alegerii d-lui A. D. Xenopol ca membru asociat străin al Insitutului Franţei. Numai printr'o regretabilă greşală tipografică nebagată în seamă la timp, numele d-lui Tafrali n'a fost trecut printre ceilalţi membri ai comitetului în «Apelul» publical de noi acum 3 zile şi care-i tipărit şi în foi separate.

«Curtezana», uriaşă desfăşurare după romanul „La Glu" de Richepin, se reprezintă pentru ultima oară astă seară Marţi în sala circului Sidoli.

«Curtezana» e o operă fenomenală care pune în umbră absolut totul ce s'a înscenat pînă azi de cinematograf. Succesul formidabil al acestei arte noue e cel mai sublim punct atins de această miraculoasă invenţie modernă.

In rolul principal apare d-ra Mistinguett o stea a scenelor pariziane. Celelalte roluri sunt interpretate de corifeii Comediei Franceze din Paris.

Direcţia cinematografului Pathé-Freres (Sala Sidoli) oferind pînă astăzi adevărate opere de valoare ca „Les Misérables" de Victor Hugo, „Germinal" de Emile Zolla, etc,, prin filmul „La Glu" reproduce una din cele mai bune producţiuni literare ale lui Jean Richepin, membru al Academiei Franceze.

Epitropia Generală
a
Casei spitalelor şi ospiciilor Sft. Spiridon Iaşi

Face cunoscut că, în ziua de 15 Aprilie 1914, orele 3—5 p. m., se va ţine în camera acestei Epitropii licitaţie publică cu oferte sigilate pentru furnizarea materialelor de pinzeturi şi altele notate mai jos, necesare spitalelor acestei Case şi anume:

8000 metri pînză de bumbac fire resucite sau Romburg de 85 cm. lată
2000 metri pînză idem de 100 cm. lată.
6000 metri americă cu dungi roşe de 85 cm. lată.
2000 metri zefir albastru de 100 cm. lată.
1500 metri pistră de In gri albă de 105 cm. lată.
1200 m. pînză de mindire de 105 cm. lată.
1200 m. flane barchet alb de 80 cm. lată.
1000 metri hasa de 90 cm. lată.
1000 metri indiană de 105 cm. lată.
1000 metri oxfort pentru scutice de 80 cm. lată.
800 metri doc gri de 115 cm. lată.
800 metri materie grade livre de 80 cm. lată.
800 metri flane barchet colorat de 80 cm. lată.
600 metri materie ţesută alb cu negru de 115 cm. lată.
500 metri doc ecru de 100 cm. lată.
400 metri zefir carele de 150 cm. lată.
600 pachete bumbac Harland No. 8.
1000 bucăţi şervete de olandă de 60/85 ctm.
100 bucăţi cergi sere cu iniţialele E. S. S. cusute de 1 m. 40 / 2 m. 20

Concurenţii sunt invitaţi a se prezenta în acea zi însoţiţi de o garanţie provizorie de 2000 lei, iar cea definitivă va fi de 10 la sută asupra sumei rezultată la licitaţie.

Licitaţia se va ţine conform Art- 72—83 din legea contabilităţei generale a Statului.

Licitaţia se va face în parte sau în total după apreciarea Epitropiei.

Condiţiunele şi ori-ce alte informaţiuni se pot vedea şi lua în ori-ce zi de lucru la serviciul Ad-tiv din cancelaria Epitropiei.

Opera acestui dramaturg care se reprezintă astă seară, sub titlul de «Curtezana» se desfăşură violentă, impresionantă, ironică şi a cărei acţiuni captivează asistenţa pînă la ultima scenă. (5 acte).

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri.

Contele şi Ţiganca, dramă (seria Tanagra)—Prince şi casierita, comedie interpretată de inimitabilul humorist parizian—Afară de cinematograf vor debuta copiii fenomenali Richard şi Frieda. Producţii fenomenale cu 11 diferite instrumente muzicale.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant", după romanul lui Jules Verne——«Cavalerul roş» de Alexandre Dumas —„1793" de Victor Hugo — «Marie Tudora" de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—etc.

Căile ferate ungare au înştiinţat direcţia Liceului Naţional din localitate că s'a acordat o reducere de 50 la sută pe linia Orşova—Budapesta—Fiume în vederea excursiunei în Italia a elevilor clasei a VII ai numitului liceu.

O similară reducere a fost acordată pe căile ferate italiene.

„Unirea Educătoarelor Romîne" îşi va ţinea obicinuita şedinţă *Joi 20 Mart,* ora 4 jum. in localul Şcoalei Secundare „Oltea Doamna".

Se va discuta chestiunea Dreptului de vot pentru femei şi a apartunităţii unei intervenţiuni cu ocazia Constituantei.

Membrele sunt rugate a veni toate la întrunire şi a aduce prietene şi prieteni.

Diverse.— Pentru ziua de 21 April curent, a fost scoasă la licitaţie aprovizionarea de pietriş şi piatră spartă necesară întreţinerii şoselei naţionale Tîrgul-Frumos-Hîrlău, pe anul 1914 | 1915.

— Ministerul a aprobat ca d-na Eliza Vasiliu institutoare la şcoala de fete No. 5 din Bîrlad, să fie detaşată pe 1 April la şcoala de fete No. 10 din localitate, în locul d-nei Comarnescu trecută pe aceiaşi zi la pensie.

— Aseară un anume Grigore Dimitriu, din strada Belvedere 14, fiind grav bolnav, fu transportat la spitalul Paşcanu.

Aici însă nu fu primit şi se înştiinţă salvarea pentru a-l transporta la locuinţa sa din strada Belvedere. Pe drum Grigore Dimitriu încetă din viaţă.

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Reprezentanţi: Sam. Löbl, Bucureşti.

ULTIME INFORMAŢII

N'a lipsit mult ca faimosul dr. Sion, directorul serviciului sanitar superior, să dee Iaşului o nouă gravă lovitură.

Budgetul Sfîntului Spiridon, urmînd a fi aprobat de către serviciul sanitar, d. dr. Sion a redus din budget suma de 314000 lei pe care Statul o acordă Spiridoniei pentru ca subvenţiune pentru trei aşezăminte ospitaliceşti în cari se primesc bolnavi ce cad în sarcina statului. Intre aceste trei se află şi ospiciul de nebuni de la Socola,

Primind budgetul astfel cenzurat, epitropia a răspuns ministrului de interne că va fi nevoită a licenţia bolnavii întreţinuţi din acel fond.

In urma acestei ameninţări budgetul a fost aprobat pentru anul viitor, iar d. dr. Sion a scăpat de concurenţa atîtor nebuni lăsaţi liberi pe străzile oraşelor.

In vederea echilibrării budgetului, administraţia comunală proectează să suprime suma de 180,000 lei, ce se prevedea pentru repararea de străzi.

Cele dintăi grupuri de muncitori agricoli bucovineni au început să soseasca în localitate.

Se pare că guvernul austriac a revenit asupra hotărîrei luate şi permite acum eşirea din ţară a acestor munciiori.

Ziarul „Viitorul" de astăzi ne aduce ca ştiri şcolare. cum că învăţătorii suplinitori, printr'o delegaţie, au prezentat memorii corpurilor legiuitoare prin care cer să li se hotărască soarta lor, dîndu-li-se stabilitatea.

Cererea lor dreaptă, pentru acei cari au 10—25 ani în învăţămînt a fost studiată de d. Lascar, fostul secretar general şi s'a făcut un proect de lege care s'a depus in Cameră în ultimele zile ale guvernului de colaborare, proect prin care se hotărî stabilitatea suplinitorilor.

Tot în „Viitorul", cetim că învăţătorii avansaţi din Focşani, sub preşidenţia inspectorului Teodoru, s'au întrunit într'o conferenţă, şi au cerut reducerea stagiului de 6 ani cît e prevăzut în lege, pentru ca să poată trece de la sate la oraşe, ca institutori.

Şi această chestiune a fost rezolvată de fostul guvern, făcîndu-se un proect de lege, prin care se reducea termenul de stagiu de la 6 ani la 2 ani,

Proectele de legi nu au putut fi trecute din cauza retragerei grăbite a guvernului de colaborare.

La invitaţia ce i-au adresat-o profesorii de la Facultatea de litere, d. A. D. Xenopol a răspuns că acceptă banchetul proectat, însă după ce se va întoarce din Paris, unde se duce pentru a rosti discursul de recepţie la Academia de ştiinţe politice şi morale.

D. Xenopol va vorbi despre „situaţia actuală politică în Romînia"

Administraţia comunală a cerut azi ministerului de interne confirmarea alegerei făcute eri în persoanele d-lor Triandafil, ca primar, Tomida şi Toma ca ajutori de primar şi a d-lui Osvald Racoviţă ca ofiţer al stărei civile.

Joi 20 şi Vineri 21 Martie urmînd a fi în Bucureşti Congresul maiştrilor şi maestrelor de Desemn, Caligrafie, Muzică şi Gimnastieă din întreaga ţară, sunt convocaţi maeştri şi Maestrele din localitate Mercuri 19 Martie la Cercul didactic, ora 5 p. m. spre a se consfătui pentru trimiterea unei delegaţiuni cît mai numeroase la Bucureşti.

Judiciare.—Curtea de Apel s. II a condamnat pe numitul Kzenpolschi la o lună închisoare carecţională, pentru abuz de încredere.

— A achitat pe Pascal Buholţ de învinuirea de calomnie.

— Idem, a condemnat pe Herşcu Moscovici la 200 lei amendă, pentru bancrută simplă.

Conferinţele «Foyer».—Conferinţa *generalului Pelecier*, care va avea loc în *Aula Universităţii* va fi una dintre cele mai interesante din cauza amănuntului important: a asistat la toate luptele armatei mareşalului Mac Mahon la 1870, fiind grav rănit la marea bătălie de la Sedan şi din nou rănit la Vendome. Glorios şi energic, om de litere şi artist, —în urma răsboiului urcă repede toate treptele demnităţii şi la vîrsta de 51 ani este general de brigadă. De la 1908 comandă al 12-lea corp de armată franceză, retrăgîndu-se de curînd.

Incă şi azi suferind pe urma rănilor primite, aceasta nu-l împedică a fi un minunat conferenţiar. Va vorbi despre **„sufletul soldatului francez"** pe care îl cunoaşte aşa de bine. Cuvîntul său e cald, clar şi plin de humor.

Ieri, după amiază, d. Th. Berescu, profesor de gimnastică a făcut o escursiune la fabrica de tutun, cu elevii clasei a 7 şi a 8-a ai liceului internat.

S'a făcut elevilor şi profesorului lor o bună primire.

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Principii români la Petersburg

— Comentariile presei franceze —

Petersburg.—Principii Ferdinand şi Carol au vizitat pe miniştrii de externe şi de răsboi, pe marea ducesă O'ga Alexandrowna, pe Principele Petre de Oldenburg, pe marele duce Constantin Constantinovici, pe ambasadorii Franţei, Germaniei, Angliei, Italiei, Japoniei, Spaniei, pe miniştrii Suediei, Belgiei şi alţii.

Au vizitat apoi ermitagiul unde a sosit şi d. Diamandi şi apoi s'au înaintat la Tsarskoie-Selo;

*

Paris.—Cu privire la vizita principilor romîni la Petersburg şi la comentariile ziarelor triplei alianţe, ziarul „Le Temps" scrie:

«Simpatiile franceze n'au lipsit nici odată pentru Romînia şi noi nu ne-am ascuns simţimîntele noastre cînd dînsa a făcut apel la mai mulţi dintre compatrioţii noştri, personalităţi savante şi oratorice cele mai marcante spre a menţinea între cele două ţări tradiţionalul curent intelectual.

«Reîntoarcerea Romîniei la o veche amiciţie coincide în mod fericit cu o atitudine politică nouă, care o îndepărtează de tripla alianţă spre a o apropia de Franţa, Rusia şi Anglia.

«Nu vom fi de cît cu atît mai liberi şi mai bine dispuşi pentru a merge în înţelegere cu ea, spre scopul greu însă necesar de a asigura echilibrul şi o pace sinceră în răsăritul Europei.

Operaţii franceze în Maroc

Paris.—Camera a adoptat cu 443 voturi, contra 70, proectul de credit suplementar extraordinar de 217, 682, 716 franci, pentru operaţiunile militare din Maroc.

Accident de aviaţie

Strasbourg.—Aviatorul Schulz şi pasagerul său, căpitanul Rheinhardt, au căzut.

Rheindardt a fost ucis; Schulz este rănit.

Serviciul Telefonic

Presa maghiară şi meetingul ligei culturale

Budapesta. — Ziarele apărute se ocupă pe larg de meetingul ligei culturale romîne din Bucureşti.

Pester Lloyd, **organul oficial spune că nimenea nu trebue să vadă în aceste manifestări un ecou al politicei romîne, care este şi remîne o politică de acţiune cu tripla alianţă şi de prietenie cu Austro-Ungaria. Meetingul ligei culturale constitue mai mult un act de presiune asupra cercurilor guvernamentale, dar nu vom face nici odată onoare oamenilor de la ligă să-i luăm în serios.**

Ziarele opoziţioniste din contra atacă guvernul maghiar cu furie şi-i reproşează că a apucat drumul tîrguelilor ruşinoase.

In zadar, zic ele, se încearcă a cordul cu ministrul de externe şi şeful statului major romîn Aceste acorduri sunt menite să rămîie pe hîrtie şi la primul moment vor sbura în bucăţi, căci România va veni cu miile sale de iobagi şi de evrei lipsiţi de drepturi pentru ca să-şi elibereze romînii din Ardeal.

Unde se afla Catarau

Debriţin.—Poliţia de aci a primit înştiinţare din Italia, că Cătărău ar fi fost văzut într'o localitate din acea ţară.

Pe de altă parte, ziarul «Neue Freie Presse» află din Constantinopol, că zisul Cătărău se află aci, dar că poliţia turcească refuză să-l extradeze pe motivu că nu-i austriac.

Procesul şantagiştilor de la „Seara"

Bucureşti.—După ce s'a terminat cu ascultarea marturilor, şedinţa a fost suspendată. La redeschidere a luat cuvîntul d. Barbu Delavrancea care a făcut un portret moral al imoralului Bogdan Piteşti, pe care l'a definit „un cavaler de industrie de cea mai rea speţă".

Bogdan-Piteşti—zice d. Delavrancea—şi-a făcut un punct de onoare de a concepe cinstea în mod deosebit de cum o concepe toată lumea cinstită- El s'a închis într'un turn de fildeş ale căruia rădăcini pompează mereu din opera de şantagiu ce o exercită asupra tuturora.

Un escroc patent, totdeauna plecat din puşcărie şi menit a se reîntoarce în puşcărie, înjurînd pe toţi şi însultînd pe magistraţi, de sigur şi astăzi după ce a plecat de la tribunal, acest puşcăriaş de eri, nu poate să nu fie condemnat şi astăzi la pedeapsa grea, meritată prin actele sale ruşinoase.

Procurorul, după ce cere tribunalului să ia act că delicvenţii trebuiesc consideraţi ca prezenţi şi deci nu vor avea dreptul de opoziţie în potriva sentinţei tribunalului, cercetează din punctul de vedere juridic faptele lui Bogdan Piteşti şi ale lui Davidescu, dovedeşte că întruneşte toate elementele delictului de şantagiu şi cere o pedeapsă severă.

Tribunalul amînă pronunţarea pentru 20 Martie.

Om în loc

Bucureşti. — Ziarul Adevărul *zeflemiseşte în numărul seu de azi pe d. Georgel Mirzescu, care a ajuns un om aşa de important, încît şi-a lasat «om în loc» la Primăria de Iaşi, pentru ca d-sa să ia parte la lucrările de prefacere a ţerei, care nu s'ar fi putut realiza fără concursul d-sale.*

Epoca şi „magistratura"

Bucureşti. — Ziarul *Epoca* în numărul său de azi, atacă cu vehemenţă ultima mişcare în magistratură, pe care o numeşte „mişcare tranvaistă"

Tarul şi Principele Carol

Paris. — Corespondentul din Petersburg al ziarului *Le Matin* **telegrafiază că se comentează cu multă simpatie gestul de atenţie pe care Ţarul Rusiei l'a avut faţă de Principele Carol, punîndu-i la dispoziţie un apartament la palatul Alexandrovska pentru tot timpul cît va sta la Petersburg. Acest gest este interpretat de un augur în privinţa proectatei căsătorii a Prinţului Carol cu fiica Ţarului.**

Incendiul din Capitala

Bucureşti.—Astă noapte un nou mare incendiu s'a produs în Capitală. A ars un depozit de mobile din strada Labirint No. 2. Pagubele se urcă la 30.000 lei.

Revizuirea pacei de la Bucureşti

Sofia.—Ziarul bulgar **Campania** *află că la Viena se pune la cale întrunirea în curînd a unei conferinţi internaţionale, în scop de a aduce unele modificări în tratatul de pace din Bucureşti.*

Regina indispusă

Bucureşti.—Astăzi dimineaţă s'a comunicat ziarelor, că M. S. Regina fiind indispusă nu va putea lua parte la serbarea care are loc astăzi la Ateneu.

Greva din Brăila

Brăila.—Muncitorii de aci au declarat grevă de simpatie, în urma unei greve de la Galaţi.

D. Arion şi raporturile austro-romîne

Bucureşti.—Din Viena se comunică că ziarul *Die Zeit*, apărut azi dimineaţă publică un interview cu d. C. Arion relativ la relaţiile austro-romîne.

— «De la evenimentele externe de astă vară încoace, politica externă a Romîniei—zice d. Arion — nu urmăreşte de cît păstrarea păcei, la care cu mult a contribuit şi ţara noastră. Intervenţia Austriei pentru a provoca o revizuire a Păcei din Bucureşti a fost un act reu inspirat.

Evident că din politica de acord austro-romîn de pînă acuma a tras folos şi Romînia, care ştia că se poate bizui pe tripla alianţă şi Austria care avea un aliat sincer în Romînia. De astăzi înainte politica Romîniei, în urma prestigiului extraordinar căştigat, nu mai poate fi de cît o politică tradiţională şi demnă de trecutul ei».

— Credeţi că dacă tratativele cu romînii din Ungaria s'ar isprăvi cu bine aceasta ar influenţa asupra raporturilor austro-romîne?

— «Evenimentelele politice din Buda-Pesta,—spune d. Arion — invedereaza că oamenii politici maghiari nu fac nimic care să dovedească aşa ceva. De altfel politica oficială a Romăniei nu poate fi influenţată de situaţiunea romînilor din Ardeal, pe care noi cu toţii o socotim ca o chestie politică internă maghiară. Bine înţeles însă că reul tratament al fraţilor noştri din Ardeal, ar influenţa dispoziţia opiniei publice romîneşti, astăzi mai cu seamă cînd nu se mai poate face politica externă de cît pe baza conştiinţei naţionale».

Vînd clădire, *cu ogeag zidit, servind pentru orice instalaţiune industrială cu 4000 m. p. loc Şoseaua Sărărie, lîngă fînăria comunei. Informaţiuni, Str. Carol 42 Iaşi.*

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaş', Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită. artrite, astmă, bronchită, tuberculosa în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

Pari pentru vie, *de stejar, ciopiţi ascuţiţi amb e capete, de vînzare.*

A se adresa **Pădurea Popricani,** *jud. Iaşi.*

Două Prăvălii **Moderne** *N-rele 173 şi 183 din str. I. C. Brătianu vis a vis de Piaţa Sf. Spiridon sunt DE INCHIRIAT în condiţiuni avantajoase. Prima cu începere de la Sf. Gheorghe a. c. iar a doua chiar de pe acum. Instalaţie complectă de electricitate, apă şi canal. A se adresa D-lui sau D-nei S. Zăhărescu str. Lascar Catargi 45 (fostă str. Romînă)*

Berăria „LUTHER"

— PIAŢA UNIREI —

Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.

Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.

Bere specială din renumita

Fabrica „LUTHER"

Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.

CONCERT

sub conducerea maestrului *Gh. Drigoi*

Sîmbătă, Duminicele şi sărbătorile Matineu de promenadă

Localul este încălzit cu calorifere.

Se primesc abonamente lunare.

Banchete şi *Nunţi* cu preţuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.

Sub conducerea cunoscutului

Antreprenor, **I. ZENTNER.**

Dr. HALPERN

de la Facultatea din Paris

Mamoş — Boli de femei —

OPERAŢIUNI

Reintors din Paris şi-a reluat ocupaţiunile

5 STRADA PACURARI 5

vis-a-vis de Cofetăria Tuffli.

De închiriat *prăvălia ocupată actualmente de I. A. Singer, strada Cuza-Vodă 71.*

A se adresa la proprietar I. Pocker str. Costache Negri No. 52

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Prăvălii **DE INCHIRIAT de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristotor.**

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc! Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

CEL MAI MARE HOTEL DIN ROMÂNIA

GRAND-HOTEL

(FOST DE FRANCE)

Bucureşti.- Calea Victoriei, în faţa Palatului Poştelor

250 CAMERE

Mobilate complect din nou; Calorifer, Apă rece şi caldă în toate camerele; Ascensor, Sală de lectură, Băi şi telefoane în toate etajele, etc.

PRETURI FOARTE MODESTE

AUTOBUS LA GARĂ

CAFENEA ELEGANTĂ CONSUMAŢIUNI EXCELENTE

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sfînt. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd de la **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE uşurează şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefaleile, Sciatica, Durerile reumatismale acute* şi *dureroase* care se resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. La cina cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, seara. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi, 3 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, seara. Nu trebue se ia mai mult de cît 4 pe zi.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Unsprezecenuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, greceşti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, engleiz indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constantinopol*, *Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna*, *Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao* şi *Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „CORONA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine servîţi cu marfă proaspătă şi ieftin cu toţii de vizitaţi Magazin de Cafea şi Coloniale

Setrac H. Ohannesian
str. Caza Vodă 42

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mârzescu

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 8

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi coriferii marilor teatre **din Paris, Berlin,** Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de exclusivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRERES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Fréres distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză **întrupează pedagogia** şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restauranta „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mirzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILA NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului Leon From

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domicliiu. —Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noui. Instrumentar irreproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapia.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Facerî. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primesc comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi ca fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puţeţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al **WEISS** din Piaţa Curţei Regale Unirea

8 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale:

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mârzescu

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mironescu 17

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2133 – Joi 20 Martie 1914

NOI ŞI CONSERVATORII

Intr'un articol de la 18 Martie a. c., articol, care are pretenţia de a fi serios, „Conservatorul", se sileşte să demonstreze că partidul al cărui organ este ş'a revenit din încurcătura şi nedumerirea în care a stat cîtva timp.

Nici mai mult, nici mai puţin de cît că era să cadă în cursă.

Dacă la Cameră n'a ştiut ce atitudine să păstreze, căci reprezentanţii lui s'au abţinut de la votarea propunerilor guvernului pentru reforma Constituţiunii, afară de d. Grecianu, care a ştiut ce face, în schimb conservatorii s'au despăgubit la Senat, pentru că acolo s'au desmetecit cu toţii şi au luat atitudine virilă contra acelor propuneri.

Dar articolul citat cearcă să fie răutăcios cu conservatorii-democraţi.

Din el reesă. că dacă conservatorii au luat la Senat atitudinea cunoscută, de a vota contra reformelor aceasta se datoreşte atitudinei pe care în acest caz, au avut-o conservatorii-democraţi.

Ce e şi cu tăria convingerilor?! Va să zică, dacă democraţii erau contra propunerilor formulate de guvern, conservatorii erau să fie pentru şi aşa mai departe.

Ziarul citat găseşte că democraţii nu sunt conservatori desăvîrşiţi pentru că nu sunt de aceiaşi părere cu figurile însemnate ce stau în fruntea partidului conservator.

Nu aşa, că e adorabilă această pretenţiune, cînd tu însuţi declari că n'ai ştiut ce să faci, cînd a fost vorba să se voteze pentru întâiaşi dată cererea de modificare constituţională a guvernului?!

Democraţii nu mai pot fi conservatori, pentru că n'au căzut în aceiaşi greşală de a se abţine de la vot, ci ş'au precizat chiar de la început ideile cu privire la cererea în chestiune.

Şeful nostru, colaboratorul de eri al celor strînşi împrejurul «Conservatorului», d. Take Ionescu, e învinovăţit că luptă pentru «micşorarea ideei şi metodei conservatoare».

Dar care? Aceia care nu există, cel puţin în cazul de faţă, în cazul privitor la modificarea Constituţiunii? Se va părea ori-cui că aceasta cel puţin e o pretenţie absurdă.

Negreşit viitorul va dovedi cine a servit mai bine ideia conservatoare: intransigenţii, *cari vor să trăiască sub oboroc, ori* acei cari se pun la nivelul cerinţelor timpului şi cari privesc problemele sociale în faţă, *le discută după metoda epocii în cari trăesc şi caută a le aduce soluţiuni potrivite?!*

Este adevărat că ziarul, ce am numit aici «Conservatorul», se mărgineşte în aprecierile. ce face asupra democraţilor, numai la prezent.

In ochii contimporanilor, zice el, lipseşte Şefului democraţilor un ce cu totul special, care nu se poate defini şi care caracterizază totuşi, ceia ce noi înţelegem prin cuvîntul de conservator.

Contimporanii, de alt-fel se însărcinează chiar gazeta numită, a ne spune cine sunt: „figurile însemnate ce stau în fruntea partidului".

Dar lumea va judeca, dacă nu mai multă dreptate a avut conservatorul democrat dr. Istrati, cînd făcea o comparaţiune, cam în felul acesta.

„Generaţia de astă-zi *îşi aminteşte cu indignare de proprietarul de 80000 fălci, care la 1864 vota contra ţaranilor, iar* **generaţiile viitoare** *tot aşa îşi vor aduce aminte de proprietarii latifundiari de astă-zi, cari nu înţeleg păsurile populaţiunii celei mai numeroase din ţară, sau chiar dacă le înţeleg nu vor să le aducă o alinare, ci se închid într'un* non possumus, *din care nu vor să iasă".*

Conservatorii noştri de astă-zi, par a arata că nu înţeleg soarta vitregă a ţaranilor, dar lasă să se întrevadă că **aşa le e scris.**

Ei jelesc, compătimesc pe ţarani, văd că aceştia au nevoie a li se îmbunătăţi starea, chiar au drept *la aceasta, dar dacă nu se poate?*

Şi aşa se face că între democraţi şi conservatori se măresc neînţelegerile, afară de cazul cînd aceştia vor scapa de a doua rătăcire.

Am rătăcit întâia oară, cînd n'au ştiut cum să voteze la prima citire pentru modificarea constituţiunii. Rătăcesc acum, cînd se declară pe faţă contra acestor modificări. Scăpa—vor şi de aceasta, ori rătăcirea de a doua va fi mai rea ca cea întâi?!

Vir.

POLITICE

BUDGETUL

In corpul ziarului cetitorii găsesc amănunte interesante despre condiţiunile în care se prepară budgetul pentru anul ce vine.

Două fapte trebue reţinute—în legătură cu dificila gestaţie a acestui celebru budget.

In primul loc faptul că deşi nu sunt de cît 12 zile pînă la punerea în aplicare a noului budget, proiectul n'a fost depus pe biroul Camerei.

Acest lucru merită a fi subliniat mai ales cînd e vorba de liberali. Răsună încă şi astă-zi în urechile celor obicinuiţi cu politică, zgomotul enorm făcut de liberali de atîtea ori că budgetul a fost depus escamotat. Dar acum ce se va întîmpla cu budgetul d-lui Costinescu? Cînd şi cum va fi discutat? In ce condiţiuni? Vor avea deputaţii timpul liber să cerceteze serios budgetul? Şi dacă nu, nu vom avea o nouă escamotare a budgetului? Şi atuncea cum rămîne cu accentele de indignare din timpul opoziţiei? Incă o neruşinare liberală.

Al doilea fapt este că întîrzierea budgetului se datoreşte şi marelui bucluc în care a intrat guvernul în chestia îndemnizărilor de chirie Pentru motive electorale, guvernul a promis aceste îndemnizări fără să cunoască ce proporţii budgetare va lua lucrul. Astă-zi cînd se cunoaşte suma globală trebuitoare, guvernul se află în tr'un impas—din care cu greu va ieşi.

Iată două fapte, pe care am crezut de cuviinţă să le relevăm şi care învederează două laturi distincte ale mentalităţei liberale.

Problemele revizuirii

Indivizibilitatea loturilor ţărăneşti

I

Problema ţărănească e foarte complexă. Totdeauna e ceva nou de spus asupra ei, sau mai adevărat ceva serios şi de luat in seamă.

In 1864 au fost împroprietăriţi ţaranii clacaşi pe loturi de pămînt, părţi din moşiile boereşti, asupra cărora aveau dreptul de folosinţă clacaşii.

Acele loturi în loc să formeze un singur trup fiecare lot, din potrivă fiecare lot în parte era alcătuit din mai multe parcele de arătură, de fînaţ, de imaş, împrăştiate în două, trei, ori patru părţi deosebite ale satului şi a moşiei.

In cursul anilor de la 1864 pînă azi, în virtutea moştenirilor deschise, numele celor împroprietăriţi la 1864, — în genere maturi şi bătrîni la acea epocă,—loturile date ţaranilor au ajuns şi mai bucăţelite în mînile proprietarilor ţarani actuali.

Această bucăţelire e o pacoste în proprietatea ţărănească. Intrunirea de mai multe bucăţele într'un lot mai mare a fost şi este încă cu neputinţă din pricina inalienabilităţei pămînturilor clăcăşeşti, înstrăinare oprită prin constituţia din 1884 pînă în 1916.

Aşa e de adevărat că s'a considerat ca o pacoste această bucăţelire a proprietăţei ţărăneşti, încît prin o lege din 1908 s'a căutat mijlocul pe viitor de a se împiedica acest lucru.

Acea lege din 1908 este: *legea pentru infiinţarea casei rurale.* In această lege găsim unele articole referitoare la *dreptul de moştenire* şi la *indivizibilitatea lotului* cumparat de ţaran de la casa rurală.

Reproducem aci aceste dispoziţiuni din lege:

Art. 61.—Loturile de 5 hectare cumparate prin mijlocirea sau de la casa rurală, sunt indivizibile, fie că ar fi transmise prin vînzare, donaţiune, moştenire cu sau fără testament, fie prin orice alt mod de achiziţiune.

Proprietăţile de două sau mai multe loturi nu pot fi împărţite, în toate aceste cazuri, în porţiuni mai mici de 5 hectare. Cînd unul sau mai multe loturi din cinci hectare vor fi transmise la un număr de moştenitori mai mare ca numărul loturilor; lotul sau loturile se vor atribui în plină proprietate numai unuia singur dintre ei sau la un număr de moştenitori egal cu numărul loturilor.

Dacă părţile de bună voe cad de acord asupra aceluia sau acelora cari urmează să devină proprietarul sau proprietarii lotului san loturilor,—minorii sau interzisii fiind reprezentati de tutorii sau curatorii lor fără îndeplinirea vre-unei formalităţi, iar femeile măritate de soţii lor, asemenea fără îndeplinlrea vre-unei formalităţi,—se vor prezenta înaintea judecătorului de ocol, care va dresa proces verbal constatînd această învoială.

Art. 62.—In caz de neînţelegere între moştenitori, după cererea oricăreia din părţile interesate sau a directorului casei rurale, judecătorul de ocol, în termen de 15 zile de la cerere, va cita părţile înnaintea sa printr'o citaţiuue colectivă adresată pe numele moştenirii, la ultimul domiciliu al defunctului. Judecătorul de ocol vă căuta mai întâi să pună de acord părţile asupra persoanei sau persoanelor care va sau vor deveni proprietarul sau proprietarii lui sau loturilor şi a preţului ce acesta sau aceştia va avea sau vor avea de plătit celorlalţi comoştenitori. Această învoială va fi constatată de judecătorul de ocol prin proces-verbul.

Dacă părţile nu vor cădea de acord, judecătorul de ocol va proceda la tragerea la sorţi a lotului sau loturilor între comoştenitorii, cari ar dori să devină proprietari, fixînd el însuşi preţul în caz de neînţelegere. Despre această operaţiune judecătorul de ocol va incheia proces-verbal.

In toate aceste cazuri procesul verbal de constatare se va înainta din oficiu de judecătorul de ocol casei rurale, care la rîndul ei, îl va înainta tribunalului situaţiunii imobilului spre a se opera transcripţiunea în registrele de mutaţiuni ale proprietăţei.

Art. 64.—Casa rurală este în drept să facă să înceteze orice stăpînire în devălmăşie a loturilor indivizibile, atunci cînd această stare de indiviziune durează de maî mult de doi ani.

Procedura de împărţală se va urma după regulele stabilite în această lege.

Art. 68.—Dispoziţiile art. 61 şi următorii vor putea fi aplicabile şi moştenitorilor foştilor clăcaşi împroprietăriţi în virtutea legii din 1864 precum şi a cumpărătorilor de pămînturi în loturi mici, în virtutea legilor de vînzări de bunuri ale statului de la 1879 pînă astăzi, dacă toţi moştenitorii vor consimţi la aplicarea lor.

Ne oprim aici cu reproducerea articolelor din legea Casei Rurale.

In celelalte din această secţiune se arată: procedura de urmat înaintea judecătorului de ocol, cînd e vorba de o împărţală prin moştenire, precum şi că se acordă credit de Casa Rurală ţaranilor pentru comasarea bucăţelelor de pămînt stăpînite de mai mulţi moştenitori, pentru a se forma un tot mai mare.

Rămîne să vedem ce e de făcut.

Valeriu Hulubei

MICI POLEMICI

Impăratul Wilhelm al Germaniei — aţi băgat de seamă? — a pornit să-şi viziteze aliaţii, îndată ce a cetit speechul d-rului Bogdan cu înapoierea Alsaciei.

*

O profanare dublă a filmului „Isus Christos" este că se produce tocmai la cinema... «Banu»

Isus e apostolul idealizmului şi al dezinteresării.

*

A propos de lupta întreprinderilor cinematografice in jurul «adevăratului» film Isus, s'a întocmit şi o rugăciune:

«Tu, care ai săturat norodul cu cinci pîni şi doi peşti — satură şi pe impresarii de cinematografe, amin!»

*

Astăzi norodul nostru drept credincios s'ar mulţumi cu adevărat să fie săturat cu doi peşti.

Căci de cînd d. Al. Constantinescu-P. «ieftineşte» peştele, nimeni nu se mai poate apropia de acest scump aliment.

*

D-rul Socor e foarte nemulţumit că d, Cuza a cerut cuvîntul la Cameră.

O să-i compromită tratameutul, iar toată lumea o să se convingă că apostolul iaşan continuă a nu avea vederile... sănătoase.

*

Nu e nici-o mirare că liberali din Bucureşti au scumpit preţul curselor în vagoanele de tramvai.

Altfel cum aveau să plătească pe guvernamentalul nou Fleva, acţiunile „Faclei" ete., etc. ?.

Cuvîntarea d-lui dr. Istrati

Odată mai mult nivelul discuţiunilor parlamentare a fost ridicat la o înălţime neobicinuită de către unul dintre străluciţii reprezentanţi ai partidului conservator-democrat.

Nu de o analiză a cuvîntării d-lui dr. Istrati este vorba aci, ci — pănă vom face aceasta — vroim să înregistrăm şi să subliniem strălucitul succes al discursului precum şi autoritatea de care se bucură fruntaşul nostru, fostul ministru dr. Istrati.

Democrat prin temperament, prin cultură, prin dragostea lui largă de oameni şi cu deosebire de cei mici şi suferinzi, academicianul Istrati, prin discursul rostit în Cameră, s'a opus în primul loc doctrinelor reacţionare şi sectare, reprezentate în parlament de conservatorii refractari pe de o parte, de stîlpii naţionalismului pe de altă parte.

Pentru a răfui părerile d-lui Ion Lahovari, d. dr. Istrati, în calitatea lui de om de ştiinţă şi de organizator al marei Expoziţii jubilare din 1906 a adus Parlamentului cifre şi fapte elocvente spre a distruge legenda veche şi totuşi ocazională a ţaranului mulţumit şi chiar fericit.

Adevăratul om politic trebuie să vadă primejdia şi s'o spună pe faţă. A închide ochii după „1907"; a continua să crezi în legende pe care le creezi tu însu-ţi; a tăgădui adevăruri evidente—nu sunt operă de om politic. Şi această operă negativă o fac acei conservatori refractari cînd, drept deviză politică, afişează un „non possumus" absolut. In altă direcţiune fac acelaşi lucru reprezentanţii naţionalismului, reacţionari faţă de propunerile de revizuire, sectari în ce priveşte unele cerinţi ale timpului şi ale societăţii în evoluţie.

Cu unii şi cu alţii d. dr. Istrate a dus o luptă oratorică documentată care i-a asigurat un admirabil succes parlamentar.

Sentimentalismul ce se poate găsi în credinţele profesorului—ţărănist înaintea generoşilor"—s'a imbinat perfect cu convingerea adîncă a omului politic şi de aci frumuseţea şi reuşita discursului.

OAMENI ŞI LUCRURI

DE MORTUIS...

Pe cine putea să mai intereseze, ori să pasioneze, ştirea agoniei — ori chiar a morţii lui Abdul Hamid, fostul Sultan Roşu —în mijlocul atîtor evenimente mai mult ori mai puţin istorice: călătoria lui Wilhelm, lupta pentru Home-rul, logodne princiare, zvonuri de mobilizare, afacerea Caillaux-Rochette, Tango şi cîte altele!

Poate tocmai cu intenţia de a provoca oarecare interes în rîndurile cetitorilor, agenţiile au dat telegramei o redactare anumită, imbinînd tragicul cu humorul. In adevăr telegrama, care a făcut şi face încă ocolul lumei suna astfel:

«Constantinopol, 14 Martie.—Fostul sultan Abdul Hamid e în agonie. Medicii nu mai au voe să intre în camera sa. S'au făcut încercări să-l convingă că are nevoie de medici, dar a fost în zadar. Fostul sultan nu lasă în cameră de cît pisici şi cîini cu cari ·orbeşte ore întregi. Din ordinul ministrului de răsboiu au fost arse carnete, scrisori şi mai multe documente de ale lui Abdul Hamid».

...Dramă şi burlesc în proporţii egale; tristeţe şi caraghiozlîc; tragedie şi operetă; agonie de muribund şi interzicerea intrării doctorilor; mizantropie şi dragoste de cîni şi pisici; neputinţă şi primejdie: secrete de stat în pastrarea fostului Sultan....

Cine-şi mai poate închipui aşa ceva de cît sub forma unui intermezzo amuzant pentru a se împăca Shakespeare şi Molière?

Secrete de stat, scrisori şi corespondenţe primejdioase de mult n'o mai fi avînd prizionerul noului regim, şi purtat din Salonic la Constantinopol, dintr'o celulă într'alta.

De doctori se teme cu drept cuvînt muribundul. Oare nu doctorii, aducătorii de leacuri contra vechiului regim întrupat de despotizmul puzilanim al Sultanului Roşu, i-au venit de hac şi au preschimbat pe autocratul absolut într'un sărman exilat?

E adevărat că din detaliile ce dă cel mai nou volum apărut în limba franceză, viaţa în Ildiz-Kiosc a lui Abdul Hamid a fost tot un regim de închisoare. Intreg Palatul formidabil,—o îngrămădire de celule, fără un pat de odihnă, ci numai temniţe şi ascunzători în potriva unor imaginare primejdii de care nenorocitul fugea, fugea necontenit, obsedat şi halucinat.

Aşa că după această existenţă, exilul din Salonic, cu atelierul de strungărie în care Hamid, erou de tragedie, făcea operetă inocentă, nu mai apare ca o nenorocire. Din potrivă!

Iar felul cum, în zilele aceste din urmă, se vestea agonia, preludiul sfîrşitului fatal, arată că destinul istoriei a osîndit de veci pe acest straniu Monarh care nu va avea nici aureola sîngeroasă a unui Nero, nici faima unei nebunii interesante a unui Ludovic de Bavaria, — ci partea de umbră, pe care o rezervă soarta unui efemer personagiu fără nici o personalitate.

Rodion

NOTA ZILEI

Socoteală...

C. C. Petrachi Carp, în a doua cuvîntare în contra Revizuirei a raţionat astfel:

«Să presupunem că am împărţi toată proprietatea mare la ţărani.

Am da 3 milioane de ha. la un milion şi jumătate de familii. Am sfărîma deci marea proprietate pentru rezultatul de a da cîte 2 ha. la ţărani. Compensează cîştigul paguba?

Anecdota povesteşte despre unul din străbunii celor 5 din Frankfurt că ar fi raţionat faţă de o delegaţie socialistă:

„Să presupunem că eu îmi împart averea. Cît o să vină fie-că-ui sarac de univers? Un franc, doi... Iată vă dau voua ce vi se cuvine, proporţional şi plecaţi mulţumiţi".

Cu asemenea raţionamente, însă, marile chestii sociale nu se dezleagă.

Conaki către Mitropolitul Veniamin

II

Rămâne acum a vorovi pentru sporirea şi pentru întocmirea cuvintelor neaparat trebuincioase în limba moldovenească. Las a zice că proiectul pomenit fiind aşa de intins şi de idei înalte grăitoriu, în care foarte puţine streine se văd, ar sluji drept dovadă, că limba noastră pe pruba maicei sale latine, este lesnicioasă în întocmiturile fraselor prin care o idee se poate în multe feluri spune şi grăi, lucru, şi dar, în care după a mea părere se închee cel d'intîiu post al bogăţiei unei limbi, să las a zice, că deosebitele tălmăciri atît în versuri cît şi in proză, mai din cuvînt în cuvînt cu texturile, stau dovadă de bunătatea limbei, dar apoi ruşinanevom sau fi-vom mai mîndri de cît strămoşii noştri Romani şi decît vrîstnicii noştri Europei întru primirea de cuvinte străine sau de întocmirea lor pe tiapa graiului? Acei urmaşi după Elini şi evropei, după dînşii nu s'au ruşinat a zice: Geometria, Aritmetica, Geografia şi c. l. plătind birul de o bună cunoştinţă către elini, ca către sporitorii învăţăturilor, cu păzirea numirilor ce ei au fost alcătuit şi dat ştiinţelor, şi tocmai noi am fi acei cari să zicem filosofiei, iubire de înţelepciune; Geometriei pămînto-măsură; Geografiei pămînto-scriere? Cu toate aceste fiindcă pricina adăugirei şi skimosirei cuvintelor este o pricină mare şi gingaşă, ca una ce se atinge de limba unei naţii ce aleargă după agonisita ideilor, trebue a începe mai departe şi întreb: Ce este limba sau graiul?

Nimica alta de cît vestirea ideilor ce are gîndul. Apoi dar, cu cît gîndirea minţei îşi întinde krugul ideilor şi le lămureşte, cu atît şi limba merge sporind, căci într'alt chip, omul numai cît ar tot gîndi dar n'ar mai vorovi.

Gustaţi

Ciocolata NESTLÉ

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

Aceasta se şi vede la neamurile care ca nişte cîrmace pe drumul luminărilor, îşi alcătuesc şi schimosesc cuvinte în graiuri, după sporirea ideilor.

Şi fiind-că noi avem nu a afla şi a scodi, ci a urma şi a învăţa ale altora rebue să le primim şi ideile şi cuvintele te cîte vom avea nevoie, şi care la noi sau nu sunt sau nu s'ar putea alcătui.

Dar fiindcă atît la primirea cît şi la facerea din nou sau schimosirea cuvintelor, pe tiapa limbei noastre, trebuesc măsuri şi canoane, iar nu sloboda voie de a aduce pe unele, pentru că aşa le vorovesc Ardelenii, iar pe altele a lepăda numai şi numai pentru că le avem de la Slavoni sau că sînt rosieneşti: socotesc de neaparată trebuinţă a se face o komisie închegată de barbaţi buni scriitori în limba moldovenească, întovărăşitori Epitropiei şcoalelor, numai şi numai pentru îndreptarea limbei şi a gramaticei, care komisie în adunările sale să stee să socotească şi să hotărească despre îndreptarea limbei, atît întru primirea cît şi schimosirea cuvintelor.

Această comisie va intra în cercetarea şi îndreptarea gramaticelor făcute şi fără nici un capet tipărite şi slobozite în ţară, ea va legiui pentru tălmăcirea cărţilor pravili prin care ucenicii ce vor eşi din şcoli, să fie datori a tălmăci cîte una din învăţăturile în care se vor fi îndeletnicit ei. Tot această comisie, cu alta, de asemenea fiinţă, din ţara romînească, împărtăşindu-se între ele, ar aduce sporire şi întocmire limbei pe o măsură şi pe o înţelegere care ar strînge însuşirile amînduror noroadelor, din care apoi ar isvorî potrivirea şi înfiinţarea a uneia şi deopotrivă Pravila a Prinţipatelor.

Iar apoi pentru a da instrucţii, pe care Romînia ar trebui a păşi în lucrare, destoinic nu mă cunosc, pentru că o treabă ca aceasta trebue să fie gîndită de mai multe minţi.

Insemnez oare cari luări aminte ce am putut descoperi:

a) Cuvintele cîte le avem fie rămleneşti, fie sloveneşti, fie greceşti, fiindcă lumea noastră aşa le-au deprins, să nu le schimbăm. Aşa dar cuvîntului răsboiu, să nu-i zicem bătălie, nici furtunei tampetă, nici cercului ţirculus.

b) Cuvintele ce primim de la alţii să le înmoldovenim pre tiapa graiului nostru, să zicem Dimosten 'lui Dimostenis, paradosesc lui paradidomens, ocupaţie lui ocupasion şi a. l.

c) Toate cuvintele cîte din nou se vor face să se potrivească pe cît se va putea mai mult a ave în sunetul lor potrivire cu tîlcul şi ideea ce închipuesc, pre pilda cuvintelor rîpăeşte, dudueşte, tună, detună, fălfăeşte şi c. l,

I. Toate cuvintele cîte din nou se vor face, să se facă cu cît putinţa va ierta, mai scurte, adică mai de puţine silabe, pentru că aceasta înlesneşte minunat pe versuitori.

Aceste însemnări, cinstindu-mă a le supune Prea Sfinţiilor voastre, îmi veţi erta a adăugi, că atît din filonikia aceas a stărnită în şcoli, cît şi din ori ce văz cu ochii acum, eu nu mă mai îndoesc, că două lucruri sînt cari nestrămutat ne scurmă şi ne rod la inimă: unul, adecă oarba grăbire cu cari am socotit să cîştigăm luminile fără a socoti că nişte ochi ce es de la întuneric, trebue pe încet încet să se deschidă, pentru ca să nu chiorască mai tare, şi fără a socoti că toate sporirile şi sufleteşti şi trupeşti întocmai ca plantele şi poamele dintre florării, pripindu-se nu pot avea nici floarea, nici gustul, nici veacul acelora pe care soarele şi văzduhul naşte, creşte, înfloreşte şi coace pe încet, încet de la primavară pînă în toamnă. şi că nici un neam nu s'a luminat în adevărate luminări, tînd odată, şi că din potrivă, grăbirea aduce şi sminţele şi greşeli cari nu se mai pot îndrepta nici tămădui ca alte greşeli în parte şi obrazarnice.

Iar celalalt lucru este, că o idee inadins greşită se revarsă şi se întinde, zic asupra civilizaţiei, acest cuvînt care este atît de intins şi cuprinzătoriu pentru că ia braţe pe omul ţernă, în atîrnare de către pămînf, şi pe omul suflet, în suirea către ceriu,—am ajuns a fi între noi ca în sburători ce au femeile smintite, ele cu ochii la dînsul tipărite, îndrăgesc îmbrăţişează şi sărută o neîntrupare,—sau zicînd ca nişte drumeţi cari ar boldi ochii la o stea pe ceriu, şi fără aşi mai pomeni că calcă pe pămînt, pierd drumul, cad în noroae şi gropi de care s'ar fi păzit dacă macar cîte-odată şi-ar fi întors ochii să caute la picioare. Aşa dar nu întreb la noi: Ce este civilisaţia,—pentru că oşteanul are să-mi zică: este muştrul, marşul şi epoleturile, civilul, formele, controlările şi Dellele; barbaţii şi femeile, cele cîte vedem,—ci întreb să fie la noi civilisaţia?

Şi la aceasta vă aud răspunzînd:—Moralul, moralul şi iar moralul; căci ce ar folosi să ştim cîte sînt în văzduh, în ceriu, pe pămînt şi în mări, cînd am înstrămbătăţi, am jefui, am prigoni, am învrăjbi, adecă ne-am face mai răi de cît am fost?

Şi cine poate tăgădui că respectul cu care este datoare tinerimea către bătrîneţă, femeile către bărbaţi, micii către cei mari, din ce în ce piere şi se stinge din ochii noştri? Cine poate tăgădui că cloşca de lăcomie şi-au plodit pui pe vrajbă pe strîmbătate, pe zavistie, pe pismă, şi toate nepoatele ei, pînă la atîta, încît abea ne cunoaştem unul pe altul. Şi acestea toate din ce pricină; Numai şi numai pentru că sburătorul ce ne-am făcut de civilizaţie, ca un sburătoriu abate şi dă în lături pe om de la adevărata ei fiinţă care trebue a fi singur moralul, iar nu către idei spulberate şi de distrămare. Aşa dar încheiu; că adevăratul început de civilizaţie, ar fi a se învăţa pe norod: Katikisul, ca să ştie ce crede şi cum crede, care sînt datoriile societăţei şi a omenirei, cum trebue să lucreze pămîntul şi copacii, cum trebue să grijească şi să sporească vietăţile lui trebuincioase, şi cum trebue să se ajute pe sine şi gospodăria sa cu casnicele lecuiri şi oblojele. Iară starea cea deasupra norodului, care la noi se zice boerească, pe lîngă pe acestea să înveţe cum trebue să judice şi să cîrmuească pe norod, povăţuindu-l prin pilda purtărilor sale la cele de adevărat folos, şi toate aceste se incheie în învăţătura Credinţei a Itichiei, a Matematicei a Doftoriei şi a administraţiei. Cît pentru acele stări cari nu au trebuinţă de ajutorul şcoalelor de aici, remîn în slobode voie a învăţa ce le-ar plăcea în socoteala lor. In 13 Genar 1837.

Şi dacă logofătul Konaki şi-a făcut tabloul de mai sus, numai în zorii civilizaţiei Moldovei, apoi ce exemplu ne dă astăzi de sănătoasă judecată şi puternic bun simţ amestecat cu părerea de rău a unei superficialităţi în care pluteşte iubita sa Moldovă.

Dată spre publicare de

Maria Livescu

De la Universitate

Luni 17 Martie c. «Seminarul de Slavistică» al Facultăţii noastre de Litere şi-a ţinut obicnuita-i şedinţă săptămînală. Au luat parte, pe lîngă profesor, următorii 24 studenţi şi studente: d-şoarele Colomei, Marg. Ştefănescu, Cărare, Sotirescu, Cerchez, Răutu, Zamfirescu, Sachelarescu, Creangă, Nicolau, Deciu, Bogdan şi d-nii Romaniuc, Dăscălescu, Lăzărescu, Constantinescu, Palade, Grigoraş, Minar, Alecu, Negrescu, Mihai Dumitrescu, Sion, Burada.

A ţinut conferinţă d. Lăzărescu făcînd o revenire sintetică la subiectele altor două conferinţe anterioare ţinute de d-şoara Zamfirescu şi d. Alecu, despre: „Istoriografia moldovenească de dinainte de Cronicarul Urechia". A voit să arăte rostul şi valoarea cronicelor romîno-slave faţă de cronica lui Urechia, spunînd între altele, următoarele pe care le dăm aci într'un scurt rezumat. făcut chiar de conferenţiar.

Stabilirea cît mai precisă şi definitivă a vechii noastre istoriografii moldoveneşti şi în deosebi raportul acesteia cu cronica lui Ureche, ce de la întăia ei publicare de Kogălniceanu în 1858 s'a considerat drept prima lucrare istoriografică scrisă în romîneşte, a fost una dintre chestiile cele mai desbătute şi mai aprig controversate la care au luat parte aproape toţi istoricii şi filologii noştrii de frunte, pînă în timpul din urmă. Dar dacă aaeastă interesantă discuţie a fost bogată în minunate polemici cu frumoase argumentări, de fapt roadele obţinute sunt fără nici o valoare, cîtă vreme însăşi bara pe care se sprijineau şi la care se raportau acele discuţii, era ea însăşi şubredă şi lipsită de orice autenticitate istorică, fapt ce în focul discuţiilor atît de aprinse se întrezărise mai de mult, dar care abia în timpul din urmă prin studiile d-lui Giurescu, s'a putut stabili deşi poate chiar nici acum pe deplin de sigur lămurit.

Oricum, astă-zi se pare un fapt bine cîştigat şi în genere admis, că cronica care de la Miron Costin în coace s'a obişnuit a se numi a lui Ureche, în realitate e a lui Simion Dascălul, carele pînă acum se consideră numai ca interpolator şi adnotator al cronicei lui Ureche, şi nu cum pare că stau lucrurile, un prelucrător al bătrînului vornic moldovan.

Printre cei cari au luat parte la această importantă controversă istoriografică, în deosebi cu privire la ce se credea şi se putea cunoaşte ca isvoare ale cronicei lui Ureche, se înmuiară şi d. I. Bogdan, prin o importantă contribuţie de texte slave, ce îşi menţin însemnătatea chiar acum, chestia ia o altă îndrumare şi cere noui puncte de vedere.

In adevăr, dacă azi din toate argumentele aduse de o parte şi de alta în privinţa cronicei lui Ureche şi a izvoarelor sale, nimic nu mai rămîne în picioare, tocmai prin faptul că ceia ce se credea cronica lui Ureche în realitate era altceva, dacă ca atare şi studiile d-lui Bogdan în această chestie nu se pot susţinea şi trebuesc să cadă, nu e mai puţin adevărat că textele slave de anale şi vechi cronice moldoveneşti publicate de d-sa, formează un bun cîştigat, de valoare permanentă în istoriografia Moldovei din sec. XV—XVII.

Prin urmare, dacă argumentarea şi concluziile d-lui Bogdan ce însoţesc aceste texte publicate, o parte în 1891 în *vechile cronice...* şi în 1895 în *Cronice inedite...*, cu privire la raportul dintre ele şi cronica lui Ureche, trebuesc înlăturate sau refăcute în sensul că aceste cronici au servit nu direct lui Ureche, ci prin traducerea lor în româneşte — «în *letopiseţul moldovenesc*» şi «*cel latinesc*», valoarea lor rămîne totuşi destul de mare pentru istoriografia noastră veche şi ca atare izvoare indirecte ale cronicarilor noştri de la Ureche încoace.

Că aceasta e îndrumarea cea mai logică şi ştiinţifică în această afacere, se vede din ultima publicaţie de texte slavoromîne din 1909 a *Letopiseţului lui Azarie*, în care d. Bogdan dînd la lumină cele mai complete şi mai apropiate anale şi cronice slavone de lotopiseţul moldovenesc, adoptă aproape în totul părerile d-lui Guirescu cu privire la izvoarele cronicei Ureche—Simion Dascalul, şi cu multă prudenţă şi circumspecţiune chiar asupra ipotezelor noui ale d-lui Guirescu, revine de la părerile sale din 1895 cînd considera letopiseţul din sbornicul de la Tulcea, drept cel mai neîndoios isvor direct al lui Ureche.

Sub această nouă formă pusă discuţia, se aşteaptă de aci înainte cea mai justă rezolvire a chestiei, pe de o parte prin publicarea unei ediţii critice a cronicei lui Ureche—Simion Dascălul, pe de alta prin publicarea mai departe a textelor slavoromîne, despre cari d. Bogdan, într'un optimism lăudabil, speră că se vor mai fi găsind încă multe prin Rusia, unde au fost duse de la noi. Cu chipul acesta se va ajunge la cunoaşterea mai clară a vechii noastre istoriografii.

A urmat, apoi, asupra conferinţei discuţie, la care, între altele, s'a aratat că nu se poate susţine temeinic nici părerea d-lui Giurescu că înainte de «letopiseţul cel moldovenesc», care a fost scris româneşte la finele secol. XVI sau începutul secol. XVII nu vor mai fi existat alte cronici sau letopiseţe scrise în româneşte ci numai slavoneşte la noi. La discuţie au luat parte mai cu seamă domnii Palade şi Lăzărescu.

Pari pentru vie, *de stejar, ciopiţi ascuţiţi ambele capete, de vînzare.*

A se adresa **Pădurea Poprieani,** *jud. Iaşi.*

INFORMAŢII

Amintim că în seara de Joi 20 Martie, d. Lascar Antoniu, îşi va desvolta la clubul nostru conferinţa anunţată vorbind „despre Reforma electorală".

Biblioteca „Centrală" azil pentru agenţii d-lui C. Stere.—*D. Botez ajutor de bibliotecar la biblioteca „Centrală" a fost destituit pentru motivul că fiind suplinitor al unui profesor de liceu—al prietenului nostru d. V. I. Radu —nu are timpul necesar de a-şi îndeplini şi funcţia de la bibliotecă.*

Să vedeţi acum noile numiri pe care le face politicianul d. Stere.

In locul d-lui Botez, se numeşte d. Setlacec suplinitorul *d-lui I. Botez — tot Botez, dar de astă-data liberal de cei de la* Viaţa Romînească.

In locul de bibliotecar ocupat pînă acum de un vechiu profesor universitar şi membru al Academiei—se numeşte un student *la litere, Alexandrescu. Acelaş Alexandrescu de care s'a servit ideologul d. Stere, în modul ştiut în cunoscuta afacere a „Centrului studenţesc". Acest student, este şi* suplinitor *al unui alt Botez liberal; şi culmea, este şi* bursier *al Universităţei—deşi regulamentele de burse* opresc *pe bursieri a avea vr'o altă ocupaţie retribuită.*

Mult politicianism fac şi ideologii!

Dialog interesant.—*In cursul admirabilului discurs pronunţat de d. dr. C. Istrati la Cameră, cu ocazia discuţiei în privinţa revizuirei, următorul dialog a avut loc între orator şi d. A. C Cuza:*

D. *A. C, Cuza.*—Nu vi se pare o contrazicere în ce spuneţi acum si ce spuneaţi înainte cînd cereaţi să primim străinii în şcoaiele noastre?

D. *dr. Istrate*—Nu d-le Cuza. Eu nu pot uita că dacă nu eram ospitalieri, buni poate dispăream. Eu nu pot uita că au fost şi străini în ţară, în Moldova slavi care s'au romanizat, după cum romînii din Serbia s'au slavizat: eu nu pot uita că Ştefan cel Mare şi toţi voevozii ţărei aveau în jurul lor numeroşi străini care au ramas in ţară, s'au romanizat în ţară şi copii lor luptă azi alături de d-ta şi de noi. Nu cu spiritul îngust se menţine şi creşte o naţiune şi nu spiritul îngust a fost tradiţia noastră. (Aplauze prelungite).

Iată cum ziarul Grefa *organul special al funcţionarilor judecătoreşti, carecterizează activitatea desfăşurată în parlament de amicul nostru d. Lascar Antoniu, atît în chestia de legiferare, cât şi ca apărător sincer al funcţionarilor judecătoreşti.*

Iată ce spune Grefa:

LASCAR ANTONIU

Fost magistrat, procuror la Ialomiţa, Bacău, Brăila şi judecător la Iaşi din care calitate şi a dat demisia.

Părăsind magistratura mai bine de 10 ani, profesează avocatura la Iaşi, făcînd mindria baroului.

Intrînd în luptele politice, s'a înscris în partidul conservator din Iaşi de sub şefia locală a d-lui Al. A Badareu, fost ministru de justiţie şi de lucrări publice.

Astăzi d-l Lascar Antoniu este unul din fruntaşi autorizaţi al partidului conservator-democrat.

A fost deputat al Col. II de cameră din Iaşi la 1906 şi senator la Col. I în 1911, cînd în ambele legislaţiuni s'a relevat prin discursuri de pură doctrină cum a fost acela din cameră în chestia *Contenciosului Administrativ* şi discursurile din senat relative la *Academia Comercială şi Instituţia micului parchet.*

Dar în afară de aceasta, d-l Lascar Antoniu este un sincer democrat care sprijină cu toată căldura şi puterea sa de muncă pe cei mici şi nevoiaşi, în special pe funcţionari, în favoarea cărora a luat de două ori cuvîntul în parlament, la 1906 ca deputat, vorbind pentru şi în favoarea funcţionarilor C. F. R. şi în 1913, ca senator sprijinind printr'un rnmarcabil discurs cauza funcţionarilor judecătoreşti.

Dl. Lascar Antoniu, este un caracter de elită, înzestrat cu talent oratoric şi un luptător de toată vrednicia pentru parlament.

Chestiunea zahărului. — Ziarul *L'Independance roumaine* ne dă amănuntele ce urmează cu privire la noul regim ce va fi creat cu începere de la 1 Aprilie viitor industriei zaharului în România.

«— Astfel cum am anunţat-o, taxa de expropiare de 11 bani de chilogram, plătită până acuma pentru zahar, precum şi celelalte avantagii acordate prin legea industrială, vor fi suprimate cu începere de la 1 Aprilie viitor.

Impositul de consumaţiune de 35 bani pe chilogramul de zahar va continua a fi în vigoare.

In aceste condiţiuni, industri azaharului, care s'a bucurat până acuma de avantagii cu totul excepţionale, va fi tratată de o potrivă cu celelalte negoţuri, aşa că preţul acestui produs va depinde esclusiv de jocul natural al concurenţei şi al legei ofertei şi cererei.

Cel mai mare eveniment teatral

TEATRUL NAŢIONAL

Turneul celebrului artist

Const. I. Nottara

Decanul Scenei Romîne

Cu trupa sa compusă din 30 persoanal

Astăzi Joi 27 Martie 1914

Ora 8 jum. seara

Se va reprezenta cel mai mare succes a Teatrului Naţional

COCOŞUL NEGRU

Fantazie dramatică în 6 acte în versur de *Victor Eftimiu*

Biletele la libraria Iliescu.

După informaţiunile noastre, e probabil că preţul zaharului, care a scăzut în străinatate, va fi scăzut şi la noi.

D. I. Găvănescul a fost ales membru în senatul universitar, în locul d-lui Ilie Bărbulescu a cărui mandat a expirat.

Mîne Joi 20 Martie se serbătoreşte la şcoala normală «sădirea pomilor». Intru cît această serbare are chemarea a îndemna prin şcoală populaţia rurală la cultura arborilor roditori, căci un mare rău la ţară e că vatra satului e dezbracată de livezi, şcoala normală care are chemarea de a forma pe viitorii învăţători, are cea întăiu datorie de a deştepta la elevii săi de azi — învăţătorii de mîine, atenţia asupra marelui rol economic ce-l joacă pomologia.

La această serbare va azista întreg corpul didactic al şcoalei.

Excursiunea la Constantinopol. — Retragerile celor înscrişi pentru excursiune se închid Joi seara 20 Martie. De la această dată prima rată depusă se va considera ca vărsată în fondul excursiunei chiar dacă persoana renunţă de a mai merge.

Complectarea ratelor se va face până Duminică 23 Martie la d. Cădere, la centru studenţesc.

D. I. Neştian, inspector secundar particular a făcut eri inspectiuni în Iaşi.

Noutăţi apărute. — In editura revistei „Flacăra": *Păiajenul*, piesa de mare succes a d-lui A. de Herz. Preţul 50 de bani.

—„Sanatatea" cu data de 15 Martie, cuprinzînd actualităţi ştiinţifice şi beletristice.

In comunele Ţuţora şi Costuleni continuă a bîntui epizotia de febră aftoasă printre vitele locuitorilor.

In comuna Copou s'a stins epizotia de variolă ovină.

Banca „Moldova" închiriază în tezaurul ei pe timp de 3, 6 şi 12 luni compartimente de oţel de diferite dimensiuni pentru păstrarea de bijuterii, documente şi ori-ce obiecte preţioase în schimbul unei chirii variînd între 20 şi 40 lei anual.

Tezaurul se poate vizita ori-cînd.

D. pr. Grigoriu, medic şef al judeţului, a inspectat eri comunele Tg.-Frumos şi Buznea.

Epitropia Sf. Spiridon va înainta mîine spre aprobare budgetul acestei epitropii pe exercitiul viitor.

Prin noul budget, epitropia a sporit salariile acelor fancţionari, cari au mai puţin de 300 lei pe lună.

ECOU. — Eri s'a serbat în cercul restrîns al familiei, logodna d-rei Rozica Friedmann cu d. Juju Dresner.

Ştiri teatrale.—Budgetul comunei Iaşi, cu toate promisiunile ce se dăduse artiştilor, nu cuprinde augmentarea de 6 mii lei pentru luminat şi încălzit. Suma acordată a rămas tot de 14,000 lei.

— Din partea ministerului de instrucţiune publică se făcuse propunerea ca, pe viitor, din venitul timbrelor să se acorde Iaşului şi Craiovei suma de cîte 60.000 lei, iar teatrului naţional din Capitală 220 mii lei.

Deputaţii Craiovei s'au opus însă şi au insistat să se acorde treimi egale. Ministrul a concedat la cererea craiovenilor.

— Se aşteaptă sosirea d-lui M. Sadoveanu în Iaşi pe Joi, pentru a se lua deciziuni referitoare la viitoarea stagiune teatrală. Din ce în ce sunt mai puţine şanse de noui angajamente.

— D. V. Cuzinski care a plecat la 2 Martie să viziteze teatrele din Apus s'a reîntors în localitate.

TEATRUL NAŢIONAL

TURNEUL ARTISTIC

L. Sturza Bulandra

şi Toni Bulandra

Astă seară

MERCURI 19 MARTIE

SAPHO

ULTIME INFORMAŢII

Zilele acestea, o delegaţie de directori şi directoare dela scoalele primare din localitate se va prezinta D-lui M. Tomida primul ajutor de primar pentru a cere instalarea luminei electrice la şcoli şi la locuinţele directorilor.

Cererea este întemeiată, căci în afară de faptul, că prin regulamentul legei învăţămîntului primar se prevede că primăriile sunt obligate a îngriji şi de iluminatul şcoalelor este şi necesitatea absolută ce se resimte astăzi cînd mai la toate şcoalele primare funcţionează diferite societăţi culturale cu aprobarea ministerului, ţinînd şedinţe, făcînd repetiţii sezători etc.

La Bucureşti şi mai în toate oraşele, încă de multă vreme toate şcoalele au instalaţii sistematice de lumină electrică sau gaz aerian.

Credem că Dl. M. Tomida va satisface cererea dreaptă a directorilor şi directoarelor din oraşul nostru cultural.

In Capitală se crede în unele cercuri că guvernul va veni încă înainte de închiderea Camerei cu un proiect de desfiinţare a consiliului de administraţie al Cassei Meseriilor.

Aceasta e singura modificare ce ar face, cu intenţiuni politice bine înţeles, căci legea rămîne neschimbată în sine.

Zvonuri de mobilizare continuă a circula şi provoacă o şi mai mare accentuare a depresiunei economice arătată de Opinia.

Zvonurile aceste sunt produse mai ales în urma stricteţei cu care se împart avertismentele, care conţin indicarea repartiţiei în caz de mobilizare.

Din sursă militară se afirmă că este o măsură, obicinuită a armatei, de îndată ce se alcătueşte tabloul de mobilizare, însă e drept, că de astă dată, această operaţie se face cu o mai mare atenţiune, de oare ce în trecut s'au constatat unele lipsuri, ale cărora repetare nu se mai poate admite.

De altfel guvernul prin Agenţia telegrafică romînă, a desmiţit în străinătate svonul de mobilizare.

Se pare însă că unele autorităţi din comunele rurale au găsit ca mijloc de a distribui avertismentele mai sus arătate, prin baterea de tobă. Aceasta a produs o adevărată perturbare în mişcarea economică din comunele rurale şi chiar micile oraşele, perturbare care se repercutează într'un rău imens în special în Iaşi.

Credem dar că cei în drept ar trebui să fie mai cu băgare de seamă.

La Bucureşti autorităţile militare şi civile au făcut o strălucită primire oficială generalului Pelecier, care va vorbi Duminică 23 Mart seara în Aula Universităţii iaşane.

BUDGETUL.—Proectul de budget al Statului pentru exerciţiul viitor n'a fost încă alcătuit.

Cu toate că numai 12 zile ne despart pînă la data cînd începe noul an financiar, totuşi proiectul de budget n'a fost încă depus la Cameră.

Se pare că întîrzierea aceasta se datoreşte greutăţilor ce întîmpină toţi miniştrii, pentru a reuşi să realiseze promisiunile făcute funcţionarilor de a li se acorda indemnizări de locuinţe şi un spor de salarii. In acelaşi timp prin întîrzierea depunerei, guvernul vrea să îndepărteze o discuţie prea largă asupra politicei financiare a partidului liberal.

In adevăr se asigură că pentru discuţia budgetului nu va acorda decît două şedinţe de noapte.

Duminică va avea loc la Primărie o consfătuire intimă a administraţiei comunale, la care vor participa şi membri din comisia budgetară.

E vorba ca in această consfătuire să se dea o redactare definitivă noului budget comunal.

Luni a murit la Paris inginerul Teodor Rezmeriţă, unul din cei mai distinşi absolvenţi ai Liceului Internat din Iaşi.

In lunie trecut, terminase în mod strălucit şcoala de Poduri şi Şosele şi acum, ca bursier al Academiei, urma la Paris cursuri de specializare în electricitate.

Dacă pentru cei care nu l'au cunoscut, rîndurile acestea nu vor însemna prea mult, pentru camarazii lui aşa de numeroşi şi în Iaşi, vor constitui o veste nespus de dureroasă.

„Unirea Educătoarelor Romîne" îşi va ţinea obicinuita şedinţă *Joi 20 Mart*, ora 4 jum. in localul Şcoalei Secundare „Oltea Doamna".

Se va discuta chestiunea Dreptului de vot pentru femei şi a oportunităţii unei intervenţiuni cu ocazia Constituantei.

Membrele sunt rugate a veni toate la întrunire şi a aduce prietene şi prieteni.

D. Revizor V. Grigoraş a inspectat şcoalele din Tomeşti, Goroni şi Păun.

A constatat că la Tomeşti e absolută nevoe a se mai înfiinţa un post de învăţători iar la Goroni localul de şcoală e absolut insuficient.

Se ştie că d. N. Iorga a ţinut Duminecă o conferinţă în Iaşi despre «Veneţia».

La plecare vorbind despre diverse lucruri într'un cerc de cunoscuţi şi în special despre cursurile d-sale de la Universitatea din Capitală, a zis textual:

— «La cursul meu nu se încap aplauze şi fleacuri de aceste...»

E uşor de ghicit la ce coleg, mai ales, făcea aluzie d. Iorga cînd vorbia de aplauze şi fleacuri.

E vorba ca în curînd corul conservatorului de Iaşi sub conducerea d-nei Sofia Teodoreanu să dee în Capitală o serie de trei concerte cu concursul corului societăţii „Muzica" din Iaşi de sub conducerea d-lui E. Mezzetti.

Concertele se vor da pentru fondul bisericei ortodoxe din Ierusalim şi vor fi patronate de M. S. Regina.

Vineri seara, 28 Martie, vor pleca din localitate studenţii excursionişti la Adam Clisi, sub conducerea d-lui profesor O. Tafrali.

Această excursie pur ştiinţifică, n'are nici o legătură cu excursia la Constantinopole pusă sub conducerea... nu se ştie a cui.

De altfel, cei ce s'au înscris pentru Constantinopole au latitudinea deplină să renunţe şi să-şi retragă taxa depusă.

In zilele de 20 şi 21 ale lunei curente comisiunea de recrutare va funcţiona în localul comsiei a V-a, pentru tinerii înscrişi pe tabela circumscripţiei a V-a.

Luni 24 Martie are loc la liceul militar o mare producţiune şcolară.

Partea întăia de la 4 jum. la 6 p. m. iar partea II-a la 9 fără un şfert seara.

In această parte se va executa şi noul marş al liceului militar de către excelenta orchestră a şcoalei.

S'a dat ordin de urmărire in contra cunoscutului mandolinist Manelli, pentru conrupere de minore.

Ministerul agriculturei şi domeniilor a scutit primăriile comunelor rurale de a mai depune garanţie de 100 lei pentru facerea comenzilor de peşte.

Corul mitropoliei sub conducerea d-lui Dimitriu respunzînd unei invitaţiuni, va da în curînd un concert în Capitală, în sala Ateneului.

Corul va concerta şi la una din bisericile din Capitală.

In vederea acestor concerte se fac, după cum suntem informaţi mari pregătiri.

Domnul general Pelecier care va vorbi în Aula Universităţei despre: „Sufletul soldatului Francez" fiind reţinut la un banchet care va avea loc Sîmbătă seara, conferenţa anunţată pentru 22 Mart are loc irevocabil *Duminică 23 Martie ora 9 seara.*

Biletele la agenţia Maximovici. Băncile I şi II a 4 lei, restul băncilor din parter 2 lei, balconul 1 leu, studenţi 50 bani.

Judiciare.—Curtea de apel s. II a achitat pe Ioan Popa, primarul comunei Focuri jud. Iaşi de învinuirea falsului în acte publice pentru care fusese condamnat de Trib. Iaşi la 7 luni închisoare corecţională.

— Trib. Iaşi s. II a condamnat la 3 ani închisoare corecţională pe comerciantul Şulem Halpern din Iaşi pentru delictul de bancrută simplă şi frauduloasă.

Numitul condamnat a declarat apel.

— Curtea de apel s. II a condamnat eri pe Neculai Covatariu din com. Boureni jud. Suceava la închisoare corecţională pentru delictul de rebeliune.

Numitul a făcut recurs.

Noul program de astă-seară Mercuri 19 Martie c. al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, cuprinde între altele:

Un hoţ cinstit, splendidă comedie interpretată de elita artiştilor-humorişti ai teatrelor pariziane.

Copilul ţigancei (Contele şi Ţiganca). Roman în 2 părţi. (seria Tanagra). Interpretare datorită artiştilor dramatici ai teatrului imperial din St. Petersburg.

Prince şi casierita, comedie interpretată de inimitabilul humorist parizian.

Sporturi de iarnă în Suedia, interesante şi pitoreşti călătorii.

Idolul lui Tîndală, scene foarte humoristice.

Afară de programul cinematografic vor debuta copiii fenomenali Richard şi Frieda. Producţii fenomenale cu 11 diferite instrumente muzicale.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant", după romanul lui Jules Verne——«Cavalerul roş» de Alexandre Dumas —„1793" de Victor Hugo — «Marie Tudora" de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—etc.

Prăvălii DE INCHIRIAT de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristolor.

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Afacerea Rochette

— Neînţelegeri în sinul comisiunei de anchetă —

Paris. — Comisiunea de anchetă a hotărît să convoace pe mîne dimineaţă pe toţi membrii cabinetului Monis, pentru un supliment de informaţiuni.

*

Membrii socialişti au protestat contra votului de ieri, declarînd că este un abuz regretabil de influenţă exercitat de d-nii Monis şi Caillaux.

D. Jaurès şi a dat demisia din preşedinţia comisiunei. **Aceasta a produs o mare excitaţie.**

Majoritatea radicalistă, în cele din urmă a confirmat votul dat şi *d. Jaurès şi-a retras demisia*

Se spune că majoritatea radicalo-socialistă va face să se adopte un vot prin care se critică activitatea d-lui Barthou.

Declaraţiile d-lui Pasici

Legăturile Serbiei cu România

Belgrad. — Scupcina.— Cu prilejul discuţiunei budgetului externelor, d. Pasici respunzînd diferitelor chestiuni, a declarat alianţa încheiată între Serbia, Muntenegru şi Grecia.

Relaţiunele Serbiei cu România sînt aceleaşi ca şi cele ale Greciei cu România.

Acordul dobîndit cu România, pentru construirea unui pod pe Dunăre, va contribui la propăşirea legăturiior comerciale reciproce.

Serbia urmăreşte o politică de pace şi de echilibru în Balcani şi se poate sprijini pe statele aliate precum şi pe multe Mari Puteri, dar pentru a putea menţine pacea o armată puternică e trebuitoare.

Revizuirea constituţiei nu este oportună.

FURIA UNEI AVALANŞE

Batum. — Lîngă satul Tebet o enormă avalanşă a îngropat 4 ţarani omorindu-i şi rănind alţi şase.

Alte recorduri aviatice

Johanestat.—Pilotul Linnekogell pe un aparat a stabilit un record de înălţime, ajungînd la 6300 metri.

*

Friderichsafen.—Noul Zepellin 8 s'a urcat pînă la 3065 metri înălţime, stabilind astfel un nou record.

Chestia Ulsterului

Londra.—Continuînd discuţia cu privire la Home-Rule, Sir Grey propune a se relua tratativele cu şefii partidelor în chestia Ulsterului, spre a vedea de nu e posibil să se ajungă la un acord pe baza sistemului federativ pe şase ani.

Scufundarea unui vas

Southampton.—Vasul englez Sautelett s'a scufundat în urma unei ciocniri cu un şomer danez.

Numai un om din echipagiu a putut scapa.

Serviciul Telefonic

Decorarea Principelui Carol

Petersburg.—Principii moştenitori ai Romîniei şi principele Carol au făcut vizite marelui duce Ciril Vladimirovici, apoi, însoţiţi de marea ducesă Victoria Feodorovna, s'au dus la palatul Anicikof unde se află împărăteasa mamă şi marea ducesă Maria Alexandrovna.

La amiază, auguştii oaspeţi s'au întors la Tzarskoe-Selo.

*

Imparatul a conferit principelui Carol ordinul sfântului Andrei.

Intre liberalii din Craiova

Craiova.—Lupta între cele două tabere liberale din localitate continuă şi devin pe zi ce trece mai agresive.

Se crede că d. Brătianu va interveni pentru a restabili pacea.

Sinuciderea din Capitala

Bucureşti. — Azi dimineaţă secretarul Creditului rural, d. Zaharia Dimitriu, s'a sinucis printr'un glonte de revolver, în chiar localul Creditului.

Cauza sinuciderei, e o boală incurabilă de care regretatul suferea de mai mult timp.

Procesul d-nei Caillaux

Paris —Judecătorul de instrucţie va da zilele aceste ordonanţa definitivă.

D-na Caillaux va fi dată judecăţei pentru crima de omor, fără de premeditare.

Mişcare în armată

Bucureşti.— In *Monitorul Oficial* de azi, a apărut anunţată o mişcare în armată.

Furia presei maghiare

Budapesta. —Ziarele ungureşti conţin articole vehemente contra Romîniei. In furia lor, ziarele cer întărirea frontierelor, căci Ungaria trebue să se pregătească de răsboi cu România.

Apropierea româno-rusa

Paris—Ziarul **Le Temps** *publică un nou articol asupra politicei externe a Romîniei, şi apropierea romîno-rusă,*

Ziarul zice că această nouă îndrumare produce mult singe rău la Viena şi că oamenii de stat ai Austriei caută să ascundă acest fapt opiniunei publice.

Misiunea d-lui Coandă

Constantinopol. — Cu toate desmiţirile oficiale, se crede că Turcia a cerut intervenţia României, în chestia diferendului seu cu Grecia.

D. general Coandă, căruia se atribue misiunea aceasta specială, a avut întrevederi cu Marele vizir şi ministrul de resboi.

La prînzul ce se dă azi în numele d-lui Coandă de către Talaat Bey, vor azista şi fostul ministru Baţaria şi ministrul României la Constantinopol.

Luni d. general Coandă pleacă la Athena.

In chestia meetingului ligei culturale

Bucureşti.—Ziarul *L'Independance Roumaine* **a publicat eri un prim articol, în care explică atitudinea ligei culturale, şi meetingul ţinut mai zilele trecute.**

Acest articol transmis în străinătate a provocat o eşire violentă din partea presei maghiare.

Astfel ziarul *Pester Loyd* **în numărul seu pe azi, atăcînd cu vehemenţă Romînia zice, că ori ce colaborare a Ungariei cu România este esclusă.**

Vînd clădire, *cu ogeag zidit, servind pentru orice instalaţiune industrială cu 4000 m. p. loc Şoseaua Sărărie, lîngă fînăria comunei. Informaţiuni, Str. Carol 42 Iaşi.*

Valeriu Hulubei
AVOCAT
Str. Ghica-Vodă, 31

De închiriat *4 odăi, bucătărie, odae de servitor, apă, lumină electrică strada Sf. Sava 8.*
A se adresa D-nei Vlaicu, str. Cuza-Vodă 32.

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă într'un imobil sau imediat după credit. A se adresa la d. avocat Eraclide, str. Sft. Sava.

La „Bradul Moldovei"
IANCU RECHLER & CAROL MICHELOHN
Societate în nume colectiv
pentru
Comerciul de cherestea
Depozite Iaşi, str. Uzinelor 11—14

De închiriat *în strada Anastasie Panu 24 (casele Urechia):*
1) Un apartament parter, de două odăi, bucătărie, camară, pivniţă, şură de lemne şi curte.
2) Un apartament în etaj, de 6 odăi, antret, bucătărie, bae, pivniţă, camara rece, şură curte.
Ambele cu apă şi canal.
A se adresa d-lui Jacques Leibovici coloselul Banu str. Lăpuşneanu sau proprietarului dr. E. Spirt Tg. Ocna.

De închiriat *strada Sf. Andrei 59, în etajul de jos, la faţă două apartamente separate, bune pentru locuinţă, atelier sau prăvălii cu câte două odăi spaţioase cu antrete, bucătării, cămări, instalaţie de apă, canal şi closete sistematice. Ogradă mare şi grădină.*
A se adresa la proprietarul Isidor Schorr în acele case, etajul de sus.

Armasar frumos tînăr, (5 ani) înalt, negru este de vînzare. A se adresa D-lui Dr. Ratianu str. Cuza-Vodă 46.

Ocaziune De vînzare o chitară avînd o vechime de peste 70 ani, cu gît dublu şi resonanţă admirabilă. Adresa la redacţie.
Str. Nemţească 6

De vînzare *Cosele Str. Luncar Catargi -5, compuse din 4 apartamente, canal, apă, A se adresa d-nei Jeanne Unter, Păcurari 37.*

Em. Socor şi Cezar Simionescu
Birou de avocătură şi notariat
BUCUREŞTI *str. sf. Constantin 3*
Telefon 43 | 38

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — G U R A —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse „SINTEZA".

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 49 —

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

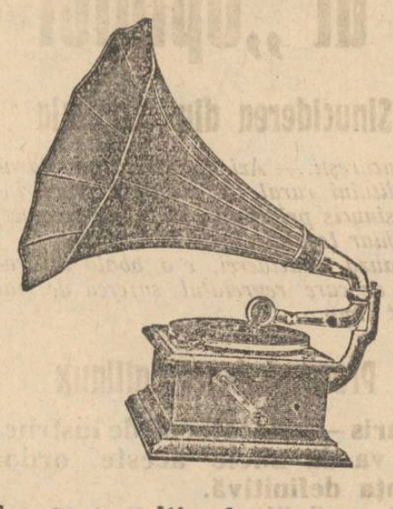

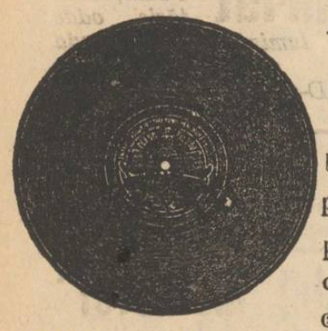

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca : **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca

Carusso, Tita Rufo, Tamgua etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

— NEVRALGIELE —

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă Nevralgiile cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Durerile reumatismale acute și dureroase* cari-ar resista tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 3 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere : Les Véritables Pilules Moussette de CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

---

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca : Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wichê, Pslander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti ; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii. scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

---

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Unturi* de la cele mai renumite fabrici ungureşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constantinopol*, *Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna*, *Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „CORONA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi ieftin ca şi or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale Setrac H. Ohannesian str. Cuza Vodă 42

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantu „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —

Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILA NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului Leon From

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domicliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Balari

---

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

CAUT POST

de casieriţă, telefonistă, ca elevă pentru maşina de scris, sau orice funcţiune. Scriţi sub adresa : D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI

PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA : Clubul Conservator-Democrat Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA : Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

FONDATA IN ANUL 1856

Premiată de 6 ori, la expoziţiile din Paris, Bucureşti, Iaşi

Distincţiune specială din partea M. S. Regelui Carol I

Cea mai vastă şi mai modernă instalaţie din Moldova

Execută orice lucrări atingătoare de artele grafice

EDITURĂ DE CĂRŢI ŞCOLARE

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mârzescu

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul XI—No. 2134 — Vineri 21 Martie 1914

PRIN JERTFA TUTURORA

— Cu prilejul discursului d-lui dr. Istrati —

Mărturisesc, fără înconjur, că sunt departe de a fi încîntat de discursul pronunţat de d. dr. Istrati la Cameră. De sigur că această a mea mărturisire — făcută cu caracter de părere personală — va constitui o notă discordantă, în concertul de laude cu care a fost acoperit acest discurs. Mă cred, însă, dator să-mi spun pe şleau părerea şi să-mi îndeplinesc deci datoria de publicist, acum mai ales cînd se face o critică atît de acerbă acelor cari nu-şi îndeplinesc în conştiinţă menirea lor socială.

—

Nu sunt mulţumit de acest discurs—mai întâi pentru un considerent de ordin sufletesc, şi, în al doilea loc, pentru că mi se pare nedrept a se cere jertfe numai unora, cînd ar trebui să se ceară jertfe tuturora.

Din punctul de vedere al elementului pur sufletesc nu mă împac cu idea că reformele trebuesc să aibă un caracter de rezbunare, de vendetă în potriva proprietarului. După cum nu este drept a face respunzători numai pe proprietari de relele de care sufere clasa noastră ţărănească, tot astfel cred că nu trebue ca reformele să se facă şi cu jertfa dar şi cu hulirea proprietarului.

Sistemul generalizărei constitue pururea o mare greşală, şi, cu toate numeroasele şi frumoasele adevăruri pronunţate, d. dr. Istrati a căzut în această greşală. Nici proprietarii nu sunt atît de monştri cum i-a prezintat d-sa, şi nici sătenii nu sunt atît de îngeri cum i-a plăcut d-sale să ni-i descrie.

—

De fapt şi propriu vorbind la noi nu se poate vorbi de o clasă de mari proprietari.

Noi avem doar atît: o clasă diriguitoare şi o clasă diriguită. Şi dacă este adevărat că este cineva responsabil de starea de mizerie sătenească atunci întreaga clasa diriguitoare, — şi nu numai proprietarii—sunt de vină.

Şi dacă este ast-fel,—şi aşa este, —atuncea îmbunătăţirea stărei ţăranilor trebue să se facă prin jertfa tuturor acelora cari compun clasa diriguitoare, pentru ca în acest mod fiecare să deie contribuţia sa pentru îndreptarea reului de care este vinovat.

Perfect de acord că „salus Romaniae suprema lex est“, să facem toţi tot ce trebue şi cît trebue pentru a asigura dezvoltarea şi progresul lăuntric. Şi dacă este adevărat că suntem la un moment de primejdie, pentru dezvoltarea acestei ţări, se cuvine ca întreagă clasa diriguitoare să suporte răspunderea, cel puţin într'o măsură egală cu acea suportată, după marea criză din 1899, cu celebra curbă a lui Haret.

—

Dar ori-cît s'ar strădănui unii nu se vor putea face reforme numai cu jertfa marilor proprietari! Există ceva care e cu mult deasupra-credinţelor, dorinţelor şi discursurilor noastre. Este legea imuabilă a echilibrului social. Ori-ce am face, ori cît am căuta ca oalele sparte să le plătească numai unii, de va fi ca reformele, aşa cum sunt preconizate de liberali, să ieie fiinţă, consecinţele vor însemna în mod neîndoios şi o contribuţie a tuturor categoriilor de neproprietari, cari fac parte din clasa diriguitoare. Viaţa orăşenească va suferi cea dintâi şi se vor resimţi imediat în rău profesorii, avocaţii, medicii etc., şi atunci, mulţi din neproprietarii diriguitori, astăzi reformişti, vor regreta amar discursurile de acum.

Va fi însă prea tărziu.

Const. Vera

POLITICE

Politica externă şi strada

Am relevat discuţia provocată în o parte din presa străină, în urma meetingului ligei culturale din Bucureşti.

Ziarul liberal «*L'Indépendance roumaine*» **într'un prim articol s'a ridicat în potriva noului sistem de a face din politica externă un prilej de întruniri publice şi demonstraţiuni de stradă**

La aceasta, cu drept cuvînt ziarul *La Roumanie* **zice:**

«Confratele nostru are dreptate dar are o memorie cam' scurtă.

Personagiile cari au provocat demonstraţiunile de duminică sunt aceleaşi care au provocat demonstraţiile din Iunie 1913.

Atunci pretextul era de a împinge guvernul la o mobilizare şi la o intrare în campanie care de altfel erau hotărîte de cîte-va septămîni. Cartea verde şi telegramele schimbate între d-nii Venizelos şi Take Ionescu le-au dovedit cu prisosinţă.

Ori nu ne amintim ca la acea epocă, L'Indépendance Roumaine să fi criticat şi vestejit cum meritau acele manifestaţiuni de prisos şi de un gust mai mult de cît îndoelnic şi avînd aceiaşi dorinţă originală: acea de a încredinţa stradei conducerea politicei externe a ţărei».

Ziarul *La Roumanie* **termină judicioasele observaţiuni, zicînd:**

...«Dar fiind că ne pretindem a fi consideraţi ca o ţară de prima ordine, urmează să ne conducem ca un popor ajuns la maturitate.

După condamnarea formulată de «L'Independance Roumaine», după cea a noastră, să nădăjduim că presa conservatoare va face acelaşi lucru şi să realizăm acest acord al partidelor cel puţin pe această chestiune capitală: politica externă a României nu poate fi scoborîtă în stradă».

FLEACURILE

Cuvîntul nu este tocmai din acele care ar mîngăia simţul estetic,—dar face parte din vocabularul ultimului timp al gazetelor conservatoare. Şi «fleacuri» nu sunt nici adversarii politici ai partidului conservator, nici ideile emise de organele protivnice ideilor (!) conservatoare, — ci pur şi simplu părerile şi implicit membrii acestui partid.

E simptomatic acest limbaj, el evidenţiind, în chip neîndoios, starea de descompunere în care a ajuns partidul conservator.

In adevăr, cînd gazetele conservator-democrate s'au ocupat, mai zilele trecute, de ideile, pe care d. Arion le-a împărtăşit marelui public, cu privire la reformele de adus în osebitele chestiuni care cer revizuirea Constituţiei,—discuţiunea părea a fi destul de serioasă. Cîte-va mici burzuluieli—din nesfîrşitul lanţ, al tresăltirilor nervoase a organului d-lui Filipescu — nu însămnau nimic.

Tema pe care se punea d. Arion — şi era totuşi o temă — nu a fost renegată de cît de o parte a presei partidului conservator.

A fost însă destul ca d. Carp — care se adevereşte a fi, pe zi ce trece, tot «capul» partidului,—să emită o serie de incoherenţe, cu privire la chestiunea agrară, ca tonul să se schimbe pe de-a 'ntregul.

Şi din concliant cum părea a se strădănui să fie cel puţin pentru o fracţiune conservatoare—a devenit mai neînduplecat şi mai bătăios ca al cavalerului din Făurei.

Şi aceasta pentru ce? Pentru că pe cîtă vreme unul zice da!—cellalt, d. Carp, de şi nu are cel puţin curajul d-lui Greceanu de-a zice hotărît ba!,—pare a se zbate între da! şi ba!,—între faptul necesităţii de a se face ceva şi între cele mai «donchişotiane» soluţiuni, a căror emitere nu poate fi decît ori o batjocură pentru clipele serioase prin care trecem acum, ori o stare de decădere intelectuală şi morală a patriarhului de la Ţibăneşti.

Şi accentuăm: morală,—pentru că ori ce suflet cărui nu i-a perit cu desăvîrşire acest simţ, ar precumpăni nevoile unui neam cu nevoile unei clase, şi ar face — de-ar fi de lipsă — chiar sacrificii, cînd e vorba de prosperitatea unei ţări. De o camdată însă sacrificii nu s'au cerut. Ceia ce se cere este mai mult patriotism şi mai multă dragoste de aproape. Iar aceste par a lipsi aproape pe de-a 'ntregul partidului conservator.

Altfel nu se poate tălmăci încăpăţinarea cu care stăruiesc în acelea-şi idei greşite, care «fleacuri» fiind, de bună samă că vor fi privite ca atare şi de azi înainte, — iar acei care au răspunderea bunei stări a neamului nostru, vor face ceia ce trebueşte de făcut, neţinînd o clipă — în samă — ori ce-ar spune şi ori ce-ar face partidul conservator, care, neîndoios, nu va întârzia a se privi însuşi. după cum a şi făcut începutul, drept un... mare «fleac».

Dinu

NOTA ZILEI

„Ce que femme veut...“

Dacă o fi adevărat, atunci e lată de tot.

Anglia n'are numai Home-rule şi scandalul militar ulsterian. Se pare că un *home* ministerial e ameninţat de dizolvare. Menagiul lui Lloyd George e în disoluţie, din cauza unei profunde diferenţe de vederi între soţi. Un ziar spune că:

„...Diferenţa aceasta de principii şi convingeri a luat proporţiile unui adevărat antagonism, între cei doi soţi; d-na Lloyd George a sfîrşit prin a declara că va umbla nepieptanată atîta timp cît el soţul său nu se va decide să acorde femeilor drepturile ce se cuvin acestora“.

Cred că soluţia ar fi simplă. Ministrul nu are de cît să-şi... tundă jumătatea cu maşina numărul zero.

Tot îi datorim o poliţă sexului frumos, de cînd capricioasa Dalila a tăiat pletele lui Samson.

Problemele revizuirii

Indivizibilitatea loturilor ţărăneşti

II

Pînă azi încă n'a fost prilej între ţarani de moştenire şi de diviziune de pămînt cumpărat în loturi de 5 hectare, căci din 1908 pînă azi vre-o 6 ani, abia s'a putut distribui în puţine părţi loturi de 5 hectare, ţaranilor. In cursul anilor se vor ivi la instanţele judecătoreşti asemene probleme.

Ceia ce nu putem îngădui este deosebirea ce se face cînd e vorba de loturile cumpărate de la casa rurală sau de alte pămînturi ţărăneşti. Pentru cele de la casa rurală dispoziţiile legei sunt obligatorii; pe cînd pentru celelalte pămînturi ţărăneşti e lasată la voia părţilor.

In acelaş timp astăzi prin exproprierea marei proprietăţi, va urma o nouă împroprietărire a ţaranilor. Ce soartă vor avea şi aceste loturi acordate pe urma exproprierei marei proprietăţi? Vor fi supuse principiilor legei casei rurale sau codului civil?

Aici aflăm deslegarea în ştiinţă. Aceasta ne spune că *loturile indivizibile* constitue cel mai bun mijloc de desvoltare a familiilor ţărăneşti. Aşa cum se prevede în legea casei rurale, care împacă principiul egalităţei de moştenire între comoştenitori cu al menţinerii indivizibilităţii lotului, este cel mai bun sistem de desvoltare naţională. Dacă am presupune că sunt un număr de aproape un milion de loturi indivizibile fiecare de 5 hectare, atunci e sigur că cel puţin atîtea familii ţărăneşti îşi pot avea asigurată existenţa, Cîte loturi indivizibile, atîtea familii cu mijloace sigure de existenţă vom avea în ţară. Fireşte, numărul membrilor unei familii poate fi mai mare de cît ar putea trăi din produsele unui lot indivizibil, în acest caz ştiindu-se de toţi că numai unul va fi proprietarul lotului de pămînt, se vor îndrepta spre alte ocupaţiuni: comerţ, meserii, etc. Pentru mine principiul indivizibilităţii loturilor de 5 hectare e de o importanţă socială foarte mare. Nu s'a consfinţit în legea de la 1864, nici în cele ce au urmat, ci de abia la înfiinţarea casei rurale; azi e nevoe ca acest principiu să fie consfinţit şi generalizat la toate pămînturile ţăraneşti. Să se evite bucăţelirea pămîntului şi să ajungem la şuşeniţe de pămînt ridicole de patru, opt sau zece prăjini proprietatea unor din ţarani moştenitori ai defuncţilor împroprietăriţi la 1864, 1879, etc.

Consfinţirea şi generalizarea acestui principiu credem că e bine să se facă în constituţie acum cînd se face revizuirea ei. Legea Casei Rurale e specială pentru organizarea acestei instituţiuni, care cumpără pămînt dela proprietarii mari ca să-l vîndă la ţarani şi nu are menirea de a modifica dispoziţiile codului civil privitoare la moştenire, deşi le modifică. Mult mai bine ar fi să se spună în constituţie, căci atunci am fi siguri că nu se poate modifica prin o lege ordinară.

Şi fiindcă se face modificarea prin exproprierea marei proprietăţi rurale, şi fiind-că acest pămînt luat marei proprietăţi se va distribui ţăranilor în loturi, e şi prilejul a se consfinţi şi generaliza *indivizibilitatea loturilor* de pămînt de 5 hectare.

In chipul acesta nu vom avea prilejul ca să avem de regulat o succesiune ţărănească pe baza principiilor legei casei rurale, iar altă succesiune ţărănească pe baza legii codului civil. Ce harababură va fi pentru sătean în faţa unor asemenea deosebiri de împărţeală a moştenirii. Ţaranii vor videa numai de cît că pentru dînşii e altfel de cît pentru ceilalţi oameni din ţară. Ei văd şi azi că boerii, cum zic ei, pot vinde moşii marl de milioane fără nici un control din partea nimărui, pe cînd ei ţăranii nu pot vinde un petec de pămînt decît cu cele mai mari greutăţi. Pe viitor vor mai videa că altfel se dispune în legi cînd e vorba de loturile casei rurale şi cu totul altfel cînd e vorba de celelalte pămînturi ţărăneşti.

O uniformizare o cred absolut necesară, şi această uniformizare nu o putem întrezări decît dacă se înscrie în constituţie un principiu unic pentru toate loturile ţărăneşti,

Valeriu Hulubei

OAMENI ŞI LUCRURI

CUVINTE...

Retipărind scrisoarea logofătului Conaki adresată Mitropolitului Veniamin — zicem «retipărind», fiind-că documentul nu e inedit şi s'a mai publicat în reviste cu ani înainte—s'a avut în vedere numai unele frumuseţi de cugetare şi unele frumuseţi de limbă cuprinse în acele pagini.

Sunt 75 de ani de cînd poetul-logofăt a scris acele rînduri neobositului fruntaş al culturei, Mitropolitului de glorioasă amintire Veniamin. Dar ce prefacere adîncă, esenţială în aceste trei pătrimi de secol; ce uriaşe schimbări în vocabularul romîn, în lexicografia romînă; în mijloacele de a rosti gîndul şi de a îmbrăca ideile!

Ce erau principatele romîne în 1837 e tot atît de departe de starea lor politică şi socială de astăzi, precît de departe este graiul literar al epocei de acel de acum.

Ca şi în direcţiunea politico-socială schimbarea s'a făcut repede; prefacerea esenţială s'a efectuat în cîteva decenii, în virtutea unei surprinzătoare puteri de adaptare.

Dovadă că în foarte scurtă vreme s'au îndeplinit transformările, este activitatea critică pe tărîmul lexic şi gramatical des făşurată de d. Titu Maiorescu; ea este simptomatică şi caracterizează în chip luminos o epocă mult mai apropiată de noi.

Polemicele creatorului «Junimei» literare în potriva ciudăţeniilor limbistice ale lui Cipariu ca şi în potriva curiozităţilor politico-sociale ale unui Bariţiu ni se par îndepărtate nu cu 4 decenii, ci cu un secol cel puţin.

Dar, ca să revenim la Conaki, sunt de laudă şi de admirat unele cugetări şi poveţe rostite în acea scrisoare şi ele arată cîte frămîntări au stăpînit sufletele puţinilor vechi intelectuali moldoveni — antimergătorii lui Russo, Cogălniceanu şi Alexandri—pînă să posedăm o limbă literară, pînă cînd adică scriitorii să poată, după zisa lui Eminescu

...turna în formă dreaptă
Limba veche şi 'nţeleaptă.

...Şi cu toate aceste acum 40 de ani, cînd autorul «Luceafărului» începea de abia să răstoarne brazda nelucrată a ogorului nostru literar – de lipsă de pregătire, ce greutăţi lexico-literare stăpîniau încă domeniul poetic şi în general acel literar!

Unde voiu găsi cuvîntul
Ce exprimă adevărul?

se întreba poetul în grelele lui dibuiri, pînă să izbutească—el, cel dintâi, să fixeze în tipare nemuritoare cugetarea plastică şi să-i asigure viaţa cea de-apururi.

Un singur scriitor mare, ce-i dreptul, a făcut infinit mai mult de cît toţi lexicografii pentru cristalizarea cuvintelor şi din acest punct de vedere Eminescu a avut rolul covîrşitor şi aproape fără exemplu analog în alte literaturi.

Rodion

MICI POLEMICI

In cuvîntarea sa de la Cameră, d. dr. Istrati a pomenit, nu ştim cum, despre tăiarea capetelor de boeri sub Ştefan cel Mare.

De aceea, pe semne, sunt azi atîţia boeri... fără cap.

*

Dăscălimea iaşană cere ajutorului de primar să-i instaleze lumină electrică.

...Dacă dascălii n'au lumină pentru dînşii, cum s'o dee altora?

*

Straşnic vînt de primăvară ne-a adus luna Martie în Iaşi!

— De-aceea sunt acum atîtea atingeri *în oficiul telefonic.*

*

In ziarul apaşist „Dreptatea“ d. Gologan scrie: „cum se prind hoţii“.

Cum de n'a scris mai curînd despre acest lucru Bogdan-Văcăreşti?

*

D. A. C. Cuza a cerut Camerei dosarul unei alegeri din Brăila.

Ştiţi proverbul: „a nemerit orbul Brăila“...

*

Nu s'ar zice că d. dr. Cosmovici e preşedintele viticultorilor.

E atîta apă *în proza d-sale!*

*

«Flacăra» a realizat iar un acord. In unul şi acelaşi volum a tipărit şi pe Caragiale şi pe Vlăhuţă.

Oare asta se cheamă... „Dreptate“?

*

Un ziar denunţă un 'tripou, în Capitală, condus de un cerc din care face parte Gheorghe Biserică.

...Garantăm că nu e uşă de biserică..

Păreri asupra dreptului de vot

al femeii

De cînd se vorbeşte de modificarea în parte a Constituţiei noastre, lumea care s'a gîndit sălucreze pentru dreptul de vot al femeii la noi se agită în mod deosebit şi e vorba de a se cere întroducerea în constituţie a acestui drept.

Puţini s'au ocupat în mod serios de această chestie la noi, mai mulţi poate s'au gîndit la ea, multora nu le-a venit în minte aşa ceva şi mulţi iarăşi sunt contra, nu pentru că şi-ar fi dat osteneală s judece lucrul, ci pentru că aşa au apucat şi pentru că le convine.

In trecut rolul femeii era mărginit în casă, viaţa ei era aproape de harem şi nu i se dădea cultură; ea nu ştia de cît să îngrijească de copii, de gospodărie şi să placă barbatului.

Foarte rari femei se abăteau de la calea aceasta, se distingeau prin cultură şi activitate.

Şi astă-zi sunt încă destule femei cari se mărginesc la acest rol tradiţional de a fi un obiect de plăcere, cari nu ştiu cum se cîştigă banul prin muncă, şi nici nu vor să ştie, cari nu cunosc altă literatură de cît cea a modei, sunt şi femei cari se mărginesc în rolul lor de gospodine şi de crescătoare de copii. Dar sunt şi multe femei cari caută în cultură şi în muncă o uşurare a traiului, femei cari socotesc ca sunt datoare şi ele să contribue alături cu barbaţii la bunul mers al familiei şi al societăţii, şi societatea nu se opune ca aceste femei să-şi aducă partea lor de muncă folositoare binelui comun.

Avem doctorese, farmaciste, profesoare funcţionare în diferite ramuri. Nu se poate zice că aceste femei nu-şi îndeplinesc însărcinările lor ca şi barbaţii şi că so-

Făina Lactată NESTLE

Unicul aliment complect pentru copii şi bolnavi

—— Cutia lei 2.——

De vînzare pretutindeni. —

Monstre gratis la casa „NESTLE" strada Mântuleasa No. 6, Bucureşti.

A se se referi la anunţul acestui jurnal.

cietatea se fereşte de a le încredinţa sănatatea, creşterea copiilor şi instrucţia lor interesele.

Sunt femei care se disting pe tărîmul ştiinţelor, al literaturii, al artelor; femei care fac comerţ, care conduc ateliere însemnate, cari lucrează în laboratorii şi în fabrici. cari se ocupă cu agricultura şi femei care-şi administrează cu multă pricepere averea.

Apoi cînd e vorba de opere de binefacere şi de înălţare a neamului, nu tot femeile iau iniţiativa sau chiar acolo unde iniţiativa e a barbaţilor, nu se recurge la sfatul şi la ajutorul femeilor?

Şi oare nu suut mulţi barbaţi de samă cari se sfătuiesc cu femeia, sora sau altă femeie pricepută din cunoştinţile lor în chestii mari? Nu sunt consultate direct femeile în chestii de legi şi regulamente?

Sunt lucruri pe cari femeia nu le poate face, se va zice. Dar oare bărbaţii pot face tot ceea ce face femeia?

Se va mai zice că cele mai multe femei nu se pricep în politică. Dar oare toţi barbaţii se pricep?

Oare chiar din însuşi reprezentanţii naţiunii toţi pricep valoarea legilor pe care le votează şi toţi alegătorii votează din convingere pe cutare sau cutare candidat?

Sunt încredinţată că femeia va avea ambiţia să se lumineze pe deplin şi să-şi deie seamă de ceia ce va fi chemată să facă, să învedereze că i se cuvine să lucreze alături cu barbatul pe tărîmul politic.

Dacă femeia poate lucra ca şi barbatul, are minte şi valoare ca şi el, plăteşte şi ea diferite dări către stat, creşte pe viitorii cetăţeni şi pe viitorii apărători ai ţării, ia parte activă la operele mari sociale, nu trebue să aibă dreptul de a-şi apara interesele, a lucra la legi cari se ocupă de soarta ei şi a cere socoteală ce se face cu tributul ei bănesc şi moral şi mai ales cu tributul de sînge pe care-l plăteşte ţării?

Şi apoi oare barbaţii nu găsesc că e mai bine să aibă în femeie o tovarăşă de cît o sclavă?

Era un timp cînd se contesta femeii o inteligenţă egală cu a barbatului. Acum însă cînd lucrul acesta nu se mai discută de ce s'ar face deosebire între barbat şi femeie tocmai pe tărîmul intelectual?

Şi apoi femeia cu firea ei mai blîndă şi mai împăciuitoare, n'ar aduce o îndulcire a moravurilor politice iar cu spiritul ei de ordine şi economie, o direcţie mai practică şi mai folositoare în conducerea intereselor cetăţeneşti?

In ţările în cari femeia are dreptul de vot sunt legile cele mai bine alcătuite relative la copii, cureţenia oraşelor şi sanatatea publică se ameliorează iar alcoolismul e în descreştere.

Şi numărul căsniciilor rele ar scădea, cînd femeia ar fi egală barbatului. De cîte ori femeia nu poate lucra contra ruinei materiale şi morale a familiei, numai pentru că legea o supune voinţei barbatului!

Barbaţii de samă se ocupă de chestia egalităţii politice a femeii cu barbatul. In Franţa s'a depus de cîţi-va ani în Camera un raport pentru acordarea votului municipal femeilor—redijat de Ferdinand Buisson.

La această părere au aderat aproape 200 de deputaţi din toate partidele politice. Şi cîţi în afară de parlament nu sunt pentru votul femeii!

Trebuie să se lucreze şi la noi pentru a deştepta atenţiunea tuturor asupra acestui lucru şi mai ales pentru a se deştepta în femeie conştiinţa valorii ei reale. Şi aceasta să se facă pe cale paşnică, cu ordine şi cu rabdare, nu ca o luptă împotriva barbaţilor ci ca o năzuinţă de a conlucra cu ei pentru binele public.

Laura Zaharia

Prăvălii DE INCHIRIAT de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristotor.

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

Art. 132 Const.

şi legiuirile la care se referă

XII

Pentru a încheia cu observaţiunile asupra modului de argumentare al celor care susţin că constituţia din 84 n'a părăsit sistemul *alienării între săteni*, prevăzut în legile anterioare, mă voiu ocupa de înţelesul cuvintelor: *«sînt şi vor fi inalienabile»*.

Am văzut ce înţelege d. Radian prin aceste cuvinte şi cît de arbitrară este această interpretare. Legiuitorul avea de exprimat aceste idei: 1) că pe viitor nu mai este permisă alienarea ca în trecut; 2) că alienările făcute pînă în 1884 (8 lunie), în baza legilor anterioare, sînt şi rămîn valabile; 3) că prohibiţiunea alienării pentru viitor se întinde atît asupra pămînturilor dobîndite în trecut, cît şi asupra celor ce se vor mai dobîndi în viitor, prin loturi mici, de la stat, conform legei din 1881.

Ideea din punctul 2 a fost complectată prin legea de la 7 April 1910, admiţîndu-se că prin cuvîntul *sătean* se înţelege şi pe *preoţi, învăţători* şi *femeile sătence*, pentru a se curma cu o controversă care dădea o mare nesiguranţă proprietăţii rurale, întru cît era îndoială dacă preoţii, învăţătorii şi femeile sătence au avut drept să cumpere pămînturi rurale între 1864 şi 1884.

Şi cum într'o lege, şi mai ales într'o constituantă, se caută un stil concis, rămînînd interpretului analiza ideilor ce au servit de bază, nu s'au putut găsi alţi termeni mai potriviţi pentru exprimarea celor trei idei de mai sus, de cît vorbele: *sînt şi vor fi inalienabile.*

Acest mod de exprimare în două timpuri, adecă *în prezent* şi *în viitor*, este un exces de precauţiune al legiuitorului: căci i s'a părut că numai cuvintele: *„vor fi inalienabile"* ar putea da naştere la echivoc, căci *în fiecare moment* s'ar putea obiecta că dispoziţia este numai *pentru viitor*, iar nu şi pentru prezent. Mai au încă un înţeles acesteexpresiuni: *sînt* se rapoartă la achiziţiile de la 64—8 lunie 1884, iar *vor fi* la cele ce vor urma după această dată şi anume în loturi mici de la stat, achiziţia prin alienare intre săteni fiind prohibită.

Este imposibil a înţelege, cum a înţeles d. Cernătescu, că vorbele *sînt inalienabile* ar însemna că *sînt aşa cum au fost în legile anterioare*, căci dacă ar fi avut legiuitorul în gînd această idee, ar fi exprimat-o *prin cuvintele corespunzătoare*, cum a făcut în 64 şi în 66. Insă nu s'a exprimat aşa, ci altfel, pentru că n'a gîndit aşa ci altfel, care gînd rezultă atît din textul art. 132 cît şi din dezbaterile constituantei, în care nu găsim **nici o singură frază**, pronunţată în Cameră sau Senat, din care să rezulte continuarea vechiului sistem, *însă ideea contrară rezultă cu prisosinţă.*

Mă opresc puţin asupra părţii principale din studiul d-lui Cernătescu, care stă tocmai în interpretarea cuvintelor: *sînt şi vor fi inalienabile.* D. Cernătescu se pune în această dilemă: ori cuvintele *«sînt inalienabile»* însamnă *inalienarea absolută* şi atunci, prin acest mod de exprimare, această regulă de drept ar fi cu putere *retroactivă*, ceea ce este imposibil de admis; fiori atunci trebue neapărat să înţelegem că aceste cuvinte atrag şi pentru viitor starea din trecut. Această *dublă posibilitate* a d-lui Cernătescu este *o eroare*, pentrucă mai există şi *alte posibilităţi* **mai probabile**, ba chiar *bine întemeiate.* O argumentare *bazată pe o eroare*, este eronată şi de aceia studiul d-lui Cernătescu, deşi foarte conştiincios şi minuţios tratat, redus la cea mai simplă expresiune, se găseşte bazat pe un raţionament greşit.

De altfel, în materie rurală, legile se exprimă tot în două timpuri, în cazuri analoage. Astfel, art. 1 din legea rurală de la 1864, este astfel conceput: „Sătenii clăcaşi **sînt** şi **rămîn** deplin proprietari pe locurile supuse posesiunei lor". Dacă am urma interpretarea d-lui Cernătescu, că «se continue pentru viitor o stare existentă în trecut», ar urma să înţeiegem că precum erau clăcaşi în trecut, aşa vor fi şi în viitor... sau că vor fi proprietari în viitor cum erau în trecut, adecă: clăcaşi, ceea ce nu corespunde cu realitatea.

Art. unic din legea interpretativă de la 7 april 1910, zice de asemene: «Prin cuvîntul sătean, prevăzut la art. 7 din legea de la 1864, se înţelege şi învăţătorii, preoţii precum şi femeile sătence. Toate înstrăinările ce se vor fi făcut în favoarea acestora, **sînt** şi **rămîn** valabile.—(Bine înţeles, dela 64—84).

Art. 1 din Legea de la 13 April 1879, zice: „Toate actele prin care un sătean sau moştenitorii săi va fi înstrăinat sau va instreina, va fi ipotecat sau va ipoteca, prin testament sau între vii, către vre-o persoană alta de cît comuna sau vreun consătean, pămînturile ce le are în virtutea legei pentru proprietatea rurală din 15 aug. 1864, **sînt** şi **vor fi** nule conform art. 7 din menţionata lege".

In legea din 7 April 1910 se zice: **sînt** şi **rămîn** iar nu **sînt** şi **vor fi**; legea nu admite alienări *viitoare* ci *numai trecute*, adecă acele alienări făcute pînă la 1884. Căci dacă astfel de alienări ar fi permise şi pe viitor, atunci s'ar fi zis: sînt şi *vor fi.* Prin urmare această lege este încă un argument că alienările *între săteni* au fost permise numai pînă la un timp, iar de la acel timp *încoace* şi *în viitor* nu mai sînt permise.

După constituţia din 8 lunie 1884, principiul inalienabilităţii s'a mai exprimat în art. 51 din Legea de la 7 April 1889, pentru vînzarea bunurilor statului, în care se spune: *„Loturile de 5 hectare nu se vor pute înstreina în timp de 30 de ani, conform art. 132 din const."*

Cei care susţin că alienarea între săteni este permisă prin art. 132, pun în legătură partea finală a acestui art. cu interpretarea lor bizară a art. 132 şi scot ca dintr'o cutie fermecată, concluzia că şi loturile de 5 hectare sînt alienabile între săteni. Insă doctrina stabilită în acest sens este bazată mai mult pe autoritatea jurisprudenţii Curţii de Casaţie, care numai odată a judecat, la 19 Iunie 1891, această problemă, iar după aceia s'a repetat pur şi simplu. Şi cînd ne gîndim că silite de această jurisprudenţă, Tribunalele în fie-care zi se fac părtaşe la deposedarea unor familii în favoarea altora, mijlocind aproape în toate cazurile: ticăloşia uneia din părţi; lăcomia, un ltirile şt frauda celeilalte.

V. Cireş
avocat

INFORMAŢII

Amintim că astă seară de Joi 20 Martie, d. Lascar Antoniu, îşi va desvolta la clubul nostru conferinţa anunţată vorbind „despre Reforma electorală".

Din Podul Iloae ni se comunică, faptul că d. Costache Benuce, primarul din localitate, terorizează pe cetăţeni, silindu-i să se aboneze la ziarul „Mişcarea", plătind abonamentul pe un an intreg. Acest jaf se face chiar la cei mai săraci, cari sunt nevoiţi, sub fel de fel de ameninţări, să dea ultimul ban pregătit pentru traiul familiilor lor.

Ce zice d. Morţun?

D. locot.-colonel Gh. Liciu, comandantul batalionului 4 vînători, a fost înaintat colonel la vacanţa ce este ca comandant al reg. 13 Ştefan cel Mare.

In locul d-sale a fost numit d. locot.-colonel Aristide Lecca, de la şcoala superioară de războiu, ca comandant al batalionului 4 vînători.

D. H. G. Lecca inspectorul general al teatrelor, eri şi azi a făcut o anchetă la teatru, în privinţa stării precare a teatrului iaşan. Directorul teatrului n'a asistat la această anchetă, de oare ce se află la Fălticeni.

Ieri seara reprezentaţia soţilor Bulandra cu *Sapho* a avut mare succes. Astăzi a doua şi ultima reprezentaţie cu *Magda.*

Discursul d-lui Al. A. Badareu în chestia revizuirei

Iubitul nostru fruntaş şi-a început aseară, la ora 4 jum., importantul discurs în chestia revizuirei.

Pînă să fim în măsură de a reda discursul, după note stenografice, redăm astă-zi un scurt rezumat al începutului acestui discurs care va fi continuat în şedinţa de astăzi.

D. *Al. Badareu* crede cu atît mai util a se asculta părerea tuturora cu cît în materia aceasta a reformelor nu avem un material pregătit. Se recurge la opere străine pentrn a se discuta prin analogie atît reforma economică cît şi acea politică.

Pentru că nu avem datele precise suntem nevoiţi să le înlocuim cu observaţiunile, cu ideile, cu sentimentele parţiale locului persoanelor cari le aduc în discuţie.

Din părerile parţiale ale reprezentanţilor ţărei din diferite localităţi de unde aceste observaţiuni au fost luate şi se aduc în discuţie, să formăm un mare tot pe care să-l luăm în considerare la opera întreagă.

Eu cred că dreptatea este cu aceia cari discută nu numai lacuna, ci şi mijloacele de a ameliora această lacună a Constituţiei.

Convingerea de reformă o avem toţi, dar se cade să avem şi soluţia ce trebue pînă la locul celei de înlocuit.

Ca să nu ajungem la exagerări, se cu vine a discuta nu numai partea critică ci şi cea pozitivă.

D-stră, majoritatea, cu aprobarea guvernului cu care sunteţi de acord, aţi ales momentul cel mai bun pentru a aduce modificări radicale în situaţia noastră economică şi politică?

Găsesc că momentul ales este rău.

Anunţarea acestei modificări a Constituţiei a adus în viaţa noastră economică în creditul nostru public, mari perturbări. Nici 10 la sută din cei cari muncesc nu ar mai putea munci dacă creditul le-ar fi ridicat. Şi e adevărat că creditul acesta a fost ameninţat?

Azi pentru proprietari şi pentru arendaşi nu mai există măsură normală a aprecierei creditului. Inainte ştiai numărul de pogoane, îi cunoşteai averea; azi ne ştiind ce echivalent va intra în locul moşiei expropriate, nu mai poţi cunoaşte averea, a o aprecia şi creditul e influenţat.

Arendaşul, cum este în funcţie de proprietate va avea şi el de suferit. Toată lumea se plînge de o deprimare a creditului care îngreuiază întrega noastră viaţă economică.

Nu trebue să uităm că încă din 1912 lulie frigurile creditului au început să se simtă. De doi ani suntem în această situaţiune precară, cu un credit foarte depreciat.

Cînd nu intrase—în urma razboiului—creditul nici chiar în convalescenţă s'a venit cu expropierea.

Şi cînd proprietatea mare suferă atît şi găseşte creditul atît de greu, cu atît mai mult are de suferit proprietatea mică.

Recunosc că propunerea de revizuire este corolarul necesar cu venirea la guvern a partidului liberal în programul căruia figura reforma aceasta.

Momentul venirei acesteia a dv. a fost el ales de dv. sau permis de celelalte partide?

Reformele propuse în propunerea de revizuire au arătate pentru prima oară în scrisoarea d-lui Brătianu la care a răspuns congresul de la Liedertafel. Dv. eraţi în opoziţie. Dv. nu reprezentati decît o parte a ţării noastre.

Presa străină şi „Misiunea romînă"—In primul său articol ziarul parizian *Le Temps* cu data de 31 Martie se ocupă de evenimentele cunoscute, începînd cu încercarea Austriei de a se revizui Pacea de Bucureşti şi consecinţele diplomatice ale celor petrecute. Incheierea articolului este aceasta:

«Simpatiile franceze n'au lipsit nici-odată Romîniei şi nu ne-am ascuns sentimentele noastre cînd s'a făcut apel la mai mulţi dintre compatrioţii noştri, personalităţi savante şi oratori marcanţi, pentru a menţinea între cele două ţări tradiţionala legătură intelectuală. Reîntoarcerea Romîniei la o veche prietenie coincide în chip fericit cu o atitudine politică nouă care o îndepărtează de Tripla Alianţă pentru a o apropia de Franţa, de Rusia şi de Anglia».

Neue Freie Presse cu data de 31 Martie se ocupă de asemenea de noua orientare eventuală în politica externă şi insistă în special asupra evenimentului căsătoriei Prinţului Carol cu o Mare Ducesă.

Se înţelege că ziarul vienez e mai puţin optimist şi desfăşoară vederi cu totul opuse celor desvoltate de marele ziar parizian.

Pentru a se pune capăt definitiv diferitelor zvonuri care circulă în jurul excursiunei la Constantinopol, a profesorilor şi studenţilor Universităţei din Iaşi se dau următoarele relaţiuni oficiale:

Excursiunea se va face *cu siguranţă în zilele de 29 Martie—10 Aprilie* In Constantinopol excursioniştii vor sta 7 zile întregi, în care timp vor vizita oraşul, monumentele sale, Scutari, insulele Prinkipos etc.

Despre primirea excursioniştilor d. Răileanu, consulul romîn din Constantinopol a trimis cele mai bune asigurări. Universitatea şi studenţii turci se arată dispuşi să îmbrăţişeze cu cea mai mare căldură pe colegii lor, iar aromînii aflători în capitala Turciei aşteaptă nerăbdători pe fraţii lor.

Zilele acestea se va anunţa o seară în care toţi escursionişti se vor aduna în localul Centrului Studenţesc, pentru a lua împreună ultimele dispoziţii şi a depune restul taxei de excursiune.

Domnişoarelor escursioniste li se recomandă de preferinţă să poarte costumul nostru naţional, ceia ce de sigur ar produce o excelentă impresie.

A fost arestat lucrătorul Alexandru Dimitrescu, care după o ceartă a lovit in cap pe Neculai Corbescu, care a trebuit să fie pansat la spital.

Aflăm cu părere de rău că d-na Raluca dr. Scriban se află grav bolnavă, şi că medicii au oprit-o să plece în străinătate de o cam dată. Se ştie că acum două săptămîni d-na Scriban era gata să plece la Paris pentru continuarea studiilor de canto. Dorim grabnică însănătoşire.

Noutăţi apărute. — In editura revistei „Flacăra": *Păiajenul*, piesa de mare succes a d-lui A. de Herz. Preţul 50 de bani.

—„Sanatatea" cu data de 15 Martie, cuprinzînd actualităţi ştiinţifice şi beletristice.

Diverse.—Necunoscuţi răi făcători s'au introdus prin efracţie în crama lui C. Gîţă din Galata, furîndu-i o mare cantitate de fire de viţă americană şi diverse unelte pentru vie.

Se fac cercetări.

— S'a acordat un concediu de 30 zile d-nei Natalia C. Ionescu, institutoare la şcoala de fete din T.-Frumos.

— D-na Anastasia Gafencu, directoarea şcoalei de fete din Tg.-Frumos, a obţinut un concediu de 2 săptămîni.

— Taxa de înscriere la excursia în Italia a elevilor liceului naţional din localitate, este de 70 lei.

In afară de elevii liceului, mai pot participa şi profesorii cu familia lor.

— S'a luat dispoziţia ca atunci cînd prefecturile din ţară trimit la Bucureşti bolnavi incurabili spre a fi internaţi în spitale, numitele prefecturi să se îngrijească şi de transportul pentru înapoiarea trimişilor.

Aceasta în vederea eventualităţii neprimirei bolnavilor de către spitale.

— Directoratul şcoalei din Balş (com. Băiceni) a cerut casei şcoalelor să i se delimiteze pămînt de cultură, absolut necesar pentru probe practice.

Noul program de astă-seară Joi 20 Martie c. al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, cuprinde între altele:

Un hoţ cinstit, splendidă comedie interpretată de elita artiştilor-humorişti ai teatrelor pariziane.

Copilul ţigancei (Contele şi Ţiganca). Roman în 2 părţi. (seria Tanagra). Interpretare datorită artiştilor dramatici ai teatrului imperial din St. Petersburg, cu d. Jurieff şi d-ra Smirnova în rolurile principale.

Prince şi casieriţa, comedie interpretată de neimitabilul humorist parizian.

Sporturi de iarnă în Suedia, interesante şi pitoreşti vederi.

Idolul lui Tîndală, scene foarte humoristice.

Afară de programul cinematografic vor debuta copiii miraculoşi Richard şi Frieda. Producţii fenomenale cu 11 diferite instrumente muzicale. Afară de piesele muzicale copiii Richard şi Frieda sunt desăvîrşiţi artişti în prestidigitatură, Jonglerie, pictură rapidă etc.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri.

O luptă în trenul expres (Amor şi ură), înscenare fenomenală în 4 părţi.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Duetul fenomenalilor copii Frieda şi Richard.

Poimîne Sâmbătă un singur matineu şi reprezentaţie serală.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant", după romanul lui Jules Verne——«Cavalerul roş» de Alexandre Dumas —„1793" de Victor Hugo — «Marie Tudora" de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—etc.

ULTIME INFORMAŢII

D. N. Catargi, mare proprietar, a cerut consiliului de miniştri autorizaţiunea cuvenită de a înfiinţa o fabrică de zahar în comuna Mirceşti, judeţul Roman.

Intru cît prin reformele liberale marii agricultori se văd stînjeniţi în activitatea lor, este lesne de înţeles de ce aceştia îşi îndreaptă activitatea lor spre ramura industrială.

In informaţia dată ieri cu privire la agenţii electorali plasaţi de d. Const. Stere la biblioteca centrală s'a spus din greşală că amicul nostru d. Dimitrie Botez, avocat, a fost destituit din funcţia de bibliotecar ajutor.

Nu poate fi vorba un moment de destituirea unui om care pune atîta conştiinciozitate şi scrupulozitate în tot ce priveşte activitatea d-sale.

Singurul lucru adevărat ie că d, Stere prin ciracii d-sale, face tot posibilul spre a înlocui pe amicul nostru, pentru a-şi putea plasa partizanii.

Regretînd dar modalitatea în care s'a prezentat faptul, menţinem aprecierile noastre în ce priveşte modul cum ideologul d. Stere înţelege să facă administraţie la Universitate.

La judecătoria din Tirgu-Frumos a sosit de la casa centrală a băncilor populare dosarul incorectitudinelor săvîrşite de actualul primar din Tirgul-Frumos Iamandi, pe timpul cînd era în capul obştei «Unirea» din acel oraş incorectitudini pentru care a fost dat afară de la obştie de către locuitorii din tîrg.

Budgetul.—*Un ziar de dimineaţă afirmă că budgetul general al statului ar fi fost definitiv alcătuit şi va fi depus zilele acestea pe biroul Camerei.*

In aşteptare ca această ştire să se adeverească, putem afirma că chestia îndemnizărilor de locuinţe promisă funcţionarilor n'a fost încă rezolvită.

Calculele făcute în această privinţă au dat un rezultat care a înspăimîntat pe însuşi d. Radovici.

Intr'adevăr dacă guvernul ar dori să acorde o îndemnizare de locuinţe la toţi funcţionarii, va trebui să impue trezorului o sarcină anuală de mai mult de 19 milioane.

Ori d. Costinescu, ministru de finanţe nu poate dispune pentru acest capitol, şi încă cu mari sacrificii, de cît de o sumă de 5 milioane.

Chestia e prin urmare a şti dacă cele 19 milioane vor putea fi acoperite cu cele 5 milioane disponibile.

Din izvor sigur aflăm că d. dr. Gheorghe Pascu va fi înlocuit pe ziua de 1 Aprilie din postul de director al bibliotecei centrale din Iaşi.

Doritorii de a ocupa acest post sunt înştiinţaţi că trebue să se adresese direct ministerului de instrucţiuni publice, singurul chemat a face numirea la direcţia bibliotecei.

Eftenirea traiului.—Cu ocaziunea alegerilor comunale, iar acum în urmă cu ocazia alegerei Primarului, ni s'a făgăduit multe de toate, şi numai de cele bune.

Nu ni se vor mai pune dări noi, iar Primăria va şti ca în limitele veniturilor, ce are, să ne satisfacă toate nevoile, pintre care cea intăi eftenirea traiului.

Articolul de consumaţiune cu care s'a lăudat guvernul, că-l va iefteni, cunoaştem cu toţii, e peştele.

Primăria noastră însă n'a vrut să ştie, nici vrea să ştie de aşa ceva pînă acum. I-ar veni de sigur, să spună că lumea e rea, pentru că nu cunoaşte că preţul de 1 leu 80 kilogramul de crap, de exemplu, este o scădere simţitoare.

Se pare ca Ministerul Agriculturei cere ca Primăria să arate anume şi din vreme de ce cantitate de peşte are nevoe, pentru ca să i se trimeată în condiţiunile de el stabilite.

De asta-i arde însă Primăriei noastre?

Rabdarea e mare lucru şi pe rabdarea noastră a tuturor se sprijineşte incuria Administraţiei Comunale.

Vineri 21 Martie ora 5 jum. după prînz d. I. Mitru, directorul şcoalei Normale Vasile Lupu, îşi va disvolta în localul Cercului didactic Conferinţa „Despre Romînii din Bucovina".

Se ştie că la excursia la Constantinopole organizată de studenţii ieşeni, sub conducerea... nu se ştie a cui, s'au refuzat înscrierile studenţilor evrei. Deşi participarea la excursie este un *beneficiu public*, iar iniţiativa o *măsură universitară*, totuşi s'a făcut şi acest studenţism.

Cei lezaţi au intervenit la d. rector C. Stere. Dar fostul socialist încă n'a avizat. Dealtfel termenul de înscriere a şi trecut.

Incă o dovadă despre sinceritatea şi consecvenţa ideologului Stere.

Descoperirea unui fort de 1200 lei.—Evreica Hana Mendelovici comerciantă din comuna Ţibana jud. Vaslui venind eri în oraş pentru tîrgueli s'a dus la comerciantul Eizig Marcovici din str. Anast. Panu 37 unde a făcut mai multe cumpărături, a uitat pe teşghea o geantă în care se afla suma de 1200 lei.

Mai tîrziu observînd lipsa banilor şi presupunînd că i s'ar fi furat, a reclamat cazul Brigăzii speciale de siguranţă locale care făcînd imediat cercetări a descoperit că acei bani au fost furaţi de pe teşgheaua unde fusese uitaţi, de către locuitorii Petru Apostol şi soţia sa Maria din comuna Cucuteni, care întîmplător se aflau în prăvălia sus zisului comerciant.

La percheziţia făcută s'a găsit asupra lor întreaga sumă de bani şi-au mărturisit şi faptul...

Autorii au fost înaintaţi parchetului împreună cu actele adresate contra lor...

Duminică 28 Martie la ora 3 jum. va avea loc în saloanele clubului militar din Iaşi un frumos matineu dat în folosul societăţii pentru „combaterea tuberculozei la copii". prezidată de A. S. R. Principesa Maria.

Pentru reuşita programului, foarte variat şi frumos alcătuit din piese de teatru. muzică de ansamblu, solori, monoloage etc. îşi vor da concursul d-nele C. Penescu, M. Miclescu, C. Cerkez şi d-şoarele Georgeta Ghika, Gafencu, Alice Sion şi A. Cîrjă, d-nii căpitani Capşa Flor, Breviman, N. Cananău, P. Teodoreanu etc.

Societatea pentru combaterea tuberculozei la copii a instalat la Tekirghiol un admirabil sanatoriu în care şi-au găsit şi-şi vor mai găsi vindecare numeroşi copii sermani din Iaşi.

Biletele se găsesc de vînzare la cofetăria d-lui R. Tufli, care a bine-voit a se însărcina cu vînzarea lor.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Afacerea Rochette

— Concluziunile comisiunei de anchetă —

Paris.—Comisia de anchetă pentru afacerea Rochette a adoptat prin 14 voturi, dintre care 4 cu rezerve, în contra 3 şi 2 abstenţiuni. concluziunile care vor fi supuse Camerei.

Aceste concluziuni declară că sub ministerul Monis intervenţiunile guvernamentale s'au produs şi au obţinut de la preşedintele secţiei corecţionale, prin intermediarul procurorului general Fabre, amînarea procesului Rochette.

Această amînare nu putea să aibă ca urmare să asigure lui Rochette beneficiul prescripţiunei, dar îi dădea mai multă libertate spre a-şi continua operaţiunile.

Demersul pe lîngă procurorul general a intervenit în momentul cînd afacerea Rochette era caracterizată la început prin manoperi neregulate şi intervenţiuni abuzive ale presei. Guvernul şi poliţia au intrat în fine pe căi normale.

Amînarea a constituit un succes pentru tactica dilatorie a lui Rochette.

Concluziunile constată că vizita d-lor Caillaux şi Monis a hotărît pe acesta să cheme pe procurorul Fabre, dar sînt contraziceri despre circumstanţele imediate care au determinat această vizită. precum şi asupra datei ei.

Concluziunele amintesc lămuririle date de d-nii Caillaux şi Monis în privinţa intervenţiei lor şi mai ales în ceia ce priveşte declaraţia d-lui Monis că nu presimţise termenul amînării.

Acest document zice că intervenţia d-lui Monis, vorbind cu autoritatea unui şef de guvern, *a fost hotărîtoare.* Intervenţia miniştrilor se explică fără ca să fie nici o bănuială despre probitatea lor personală.

Concluziunele spun că «personagiul misterios» trebue să fie Rochette care avea interes să obţie amînarea; el mai dispunea de prietenul lui, Dumesnil, directorul ziarului «Rappel» care e şi prietenul d-lui Caillaux.

Acest document spune că „nu s'a mai găsit nici o urmare" a pretinselor manopere îndreptate în contra lui Rochette, cum a pretins d. Dumesnil şi care ar justifica intervenţia d-lui Caillaux.

Demersul d-lui Caillaux şi intervenţia d-lui Monis nu sunt nici acte de corupţiune, de oarece erau personal dezinteresaţi în afacere; nici acte de tradare, de oarece amînarea nu putea contribui la prescripţiune, **dar ele constitue cel mai deplorabil abuz de influenţă.**

*

Camera a hotărît să discute mîne după amiazi concluziunele în afacerea Rochette.

Inundaţii în Galiţia

Lemberg.—Inundaţiile pricinuite de revărsarea Nistrului au făcut mari pagube în Galiţia orientală.

Accident de aviaţie

Reims.—Emil Védrines fratele cunoscutului aviator, a căzut cu un aeroplan şi s'a rănit mortal.

D. general Coanda la Constantinopol

Constantinopol.—Marele vizir a făcut azi o vizită d-lui general Coandă.

Tot azi d. general Coandă a vizitat pe ambasadorul Rusiei.

Revizuirea

Bucureşti.—In Senat d. Al. A. Badareu va continua în şedinţa de azi discursul seu început eri asupra revizuirei.

La cameră va vorbi d. P. Misir.

Paul Heyse pe moarte

Berlin.—Marele scriitor Paul Heyse se află pe moarte,

Moartea lui Noury Bey

Constantinopol.—Noury Bey, comandantul corpului I de armată, a încetat azi din viaţă, în urma unui accident de automobil, ce i se întîmplase acum cîteva zile.

Extradarea lui Mandâchescu

Bucureşti. — Se confirmă că guvernul austriac a cerut extradarea studentului Mândăchescu şi celor două femei care au fost în legătură cu Catarău.

Ori Mandachescu e romin şi nu poate fi extradat.

Dar fiind vorba de un delict politic, nici cele două femei, de şi unguroaice, nu vor putea fi extradate.

Revizuirea pacei din Bucureşti

Berlin. — In cercurile diplomatice de aci se discută din nou chestia revizuirei păcei din Bucureşti.

Sferile conducătoare însă nu dau acestei ştiri nici o crezare, de oare ce Marele Puteri nu şi-au schimbat atitudinea, iar România, Grecia şi Serbia au stabilit un acord definitiv pentru menţinerea păcei diu Bucureşti.

Se crede mai mult că este încercare tendenţioasă lansată din Viena, ştiut fiind că Austria nu este azi tocmai mulţumită de spiritul ce domneşte în România.

Accident de aeroplan

Tîrgovişte.—Aseară locot. Protopopescu conducînd un aeroplan sistem Farman sosi la Tîrgovişte. In momentul de a ateresi aeroplanul se lovi prea brusc de pămînt şi se sfărămă.

Din fericire aviatorul a rămas neatins.

Mişcare în magistratura

Bucureşti.—In mişcarea magistraturei apărută azi, se află şi numirea d-lui Diaconescu. preşedintele Tribunalului s. I-a, în locul d-lui Erbiceanu.

Disparitia lui Rosewelt

Londra. — Ziarele publică ştirea, că s'a perdut ori-ce urmă de Rosewelt, fostul preşedinte al Statelor-Unite, care se găsia într'o explorare prin Brazilia.

In ultimul timp Rosewelt se găsea prin nişte localităţi sălbatice din Peru. De aci lipseşte ori-ce ştire.

Presa vieneza şi Romania

Viena.—Ziarul Neue Freie Presse *publică azi un vehement articol la adresa Romîniei, în urma meetingului ligei culturale şi mai ales explicaţiunilor date de ziarul* L'Indépendance Roumaine.

De altfel toate ziarele din Viena publică articole vehemente la adresa Romîniei.

Ruptura definitiva între liberalii doljeni

Bucureşti.—Neinţelegerile dintre liberalii din Craiova au luat un caracter mai grav.

D. Brătianu li-a cerut să se împace, declarînd că nu va numi prefect, de cît pe unul din nuanţa Pleşea.

Neputîndu-se ajunge la o înţelegere, s'a declarat ruptura definitivă între cele două tabere liberale.

Plecarea Diadocului

Viena. — *Politische Correspondenz* **află din Athena că plecarea Diadocului spre Bucureşti este imminentă.**

Ziarul crede a şti că în curînd se va proclama în mod oficial logodna Diadocului cu Princesa Elisabeta şi a Prinţului Carol cu Marea Ducesa Tatiana.

Prînz în onoarea principilor români

Petersburg.— Ministrul de externe, d. Sasonov, a oferit un prînz de gală în onoarea A. A. I. I. R. R. principii moştenitori ai Romîniei şi a principelui Carol.

Erau de faţă marile ducese Maria Alexandrovna de Coburg — Gotha, Victoria Feodovna, Xenia Alexandrovna; marii duci Niculae Mihailovici şi Alexandru Mihailovici; ministrul Romîniei d. Diamandi, suitele imperială şi princiară, înalţii demnitari, reprezentanţii aristocraţiei ruseşti.

In timpul prînzului a cîntat orchestrul Balalaicas.

INUNDAŢII

Brăila.—In mai multe comune inundaţiile au făcut ravagii cumplite. In comuna Podu-lung, s'au dărămat numeroase case.

O delegaţie de săteni, se va prezinta zilele aceste ministrului de interne pentru a-i cere să ieie măsuri ca să li se apere avutul în contra inundaţiilor.

Mare greva în Rusia

— Muncitori rîniţi — Numeroase arestări —

Petersburg.—In mai multe fabrici a început azi greva lucrătorilor, la care s'au asociat şi lucrătorii uzinei Putilow. La amiază numărul greviştilor era de 70,000.

S'au făcut demonstraţii cu cîntece revoluţionare, s'au arborat drapele roşii.

Poliţia a risipit pe grevişti şi a făcut o sută de arestări. Un poliţist a făcut uz de armă şi a rînit 2 muncitori.

*

Fabrica de cauciuc «Treugolnic» a concediat în mnd temporar pe toţi 12,000 lucrători, plătindu-le lefurile lor, spre a calma nemulţumirile pricinuite de boala care s'a declarat printre lucrători.

Vînd clădire, *cu ogeag zidit, servind pentru orice instalaţiune industrială cu 4000 m. p. loc Şoseaua Sărărie, lîngă fînăria comunei. Informaţiuni, Str. Carol 42 Iaşi.*

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

PUBLICAŢIUNE

In ziua de 22 Mai a. c. ora 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie prin oferte închise pentru darea în întreprindere pe timp de 10 ani a ţinutreţinerii totalităţei pavajelor asfaltice la rulagie şi trotuare precum şi construiri noui deasemeni pavage conform caietului de sarcini.

Suprafeţele de întreţinut sunt: 148.000 m. p. trotuare cu asfalt turnat şi 42,000 m. p. strade (partea pentru trăsuri) cu asfalt conprimat.

Garanţia provizorie 8000 lei în numerar sau efecte publice garantate de stat.

Condiţiunile de licitaţie şi caetul de sarcine se pot vedea în fie care zi de lucru la Serviciul Technic Comunal.

Dispoziţiuniie art. 72—83 din legea asupra comptabilităţii publice se vo aplica acestei licitaţiuni.

No. 4326 19 Martie 1914

VACCINARI

— cu limfă sviţeriană —

practică

Dr. A. Steuerman

str. Cuza-Vodă 13

— Telefon —

Pari pentru vie, *de stejar, ciopiţi ascuţiţi ambele capete, de vînzare.*

A se adresa **Pădurea Popricani,** *jud. Iaşi.*

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

De închiriat *prăvălia ocupată actualmente de I. A. Singer, strada Cuza-Vodă 71.*

A se adresa la proprietar I. Pocker str. Costache Negri No. 52

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iaşi.— Strada Anastasie Panu No. 43—

Societatea Creditului Funciar Urban Romîn din Iaşi

Tablou

de lista imobileleor şi apartamentelor ce sunt de închiriat cu începere de la 23 April 1914

Felul imobilelor	Strada şi No. casei	Felul încăperilor şi numele actualului chiriaş
Z. Gafencu	*An. Panu 65*	*două prăvălii ocupate de d. S. Zaltzberg*
Nută Ackerman	*Stihi 6*	*două odăi ocupate de d. Mendel Leibovici*
Herşcu Edelstein	*De jos 17*	*întreg imobilul ocupat de proprietar*
Dr. W. Finchelstein	*Pomir 6*	*două odăi, băcătărie camară şi drept la pivniţă ocupate de d. I. Haimovici*
C. Şamuleanu	*Sf. Sava 2*	*întreg imobilul ocupat de N. şi V. Apotecher*
Alter Catenberg	*C. Negri 84*	*locuinţa ocupată de d. Marcu Löbel*
Pincu Sin Haim Leib	*Stihi 13*	*3 odăi, drept la pivniţă şi camară pentru lemne, ocupate de d. Marcu Braunştein*
Căpitan A. Cantuniari	*C. Negri 6—8*	*mai multe dugheni şi apartamente de locuinţă*
Jean Holtzman	*Cucu 58*	*locul ocupat de d. Şloim Zaharia*
L. M. Spaer	*Mitropoliei 16*	*baia „Diana" deschiriată*
L. Iţicovici	*Aron Vodă 26*	*2 odăi şi bucătărie ocupate de d-na Sendla Zissi*
Aron Marcovlci	*Elena Doamna 51*	*apartamentele ocupate de d-nii B. Silberstein, I. L. Mates şi Aron Bercovici*
Rebeca Theitler	*Zugravilor 19*	*mai multe apartamente de locuinţă şi localul de brutărie*
C-tin Fătu	*Albineţ 14*	*două odăi, antret, bucătărie camară şi pivniţă in comun ocupate de d. I. Zamfir, şi trei odăi, antret, un vitraj, bucătărie, cameră pentru lemne şi pivniţă în comun, ocupate de dl. V. Popovici.*
Gh. Stroian	*Spinzi 8*	*două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Aglae Talpă*
A. I. Gheorghiu	*Muzelor 14*	*una odaie şi o bucătărie ocupate de d. C. Profir şi 3 odăi, un subsol şi bucătărie, deschiriate*
Natalia Mandrea	*Muzelor 22*	*casele mari ocupate de Inspectoratul Agricol*
At. şi Natalia Popescu	*Sărărie 106*	*una dngheană cu pivniţa ei şi două odăi deschiriate*
Ghenovici şi Berea	*Lăpuşneanu 2, Păcurari 1*	*mai multe dugheni şi apartamente de locuinţă ocupate de d-nii H. Perlitz, A. Daniel, Asriel Aisen, M. H. Komer*

DIRECŢIUNEA

RENUMITUL MAGAZIN DE MU. (CA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, înce pînd de la **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“** precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* care se resistă tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

---

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentații în fie-care seară la orele 8

Duminicele, Sâmbetele și Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 și 5 ore

Pe ecranul nostru apar toți corifeii marilor teatre **din Paris, Berlin, Kopenhaga,** Viena, Roma, Milano, etc. ca: **Sarah** Bernhardt, **Jane Hading,** Etiévant, Alexandre, Robinne, **Wiehé,** Psylander, **Henny** Porten, Asta Nielsen, Max Linder, **Prince, etc, etc.**

Dreptul **de excluzivitate** a tuturor filmelor Pathé e **concesionat numai filialei din Iași** (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de **privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.**

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafață a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită și de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând **în acelaș timp** cultură și educație.

Pe cei câți-va metri de pânză se resfrânge **vastitatea tuturor domeniilor activității** omenești; această pânză **întrupează pedagogia** și întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare științifică.— Escursiuni **prin cele mai pitorești regiuni din** întregul univers.—Toate **sporturile moderne.—Vulgarizarea** idustriilor.—Manevrele armatelor **pe uscat și pe mare.—Invențiile și** noile descoperiri.—Pathé-Journal **și Eclair Journal, ziarele** însuflețite care ne arată în **fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.**

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ȘI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, **cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentații cinematografice.**

---

25 % !

= ECONOMIE =

PRIN INTREBUINȚAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREȘTI

FABRICA DE

Cafe turcească și coloniale

SETRAC H. OHANNESI

Este cea mai bine asortată în *Un[illegible]nuri* de la cele mai renumite fabric[illegible] franțuzești, grecești, și turcești, *Cafea M[illegible]tinică*, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, A[illegible]merica și Henriol. *Ceai* rusesc, engle[illegible] indian și *franțuzesc Colonial.*

Rahat de *Constantinopol*, *Smochine* și *Malaga* de *Smyrna*, *Marmelade* și *Caramele* rusești, *Cacao și Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

—Conserve „COROANA“

Dacă doriți să fiți bine serviți cu marfă proaspătă și ieftin ca[illegible] or[illegible]de vizitați Magazinul de Cafea și Colo[illegible]ale Setrac H. Ohannesian
str. Cuza Vodă 42

S'A REDESCHIS

Hotelul și restaurantu „CENTRAL“

— Iași, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILA NOUA

Bere, vinurile cele mai bune și Aperitive speciale

sub direcțiunea cunoscutului Leon From

Prețuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domicilin.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunți și Balurî

O FRUMOASA fotografie puteți obține numai în atelierile cunoscutului fotograf al **WEISS** din Piața Curței Regale Unirea
3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

CAUT POST

de casieriță, telefonistă, ca elevă pentru mașina de scris, sau orice funcțiune. Scriți sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea și renumita Magazie de

MODE ȘI CONFECȚIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoștința Onor. sale clientele și a Onor. Public, că s'a mutat și nou [illegible]fiat în PIAȚA UNIREI, *vis-a-vis [illegible] Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înființat și un atelier pentru Confecțiuni.*

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit
şi mai bine informat

REDACȚIA: Clubul Conservator-Democrat, Piața Unirei

ADMINISTRAȚIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mîrzescu

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAȘI, str. ZIMEN No. 8

Chirurgia. Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.

Secțiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapia.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

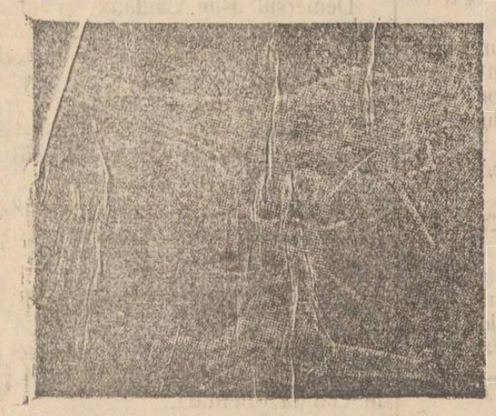

Facerea. Sală specială. Moașă diplomată în permanență.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenți electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă. Prețurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultații între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 55

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mârzescu 17

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2135 — Sîmbătă 22 Martie 1914

NOI ŞI LIBERALII

Cîte-va ziare conservatoare găsesc prilej în critica aspră şi la drept vorbind cam exagerată, ce unii conservatori democraţi au făcut'o în corpurile legiuitoare proprietarilor mari, critică pornită de altfel dintr'un înalt sentiment de iubire a ţărănimei, şi ne trimet la liberali.

Se cunoaşte că procedeul e... mai să-i zicem conservator.

Domnii conservatori de colo, îşi închipuesc că trăim tot pe la patruzeci şi opt, tot pe vremea robilor şi că-şi pot însuşi celebra zicătoare: « Maurul ş'a făcut datoria, deci poate să plece ».

Şi cînd te gîndeşti că răţoiala aceasta vine în cele mai multe cazuri de la conservatorii moderni, cari pot fi conservatori, dar nu prea sunt proprietari, găseşti că injoncţiunea de a pleca la liberali nu e tocmai... la locul ei.

Dacă noi democraţii ne explicăm gestul unui P. P. Carp. ori chiar şi N. Filipescu, o facem pentru că vedem în ei, după cum foarte bine a spus prietenul nostru Gh. Ghibănescu în conferinţa ţinută la clubul conservator democrat, expresiunea curată, a atîtor generaţiuni de mari proprietari, cari ş'au înţeles misiunea şi n'au părăsit postul de onoare pe cari vremile li l'au incredinţat.

Ei cunosc pe ţarani, după cum şi aceştia la rîndul lor îi cunosc pe dînşii, cu toată nepotriveala ce este astăzi între sufletul ţărănimei şi ei. Dar despre ceilalţi mulţi, putem zice tot aşa?!

Suntem trimeşi la liberali, pentru că dacă oamenii au rămas aceiaşi, vremurile însă s'au schimbat şi aceasta face că discursurile şi cuvîntările acelora cari acum zece ani, erau pe placul conservatorilor, cele de astăzi ale aceloraşi persoane, să nu le mai convină.

Dar ce avem noi de comun cu liberalii?!

Trebue să recunoaştem, că lor li se datoreşte că astăzi discutăm principii, că pe cale de principii începe a se face diferenţiarea partidelor.

Pănă astăzi persoanele erau pe planul întăi. Conservatorii ţineau recordul în materie. Ei caută să-l menţină, dar nu-i lasă împrejurările.

Şi dacă în principii trebue să vedem noi deosebirea între partide, discutarea reformelor puse de liberali la ordinea zilei, a fost ocaziunea nimerită pentru a se stabili o dată necesitatea acelor partide politice şi rolul lor.

Noi, democraţii, am înţeles că chemarea partidului nostru este de a pune umărul la progresul ţării acestia, iar acest progres nu poate rezulta de cît din o caldă simpatie pentru toată pătura muncitoare fie de la oraşe, fie de la ţară, pătură care are drept să trăiască mai bine, mai omeneşte, tocmai pe temeiul muncei ce prestează.

N'am esclus din rîndurile acestora nici pe proprietarii mari şi mici, pentru că în ordinea naturală a lucrurilor şi dînşii muncesc.

Voim armonizarea claselor sociale, de aceia înţelegem întărirea Statului, fără a face din el o providenţă, întărire compatibilă cu timpul în care trăim, compatibilă cu nevoile sociale, ce acel timp a adus şi continuă a aduce.

Multe valuri de cerneală s'au scurs, multe volume s'au scris asupra rolului statului în ordinea socială.

S'au formulat nenumărate teorii, plecînd de la statul jandarm şi ajungînd la statul Providenţă.

Nimeni nu mai vorbeşte astăzi de statul jandarm, iar cei ce văd în el o providenţă încă nu sunt majoritatea.

Conservatorii democraţi vor întărirea Statului, dar în scopul bine definit de a veni în ajutorul celor mulţi, mulţi şi obijduiţi.

Ce poate fi dar curios că pe calea aceasta ne întîlnim cu liberalii?!

Iată că şi dînşii vor întărirea Statului chemînd să participe la viaţa lui, un număr cît se poate mai mare de cetăţeni alegători, iar de altă parte îmbunătăţind condiţiile de traiu a celor mulţi, de-şi de la ţară.

Dar dacă voim acelaşi lucru, nu însemnează că nimic nu ne desparte.

In chestiunile speciale puse astăzi la ordinea zilei în discuţiune, suntem în dezacord asupra procedurei. Şeful nostru, d. Take Ionescu a expus destul de luminos motivele acestei neînţelegeri, motive cari privesc modalitatea expropierei şi reforma electorală.

Cînd conservatorii ne trimet la liberali fac o confuziune, voită de altfel, dar confuziune de persoane.

E drept că în majoritate noi şi liberalii suntem fii de ţarani şi burghezi oraşani, suntem după un celebru dicton: « fii operelor noastre ».

In cîmpul conservator se găsesc mai mulţi cu drept de moştenire din moşi şi strămoşi bogaţi, cu o clientelă destul de însemnată dintre ai noştri, adică tot dintre ţarani şi orăşeni, dar în ori ce caz nu aceştia dau nota partidului.

Deci e evident că din acest punct de vedere e mai mare potrivire între noi şi liberali.

Nu aceasta însă poate face apropierea ori despărţirea partidelor. Aceasta rezultă din principii şi metode.

Chiar cînd o apropiere de principii se poate face, cum în cazul de faţă cu expropierea şi reforma electorală, rămîne totuşi diferenţa de metoade, diferenţa de procedare.

De altfel o muncă neîntreruptă de şase ani pentru întemeiarea unui partid, care a dat probele sale de vitalitate, nu se poate nimici printr'un singur cuvînt şi mai ales prin un cuvînt pornit de la acei cari în anumite împrejurări s'au folosit de munca partidului.

Vir.

NOTA ZILEI

Unde cîntă găina.

Cele ce am înregistrat eri, cu privire la menagiul ministrului Lloyd George par a fi mai grave de cum se spunea. In adevăr, o telegramă londoneză arată că:

« Ministrul de finanţe al Angliei este suferind. A pierdut voacea aproape cu desăvîrşire în urma unei răciri».

E vorba, negreşit, de răceala... conjugală.

In adevăr, cum s'a văzut, soţia ministrului, femenistă rabiată, s'a pus în grevă şi pretinde să dicteze soţului ministerial soluţii pur femeniste.

Lloyd George pare că preferă să nu vorbească de loc, de cît să-şi ridice voacea în favoarea sufragetelor pentru care ţipă nevastă-sa prea tare...

POLITICE

Două incidente

La Cameră s'au produs ieri două incidente caracteristice. Unul zugrăveşte mentalitatea şi procedeurile partidului liberal. celalt confirmă în totul cărdăşia Cuza—Mărzescu.

Primul incident a fost provocat de o întrebare a d-lui G. G. Mărzescu, cu privire la creditul de 425,000,000 pentru C. F. R. D. dr. Angheleşcu, ministrul lucrărilor publice, a respuns — cităm după darea de seamă a ziarelor din Capitală—:

Creditul de 425 milioane nu de 450, cum spune d. Mărzescu, e destinat să creeze noua reţea de căi ferate, precum şi pentru ameliorarea celor vechi.

E un proect de lucrări de 7 ani. Pentru anul acesta sunt fixate 80 mil. Din ele se vor cheltui 18 milioane pentru material rulant. Trebue să vă spun că din parcul nostru de vagoane de 16 mii, 5000 vagoane de marfă sunt deteriorate. Creditul e deci bine venit şi am comandat deja maşini şi vagoane în străinătate.

Pentru atelierele din Iaşi şi Bucureşti am prevăzut 3 milioane; pentru liniile de garaj am prevăzut 4 milioane; 10 milioane pentru linia Cobadin—Dobrici; 4 milioane pentru linia Făurei.

Un milion e prevăzut pentru gara Iaşi; 1 jum. pentru liniile de garaj. Aceasta aveam de răspuns d-lui deputat de Iaşi.

Aşa dar, creditul cerut şi obţinut de d. Badareu, este necesar, va fi utilizat, nu mai ieste desfiinţat, cum ameninţau liberalii în opoziţie. Din contra, ei îl utilizează, consacrînd astfel opera mare de regenerare a vieţei noastre economice faptuite sub ministeriatul d-lui Badareu.

Al doilea incident provocat de d. Cuza, cuprinde următorul dialog, pe care îl redăm iarăşi după darea de seamă a ziarelor din Bucureşti.

D. A. C. Cuza.—Eu sînt în drept să cer cuvîntul de oarece nu dv. m'aţi ales.

D. G. G. Mîrzescu.—Uită-te în ochii mei (aplauze).

D. A. C. Cuza.—Protestez!

D. G. G. Mîrzescu.—Am glumit.

Ast-fel dar, într'o formă precisă pe care apoi voieşte s'o mascheze printr'o pretinsă glumă—d. Mîrzescu a recunoscut că l'a ales pe d. A. C. Cuza.

Rămîne acum că d. Kilimoglu să tragă cuvenita concluzie din această dovadă a actului de tradare săvârşit de d. Mîrzescu.

MICI POLEMICI

Ziarele repetă mereu că Ţarul lasă fiilcelor sale toată libertatea în alegerea soţilor.

— Păcat că nu se arată aşa de liberal faţă de supuşii săi.

*

Abia acum s'a publicat cifra averei lăsată de defunctul Nabab.

Nu e de mirat: să numeri 130 milioane nu e uşor şi durează...

*

Numirile la Biblioteca Centrala trezesc multe apetituri liberale.

Au la club mulţi amatori de... cărţi.

*

Se vorbeşte de încă un Pascu la bibliotecă.

— Ne apropiem de serbătoarea... Paştilor...

*

Tot a propos de bibliotecă.

S'au destinat 40,000 de lei pentru facerea cataloagelor.

Din aceste cataloage nu va fi absent nici unul din ciclul „Vieţei Romîneşti".

*

Un conflict în lagărul pur conservator: Fostul ministru Cantacuzino socoteşte pe Bogdan-Ciupeşti, fostul ministru Delavrancea îl înfundă.

OAMENI ŞI LUCRURI

Spre alte orizonturi

Anul trecut a fost anul unei extinderi a fruntariilor romîne. De ce nu ar fi — cum pare că va fi—anul acesta — un an de avînturi sufleteşti cătră noui şi depărtate orizonturi, un an de escursiuni depărtate, peste hotare.

Tineretul pare a fi căpătat aripi. Şi ca nn simbol al vremei şi al năzuinţelor ei, s'ar putea cita coincidenţa că două odrasle ale Dinastiei Romîne sunt pe cale să zboare de asemenea cătră depărtate orizonturi,—la sud şi la nord.

Tineritul şcolar în deosebi pare înclinat a serbători gloriosul an încheiat nu de mult cu atîta cinste—prin un extraordinar elan, peniru călătorii lungi.

Ca nici-odată escursiunile şcolare—cuprinzînd şi straturile studenţeşti — se anunţă numeroase şi îndrăzneţe, fiind vorba ca grupurile să treacă nu numai hotarul ţărilor, ci şi ale continentelor.

Cine ar putea privi fără mulţumire elanul acesta? Cine ar tăgădui însemnătatea impresiilor de călătorie, ce se întipăresc cu putere şi pentru totdeauna, de multe ori, în amintiri, în suflete?

Infinit preferabile sunt, ori-cum, călătoriile instructive şi amuzante încercărilor ce se face de a se opri gîndurile tineretului asupra unor evenimente sau lupte politice, de care tineritul şcolar se cuvine să ramînă cu totul străin.

Cu toate aceste ar fi ceva de obiectat.

Escursiunile au şi ele nevoie de gradaţii, de evoluţie, de nuanţe.

A întreprinde lungi şi exotice călătorii, înainte ca şcolărimea respectivă să fi cunoscut frumuseţile pitoreşti dinlăuntrul ţării—e de un folos mai puţin sigur. Cu atît mai mult cînd e vorba de un răgaz mai scurt, cum este o vacanţă de Paşti.

Asupra acestui neajuns se cuvine să mediteze organizatorii escursiunilor.

Rodion

REFORMA ELECTORALA

- Conferinţa d-lui Lascar Antoniu -

Problemele zilei

Viaţa unui stat provoacă în continuu probleme mari de rezolvat. Cînd soluţia a fost găsită şi problema lămurită, alta la loc să prezintă cerînd cu aceiaşi putere rezolvare.

Astfel se explică cum după înfăptuirea problemei externe s'a pus imediat în discuţiunea opiniei publice, cu o stăruinţă care evidenţiază importanţa ei, problema ţărănească: *expropierea şi reforma electorală.*

Despre expropriere a vorbit în şedinţa plenară a clubului în conferinţa sa d. Al. Badareu, care v'a făcut o documentată şi abundentă expunere. Nu mai puţin va întreţinut şi conferinţa d-lui Ghibănescu în legătură cu problemele însemnate la ordinea zilei.

Eu voiu trata pentru şedinţa de astăzi marea problemă socială şi politică, *reforma electorală.*

D. Take Ionescu şi reformele

Trebuie să recunosc un fapt, înainte de a intra în desvoltarea acestei conferinţe, că cel dintăi pas serios făcut de un şef de partid în direcţiunea acestei reforme l'a avut şeful nostru, d. Take Ionescu.

D-lui Take Ionescu, îi revine meritul de a fi insistat asupra necesităţei reformei electorale încă de la constituirea partidului conservator-democrat, din 1908.

In adevăr, în textul declaraţiei program citit în congresul partidului conservator-democrat ţinut la Bucureşti în ziua de 3 Februarie 1908, şeful partidului nostru prevedea următoarele cu privire la schimbarea actualei alcătuiri electorale:

„Atît oportunitatea unei revizuiri a Constituţiunei cît şi în chipul în care alcătuirea electorală ar putea fi reformată nu pot însă să fie hotărîte de cît prin acordul partidelor, căci toţi au să trăiască sub aceiaşi constituţie.

De aceea partidul conservator-democrat se mulţumeşte azi să declare că la ori ce reformă electorală va trebui să se ia garanţii ca minoritatea să fie reprezentată.

Pe terenul chiar al actualei alcătuiri este o schimbare care trebuie neaparat realizată. Colegiul al treilea, colegiul ţărănimei, trebue să devie o realitate, ori care ar putea fi surprinderile începutului».

După cum vedeţi, pînă la această dată discuţiunea reformei electorale este mai mult platonică, mai mult cu caracter teoretic, iar partidul liberal nici nu se pronunţase pînă atunci în mod oficial şi hotărît în această chestie. Numai cîteva glasuri se agitau pentru schimbarea alcătuirei electorale şi acestea erau mai mult pentru votul universal.

Şeful nostru însă a mers mai departe de cît ceilalţi şefi de partid şi de la discuţiunea platonică şi teoretică de la 1908 a trecut la fapte în 1910, vorbind în parlamentul ţărei în calitatea sa de şef de partid, în chipul următor, în ceia ce priveşte precizarea pe care înţelege să o dea reformei electorale:

— *«Care-i posibilitatea reformei electorale?*—se întreabă d. Take Ionescu.— *După cum am mers de la 4 colegii la 3, să trecem de la 3 la două. Aceste colegii ne-ar da un teren mai larg, ne-ar da putinţa să întroducem şi reprezentarea minorităţei».*

Dar şi astăzi cînd faptele şi împrejurările cunoscute au creat în ţară o nouă atmosferă, care face ca această problemă să capete o soluţiune urgentă, d. Take Ionescu se pronunţă tot în favoarea ei atît prin scrisoarea din Noembrie 1913 trimisă preşedinţilor organizaţiunilor conservator-democrate, cît şi prin manifestul adresat către alegătorii Capitalei:

— *«A sosit vremea şi pentru revizuirea legei electorale* — scrie d. Take Ionescu. — *Lărgirea sistemului electoral trebuie să fie potrivită cu starea actuală a ţărei; trebue să fie însoţită de reprezentaţiunea proporţională".*

Vechile colegii

Să intru acuma în desvoltarea chestiunei care ne preocupă:

Cunoaşteţi că de la 1884 s'a luat pentru ţara noastră censul şi cultura ca baza de căpitenie a dreptului electoral.

Acest sistem cenzitar nu a fost ceva nou ca reformă, căci el s'a uzitat în antichitate şi la romani. Dar în afară de noi l'a adaptat şi Anglia unde se practică şi astăzi.

S'au stabilit colegiile pe venit funciar nu în scopul de a se crea distincţiuni de clase, ci s'a avut în vedere că după forma de atunci să se dea dreptul de vot acelora cari erau elementele conştiente şi care puteau să se ocupe de interesele de mîine.

Nu a putut fi vorba dar de interesele de clase, după cum se afirma de către unii cari combat acest sistem, ci numai de fizionomia ţărei din timpul acela.

Ce rezultat a dat în ţara noastră acest sistem electoral?

Din punctul de vedere al practicei, dacă nu-l mai putem considera ca cel mai bun, totuşi nu-i putem contesta micele foloase din vremuri, ca rezistenţa electorală. Astfel alegerile de la 1888 au dat opoziţiei unite un număr de locuri în parlament aşa de mare în cît nu se mai putea merge înainte; alegeriln comunale de la 1894 au dat aşa indicaţiuni în cît la 1895 a trebuit să plece partidul conservator de la putere; alegerile judeţene din 1904 s'au pronunţat astfel în contra partidului liberal în cît în scurt timp s'a şi retras de la guvern.

Dar în special nouă, partidului conservator-democrat, colegiile existente ne-au dat succesul electoral cunoscut de la 1908 încoace, succes care a contribuit în mare parte la confirmarea noastră ca partid de guvernămînt.

Iată pentru ce am ţinut ca mai înainte de a se trece această legiuire electorală în domeniul istoriei să-i relevez unele foloase şi în special acel mare folos pe care l'a avut partidul nostru de la actualul sistem electoral.

Aceasta însă nu mă împiedică să recunosc că e nevoe să se aducă o mai mare coheziune între colegii şi să se facă o transformare în alcătuirea electorală, cu deosebire pentru populaţiunea rurală.

*

Dar întrebarea este: pînă unde trebuie să meargă această coheziune şi pînă unde să se întindă dreptul de vot?

Reforma colegiului unic

La aceasta, partidul liberal propune *colegiul unic*, reformă prea radicală şi deci greu de admis: noi, conservatorii-democraţi propunem *două colegii*, însoţite de *representaţiunea proporţională.*

Ce însemnează colegiul unic? Lărgirea actualelor colegii pînă la maximum lor, contopindu-le întru'un singur colegiu din care să facă parte la un loc actualii alegători, împreună cu toţi ceilalţi locuitori ai ţărei cari ştiu a ceti şi semna.

Cum se va fixa însă procedeul şi doza ce înţelege să acorde independenţei electorale? Mister atît în raportul d-lui Stere cît şi în discuţiunile parlamentare care au loc.

Ne găsim dar numai în faţa unei formule cabalistice a *Colegiului unic*, care nici pînă acuma nu ştim exact ce cuprinde.

Din cauza acestei lipse de preciziune, mulţi se întreabă ce se va face în cazul înfăptuirei acestei reforme, cu întreaga ţărănime neştiutoare de carte şi care pînă acuma se bucura cel puţin de votul indirect dar care pare a fi înlăturată de raportorul Constituţiei dela Cameră, d. Const. Stere, chiar discuţia în această privinţă e împărţită. După unii, actualii alegători indirecţi vor fi menţinuţi cît vor trăi ei, cu drepturi cîştigate, iar alţii mai darnici lărgesc formula colegiului unic, împărţindu-l, în două categorii: a) cei care ştiu scrie şi ceti *direct*, b) cei cari nu ştiu ceti şi scrie, cu vot *indirect*, fără însă să precizeze chiar aceştia care discută în mod platonic şi în teorie, ce proporţiune se va aplica pentru alegerea delegaţilor. Căci azi 50 alegători indirecţi aleg un delegat care votează direct, dar mîne sub regimul colegiului unic, care va fi sistemul? Iarăşi mister!

Dar în afară de aceasta, mai sînt încă o sumă de chestiuni cari formează procedura electorală şi care din cauza importanţei lor ar fi trebuit determinate o dată cu stabilirea principiului în senzul căruia se cere modificarea actualei legiuiri electorale. Nu este suficient ca să pui înainte numai formula cabalistică a *colegiului unic* ci trebuie de o dată cu enunţarea formulei să lămureşti cîte circumscripţii electorale vor fi, cîţi repre-

zentanţi se vor alege şi cu ce proporţii, pentru a se putea asigura şi reprezentarea minorităţei.

Lipsa de preciziune

Raportorul Constituantei d. C. Stere nu ne dă nici o lămurire în această privinţă ceia ce face ca atît opoziţia în parlament cît şi presa de toate nuanţele să facă acest oficiu, provocînd discuţiuni teoretice la care însă guvernul se eschivează în mod sistematic de a răspunde.

Să vedem acuma pe ce argumente se întemeiază guvernul liberal, cînd propune ca formulă electorală Colegiul unic.

Raportorul Constituantei de la Cameră ne spune că numai prin sistemul colegiului unic se va putea *stabili echilibrul intereselor sociale*, chemînd ţărănimea la viaţa politică în conducerea ţării, şi că numai contopirea acestor colegii într'unul singur se va forma convingerea ţărănimei că nu sunt împărţiţi în clase deosebite sociale.

După părerea mea, ambele aceste argumente n'au nici un fundament serios de realitate. Mai întăi chiar după colegiile existente nu se poate zice că ţărănimea este exclusă de la vot, de la viaţa politică; din contra se găsesc în număr mai mare ca alegători în colegiul lor al treilea de cît toţi ceilalţi alegători la un loc din col I şi II de cameră. Să vă dovidesc aceasta cu următoarea operaţiune matematică a ce lor 3 colegii: avem în toată ţara peste 16 mii alegători la col. I de cameră, vre-o 35 mii alegători în col. II. cameră şi 55 mii alegători ţărani care votează la colegiul al III-lea.

Orăşenii şi sătenii

După cum se poate vedea, dar ţărănimea reprezintă pentru un singur colegiu numai sufragiile a 55 mii de ţărani, pe cînd interesele celorlalţi de la col. I şi al II-lea de cameră sînt exprimate prin 51 mii de voturi.

In faţa acestor dovezi matematice nu se mai poate vorbi serios că în actuala legiuire electorală ţărănimea ar fi cu totul îndepartată de la viaţa politică a ţărei. Ceia ce s'ar putea zice este că în raport cu numărul ei această ţărănime participă cu prea puţine sufragii la reprezentarea naţională, alegînd prea puţini deputaţi faţă de celelalte două colegii.

Foarte bine. Să fim de acord în această privinţă. Dar atunci mă întreb e bine oare ca în vedere de a *„stabili echilibrul intereselor sociale“* prin crearea colegiului unic să determini un *desechilibru* mai mare, acela ca numai *elementul ţărănesc* să aleagă toată camera? Căci v'am arătat în mod precis că astăzi chiar numărul alegătorilor de la col. III-lea este aproape cu cinci mii mai mare de cît ambele celelalte două colegii la un loc?

Contopindu-le pe aceste două din urmă într'un singur colegiu nu vedeţi că ajungem la rezultatul că colegiul al III-lea colegiul ţărănimei să aleagă toată camera?

Ei bine, acest rezultat nu creează oare un adevărat dezechilibru al intereselor sociale, dînd conducerea României numai elementului ţărănesc, cu excluderea reprezentărei intereselor marei proprietăţi şi orăşeneşti, care fatal vor fi înăduşite de marele număr al sufragiilor rurale?

Dar în afară de acest inconvenient destul de mare de altfel, colegiul unic va avea de rezultat a înlătura şi independenţa electorală, care ori cît de slabă ar fi ea în actuala alcătuire electorală, totuşi de fapt există, se manifestă din cînd în cînd.

Cînd majoritatea alegătorilor vor fi ţărani, chiar această slabă independenţă electorală din ziua de astăzi nu va fi ea compromisă, înlăturată?

Ce nu se poate încă

Să mă explic. Este posibil azi o acţiune politică reală cu ţaranii? Să nu mi se răspundă cu iluzii în viitor şi cu teorii, ci cu realitatea experienţei făcute în ţara noastră. Or această experienţă arată în mod evident că Romînia în special ţăranii, sînt astăzi în aşa condiţiuni sociale individuale şi într'un aşa organism de stat, că-i face imposibil să poată rezista cu perseverenţă tuturor presiunilor electorale.

Nu poţi transmite astăzi cu totul viaţa politică la ţară pînă ce mai întăi nu se va desvolta suficient conştiinţa politică a ţaranului.

Cum au desvoltat pînă acuma liberalii conştiinţa acelora pe care în momentul de faţă îi cred apţi de a le da conducerea Romîniei prin a alege toată camera'

Dacă ne reamintim timpurile cînd actualul preşedinte al camerei d. Ferechide ca ministru de interne a închis şi a pedepsit pe ţaranii ce au înfiinţat cluburi politice la sate, iar pe de altă parte privim legiuirea liberală de la 1907 încoace, care a distrus cu reforma comunală singura lor viaţă politică săteească, luînd primarului rural toate drepturile şi atribuţiile sale, apoi vedem prin toate acestea că chiar acei care ne vorbesc în numele ţărănimei, tot ei nu de mult le-au luat dreptul de a se cărmui în sate după voinţa lor, de a-şi întemeia gospodăria comunală după nevoile lor fireşti.

Şi cînd această ţărănime nu e găsită aptă de a-şi conduce în primul rînd interesele ei locale rurale, îi se poate acorda în mod aşa de larg conducerea treburilor publice?

Evident că nu. Zadarnică va fi reforma electorală cu lărgirea votului, dacă mai întăi nu se reformează educaţia ţărănimei în senzul de a o face să aprecieze acţiunea politică şi independenţa electorală, şi dacă nu intervine reforma moravurilor noastre administrative.

Dar se pretinde că educaţiunea cetăţenească a ţărănimei se va face tocmai prin libertate şi prin dreptul de vot. Aceasta însemnează însă saltul în necunoscut şi nu ne este permis ca după ce s'a alcătuit un patrimoniu al acestei ţări, prin munca tuturor, de o dată să se facă această săritură în necunoscut.

In numărul nostru de mîine vom da partea finală a rezumatului interesantei conferinţe ţinute de d. Lascar Antoniu.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 24 Aprilie 1914 ora 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie publică orală pentru vinderea parcelelor No. 3, 4 şi 6 din strada Aurora, licitaţia va începe dela 2 lei m. p. Garanţie provizorie 300 lei pentru fie care parcelă.

Dispoziţiunile art. 72—83 din legea asupra comptabilităţii publice se vor aplica acestei licitaţiuni.

Condiţiunile de licitaţie precum şi planul parcelelor se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 4431 20 Martie 1914

INFORMAŢII

Pentru presa străină

Ziarul La Roumanie, *relevă în numărul seu de astăzi violenţa de limbagiu a presei austro-ungare în urma meetingului ligei culturale din Bucureşti,—manifestaţie care a mai fost şi altădată şi care une-ori fost şi mai violentă la Viena şi Budapesta.*

La Roumanie *termină judicioasele sau observaţiuni, zicînd:*

„Confraţii noştri din Budapesta şi Viena ar face bine să-şi dea seamă că nu există ţară mai liniştită, mai pacifică, mai corectă în raporturile sale internaţionale cu toţi vecinii săi şi mai ales cu marea sa vecină Austro-Ungaria, de cît Romînia.

Ar mai trebui să-şi dea seamă că politica romînească, sinceră şi clară, permanentă şi nici de cum supusă la fluctuaţiuni în urma schimbărilor de regim şi că această politică nu poate fi inspirată, nu numai de ostilitate dar nici măcar de răceală către o mare putere cu care am avut pururea bune relaţiuni.

Confraţii noştri din Budapesta şi Viena ar mai trebui să-şi amintească că presa poate face mult bine, dar poate face deopotrivă şi mult rău».

D. Xenopol a primit azi decretul de numire ca membru al Academiei Ştiinţelor Morale şi Politice din Paris, decret iscălit de preşedintele Republicei Franceze. Raymond Poincaré şi de Ministrul Instrucţiei publice René Viviani. A primit tot odată din partea secretarului perpetuu al Academiei René Staurm. invitaţia de a se prezenta la Academie făcîndu-se cunoscut şi ceremonialul introducerei sale în academie.

D. Xenopol în posesiunea acestor documente a comunicat conţinutul lor d-lui Ministru al nostru de Instrucţie, preşedintelui academiei şi rectorului Universităţii din Iaşi.

Congresul maiştrilor de desemn şi muzică. — In Capitală se ţine anunţatul congres al maiştrilor de desemn şi muzică din întreaga ţară.

In întrunirea ce a avut loc la cercul didactic, s'au ales ca delegaţi pentru Iaşi pe d-nii Atanasiu, Dolejan şi Agapescu.

Maiştrii din Iaşi cari n'au putut lua parte la congres au expediat azi telegrama următoare:

Preşedintelui congresului

Maiştrilor de Desemn, muzică şi Gimnastică din întreaga ţară.

Bucureşti

« Regretăm lipsa noastră de la congres din împrejurări independente de voinţa noastră. A autorizat pe delegaţii noştri Atanasiu, Dolejan şi Agapescu să ne reprezinte şi să iscălească în numele nostru toate hotărîrele congresului.

Dorim succes deplin.

Maiştrii de Desemn, muzică şi Gimnastică din Iaşi.

Mîne seară, Sîmbătă, va avea loc o serată organizată de partidul social-democrat din localitate, în sala Turn-Verein.

Cu acest prilej, d. Marinescu va ţine o conferinţă vorbind despre social-democraţia germană.

Casa şcoalelor a înzestrat, în principiu, cu 2 şi jum. hectare de cultură şcoala din Balş-Băiceni.

Pentru astăzi dimineaţă a fost din nou convocată comisiunea pentru reorganizarea bibliotecei centrale.

Ministrul de răsboi va prezenta în curînd Parlamentului un proect tîrziu de la modificarea legei de organizare a armatei.

Acest proect a devenit absolut necesar în urma creărei prin simpla cale budgetară a două posturi de subinspectori ai armatei, care nu figurează în legea de organizare.

La 24 Aprilie se va ţine la Primărie licitaţie pentru vînzarea mai multor parcele de locuri.

Membrii consiliului comunal sunt convocaţi în şedinţă publică pentru luni la orele 3 după prînz.

E probabil că în această şedinţă se va vota şi budgetul comunal.

A fost arestat d. Proca, din strada Nicolina, care după o ceartă a lovit cu o secure pe Andrei Ioan.

Victima avînd grave leziuni, a trebuit să fie pansată la spital.

D. dr. Rigani, inspector sanitar, a fost eri la Tg.-Frumos, în anchetă.

Trupa Bulandra-Sturza, a părăsit azi localitatea plecînd la Vaslui, cu trenul de 3 şi 15 după prînz.

Se vorbeşte de numirea unui al doilea—şi poate chiar de a unui al treilea domn Pascu la Biblioteca Centrală din Iaşi.

Cei mulţi înainte!

Pentru întocmirea cataloagelor bibliotecei s'au destinat 40,000 lei.

Cursurile şcolilor particulare secundare nu vor fi prelungite în vedere că examenele acestor şcoli durează 15 zile şi au loc în Iunie.

E posibil însă ca să se prelungească cursurile şcolilor secundare publice, în vederea întîrzierii cu care au început cursurile.

Publicăm în numărul de astă-zi conferinţa mult aplaudată a d-lui Lascar Antoniu, ţinută aseară la clubul conservator democrat din Iaşi.

Vom publica mîni sfîrşitul conferinţei.

Societatea filarmonică „Muzica“ va da la finele lui Aprilie a 3 mare producţiune pe scena teatrului naţional din Iaşi S'au pus în studiu 20 de bucăţi noui.

Direcţiunea căilor ferate ungare a acordat o reducere de 50 la sută pe liniile ungare, pentru elevii clasei a 8-a a liceului naţional din Iaşi, cari în vacanţa de Paşti vor face o excursiune la Roma, sub conducerea d-lui prof. Teodoreanu.

Duminică 23 Mart ora 9 seara are loc a doua conferinţă din ciclul societ ţii „Foyer“, Generalul Pelicier care a luat parte la marea campanie franco-germană din 1870 cînd a fost şi rînit—un militar erou şi un literat de valoare, va vorbi despre **Sufletul soldatului francez.**

Conferinţa aceasta a avut un strălucit succes la Bucureşti unde s'au făcut conferenţiarului călduroase manifestaţii de simpatie.

Apele Prutului sînt în descreştere. Jijia a început a se retrage de pe imaşul satului Bosia-Mînzăteşti. Dacă timpul nu va mai fi ploios, apele se vor retrage cu totul de pe terenurile inundate.

Casele de banca şi schimb din localitate au fost înştiinţate a aduce la cunoştinţa autorităţilor poliţieneşti dacă vre-un individ se va prezenta să schimbe o recipisă a Casei de depuneri în valoare de 40,000 lei, un titlu de rentă în valoare de 500 lei şi nn titlu comunal în aceiaşi valoare.

Aceste toate, împreună cu o mare sumă de bani, au fost furate de la d. Sava Rădulescu din Oltenţa.

S'a acordat un congediu de 15 zile d-nei Eleonora Dimache, directoara şcoalei de fete No. 5 din localitate.

Suplinirea va fi făcută de d-na Lucia Andronic,

Un caz ce scarlatină s,a constatat în str. Costachi Negri 5.

Cazuri de febră tifoidă s'au declarat în stradele Ion Creangă şi Misai.

Noutăţi apărute.—«Monitorul asigurărilor muncitoreşti» No. 24 anul II—«Democraţia» cu data de 15 Martie. cuprinzînd articole politico sociale, recenzii etc.

— *„Oraşul Iaşi* de N. A, Bogdan. fascicola a 4, cuprinzînd un istoric complect al locaşurilor de rugăciuni, al localurilor pe invăţămînt, ale Statului şi cele particulare.

Fascicola, ca de obiceiu, este bogat ilustrată şi prezintă un mare progres artistic şi istoric faţă de ediţia întăia a operei d-lui N. A. Bogdan.

— «O tragedie cerească», poveste astronomică de *Victor Anestin*, cunoscutul popularizator. Editura „Universului“.

A apărut de sub presele *Tipografiei H. Goldner* din Iaşi următoarele lucrări:

Les Annales scientifiques de l'Université de Iassy, Tome VIII. Fascic. I Février 1914 sous la direction de Mr. I. Borcea, professeur à l'Université de Iassy.

Sommaire.—C. Popovici: Sur un problème relatif à la théorie des équations aux derivées partelles du second ordre. N. Costăcheseu; Fluorures complexes de chrome, IV. G. Spacu: Sels complexes de fer, II. M. Brandza: Contributions à l'étude des Zoocécidies de Roumanie. Hélène Lupu: Recherches Histophysiologiques sur l'intestin du cobitis fossilis. Pris du volume (4 fascicules) 10 frs.

Pour tout ce qui concerne la rédaction l'administration, les envois et les échanges, s'adresser directement à Mr le professeur I. Borcea (Université de Iassy).

— *Revista Ştiinţifică „V. Adamachi“* volumul al V-lea, No. 1, Februarie 1914, sub conducerea unui comitet compus din Profesorii Facultăţii de ştiinţi, Universitatea Iaşi.

Sumar.—V. Vîlcovici: O nouă direcţiune în învăţămîntul universitar al Mecanicei. St, Procopiu: Este energia materială? C. Nicolescu-Otin: Consideraţii generale asupra evoluţiei chimiei technologice. I. Tănăsescu: Conductele Băicoi-Constanţa pentru ţiţeiuri şi uleiuri lampante. Eug. Botezat: Originea şi evoluţia filogenetică a perilor de Mamifere. I. Borcea: Glandele cu secreţie internă: St. I. Constantinescu: Nicolae Vaschide. Note şi Informatiuni (material foarte bogat) cu 2 tabele chromo.

Dări de seamă. Bibliografie.

Abonamentul 6 lei pe an. Invăţători institutori şi studenţi 4 lei pe an. Un număr 1 leu 50 bani.

— *Sentimentul Artei*, de A. Germain traducere de *V. A. Gheorghiţă* sculptor profesor la şcoala Normală din Iaşi.

—Va apare în curînd No. 1 din al 25-lea an al revistei «Arhiva» cu un sumar variat.

Escursia în Italia. Itinerariul escursiei la dus: Iaşi—Vîrciorova—Seghedin — Budapesta — Agram — Fiume—Ancona—Roma—Neapoli.

La întors: Neapoli—Foggia—Ancona—Fiume—Agram—Vîrciorova — Craiova — Iaşi,

La Fiume se va opri o zi, în care timp se va vizita Abazia. Roma va fi vizitată timp de 5 zile. Neapoli va fi vizitat 3 zile jumătate.

La *Roma* se va vizita: Legaţiunea Romînă, Farul Traian, iar la Columna Traiană se va depune o coronă. Apoi monumentul Victor Emanuil II, Pincio, Villa Medici, Piaţa di Spania, Biserica Sf. Petru, Castel Sant Angelo, Palatul de Justiţie, Forul Roman, Palatul Cezarilor, Coloseul, Universitatea, Pantheonul (monumentele lui Victor Emanuel II, Umbert I, Rafael), Vaticanul (muzeele, Capela Sixstină, lojile lui Rafael şi Sala Regia), Biserica San Pavlo Zuori muro (Catacombele), Muntele Gianicolo (Ponte Palatino, Via della Lungarino, Via Luciano Manore), San Pietre în Muntaria (cea mai splendidă vedere a Romei la apusul soarelui); Fîntîna Acqua Paola, Monumentul lui Garibaldi, Stejarul lui Tasso, Mănăstirea Sf. Onofrino, Biserica Santa Maria Magginre, St. Giovanui in Laterano, Biserica San Pietre în Vincoli, Muzeul Kirkerian, Fontana Trevi, Tritone, Quirinalul, Vaticanul (aparlamentele Borgia), Fermele Caracalla, Via Appia, Biserica Sf. Sebastian, Catacombele Sf. Calist şi Termele lui Diochiţian.

La *Neapoli* se va vizita: Portul, Muzeul Naţional, insula Capri şi a Grotei de aur, Pompeiu, Vezuviu, Acquariul de la Villa Nazionale, Castelul Sant Elena, San Martino (muzeul), Pozzuoli şi Grotta del Cane.

Escursioniştii sunt: elevii claselor a VIII-a şi VII-a modernă sub conducerea d-lui Prof. Teodoreanu şi mulţi profesori şi lume din societatea laşană. Vom da la timp lista acelor persoane.

Mişu A. Manolescu fost consilier la înalta Curte de conturi şi care a decedat săptămîna aceasta, era fratele marelui artist Grigore A. Manolescu care s'a stins din viaţă acum 22 ani.

Eri şi azi se ţine în Capitală, congresul tuturor maeştrilor secundari din ţară, pentru sporirea salarului dela 225 lei la 300 si pentru schimbarea titlului de maestru în profesor, aşa cum a fost înainte.

D-na Eliza Apostolescu directoara şcoalei profesionale sf. Sava din Iaşi, a fost la Bucureşti, unde a înaintat ministerului, un raport de cele absolut necesare acestei instituţii.

Universitare. — D. profesor Al. Popovici a fost confirmat pe 2 ani ca membru în Senatul universitar din Iaşi. D. I. Ursu agregat definitiv la facultatea de litere din Iaşi, a fost ridicat la rangul de profesor titular. D. dr. Mezincescu agregat definitiv la facultatea de medicină din Iaşi, a fost ridicat la rangul de profesor titular. D. Gr. Demetrescu agregat definitiv la facultatea de drept din Iaşi, a fost ridicat la rangul de profesor titular. d. dr. I Bălăcescu profesor la facultatea de medicină din Iaşi, a fost transferat la cea din Bucureşti, cu toate drepturile căştigate.

Toate aceste pe ziua de 1 Aprilie a. c.

Un elev din cursul superior dela liceul Internat, construeşte un aeroplan cu totul original; direcţiunea liceului îi dă tot ajutorul.

Toate şcoalele din Iaşi iau vacanţă de Paşti, Vineri 28 Martie.

Noul program de astă-seară Vineri 21 Martie c. al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, cuprinde între altele:

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

O luptă în trenul expres (Amor şi ură), înscenare fenomenală în 4 părţi. Desfăşurare plină de peripeţii zguduitoare, momente care uimesc asistenţa.

Pathé-Journal primul ziar însufleţit.

Mîne Sîmbătă un singur matineu şi reprezentaţie serală.

Afară de programul cinematografic vor debuta copiii miraculoşi Richard şi Frieda. Producţii fenomenale cu 11 diferite instrumente muzicale. Afară de piesele muzicale copiii Richard şi Frieda sunt desăvîrşiţi artişti în prestidigitatură, Jonglerie, pictură rapidă etc.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 23 Martie Două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală. Program nou duminical.

Răsbunarea mortului, dramă în 4 acte. —Cînele poliţist, scene foarte humoristice.—Atît la matineuri cît şi seara ultimele reprezent. ale duetului fenomenalilor copii Frieda şi Richard.

Luni 24 Martie: Originalul şi adevăratul film *„Viaţa lui Iisus“*. Casa pariziană «Pathé-Frères», celebră în lumea întreagă, cea dintăi şi cea mai mare în domeniul artei cinematografice, reconstituind pînă acum cele mai principale legende biblice ale vechiului testament, va redà, cu începere de Luni 24, o icoană vie a noului testament prin grandiosul film „Viaţa lui Isus“.

Redată cu cea mai mare fidelitate şi respect după textele scrierilor sfinte, această impunătoare, majestuoasă şi sacră desfăşurate, reconstituită în „regiunile şi locurile indicate de textele Evangheliştilor“, ne va prezintă toate fazele vieţei Marelui Apostol, naşterea, viaţa publică şi minunile, moartea şi învierea. (6 acte mari în culori).

Diverse întîmplări

Aseară, pe strada Păcurari, evreica Estera Feiga, a căzut dintr'o cotiugă, care avea s'o conducă la Podul Iloae, de unde este originară.

In cădere, femeea şi-a cauzat leziuni grave, ce au necesitat transportarea ei la spital.

— Eri băetanul Tomaziu Gheorghe, servitor la d. dr. Tatos, a încercat să se sinucidă, înghiţînd o cantitate de iod.

Făcîndu-i-se spălături, el e în afară de ori-ce pericol.

Asupra lui s'a găsit o scrisoare prin care arată, că vra să moară, sătul de mizerie.

— Aseară a încetat din vieaţă, la locuinţa ei din strada de Sus, Ecaterina Erbiceanu, în vrîstă de 70 de ani.

— In comuna Galata, femeia Maria Rotilă, în complicitate cu o altă femeie hotărîseră să opărească pe soţul celei dintăi.

Zis şi făcut. Cum sosi acasă, Ion Rotilă se văzu înconjurat de cele două femei, care îl stropiră cu apă fiartă.

Din fericire Rotilă a scăpat cu uşoare leziuni la faţă şi pe mîni.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

ULTIME INFORMAŢII

INFIERAREA APAŞULUI.—In sfîrşit ţara a scăpat de cea mai urîtă obsesiune.

Apaşul *en chef*, **Bogdan-Piteşti, căruia aproape toată presa cinstită i a zis, de o vreme încoace, Bogdan Văcăreşti ori Bogdan-Ciupeşti, şi a primit în mod public consacrarea de pungaş, înfierat de justiţie.**

Precum se va vedea din ştirile noastre telefonice, directorul „Serei" e condamnat la un an închisoare, iar complicele lui, architectul Davidescu, la o lună închisoare, ambii avînd în solidar să plătească 2000 lei despăgubire.

Toate încercările mizerabilului, toate trucurile pentru eludarea justiţiei, pentru amînarea verdictului, pentru creare de diversiuni, s'au risipit fără succes.

Pledoariile avocaţilor, depunerile martorilor, declaraţiile ziariştilor cu autoritate, toate au întregit înaintea justiţiei portretul moral al infamului escroc şi au făcut să apară limpede diferenţa între actele acestuia şi între ori ce activitate ziaristică propriu zisă.

După o lungă şi bine chibzuită deliberare, tribunalul din Capitală a dat verdictul şi a înfierat pentru totdeauna pe şeful bandei, pe banalul pungaş Bogdan-Piteşti, scoţîndu-i din lumea publicistică pe care o compromitea.

Cetim în **La Roumanie.**—«—*«La Politique» ni reîntoarce acuzarea de incoherenţă, comentînd discursul d-lui dr. Istrati.*

«La Politique» ar trebui totuşi să vadă şi să recunoască marea deosebire ce exisiă între cazul Arion şi cazul Istrati.

E drept că d. dr. Istrati s'a îndepărtat de la programul partidului conservator-democrat, mai ales în chestiunea îndemnizărilor pentru expropriaţi.

Zicem, mai ales în această chestiune, pentru că deja în scrisoarea din Octombrie a d-lui Take Ionescu se găsia mărturisirea că în chestiunea reformei electorale, există în partidul conservator-democrat voci discordante.

Dar d. dr. Istrati, separîndu-se de partidul seu pe o chestie evident importantă, a facut o declaraţie francă la tribună, pe cînd în partidul conservator, sub o unitate aparentă, sunt divergenţe ce ajung la incoherenţe de de a se abţine la Cameră şi de a vota contra la Senat.

D. A. Triandafil primarul oraşului a semnat azi procesul verbal, prin care diferitele servicii se distribue în chipul următor:

Primul ajutor de primar, d. M. Tomida, e delegat cu conducerea serviciilor apelor, administrativa Casieria, comptabilităţei. Contencios technic şi serviciul de constatare.

D. C. Toma, ajutor de primar este delegat cu administrarea domeniilor comunale, Abatorul, Eclerajul, Baia Comunală, Pieţele şi serviciul curăţirei stradelor.

D. Osvald Racoviţă are conducerea serviciilor şcoalelor, grădinelor publice Bisericele, Tramvaiul. cimitirele şi serviciul sanitar.

De eri a început executarea lucrărilor pentru canalizarea stradei Sărărie. Şi această mare lucrare se efectuează din împrumutul de 2 milioane acordat comunei noastre de guvernul de colaborare, după stăruinţele d-lui Al A. Badareu.

In chestiunea bonurilor sustrase de la d-na Mavrodi, informaţii precise arată că starea lucrurilor este următoarea:

Primul procuror, în urma cercetărilor făcute, hotărîse să dea un rechizitoriu, prin care trimite în cercetarea judecătorului de instrucţie pe tînărul Veniamin, inculpat că a sustras aceste bonuri şi pe d, Naiman Paraschivescu ca tăinuitor.

Procurorul general a fost însă de altă părere şi a dat ordin a se face rechizitoriu numai în ce priveşte pe inculpatul principal, rămînînd a se vedea mai tîrziu dacă este cazul a se da rechizitoriul şi în privinţa d-lui Naiman Paraschivescu.

Pe de altă parte s'a dat acestuia din urmă un termin de cîte-va zile, ca să depuie bonurile.

D. G. Pascu, directorul Bibliotecei centrale, refuzînd să achite salariul unora din funcţionarii acestei instituţiuni, de şi a incasat sumele de mai bine de 8 zile, cazul a fost deferit justiţiei.

Un nebun.—Ziarul „La Roumanie' se ocupă de pamfletul stupid redactat de smintitul director al serviciului sanitar superior şi distribuit în una din zile membrilor parlamentului.

Confratele nostru întrebuinţează termeni mai mult de cît energici la adresa nebunului din capul serviciului sanitar care a mers pînă a da ordin să se suspende construcţia nouei şcoli de agenţi sanitari din Bucureşti—construcţiune aproape terminată. Oprirea e motivată de faptul că noua clădire s'ar face pe un teren străin, deşi nebunul putea să ştie că terenul în chestiune fusese cedat de către primărie ministerului pentru zidirea şcoalei.

„La Roumanie" atribuie faptul unui act de gelozie.

Se înţelege că la invidia galbenă se adaogă şi nebunia din nascare.

Toate actele făcute de d-sa, în special în contra laşului dovedesc această nebunie.

Rusia şi România. — Ziarul «Le Temps» sosit astăzi are o lungă corespondenţă politică din St. Petersburg, datată 27 Martie. Autorul arată pe larg momentele cari au adus o apropiere între Imperiul Rus şi Regatul Romîn, începînd cu mediaţiunea din St. Petersburg prezidată de d. Sasonof şi sfărşind cu situaţia nouă din Albania unde Curtea Regală Romînă are legături de rudenie.

Ocupîndu-se de această din urmă chestiune corespondentul scrie:

«Bucureştii vor căuta să aplaneze dificultăţile şi vor netezi drumul bunelor relaţiuni dintre Albania şi vecini. *Vom regăsi de sigur într'o zi un Take Ionescu intervenind între Belgrad şi Durazzo, cum am văzut pe unul, mergînd ca sol al păcii, de la Athena la Constantinopole.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Acţiunea generalului Coanda

Constantinopol.—Generalul Coandă a plecat în Egipt; va trece prin Atena.

Generalul Coandă, îndeplinind misiunea ce i s'a încredinţat de ministrul de război romîn, s'a folosit de trecerea sa pe aici spre a vizita căzărmile, instituţiunile milităreşti, a constata renovarea armatei turceşti. A vorbit şi de chestia insulelor. Se pare că o soluţiune nu este pe deplin stabilită în mod concret.

Ministrul marinei Djemal Paşa, a salutat pe d. Coandă în momentul plecărei sale. Pe bordul vasului romîn a vorbit cu dînsul vre o 40 minute.

Se svoneşte că d. general Coandă la întoarcerea în Romînia, se va opri o zi sau două la Constantinopole.

Fruntaşii bucovineni şi Liga Culturala

Viena.—Ziarele conţin articole din ce în ce mai violente în contra Rominiei.

Unele ziare publică intervievuri cu fruntaşi romîni din Bucovina şi care aceştia desavuiază liga culturală din Bucureşti.

Moartea lui Paul Heyse

Berlin. — Poetul Paul Heyse a murit

De cîteva zile veniau mereu din München ştiri ingrijitoare despre starea bătrînului scriitor, care s'a săvîrşit astă noapte din viaţă.

Autor de drame în versuri, de valoare clasică, Heyse a dobîndit în anii din urmă premiul Nobel.

In afară de lucrările teatrale, Paul Heyse a scris un mare număr de strălucite nuvele dintre cari multe au fost traduse în toate limbele europene. Cea dintăi tragedie a lui „Francesca da Rimini" a apărut la 1851, romanul lui cel dintăi „Copiii lumei" în 1873.

O coincidenţă interesantă: Ca şi laureatul francez Mistral, laureatul german Paul Heyse moare în vrîsta de 84 ani. E născut la 1830, 15 Martie.

Chestia Romînilor din Ungaria

—O destăinuire senzaţională—Guvernul Ungar şi Liga culturală romînă —

Buda-Pesta — Camera Magnaţilor, — Contele Iulian Caroly impută guvernului de a fi fost prea slab şi de a fi neglijat interesele statului Ungar. Superioritatea naţiunei ungare trebue să fie asigurată în Transilvania.

Concesiile promise romînilor de d. Tiza contrazic interesul politic naţional ungar.

Oratorul spune că în comitatele limitrofe cu Romînia. mii de ţaranii romîni cumpără puştii. *Sînt temeri că aceasta va necesita mult sînge varsat din partea soldaţilor unguri.*

Episcopul Hosu respinge cu energie susţinerile contelui Curoly. Poporul romîn din Ungaria totdeauna îşi face datoria către monarhie.

Contele Tisza, răspunzînd, zice că n'are cunoştinţă de afirmările pripite ale Contelui Caroly.

Cît despre manifestările Ligei Culturale ele nu sînt un act oficial.

Condamnarea apaşilor de la „Seara"

Bucureşti.—Precum se ştie eri urma să se pronunţe Tribunalul în procesul de şantaj, intentat apaşilor presei: Bogdan-Piteşti şi A. Davidescu.

Deliberarea a durat de la orele 4 d. a. pînă la oarele 10 seara,—aşa că mulţimea venită să asculte sentinţa, crezînd că e vorba de o amînare s'a împrăştiat. N'au rămas de faţă de cît ziariştii şi comisarul de serviciu.

La ora 10 şi jumătatate seara, a apărut preşedintele Ferechide şi grefierul, şi-a pronunţat următoarea sentinţă:

„Tribunalul pentru motivele care se vor vedea, de acord cu concluziile reprezentantului ministerului public, condamnă pe inculpatul Alex. Bogdan-Piteşti la 1 an de zile închisoare, pentru faptele prevăzute şi pe depsite de art. 334 c. penal.

Condamnă de asemeni, pe inculpatul A. Davidescu la 1 lună închisoare, pe baza art. 334, 50 şi 51, combinat cu art. 60 c. penal. In solidar ambii au fost condamnaţi la 2000 lei despăgubiri către d. Aristide Blank".

Sentinţa este dată în unanimitate, fără drept de opoziţie.

D. Diamandi director de teatru

Bucureşti.—S'a hotărît definitiv ca d. G. Diamandi să fie director al Teatrului Naţional din Bucureşti.

Pentru a se evita însă demisiunea d-sale şi deci nevoia unei noui alegeri, d-sa va fi numit în comitetul Teatrului şi va căpăta delegaţie de director general.

Inaugurare

Bucureşti.—Eri la ora 5 a avut loc la clubul conservator înaugurarea cercului de studii sociale.

Au luat cuvîntul d-nii Const. Arion, Al. Marghiloman. I. Lahovari, Dinu Arion şi I. Grădişteanu.

Situaţia grava în Albania

Bucureşti.—Ştiri, sosite din Belgrad, arată că situaţia in Albania a devenit extrem de gravă. Ministrul Serbiei la Petersburg, Spalaicovici, a primit o comunicare, pe care a comunicat-o ministrului de externe, Sassonow, că regiunile Elbasan, Podgoriţa şi Epirul, s'au declarat autonome.

Bande albaneze au încercat să treacă frontiera sîrbească, însă au fost respinse cu mari pierderi.

Discursul d-lui Filipescu

Bucureşti. — Ziarele relevă discursul extrem de violent rostit de d. N. Filipescu la Focşani, prin care cere rezistenţă prin forţă în contra expropierei.

Presa şi discursul d-lui Badareu

Bucureşti. — Ziarul *Adevărul* scrie următoarele, cu privire la discursul d-lui Badareu:

— «Senatul a ridicat eri şedinţa, după un discurs de două ore pronunţat de d. Badareu. Ca în totdeauna fostul ministru conservator-democrat, a vizat, prin cuvîntarea d-sale, obţinerea de rezultate precise. Şi le-a obţinut.

In primul loc d. Radovici, a fost silit să declare, de pe banca ministerială, că îndemnizarea exproprierei va fi fixată de justiţie.

In al doilea loc, susţinînd că este nevoie să se ştie precis dacă se va face plata în bani sau în rentă, pentru ca să nu mai fie nici o bănuială despre caracterul de confiscare al exproprierei, d. Porumbaru a spns că s'ar putea ca plata să fie facultativă, sau în bani sau în rentă.

D. Badareu a reţinut această declaraţie, dar a spus că ar fi preferabil ca plata să fie în bani, pentru că numai capitalul circulator ar putea desdăuna în chip eficace, pe cel expropriat, dîndu-i posibilitatea să se îndrepte spre noui terenuri de activitate.

*

Vorbind apoi de acţiunea partidului conservator, d. Badareu face foarte judicioasa observaţie, că non possumusul de azi al partidului conservator nu concordă de loc cu actul săvîrşit de şeful acestui partid, în momentul cînd a declarat Suveranului că guvernul de colaborare şi-a îndeplinit misiunea. Făcînd aceasta şi recomandînd Suveranului ca succesori pe liberali, d. Maiorescu cunoştea programul d-lui Brătianu.

Cum concordă această recomandare cu non-porsumusul de astăzi?

*

Revenind apoi la atitudinea guvernului d. Badareu spune că liberalii nu au dreptul să se retranşeze îndărăptul argumentului constituţional, că actuala Cameră are a se pronunţa asupra principiului revizuirei şi nu asupra modalităţii. Această atitudine, dacă ar dăinui, este de natură să provoace consecinţe dezastroase pentru viaţa economica a ţării.

De aceia d. Badareu cere guvernului ca sau să procedeze imediat la alegerea constituantei şi fixarea modalităţilor, sau să spună macar, de pe acum, maximul de reforme ce vroeşte a realiza, rămînînd ca, pe urmă, să facă concesiile ce va crede de cuviinţă.

Cu chipul acesta, şi numai astfel, vom eşi, în parte macar, din depresiunea economică in care ne aflăm.

*

Vorbind de soluţia exproprierei în sine d. Badareu se pronunţă în contra trecerii acestui pămînt în mînile micilor proprietari.

Susţine că acest pămînt să devină al statului şi să fie arendat la obştiile ţărăneşti. Aceasta ideie pe care am preconizat-o şi noi ni se pare destul de justă.

Ca om de partid ce este, d. Badareu insistă pentru necesitatea elementelor răspunzătoare în politica ţării. Se ridică cu tărie în contra pretenţiunilor acelora, care vor să legifereze cu presiunea ameninţării unei revolte ţărăneşti.

Că liberalii se joacă cu focul cînd vorbesc de atari revolte, aceasta e evident,—dar tot atît de evident este că liniştea ţării nu poate fi garantată, de cît prin solidarizarea tuturor acelora cari au partea lor de răspundere în diriguirea acestei ţări.

Retragerea din armata d d-lui general Harjeu

Bucureşti. — Prin cercurile militare se supun la vii comentarii ultimele avansări din armată.

Generalul Hărjeu, fost ministru de rezboiu, a refuzat să accepte postul de comandat al Cetăţei Bucureşti, de oare-ce s'a dat unui general mai tînar, d. general Iarca, un post de inspector, pe cînd d-sa a fost retrogradat.

D. general Hărjeu e hotărît să se retragă din armată, dacă nu i se va da o demnitate echivalentă cu acea dată d-lui general Iarca.

Extradarea lui Mândâchescu

Studenţii la ministerul de justiţie

Bucureşti. — O delegaţie de studenţi s'a prezentat azi ministrului de justiţie, în chestia cererei făcute de Austria de a se extrada pe studentul Mândăchescu.

Ministrul de justiţie a zis delegaţiei, că nu-i poate încă da nici un amănunt cu privire la stadiul în care se găseşte această afacere.

Cea mai bună apărare ce o pot însă face lui Mandăchescu e ca să stea liniştiţi.

*

Ziarele ocupîndu-se de această chestiune, zic că nici nu mai poate fi vorba de extradarea lui Mândăchescu, de oare ce s'a stabilit definitiv că e născut în România.

Cît priveşte cele două femei, care au fost în legătură cu Cătărău, încă nu pot fi extradate, de oare ce eventual pe ele le-ar aştepta în Austria pedeapsa cu moarte, dacă s'ar stabili vinovăţia lor, pedeapsă însă ce nu există în România.

Avea-vom razboi?

Bucureşti.—Sub acest titlu ziarul «Adevărul» publică un foarte interesant articol, cu privire la eventualitatea unei conflagraţiuni.

Ziarul relevă că Rusia a provocat războiul balcanic, în scopul de a pregăti razboiul european.

S'a întîmplat însă un fapt neînsemnat după unii, de care a împiedecat acum un an acest război european, atît de mult dorit de Rusia.

Acest act îl constituia tradarea colonelului austriac Riedl.

Este drept că prin tîlăloşia acestuia Rusia a cunoscut secretele militare Austriace, dar iarăşi este drept că informaţiile acestuia au convins Rusia, că Austria nu este atît de slabă cît s'a crezut.

De aici acel program de înarmări noui şi de complectare de armament al Rusiei, care reclamă eel puţin doi ani, de-acum în colo. Pentru acest interval de timp este sigur că nu vom avea un războiu austro-rus.

Prima Soc. de Economie
DIN
URBEA IAŞI

CONVOCARE

Domnii membri ai Primei Societăţi de Economie din Urbea Iaşi sunt convocaţi în adunare generală pe Duminică 23 Martie 1914, *ora 1 jum. p. m., în localul propriu al Societăţei, din str. Ştefan cel Mare şi Palat No. 1.*

La ordinea zilei sunt următoarele chestiuni:

1. Raportul Comitetului de Administraţie asupra mersului afacerilor Societăţei în lunile dela 1 Septembrie pînă la 31 Dncembrie 1913.

2. Raportul Comisiunei de control privitor la constatările făcute de dînsa prin verificarea registrelor de contabilitate, precum şi a operaţiunilor efectuate în intervalul de mai sus.

3. Alegerea Comisiunei de control conform art. 29 şi 41 din statute, pentru verificarea gestiunei pe timpul de la 1 Ianuarie — 30 Aprilie 1914.

4. Chestiunile ce se vor ivi în cursul şedinţei.

Aceasta fiind a doua convocare, adunarea poate lua decisiuni obligatorii pentru toţi membrii societăţii cu majoritatea voturilor asociaţilor prezenţi, conform art. 53 din statute.

Preşed. Comit. de Ad-ţie
V. I. RADU

Em. Socor şi Cezar Simionescu
Birou de avocătură şi notariat
BUCUREŞTI *str. sf. Constantin 3*
Telefon 43 | 38

ISRAEL BROIDE
Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.
De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*
Iaşi str. Anastasie Panu 13.

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

La „Bradul Moldovei"
IANCU RECHLER & CAROL MICHELOHN
Societate în nume colectiv
pentru
Comerciul de cherestea
Depozite Iaşi, str. Uzinelor 11—14

De închiriat *4 odăi, bucătărie, odae de servitor, apă, lumină electrică strada Sf. Sava 8.*
A se adresa D-nei Vlaicu, str. Cuza-Vodă 32.

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă într'un imobil sau imediat după credit. A se adresa la d. avocat Eraclide, str. Sft. Sava.

FENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, înce pînd de la **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 o/o !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgiile, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* care-și resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. În ziua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentații în fie-care seară la orele 8

Duminicele, Sâmbetele și Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 și 5 ore

Pe ecranul nostru apar toți corifeii marilor **teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga,** Viena, Roma, Milano, etc. ca: **Sarah** Bernhardt, **Jane** Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, **Wiehé,** Psylander, **Henny** Porten, Asta Nielsen, Max Linder, **Prince, etc, etc.**

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iași (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafață a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită și de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaș timp cultură și educație.

Pe cei câți-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activității omenești; această pânză întrupează pedagogia și întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare științifică.—Escursiuni prin cele mai pitorești regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat și pe mare.—Invențiile și noile descoperiri.—Pathé-Journal și Eclair Journal, ziarele însuflețite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentații cinematografice.

D

Cafe turcească și coloniale

SETRAG H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în Unt. de la cele mai renumite fabrici ...ţuzești, grecești, și turcești, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jata, America și Henriol. *Ceai* rusesc, englez, indian și *franțuzesc Colonial.*

Rahat de *Constantinopol*, *Smochine* și *Meloga* de *Smyrna*, *Marmelade* și *Caramele* rusești, *Cacao* și *Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „CORONA“ —

Dacă doriți să fiți bine serviți cu marfă proaspătă și ieftin ...a ...or unde vizitați Magazinul de Cafea și Coloniale Setrag H. Ohannesian str. Cuza Vodă 42

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

S'A REDESCHIS

Hotelul și restaurantu „CENTRAL“

— Iași, Strada Gh. Mîrzescu —

Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILA NOUA

Bere, vinurile cele mai bune și Aperitive speciale

sub direcțiunea cunoscutului Leon From

Prețuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la Domicilia.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunți și Baluri

O FRUMOASA fotografie puteți obține numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curței Regale **WEISS** din Piața Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

CAUT POST

de casieriță, telefonistă, ca elevă pentru mașina de scris, sau orice funcțiune. Scriți sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea și renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoștința Onor. sale clientele și a Onor. Public, că s'a mutat și nou aranjat în PIAȚA UNIREI, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înființat și un atelier pentru Confecțiuni.*

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZIMEU No. 8

Chirurgia. Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.

Secțiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapia.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Facori. Sală specială. Moașă diplomată în permanență.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențiile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli servoase. *Electroterapia*, curenți electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă. Prețurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultații între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni „ 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2136—Duminică 23 Martie 1914

POLITICE

Conservatorii-democraţi şi revizuirea

Extragem din *La Roumanie* rîndurile ce urmează, şi care explică atitudinea partidului conservator-democrat în chestia revizuirei, în urma discursurilor pronunţate de fruntaşii noştri, la Senat şi la Cameră.

« In ceia ce priveşte disciplina în partidul conservator-democrat, şeful nostru a zis şi repetat dese-ori: nu e *interesul material* **ce ţine uniţi pe membrii partidului nostru; sunt personalităţi prea puternice pentru ca un alt sentiment de cît încrederea să serve drept unire.**

Această încredere e baza disciplinei noastre, şi acestei încrederi a membrilor partidului, respunde un adevărat sentiment de respect şi de libertate din partea şefului.

Aceste zise, avem dreptul de a felicita partidul nostru pentru chipul strălucit cu care a participat la discuţia revizuirei. La Senat d-nii M. Antonescu, B. Păltineanu, N. Xenopol şi Al. A. Badareu, fie-care cu temperamentul seu şi cu felul seu de a simţi; la Cameră, d-nii Take Ionescu, dr. Istrati şi Petru Misir, toţi în cuvîntări ce au impresionat, mişcat şi interesat au făcut cinste partidului conservator-democrat.

Alţi oratori din sînul partidului nostru sunt înscrişi. Ei vor lua cuvîntul la a doua sau a treia cetire: vor aduce deaseminea partea lor de lumină în aceste desbateri ce vor reminea istorice. Printre oratorii cari au apărut deja la tribună, — şi suntem siguri şi prin acei cari aşteaptă rîndul lor, — partidul Conservator-democrat va fi nu numai adus contribuţia sa la descifrarea marei reforme, dar va fi onorat tribuna romînă prin sinceritatea, prin adîncimea şi elocvenţa reprezentanţilor sei.

Partidul Conservator-democrat esă din aceste desbateri înalţat şi mare».

NOTA ZILEI

Primarul uituc.

In oraşul Urziceni, judeţul Ialomiţa, s'a petrecut următorul fenomen. Ca printr'o adevărată minune, primarul oraşului s'a simţit acum *după alegeri* îndemnat „ca ori care Romîn cu sentimente patriotice" să ceară d-lui Banu—o, ban afurisit,—înscrierea în partidul liberal.

„Originea mea ca şi sentimentele ce nutresc sînt democratice; aşa dar vă rog să bine voiţi a mă înscrie printre membrii partidului naţional liberal.

Originea ca originea; dar în ce priveşte sentimentele d-lui primar, ele sunt pur stomacale, garantăm.

MICI POLEMICI

Redacţia « Serei » exploata mai eri coincidenţa că „directorul" va suferi o condamnare tocmai în ziua cînd împlineşte un an de directorat.

Tribunalul, ca să completeze coincidenţa, l'a condemnat la un an închisoare.

*

„Apele Prutului sunt în descreştere" sună ştirea prin ziare.

...Numai de n'ar trece prea uşor Prutul simpatiile şi influenţele ruseşti.

*

— Nu voi m'aţi ales.
— Uită-te în ochii mei!
— Protestez!
— Am glumit.

...Reporterii nu ne spun dacă d. A. C. Cuza s'a uitat în ochii d-lui Georgel Mîrzescu, care s'a intimidat ca o fată mare...

*

Din eroare s'a tipărit eri că fostul ministru de justiţie Mişu Cantacuzino „socoteşte" în loc de « ocroteşte » pe Bogdan-Ciupeşti.

Nu-i vorba: tot o socoteală *e la mijloc.*

*

« Facla » face azi pe naiva şi se miră că a aflat, cu ocazia procesului Bogdan-Ciupeşti, că ziarele şi ziariştii... ciupesc uneori sume mari.

« Facla » — lucrul e un secret public — este ziarul acţiunilor liberali de una sută mii lei.

Exproprierea şi plata

In discutarea reformelor ce se vor cere de la constituantă este un punct, care merită în deosebi să ne reţină atenţiunea.

De şi nu e punct de principiu, ci de procedare, dar are atîta însemnătate. în cît ar putea zădărnici însuşi principiul: voim a vorbi de plata expropriaţilor.

Ca principiu, de exemplu, se ştie că nu e vorba de expropriarea proprietarilor de idei ori de averi mobiliare sau chiar şi imobiliare dar altele de cît pămîntul.

E stabilit deci că prin exproprierea de care se va ocupa constituanta, se va atinge proprietatea teritorială şi anume proprietatea mare.

Chestiunea ce voim a analiza aici în cîteva cuvinte e privitoare la modalitatea în care urmează a se face exproprierea, deci procedura acesteia.

Prima întrebare dar, va fi: cine va cumpăra de la proprietarii mari, prin formula exproprierei: Statul ori ţăranii?

De sigur statul ar putea să transforme domeniul expropriat într'o proprietate naţională, dar a cărei menire să fie hotărîtă de mai înainte, că adică această proprietate va trece prin vînzare benevolă în proprietatea sătenilor.

Dar s'ar putea ca statul să joace numai rol de mijlocitor între proprietatea mare şi săteni, dar un rol de mijlocitor *sui generis*, pentrucă va trebui să garanteze în mod solidar plata proprietăţii astfel cumpărate.

Soluţiunea conservatoare, aceia ca exproprierea să se facă prin mijlocirea băncilor populare, se apropie mult de această din urmă formulă.

In adevăr, conservatorii se feresc de omnipotenţa statului şi de sigur dacă faci să intervie ca mijlocitor în procedura cumpărării, băncile populare, îţi ajungi mai degrabă scopul.

De şi băncile acestea stau în strînsă atîrnare de stat, totuşi acesta nu poate fi omnipotent faţă de ele, căci la mijloc e averea şi creditul societarilor.

Se pare însă că soluţiunea dintăi, adică ca statul să exproprieze şi deci el să plătească pe proprietari, are cei mai mulţi aderenţi.

In acest caz statul fiind proprietar asupra terenului expropriat se compoartă faţă de el ca orice proprietar.

El îşi iea angajamentul a-l vinde la ţarani, el va decide ca vînzarea să se facă în loturi mai mari sau mai mici, el va determina în ce chip să se facă distribuirea loturilor, prin sorţi, lichidare, ori prin atribuţiune directă din partea lui, adică dînd şi impunînd fiecăruia lotul pe care el, statul, iar nu ţaranul, îl va voi.

Tot el, statul va decide dacă va vinde individual fiecărui sătean, ori va vinde comunilor sau obştiilor.

Ca teorie deci, găsim deosebire fundamentală între cele două concepţiuni.

In cazul exproprierei, după ideca conservatorilor prin băncile populare, ţăranii vor avea a face cu proprietarii mari, căci de la dînşii vor cumpăra, iar statul cu forţa lui va sta la mijloc între părţi.

In celalalt caz însă ţaranii vor avea atingere directă numai cu statul. N'au nevoe să ştie de asistenţa unei clase de mari proprietari—dintre cari unii mari boeri—ci numai de stat. Lui au a se adresa de la el vor primi pămîntul de care au nevoe.

Evident deci că în problema ce discutăm, statul se dă de partea ţărănimei, iar dacă vom admite şi colegiul unic, de sigur că această tendinţă se va accentua şi mai tare.

Lăsînd pentru moment de o parte această discuţiune, se poate vedea că terenul expropriat va trece prin două operaţiuni de vînzare şi cumpărare.

Proprietar i mari vor vinde—prin expropriere, deci nu de bună voe — Statului, iar acesta la rîndul lui va vinde ţaranilor.

Ambele aceste operaţiuni interesează în grad însemnat ordinea economică.

In adevăr, va fi nevoe a se face două plăţi, una cu ocaziunea exproprierii, iar a doua la vînzarea loturilor către ţarani.

Numai dacă statul ar contracta un mare împrumut sau ar emite titluri în schimbul pămîntului expropriat, sau pe acesta l'ar împărţi gratuit ţaranilor, rămînînd ca anuităţile să se plătească din budget, numai atunci am face jertfa cu toţii pentru ţarani.

Aceasta însă e exclus. Ţaranii vor trebui să plătească pămîntul, ce li se dă.

Statul negreşit voeşte a simplifica cele două operaţiuni de vînzare. Fie că va împrumuta şi va plăti în bani, fie că va emite titluri, e cert că ţaranii vor trebui să plătească loturile lor.

Ţăranii vor fi obligaţi să iea pămînt, chiar cînd unii dintr'înşii ar socoti că nu au nevoe, şi vor fi obligaţi pentru că toţi trebue să plătească anuitatea ce va servi la plata împrumutului ori la achitarea treptată a scrisurilor, ce se vor fi emis.

Statul va trebui să aibă un organism special, căruia să-i încredinţeze misiunea de a face asemenea lucrare. Va trebui să aibă o casă specială, un fel de minister sau o Direcţiune mare într'un minister care să se ocupe de ea.

Este însă momentul priincios, fie pentru un mare împrumut, fie pentru o emisiune de noi titluri? E o chestiune care trebue analizată.

Pentru moment reţinem că ţaranul trebue să plătească pămîntul.

Cu ce?

Dl. P. P. Carp susţine că dacă proprietatea mare dispare, vor dispărea şi salariile, iar ţaranul va fi în neputinţă de a plăti.

E o teorie, cari merită un examen mai aprofundat.

V. I. Radu

Dl. N. Iorga şi „Omul de prisos"

Un cerc de vorbitori bine dispuşi, ca înainte de culcare. In culuarul vagonului cu paturi.

Dl. Mihail Negruzzi explică tovarăşilor de drum motivul plecării d-sale în Capitală: o nouă... amînare a procesului cu d. Stelian Popescu.

— « Aţi întrodus un ton nepermis în publicistică, d-v de la « Cuvîntul » — intervine în vorbă d. N. Iorga, unul dintre călători. Apoi, adresîndu-se d-lui Negruzzi:

— « Spune-mi, d-le căpitan, cine a scris articolul « *Omul de prisos* « ?

— Maior, d-le Iorga; sunt maior în rezervă.

— Bine, d-le maior. Cine a scris articolul. *Nu-l aprob întru nimic.* Dar ca proză, era frumos scris. Cine l'a scris?

— Eu, ripostă, curagios maiorul.

— Nu-l aprob de loc, dar era tare frumos scris.

— Eu am mai scris şi alte articole frumoase, urmă pseudo-autorul, prinzînd curagiu.

— Se poate; eu însă n'am cetit nici odată articole semnate de d-ta. De aceea *nu pot să nu fac rezervele mele...*

Maiorul în rezervă înţelese că puţină... rezervă nu i-ar strica şi rămase să asculte impresiile d-lui Iorga care arătă auditorului ocazional de ce şi-a schimbat părerea pe care o adoptase « din legende » despre d. Take Ionescu, până l'a văzut mai de aproape, la lucru. După aceasta d, Iorga insistă asupra unor detalii particulare despre conflicte mai vechi, personale, între d-nii V. Arion şi Stelian Popescu.

Acesta din urmă, ca şi d. N. Iorga, erau şi sunt convinşi că « frumosul » articol e scris de d. V. Arion, care a tolerat să fie apărat de interpuşi.

△

Nesinceri şi fricoşi

Incoherenţă în gîndiri, în manifestări, în toate acţiunile noastre cînd e vorba de unele raporturi ale noastre cu unii din vecini,—acesta e totul la ce se rezumă viaţa şi aspiraţiunile, pe care neîndoios, le nutrim, dar pe care nu ştim să ni le manifestăm, ori atunci cînd o facem, nu o punem de cît în slujba şurubăriilor politice. De aici poate vine şi noianul contrazicerilor în felul de a privi, politiceşte legăturile politicei noastre externe. De-o pildă, în ultimele manifestări ale *massei* care, de multe ori, nu are nici o legătură, şi nu poate da nici o urmare acţiunilor pure de politică externă, ori de conduită protocolară,—e o vădită dezbinare de vederi, nu mai departe de cît la presa aceluiaş partid. Căci pe cîtă vreme oficioasele liberale, bună oară, se grăbesc —sfielnice de articolele vienezului Neue Freie Presse, sau ale altei gazete Budapestiene—să dezavueze „mişcările de stradă" ale unei instituţiuni politico-culturale, cum ar fi liga,—o altă parte din presă, de şi „de provincie,"—am zis, „Mişcarea"—trîmbiţează „sfîrşitul salbatecii Ungarii".

E o contrazicere de conduită,—la mijloc e ipocrizia—căci de la vlădică pînă la opincă un simţ e comun tutulora, un vis avem: dezrobirea.

Şi e un drept al nostru, căci nimeni nu ne poate răşlui aspiraţiile, mai ales cînd ele pot deveni realităţi îndreptăţite şi pe temeiuri istorice şi pe acele de drept omenesc.

Ori cît de pamflet va fi şovinistul „Ujsag" ori cît de neautorizat poate trece, dar nu-i mai puţin adevărat că în scrisele lui se oglindeşte dacă nu totalitatea simţurilor maghiare faţă de noi, de bună samă însă că majoritatea lor.

Şi nu avem oare dreptul să ne revoltăm?

Sabiei se opune sabia,—duşmăniei... duşmănia.—E omeneşte aceasta. Şi cînd duşmănia durează de veacuri, mai curînd ori mai tîrziu ea trebue să se realizeze în împotrivire de forţe, din care numai cel care întruneşte toate cerinţele viabilităţei mai poate trăi.

Dacă lucrurile stau astfel, de ce oare duplicitatea aceasta în purtarea noastră? De ce scuze, şi de ce temenieli tocmai acelora despre care toată presa noastră—acum cit-va timp—căzuse de acord a le constata neloialitatea purtării lor, cu care vroia să ne răsplătească decenii de credinţă neştirbită?

Cînd vor sosi vremile să ne spunem fără de frică cuvîntul hotărîtor?

Naţiunile conştiente—fie ele cît de mici etnograficeşte şi geograficeşte—nu pier căci n'au frica ucigătoare, şi apoi e un adevăr acela că: sabia nu taie capul celui ce se pleacă, dar îl încovoae lanţul. Şi între aceste două feluri de viaţă prefer—cel puţin personal—moartea ceia vie!

Dinu.

OAMENI ŞI LUCRURI

Excursii în ţară

Fiindcă ne-am ocupat eri, tot aci, de furia escursiunilor exotice, vom mai stărui asupra necesităţii sociale şi naţionale ca tineritul şcolar să cunoască, mai întăiu, frumuseţile proprii ale ţării.

Şi, slavă Domnului, atari frumuseţi abundă la noi şi Romînia e una din ţările mai bogate în colţuri pitoreşti.

Chiar aci în apropiere de noi.

...« Bucata de pămînt ce a rămas Moldovei e un colţ minunat. Dacă nu impune prin piscuri înalte, prăpăstii adînci, ori vîrfuri veşnic înălbite de omăt, el ademeneşte, mulţumeşte, farmecă prin variaţia formelor pe o suprafaţă restrînsă.

Mîndra, legendara *Bistriţa;* picătură cu picătură îşi măreşte apele, tăindu-şi calea atrăgătoare spre poalele Carpaţilor. *Broştenii* e satul cel mai nordic care aparţine cu trup şi suflet Romîniei, căci Dorna, chiar la graniţă, e legată doar numai prin firul telefonic de Folticeni, capitala Sucevei.

Puţini se avîntură prin acest înviorător cuib al Moldovei, plin de amintiri străbune. Cu multă durere însă faptul e explicabil. Moldova întreagă trăeşte mai mult din istoria trecutului ei măreţ; azi e o parte părăsită a României, gata par'că să fie lăsată pradă—la cea întăi invaziune —ori-cărei forţe brutale din afară. Ca urmare, viaţa celui mai înfundat sat se resimte de pe urma acestei jertfiri tacite şi cu cît te depărtezi de cingătarea meterezelor înşirată de la Focşani la Galaţi ca nişte muşuroae de cîrtiţă, cu atît se simte mai bine pulsul slăbit al unui organism social anemiat, lăsat în amorţire. Dacă ţinutul Broştenilor n'ar fi în colţul cel mai înfundat al Moldovei, ci în oricare altă parte a ţării, el ar fi devenit un centru de atracţie plin de viaţă, cu atît mai mult poate, cu cît e şi moşie regală.

Dar—tocmai depărtarea de partea ţării unde artificial şi silit s'a îngrămădit toată mişcarea, i-a lăsat farmecul pe care liniştea, singurătatea şi sălbătăcia primitivă îl azvîrl asupra unei regiuni. Natura, aici, e în toată curăţenia ei virgină. Omul nu i-a adaus nimic. Sufletul e cuprins din simţimîntul traiului fericit; într'o culegere adîncă, te simţi uşor, te părăsesc toate valurile ce zdrobesc legate de viaţa obişnuită...»

Am citat această primă pagină—cu reflecţii şi descripţii—din recenta broşură a unui scriitor, care prin situaţia ce ocupă în momeotul de faţă ar putea contribui, pare-ni-se, să îndrepte gustul, ori sportul excursiilor către admiraţia frumuseţilor proprii, pînă la cunoaşterea depărtărilor exotice.

Rodion

REFORMA ELECTORALA

- Conferinţa d-lui Lascar Antoniu -

II

Primejdii de evitat

Este de netăgăduit că nu le putem contesta tuturor ţaranilor drepturi egale cu noi orăşenii, dar să li se acorde această măsură largă atunci cînd vor fi în putinţă de a o exercita cu inteligenţă şi în mod conştient.

Altfel vom avea 82 la sută din corpul electoral un instrument al guvernului pus sub influenţa micei burghezii săteşti, dar care va reprezenta politicianismul la ţară şi va fi multă vreme la discreţia oligarhiei stăpînitoare.

In aceste condiţiuni găsesc că reforma colegiului unic va compromite şi cea mai slabă independenţă electorală pe care totuşi o găseam în parte în aceste colegii restrînse.

Experienţa culeasă şi din alte state ne arată că tot colegiile restrînse opun o rezistenţă mai mare acţiunei guvernelor. In Anglia, dacă o luăm ca exemplu, guvernele, nu-şi pot opune voinţa lor politică faţă de alegători; acelaş lucru şi în Germania unde a fost propusă odată această reformă a colegiului unic, dar a fost combătută cu toată tăria şi criticată de Bluntschli. Pe cînd în Franţa unde există cel mai larg colegiu, guvernul îşi manifestează voinţa sa faţă de alegători aproape în mod constant. In această ţară alegătorii francezi dau într'o zi o cameră republicană şi acelaş colegiu poate da a doua zi, dacă nevoia îi impune, o cameră democrată cerută de un guvern democrat.

Aşa dar să apropiem experienţa altor state în această materie de experienţa propriei noastre ţări şi uşor vom putea vedea că nu reforma electorală prin crearea colegiului unic va face să triumfe la noi voinţa naţiunei în alegeri.

Că este însă necesar de a lărgi colegiile electorale, nimeni dintre noi nu o contestă şi recunosc că faţă de numărul mare din care e alcătuită populaţiunea rurală mulţi dintre ei nu-şi pot exercita, sub actuala legislaţie electorală, drepturile lor cetăţeneşti.

Formula noastră

Partidul conservator-democrat prezintă însă o altă formulă care mai sigur poate face ca pe de oparte să ia parte la viaţa publică un număr mai mare din ţărănime, iar pe de altă parte să aibă de urmare micşorarea unanimităţilor sau a majorităţilor vecinic mari ale colegiului unic dînd în acelaşi timp şi opoziţiei posibilitatea de a participa în parlamentul ţărei.

Formula noastră electorală este de a trece de la 3 la 2 colegii, însoţite de representaţiunea proporţională.

Cînd s'a revizuit Constituţia de la 1866 s'a făcut 3 colegii din 4 cîte erau; credem că saltul trebuie să se facă şi de data aceasta cu precauţiune şi în mod normal, mai ales cînd se trece la necunoscut cum e cazul cu colegiul unic.

Să luăm exemplul Franţei care de 6 ani studiază şi parlamentul e preocupat de reforma electorală fără a o putea înfăptui încă, iar la noi se caută în cîte va luni numai a se transforma în mod radical viaţa politică a acestei ţări.

Camera franceză a votat încă de la 1908 de patru ori reforma electorală, dar senatul s'a împotrivit voinţei deputaţilor a respins reforma electorală, provocînd căderea ministerului Briand, mai în urmă al lui Barthou şi nu putem preciza ce soartă poate avea şi guvernul radical al lui Doumergue.

Iată cu ce seriositate şi amănunţită preocupare se legiferează în ţările civilizate!

Reprezintarea proporţională

Trecînd la chestia care ne interesează

a reprezentaţiunei proporţionale, vă definesc acest sistem electoral în senzul că el permite ca în fie-care alegere, să se împartă locurile între diferitele partide după proporţie, adică quota de voturi obţinută de fie-care partid.

Să luăm un exemplu: presupunem că vin să voteze 10,000 de alegători pentru a alege 5 deputaţi şi că sunt în luptă două partide adverse, partidul A şi partidul B.

A dispune de 6000 voturi şi B dispune de 4000 voturi.

După sistemul cu majoritate + I toţi candidaţii partidului A vor fi aleşi. Logic însă ar fi ca partidul A să aibă cei mai mulţi deputaţi din cei cinci cît e numărul lor fixaţi de a fi aleşi, dar şi partidul B. să fie reprezentat. Cum trebue dar de făcut ca toţi cei 10,000 alegători să fie reprezentaţi în parlament? O problemă artimetică uşor de rezolvit; partidul A reprezintă 3 | 5 din totalul voturilor de 10.000 alegători şi partidul B 2 | 5, deci rezultatul logic va fi 3 deputaţi partidului A şi 2 deputaţi partidului B.

Dar se obiectează acestui sistem că prezentîndu-se în alegeri mai multe partide, reprezentarea proporţională ar înlătura ori ce posibilitate de a avea o majoritate de guvern.

Ţările însă în care se aplică această reformă electorală au găsit şi mijlocul de a înlătura inconvenientul acesta. Thomas Hare, un englez, pe care-l citează şi Stuart Mill, a fost cel dintăi care s'a ocupat de acest inconvenient invocat în aplicaţiunea representărei proporţionale şi a ajuns la următoarea soluţie: 12,000 alegători urmează să aleagă 6 deputaţi, adică fie-care deputat va trebui să obţie 2000 de voturi.

Care ar fi numărul minim de voturi pe care o minoritate trebuie să-l obţină pentru a avea dreptul să aibă un reprezentant? 2000 de voturi. Deci partidul cu 2000 de voturi obţinute va avea un reprezentant, partidul cu 4000 de voturi doi reprezentanţi, cel cu 6000 de voturi 3 reprezentanţi şi aşa mai departe.

Dacă un partid va avea mai puţin de 2000 de voturi din numărul votanţilor de 12.000 în acest caz nu va fi reprezentat.

Iată dar înlăturat şi inconvenienţul acesta.

Prima aplicare a principiului reprezentărei proporţionale s'a făcut în Danemarca printr'o lege din 1885. Sistemul acesta e aplicat astă-zi în Belgia şi Bulgaria, iar în 1907 Rusia l'a întrodus în Finlanda.

Intre trei sisteme

Sunt însă diferite sisteme de aplicat votul proporţional: *votul cumulativ, limitat şi sistemul sviţeran.*

a) *Sistemul cumulativ*, constă în următoarea operaţiune electorală: Am şase deputaţi de ales şi dispun de şase voturi. Aceste voturi le pot da sau la fiecare candidat cîte un vot sau chiar unuia singur toate voturile. Sunt absolut liber să dispuu în favoarea unuia, doi, trei sau a *6* candidaţi.

b) *Sistemul votului limitat* are următoarea operaţiune: Fie-care alegător are un număr de voturi mai mic de cît numărul deputaţilor de ales.

Ca exemplu: sunt de ales 6 deputaţi, el nu are de cît 4 sau 5 voturi; deci partidul cel mai tare va obţine 4 sau 5 voturi, rămînînd un loc pentru minoritate.

Acest sistem s'a experimentat în Sviţera în cantonul Vaud.

A mai fost însă întrebuinţat în Anglia pînă la 1884 în oraşele care alegeau 3 deputaţi, în Spania cum şi în Italia, unde se practică şi astăzi mi se pare pentru alegerile comunale.

Ambele aceste sisteme pe care le-am enunţat numai pe scurt au lacune asupra cărora nu pot insista din cauza timpului scurt în cadrul căruia urmează ca să-mi desvolt această conferinţă.

c) *Sistemul Sviţeran.* Sistemul reprezentărei proporţionale a fost inscris în Sviţera în 1891 în legea electorală a *Cantonului Tessin*, în urmă a fost admis în cantoanele: *Neuchatel, Zang, Gènève* şi *Berna.*

De altfel în Siţera încă din 1864 s'a dat o luptă pentru admiterea acestui principiu. Adevăratul sistem însă se degajează din legea de la 1892, care stabileşte reprezentarea proporţională pentru alegerea deputaţilor în marele consiliu al cantonului de Geneva. Votul se face cu scrutin pe listă şi alegătorul are atîtea voturi cîţi deputaţi sunt de aleşi. Să dăm un exemplu: In genere se prezintă în alegeri, acolo cinci liste: *democraţi, radicali, muncitori. independenţi şi naţionali.* Presupunem că avem de aleşi 10 deputaţi; prin urmare lista cu 10 nume pe care-i votez.

Dacă lista începe cu un independent atunci in afară de votul ce fiecare din cei 10 deputaţi au, apoi partidul pentru care mi-am manifestat încrederea, căci cu el am început, mai are un vot, fiindcă voturile conteazǎ candidaţilor şi listei pe care figurează.

Alegătorul nu e ţinut ca să voteze o listă, ci e liber ca să combine şi să scrie lista cum vrea el, cum îi va plăcea.

Odată alegerea terminată se face aduuarea voturilor atît individuale cît şi după listă; pe urmă se adună întreg numărul de voturi obţinute de toate listele şi se împarte prin numărul de deputaţi de ales, iar rezultatul este *cîtul electoral* care îţi dă drept la un loc.

Fiecare listă va avea atîtea locuri de cîte ori cîtul electoral se cuprinde în numărul voturilor obţinute.

Clarificare

Pentru a lămuri acest sistem, mă servesc de datele pe cari ni le dă Alphonse Frey în lucrarea sa cu privire la alegerea din 1895:

5 liste de ales şi sunt 5 partide: radicali, democraţi, lucrători, naţionali şi independenţi.

4890 de buletine valabile.

34 de deputaţi de ales.

Au întrunit:

Radicalii 68177, democraţii 57233, lucrătorii 17855, naţionalii 13483 şi independenţii 9175; totalul sufragiilor 165,921.

Acest rezultat urmează a se împărţi prin 34 de deputaţi, ceia ce dă 4880 ca cît electoral.

Acum să vedem de cîte ori întră în fie-care partid 4880 şl vom avea următorul rezultat:

Radicali	13 locuri	+ 4737	+ 1	= 14
Democraţi	11 locuri	+ 3553	+ 1	= 12
Lucrători	3 locuri	+ 3115		= 3
Naţionali	3 locuri	+ 3713	+ 1	= 3
Independenţi	1 loc	+ 4293	+ 1	= 2
	30 locuri			34

Mai rămîn patru locuri care se vor da după numărul cel mai mare (examinînd lista).

Toate partidele sunt reprezentate prin acest sistem.

Reprezentarea proporţională este dar singurul sistem drept de aplicat, căci în afară de meritul ce-l are de a reprezenta toate partidele, apoi mai prezintă şi următoarele avantaje foarte importante. Face inutilă coaliţia partidelor îndepărtînd din uz cartelurile, suprimă balotagiile, permite partidelor ca să aibă un program precis şi sincer, măreşte şansa oamenilor independenţi din diferite partide pentru a fi aleşi, menţine bunele raporturi între oamenii politici făcînd ca luptele electorale să aibă un caracter mai puţin violent, şi dă o stabilitate obiceiurilor noastre politice.

Beermaert în expozeul proiectului de reformă depus în parlamentul belgian, se exprima în următoarele cuvinte asupra representărei proporţionale: «*La représentation proportionnelle assurerait l'accès du Parlement aux plus dignes et aux plus capables, puisqu'il dépendrait de chaque parti d'y être représenté par ses chefs*".

Iar primul ministru al Angliei, Asquith, vorbind de votul proporţional zicea următoarele: „*Importanta Camerei Comunelor cere, ca toate grupele politice să fie reprezentate şi ori ce opinie să poată fi auzită, a ori cărui grupa ar aparţine de aceia trebue adoptat sistemul representativ după această stare nouă*".

Obligativitatea vôtului

Trecînd acuma la chestia **votului obligator,** *pe care constituţia vrea să-l întroduca în noua reformă electorală, voi recunoaşte utilitatea acestei măsuri, nu mai puţin însă voi scuza şi explica abţinerile alegătorilor de a veni la vot numai cauzei sistemului electoral majoritar, care cu drept cuvînt apare în ochii alegătorului drept şi conştient ca o anomalie.*

Alegătorul îşi zice astăzi că pe cine voiesc ca să-l voteze dintre candidaţi nefiind la guvern nu poate eşi; ca să fie ales îi trebue majoritatea plus unul şi dacă are majoritate minus unul este căzut şi de aceia se desinteresează, nu vine la vot. Căci se întreabă alegătorul de ce să mai votez? Şi din această cauză se abţine. Cui însă îi se impune obligativitatea de a vota atunci să'i se dea şi posibilitatea de a vedea că votul ţi poate da de rezultat ceia ce doreşte în modul lui de a-l exprima.

In acest caz votul nu se poate decreta ca obligator de cît într'o reprezentare a minorităţilor, după cum foarte bine zice Sarcey: **„că votul obligator este atît de legat de representarea proporţională încît nu se poate concepe una fără alta».**

Presa şi discursul d-lui Al. A. Badareu

Aproape toate ziarele se ocupă de discursul pronunţat de senatorul din Iaşi. Redăm unele din articolele apărute.

Ast-fel ziarul «Acţiunea» scrie:

Eri la Senat, fruntaşul nostru d. Al. Badareu, s'a ocupt de reformele anunţate de guvern, producînd o analiză pe cît de aprofundată, pe atît de strînsă şi logică.

La atîtea discursuri, ţinute în Senat, caracterizate mai mult prin frazeologie şi printr'o dezbatere mai mult academică, acela al d-lui Al. Badareu a fost caracterizat printr'o punere la punct a chestiunilor la ordinea zilei.

Fruntaşul nostru a remarcat, în primul rînd că actualul guvern s'a format în urma recomandaţiei fostului guvern.

Ori, d. Titu Maiorescu şeful acelui guvern şi şeful partidului conservator, avea cunoştinţă despre scrisoarea program a d-lui Ionei Brătianu şi în consecinţă, cel puţin din punctul de vedere moral, partidul conservator a dat asentimentul său acestor reforme.

Examinînd efectul făcut asupra creditului al anunţărei reformelor, d-sa a constatat nesiguranţa ce domneşte pe piaţă şi de care în primul rînd e vinovat guvernul, care nu vine cu precisiuni şi dacă va prelungi această flotare în necunoscut va sdruncina şi mai mult creditul.

D. Badareu a combătut sistemul acelora care prin exagerări şi punerea chestiunei necesităţii introducerei reformelor pe tema clasei săcătuite, sau a clasei asupritoare, caută să-i dea un caracter de recompensă, de răzbunare sau de pedepsire. Ori, nu acesta poate constitui o operă politică şi socială serioasă.

Reformele sunt necesare, dar nu trebue să le dăm astfel de motivări. Fiind opere menite după cum se afirmă, să contribuie la ridicarea noastră economică şi socială, ele trebue să învestmînteze acelaş caracter şi trebue făcut deci apel la bunăvoinţa tuturor spre a fi aduse la îndeplinire. E necesar deci o atmosferă calmă şi nu o atmosferă de furtună si de învrăjbire între clase.

D. Badareu a demonstrat apoi că e necesar ca exproprierea să se apropie de cumpărare şi de aceia ar fi bine să se dea proprietarilor expropriaţi echivalentul în bani (iar nu rentă) şi cu apelul la justiţie.

D-sa a reuşit să smulgă două declaraţii importante de pe banca ministerială.

D. Al. Radovici a declarat că, după cum a spus şi d. Ion Brătianu se va admite apelul la justiţie, în ce priveşte plata în bani ministrul industriei a declarat: „*Va fi facultativ: sau în bani sau în rentă*".

La care răspuns, d. Badareu a replicat. „Dacă va fi facultativ, atunci, fiireşte proprietarul va alege bani".

Mai departe d. Badareu a făcut o minuţioasă analiză a chestiei rurale de la noi, o justă critică operei agrare făcute de liberali şi care n'a dat rezultatele pe care le pretindeau ei că le va da şi a tras concluzia că nu se poate rezolva chestia agrară, numai prin dare de pămînt, căci mai sunt şi alte mijloace, fără de care această chestie va rămîne tot nerezolvată.

Va înţelege guvernul tot complexul acestei probleme şi va fi el în stare să ofere soluţia aşteptată de toţi oamenii de bine? Iată ceia ce nu se ştie.

Discursul d-lui Badareu a fost plin de observaţiuni de bun simţ şi caracterizat printr'o notă critică foarte obiectivă.

INFORMAŢII

Cercul „România Viitoare". Joi seara la orele 6, scrie *Pressa* a avut loc întrunirea marelui cerc al revistei «România Viitoare», înfiinţat, prezidat şi condus de d. Al. A. Badareu de aproape patru ani. Consfătuirea a avut loc în casele d-lui Badareu din calea Plevnei.

Din pricina ultimelor evenimente, prin care a trecut ţara, cercul nu se mai strînsese de mult.

D. Al. Badareu, deşi indispus, deşi se întorcea de la Senat, unde vorbise în chestiunea revizuirii Constituţiei, a făcut o admirabilă analiză a situaţiei externe şi interne a ţării.

Cu acea putere de analiză, caracteristică omului pregătit, cu mintea sa ageră, cu experienţa şi cunoştinţa de aproape a împrejurărilor şi faptelor, d. Al. A. Badareu a făcut o adevărată conferinţă educativă, politică şi socială.

D-sa are un dar înnăscut de a conversa cu auditorii; conversaţia sa, presărată cu glume plăcute şi cu aluziuni semnificative, are puterea convingerii, în cît auditorul primeşte pe nesimţite cunoştinţe şi îndrumări folositoare pentru viaţă.

După o consfătuire de la d-sa, ieşi cu adîncul regret că lumea nu-l cunoaşte mai de aproape, în intimitate, căci numai atunci i s'ar preţui, după justa valoare, puterea de muncă, priceperea adîncă a lucrurilor şi darul de a pătrunde stările sufleteşti ale indivizilor şi ale societăţei în genere.

Cînd omul acesta dintr'o bucată expune ceva, auditorul primeşte cele spuse cu maximum de plăcere şi cu minimum de sforţare.

*

După un schimb îndelungat de vederi s'a hotărît ca cercul să-şi ţie regulat şedinţele sale în Sala cea mare a clubului conservator-democrat *in fie-care Sîmbătă la orele 6 p. m.*

Prima şedinţă va avea loc *Sîmbătă 29 Martie, orele 6 p. m.*

Lucrările cercului vor fi prezidate de d. Al. A. Badareu ca şi până acum.

Se pare că Principii moştenitori ai României vor mai remînea vr'o zece zile la Petersburg.

Alteţele lor Regale sunt aşteptate la Bucureşti pentru 4 Aprilie.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

PUBLICAŢIUNE

In ziua de 2 April a. c. oara 11 a. m se va ţine în localul Primăriei licitaţie publică orală cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din legea asupra contabilităţii publice, pentru închirierea următoarelor imobile ale Comunei.

1) Două dugheni în str. Anastasie Panu Nr. 75, garanţia provizorie cîte 200 lei.

2) Două dugheni în strada Dreaptă, garanţie provizorie cîte 100 lei.

3) Două apartamente, unu în strada Anastasie Panu Nr. 75, altul în strada Bărboi, garanţie provizorie cîte 100 lei

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 4477 21 Martie 1914

Casa Şcoalelor a înzestrat cu 2 şi jum. hectare, teren de cultură, şcoala din Dumbrava-Ciurea.

La moara d-lui I. Varduca din Ciorteşti (jud. Vaslui), a făcut explozie un motor. Pagubele sînt însemnate.

Asigurarea era făcută la societatea „Naţionala".

Ni se comunică din Paris că d. dr. Emil Socor, şef de lucrări al laboratoriului de fisiologie de la facultatea de medicină din Iaşi, a fost însărcinat în mod onorific cu funcţia de azistent la lucrările practice de fiziologie a profesorului Richet, de la facultatea de medicină din Paris.

Adresa prin care este vestit că a fost distins cu această importantă însărcinare este semnată de insă-şi profesorul Richet şi de şeful lucrărilor de phisiologie, dr. Langlois.

Distincţiunea aceasta face cinste tînărului nostru concetăţean.

Conferinţele generale ale învăţătorilor şi institutorilor vor avea loc în zilele de 10, 11 şi 12 April a. c.

In Iaşi, se vor ţine la şcoala primară „Gh. Asachi".

Discuţia se va invîrti în jurul metodei mai nimerite de predare a desemnului în şcoală.

Conferinţa d-lui I. Mitru.—Aseară la cercul didactic din Iaşi d. Ioan Mitru şi-a desvoltat conferinţa d-sale tratînd despre *Romînii din Bucovina.* Sala cercului didactic era plină de lume; conferenţiarul a tratat chestia din punct de vedere istoric al incetei desvoltări a elementului romînesc, năvălirea prin colonizări a Rutenilor şi politica ostilă elementului romînesc a Curţii imperiale de la Viena. Favorizarea elementului rutean a zguduit mai ales biserica, căci rutenii dau astăzi lupte să acapareze diriguirea în biserici pe întărirea lui Manatîrski ca vicar al Mitropoliei de Cernăuţi şi prin aceasta să dispună ei de conducerea fondului religios.

De la politica rutenească în biserică—unde e pe cale de a învinge, conferenţearul trece la manifestarea vieţii politice din Bucovina şi cu grija ca elementul romînesc să-şi reia întăietatea pe toată linia nu aprobă politica *bucovinistă* ce o duc unii fruntaşi romîni, un fel de coşmopolitism internaţional şi luînd ca punct de plecare dezideratul tînărului profesor Nistor, arată dorinţa ca toţi romînii să fie uniţi în lupta politică contra străinismului.

Casa Artelor.—Comitetul organizator al *Casei Artelor* a trimis la societari darea de seamă a încăsărilor cum şi a beneficiului capitalului vărsat:

Din lista depunătorilor reiese că sînt 1017 acţiuni a 50 lei subscrise de 324 membri şi că din totalul capitalului angajat de 50850 lei s'au vărsat 21103 lei adică 41 la sută, care a produs un beneficiu de 1847 lei 35 bani.

Adunarea generală a casei artelor a fost convocată pe ziua de Marţi 15 Martie, în sala Camerei de comerţ.

E vorba de a se organiza o lotărie pentru accelerarea aducerei la îndeplinire a rădicării în Iaşi a unui palat al artelor.

In chestia «Centrului studenţesc".—Primim următoarele din partea d-lui Ştefan C. Petrovici, preşedintele „Centrului studenţesc" cu rugămintea de a le da publicităţei:

„Pentru a spulbera definitiv neadevărurile puse in circulaţie de rău voitori sau de unele ziare greşit informate cu privire la cele ce se petrec la Centrul studenţesc, dau această primă şi ultimă lămurire, a cărei întreagă răspundere o iau asupra-mi.

Resping hotărît aserţiunea absolut falşă pe care au căutat unia s'o acrediteze cum că aş fi avut intenţiunea să modific statutul votat de cel dintăi congres studenţesc din 1909. Ca unul ce am luptat în primul front, un an întreg, pentru păstrarea lui neştirbită—am fost şi am rămas pe deplin convins că nimeni altul nu e competinte să modifice acest statut de cît tot un congres studenţesc.

Vechiul Regulament—care e de provenienţă şi folosinţă locală: numai al studenţilor ieşeni—fiind desfiinţat de o hotărîre de anul trecut a Senatului Universitar, actualul comitet a avut drept primă datorie redactarea unui nou Regulament.

In acest nou Regulament—pentru a putea strînge pe toţi studenţii romîni din Iaşi în jurul Centrului Studenţesc şi a supune astfel pe cei puţini, influenţei celor mulţi—am schimbat modalitatea de alegere: în locul sistemului majoritar am introdus cel mai drept şi mai înaintat sistem, cunoscut, acel al reprezintărei proporţionale a minorităţilor (alegerea rămînînd să se facă tot în bloc, iar nu pe facultăţi).

Demisia comitetului (care a fost odată respinsă şi va fi a doua oară prezintată) a fost provocată nu de faptul că 37 de studenţi ai Universităţei din Iaşi nu au acceptat sistemul reprezentărei proporţionale a minorităţilor, ci pentru că în adunarea generală din seara de 11 Martie s'au găsit cîţiva studenţi cari mi-au aruncat pe un ton cît se poate de jignitor acuzaţia că, venind cu inovaţia pomenită, aş fi căutat să satisfac interesele unui club politic din localitate.

Ştiindu-mi conştiinţa curată şi neputînd suporta nici un moment acea gravă acuzaţie, mi-am dat imediat demisia, — şi, pentrucă mi-a fost odată respinsă, voi perzista pînă îmi va fi primită.

Noul program de astă-seară Sîmbătă 22 Martie c. al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, cuprinde între altele: (reprezentaţie de beneficiu).

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

O luptă în trenul expres (Amor şi ură), înscenare fenomenală în 4 părţi. Desfăşurare plină de peripeţii zguduitoare, momente care uimesc asistenţa.

Pathé-Journal primul ziar însufleţit. Afară de programul cinematografic vor debuta copiii miraculoşi Richard şi Frieda. Producţii fenomenale cu 11 diferite instrumente muzicale. Afară de piesele muzicale copiii Richard şi Frieda sunt desăvîrşiţi artişti în prestidigitatură, Jonglerie, pictură rapidă etc.

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică 23 Martie Două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală. Program nou duminical.

Răsbunarea mortului, dramă în 4 acte. —Cînele poliţist, scene foarte humoristice.—Atît la matineuri cît şi seara ultimele reprezent. ale duetului fenomenalilor copii Frieda şi Richard.

Luni 24 Martie: Originalul şi adevăratul film „*Viaţa lui Iisus*". Casa pariziană «Pathé-Frères», celebră în lumea întreagă, cea dintăi şi cea mai mare în domeniul artei cinematografice, reconstituind pînă acum cele mai principale legende biblice ale vechiului testament, va redà, cu începere de Luni 24, o icoană vie a noului testament prin grandiosul film „Viaţa lui Isus".

Redată cu cea mai mare fidelitate şi respect după textele scrierilor sfinte, această impunătoare, majestuoasă şi sacră desfăşurate, reconstituită în „regiunile şi locurile indicate de textele Evangheliştilor", ne va prezintă toate fazele vieţei Marelui Apostol, naşterea, viaţa publică şi minunile, moartea şi învierea. (6 acte mari în culori).

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 49 —

ULTIME INFORMAŢII

Ca şi cum nu s'au încercat destule lovituri în potriva laşului se pune acum la cale o nouă lovitură. Ea priveşte sfera de activitate şi raionul curţei noastre de Apel.

Intr'adevăr, precum se ştie, judeţul Tutova a fost trecut acum cîţiva ani, ca făcînd parte din circumscripţia Curţii de Apel din Iaşi.

Astăzi pe motiv că se înfiinţează o nouă Curte de Apel la Constanţa, se prepară trecerea judeţului Tutova în raionul circumscripţiei Curţei de Galaţi.

Ştirea a provocat o vie nemulţumire în toate cercurile ieşene—căci se vede în acest fapt o nouă tendinţă de a diminua acest oropsit oraş.

Desigur că faptul nu va trece atît de uşor cum îşi închipuie şi semnalul protestărei l'a şi dat corpul avocaţilor, cari prin, prodecanul său. d. Lascar Antoniu a adresat ministrului de justiţie următoarea telegramă:

«Afiăm că se proectează trecerea Tribunalului Tutova în circomscripţia curţei de Galaţi.

Această măsură ar fi o lovitură adusă Curţei şi corpului de advocaţi din Iaşi.

In numele baroului, rugăm a împiedeca schimbarea proectată care va avea repercusiune atît asupra Justiţiei cît şi asupra vieţei economice a oraşului nostru».

In culoarele Camerei se vorbea eri de o propunere de a se amîna după vacanţele parlamentare desbaterile celei de a 3-a cetire a proectului de revizuire.

La biblioteca centrală familia Pascu a fost numită inspectoară generală.

Funcţia este exercitată conştiincios de toţi cei trei fraţi în solidar, de oarece d. G. Pascu, singurul titular, nu dispune de timp suficient, cu toate că n'are nici o altă ocupaţie.

Pe ziua de 1 April vor eşi de sub tipar şi se va găsi în principalele librării din ţară: vol. IX din *Surete şi Isvoade*, cuprinzînd documente Basarabene din colecţia familiei Catargiu din Cobîle (Soroca) şi vol. IV partea I din *Ispisoace şi zapise* cuprinzînd documente din sec. XVII-a din arhiva sf. Spiridon din Iaşi.

Generalul Pelecier soseşte mîne Duminică cu expresul de Berlin. Domnii ofiţeri, autorităţile, elevii şcoalei militare şi publicul, se invită a face o frumoasă primire conferenţiarului franeez, la gară.
— Cercul Foyer.

De la baroul avocaţilor.—Domnii avocaţi ai Baroului din Iaşi, sunt rugaţi a se întruni în adunare generală la 30 Martie a. c, ora 2 p. m. în sala de şedinţe a Tribunalului Iaşi, secţia II, cînd conform art. 38 din legea de organizare a corpului de avocaţi: li se va supune spre aprobare bugetul pe exerciţiul 1914 1915.

Tot cu aceasta ocazia se va pune în discuţiune şi chestiunea trecerii Tribunalului Tutova la Circumscripţia curţei de Galaţi.

Pentru astă seară la ora 5 a fost convocată din nou comisiunea de reorganizare a bibliotecei centrale.

Azi are loc la liceul militar repetiţia generală, în vederea serbărei extraordinare ce va avea loc la 24 Martie.

Serbarea promite să fie grandioasă.

D. dr. Zosin va ţine Duminică 24 Martie ora 4 p. m. prelegerea pentru cultura generală positivă, vorbind despre „Morala şi politica".

Conferinţa are loc în Amfiteatrul liceului naţional.

Intrarea liberă.

Aflăm cu plăcere că aseară a avut loc la locuinţa d-lui şi d-nei Huţan, casierul gărei Iaşi, logodna fiicei lor Aurica cu amicul nostru Aurel Martho, impiegat la vama Iaşi.

După două luni de directorat la biblioteca centrală, d. G. Pascu «a muncit» însfîrşit ieri, scriind o informaţie la ziarul Mişcarea.

Inutil a mai adăoga că proza d-lui Pascu e un amalgan de inexactităţi. Amicul nostru d. D. Botez este ocupat cu suplinirea catedrei dl-ui V. I. Radu numai 12 oare pe săptămînă, *deci nu 30* cum afirmă directorul bibliotecei,

Deasemenea la secretariatul baroului, d. Botez e reţinut numai de la 12—2 p. m.

D. D. Botez e în fiecare zi cîte 3 ceasuri la bibliotecă şi munceşte cu adevărat, nu ca d. Pascu, care vine «en passant» şi încasează 600 lei. lunar înafară de reţinerea lefurilor funcţionarilor care muncesc deşi au şi alte ocupaţii.

Şcoala de Canto Italian.—Profesor d-l A. Nicolescu diplomat a două conservatoare. specializat la Milano (Italia) în arta cîntului italian *(L'impostazione della voce e bel canto italiano)* predă lecţiuni de Tehnica vocală cu aplicaţiunea cea mai desăvîrşită în frazarea cîntului italian (bel canto) Teoria muzicei, cum şi consultaţiuni asupra vocelor.

Adresaţi Bucşenescu, 15 Iaşi.

Silvia Dragomirescu din str. Bărăţie a încercat să se sinucidă, bînd o cantitate de spirt denaturat.

Ea e în afară de orice pericol.

Pe ziua de azi s'a constatat în mahalaua Adunaţilor un nou caz de scarlatină.

D. dr. Grigoriu, medic şef al judeţului, a plecat în inspecţiune, prin diferite comune.

Se face cunoscut tuturor absolventelor şcoalei de moaşe a Institutului Grigore Ghica-Vodă din Iaşi promoţia 1913, să se prezinte la cancelaria institutului spre a-şi primi diplomele trimise de minister, şi în schimb să restitue certificatele cu care s'au servit pînă la primirea acestei diplome.

Se trimite şi prin poştă după ce vor trimite mărci postale pentru recomandare.

Iată aprecieri asupra extra-ordinarei conferinţe a generalului Pelecier.

La Politique: Imensa rotondă a Ateneului a vibrat eri cum nu s'a mai întîmplat nici odată,

Tîrît de... magnifica dezvoltare a subiectului am uitat că sunt cronicar... m'am simţit tînăr, emoţionat... numai inimă.

L'Indépendance Roumaine: E bizar de vibrant, extra-ordinar şi viguros sufletul soldatului francez judecînd după cel mai demn al său reprezentant generalul Pelecier, care ne-a ţinut eri sub farmecul spiritului său... secondat de o voce sonoră ca o trîmbiţă de război.

La redacţia ziarului „OPINIA" sunt vacante două locuri de reporteri. Doritorii de a ocupa aceste locuri, se pot adresa redacţiei, între orele 10—12 a. m. şi 2—4 p. m.

De închiriat *prăvălia ocupată actualmente de I. A. Singer, strada Cuza-Vodă 71.*
A se adresa la proprietar I. Pocker str. Costache Negri No. 52

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Mari lupte în Albania de sud
— Jafurile bandelor grece
— Asalt contra Coriţei —

Viena.— Corespondenţa Albaneză află de la Valona că o mare bandă greacă deghizată şi întărită cu soldaţi greci, a atacat Coriţa în mai multe rînduri şi cu mare vioiciune. Coriţa este în flacări.

Bandele greceşti au jefuit Frascati şi alte cîteva sate dinprejur; au ars multe case; au ucis un număr de persoane; mulţi ar fi fost arşi de vii în casele lor.

*

Valona.—Ştiri serioase continuă a sosi din sudul ţărei. După ştiri demne de crezămînt, printre răsculaţi se găsesc ofiţeri şi soldaţi deghizaţi. Răsculaţii sunt membrii bandelor grece care dispun de mitraliere şi tunuri, *provenite neîndoios din Grecia.*

Rebelii înaintează jefuind şi distrugînd.

*

Roma.—Agenţia Stefani află din Durazzo că epiroţii au atacat violent Coriţa şi au respins pe Albaneji.

Căderea oraşului e iminentă.

Maiorul olandez Rueller, comandantul jandarmeriei albaneze, este grav rănit.

Musulmanii din împrejurimi încearcă să apere oraşul asediat.

Lupte în contra Kurzilor

Constantinopole.— O luptă a avut loc la Bilitis în contra Kurzilor socotiţi la cîteva mii.

După o vie canonadă, rebelii au fost izgoniţi.

Armatele primesc mereu întăriri.

Prînz în onoarea principilor romîni

Tsarkoe-Selo.—La orele 1 p. m. a avut loc un dejun imperial oferit în onoarea perechei princiare a Romîniei şi principelui Carol.

Au fost învitaţi toţi membrii legaţiunei romîne, în frunte cu d. Diamandi.

Ştiri suspecte din Rusia

Petersburg. — Imparatul a dat ordin să se înregistreze în flotă şi vasele în construcţiune (2 crucişătoare şi 6 submarine).

*

Duma a adoptat în şedinţă secretă opt proecte de legi declarate urgente de ministrul de răsbol.

Ciocnire de trenuri

Cernăuţi. — La Dorna Vatra o maşină s'a ciocnit cu un tren ce intra în gară. Maşina e complect distrusă. Până acuma s'au scos doi morţi.

Escursiunea studenţească la Constantinopol

Cernăuţi. — O delegaţie a societăţei academice studenţeşti de aci s'a prezentat rectorului, şi i-au cerut să-i lămurească asupra atitudinei studenţilor ieşeni, cari ar fi declarat că-i vor boicota, în cazul cînd studenţii evrei din Cernăuţi vor participa la excursiune.

Rectorul a declarat, că fiind o escursiune de studii, nu crede că studenţii ieşeni vor avea o atitudine ostilă faţă de colegii cari fac această excursiune.

Romînii bucovineni şi liga culturală

Cernăuţi.—Ziarele austriace continuă a publica interviewuri cu fruntaşii romîni din Bucovina, în chestia întrunirei ligei culturale din Bucureşti.

Cei mai mulţi spun că oratorii nu cunosc starea romînilor din Bucovina, cari azi au o situaţie mult mai bună ca acum 20 de ani.

Anarhia din Albania

Trupele sacre spre Valona

Bucureşti.—Ştiri sosite azi arată că în Albania urmează a se pertracta evenimente extraordinare.

Mişcarea de autonomie începută de batalioanele sacre ia proporţii mari.

Eri aceste batalioane au ocupat oraşul Coriţa, pe care l'au incediat. Trupele merg învingătoare spre Valona.

Faţă de aceste evenimente, consiliul de miniştri albanez a hotărît mobilizarea generală pentru alungarea batalioanelor sacre.

In acelaşi timp principele de Wied a intervenit pe lîngă Austro-Ungaria şi Italia, de a da un ajutor, spre a restabili liniştea în Albania.

Se afirmă că atît Austria cît şi Italia au şi hotărît demersurile necesare.

Fruntaşii bucovineni şi Liga Culturala

Viena.—Ziarele conţin articole din ce în ce mai violente în contra Romîniei.

Unele ziare publică interviewuri cu fruntaşi romîni din Bucovina şi care aceştia desavuiază liga culturală din Bucureşti.

Cum se va face expropierea?

—Rolul casei rurale.—Modalitatea de plată.—Pămînt inexpropriabil.—Două anchete.

Alegerile pentru constituantă

Bucureşti.—Suntem în măsură de a da amănunte inedite şi absolut precise în privinţa modalităţei, în care guvernul înţelege să realizeze partea din reforme cu privire la expropriere.

In primul loc se vor declara inexpropriabile toate moşiile a căror întindere nu trece peste 1000 de hectare.

Se va prevedea prin lege că exproprierea se va face prin Casa rurală. Această instituţie va intra în tratative cu proprietarii şi dacă nu va reuşi să stabileaseă o înţelegere cu aceştia, ea se va adresa justiţiei, care, se va pronunţa, întocmai cum se pronunţă azi pentru exproprierele de utilitate publică.

*

In ce priveşte plata ea se va face prin bonuri de a casei rurale, garantate în mod special de către Stat. Cu chipul acesta se va da proprietarilor expropriaţi de fapt o menedă circulatorie. Aşa că se explică acum întreruperea d-lui Porumbaru la discursul d-lui Badareu în ce priveşte modul facultativ de a se face plata pămîntului expropriat.

*

Alegerile pentru Constituantă se vor face în mod absolut sigur la sfîrşitul lui Mai. Constituanta nu va lucra însă de cît la toamnă. Aceasta, fiind-că lucrările preparatorii nu sunt încă gata.

Intr'adevăr, pînă atunci se vor face toate anchetele necesare. Două din ele au şi început. Una se face prin inspectorii agricoli şi are de scop de a stabili valoarea gospodăriilor la moşiile cari au o întindere mai mare de 1000 de hectare. A doua se face prin administraţia financiară şi are de scop a stabili numărul sătenilor împroprietăriţi pe moşiile cari au întindere mai mare de 1000 de hectare.

Doctor S. Dulberger
de la Facultatea de Medicină din Viena
după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:
Iaşi, Str. Costache Negri No. 10
(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.
— Telefon No. 101 —

Valeriu Hulubei
AVOCAT
Str. Ghica-Vodă, 31

Prima Călcătorie şi Spălătorie
— DE LUX —
A. Müller
Iaşi strada Păcurari No. 15
Aduc la cunoştinţa Onor. clientelă şi Onor. Public că întroducîndu-mi în atelierul meu maşini şi lucrători speciali în această branşă, se spală şi se calcă în cel mai nou sistem:
Cămăşi, Gulere, Trousouri, ori-ce fel de Broderii, Lengerie fină şi perdele.
Servind prompt şi preţuri moderate.
Cu deosebită stimă
A. Müller
Strada Păcurari 15.—Iaşi

Preparator special
de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latină,** *matematecile, curs primar şi secundar.*
Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*
Seara de la 7—11 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi, cu 10 lei lunar.
V. EMIL profesor.
Str Sf. Teodor 36 (în curte)

ATELIER MECANIC
Dumitru Dorojan
STR. I. C. BRATEANU No. 121
Execută ori-ce reparaţiuni şi instalaţiuni Mecanice.
LA VII
100 căruciоare pentru transportat strugurii.
Invenţie proprie. 50 canapele din cele mai comode, pentru grădine.

Două Prăvălii **Moderne** *N-rele 173 şi 183 din str. I. C. Brătianu vis a vis de Piaţa Sf. Spiridon sunt DE INCHIRIAT în condiţiuni avantajoase. Prima cu începere de la Sf. Gheorghe a. c. iar a doua chiar de pe acum. Instalaţie complectă de electricitate, apă şi canal. A se adresa D-lui sau D-nei S. Zăhărescu str. Lascar Catargi 45 (fostă str. Romînă)*

Se caută ucenici
pentru branşa cioplitoriei în piatră avînd etatea de 14 ani şi cu 4 clase primare. Pentru condiţiuni la
FRITZ FAIRING
Iaşi, Strada Eternităţii, 18

Berăria „LUTHER"
— PIAŢA UNIREI —
Primul local de consumaţii cu băuturi indigene şi străine.
Bucătărie de primul rang. Mîncări calde şi reci la ori-ce oră din zi şi noapte.
Bere specială din renumita
Fabrica „LUTHER"
Bere neagră Bock şi *Bere blondă* a la München.
CONCERT
sub conducerea maestrului *Gh. Drîgoi*
Simbătă, Duminicile şi sărbătorile Matineu de promenadă
Localul este încălzit cu calorifere.
Se primesc abonamente lunare.
Banchete şi *Nunţi* cu preţuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere dela 3 lei în sus, calorifer şi lumină electrică.
Sub conducerea cunoscutului
Antreprenor, I. ZENTNER.

Dr. HALPERN
de la Facultatea din Paris
Mamoş — Boli de femei —
OPERAŢIUNI
Reîntors din Paris şi-a reluat ocupaţiunile
5 STRADA PACURARI 5
vis-a-vis de Cofetăria Tuffli.

De închiriat *în strada Anastasie Panu 24 (casele Urechia):*
1) Un apartament parter, de două odăi, bucătărie, camară, pivniţă, şură de lemne şi curte.
2) Un apartament în etaj, de 6 odăi, antret, bucătărie, bae, pivniţă, camara rece, şură curte.
Ambele cu apă şi canal.
A se adresa d-lui Jacques Leibovici coloselul Banu str. Lăpuşneanu sau proprietarului dr. E. Spirt Tg. Ocna.

De închiriat *strada Sf. Andrei 59, în etajul de jos, la faţă două apartamente separate, bune pentru locuinţă, atelier sau prăvălii cu câte două odăi spaţioase cu antrete, bucătării, cămări, instalaţie de apă, canal şi closete sistematice. Ogradă mare şi grădină.*
A se adresa la proprietarul Isidor Schorr în acele case, etajul de sus.

Armasar **frumos tînăr (5 ani) înalt, negru este de vînzare. A se adresa D-lui Dr. Ratianu str. Cuza-Vodă 46.**

De închiriat *4 odăi, bucătărie, odae de servitor, apă, lumină electrică strada Sf. Sava 8.*
A se adresa D-nei Vlaicu, str. Cuza-Vodă 32.

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă. Intr'un imobil sau imediat după credit. A se adresa la d. avocat Eraclide, str. Sft. Sava.

RENUMITUL MAGAZIN DE

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

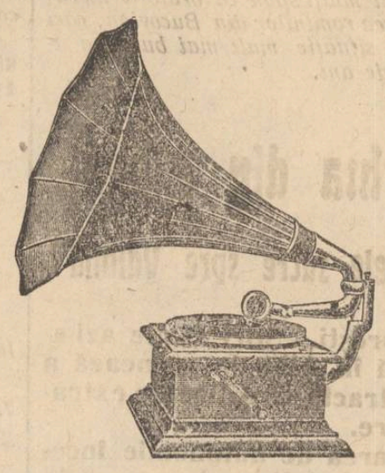

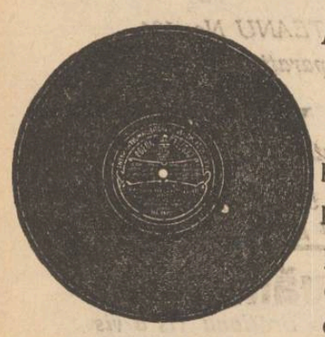

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca

Carusso, Tita Rufo, Tamgua etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Ischiagia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari-se resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

---

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre **din Paris, Berlin, Kopenhaga,** Viena, Roma, Milano, etc. **ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading,** Etiévant, Alexandre, Robinne, **Wiehé, Psylander, Henny** Porten, Asta Nielsen, Max Linder, **Prince, etc, etc.**

Dreptul **de excluzivitate** a tuturor filmelor Pathé e **concesionat** numai **filialei din** Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne **bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.**

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

---

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Unelemnuri* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, englez indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constanţinopol*, *Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna*, *Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Ciocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „CORONA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi i eftin ca şi oriunde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Cuza Vodă 42

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantu „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner
ARANJAT CU MOBILA NOUA
Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale
sub direcţiunea cunoscutului Leon From
Preţuri foarte convenabile
Se primesc Abonamente Lunare trimis la omicilliu.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

---

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al **WEISS** din Piaţa Curţei Regale Unirea
3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

CAUT POST

de casieriţă, telefonistă, ca elevă pentru maşina de scris, sau orice funcţiune. Scriţi sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de
MODE ŞI CONFECŢIUNI
PENTRU DAME
aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în PIAŢA UNIREI, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a infiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mîrzescu

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZIMEU No. 9

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireprogabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapia.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilosele etc. etc.

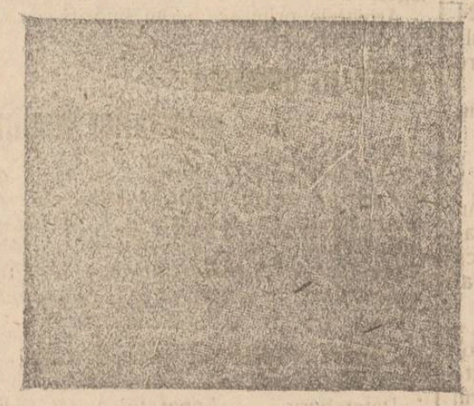

Facerea. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiinciosă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.

» » » IV, 40 »

5 BANI

Administrația: Iași, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2137 - Marți 25 Martie 1914

POLITICE

Intreaga respundere

D Dim. A. Greceanu a declarat solemn în cameră—cînd nu-i solemn d. Greceanu? că ia întreaga respundere a celor ce publică ziarul *Evenimentul*.

Gestul ie frumos—ori-cît el a servit ziarelor să sublinieze lipsa de consequență a omului politic, care cel dintăi proclamă nevoia reformelor, pentru ca mai tîrziu pe motive de disciplină de partid, să se declare adversarul hotărît al acestor reforme.

Gestul ie frumos—chiar dacă s'ar fi produs fără de solemnitate. Interesează însă să vedem dacă el corespunde adevărului și dacă cu adevărat d. Greceanu aprobă în totdeauna tot ce scrie *Evenimentul*

Sunt numeroase cazurile cunoscute cînd d. Greceanu, nu numai că n'a luat respunderea celor publicate de *Evenimentul*, nu numai că nu le a aprobat, dar le-a dezavuat declarînd că nu citește decît rar ziarul în chestiune. Mai cu seamă unele scene nostime din cursul campaniei electorale, pe care le-am putea reda cu caracter de absolută autenticitate, dovedesc tocmai contrarul susținerilor d-lui Greceanu.

Dar nu voim să șicanăm—voim să știm numai un lucru: aprobă d. Greceanu tot ce scrie *Evenimentul?* aprobă d-sa calomniile, insultele, infamiile pe care le debitează numita foaie la adresa șefului și membrilor partidului conservator-democrat.

Așteptăm un răspuns precis în această privință. căci dacă una este atitudenea noastră cînd ie vorba de ceea ce scriu cei ce scriu astă-zi la ziarul sus numit, nu va fi tot ast fel dacă se va ști lămurit că d. Greceanu patronează și aprobă toate infamiile zilnic debitate de *Evenimentul*.

NOTA ZILEI

Moment de entuziasm.

Se știe că C. C. Mitică Greceanu, acel mai constant și stîncos reacționar, a avut în Cameră o proastă surpriză.

D. Dimitropol i-a pus sub nas un articol din „Evenimentul" prin care se cerea: revizuirea, exproprierea, împămîntenirea evreilor, reforma electorala.

Iar C. C. Mifică, întocmai ca și Mitică al lui Caragiale, a răspuns clasic:

—„ Articolul s'a scris într'un moment de entuziasm".

Intr'un cuvînt,—e povestea prostului care a aruncat piatra în grădină și pe care șapte înțelepți n'o pot scoate.

Cine a aruncat piatra—știe c. c. Mitică....

S'a confirmat

S'a putut ceti în toate ziarele din Capitală, în rubrica laconică a extraselor din Monitorul Oficial; «A fost confirmat primar al Iașilor d. An. Triandafil...»

Lista continuă; confirmări de notari, primari, intendenți și așa mai departe.

Primar al Iașilor!

D. An. Triandafil!

Cînd ziarul nostru a publicat pentru întăia dată această noutate, iașanii au refuzat a-i da crezare au crezut, în genere, că este vorba de o malițioasă născocire, datorită unei necesități electorale, permisă, ca oricari mici excese, în toiul unei campanii politice. Știrile noastre erau de bună sursă și sfîrșitul comic al luptei pe care au dat-o liberalii iașani la comună arată că aveam cuvinte serioase pentru a ne arata alarmați.

Nu facem mustrări iașanilor. Recunoaștem că lucrul părea atît de necrezut, încît cu drept cuvînt alegătorii, văzînd dezmințirile ziarului liberal, au refuzat a da crezămînt asigurărilor noastre că se va inventa pentru Iași, — pentru a doua Capitală a țării! — pentru orașul cu atîtea nevoi. cu atîtea lipsuri, cu atîtea temeri, cu atîtea primejdii, — un primar de carton, un primar de ocazie, un regent care se umple numai locul pînă la vrîstnicia moștenitorului prezumptiv, ori... prezumptios.

Aproape nu cunoaștem un al doilea caz în istoria politică a țării. Căci epizodul tragi-comic aparține așa zicînd politicei.

D. Georgel Mîrzescu, tînăr în formațiune, o speranță a viitorului, frecventînd abia școala parlamentarizmului, nu poate lipsi din Camera revizuirii.

Este un indispensabil, chiar dacă nu-i s'a auzit glasul în Cameră, în această Cameră provizorie, menită peste puțin timp dizolvării.

Este însă tot așa de indispensabil la Comuna Iași, deși se face în momentul de față că Iașul poate aștepta între doi bătrîni pensionari d-nii Teodoreanu și Triandafil și între doi foarte tineri ucenici ca d-nii Toma și Racoviță.

In totului tot — o urîtă comedie, o grosieră farsă care se joacă pe spinarea iașanilor și pe care, poate am meritat-o...

□

MICI POLEMICI

S'a propus, din partea unor opozanți, un proiect de lege pentru desființarea cheiei de pe buletinele electorale.

Atunci ar dispărea toată... muzica electorală!

*

Ziarul comercial „Argus" anunță că-și mărește formatul.

...Trăim în țara polițelor protestate!

*

Noul primar al Capitalei în cuvîntarea de instalare a zis textual: „consiliul și-a hotărît politica *sa administrativă..."*

Lapsus linguae?

*

In congresul maeștrilor de muzică s'a distins d. Popescu-Pasere.

Trebuie să cînte cu glas maestru!

*

In Albania — foc și mobilizare.

Nu degeaba fu întîmpinat, mai eri, principele de Wied cu pîne și sare.

A fost sare aticĕ și grecii i-au jucat farsa.

*

„Unirea" își bate joc de «unicul ochiu al prefectului de poliție".

Funie în casa spînzuratului. N'a văzut „Unirea" că accidente oculare se întîmplă de multe ori?

*

Un ucaz ministerial face cunoscut poporului rus că «după o dorință a Țarului» alcoolizmul va fi combătut strașnic.

...„De qui se moque-t'on ici"»

ECOURI

Povestea unui divorț... și a unei danturi.—Un obiect, ori care i-ar fi destinația, n'aparține totdeauna celui care l-a plătit. Aceasta este morala unei judecăți distribuite la Washington.

Un anume Hardesty, care se dispărțise de nevastă-sa, vroia să reîntre în posesia unei frumoase danturi false pe care o oferise soției sale în vremea zilelor frumoase ale unirei lor.

Pofta de a vedea și avea falsii dinți conjugali l'a îndemnat să pătrundă la fosta-i nevastă și să-și ia obiectul dorit; femeia însă făcu scandal, cerînd ajutor. Barbatul a fost arestat și adus în fața tribunalului.

Pentru apărare, a declarat că el a cumparat și plătit dantura și că, prin urmare, lui îi aparținea, cu toate că o purta nevastă-sa.

Dar judecătorul n'a fost de părerea aceasta și a condemnat pe nefericitul barbat la 30 zile închisoare.

*

Funcționărești.—Un regulament ministerial francez din 1885, între altele, zice:

« Biurourile funcționarilor de ministere, începînd de la gradul de subșef de biurou, trebuesc a fi prevăzute cu cîte o garafă, un pahar și o zaharniță. Apa din garafă trebue reînoită în fiecare Luni, iar zaharnița umplută odată pe lună ».

Atunci se explică de ce funcționarii franceji sînt așa de morocănoși: sînt intoxicați de microbi!

Dar ai noștri?!?

OAMENI ȘI LUCRURI

INTRE HOTARE

Sentimentul că ai în propria ta țară, în apropriere de tine, frumuseți naturale tot atît de minunate ca în exotice depărtări e una din cele mai curate mulțumiri sufletești, izvorîte dintr'un egoism lăudabil.

Din aceiași lucrare — «O excursie în Nordul Moldovei»—datorită d-lui dr. Simionescu și pomenită fără titlu în notele din urmă, reținem un pasagiu caracteristic referitor la Neagra-Negrișoara:

„...După ce vizitasem Roma și Neapole exuberante de viață, labirinte de clădiri mărețe, haos de mișcare omenească, într'o seară senină de primăvară am ajuns la Florența.

Imprejurimile încîntătoare, dealurile rotunjite, întinse, atmosfera de liniște ce învăluie casele modeste, evocarea unui trecut strălucit, cu urme la fiece pas, *îmi aduceau aminte de lașul mult dorit*, cuprinzîndu-mi sufletul într'o legănare de mulțumire, de odihnă, binevenită după impresiunile puternice, zguduitoare, căpătate în Cetatea eternă.

Același simțimînt de satisfacere, de plăcută înțelegere a vieței, îl capeți de cum intri în surîzătoarea vale a Negrei, mai ales dacă ai norocul unei zile mediterane, fără pic de nouri. Neagra are un tipar cu totul altul de cît Bistrița; mai mică, mai intensă cel puțin platișoarele, adevărate jucării, ca săgeata alunecă pe luciul ei—a avut vreme să-și potrivească mersul. Nici nohlapi încrețiți, nici genuni tainice. O apă zglobie, sveltă, repede limpezită, strînsă cochet grămadă într'o albie îngustă, fără resfirări nehotărîte.

Pare a fi mai veche, deși e veșnic tînără. Și a curățit drumul de stînci ce i-ar fi piedică; coastele munților au avut vreme să se mai tragă îndărăt; chiar vîrfurile mai îndrăznețe s'au îndepărtat, respectînd vesela față a dușmancei lor. Iar din sfărîmăturile luptei, din praful și grohotișul stîncilor măcinate, Neagra și-a croit o alee de pajiști, salcii și arini, pe care o ține, prin umezeala împrumutată, în culoarea intensă a veșnicei speranțe și prin care, a lene, se primblă în șerpuiri numeroase..."

Dar călătoria în mijlocul frumuseților noastre naturale pot suggera omului simțitor alte gînduri încă. Iată bună pe eruditul călător:

„...Câmpulungul Bucovinei, de pe Moldova. Fără să vrei, îți întorci privirea și spre vîrfurile acele îndepărtate dinspre apus, din Transilvania, învăluite în zăbranicul ceței de dimineața. Un val de mîndrie cuprinde sufletul: tot ce vezi, perdut în zarea infinitului, e pămîntul Romînului; colo—cărarea lui Dragoș-Vodă, dincolo—mormîntul lui Ștefan-Vodă; pe aici s'au păstrat neatinse urmele lui Petru Rareș.

Două șiruri de țăruși, săgețile ce străpung inima unei *Matei Dolorosa*, te cheamă la realitatea amară, arătînd dunga de sînge trasă pe trupul unui popor înghemuit între dușmani lacomi Și pentru ca realitatea să fie mai evidentă, desparte o cărare—lucrează cîțiva oameni la niște șanțuri de scurgere..

— De unde sunteți? întreb.

— Din Austria.

— Dar ce sunteți?

— Romîni.

— Cînd smulgem țărușii dintre noi, săsvîrlim în Ceremuș"?

...Da; sunt pline de suggestive amintiri călătoriile în Moldova și ele *trebuie* neaparat făcută de *tineretul* școlar înainte de a trece hotarele pentru lungi și exotice călătorii făcute în grabă.

Rodion

Adevarata Pariziană

Max Nordau regretă că femeia franceză are un nume nu tocmai favorabil —nume scos în lume de cei cari trecînd prin Paris se mulțumesc cu apreciarea superficială a ceea ce văd.

Vina e și a scriitorilor cari au descris anumite tipuri de femei făcînd astfe' pe străini să capete idei greșite. Pentru mulți Pariziana e „un pachet de nervi cari par delicați ca firile de paiajen și cari sunt resistenți că otgoanele de la corăbii".

Intr'adevăr autorii de romane au dat tipul fetei tinere, care e ușoară dar foarte serioasă cînd e vorba să caute un barbat bogat și mai în vrîstă — tip descris așa de bine în Les *Demi-Vierges* de Marcel Prévost:

Se găsește tipul femeei tinere care e cochetă și are grija se aducă în casă un amant sau mai mulți—tipul din *La Parisienne* de Henry Becque.

Este tipul mamei iubitoare de copii, dar care poate să seducă pe un camarad de al fiului ei—*Maman Colibri* de Henry Bataille.

Apoi femeia de lume—o svăpaiată.

Midineta. lucrătoarea în ateliere,—o prefăcută.

Străinii văd în femeia franceză, ori cît de cultă și bine situată ar fi, văd toto femee cu calități comune tuturor. Cheltuitoare, cochetă, necredincioasă barbatului se întîlnește pretutindeni afară de casa ei.

Max Nordau admite că într'adevăr la Paris se găsesc femei cochete care dau tot pentru o rochie. Sunt și cochete - femei fără inimă, maniace de sport și de tot soiul de plăceri; dar cînd se cercetează bine se găsește atunci că aceste exemplare sunt străine de Paris, sunt niște venetice „de pe marginea băii de Hudson, de pe maiul Nevei, al Dunării, al Amazonului, de pretutindeni dar afară de țărmul Senei".

Adevarata franceză nu-i cheltuitoare; din potrivă ea știe se dea valoare și unui ban. Ii place casa și știe să-i de-a viața.

Nu aleargă după plăceri. Ea e bună soție și bună prietenă servind de model copiilor și celor ce o înconjoară.

Această apreciere o face Max Nordau nu numai asupra femeei din clasa mijlocie care-și cîștigă pîinea singură și care e neprețuit tovarăș al barbatului, ci și asupra femeei de lume care-și are otomobilul, otelul propriu în Paris, castelul la țară, etc. Această femeie nu lucrează să cîștige; ci lucrează pentru societate. Ea a creat « Crucea-Roșie », « Asociația damelor din Franța », « Goutte de lait », « Masa gratuită mamelor care alaptează » și alte opere create în vederea solidarității naționale.

Dar meritul cel mare îl au femeile franceze pentru revoluția ce au făcut-o ele în instrucția femenină impunîndu-și ideile printre autoritățile superioare pentru a prevedea în programul fetelor aceleași cunoștinți ca și în al băeților.

Parizienele din generația nouă sunt în primul rang. Ele obțin cele dintăi locuri la toate concursurile. Ele au pătruns în toate școlile înalte. Anul trecut d-ra Heuvelmans a cîștigat premiul de Roma pentru sculptură—cea mai înaltă distincție și cea mai disputată între artiștii tineri. Anul acesta o altă tînără—numai de 19 ani — d-ra Lily Boulanger, luă premiul de Roma pentru muzică cu o majoritate care era aproape unanimitate — 32 voturi din 35.

Max Nordau zice: « Toate aceste suc-

Liberalii și Invățămîntul in Cadrilater

Ziarul „Viitorul" de ieri 23 a. c. într'un articol intitulat: *„Invățămîntul în Cadrilater"* aduce acuzări foastei administrații școlare că nu a făcut aproape nimic pentru organizarea învățămîntului romînesc din cele 2 județe ale noului teritoriu.

„Viitorul" reîncepe maliționzitățile și insinuările din opoziție asupra activității de la ministerul de Instrucție.

Dacă gura rea a „Viitorului", își avea explicația, atunci cînd mai, mai, își dădea mîna cu ziarul șantagiștilor, în opoziție și ataca cu vehemență pe miniștrii conservator-democrați în special, nu pricepem acum, de ce își dă în petec și fără nici un motiv, fără dreptate, atacă foasta administrație de la Ministerul de Instrucție, lăudîndu-se că numai liberalii știu și pot organiza școala.

Că pot organiza școalele primare, înțelegem și știm, căci liberalii pot sta la putere timp suficient; dar că știu a organiza, îi desfidem să se laude.

D. Duca, cred că a văzut acum bine, cum e organizată școala rurală, după 20 de ani de laude în organizare....

Ca dovadă că s'a convins, este că a început d-sa organizarea scoalelor rurale și bine face.

Autorul articolului mai sus citat recunoaște că organizarea și controlul învățămîntului din Cadrilater se fac cu mare anevoință, *ca ori-ce lucru la început!...*

Adică organizarea e grea numai la liberali, la *început*, iar la conservatori a fost ușoară la *începutul începutului!?...*

Vedeți logica demagogului lăudăros!...

Autorul articolului înșiră apoi toate școalele și grădinile de copii inființate de foasta administrație școlară și găsește că totalul membrilor corpului didactic romîn din județul *Dobrici* se ridică la 84 bărbați și femei—astă-zi.—

Intrebăm «Viitorul», după trei luni de organizare, actuala administrație cu ce a sporit numărul școalelor inființate de trecuta administrație în două luni de organizare?

Răspundem tot noi, *a sporit organizarea cu doi revizori școlari*, adică astăzi sunt în cadrilater *4 revizori școlari!*

„Viitorul" vorbește de greutăți? Acum? Greutăți mari? Dar cine le-a invis la început?

Cine a dat statului român localurile de școli existente?

Cine a înfrînt cerbicia comitetelor școlare bulgărești?

Cine a inchiriat, și cu câte greutăți, actualele localuri de școli?

Cine a avut enorme greutăți în recrutarea, selecționarea personalului didactic, pentru Cadrilater și fixarea indemnizațiilor?

Cine a hotărît, prin lege, soarta învățătorilor macedoneni?

Cine a avut prevederea ținerii unui examen de capacitate pentru cele 90 conducătoare, din care s'a recrutat personalul pentru Cadrilater?

E de prisos să mai înșirăm toate greutățile morale și materiale ce a intimpinat trecuta administrație școlară, greutăți ce le-a invins fără să se laude, ci numai cu devotamentul neinteresat și demn a oricărui bun romîn.

Continuați organizarea, D-lor dela „Viitorul", organizați învățămîntul din Cadrilater, spre cinstea neamului romînesc, dar faceți așa fel ca mintea d-v să nu mai fie ocupată a distruge sau micșura aceea ce alți buni romîni au făcut înaintea D-v.

Luați exemplu dela șeful D-voastră, care la fiecare discurs al fruntașilor noștri conservator-democrați, din parlament, scoboară de la banca ministerială și felicită călduros înțelepciunea și patriotismul curat ce călăuzesc sufletele conducătorilor noștri civilizați.

Hug.

Făina Lactată NESTLE

Unicul aliment complect pentru copii şi bolnavi

— Cutia lei 2. —

De vînzare pretutindeni. —

Monstre gratis la casa „NESTLE" strada Mântuleasa No. 6, Bucureşti.

A se se referi la anunţul acestui jurnal.

cese nu iau nimic din graţia virginală a acestor fete. Ele îşi păstrează toate graţiile lor, veselia lor naturală, atracţia lor si setea lor de viaţă. Se îmbracă cu gust, dansează tango şi sunt dispuse la toate nebuniile nevinovate ale vrîstei. Nici una din ele nu poartă ochelari, nici părul scurt, nici rochie *reforme*. Ele nu alungă amorul, ci îl încurajează şi-l merită.»

Maria C. Buţureanu

La redacţia ziarului „OPINIA" sunt vacante două locuri de reporteri. Doritorii de a ocupa aceste locuri, se pot adresa redacţiei, între orele 10—12 a. m. şi 2—4 p. m.

Condamnarea lui Bogdan-Piteşti

Sub acest titlu cetim în «L'Independance Roumaine»:

„Tribunalul de Ilfov a condemnat pe d. Bogdan-Piteşti, directorul ziarului *Seara*, la un an de zile închisoare pentru delictul de şantagiu.

Pentru acei care ar fi dispuşi să încerce din această sentinţă consideraţiuni neplăcute pentru presa romînă, li spunem din capul locului că se'nşală. D. Bogdan-Piteşti este un condotier ale căruia fapte au alimentat cronica scandaloasă din multe mari oraşe ale occidentului; el e ori ce numai ziarist nu-i.

In acelaşi timp pamfletul său *Seara*, tot prezentîndu-se pe faţă sub aparenţa unui ziar, asemănîndu-se cu altele, nu este în realitate de cît un instrument de scandal şi de şantagiu; e a face o injurie vre unui partid politic considerînd *Seara* ca organul lui.

Dar dacă condemnatul de eri şi murdara foaie ce dirijează sunt foarte puţin interesante, nu este însă ast-fel cazul d-lui Grigore Cantacuzino, proprietarul fondator al *Serei* şi care a crezut de bine să se adreseze la un personagiu de treapta lui Bogdan-Piteşti pentru a-l însărcina cu atribuţiuni josnice, de care gentilonul nu voia să întrebuinţeze mîinele sale aristocratice.

D. Gr. Cantacuzino este acela care a întrodus în presa romînă pe maistrul şantagist predestinat, d-sa e acela care a trecut lui Bogdan Piteşti ziarul *Seara* cu deplină libertate pentru Bogdan-Piteşti de a opera după placul său, de a murdări şi de a calomnia pe toată lumea, în afară de membrii familiei Cantacuzino — întocmai după cum vechii cavaleri angajau cîte un bandit în serviciul lor, gata la toate serviciile.

Trebue să fim recunoscători tribunalului de a fi lovit atît de sever; sentinţa sa nu este numai o condemnare a maistrului şantagist, dar încă şi acelui, care lipsit de scrupule, i-a dat prilejul de a-şi etala talentele.

Şi în fine, trebue lăudat şi curajul d-lui Aristide Blanc, care fără a da ascultarea celor slabi din fire, a înhăţat de guler pe bandit şi l'a dat pe mîna justiţiei.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

PUBLICAŢIUNE

In ziua de 25 April a. c. oara 11 a. m se va ţine în localul Primăriei licitaţie orală cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din legea asupra contabilităţii publice pentru vinderea următoarelor imobile proprietatea Comunei:

1). Casele în care a fost instalată bariera Albineţ. Licitaţia va începe de la suma de lei 1256 lei. Garanţia 200 lei.

2). Terenul în suprafaţă de 563,12 m. p. pe care a fost Bariera Salhana. Garanţia 50 lei.

3). Parcela No. 22 din Ţicăul de Sus în suprafaţă de 1500 m p. Garanţia 25 lei.

4). Parcelele de la Copou Şorogari. Garanţia 25 lei de fie-care parcelă.

No. 4488 21 Martie 1914

INFORMAŢII

Contrar unor ştiri cari au circulat, direcţia serviciului sanitar superior a trimis ordin ca să mute în imobilul din strada Lascar Catargiu toate serviciile sanitare, între care şi institutul de chimie.

Cu mutarea acestui din urmă, „Evenimentul" va deveni din nou organ de opoziţie.

Prima societate de Economie. —Ieri Duminică ora 1 jum. p. m. a avut loc una din cele 3 întruniri anuale prevăzute de Statutele Societăţii, ca adunări generale.

A prezidat d. G. S. Cristofor asistat de d. Ulrich de la C. F. R. ca vice preşedinte şi de d-nii Finţescu şi Const. Botez profesori.

S'a citit raportul consiliului de Administraţie şi al comisiunii de control, cari s'au apropat.

S'au reales în comisiunea de control tot aceleaşi persoane, adică d. Al. Velciu, Savel Grosu şi G. Tisescu a căror misiune este de a cerceta lucrările societăţii pentru timpul de 1 lanuarie 1914 la 1 Mai acelaşi an.

In urmă d. Preşedinte al Societăţii V. Radu a comunicat asociaţilor mersul lucrurilor în ce priveşte construirea noului local al societăţii, comunicare primită cu satîsfacţie de toţi societarii prezenţi. In tot timpul cît va dura construirea acelui local, probabil doi ani de zile, societatea va muta sediul său în casele ocupate astă-zi de Banca Iaşilor, casă care a şi fost luchiriată în acest scop.

In vederea serbării de la şcoala militară, care va avea loc astă seară, a sosit o delegaţie de 6 elevi de la şcoala militară de artilerie din Bucureşti.

Datorită timpului frumos, apele Prutului şi Jijiei s'au retras aproape cu totul de pe terenurile ce fuseseră inundate.

Cu ocazia serbătorii de mîne, la biserica Buna-Vestire din localitate se va oficia hramul cu o deosebită solemnitate.

Excursie în Egipt.—S'a hotărît ca în vara anului acestuia, elevii cursului superior de la Liceul Internat din localitate, să facă o excursiune pe malul Nilului. In vederea aceasta, d. Th. Badareu directorul liceului, depune o largă activitate. O parte din bani s'a şi adunat.

Se prevede o deplină reuşită a excursiei proectate, iar meritul organizării revine în primul loc d-lor Th. Badareu şi N. Savin.

Operaţiile de casă la Administraţia Financiară locală, vor fi întrerupte de la 29 Mart, pînă la 1 April c.

Aflăm din Paris ştirea tristă a morţii lui Th. Rezmeriţă inginer, fost elev al Liceului Internat din localitate.

Direcţia acestei şcoli a hotărît a trimite o coroană fostului distins elev şi absolvent.

D. dr. Grigoriu, medic şef al judeţului pleacă mîne în inspecţiune la Podul Iloaei.

Senatul universitar se'ntruneşte în astă-seară, pentru a se ocupa de înaintarea d-rului Daniel la rangul de profesor.

Senatul, în lipsa rectorului, va fi prezidat de d. Filipide.

D. Timuş, inspector veterinar, a înnaintat direcţiunei sanitare raportul său, cu privire la ancheta făcută asupra serviciului veterinar al oraşului Iaşi.

D-ra Eugenia Vasiliu, care a depus cu succes doctoratul în medicină, a plecat la Paris, pentru a vizita diferitele clinici din Capitala Franţei.

Din oraşele italiane pe care le vor vizita elevii liceului nostru sub conducerea d-lui V. Teodoreanu s'a comunicat că, întrucît vacanţele de paşti coincid cu prezenţa excursioniştilor noştri în Italia li se va da ospitalitate în internate.

Escursioniştii pleacă din Iaşi Vineri dimineaţă.

Iată sumele ce s'au mai primit pentru monumentul lui Aurel Vlaicu de la Monastirea Cetăţuia de lîngă Iaşi.

216 lei 85 b. Primăria urbei Galaţi, 210 lei Fraţii Ignatie, Mircea Bucureşti, 142 Prea Sfinţitul Nicodem al Huşilor, 100 Creditul financiar Bucureşti, 105 Facultatea de Drept din Bucureşti, 101 lei 50 b. Prefectura judeţului Roman, 81 lei 50 b. Domnul inginer Şef al judeţului Vîlcea, 75 lei Notarul comunei, Andrieşeni judeţul Iaşi, 67 lei Notarul comunei, Proviţa de sus, judeţul Prahova, 60 lei Fabrica de chibrituri din Bucureşti, 70 Cancelaria Senatului Bucureşti, 30 Notarul comunei Gîngioara jud. Dolj, 31 lei Notarul comunei, Guleanca, judeţul R. Sarat, 26 lei, 50 b. Notarul comunei Buda Balanca, jud. Prahova, 18 lei. 30 b. Notarul comunei Bistreţ judeţul Dolj, 17 lei 95 b. Notarul comunei Proviţa de jos, judeţul Prahova, 18 lei, Directorul gimnaziului Craiova, 17 lei 50 b. Notarul comunei Slobozia, Conachi, judeţul Covurlui, 15 lei 65, Notarul comunei Belitoni, judeţul Teleorman, 15 lei 30 b. Notarul comunet Hivova, judeţul Mehedinţi, 12 lei 75 Notarul comunei Vîrlezi, judeţul Covurlui, 11 lei 50 Notarul comunei Dagîţa judeţul Roman, 11 lei Notarul comunei Bobaiţa jud. Mehedinţi, 12 lei Notarul comunei Anadalchioi, judeţul Constanţa, 10 lei Notarul comunei Dascalul Creaţa, judeţul Ilfov, 11 lei 40 b. Notarul comunei Gura Sărăţi, judeţul Buzeu, 10 lei 50 b. Notarul comunei Bucecea, judeţul Botoşani, 10 lei 75 b, Notarul comunei Dragoslavele, judeţul Muscel, 8 lei Notarul comunei Dodeşti, judeţul Fălciu, 8 lei Notarul comunei Dălhăuţi, jud. R. Sarat, 8 lei, Notarul comunei Valea Satului, jud. Vaslui.

Prin înalt ordin regal s'a dispus ca învăţătorii care au luat parte ca sub ofiţeri în campania din 1913, să fie inaintaţi sublocotenenţi în rezervă, în urma unei concentrări de 2 luni şi a depunerei unui examen de aptitudini.

In vederea aceasta, ministerul de răsboi a cerut revizoratelor şcolare să-i înnainteze tablouri de învăţătorii care intră în categoria de mai sus.

Concentrarea se va face în lunile de vacanţă.

D-ra Eugenia Manoliu, de la şcoala din Andrieşeni a fost considerată suplinitoare la numita şcoală, urmînd a i se acorda titlul provizor cînd va împlini 20 ani.

Ministrul de Finanţe a dat un comunicat în privinţa reţinerilor pentru pensie a funcţionarilor cari au servit cu diurne. Funcţionarii care au făcut cereri în 1909 sau în 1912 şi n'au achitat suma pînă acuma, pot să plătească întreaga sumă, fără rate, pînă la 27 Martie 1917.

Viitorul congres al Camerelor de Comerţ se va ţine la Craiova, în zilele de 21 şi 22 Mai.

Şcoala de Canto Italian.—Profesor d-l A. Nicolescu diplomat a două conservatoare, specializat la Milano (Italia) în arta cîntului italian *(L'impostazione della voce e bel canto italiano)* predă lecţiuni de Tehnica vocală cu aplicaţiunea cea mai desăvîrşită în frazarea cîntului italian (bel canto), Teoria muzicei, cum şi consultaţiuni asupra vocelor.

Adresaţi Bucşenescu, 15 Iaşi.

Ministrul de interne a confirmat alegerea făcută în persoanele d-lui Triandafil, Tomida şi Toma, ca primar şi ajutori de primar ai comunei Iaşi.

Matineul de la Cercul Militar. Ieri la ora 4 p. m. a avut loc în saloanele cercului militar, un matineu în folosul «copiilor tuberculoşi».

A luat parte lume multă din societatea cea mai aleasă.

Toţi cei ce au oferit concursul lor, doamne, domnişoare şi domni s'au achitat foarte conştiincios, executînd programul, care de altfel era foarte atractiv, în întregime cu un *entrain*, care a delectat numeroasa asistenţă.

Printre cei ce au luat parte la serbare notăm:

Doamele: Princesa Moruzzi, Dr. Riegler, dr. Bogdan, L. Cosmovici, major Negruzzi, Chilimoglu, Ţaranu, Crupenschi, Demetrescu, Ghica Văleni, Grigore Vasiliu (Bărlad), Bantaş, Verner, Meissner, colonel dr. Pallauz, V. Cristofor, G. S. Cristofor, V. Radu, E. Severin, E. Stamatiu.

Domnii: Ing. Miclescu, Verner, V. Cristofor, G. S. Cristofor, Dr. Stener, Prinţul Albert Ghica, Grigore Vasiliu (Bărlad).

Domnişoarele: E. Stamatiu, Georgette Ghica Gafencu, Botez, Lacinschi, Lucia Pallauz, Cantacuzino, d-ra Romano.

Epoletul reprezentat: d-nii colonel Boureanu, colonel Vrabie, căpitan Balmez, sublocot. Tarnoschi. D-rii militari: D. Constantinescu, V. Dimitriu, Emil Radu.

Consiliul comunal se întruneşte azi la orele 4 după prînz.

Membrii consiliului comunal s'au întrunit eri în consfătuire intimă şi au căzut de acord asupra alcătuirei noului budget comunal, care va fi votat în şedinţa publică de azi.

Toate persoanele ce merg în escursiune la Constantinopol sunt rugate a veni *Marţi 25 Martie a. c.* la ora 8 Jum. seara în localul Centrului Studenţesc aducînd şi restul de bani pentru complectarea ratelor; se vor lua in comun ultimile dispoziţii relativ la escursiune.

Noutăţi apărute. — „Pustnicul" volum de Enric Furtună, editura revistei „Versuri şi Proză". Cuprinde: *Pustnicul* şi *Sorin*, poeme dramatice; *Alexe Tudor*, dramă într'un act cu acţiunea desfăşurată în preziua Războiului pentru Independenţă, ceea ce dă un caracter de palpitanta actualitate lucrării. De întregul volum vom vorbi în curînd.

— „Noua Revistă Romînă" şi „Flacăra" cu actualităţi literare, între cari unele referitoare la moartea marelui poet Mistral.

D. dr. B. Stenner, medic de dispărţire, a cerut congediu pentru 17 zile, avînd a se asocia unei escursiuni în Orient.

D. dr. Emil Gheorghiu, inspector al Cassei Centrale a meseriilor a vizitat casa medicală din Iaşi.

Ministerul de interne a respins cererile de întroducere de muncitori agricoli străini d-lor: Strul Drukman, Grigore Ciomac, Berman Juster şi dr. P. Călărăşanu.

In comuna Butucăreşti (jud. Roman) s'a ivit epizotia de fehră aftoasă.

In comuna Dăgîţa, acelaş judeţ, s'a stîns epizotia de variolă ovină.

Un foc provenit din negligenţă a distrus două stoguri de pae de orz, proprietatea locuitorilor Manole Tesoiu şi D. Broşteanu din Andrieşeni.

Producţiune muzicală.—In seara de 29 Martie, va avea loc la institutul de domnişoare al societăţei ortodoxe naţionale, o producţiune muzicală, cu programul următor:

Partea I. — 1. Pre tine te lăudăm, G. Muzicescu, cor, 2. Doina lui Raţiu G. Muzicescu cor, 3. Chanson Russe, Sidney Smith, piano. 4. L'Enjoleuse, Chaminade, piano. 5. Inima Romînă, C. Bernstein, piano. 6. Mandoline, Thomé, piano. 7. Danses roumaines, Chovan, piano la 4 mîni. 8. Loreley, Schubert-Liszt. piano. 9. Rigoletto, Verdi-Pacher, piano. 10. a) Romanze, Henselt, b) Pièce romantique, Chaminade, c) Troika-Fraht, Tschaïkowsky, 2 piane la 4 mîni.

Partea II-a. — 11. Corul fetelor torcătoare, Rich. Wagner din Olandezul zburător. 12. Fata de păstori, I. Theodorescu, cor, cîntec în gen popular. 13. Frühlingsrauschen, Sindig, piano. 14. Papillons no. 1, 2. 4, 5, 7, 8, 10, Schumann. 15. Ständchen von Shakespeare, Schubert-Liszt, piano. 16. Berceuse, Chopin, piano. 17. Walküre, Wagner-Tausig. 18. Rondo brillant, Weber p. 2 piane la 4 mîni.

După vacanţa Paştelor, cursurile liceului internat se vor ţine numai dimineaţă, de la ora 8—11 şi 50 m., ora va fi de 50 minute.

Alaltăeri noapte patru dezertori au reuşit să spargă arestul regimentul 13 din localitate şi să se facă nevăzuţi.

Patrule au fost trimise în urmărirea lor. Astă noapte doi din fugari au fost prinşi şi arestaţi. Ceilalţi doi sunt încă nedescoperiţi.

Maeştri secundari, nefiind mulţumiţi de răspunsul d-lui ministru Duca, la doleanţele cerute de ei, se vor întruni azi din nou şi după cît suntem informaţi se va prezenta un memoriu M. S. Regelui.

Cu începere de astăzi Luni 24 Martie la cinematograful Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, se va reprezenta: Originalul şi adevăratul film *„Viaţa lui Isus"*.

Casa pariziană Pathé-Frères celebră în lumea întreagă, cea dintăi şi cea mai mare în domeniul artei cinematografice, reconstituind pînă acum cele mai principale legende biblice ale vechiului testament, va redà astăzi o icoană vie a noului testament prin grandiosul film „Viaţa lui Isus".

Redată cu cea mai mare fidelitate şi respect după textele scrierilor sfinte, această impunătoare, majestuoasă şi sacră desfăşurate, reconstituită în „regiunile şi locurile indicate de textele Evangheliştilor", ne va prezintà toate fazele vieţei Marelui Apostol, naşterea, viaţa publică şi minunile, moartea şi învierea.

O muncă titanică a fost depusă de casa Pathé-Frères pentru a redà cu atîta adevăr şi splendoare această ilustraţie însufleţită a sfintelor Evanghelii.

Uriaşa reconstituire, care întrece în artă şi splendoare, absolut totul arătat pînă azi de cinematograf, rulează peste 2 ore cuprinzînd 6 acte mari (în culori). E singura reconstituire care realizează ultimul cuvînt al perfecţiei.

Executarea acestei opere de artă a costat peste 500.000 lei. Filmul acesta a fost aratat la Bucureşti, la Cinema «Clasic» peste 200 ori fără întrerupere, record neatins pînă azi de nici un film. La această desfăşurare a asistat şi I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei.

Intreaga desfăşurare va fi însoţită de muzică ecleziastică, clasică şi modernă (Gounod, Adam, Saint-Saens, Beethoven etc.) şi în orchestră vor preponderà suavele sunete ale orgei, special trimisă de direcţiunea casei centrale pariziane.

Aceste reprezentaţii se prevăd a fi adevărate serbări.

In fiecare zi vor avea loc cîte 3 matineuri (dim. la 10 ore, apoi la 3 şi 5 p. m.) şi reprezentaţii serale.

Societatea Creditului Funciar Urban Romîn din Iaşi

Tablou

de lista imobileleor şi apartamentelor ce sunt de închiriat cu începere de la 23 April 1914

Felul imobilelor	Strada şi No. casei	Felul încăperilor şi numele actualului chiriaş
Z. Gafencu	*An. Panu 65*	*două prăvălii ocupate de d. S. Zaltzberg*
Nută Ackerman	*Stihi 6*	*două odăi ocupate de d. Mendel Leibovici*
Herşcu Edelstein	*De jos 17*	*întreg imobilul ocupat de proprietar*
Dr. W. Finchelstein	*Pomir 6*	*două odăi, băcătărie camară şi drept la pivniţă ocupate de d. I. Haimovici*
C. Şumuleanu	*Sf. Sava 2*	*intreg imobilul ocupat de N. şi V. Apotecher*
Alter Catenberg	*C. Negri 84*	*locuinţa ocupată de d. Marcu Löbel*
Pincu Sin Haim Leib	*Stihi 13*	*3 odăi, drept la pivniţă şi camară pentru lemne, ocupate de d. Marcu Braunştein*
Căpitan A. Cantuniari	*C. Negri 6—8*	*mai multe dugheni şi apartamente de locuinţă*
Jean Holtzman	*Cucu 58*	*locul ocupat de d. Şloim Zaharia*
L. M. Spaer	*Mitropoliei 16*	*baia „Diana" deschiriată*
L. Iţicovici	*Aron Vodă 26*	*2 odăi şi bucătărie ocupate de d-na Sendla Zissi*
Aron Marcovlci	*Elena Doamna 51*	*apartamentele ocupate de d-nii B. Silberstein, I. L. Mates şi Aron Bercovici*
Rebeca Theitler	*Zugravilor 19*	*mai multe apartamente de locuinţă şi localul de brutărie*
C-tin Fătu	*Albineţ 14*	*două odăi, antret, bucătărie camară şi pivniţă în comun ocupate de d. I. Zamfir, şi trei odăi, antret, un vitraj, bucătărie, cameră pentru lemne şi pivniţă în comun, ocupate de dl. V. Popovici.*
Gh. Stroian	*Spinzi 8*	*două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Aglae Talpă*
A. I. Gheorghiu	*Muzelor 14*	*una odaie şi o bucătărie ocupate de d. C. Profir şi 3 odăi, un subsol şi bucătărie, deschiriate*
Natalia Mandrea	*Muzelor 22*	*casele mari ocupate de Inspectoratul Agricol*
At. şi Natalia Popescu	*Sărărie 106*	*una dngheană cu pivniţa ei şi două odăi deschiriate*
Ghenovici şi Berea	*Lăpuşneanu 2, Păcurari 1*	*mai multe dugheni şi apartamente de locuinţă ocupate de d-nii H. Perlitz, A. Daniel, Asriel Aisen, M. H. Komer*

DIRECŢIUNEA

ULTIME INFORMAŢII

Membrii baroului din Iaşi se'ntrunesc mîine la orele 3 p. m. în sala Tribunalului secţia II-a pentru a protesta în contra proectului de lege depus la cameră, prin care Tribunalul Tutova este scos din circumscripţia curţei de Apel din Iaşi şi trecut la cea din Galaţi.

Parlamentul va lua vacanţă din ziua de Sîmbătă 29 Martie, până la 10 Aprilie.

Neue Freie Presse *crede a şti că budgetul, pe care d. Costinescu îl va prezinta zilele aceste Camerei, se cifrează cu 600 milioane la venituri şi cheltueli şi un spor de 60 milioane necesare pentru teritoriul anexat.*

Sîmbătă 29 Martie este fixat termenul cînd Judele ocol I Urban Iaşi va judeca acţiunea introdusă de d. D. Botez contra d-lui G. Pascu. directorul bibliotecei centrale Iaşi pentru restituirea salarului ce acesta a reţinut d-lui Botez.

Se prevede o mare afluenţă de lume la acest proces — căci speţa ie unică în felul ei şi interesează în cel mai înalt grad pe toţi funcţionarii.

D. Al. A. Badareu a plecat aseară în Capitală, de unde se întoarce Mercuri dimineaţă.

Mîni fiind sărbătoarea Buna-Vestire ziarul nostru va apărea Mercuri la orele obicinuite.

Arestarea lui Naiman Paraschivescu.—In urma unui lung interogatoriu ce i-a luat Sîmbătă d. judecător de instrucţie Buşilă, Naiman Paraschivescu a fost depus la arestul preventiv. De sigur că ştirea nu putea să nu provoace un adînc sentiment de milă, — căci Naiman Paraschivescu, un bătrîn de aproape 80 de ani, bogat şi cu vază în tîrgul lui, încheie în mod atît de penibil cei 80 de ani pe care i-a îndeplinit.

*

Cu privire la causele care au provocat această arestare, iată cele mai autentice ştiri, culese din isvorul cel mai sigur.

Naiman Paraschivescu deţinea o sumă de 25,000 lei bonuri rurale 5% cari astăzi se dovedesc a fi fost sustrase de la d-na Mavrodi. Aceste bonuri d-sa le-a lombardat la Banca Naţională din Iaşi şi, după o vreme destul de îndelungată, s'a dus la administraţia financiară din Iaşi pentru a încasa cupoanele de la aceste bonuri. Şi într'adevăr a reuşit să încaseze suma.

Cînd administraţia financiară a transmis cupoanele la creditul rural pentru achitare şi control s'a constatat că aceste bonuri sunt declarate sustrase. Cupoanele au fost restituite administraţiei financiare şi parchetul a fost sesizat.

Chemat la administraţia financiară din Iaşi d. Naiman Paraschivescu a restituit banii.

Nu tot aşa de uşor a fost însă cînd a fost vorba de cercetările parchetului.

*

Naiman Paraschivescu este înculpat ca tăinuitor,—aceasta în urma declaraţiunilor făcute de autorul principal Veniamin, că bonurile sunt întradevăr cele sustrase de la d-na Mavrodi, că Naiman Paraschivescu ştia că sunt de furat, întru cît le-a luat pe o sumă derizorie.

Judecătorul de instrucţie Buşilă, a dat un mandat de arestare întru cît din declaraţiile făcute de Naiman Paraschivescu ar rezulta o contrazicere flagrantă în privinţa modului cum au ajuns la dînsul bonurile.

*

Astăzi tribunalul secţia III-a compus din d-nii Gorgos şi Vincler, a infirmat acest mandat intru cît faptul fiind dovedit, nu mai prezintă nici un interes pentru instrucţie deţinerea preventivă.

Incendiul din str. Cucu.—Pe la ora 12 din zi, doi băieţi jucîndu-se în str. Cucu, au prins un şoarec, pe care ungîndu-l cu gaz, i-au dat foc.

Şoricelul luînd-o la goană a intrat într'o prăvălie cu fîn din str. Cucu No. 8 şi curînd un incendiu a isbucnit în această casă, arzînd prăvălia şi acoperămîntul unei case vecine.

Pompierii sosind la timp au reuşit să localizeze focul la ora 2.

Cu trenul de 11 sara a sosit ieri în oraş generalul Pelecier care a vorbit azi la ora 3 în aula universităţii.

La gară a fost primit de un numeros public alcătuit din profesori universitari, ofiţeri, studenţi şi elevi ai şcolii militare.

D. colonel Boureanu, în numele comandantului corp. IV, a dat raportul. D. colonel Broşteanu a salutat în numele şcoalei de cadeţi.

Azi generalul—care e primit în gazdă la d. prof. dr. Bogdan—va vizita oraşul şi după conferinţă va asista la serbarea de la şcoala militară.

Vineri, 28 Mart, oara 5 p. m. d. avocat C. C. Teodorescu va desvolta, la cercul Didactic, conferinţa sa despre: «Spiritul filosofic al transformărilor Dreptului Pozitiv în cursul veacului al XIX-lea Conferinţa este publică.

Mişcarea continuă sub inspiraţia unui isvor de informaţiuni anonim, a se ocupa de activitatea amicului nostru D. Botez la Biblioteca centrală din localitate. Un prieten din Bucureşti care a avut ocazia să citească la ministerul de Culte rapoartele care îl preocupă aşa de mult pe harnicul şi setosul de ocupaţini d. Pascu, ne confirmă că aceleaşi minciuni, cari ne sunt zilnic servite prin ziarul „Mişcarea" formează şi perlele literare din nesfîrşitele rapoarte ale marelui filolog fără nici o ocupaţie.

Mincinosul informator, pe lîngă că îşi permite a sfătui pe amicul nostru cum ar trebui să pue la rezon pe zelosul director pasager al bibliotecei, ca şi cum, d. Botez nu ar fi făcut acesta încă din primul moment cînd d. Pascu şi-a inaugurat activitatea cu marele discus: „Ei! acum să vă văd. eu sunt mai mare aci!", face rezerve în ceia ce priveşte moderaţiunea şi buna-cuviinţă a d-lui Botez.

D. Pascu, crede că prin insulte poate salva o situaţie penibilă. Se înşală.

Deşi d. Botez cunoaşte prea bine mijlocul sigur, graţie căruia d. Pascu este uşor redus la tăcere, nu amicul nostru va recurge la astfel de mijloace, ci renunţînd, se declară dezarmat de insultele zilnic debitate de clientul d-lui Gîrcineanu.

Tribunalul secţia III-a a declarat azi în stare de faliment firma N. Taxier et E. H, Goldsman cunoscuţi morari din localitate.

Ştiri teatrale. — D. M. Sadoveanu directorul teatrului din Iaşi a stat două zile în Iaşi, în care timp credem a şti s'a întîlnit şi cu d. H. G. Lecca inspector teatral.

In legătură cu cele de mai sus, de oarece angajamentele teatrale pentru viitoarea stagiune sunt obiectul de preocupare a tuturor, putem da următoarele informaţiuni din lumea teatrală.

Intrucît desfiinţarea trupei d-nei Voiculescu e sigură, cîteva elemente de valoare vor rămînea disponibile. Dintre aceste se crede că vor putea fi angajate d-nele Mizzi Veczera-Ionescu şi Rebreanu d-nii Popeea, Constantiniu şi — poate — d. Ion Morţun care a lăsat unanime regrete la plecarea sa din Iaşi.

In acelaşi timp se dă ca sigură mutarea în Capitală a simpaticului artist Mircea Pella pentru un an de zile.

E posibil ca d-sa să rămînă apoi definitiv în Capitală

— Aflăm în ultimul moment că direcţiunea teatrului naţional din Iaşi a însărcinat pe d Cuzinschi directorul de scenă, să facă noui angajamente de artişti pentru viitoarea stagiune. S'a angajat pe 5 ani d-na şi d. Braborescu de la teatrul naţional din Craiova şi care au avut mari succese pe scena teatrului nostru, cu ocazia reprezentaţiilor de la Iaşi a trupei craiovene. S'a mai angajat un element de forţă din Bucureşti, d. I Bulandra. Celelalte angajări de cari am amintit mai sus, se vor face în April sau în Mai.

Cu plăcerere constatăm că glasul nostru a început a fi ascultăt de conducătorii teatrului iaşan.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Evenimentele din Albania

—Mobilizarea armatelor albaneze—

Durazzo. — Ştirile sosite de la Elbassan spun că guvernatorul Achif Paşa a plecat în ajutorul conaţionalilor săi la Coriţa.

Telegramele primite din Epir anunţă că jandarmeria albaneză nu vede în faţa ei numai comitagii ci şi bande grece formate de detaşamente regulate. Deasemenea mitralierele şi tunurile întrebuinţate de insurgenţi ar fi servite de artilerişti greci.

Jandarmeria se apără cu mare greutate.

*

Roma.— **Agenţia Ştefani află din Durazzo că s'au luat dispoziţiunile de mobilizare.**

Principele Wilhelm a primit numeroase depeşi din partea populaţiunii indignate care se pune la dispoziţiunea principelui.

*

Starea maiorului Rueller s'a ameliorat.

Procurorul Fabre pus în retragere

Paris.—Pare a se confirma că procurorul general Fabre va fi pus în curînd în retragere din oficiu.

D. Caillaux în alegerile generale

Mamers.—D. Caillaux, cedînd solicitarilor amicilor săi. a consimţit a-şi pune candidatura la alegerile de la 28 Aprilie.

Principii romini la Petersburg

Petersburg.— Principele Ferdinand, principesa Maria, marea ducesă Maria Pawlovna şi alţi membri ai familiei imperiale au asistat la un concurs hipic.

Organizatorii concursului au oferit un buchet principesei Maria.

Calatoria d-lui Poincaré

Paris.—D. şi d-na Poincaré au plecat în viligiatură pe coasta de azur.

Campania conservatorilor

Bucureşti. — Este sigur că ideea unei acţiuni extraparlamentare din partea Conservatorilor a eşuat. O atare acţiune nu va mai fi întreprinsă.

Serviciul Telefonic

Şedinţa parlamentului

Bucureşti.—Parlamentul va ţine probabil şedinţa şi mîne.

Astă-zi precum se ştie, vorbeşte la Cameră d. A. C. Cuza, iar la Senat d. Ion Lahovari.

Atitudinea d-lui Carp

Bucureşti.—Ştirea dată că d. Carp va intreprinde o serie de conferinţi publice în diferitele centre din ţară, nu se adevereşte.—Se pare chiar că idea aceasta nici n'a fost vreodată a d-lui Carp.

Cea ce este sigur e că d. Carp va candida pentru alegerile de la constituantă.

Lamurirele guvernului în chestia reformelor

Bucureşti.—Se prevede că încă înainte de votul cu privire la a doua cetire a declaraţiunei de revizuire, d. Brătianu va da mult solicitatele lămuriri, cu privire la condiţiunile în care guvernul înţelege să realizeze reformele.

In mare parte lămurirele vor confirma amănuntele date în numărul de Sămbătă al *Opiniei* şi anume că se vor declara inexpropriabile întinderile mai mici de 1000 de hectare; că exproprierea se va face prin Casa rurală şi în caz de neînţelegere se va apela la justiţie, care va judeca după normele de azi ale exproprierei. Aceste lămuriri vor mai cuprinde şi adausul că pădurile nu se socotesc în partea intangibilă, că partea tangibilă se socoteşte numai pentru pămînt de arătură; că ăe rezervă o întindere de 30 la sută din acest pămînt pentru proprietari pentru izlazuri şi fănaţe şi că plata se va apropria foarte mult de cea făcută în bani.

D. Poincaré şi ancheta Rochette

Paris.—D. Poincaré, preşedintele Republicei, citat ca martor în afacerea Rochette, s'a prezentat înaintea comisiei de anchetă, a depus cuvenitul jurămînt şi apoi şi-a făcut declaraţiunea.

D. Mişu Iulian grav bolnav

Bucureşti.—D. Mişu Iulian, preşedintele secţiei a II-a a Inaltei Curţi de Casaţie s'a îmbolnăvit în mod grav.

Medicii dau puţină speranţă de îndreptare.

Scrisoarea d-lui dr. Istrate

Bucureşti. — Ziarul *Universul*, apărut astă-zi dimineaţă în Capitală publică o scrisoare a d-lui dr. Istrati, prin cari, în lipsă de altă cale, mulţumeşte tuturor acelora care l'au felicitat cu ocazia discursului pronunţat la Cameră.

In această scrisoare d-sa spune că a venit vremea ca toţi romînii să fie la un loc, spre a lucra cu rîvnă la propăşirea ţerei şi să nu se mai lase pilotaţi de oamenii politici.

Intrunirea profesorilor conservatori

Bucureşti.—Profesorii conservatori, cari s'au declarat partizani ai revizuirei, se'ntrunesc astă-zi pentru a protesta în potriva escomunicărei d-lui Pangrati din partidul conservator.

Prinderea lui Catarau

Debrezin.—Prefectul din Debrezin, a primit înştiinţarea telegrafică că Ilie Catarau a fost prins la Uschiub. Prefectul a făcut imediat demersurile necesare pentru a obţine extradarea criminalului.

Funcţionarii C. F. R. la Cameră

Bucureşti. — Funcţionarii de la căile ferate, nemulţumiţi de modul cum ministrul lucrărilor publice a rezolvit chestia îmbunătăţirei soartei lor, s'au adunat azi în număr de peste 1000 şi în grup compact au pornit spre Cameră, pentru a cere să se respecte cererile făcute de ei în memoriile ce au adresat parlamentului.

Oprirea piesei „O zi de serbatoare"

Bucureşti.—In astă seară urma să se reprezinte la Teatrul Naţional piesa «O zi de serbătoare» de Zaharia Barsan. Spre uimirea generală însă direcţia a dispus scoaterea piesei din afiş.

In lumea intelectuală, care bănueşte că piesa a fost oprită în urma intervenţiei ministrului Austro-Ungariei, a produs o vie indignare.

Se prevede pentru astă seară mari manifestaţiuni în faţa teatrului naţional.

TEATRUL NAŢIONAL IAŞI

Marele turneu al companiei Dramatice

Marioara Voiculescu

Va da 3 Reprezentaţii serale şi un Matineu

Sîmbătă 26 Aprilie 1414

CAPCANA

Duminică 27 Aprilie 1914

în matineu la ora 2 jum.

HOŢUL

Duminică 27 Aprilie 1914

ora 9 seara

Şarlatanul

Luni 28 Aprilie 1914

Cînd n'oi mai fi

(Après moi)

Biletele la Agenţia Teatrală „Thalia" Thi P. Maximovici.

Un automobil „Napir"

18 | 24 cai putere cumparat de d. Ştefan Negruzzi cu 18,000 lei, se vinde foarte eften.

Automobilul în stare perfectă se poate vedea în strada Păcurari 150, la d. Lorezz Sizou.

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE NAS, GÂT, URECHI

şi — G U R A —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

La „Bradul Moldovei"

IANCU RECHLER & CAROL MICHELOHN

Societate în nume colectiv

pentru

Comerciul de cherestea

Depozite Iaşi, str. Uzinelor 11—14

TEATRUL NAŢIONAL

Turneul celebrului artist

Const. I. Nottara

Decanul Scenei Romîne

Cu trupa sa compusă din 30 persoanal

Astăzi Joi 27 Martie 1914

Ora 8 jum. seara

Se va reprezenta cel mai mare succes al Teatrului Naţional

COCOŞUL NEGRU

Fantazie dramatică în 6 acte în versur de *Victor Eftimiu*

Biletele la librăria Iliescu.

Prăvălii **DE INCHIRIAT de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristolor.**

Vînd clădire, *cu ogeag zidit, servind pentru orice instalaţiune industrială cu 4000 m. p. loc Şoseaua Sărărie, lîngă fînăria comunei. Informaţiuni, Str. Carol 42 Iaşi.*

VACCINARI

— cu limfă sviţeriană —

practică

Dr. A. Steuerman

str. Cuza-Vodă 13

— Telefon —

Pari pentru vie, *de stejar, ciopiţi ascuţiţi ambele capete, de vînzare.*

A se adresa **Pădurea Popricani,** *ud. Iaşi.*

Em. Socor şi Cezar Simionescu

Birou de avocătură şi notariat

BUCUREŞTI *str. sf. Constantin 3*

Telefon 43 | 38

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iaşi.— Strada Anastasie Panu No. 43—

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

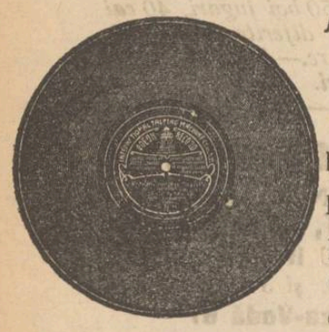

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vasiui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari-s resistente tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să le ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potă găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

FABRICA DE

Cafe turcească şi coloniale

SETRAC H. OHANNESIAN

Este cea mai bine asortată în *Unturi* de la cele mai renumite fabrici franţuzeşti, grecesti, şi turceşti, *Cafea* Martinică, Ceylon, Moca, Santos, Jafa, America şi Henriol. *Ceai* rusesc, engiez indian şi *franţuzesc Colonial.*

Rahat de *Constantinopol*, *Smochine* şi *Malaga* de *Smyrna*, *Marmelade* şi *Caramele* ruseşti, *Cacao şi Clocolate* de la cele mai renumite fabrici.

— Conserve „COROANA“ —

Dacă doriţi să fiţi bine serviţi cu marfă proaspătă şi ieftin ca şi or unde vizitaţi Magazinul de Cafea şi Coloniale **Setrac H. Ohannesian**
str. Cuza Vodă 42

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor **teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga,** Viena, Roma, Milano, etc. ca: **Sarah Bernhardt, Jane Hading,** Etiévant, Alexandre, Robinne, **Wiehé, Psylander, Henny** Porten, Asta Nielsen, Max Linder, **Prince, etc, etc.**

Dreptul de **excluzivitate** a tuturor filmelor Pathé e **concesionat** numai filialei **din Iaşi** (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de **privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.**

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt **răspândite** pe **întreaga suprafaţă** a pământului. Ele sunt **vizitate de pătura cultă, de** întreaga **elită şi de toate straturile** sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând **în acelaş timp** cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge **vastitatea tuturor domeniilor activităţei** omeneşti; această pânză **intrupează pedagogia** şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni **prin cele mai pitoreşti regiuni** din întregul univers.—Toate **sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.**—Manevrele armatelor **pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile** descoperiri.—Pathé-Journal **şi Eclair Journal, ziarele insufleţite** care ne arată în **fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.**

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina **Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.**

S'A REDESCHIS

Hotelul şi restaurantu „CENTRAL“

— Iaşi, Strada Gh. Mîrzescu —
Vis-a-vis de Tip. H. Goldner

ARANJAT CU MOBILA NOUA

Bere, vinurile cele mai bune şi Aperitive speciale

sub direcţiunea cunoscutului Leon From

Preţuri foarte convenabile

Se primesc Abonamente Lunare trimis la omicilin.—Asemenea se primesc angajamente pentru Nunţi şi Baluri

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea
3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

CAUT POST

de casieriţă, telefonistă, ca elevă pentru maşina de scris, sau orice funcţiune. Scriţi sub adresa: D-rei DORINA SPIRESCU, strada Ghica-Vodă 34, Loco.

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de

MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în PIAŢA UNIREI, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a infiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZIMEN No. 8

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapia.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Facori. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Băi nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 53.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei

6 luni . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mironescu 17

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2138 Joi 27 Martie 1914

POLITICE

Ţara cucerită

Aşa este tratată Moldova, aşa este considerat Iaşul, în mentalitatea diriguitorilor liberali de la centru.

Nici odată—dar absolut nici odată—liberalii n'au făcut nimica pentru această parte a ţării. In schimb Iaşului i-au adus vecinic lovituri — ultima e legea votată ieri de Cameră prin care judeţul Tutova este luat de la circumscripţia Curţei de Iaşi şi dat într'acea a Curţei de Galaţi.

Faptul este aproape consemnat —şi puţin importă că reprezentanţii liberali ai Iaşului s'au împotrivit. S'a împotrivit doar şi d A. C. Cuza! Ceea ce importă ie faptul că diriguitorii liberali, extremi de preocupaţi de tot ce interesează partea Romîniei de dincolo de Milcov, nu se opresc un moment de la orice măsură, care le de natură să lovească în interesele Iaşului.

Cită deosebire între procedarea şi mentalitatea actualului guvern şi mentalitatea direcţiunei partidului conservator-democrat, în ce priveşte interesele Iaşului.

Luaţi anii de guvernare a acestui partid în care timp Iaşul e a reprezentat în guvern de d. Al. A. Badareu—cercetaţi tabloul îmbunătăţirilor mari aduse Iaşului şi comparaţi-l cu ceea ce au făcut liberalii pentru acest oropsit oraş şi vă veţi convinge de această enormă deosebire.

Nu-i vorbă, ieşenii nu s'au prea dovedit că ştiu să recunoască binefacerile pentru Iaşi ale guvernărei noastre! Să sperăm că macar acum din excesul de rău, va rezulta un bine, nu în ce ne priveşte—spre a se recunoaşte meritele partidului conservator-democrat în ce priveşte Iaşul—ci un bine de ordin general, acel că ieşenii vor fi treziţi din apatia lor şi se vor împotrivi la orice lovitură ce se încearcă sau se va încerca împotriva lor.

Se pare că suntem în ajunul acestei treziri. In corpul ziarului se vede că un început de mişcare s'a produs. Ii dorim din toată inima izbîndă.

Cercul de studii conservatoare

Studii conservatoare, sună cam ciudat. Ar fi, cum am zice, «ştiinţă conservatoare». Sunt împerecheri de cuvinte cari nu merg, cari protestează.

Şi cu toate aceste suplimentul de ieri al «Epocei» cuprinde o largă dare de seamă asupra solemnităţii cu care s'a inaugurat cercul de studii la clubul conservator din Capitală,—cercul de studii... conservatoare.

Nu din principiu, ori din spirit de chinare absurdă, facem obiecţiuni. Ar fi absurd din partea noastră.

In clubul conservator-democrat din Iaşi d. Al. A. Badareu a inaugurat nu de mult seria conferinţelor politico-sociale, fiind secondat de atîţia conferenţiari distinşi.

In clubul conservator-democrat din Bucureşti s'a reluat tot sub direcţiunea d-lui Al. A. Badareu activitatea marelui cerc de profesori de toate gradele, strînşi în jurul revistei «Romînia Viitoare».

Astăzi nu mai este partid politic care să nu pună temeiu, în acţiunea sa, pe manifestările de doctrină, pe propaganda de idei.

De aceea pare mai curînd curios şi dubios acest nou cerc de studii în care se pare că se admit numai anumite elemente conservatoare, un fel de stat în stat, ori un fel de elită în sînul partidului care, el însuşi—aşa cum îl ştim!—se pretinde partid al elitei...

Ceea ce surprinde apoi în cuvîntările rostite este lipsa de... idei, lipsa ori cărei note inedite, lipsa totală de noutate, lipsa chiar a unei teme, fie politice, fie sociale. O nebulozitate infatuoasă, o frazeologie lipsită de ori ce frumuseţe, fără a excepta pe oratorii consumaţi şi cu autoritate ca d-nii Arion şi Marghiloman.

O singură notă oarecum nouă s'ar putea sublinia: insistenţa pusă de oratori în a spune auditoriului că a trecut vremea luptelor pătimaşe. A spus-o d. Argetoianu, a repetat-o d. Marghiloman!

Şi, totuşi, cînd d. Take Ionescu. mai dăunăzi, spunea în Parlament că a găsit vremea unei domoliri a luptelor politice — cîtă cerneală s'a cheltuit pentru glume ieftene, pe seama şefului nostru!

De unde dară, pe neaşteptate, trîmbiţata campanie extra-parlamentară în perspectivă înlocuită prin... părăsirea tonului pătimaş?

De unde baroca instituţie a cercului de studii, în care conservatorii sunt chemaţi... să se înscrie cu petiţiune?

De ce, în sfîrşit, abţinerea d-lui Nicu Filipescu, rămas, fără îndoială, neclintit partizan al patimei în politică?

Dar ar fi păcat să nu mai revenim.

□

Mici Polemici

Confirmînd în totul articolul nostru «d. N. Iorga şi Omul de prisos» ex-maiorul Negruzzi injură ca la vechea cazarmă. Menţinem dară concluzia: e un om de prisos în... gazetărie.

*

Ce l'a determinat pe M. N. să se interpună în politică?

— Intîmplarea că la un congres iaşan, un sătean naiv a confundat barba lui cu a... d-lui Iorga. Dar barbă nu însămnează cap.

*

Ştiţi ce este Δ în stilul ex-maiorului? „O simplă figură geometrică care...» Iată ce cacofonic stilist şi-a substitut d. V. Arion!...

*

Mici polemici — faţă de un adversar atît de... înalt?

Tocmai. Ca să-l reducem la adevăratele lui proporţii intelectuale.

*

Nefericitul interpus pomeneşte de «scările d-lui Budareu».

Le cunoaşte foarte bine, de cînd le urca, încovoiat şi rugător.

S'a mulţumit apoi şi cu scările unor mai modeşti,—unor colaboratori ai «Opiniei» pentru nişte afaceri de căişori...

*

Se vorbeşte de plecarea simpaticului Pella din Iaşi.

Poate de regret că nu mai are fiinţă vechea asociaţie Pella-Penel.

*

Generalul Pelecier a amînat venirea la Iaşi pentru o... pană de automobil.

Şi totuşi a fălfăit... panaşul.

Imbunătăţirea traiului ţărănimii

Grija pentru îmbunătăţirea stării populţiunii rurale o poartă partidele politice, nu de astă-zi. Probă, ciarta ce a avut loc zilele acestea între deosebitele partide, pentru a arata care a făcut mai mult în această privinţă.

Primul lucru la care s'a oprit atenţiunea tuturor a fost pămîntul. Trebue să dăm ţaranilor pămînt pentru cultură, pămînt suficient pentru ca din cultivarea lui, să poată satisface trebuinţele lor şi familiei lor.

In mintea multor însă s'a asociat ideia *că nu e de ajuns pămîntul, ci trebue procurate mijloacele prin care să se poată cultiva acel teren.*

Ţaranul e presupus că are nevoe de pămînt, dar tot atît are nevoe şi de uneltele cu cari se poată munci, pentru că dintre factorii care contribuesc la producţiunea avuţiei, dînsul n'are de cît munca.

Voim a-i pune la dispoziţie pe cel mai preţios agent, dar vom fi făcut prea puţin dacă nu-i înlesnim dobîndirea capitalului necesar pentru cultura lui.

Trebue să recunoaştem că asupra acestui din urmă punct se insistă foarte puţin, deşi el e de importanţă deosebită. Veni-vom în ajutorul ţărănimei, pentru procurarea uneltelor, prin instituţiunile de credit? In acest caz cine va garanta plata sumilor, ce se vor lua pentru aceasta? Se va permite ipotecarea loturilor, sau urmărirea şi vinderea lor?

Pentru moment însă problema se pune numai cu privire la posedarea cu titlul de proprietar al pămîntului. Voim cu alte cuvinte să facem cît mai mulţi proprietari, procedînd la o altă repartiţie a pămîntului cultivabil.

Cum îngrijirea noastră din acest punct de vedere nu datează de astă-zi, avem începuturi cu mult mai înainte, fără să ne suim prea departe în timp, ştim că una din instituţiile mai noi, cu misiune de a contribui la dezlegarea problemei de îmbunătăţire a traiului ţaranilor, a fost casa rurală.

Ne plîngem însă, *şi ne plîngem noi pentru ţarani*, că această casă are un mecanism greoiu, procedează prea încet. Dacă în timp de şase ani, din peste 100.000 ha. cumparate de ea, n'a putut distribui ţaranilor de cît ceva mai mult de 30,000 ha. ne putem întreba cîţi ani vor trebui să se poat împărţi peste un milion de hectare?

Admitem expropierea în favoarea căreia s'au pronunţat două partide politice, dar cui vom încredinţa misiunea de a face această operaţiune?

Şi ceia ce socotim a fi mai ales important va fi de a se şti, *dacă expropierea se va face deodată într'un timp anumit*, care de altfel să fie cel mai scurt posibil?

Dacă ne plîngem de procedarea lentă a casei rurale, evident este că trebue să găsim mijlocul de a face ca de bine facerile constituţiunii revizuite să profite **cît mai repede cei pentru care revizuirea s'a făcut**

Va fi nevoe dar, de două operaţiuni: expropierea şi împărţala la ţărani.

Prima credem, că se va putea face cît de repede. Se vor lua, socotim, măsuri ca justiţia chemată a se pronunţa asupra lor, să întrebuinţeze o procedură specială şi de urgenţă, cea de a doua operaţiune, împărţala pămîntului la ţarani va cere de sigur timp mai mult. Şi va fi nevoe de timp mai mult sau mai puţin îndelungat, după cum distribuţia se va face individual, ori asociaţiilor ţărăneşti, obştiile, sau chiar comunelor rurale.

In ori ce caz credem că în luarea acestor măsuri, timpul şi împrejurările cer urgenţă. E bine şi va fi spre folos să se aplice adagiul: *bis dat qui cito dat.*

In altă ordine de idei, cum distribuirea de pămînt nu urmează să se facă gratuit, este evident că ţăranul în caz de distribuire individuală, obştiile în caz contrar, vor avea să-l plătească.

Cu ce forme? De sigur prin anuităţi. Este evident ca Statul care iea de la proprietari nu poate avea alt mijloc de plată, de cît un împrumut şi deci plata în bani, ori o emisiune de titluri garantate de dînsul.

Şi într'un caz ca şi în celalalt vor fi anuităţi de plătit. Ori se vor plăti anuităţile la împrumut, ori se vor achita titlurile prin tragere la sorţi, plata trebue să se facă. Şi se ştie ca plată e numai cînd dai bani.

Anuităţile urmează deci să fie plătite de ţărani. De unde vor lua dînşii acei bani?

S'a susţinut că expropierea va aduce distrugerea proprietăţii mari, că în urmarea aceasta, nu va fi cine să plătească salarii ţaranilor, şi deci Statul va ajunge la faliment.

Nu vom reedita aici teoriile asupra salarului. Dar este evident că salariul muncitorilor agricoli abia le ajunge ca să-şi poată ţine zilele. In multe ocaziuni s'a făcut analiza budgetului unui asemenea muncitor şi rezultatul a fost că peste nevoile zilnice ale lui, nu rămîne nimic. Deci nu din salariul dat de proprietatea mare se pot plăti datorii de felul acelora de care vorbim aici. Trebue să facem ca munca să devină mai productivă, şi *ea va deveni cînd pe lîngă pămînt vom procura cultivatorului şi capitalul agricol, fie că-i vom face proprietari individuali, fie în devalmăşie.* Productivitatea muncei va aduce sporirea veniturilor aşa ca din ele să rămînă o parte şi pentru plata de anuităţi.

Şi cum ideile se înlănţuesc una de alta, te întrebi ce folos va trage ţaranul, folos real, din această distribuţie de pămînt cînd pentru 20 ori 25 ani sau poate şi mai mult, prisosul de cîştig va trebui să-l dea la anuităţi? Avem însă convingerea că în condiţiunile aratate, productivitatea muncei va lua un avînt aşa de mare în cît va da suficient pentru plata anuităţii şi pentru îmbunătăţirea traiului muncitorului.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

A trage...

Intr'o dare de samă despre sosirea generalului Pelecier cetim în ultimul număr al „Evenimentului", ziar totdeauna hazliu:

—„Conferenţiarul a tras la d. prof. dr. G Bogdan".

Intr'un ziar de elită ar fi trebuit să cetim că „generalul a descins", „ori a fost găzduit la X".

Fraza — aşa cum e stilizată—ne-a adus aminte că dăunăzi unul din conferenţiarii „Analelor" s'a scuzat către publicul iaşan că dacă e cam vesel, faptul se datoreşte gazdei—tot d-rul B...—unde-i s'a servit un vin de viţă veche, probabil ca la un conservator de viţă.

Aşa că fraza „Evenimentului" ne-a cam pus pe gînduri.

Nu cumva despre generalul pensionar se va zice că a... tras la măsea în sănătatea Iaşului?

ECOURI

Recidivă.—Acum cîţi-va ani, o regină din Anglia a luat apărarea păsărilor. Moda făcea atîtea hecatombe! Chiar s'a fondat o ligă, în această privinţă. Pomenita mişcare de milă trecu canalul *La Manche* şi francezele şi-au îndreptat preferinţele către penele de struţ a căror culegere este mai inofensivă. Dar iată că un instinct sangvinar a cuprins din nou pe femei. Adevărate ghirlănzi de aripi de păsărele—zece, douăsprezece, cîte odată mai multe—înfrumuseţează pălăriile primăverei. E rău înaugurat anotimpul. Cochetele nu se gîndesc poate că dacă şi-ar înmulţi mai puţin aceste podoabe barbare, s'ar clădi mai multe cuiburi.

*

Sport.—Baroana Toellnitz, care şi-a celebrat de curînd la Londra aniversarea de 100 ani, este o ferventă automobilistă. In ziua serbării a făcut o plimbare, conducînd ea însăşi automobilul, pe o distanţă de 160 kilometri.

Singura neplăcere a acestei sportsmane este că nu ştie încă să piloteze aeroplanele; dar nu desnădăjdueşte de a atinge siguranţa de mînă necesară pentru conducerea unui aeroplan.., la vre-o viitoare aniversară.

OAMENI ŞI LUCRURI

IN DEMOCRAŢIE

E fără îndoială o parte penibilă în acea vastă desfăşurare de întrebări şi răspunsuri ce a constituit „ancheta Rochette".

Comisiunea parlamentară instituită cu puteri discreţionare, avînd dreptul de a chema şi întreba pe toţi oamenii politici între cari şi pe acei cari au alcătuit guvernele franceze în ultimii ani; comisiunea formată din toate partidele şi prezidată de un socialist militant, scrutind toate intenţiile, toate părerile, confruntînd miniştri şi foşti miniştri,—scoţînd concluzii, formulînd blamuri, învinuiri sau simple bănueli; ridicîndu-se—în virtutea puterei ce-i s'a dat,—mai presus de guverne şi judecînd justiţia însă-şi...

Iată o situaţiune originală în care trebuie să vedem, printre atîtea momente urîte, frumuseţea unui moment de netăgăduită şi sinceră dovadă că Republica e setoasă de dreptate, lumină şi adevăr.

Intre cei din urmă martori citaţi de către comisiune a fost preşedintele Republicei.

D. Poincaré—spuneau eri telegramele —s'a înfăţişat, a jurat şi a depus mărturia.

Capul Statului—care din întîmplare e un erudit academician şi un extraordinar talent al baroului parizian — nu s'a dat înlături de la o datorie cetăţenească şi, fără nici-o hezitare, a venit în mijlocul colegilor săi de eri, să-şi dee contribuţia întru descoperirea adevărului.

Şi, ori-ce s'ar zice, e mult pitoresc în acest simplu act al unui Cap de stat. de a veni ca martor, fără vre-un fast; e un gest care aparţine exclusiv unei... Republici. Odată mai mult, cînd comparăm starea de lucruri de aci cu cele ştiute în ţări cu Monarhii «de drept divin»,—exceptînd poate Anglia—e locul să zicem că Apusul democrat—Franţa—cu toate neajunsurile ce-i s'au imputat în deceniile din urmă, poate sta cu mîndrie în fruntea ţărilor civilizate şi îşi păstrează cu vrednicie prestigiul dobîndit.

Rodion

CETITOR. Acel articol nu l'am cetit, lipsind din oraş. Era însă tot aşa de serios, ca şi învinuirea de plagiat cînd cu Lionardo da Vinci. ECOUL în chestiune a fost scris de un profesor universitar, colaborator ocazional. Probabil tradus din franţuzeşte. Stilul apaşilor nu ne mai emoţionează de mult. R.

Art. 132 Const.

şi legiuirile la care se referă

XIII

Pentru a termina cu jurisprudenţe asupra art. 132, în interesul unei convingeri cît mai complecte a celor care urmăresc să-şi formeze o convingere asupra acestei chestiuni de un gen special de controversă, voiu mai cita o parte din hotărîrea Tribunalului Iaşi s. II din 7 Oct. 1895 semnată de judecătorii D. G. Maxim şi D. Emandi:

„Considerînd, în fine, că odată ce sunt precisate vederile legiuitorului constituant din 1884 în această cestiune, este inadmisibil a se susţine contrarul numai pentru motivul că a fost indiferent pentru el dacă un pămînt trece dela un sătean la altul neîmproprietărit, sau pentru că inalienabilitatea absolută ar crea dificultăţi în practică; căci, dacă puterea judecătorească ar căuta să interprete legile în sensul curmărei neajunsurilor ce le crează şi nu după spiritul şi intenţiunea legiuitorului ar eşi din rolul ei, creînd ea însăşi sau revizuind legea; şi apoi nici împrejurarea că legiuitorul nou nu vorbeşte despre înstreinarea către săteni sau comună, din care se mai deduce menţinerea inalienabilităţei condiţională, nu poate fi in favoarea acestei opiniuni pentru că este ştiut că excepţiunile şi restricţiunile sunt de drept strict şi întru cît legiuitorul formulează o regulă generală şi tace asupra excepţiunilor create de legea veche rurală; ele rămîn în nefiinţă, mai ales faţă cu dispoziţiunea categorică a art. 129 din aceiaşi Constituţiune, care decretează abrogarea tuturor legilor contrare dispoziţiunilor ce le consacră".

Acelaş interes prezintă deciziunea Curţii de apel s. III din Bucureşti din 18 Martie 1897, atrăgînd atenţiunea asupra opiniunei separate pentru a se observa tăria argumentării:

„Avînd în vedere că dar este de verificat numai dacă constituţia din 1884 a continuat sistemul anterior *tale quale* sau a înţeles a inova;

Avînd în vedere că pe cînd art. 7 din legea de la 15 August 1864 prevede că pămînturile clăcăşeşti şi ale însurăţeilor sau spornicilor, se vor putea înstreina sau hipoteca, prin testament sau acte între vii, către comună sau către vre-un alt sătean, facultate confirmată şi prin legea interpretativă din 13 Februarie 1879, art. 132 din constituţia revisuită din 8 Iunie 1884, prescrie că pămînturile foştilor clăcaşi, ale însurăţeilor, etc., sunt şi vor fi inalienabile în timp de 32 ani cu începerea de la promulgarea acestei legi, adăogînd printr'un deosebit aliniat că: «schimburile pămînturilor de pămînt contra pămînt nu intră în prohibiţiunea legei de faţă»;

Avînd în vedere că deja forma imperativă, categorică şi esclusivă a art. 132 indică într'un mod destul de clar că Constituţia n'a vrut numai a proroga instituţiile existente, ci a înţeles a regulamenta la rîndul ei, edictînd dispoziţii noi, independente de starea legislativă de pînă atunci;

Avînd în vedere că corolariul care autoriză schimbul pămînturilor argumentează încă mai clar această voinţă de-a inova, căci art. 7 din legea din 1864, permiţînd ori-ce înstreinare printre săteni, permitea implicit şi schimbul, şi dar. dacă Constituţia voia să continuă starea anterioară,

— Gustaţi —

Ciocolata NESTLÉ

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

NESTLE'S SWISS-MILK CHOCOLATE

n'avea nici o necesitate de-a menţiona anume schimbul, cuprins deja în vechiul sistem; Că astfel dacă noul legiuitor rezervă în mod expres facultatea de schimb, aceasta denotă în mod vădit că dînsul a înţeles a admite numai acest singur mod de instreinare oprind toate celelalte: « qui dicit de uno, negat de altero ».

Avînd în vedere că deci a susţine că cu tot adausul aliniatului despre schimb, Constituţia din 1884, n'ar face de cît a continua într'un mod neschimbat şi oare-cum mecanic regimul art. 7, din legea de la 1864, ar fi a imputa Constituantei o neglijenţă de redactare şi de concepţiune inadmisibilă pentru un legiuitor cîtuşi de puţin raţional şi desminţită de însuşi textul art. 132;

Avînd în vedere, că faţă cu un text aşa de clar şi precis, nici lipsa de discuţiune în sînul Constituantei cu ocaziunea întroducerei art. 132 din Constituţia revizuită, lipsă invocată ca argumente de opinia contrarie, nu poate dovedi nimic, căci desbaterile adunărei legiuitoare şi în general, istoria genezei unei legi, capătă o însemnătate hotărîtoare pentru interpretaţiune numai atunci cînd însuşi textul legei, dă loc la îndoeli sau nedumeriri, dar acolo unde dispoziţia legală e clară şi limpede, desbaterile parlamentare, n'au vr'o însemnătate determinată, precum nici lipsa lor nu poate furniza vre-un argument serios, şi în ori-ce caz, cele întîmplate sau neîntîmplate în parlament nu pot prevala contra textului positiv al legei;

Avînd în vedere, că dar este constant că Constituţia revizuită din 1884 a părăsit regimul art. 7, din legea de la 1864 şi a inaugurat o nouă stare de lucruri, că deci art. 132 din Constituţie trebue interpretat într'un mod independent şi dar de la 8 Iunie 1884, dată nouei dispoziţiuni, ori-ce înstrăinare de pămînturi rurale, date conform legei din 1864, este prohibită, afară numai de schimb".

(ss) *G. N. Bagdat, Ar. Eustaţiu, M. Paleologu, G. Flaişlein.*

(ss) Grefier, *Carabella*

OPINIUNE

Considerînd că prin art. 132 din Constituţiunea din 1884, legiuitorul menţinînd inalienabilitatea pămînturilor rurale cu excepţiunile prevăzute în legea din 1864 şi acea interpretativă din 1879, a dat inalienabilităţei pămînturilor date sătenilor, caracter constituţional şi a prelungit termenul fixat pentru inalienabilitate, fără ca să zică celor împroprietăriţi de-a înstrăina pămînturile lor către comună sau către alţi săteni. în condiţiunile prevăzute de lege, ceea ce rezultă în mod virtual atît din desbaterile ce au avut loc cu ocaziunea votărei menţionatului text de lege, cît şi din însăşi cuprinderea textului de lege;

Considerînd că din momentul ce vînzarea de bună voie a unor asemenea pămînturi este permisă, este de netăgăduit că şi vînzarea silită trebue să fie permisă, bine-înţeles cu condiţiunea ca Tribunalul de urmărire să nu primească ca adjudecatar de cît persoane cărora legea din 1864 le permite ca să cumpere asemenea pămînturi.

Pentru aceste motive

Sunt de părere a se admite apelul, a se reforma sentinţa apelată şi a se respinge incidentul rîdicat la urmărirea averei imobiliare a lui Ion Ioniţă Petre.

(ss) *D. Giuvara*

V. Cireş
avocat

TEATRUL NAŢIONAL

Turneul celebrului artist

Const. I. Nottara

Decanul Scenei Romîne

Cu trupa sa compusă din 30 persoanal

Astăzi Joi 27 Martie 1914

Ora 8 jum. seara

Se va reprezenta cel mai mare succes al Teatrului Naţional

COCOŞUL NEGRU

Fantazie dramatică în 6 acte în versur de *Victor Eftimiu*

Biletele la librăria Iliescu.

INFORMAŢII

Povestea cu ieftinirea peştelui a luat o întorsătură cu totul scandaloasă. Pretutindeni preţul e mai urcat ca nici odată şi, pe lîngă aceasta, nici nu se găseşte peşte de cît în cantitate foarte restrînsă.

Dealtfel, peştele pus în vînzare este putred în toată puterea cuvîntului, iar ţaranii sînt nevoiţi să cumpere pe un preţ mare asemenea marfă care ameninţă serios sănătatea publică.

Cetăţenii sînt lasaţi pradă numeroşilor speculanţi.

Asemenea lucruri trebuesc să înceteze cît mai curînd.

In urma intervenţiei I. P. S. S. Mitropolitului Moldovei, s'a luat dispoziţia ca Sîmbătă 29 curent, toţi elevii şi elevele şcolilor secundare şi primare din localitate să ia parte la procesiunea stîlpărilor care va decurge de la biserica Bărboi pînă la catedrala Mitropolitană.

In urma apelului procurorului, camera de punere sub acuzare urmează a se pronunţa azi asupra confirmărei mandatului de arestare al lui Naiman Paraschivescu.

Foarte interesantă cuvîntarea rostită eri de I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei la Senat în chestia revizuirei.

Relevăm din această cuvîntare întâi faptul că Inaltul Prelat dovedeşte a fi o mentalitate conservatoare.

Intr'adevăr Mitropolitul Moldovei a susţinut că este nevoe de întărit organele de azi iar nu de reformat. Vorbind în special de chestiunea exproprierei Inaltul Prelat s'a declarat în contra acestei reforme şi în special în contra exproprierei bunurilor de mînă moartă graţie căreia sunt întreţinute spitalele, bisericile şi toate aşezămintele de binefacere.

Supliniind apoi relele de care sufere biserica, Mitropolitul a relevat marea lipsă de preoţi care se simte la ţară, de preoţi de vocaţie iar nu de cei cu activitate extra. In această privinţă a povestit următorul caz caracteristic:

Din toate părţile vin mereu delegaţiuni ţărăneşti cari cer să li se dee preoţi călugări La obiecţiile Inaltului Prelat că, călugării nu ştiu destulă carte, sătenii au răspuns:

—„Ne trebue preoţi cu mai puţină carte şi cu mai multă credinţă; preoţi cari să se înţeleagă cu noi iar nu să caute să ne stăpînească".

Serbarea de la liceul militar. In ziua de 24 ale curentei, liceul militar din localitate s'a aflat în plină sărbătoare.

Dl. colonel E. Broşteanu comandantul liceului a avut amabilitatea a învita la această serbare pe lîngă părinţii elevilor şi lumea distinsă a oraşului.

Serbarea a început la 4 jum. şi s'a continuat cu o întrerupere de două oare, pînă la 4 dimineaţa.

La dispoziţia publicului foarte numeros, stetea de o parte un program cu meşteşug întocmit, iar de alta un bufet nu mai prejos, ceia ce arată că d. comandant ştie să facă onorurile casei cu deosebită atenţiune şi distincţiune. Asupra serbărei care a avut loc sara, cu începere de la oara 8.45, facem aici o mică dare de samă.

In sala frumos împodobită cu ghirlande de verdeaţă şi cu panoplii în pereţi se strînsese lume multă, atîta numai că mulţi au trebuit să stea în picioare.

De altfel d. comandant al şcoalei, cu afabilitate deosebită primea pe toţi.

Programul producţiei elevilor s'a executat cu destulă îndemînare spre mulţumirea asistenţilor. S'au distins în special corurile şcoalei conduse de d. maestru *I. Dimitriu.* De asemenea orchestra a fost la înălţime. Nu mai puţin remarcate au fost asalturile de sabie, spadă, esecutate sub conducerea maestrului *Babeş.*

Foarte bine a fost elevul Ionescu Tr. în « O ideie genială ».

Piesa « Sentinela » a fost jucată cu multă vioiciune de elevi.

Din numeroasa asistenţă am putut observa:

Doamnele graţioase a căror număr era aşa de mare în cît ne cerem ertare că nu le putem enumera pe toate aici: d-na colonel Broşteanu, d-na dr. Bogdan, d-na C. Meissner, d-na V. Radu, Zoe Cristofor, Polly Flor, Riria Xenopol, A. C. Cuza, Pennescu, E. Stamatiu, locot. Ciulei, N. Lateş, dr. Veisa, Severin, d-na Castano, Mimi căpitan Opaiţ, etc. etc.

Din stolul de domnişoare, care de care mai gingaşe: Eugenie Romano (Bărlad), Georgette şi Maricica Vrabie, d-şoarele Gatoschi, Severin, E. Stamatiu, L. Gotcu, căpit. Tănăsescu, Codreanu, Amalia Clemente (Bărlad), Lefter Dimitrescu, G. Alevra, Mimi Tabără, Botez, Bradu, A. Sion, Teodorescu, dr. Leon, d-ra Panopol, etc.

Domnii: dr. Stefănescu Galaţi, V. Radu, dr. Flor, V. Cristofor, E. Severin, Sibi, Gh. Lateş, Radu Manoliu, Nanu, Vizireanu, dr. Müller, etc.

Militari: d-nii Colonel Boureanu, colonel Liciu, colonel Vrabie, locot. colonel Broşteanu, căpitanii: Balmez, Opaiţ, Voinescu, Gotcu, Patriciu; locotenenţii: Eugen Radu, Andrievici, Vasiliu.

Doctorii militari: căpitan Veisa, căpitan D. Constantinescu, Părvulescu, sub locot. Emil Radu, etc.

In *L'Opinion* din 4 Aprilie, literatul André Lichtenberger, publică una din scrisorile de călătorie pe care le trimite revistei din diferite centre unde se opreşte cu vre-o conferinţă. Acea „Scrisoare", datată 25 Martie 1914, trimisă din Buda-Pesta se ocupă esclusiv de vizita făcută în Romînia.

Publicistul francez insistă asupra nouei stări de spirit ce domneşte în Romînia, de o probabilă nouă orientare politico-diplomatică a ţării noastre în legătură cu logodna princiară.

D. Lichtenberger admiră corectitudinea cu care lumea noastră vorbeşte franţuzeşte şi exprimă credinţa într'o viitoare prietenie trainică—franco-romînă.

Artistul mandolinist Manelli care a fost obiectul unei urmăriri a parchetului pe baza unui denunţ, a dat toate lămuririle necesare.

Intre altele d-sa a prezentat actul de naştere prin care a dovedit că, contrar denunţărilor, minora care-l însoţeşte în turnee este propria sa copilă.

Apropos de conferenţiari franceji. In cercuri bine informate se spune că generalul I elecier, şi-a întrerupt voiajul Bucureşti-Iaşi din cauză că în apropriere de Ploeşti, automobilul în care se găsia, într'o escursiune a avut pannă, cum spun specialiştii automobilişti.

Urmînd unei prejudecăţi n'a vrut să mai pornească la drum în acea zi.

Artistul Bulandra de care s'a vorbit că a fost angajat la teatrul nostru este frate cu artistul Toni Bulandra care a dat acum de curînd cele două reprezentatii în Iaşi.

Tînărul Bulandra a absolvit nu de mult Conservatorul din Capitală.

Eri s'a efectuat constituirea Consiliului Comunal din Tg. Frumos, în prezenţa d-lui P. Fîntînaru, Prefect de judeţ.

Au fost aleşi, d-nii I. Iamandi, primar, Alexandrescu, ajutor de primar şi Timuş ofiţer al stării civile.

Şcolare.—D-na Maria Laurescu, învăţătoare la şcoala din Perieni, a obţinut un congediu de 15 zile.

— D-na Iulia Motăş, institutoare la şcoala de fete „Principesa Maria" din localitate, a obţinut un concediu de 2 zile.

— S'a acordat un concediu de o lună d-nei Eliza Bănulescu, învăţătoare la şcoala din Chişcăreni.

— Ministerul de instrucţie a hotărît ca la conferinţele generale din anul acesta să i-a parte în mod obligatoriu, toţi institutorii şi institutoarele ce predau limba romînă la şcolile particulare din Iaşi şi Tg.-Frumos.

In caz contrar, vor fi raportaţi ministerului pentru a se lua măsuri.

La primărie se afirmă, că administraţia comunală va întîmpina greutăţi cu aprobarea budgetului, ministrul de interne nevoind să aprobe sporul de salariu, ci cere, după norma stabilită, să se introducă îndemnizare de locuinţe.

Ministrul de răsboi a hotărît aducerea în Iaşi a regimentului 52 de rezervă.

Pentru construirea căzărmei necesare, comuna va contribui cu 80000 lei, înscriind în budgetul său cîte 10000 lei pe an.

Din iniţiativa d-lui Vasile Ulmann şi a d-nei Maria Ulmann s'a înfiinţat o pepinieră de aguzi, în vederea răspîndirei între locuitori a sericiculturei.

Acest frumos exemplu ar trebui a fi urmat de toţi învăţătorii din judeţ. Macar din iniţiativa proprie să se menţie judeţul de marcă al Moldovei cucerite.

Eri d-nii loc.-colonel Vaslescu, comandantul Gimnaziului militar din Craiova şi capitanul Rovinaru, directorul de studiu al aceluiaş gimnaziu, au vizitat societatea de Gimnastică Sport şi Muzică, remînînd prea încîntaţi de felul cum este organizată această societate.

In şedinţa de luni, consiliul comunal a votat noul budget.

El a fost echilibrat, după cum de altfel am anunţat, suprimîndu-se o sumă de 100.000 lei din reparaţiuni de strade şi suprimîndu-se două funcţiuni, acele de inginer inspector şi de inspector al conductei de apă.

La adunarea generală a Primei Societăţi de Economie, care a avut loc în ziua de 23 ale curentei, d. Preşedinte al Societăţii V. I. Radu, a dat citire unei adrese a Societaţii din Suceava „Şcoala Romînă".

Adresa semnată de dr. Orest de Tarangul, mulţumeşte Primei Societăţi de Economie pentru suma de 5000 lei pe cari i-a primit prin mijlocirea esarchului arhiepiscopesc Mihai Sîrbul şi care au fost daţi pentru înfiinţarea unei case naţionale în Suceava.

Prin darul său, Prima Societate de Economie contribue cum zice semnatarul adresei, la menţinerea şi întărirea sentimentului naţional din acea regiune faţă de cotropirea streină ce vine de la nord.

Mîne, la ora 10 dimineaţă se întruneşte la administraţia comunală comisiunea medicală, pentru scoaterea la pensiune.

Studenţii de la agronomie, într'o consfătuire ţinută azi, au hotărît să proclame greva, în cazul cînd nu li se va satisface dorinţa, de a se înfiinţa laboratorii necesare studiului lor.

Consiliul comunal a fost convocat, în şedinţă extra ordinară pentru luni la orele 9 seara.

Direcţiunea poştelor a cerut administraţiei comunale să iee cuvenitele măsuri pentru ca reţeaua telegrafică să fie apărată de societatea tramvaiului, pe străzile pe unde trece tramvaiul electric.

Prin cercurile artistice din Bucureşti circulă cu multă inzistenţă zvonul unei noui formaţiuni dramatice în Capitală sub direcţiunea d. A. Davila, din care vor face parte şi cîţiva societari ai teatrului Naţional. In acest scop, pe ziua de 1 Aprilie, vor urma cîteva demisii surprinzătoare, de la primul nostru teatru.

Eri a venit o circulară de la ministerul de instrucţie şi culte, cum că toate şcoalele secundare, normale, comerciale, speciale, etc. iau vacanţa mare de la 1 Iunie.

D. Stănescu-Cerna secund tenor în compania de operetă Grigoriu, din cauza unei neînţelegeri cu noul director d. Maximilian, n'a mai fost angajat.

Eri a încetat subit din vieaţă M. Scherzer, directorul orfelinatului Neuschotz.

Era în vrîstă de 65 de ani.

Direcţia generală a serviciului Sanitar, a invitat serviciul sanitar local de a supraveghea ca droguiştii să se conformeze întocmai legei sanitare.

Consiliul de higienă al oraşului va fi convocat în cursul acestei septămîni. La ordinea zilei sunt mai multe chestiuni interesante.

Luni 24 c. ora 4 jum. p. m. a avut loc la Liceul militar din Iaşi producţiunea elevilor acestei şcoli în marea sală de gimnastică.

A luat parte la această producţiune şi d. Pelecier, generalul francez, care a ţinut conferinţă asupra soldatului francez în Aula Universităţii.

La orele 4 jum. a apărut generalul Pelecier, om de statură înaltă cu părul mic şi alb, faţa rasă şi cu mustecioara mică şi albă; generalul în mers aligneşte puţin. D-sa era însoţit de comandantul şi directorul Liceului Militar d. colonel Broşteanu In momentul cînd au fost în curtea şcoalei, au fost primiţi cu urale şi în suntele muzicei, iar fotograful Weis a luat instantaneea generalului Pélecier—grup.

In sala de gimnastică generalul vădit emoţionat a privit cu nesaţiu jocurile şi exerciţiile gimnastice executate de elevii liceului militar; jocuri executate cu bastoanele, exerciţii de scrimă cu floreta şi cu sabia sub conducerea d-lui Babeş, apoi exerciţii de gimnastică suedeză în aer liber şi la aparate sub conducerea d-lui Bucovineanu.

La sfîrşit elevul şcoalei Văsescu a recitat în limba franceză cu o pricepere deosebită în mănuirea limbei franceze, *Le Drapeau.*

Au luat parte numeroşi cetăţeni ai Iaşului.

Diverse.— In hotarul comunelor Buznea şi Gîrbăeşti s'a găsit cadavrul unui individ necunoscut, în etate cam de 50 de ani.

Un profund mister pluteşte în jurul acestei descoperiri sinistre.

Parchetul a fost anunţat şi, cu toate cercetările active, încă nu s'a putut stabili nimic.

— Un foc, provenit de la coşul sobei a distrus casa locuitorului Zaharia Cobzaru din Lungani.

Pagubele sînt de cîteva sute de lei.

— Au fost ridicate măsurile sanitare prevăzute în contra invaziei holerei din oraşul Constantinopole.

— D. Lazăr Panaitescu a fost numit regizor al moşiei statului Mînzăteşti — Tălfăeşti, în locul d-lui N. Stamatiu lasat în disponibilitate.

— D-na Maria Dimitriu, actuală moaşă asistentă, a fost înaintată pe ziua de 1 Aprilie a. c. în funcţiunea de moaşă directoară la institutul Grigorian din localitate, în locul d-nei Natalia Stroescu care şi-a regulat drepturile la pensiune, iar d-ra Eugenia P. Antoneanu a fost numită moaşă asistentă în locul d-nei Dimitriu.

— Azi la orele 10 jum., dim. servitorul Nechita Constantin din serviciul d. Papana, fiind trimes calare de la moara Diamant spre a aduce de acasă de la stăpîn o şea, în strada C. Negri calul speriindu-se, a cabrat cu picioarele de dinainte, aruncind jos pe numitul servitor. Acesta prin cădere şi-a rupt piciorul drept. Imediat a fost transportat cu o trăsură de piaţă la spitalul Sf. Spiridon, unde a fost internat în secţia d. dr. Jianu.

Astă-seară Mercuri 26 Martie cinematograful Pathé-Frères dinsala Circului Sidoli, reprezintă: Originalul şi adevăratul film *„Viaţa lui Isus".*

Casa pariziană Pathé-Frères celebră în lumea întreagă, cea dintâi şi cea mai mare în domeniul artei cinematografice, reconstituind pînă acum cele mai principale legende biblice ale vechiului testament, va redă astăzi o icoană vie a noului testament prin grandiosul film „Viaţa lui Isus". Inscenată cu cea mai mare fidelitate şi respect după textele scrierilor sfinte, această impunătoare, majestuoasă şi sacră desfăşurare, reconstituită în regiunile şi locurile indicate de textele „Evangheliştilor", ne va prezintă toate fazele vieţei Marelui Apostol: naşterea, viaţa publică şi minunile, moartea şi învierea.

O muncă titanică a fost depusă de casa Pathé-Frères pentru a redà cu atîta adevăr şi splendoare această ilustraţie însufleţită a sfintelor Evanghelii.

Uriaşa reconstituire, care întrece în artă şi splendoare, absolut totul arătat pînă azi de cinematograf, rulează peste 2 ore cuprinzînd 6 acte mari (în culori). E singura reconstituire care realizează ultimul cuvînt al perfecţiei.

Executarea acestei opere de artă a costat peste 500.000 lei. Filmul acesta a fost aratat la Bucureşti, la Cinema «Clasic» peste 200 ori fără întrerupere, record neatins pînă azi de nici un film. La această desfăşurare a asistat şi I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei.

Intreaga desfăşurare va fi însoţită de muzică ecleziastică, clasică şi modernă (Gounod, Adam, Saint-Saens, Beethoven etc.) şi în orchestră vor preponderà suavele sunete ale orgei, special trimisă de direcţiunea casei centrale pariziane.

Aceste reprezentaţii sunt adevărate serbări

Mîne Joi pentru ultima oară «Viaţa lui Isus». matineu la 4 ore şi reprezentaţie serală la 9 ore.

Elevii cursului superior de la Liceul Naţional conduşi de către d. profesor de matematici V. Teodoreanu, vor părăsi Vineri dimineaţă Iaşul, pentru a vizita în timpul vacanţei de Paşti oraşele cele mai frumoase din Italia.

La această frumoasă escursie vor lua parte un mare număr de profesori precum şi foarte multe persoane particulare.

Prefectura Judeţului Iaşi

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa amatorilor că la 15 Aprilie a. c. oara 11 a. m. se va ţine licitaţie publică la Casa Şcoalelor şi la Prefectura Judeţului Iaşi pentru construirea a 15 noi localuri de şcoli rurale în satele: Alexandru Cel Bun, Andrieşeni, Trifeşti, Cristeşti, Băiceni, Valea-Oilor, Zmău, Leţcani, Dorobanţu, Chişăreni, Păun, Rusenii-Vechi şi Dumbrava, toate în valoare de cîte 25000 lei iar un local, la şcoala normală „Vasile Lupu" Iaşi, în valoare de 35000 lei.

Devizele se pot vedea în fie-care zi de lucru la casa Şcoalelor şi la Prefectura Judeţului Iaşi (serv. Jud).

Prefect, P. Fîntînaru

Secretar Consiliului, V. Farra

O nouă lovitură Iaşului

— Tribunalul Tutova trecnt Curţei de Galaţi —

Ceea ce am prevăzut s'a realizat parte. Camera a votat ieri trece- a judeţului Tutova în circumscrip- Curţei de Galaţi.

D. ministru de justiţie a găsit iar că d. Mărzescu, care se opunea această trecere, apără o cauză ne- eaptă. *Fericit ministru! Fericită ră! Cauză nedreaptă cînd te opui o măsură care însamnă încă o vitură la adresa oropsitului Iaşi.*

*

In întrunirea de ieri a avocaţilor, în ma discuţiunilor urmate, s'a adresat rmătoarele telegrame:

Domnului Ministru de Justiţie
Bucureşti

Legea de retrocedarea tribunalului de utova Curţei de Apel din Galaţi lovind dînc interesele economice şi în viaţa ju- dică a Iaşilor, Corpul avocaţilor din Iaşi truniţi astăzi în adunare plenară, vă pagă cu stăruinţă să reveniţi asupra a- estui punct.

In numele Corpului de avocaţi; V. Sculy, h. Cristofor, L. Antoniu, V. Iamandi, C. oma.

*

Domnului C. Stere
Camera Deputaţilor
Bucureşti

Cu copie d-lor deputaţi, Gh. Mîrzescu, . Grecianu, X. Eraclide, Gr. Iamandi, t. Gheorghiu, Gh. Costandachi, Gr. Di- itrescu, M. Carp, Th. Vasiliu şi A. Cuza.

Vă rugăm a susţine cu toată energia ă nu se aducă jignire Iaşilor prin trece- ea tribunalului Tutova la Curtea de alaţi.

In numele adunărei avocaţilor: V. culy, Gh. Cristofor, L. Antoniu, V. Ia- andi, C. Toma.

*

Camera Deputaţilor
Bucureşti

Vă rugăm a respinge proectul de trecerea tribunalului Tutova la Curtea de Galaţi, spre a nu se aduce o lovire gravă intereselor economice şi vieţei juridice a Iaşilor.

In numele adunărei avocaţilor:
V. Sculy, L. Antoniu, Gh. Gristofor, V. Iamandi, C. Toma.

*

Decanatul corpului de avocaţi a primit în cursul nopţei următoarea telegramă:

D-lui Lascar Antoniu, avocat
Iaşi

Mi-am pus toată energia şi influenţa alăturea de colegii mei din Iaşi pentru a împedeca trecerea Tutovei la Galaţi. Veţi înţelege uşor că succesul nu putea fi de partea noastră cînd primul preşedinte al Curţei de Apel din Iaşi a asigurat prin adresă pe ministru că luind Tutova, Curtea de Iaşi n'ar suferi simţitor.

Mărzescu

*

Cu privire la raportul despre care menţionează telegrama d-lui Mărzescu de mai sus, iată cîte-va lămuriri din isvor competinte:

Primul preşedinte al Curţei de Apel a primit o adresă, pe vremea cînd ministru de justiţie era d. Mişu Cantacuzino, prin care este rugat a-şi da avizul cu privire la trecerea judeţului Tutova la circumscripţia Curţei de Galaţi, întru cît fiind vorba de crearea unei noi Curţi de Apel la Constanţa, în spiritul ministrului este de a lua judeţul Tutova de la Curtea de Iaşi şi al da Curţei de Galaţi.

La această adresă d. prim preşedinte al Curţei de Apel din Iaşi a răspuns că Curtea de Apel din Iaşi nu s'ar resimţi de o atare trecere de judeţ întru cît, în cursul unui an, acest judeţ nu furnizează Curţei, în termen mediu nici macar 100 de apeluri corecţionale, comerciale şt civile.

De acest raport s'a servit acum d. Victor Antonescu, pentru ca să justifice proectul de lege votat eri de Cameră şi prin care se aduce o nouă lovitură Iaşului.

ULTIME INFORMAŢII

Pentru a se putea echilibra budgetul atît de încărcat, minis- erul de finanţe a dat ordin per- eptorilor să încaseze, în cursul cestei luni, toate dările.

Ţaranii s'au alarmat, întru cît rmează a li se lua banii tocmai cum cînd încep muncile agricole şi în ajunul serbătorilor.

Agitaţia în germene, va creşte neîndoios dacă „marii reforma- tori" vor continua a arăta astfel dragostea lor mare ce au pentru ţărani.

Amicul nostru d. Teodor Ia- mandi, senator de Tutova, a pro- nunţat în şedinţa de eri a Sena- tului o foarte interesantă cuvînta- re în chestia revizuirei.

D-sa a făcut o contribuţie fru- moasă la cercetarea problemei re- formelor şi ne vom face o plăcere de a spicui din acest interesant discurs atunci când va apărea în Monitor.

Zilele acestea d. Szeculici, di- rectorul societăţii de asigurare **Dacia-Romania**, *împlinind 40 ani de ac- tivitate neîntreruptă la directoratul sus zisei societăţi, consiliul de admi- nistraţie i-a oferit o gratificaţie de trei sute de mii de lei.*

D. Szeculici, a refuzat însă şi a cerut consiliului, dacă e vorba să se comemorrze aceşti 40 de ani de acti- vitate, ca să se facă în senzul casă se dea leafă dublă pe această lună tuturor funcţionarilor societăţii.

Liberalii şi creditul de 425 mi- lioane.—*Se ştie campania dusă de li- berali prin presă şi parlament, în ce priveşte creditul de 425 milioane, cerut şi obţinut de d. Al. A. Badareu pentru C. F. R. Se ştie că d. Vintilă Brăteanu în cameră, şi chiar d. Ionel Brătianu în Senat a declarat că această lege nu va putea fi menţinută. D. Badareu, foarte senin, a respuns atuncea că ie absolut sigur că legea va fi aplicată în tocmai de către liberali şi perfectă dreptate a avut d. Badareu*

Dovadă declaraţia următoare făcută la Cameră de către titularul actual de la departamentul lucrărilor publice, drept respuns la o întrebare a d-lui G. G. Mîrzescu, deputat la Iaşi, reproducem după Monitorul Oficial: D-lor deputaţi, cre- ditul de 425 milioane, iar nu 450 cum spunea d. Mîrzescu, a fost votat în se- siunea trecută de către Parlament. *Acest credit e destinat ca să completeze reţeaua noastră de căi ferate, şi în acelaş timp să amelioreze actuala reţea de căi fe- rate.* **Cum însă acest credit nu se poate cheltui într'un singur an, a- tît predecesorul meu cît şi eu, l'am împărţit, spre a se cheltui în 7 ani In fie care an, vom cheltui între 60—70 milioane, iar pentru anul acesta s'a destinat o sumă de 80 milioane.** Suma care are să se chelt- uiască anul acesta, este destinată la lu- crările cele mai importante, acelea despre cari vorbea d. Mîrzescu. Mai întîiu, pen- tru materialul rulant sunt prevăzute 33 milioane din creditul de 425 milioane. A- nul acesta se va cheltui 18 milioane, şi înţelegeţi că această cheltuială e absolut necesară, fiind dat lipsa completă de va- goane şi locomotive. E suficient să vă spun că din parcul de 16 mii şi ceva de vagoane de marfă, avem aproape 6.000 stricate, şi ce e mai grav, din acestea abia se repară în ateliere, 3.000 iar ce- lelalte stau afară din ateliere, şi nu se pot repara. Acelaş lucru, în ceea ce pri- veşte locomotivele: din 800 avem 200 stricate cari se repară şi sunt 40 cari aş- teaptă să le vie rîndul ca să fie reparate. Vedeţi, deci în ce stare ne găsim, aşa că din creditul de 425 milioane, partea a- ferentă pentru acesta, e bine venită, şi am comandat un mare număr de vagoa- ne şi locomotive. Acelaş lucru la ateliere

O conferinţă despre Romînia. —*Distinsul conferenţiar francez, G. La- cour-Gayet, reîntors la Paris din călă- toria în ţara noastră, a ţinut la Paris o conferinţă la cercul Foyer, sub preşi- denţia d-lui Paul Deschanel, intitulată* „La fraţii noştri din Romînia".

D. Lacour-Gayet, între altele, a spus:

„Prezenţa în ceasul de faţă în Ro- mînia a cercului Foyer, este un ca- pitol mai mult de adăogat unei vechi povestiri, al cărei titlu general ar pu- tea fi: «Influenţa intelectuală a Fran- ţei în Romînia». In lecţiile atît de remarcabile pe care le-a făcut în 1908 la colegiul de Franţa şi pe care le-a reunit sub acest titlu: Romînii, *emi- nentul meu confrate d. Xenopol n'a neglijat să atingă acest interesant subiect".*

Mai departe, d. Lacour-Gayet spune:

«Un semn de o excepţională cinste i-a fost făcută conferenţiarului de faţă. M. S. Regele Carol a binevoit a-i acorda o audienţă; această audienţă a durat o oră şi trei sferturi. Regele m'a primit în biblioteca sa, în mijlocul cărţilor. De cîte lucruri mi-a făcut onoarea să mă întreţie în această audienţă, care nu mi-a părut de cît de-o oră cel mult! Regele mi-a vorbit de mai mulţi din confraţii mei, de ultimele publicaţii ale scriitorilor noştri, în special de lucrările lor istorice, pentru care am văzut că a- vea o predilecţie particulară.

«M'a întreţinut în urmă de marile chestiuni cari ocupă în acest moment pe guvernul romîn, despre pacea dela Bucu- reşti, despre rolul pe care l-a avut d-l Take Ionescu. despre raporturile actuale ale Rominiei cu diversele state balca- nice...»

Arătăm în altă parte, că adminis- traţia comunală, pentru a putea echili- bra budgetul, a suprimat postul de 'in- giner inspector al conductei de apă ce-l ocupă d. inginer Ionescu.

Chestia însă nu se va tranşa au atîta uşurinţă.

In adevăr suntem informaţi, că d. Tancret Constantinescu, inginerul care a condus lucrările pentru alimentarea o- raşului cu apă, a intervenit direct pe pe lîngă d. Brătianu, cerînd menţinerea d-lui Ionescu.

Iresponzabilul de la direcţia gene- rală a serviciului sanitar a mai luat o măsură menită să-i caracterizeze pe de- plin mentalitatea

Elevii şcoalei de agenţi sanitari din localitate, au fost trimişi prin judeţ pen- tru combaterea epidemiilor.

Pentru plata transportului şi întreţi- nerei li s'a acordat cîte un leu pe zi.

Intrebăm: îşi dă seama doctorul Sion de ceia ce face?

Universitare.— Colegiul Univer- sitar a fost convocat astăzi la ora 5 p. m. pentru a se consfătui asupra măsurilor ce trebuesc luate de urgenţă, ca înbu- nătăţirile necesare Universităţii, formulate de facultăţi şi înaintate Ministrului Ins- trucţiunei Publice, să fie satisfăcute.

— Ministerul instrucţiunei publice a comunicat azi rectoratului confirmarea d-lui Alex. Popovici ca delegat al facul- tăţii de ştiinţi în senatul universitar, pe un period de 2 ani, în locul d. Anastase Obreja, numit inspector.

— Studenţii universitari, cari şi-au propus vizitarea Constantinopolei şi Adria- nopolei, vor pleca din Iaşi Sîmbătă 29 Martie.

Studenţii vor fi însoţiţi de mai mulţi d-nii profesori universitari.

— Studenţii facultăţii de litere, îm- preună cu d. profesor Oreste Tafrali, vor pleca în ziua de 28 Martie la Cerna- Voda spre a vizita ruinele descoperite la Asciopolis, Adam-Clisi, etc.

— Se aduce la cunoştinţa generală că Biblioteca Centrală va fi deschisă în tot timpul vacanţei, afară de cele trei zile de Paşti.

In noaptea de luni spre Marţi un incendiu a isbucnit la stoleria din strada Crucei No. 32. Focul s'a transmis apoi la o casă din vecinătate.

Poliţia cercetează cauza incendiului.

O dispoziţie a serviciului sanitar impune farmaciştilor de a fi mai riguroşi în vînzarea eterului, de oare ce unii fac abuz de acest medicament.

Judiciare.—Curtea de apel s. 2 a condamnat pe D. Antohi la 15 zile închi- soare pentru bancrută şi îl achită pentru abuz de încredere.

— Aceiaşi curte condamnă pe Gr. T. Axinte la 1 an iuchisoare corecţională pentru atentat la pudoare cu violenţă.

— Avram Haşca a fost achitat de cur- tea de apel s. 2 pentru denunţare ca- lomnioasă.

— Avram Reisman a fost achitat de aceiaşi curte pentru abuz de încredere.

— Camera de punere sub acuzare a respins apelul făcut de Gavril Bordeanu şi Al. Dobrea, confirmînd atît jurnalul trib. s. 2 cît şi mandatul de arestare pen- tru complicitate de furt şi tăinuire.

— Apelul inculpatului I. Pandelescu a fost respins de către camera de punere sub acuzare, care a confirmat mandatul de arestare a cab. .I, pentru omor prin imprudenţă.

— Curtea de apel s. I a achitat pe N. Frasa zis Ochişor pentru atentat la pu- doare, dispunînd eliberarea numitului din inchisoare.

— Pentru timpul vacanţei de sărbători la ambele curţi de apel din Iaşi a rămaş preşedinte d. consilier Erbiceanu Vespa- sian, iar ca grefier d. Alex. Vasiliu, aju- tor de grefă la s. II.

— In procesul privitor la revendicarea moşiei Spinoasa, trib. s. 3 s'a pronunţat respingînd toate apărările statului cari e- rau fine de neprimire a acţiunei şi reţinînd afacerea în fond, s'a ivit divergenţa a- supra chestiunei de a se şti dacă moşte- nitorii pot purta acţiunea pentru totalitate (soluţia d-lui jude Gorgos) sau numai pentru partea proprie a Smerandei Coroi (soluţia d-lui jude Buşllă).

Banca Moldova

— SOCIETATE ANONIMA —

Capital 3.000.000.—
Varsat **2.000.000.**—Rezerve **400.000**

Inchiriază în tezaurul ei pe timp de 3,6 şi 12 luni compartimente de oţel de diferite, dimensiuni pentru păstrarea de bijuterii, documente şi ori ce obiecte pre- ţioase în schimbul unei chirii variînd între 20 şi 40 lei anual. Tezaurul se poate vizita ori cînd.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

O dispoziţie a d-lui Morţun

Bucureşti. — D. Morţun, ministru de interne, a telegrafiat azi administraţiei comunale, cerînd să se menţie postul ce-l ocupă d. inginer Ionescu, în serviciul apelor.

Incidentele din Camera

Bucureşti.—Eri, la Cameră, după ce s'a votat proectul de lege, prin care Tri- bunalul de Tutova se deslipeşte de la circumpscripţia Curţei de Apel din Iaşi, o vie altercaţie a avut loc între d-nii Victor Antonescu, ministru de justiţie şi Georgel Mărzescu, deputat de Iaşi.

Ministrul de justiţie a fost foatre a- gresiv faţă de deputatul iaşan.

Budgetul general

Bucureşti.—D. Saita. a fost ales ra- portor pentru budgetul ministerului de finanţe.

D. Vintilă Brătianu a fost ales ra- portor general al budgetului Statului.

Agitaţia din Buda-Pesta

Buda-Pesta.—Studenţimea maghiară s'a alarmat de telegrama trimisă ligei culturale din Bucureşti de către studen- ţii romîni la Cluj.

Studenţii maghiari agită ideia unei anchete în această privinţă.

Catarau n'a fost prins

Buda-Pesta.—Zvonurile des- pre prinderea lui Cătărău la Ueskub nu se adeveresc.

Totul n'a fost de cît o eroare a unor jandarmi.

Prinderea lui Chirilov

Budapesta.—Se afirmă că Kirilof complicele lui Cătărău a fost prins la Sofia.

Mai mulţi agenţi de poliţie au plecat la Sofia, pentru veracitatea ştirei.

Falşul de la Ocnele Mari

Bucureşti. — La închisoarea de la Oc- nele Mari, s'a descoperit un fals prin care se frustrează statul de 12,000 lei.

D. Dimitriu, noul director al penite- nciarului local, verificînd scriptele, găsi o neregulă cu privire la o depunere.

Cercetîndu-se apoi la Casa de Depu- neri se descoperi frauda.

Parchetul a fost sezizat.

Azi diractorul general al închisorilor a plecat la Ocnele Mari.

Credit pentru armata

Sofia.—Guvernul bulgar a depus un proect pentru acordarea unui credit de 30 milioane pentru armată.

Greva generala din Italia

Roma.—Greva generală a fost amînată, faţă cu declaraţiunile guvernului că va căuta să aducă o sumă de imbunătăţiri în situaţia muncitorilor.

De la Camera

Bucureşti.—Camera.—La deschiderea şedinţei, d. Ferechide atrage atenţiunea d-lui Cuza, că în afară de revizuirea, budgetele, Camera mai are de votat şi proectul de organizarea noului teritoiu, şi deci îl roagă să se rezume în cuvîn- tarea d-sale.

D. A. C. Cuza, îşi continuă discursul.

*

In şedinţa de eri şi în legătură cu ches- tia exproprierei pe cînd d. Cuza vorbea a fost întrerupt de către d. Trancu, care-i zise:

— Uitaţi d-le Cuza, că mai sunt şi ex- proprieri literare.

D. Culoglu: — La ce voiţi să faceţi aluzie?

D. Trancu:—Fac aluzie la procesul de plagiat între d-nii Cuza şi Socor.

D. Cuza n'a respuns.

Pentru-Contra

Bucureşti.— „Adevărul" de azi, ocupîn- du-se de intreruperile ce se adresează d-lui Cuza, cu privire la declaraţia făcută că e pentru contra, zice:

— „D. A. C. Cuza, fiind ales şi de libe- rali şi de Conservatori, e firesc să fie pentru unii şi contra cu alţii.

Reforma Impozitelor

Bucureşti.—Faţă cu greutatea echili- brărei budgetului guvernul liberal pro- ectează să aducă la ordinea zilei refor- ma impozitelor, astfel cum a preconi- zat-o d. Costinescu, în ultima guvernare liberală.

Se ştie că atunci Brătenii s'au opus la această reformă, de astă dată ei consimt la realizarea ei, şi d. Vintilă Brăteanu în raportul său va arata că e unica măsură peutru a spori veniturile statului.

Epitropia Generală
a
Casei spitalelor şi ospiciilor Sft. Spiridon Iaşi

Aduce la cunoştinţă că, în ziua de 12 Aprilie a. c. orele 3—5 p. m. se va ţine în camera acestei Epitropii, licitaţie publi- că prin oferte sigilate pentru aprovizio- narea cantităţei aproximativ a 2000 li- truri alcohol rectificat de 96° şi aproxi- mativ a 6000 litruri alcohol denaturat, necesare depoului farmaciei centrale pe timp de un an.

Licitaţia se va ţine conform Art. 72—83 din legea contabilităţei generale a sta- tului.

Concurenţii pentru a fi admişi la licita- ţie vor trebui să depue o garanţie pro- vizorie în sumă de 1000 lei în efecte pu- blice sau numerar.

Ori ce informaţiune şi condiţiunele se pot vedea şi lua in ori ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei serviciului Adminis- trativ.

Curatoriul Orfelinatului Neuschotz cu adîncă mîhnire face cunoscut greaua pier- dere ce a suferit Institutul prin încetarea prematură din viaţă a merituosului său director

Moise Scherzer

căruia multe generaţii de orfani-absolvenţi i datoresc îngrijita lor educaţiune.

Ceremonia funebră a avut loc Mercuri 26 Martie 1914, orele 4 p. m., la Cimi- tirul Israelit.

In numele Curatoriului
Dr. H. Burstin, Vice-Preşedinte.
Salomon Rappaport.
Salomon Hornstein, Controlor.
Iosef Getzler.
I. Machlovici.
Arnold Kasner, Casier.
Ieschiwa Cohos, Secretar.

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespon- denţa,* **latină,** *matematecile, curs primar şi secundar.*

Meditez în special elevi care **se pre- pară în particular** *pentru a trece e- xamenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*

Seara de la 7—11 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi, cu 10 lei lunar.

V. EMIL profesor.
Str Sf. Teodor 36 (în curte)

Un automobil „Napir"

18 | 24 cai putere cumparat de d. Ste- fan Negruzzi cu 18,000 lei, se vinde foarte eften.

Automobilul în stare perfectă se poa- te vedea în strada Păcurari 150, la d. Lorezz Sizou.

Pari pentru vie, *de ste- jar, ciopiţi ascuţiţi ambele capete, de vînzare.*

A se adresa **Pădurea Popricani,** *ud. Iaşi.*

De închiriat *4 odăl, bucă tărie, odae de servitor, apă, lumină electrică strada Sf. Sava 8.*

A se adresa D-nei Vlaicu, str. Cuza- Vodă 32.

Se caută ucenici

pentru branşa cioplitoriei în piatră avînd etatea de 14 ani şi cu 4 clase priuare. Pentru condiţiuni la

FRITZ FAIRING
Iaşi, Strada Eternităţii, **18**

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER"

IAŞI — Strada Ştefan cel Mare No. 4. —

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sfîntelor Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** incepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

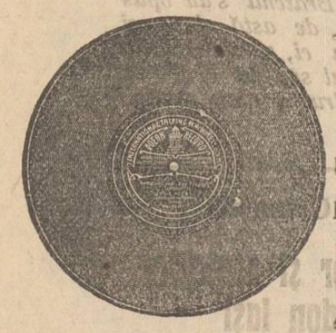

Asemenea a primit **25,000** plăci, incepînd de la **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu"**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca

Carusso, Tita Rufo, Tamgua etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fier** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES GALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA" BUCUREŞTI

contra

NEVRALGIILOR

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucid și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămâcuit, *Migrenele, Cefaleea, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* care *resistă* la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *care se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decrelul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România **Lei 7,781,500**

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Intacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 168
(fostă strada de Sus)

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZIMEU No. 8

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi asoptice. Sală de sterilizare cu aparatele cele mai noui. Instrumentar irreproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Gynecologie şi Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, anchilozele etc. etc.

Farmacie. Sală specială. Maşă diplomată la permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

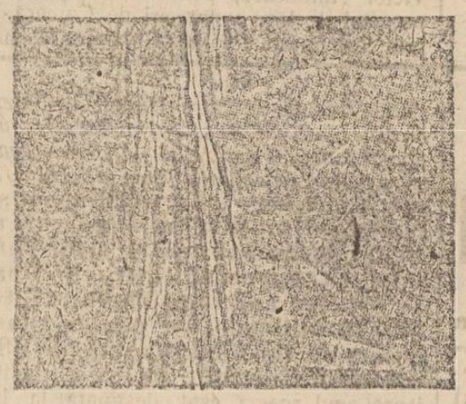

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *reglementarile.* Se fac *analise* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 8

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi coriferii marilor teatre **din Paris, Berlin, Kopenhaga,** Viena, Roma, Milano, etc. ca: **Sarah Bernhardt, Jane Hading,** Etiévant, Alexandre, Robinne, **Wiehé, Psylander, Henny Porten,** Asta Nielsen, Max Linder, **Prince, etc, etc.**

Dreptul **de exclusivitate** a tuturor filmelor Pathé e **concesionat numai filialei din Iaşi** (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de **privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.**

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni **prin cele mai pitoreşti regiuni din** întregul univers.—Toate **sporturile moderne.—Vulgarizarea** idustriilor.—Manevrele armatelor **pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile** descoperiri.—Pathé-Journal **şi Eclair Journal, ziarele însufleţite** care ne arată în **fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată etc. etc.**

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, **cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.**

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL"

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul"
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale:

„OPINIA"

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirea

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner. strada Gheorghe No. 17 Mârzescu

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni » 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2139 - Vineri 28 Martie 1914

MINISTRU PAMFLETAR

Ministrul de finanţe a depus pe biroul Camerei proectul de budget general al Statului pentru exerciţiul 1914—1915.

Totalul cheltuelilor, care a fost evaluat pentru exerciţiul în curs, la 536,300,300 lei, în cifre rotunde, a fost prezintat cu 598,730,000, accentuînd astfel un spor la cheltueli de 62,430,000 în raport cu cele prevăzute la budgetul 1913—1914.

Această augmentare va fi acoperită prin resursele provenind din impositele astăzi în vigoare, căci ministrul de finanţe declară că guvernul nu proectează nici un nou imposit. Trebue notat că d. Emil Costinescu pare a fi cu totul uitat proectul seu cu privire la reforma impositelor.

Cele 63,160,141 franci acordate în plus la budgetul pe exerciţiul viitor, sunt repartizate, la diversele ministere, după cum urmează:

Ministerul de război	16,228,995
» de finanţe	12,834,989
» Instr. şi culte	7,854,026
» de Interne	11,125,064
» Lucrări publice	8,611,205
» Justiţiei	3,436,335
» Domenii	2,463,334
» Industrie şi Comerţ	288,089
» Afacerilor streine	230,074
Consiliul de miniştri	7,930
	63,160,141

La această sumă mai trebuie de adăugat şţ cele 3,120,231 lei pentru acoperirea creditelor suplimentare şi extraordinare, şi cu chipul acesta sarcinele exerciţiului viitor vor fi de 598,732,900 de lei.

Asupra modului cum este alcătuit acest budget, vom reveni pe larg căci el oglindeşte fondul sufletesc real al diriguirei liberale faţă de clasele producătoare.

Pentru astăzi, cîteva cuvinte numai asupra Expunerei de motive — care, departe de a fi opera unui ministru, este opera unui pamfletar, pur şi simplu.

Pentru a putea face încriminări, d. Costinescu afirmă cu ştiinţă lucruri neexacte, se preface a nu şti interpretarea justă a lucrurilor şi denaturează o operă legislativă şi administrativă.

O pildă: d. Costinescu critică noile poveri budgetare datorite aplicaţiunei legilor judecătoreşti, creări de catedre etc.

Acelaşi d. Costinescu inscrie în budget, pentru suplimente de plată, 8,600,000 lei cu indicaţia lămurită, că această alocaţiune nu va servi de cît pentru acoperirea cheltuelilor pe timp de şase luni.

Ministrul se plînge de enorma povară budgetară de un miliard lasată de predecesorii sei, dar uită să adauge că aceste credite sunt repartizate spre a fi cheltuite, în proporţii egale, pe timp de 7—8 ani şi numai în limitele în care veniturile budgetare vor permite. Acelaşi d. Costinescu uită să spuie, sau se face a uita să spue că o mare parte din aceste credite nu este imputabilă şi n'a fost imputată de cît escedentelor budgetare, care deci nu necesită plata de anuităţi.

Expunerea de motive este un amestec de iezuitism şi de pamfletism; ea nu şade bine nici situaţiunei pe care o ocupă d. Costinescu şi nici vrîstei la care a fost scrisă, vrîsta care presupune cumînţenie şi cumpătare.

Dar n'am terminat.

POLITICE

Guvernul a vorbit!

Prin glasul d-lui Emil Costinescu guvernul a dat ieri lămurirele, în parte cel puţin, în privinţa modalităţei în care înţelege să se facă expropierea.

Nu este admisibil ca ministrul de finanţe să fi făcut atari declaraţii fără a nu fi luat în prealabil avizul şefului—guvernului.

Considerîndu-le dar ca atare, relevăm întâi că lămuririle date confirmă în totul informaţiile date de noi cu privire la modalităţile în care va fi realizată reforma expropierei.

In al doilea loc, că ele însemnează pe de o parte o recunoaştere a justelor cereri ale susţinerilor partidului conservator-democrat şi că va urma o stare liniştitoare în ce priveşte piaţa economică şi financiară.

Expropierea nu va fi decît o sancţiune. Ia nu se va face decît de la o întindere de 1000 ha. în sus.

Preţul va fi acel calculat după puterea de producere a ţaranului. Se va face prin justiţie şi treptat, în limita mijloacelor şi cu rolul de intermediator al statului.

Este absolut sigur că declaraţiile d-lui Costinescu vor fi prilejul unor mari tulburări interne în partidul liberal. Nu avem obiceiul a face profeţii. Cu toate acestea, afirmăm că din acest moment liniştea lăuntrică a partidului liberal a fost aruncată sorţii. De fapt, nota cu conspiraţia augurilor din discursul d lui Stere a fost îndreptată mai cu seamă contra d-lui Costinescu pe care generoşii îl acuză că ar voi să dea o formă anodină reformelor. Astăzi, cînd modul de a vedea al d-lui Costinescu a triumfat, nu se poate ca acei ce preconizează reforme radicale să fie mulţumiţi.

Se va vedea în curînd că susţinerile noastre sînt juste.

Mici Polemici

In urma probelor de stil şi gramatică date de cercul de studii al conservatorilor puri din Capitală, d. Mihail Negruzzi s'a oferit ca profesor pentru respectivele obiecte. Pe lîngă stil, va preda şi stiletul, operînd asupra d-lui Stilian Popescu.

*

De ce ţine d. Cuza aşa de mult la genul întreruperilor parlamentare?

Pentru că a fost întrerupt 20 de ani de la plăcerile deputăţeşti.

*

„Acţiunea noastră — a zis fundatorul cercului de studii conservatoare — va fi o acţiune in futurum*".*

...Curat futurişti!

*

Din cuvîntarea d-lui Marghiloman la „Cerc":

„Veţi lăsa pe alţii să dizerteze asupra..."

In 1877 n'a aşteptat ca să dezerteze alţii, ci a dat bir cu fugiţii.

*

In „Evenimentul" anunţă cineva că are de zînzanie o sută de roabe.

Conservator pur, ziarul este pentru menţinerea robiei.

*

Una mie de ceferişti nemulţumiţi s'au prezentat dăunăzi la Cameră ca să protesteze.

Cu toată reclama ce-şi face, d-rul Anghelescu a deraiat cu îmbunătăţirile.

*

Ce este ukazul rus pentru stîrpirea beţiei?

— O beţie de cuvinte!

*

Intre „Mişcarea" d-lui Mîrzescu şi d. Cuza nu mai ieau sfîrşit tachinările.

...Qui s'aime, se taquine!

*

„Facla" zugrăvia, mai eri, pe d. P. P. Carp sub forma unui rac.

Ca să displacă „Faclei", a trebuit mai curînd să ajungă să...rac.

*

Au trecut recrutările.

...D. Stroja a redevenit poet la „Evenimentul".

*

Un şoarece aprins cu gaz, a dat foc unei case.

...Preferaţi apa clocotită — focului uscat, cînd stîrpiţi şoarecii!

O afirmaţie... „falşă şi absurdă"

In argot-ul unei anumite clase sociale e o vorbă obişnuită, o vorbă ce-o auzi de cel puţin de-o duzină de ori pe ceas... „mai las-o..."

E-o vorbă banală, stupidă chiar,—dar care prinde, cînd o dai ca o ripostă unei afirmă-i de acelaş nivel de concepere.

Ei bine, vorba aceasta e tot ce poţi opune frazeologiei gazetăreşti a unei coloane şi jumătate din „fondul" de Marţi al ziarului „Conservatorul".

Se zice că toată „discuţia" înjghebată de ziarele protivnice în jurul opunerei la reforme a partidului conservator ar fi—pur şi simplu—„falşă şi absurdă",—iar aceasta pe temeiul că partidul conservator nu s'ar fi opus nici odată lor,—*principiului* în sine, ci doar metodei,—şi deci că, în fond, n'ar fi un confiict de „fond" ci unul de „formă"—Departe ca discuţia iscată de noi să fie „falşă şi absurdă",—tocmai afirmaţiunea ziarului „Conservatorul" este astfel.

E falşă această afirmaţiune pentru că cele ce discutăm noi în chip atît de obiectiv, nu erau de cît realităţi luate de pe tărîmul ultimelor lupte, date în jurul revizuirei Constituţiei. Deci temeiurile noastre erau nu închipuiri ci cele mai pipăite realităţi.

In al doilea loc e o afirmaţie absurdă întru cît fie prin vot, fie prin abţineri la acest vot, fie prin discursuri parlamentare sau prin presă, toată suflarea conservatoare a fost protivnică şi reformei electorale şi dacă nu pe de-antregul, cel puţin în parte reformei agrare.

Dacă astăzi tonul se schimbă, neîndoios că şi muzica va fi alta. Dacă îngustimea vederilor conservatoare începe a-şi lărgi cuprinsurile, pînă în a se pătrunde de justeţa reformelor întreprinse de liberali şi îndreptăţite de noi,—nu e vina noastră şi nu putem răspunde de lupta trecută.

Cel mult ne putem bucura şi vom fi foarte fericiţi în ziua în care vom vedea spiritele conservatoare intrate în fagaşul raţiunei şi al bunului simţ.

Pînă atunci, toată poliloghia ziarului „Conservatorul" va rămîne o afirmaţie şi „falşă şi absurdă".

Dinu.

Ingrijiri pentru copiii sărmani

S'a luat iniţiativa foarte lăudabilă a protecţiei copilului în prima copilărie şi deşteptarea mamei—numai la ţară—de către un comitet sub înaltul patronaj al A. S. R. Principesa Maria.

Sigur că aceasta va opri marea mortalitate a copiilor mici şi va asigura o creştere însemnată a populaţiei şi generaţiei mai sănătoase şi mai vrednice de muncă....

Sunt însă şi prin oraşe atîtea familii sarace, care nu sunt în stare să deie o mîncare mai hrănitoare copiilor. Vezi în şcoli, mai ales în cele primare atîţia copii slabi, anemici, care sigur că viu dimineaţa la şcoală nemîncaţi sau chiar de au mîncat, D-zeu ştie ce: o bucăţică de pîine uscată sau de mămăligă rece. Tot aşa se întîmplă şi cu copii de la ţară daţi la gazde în oraş şi pentru cari părinţii plătesc te miri ce. Şi aceşti copii nenorociţi mai fac şi treabă acasă sau la gazdă înainte şi după şcoală. Şi mulţi dintr'inşii se silesc şi la carte. Iar de cei ce nu se pot sili, de ce ne-am mira?

De aceşti copii trebue să ne îngrijim.

Există societatea coloniilor şcolare, cari trimit vara copii saraci şi debili în localităţi climaterice. Dar întorşi acasă, aceşti copii sufăr iarăşi de foame şi sufăr mai rău, fiind-că s'au deprins o lună de zile să mînînce mai bine.

N'ar fi bine ca aceşti copii să poată avea macar odată în zi o mîncare caldă? Şi ce ar fi mai bun şi mai hrănitor de cît laptele? Un pahar de lapte cald la ora 10 de pildă, pe care copiii sermani să-l poată avea la şcoală în mod gratuit; ar fi o bine facere pentru ei.

Pe la porţile şi prin curţile chiar ale şcolilor se văd toată ziua vînzători de tot felul de lucruri de mîncare stricătoare sănătăţii fie prin calitate, fie prin natura lor. N'ar fi mai bine ca la fiecare şcoală, dacă direcţia nu se poate îngriji direct, să se instaleze cîte o vînzătoare de lapte, care să fie controlată de direcţie în privinţa calităţii laptelui şi a curăţeniei vaselor? Pentru copiii săraci ar plăti direcţia din fondul ce l'ar avea iar copiii cari dispun în loc de a mînca lucruri stricătoare sănătăţii, ar putea lua şi ei lapte. Astfel am avea şi copii mai sănătoşi şi s'ar da şi unor femei sărmane un mijloc cinstit de traiu.

In ceia ce priveşte fondul, s'ar putea da ceva de la cantinele şcolare, s'ar face diferite serbări la cari sigur că nimeni nu şi-ar refuza obolul, s'ar putea deştepta spiritul de umanitate în copii, făcîndu-i pe cei mai cu dare de mînă să-şi sacrifice unele mici plăceri pentru binele colegilor lipsiţi.

S'ar putea găsi destule mijloace, căci cine nu aruncă bani pentru plăceri şi ce mulţumire poate fi mai mare de cît acea de a şti că ai contribuit cît de puţin la buna stare a ţării.

O societate a ceştei cu lapte s'a înfiinţat nu de mult într'un oraş din Franţa şi la Bucureşti s'a luat iniţiativa de către directoara unei şcoli primare pentru copiii din acea şcoală.

N'ar fi nimerit să se facă aceasta şi în oraşul nostru, leagănul atîtor idei mari şi generoase?

Laura Zaharia

NOTA ZILEI

Agramaticale.

Cercul de studii al clubului conservator s'a inaugurat în Capitală cu extraordinare porniri în contra gramaticei şi stilului.

Exemple:

„Multe încercări de acest fel nu *a* izbutit"

„Exigenţele statelor moderne *cere* o preparaţiune"

„Asupra partidului se *va* resfrînge meritele Dv."

Aceste agramaticale din cuvîntările d-lor Argetoianu, Marghiloman şi Arion sunt floare la ureche pe lîngă stilul d-lui Ionaş Grădişteanu:

„felicit pe d. Argetoianu pentru *frumoasa sa inifiativă pe care aţi luat-o*".

„Fără de cunoştinţa adîncă a acestor ştiinţe, omul de guvern este în primejdie a se răţăci... Numai prin cunoştinţa adîncă a acestor ştiinţe poate omul de guvern să găsească formulele"...

Da, are dreptate conu Costică Arion: toate aceste „cere" o preparaţie — şi o reparaţie.

OAMENI ŞI LUCRURI

SISYPH...

De dimineaţa, uneori chiar din zori de ziuă îl văd. Face aceleaşi mişcări, puţine la număr, totdeauna aceleaşi. E atîta de simplu „serviciul" lui! Din pricina unor stricăciuni pe linia tramvaiului, omul e pus să oprească trăsurile într'un punct anumit, să le abată din drum. De îndată ce unul din vagoanele tramvaiului a trecut, strada trebue să fie închisă; de cum se arată un nou vagon,—iar se dă rampa în lături—un simplu leaţ de lemn aşezat pe două funduri de polobocel...

Operaţia, începută de la ivirea soarelui de dimineaţă, se isprăveşte odată cu apusul. Ca o maşină automată, individul sare din loc şi îndeplineşte punctual misiunea, fără a rosti un cuvînt. Pentru vagon—rampa e dată în lături; pentru trăsuri—bagheta, ori braţul gol descrie o mişcare în vînt, cu un aer de importanţă banală.

Necontenit se repetă gestul, mişcarea. Automatul se ridică, se aşază iar; cată în depărtare, vag, îşi îndeplineşte sarcina la intervale regulate, matematice, fără a da semne de plictiseală, ori de oboseală. Cel mult ne plictiseşte pe noi, privitorii, prin uniformitatea mişcărilor, prin monotonia gesturilor, mereu aceleaşi, iar şi iar aceleaşi!

Şi cu toate aceste e aci o imagine a vieţei noastre de toate zilele.

Oare de fapt ce alta îndeplinim de cît rolul manechinilor ce repetă maşinal cîteva—puţine la număr — mişcări şi acte de un deplorabil automatizm şi de o lamentabilă simplicitate ce merge pînă la sărăcie?

In aparenţă lucrul e altfel. Viaţa omului e o nespusă frămîntare, cu mii şi mii de intenţiuni, cu nenumărate nuanţe, cu infinite aspecte. E destul să medităm asupra unei singure manifestări de mare însemnătate,—iubirea, ca să vedem în gînd nespus de multe imagini şi momente, fiecare cu emoţiile lui, cu plăcerile şi amărăciunile lui osebite.

Tot aşa manifestările de diverse naturi ale activităţii omeneşti: gîndirea, progresul ştiinţa în evoluţie, arta, puterea şi năzuinţa de a crea. Ce bogăţie de formule!

Dar, sintetizată, ce nimica toată înfăţişează o viaţa de om, alcătuită din cîteva reflexe, din gesturi învăţate şi repetate, din maşinale imitaţii, din banale automatisme, pentru a răspunde unei neînţelese şi violente chemări a Naturii, doritoare de perpetuare!

...In slujba acesteit veşnice puteri îndeplinim o acţiune aît de neînsemnată şi de sărăcăcioasă, ca şi bietul automat, pe care-l vedem aci, din zori pînă în apusul soarelui manevrînd rampa, repetînd cîteva mişcări plicticoase...

Rodion

UN RAPORT

Conţinînd «observări şi propuneri» făcute de comisia examinatoare a candidatelor la examenul de definitivat pentru şcolile de mici copii şi înaintat ministerului de Culte şi Instrucţiune publică.

Odată cu înaintarea lucrărilor examenului de capacitate al conducătoarelor la şcoalele micilor copii, lucrări în care se cuprinde rezultatul acestui examen atît la oral cît şi la practica pedagogică, ţinem de a noastră datorie a întovărăşi aceste lucrări cu cîteva observări generale, scoase din felul cum s'a desfăşurat examenul în ceia ce priveşte *recrutarea personalului de conducătoare, pregătirea lor pedagogică, metode şi sisteme; lecturi pedagogice, material didactic şi acţiunea de control ce autoritatea şcolară o exercită asupră-le.*

Cum acest examen, de definitivat se ţine acum pentru întâiaşi dată, căci reglementarea lui abia s'a făcut în cursul anului 1913 [1]); şi cum la acest examen s'au prezentat toate candidatele titulare, cari pentru prima oară au funcţionat ca maestre la grădina de copii, merită să ne oprim asupra felului cum s'a ţinut acest examen şi să desprindem din el toate observările necesare.

A). *Recrutarea personalului de conducătoare.* Intre candidatele prezentate la acest examen am găsit unele cu studii universitare complecte — licenţiate; altele studente; altele — absolvente de liceu cu opt clase; foarte multe cu un curs secundar profesional şi de externat; am găsit şi una avînd cursul primar. Varietatea aceasta de pregătire e un prim punct de semnalat, întru cît putinţa de admitere a metoadelor învăţămîntului infantil, cum şi urmarea spre o metodă practică şi naturală nu se poate aştepta de la cele ce au pregătire elementară. De sigur că aceasta este o constatare de fapt, care nu se va mai repeta, căci la al doilea examen de capacitate s'a cerut în mod imperios un certificat de studii secundare şi profesionale, crezîndu-se şi acestea puţin suficiente pentru rădicarea nivelului de studii în şcoalele de mici copii.

De la varietatea nivelului de pregătire, atîrnă şi destoinicia ce conducătoarea va pune în îndeplinirea îndatoririlor sale. Cele mai multe din candidate au prezentat certificate că au urmat cursul de vară, ce s'a ţinut la Asilul Elena Doamna pentru complectarea culturii lor generale şi profesionale, ba ne-au aratat şi procese verbale de inspecţiune de la autorităţile şcolare; dar afară de pregătirea formată în exercitarea profesiunei lor n'am prea văzut un mare progres în lărgirea culturei lor generale, care a rămas staţionară, ca şi acea care o aveau la primul examen de capacitate, dacă nu chiar în declin.

Credem dar a semnala acest prim punct: *să se ceară pe viitor titluri superioare de pregătire,* căci presumpţia este că la titluri superioare — brevetul de 5 clase

1). Monitor Oficial no. 88 din 20 Iulie 1913.

Laptele condensat NESTLE

este necesar în ori şi ce casă

fiind cel mai bun pentru menaj.

Cutia Lei 1.20. — **De vînzare pretutindeni.**

Ceteţi mostre şi modul de întrebuinţare la casa „NESTLE“ Str. Mîntuleasa No. 6.

— A se referi la acest anunţ. —

secundare — răspunde o mai mare destoinicie şi putinţă de perfecţionare.

Nu uităm a semnala că unele din candidate ne-au venit pe lîngă titlurile căpatate în ţară şi cu unele cursuri chiar şi diplome de pe la diferite şcoli străine: Germane, Elveţiene şi Franceze. Asemenea candidate au dat dovadă că pot discuta şi înţelege toate problemele ce se pun în jurul grădinilor de copii, că pot urni cu mult progresul în aceste şcoli, dar fiind forţe singuratice şi răzleţe, acţiunea lor se slăbeşte dacă nu se pierde, căci ar trebui altfel coordonată şi unificată.

B). *Pregătirea pedagogică: metode şi sisteme.* In legătură cu primul punct observat: varietatea nivelului de pregătire al maestrelor conducătoare la grădinile de copii, răspunde şi slaba lor pregătire pedagogică. In privinţa aceasta cele mai multe sunt *autodidacte*, căci bruma de pregătire ce li s'a dat la un curs de vară abia a putut să le deprindă cu îndeplinirea *formelor pedagogice*, fără a se prinde cu aceasta *fondul* unei asemenea pregătiri.

O primă observare, care s'a tras din întreaga desfăşurare a examenului e că cele mai multe din conducătoare păcătuesc în ceia ce priveşte adaptarea metoadelor şi sistemelor pedagogice la şcolile de mici copii. Mai toate conducătoarele se ţin la aplicarea formelor de predare, de interogări, de ţinută, proprii cursului primar, fără a-şi mai bate capul să vază dacă nu e loc de a se scoborî cu ceva mai jos în sufletul copilului de la 3—6 ani şi a-şi potrivi lecţia cu această vrîstă.

E de ajuns să asişti la 2-3 lecţii de curs primar şi la alte 2-3 lecţii de şcoală froebeliană pentru a vedea marea deosebire în ceia ce priveşte technica unei lecţiuni... Nimic mai nepropriu ca să aplici la micii copiî *technica didactică a cursului primar.* Ea stînjeneşte copiii, falşifică lecţia şi pentru maestre o face să aibă ochi, dar să uu vază, şi deci să trateze pe micii ca băeţaşi deja formaţi; ceia ce nu este.

De uude vine această lipsă de adaptare a metoadelor şi sistemelor pedagogice la şcolile micilor copii? De sigur întîiu din o lipsă de îndrumare pedagogică serioasă, din o lipsă de pregătire pedagogică pentru şcolile de mici copii, cum şi din nivelul prea scoborît al pregătirei acestui corp didactic. Toate la un loc ne explică faptul. Cînd unele din ele nu ştiu de cît puţine de tot despre Froebel, deunde să ştie de mişcarea ce s'a incins în Apus în jurul sistemului lui Froebel, spre a-l face mai aproape de natură!

Neavînd dar pregătire suficientă pedagogică, neavînd ce ceti, neputînd vedea pe alt cineva făcînd într'altfel şi mai bine; influenţate azi de o literatură pedagogică primară, care şi aceia e aproape uzată, tot ce s'a aruncat la coşniţă în technica pedagogică a şcoalei primare se ia ce bun în technica didactică a şcoalei froebeliane şi răul dăinueşte fără a i se aduce îmbunătăţire.

De aceia semnalăm şi propunem ca *autoritatea şcolară să facă o mai minuţioasă cercetare a metoadelor de predare şi să caute a se adapta metoadele la micii copii, căci aşa cum se practică astăzi se păcătaeşte mult contra multor principii didactice.* Indreptarea se poate face prin înseşi elementele mai destoinice, cari se găsesc între conodcătoare, acelea care au avut prilejul să vază şi alte şcoli străine, să citească mai mult, şi să mediteze mai mult asupra bunului mers în ceia ce priveşte metodele de predare.

C) *Lecturi pedagogice.* Nu vom greşi, cînd vom zice că cele mai bune maestre de la şcolile micilor copii, chiar de ar vrea să citească ceva în romîneşte despre pedagogia infantilă, nu vor avea ce ceti. Dacă în literatura pedagogică primară s'a mai scris ceva de institutorii noştri; pentru grădinile de copii s'a scris foarte puţin.

Nu e locul de a arăta ce bine imens a adus tuturor acestor conducătoare publicaţiunile d-lor Neamţu şi Gheorghiu. Dar şi cu acest puţin, nu multe candidate au dat răspunsuri nemulţumitoare în ceia ce privaşte pe Froebel întemeetorul grădinilor de copii. Viaţa lui, opera lui didactică se cunoaşte puţin în esenţa sa.

Va urma.

D. Pompei. M. Miller-Vergy, Gh. Ghibănescu

INFORMAŢII

— -

▪ «Epoca» *de eri, legîndu-se de un articol al ziarului* «Universul», *privitor la misiunea generalului Coandă, — opune mutizmul acestuia faţă de presa din Constantinopol, bogăţiei comunicărilor pe care le-ar fi făcut d. Take Ionescu, toamna trecută, gazetarilor Turci.*

...„El chema singur pe gazetari şi le dicta articolele...“ etc.

Trecem asupra dulcegărilor pe care „Epoca“ *le întrebuinţează faţă de acela pe care-l numeşte „farsorul în misiune“.*

In adevăr d. Take Ionescu a dictat articole, cîtorva din confraţii noştri din Constantinopol.

Şi a făcut-o pentru un îndoit cuvînt.

Mai întăi nici un om serios nu trebueşte să acorde un interview politic, dacă nu este sigur că vorbele sale vor fi reproduse întocmai, — cu atît mai vîrtos atunci cînd el face parte dintr'un guvern şi cînd cuvintele sale — ori ce s'ar spune — angajează guvernul al cărui membru este.

A doua îndreptăţire, cu totul specială în cazul ţintit de „Epoca“, *este că d. Take Ionescu, fiind acela care a făcut pacea între Turcia şi Grecia. — ambele guverne şi au făcut concesiuni, iar cum în ori ce ţară e o presă guvernamentală şi alta de opoziţie, — d. Take Ionescu urma să fie cu mare bagare de seamă, ca nu cumva ziarele să-i atribuie ceva, care ar fi putut fi interpretat fie în potriva guvernului grec, fie în potriva celui turcesc.*

▪ Societatea «Vulturul» din localitate al cărui preşedinte este prietenul nostru d. A. D. Athanasiu a luat în întreprindere construirea şoselei naţionale Constanţa—Cobadia—Balcic, al cărei deviz se ridică la suma de 360.000 lei.

▪ Ministrul de insirucţie menţine în învăţămînt încă pe un an (pînă la 1 April 1915) pe institutorii şi institutoarele Casuca Tincu, Elena Poruzan şi preot Al. Popovici, din localitate.

Pe învăţătorii I. Petrov, D. Ionăşescu, Iordan Constantinescu şi Gr. Creţu din judeţul nostru.

▪ Ministerul de instrucţie a aprobat să se unifice orarele şcolilor primare cu cele ale grădinilor de copii.

In caz cînd această măsură, luată în scop de experimentare, se va dovedi nepractică, ministerul va aviza la noi măsuri.

▪ *Noutăţi apărute*: „Crucea dragostei“ de Calutescu-Neicu, editura „Flacărei“— „Vae victis“ de Ben Chekyan — «Marşul Liceului Militar» dedicat d-lui lct. colonel Broşteanu, de Ch. Bernstein, profesor la şcoala militară.

▪ Duminecă seara, 30 Martie, are loc în sala teatrului naţional o reprezentaţie în folosul orfanilor funcţionarilor C. F. R. cu concursul soţilor V. Leonescu din Bucureşti.

▪ Primarul din Podul Iloae şi-a dat demisia din această demnitate.

Demisia a fost primită.

▪ Faţă cu imposibilitatea ca pentru moment să poată lua fiinţă proectul depus la Cameră pentru combaterea falşificărilor vinurilor, societatea vinicolă din localitate, chiamă pe toţi podgorenii de a lua parte la consfătuirea ce va avea loc Duminică 30 Martie, orele 3. p. m. în localul societăţei de gimnastică, strada Şcoalei de Arte.

In această consfătuire, la care sunt invitaţi şi reprezentanţii Iaşului în parlament, se vor discuta măsurile ce sunt de luat, pentru a apara avutul podgorenilor.

▪ S'a stabilit că cadavrul găsit pe hotarul Buznea—Gîrbeni este al individului Dumitru Gheorghe din Comuna Strunga jud. Roman.

Intr'untăi s'a crezut a fi la mijloc o crimă, dar încă nu s'a găsit nici un indiciu care să confirme această părere.

E mai probabil că este vorba de o moarte subită.

▪ **De la „Casa Artelor“.**—Eri s'a ţinut şedinţă plenară în sala mare a Camerii de comerţ de către acţionarii Casei Artelor. Preşedinte de vrîstă a fost desemnat d. E. Caudella; au fost prezenţi următorii d-ni: Al. Teodoreanu, dr. St. Possa, C. D. Stahi, Em. P. Bardasare, I. Călinescu, Gh. Popovici, Sever Mureşianu, C. B. Penel, V. Costin, Botez-Gordon, I. Bărbulescu, G. Scarlet, L. Horga, inginer Botez, M. Popovici etc.

Adunarea a fost convocată pentru darea de seamă pe anul trecut, citită de dr. Possa şi din care reesă că suma vărsată pînă acum este aproape de 30 mii lei, în cît societatea merge progresind şi se speră că cel mult în 5 ani să avem *palatul casei artelor* ridicat.

Intre altele s'a propus şi o lotărie în bilete emise de 700 mii lei, iar cîştigătoare să fie suma de 250.000 lei; la această lotărie, afară de bani, se va putea cîştiga şi lucruri de artă: tablouri în uleiu, sculpturi, etc.

Adunarea a admis lotăria în condiţiile de mai sus, biletul va costa un leu şi se vor face carnete de 25 bilete. Apoi tot pentru sporul veniturilor s'a hotărît să se ţie o serie de conferinţi în Iaşi şi în provincie, spre a se explica rostul acestei casse.

Sumele depuse pînă azi, nu stau neproductive, ele sunt depuse la cassa de economie a funcţionarilor, unde au procent de 8—8-50 la sută.

Printre acţionarii cari au vărsat sume mai mari de 100 lei sunt următorii d-ni: C. Artachino, Marin Budeanu, Gr. Bejan, Gh. Buzescu, N. Bălănescu, I, Bărbulescu, Gh. Baldovin, C. S. Crupenschi, C. Climescu, T, Constantinescu, Ch. Corban, Gh. Cîrlănescu, R. Chivulescu, dr. Leon Cosmovici, Ed. Caudella, N. Cananău, M. B. Cantacuzino (1000 lei), Chr. T. Cristea, V. Dimitriu, G. Dima, D. Grecianu, Constanţa Gr. Ghica, X. Gheorghiu, A. Haliu, Gr. Iamandi. D. Ionescu, I. S. Ionescu, I. G. Isvoranu, Th. Leca, C. Langa (935 lei), Princesa M. Moruzzi (2000 lei), dr. C. Miclescu, V. Morţun, dr. I. Manolescu, dr. M. Manicatide, Ef. Mazlîm, Anton Naum, Al. Obreja, dr. St. Possa, T. Popeanu, Gh. Popovici, I. Popescu. I. Praja, I. Petigrew, T. Patriciu, dr. Em. Riegler, Em. C. Severin, G. Săvescu, dr. St. Şipoteanu, I. Şoimariu, C. D. Stahi, R. Suţu, I. Stroici, Gh. Şerban, Al. Teodoreanu, Sofia Teodoreanu, I. Teodorescu, E. Uhrynowski, I. Vlăduţă, P. Zamfirescu, Laura Zaharia. Sever Zotta. P.

▪ Agitaţiile profesorilor şcoalei de Bele-Arte a adus rezultatul dorit, căci ministrul de instrucţiune a prevăzut în budget suma dă 2500 lei pentru organizarea unei expoziţii oficiale în Iaşi.

Expoziţia va avea loc la 1 Septembrie.

▪ Pe ziua de 1 Aprilie se vor instala noui epitropi de biserici, a cărora alegere a avut loc zilele trecute.

▪ Membrii camerei de comerţ vor fi convocaţi zilele aceste în adunare generală, pentru a pregăti chestiunile ce urmează a fi rădicate la congresul camerelor de comerţ, ce va avea loc la Craiova, la începutul lunei Mai.

▪ **Moţiunea studenţilor agronomi.**—In consfătuirea lor de eri, studenţii de la secţiunea agronomică au votat moţiunea următoare;

Studenţii de la secţiunea agronomică de pe lîngă Universitatea din Iaşi, întrunindu-se azi 26 Mart 1914 pentru a se sfătui asupra mijloacelor de luptat pentru înzestrarea cîmpului de experienţă, hotărăsc:

1) Facerea unei petiţii către Onor Senatul Universitar, în care să se ceară să intervină pentru înbunătăţirea cîmpului de experienţă şi să-i roage să viziteze cîmpu şi să-i convingă „de visu“ şi de nevoile noastre.

2) Trimeterea unei delegaţii la Bucureşti care să arate nevoile noastre şi a secţiunei agronomice, d-lor deputaţi şi senatori ai Iaşului, d-lui Ministru de Culte, d-lui Secretar General al Ministerului de culte, şi la Măria Sa, cerînd ca pînă la 15 Aprilie 1914 să se clarifice situaţia cîmpului nostru.

3) Dacă comisia nu ne aduce de cît vorbe pentru gazete, hotărîm, convinşi de însemnătatea unui institut de agronomie în ţara romînească, să luptăm pe toate căile drepte pentru a ne ajunge scopul, pe care îl considerăm ca un ideal al nostru.

▪ D. P. Simu, fost antreprenor al Hotelului Trajan din localitate şi actual secretar al serviciului technic din Dobrici, a fost lasat în disponibilitate de 1 April, pentru incorectitudini.

▪ D. Vlad Cuzinschi a fost însărcinat de direcţiunea teatrului să plece la Bucureşti şi să afle oficial dacă societarul M. I. Pella este angajatul teatrului naţional din Bucureşti, dacă se adevereşte atunci direcţia din Iaşi a decis ca d. Pella să fie silit a-şi da demisia din teatrul local, deşi d. Pella dacă se va angaja la Bucureşti, vroia să ceară un congediu de un an de zile de la Iaşi.

In tot cazul teatrul nostru perde un artist de seamă.

▪ In urma memoriului adresat de funcţionarii bibliotecei centrale, comisiunei bibliotecei, prin care cer respectarea actualului regulament s'a revenit asupra dispoziţiei luate.

Biblioteca centrală va fi închisă de la 30 Martie pînă la 11 April.

▪ D. C. C. Vasiliu, a trecut cu deosebit succes examenul al II-iea de doctorat în drept înaintea următoarei comisiuni compusă din d-nii: D. Alexandrescu preşedinte, Paul Dragomirescu, E. Melik membrii.

▪ Invăţătorii din judeţ au fost convocaţi la o consfătuire de către d. Sachelarescu, inspector ai învăţămîntului primar.

Consfătuirea, ce are de scop în primul rînd chestia localurilor de şcoli, are loc astăzi la orele 4, la localul şcoalei Trei-Erarhi.

▪ Mîne dimineaţă, cu trenul de 7.20 elevii clasei a 8-a a liceului naţional, în frunte cu d. Teodoreanu şi alţi profesori ai liceului părăsesc localitatea plecînd în escursie spre Neapole şi Roma.

▪ Locuitorul Alex. Neculai din comuna Prisacani, pe cînd venea eri spre tîrgul de la abator, a perdut o pungă, în care avea 340 lei.

▪ **O nouă mică afacere.**—Circulă svonul,—zice „La Politique“,—că guvernul este pe cale de a conceda fabricei de hărtie Letea furnitura anuală a hîrtiei de ţigaretă, pe care astăzi Regia Monopolurilor statului o importă din străinătate.

Această concesiune ar fi acordată pe mai mulţi ani.

Ori, după informaţiunile noastre, fabrica Letea nu fabrică hărtie de ţigară, ea însuşi ar importa-o din străinătate.

Dacă este astfel, ce interes ar avea statul să nu cumpere direct din străinătate hîrtia de ţigară şi ar deveni tributar unei societăţi, care are deja un monopol exorbitant în Romînia?

▪ A apărut *Noua Revistă Romînă* cu următorul sumar:

Noutăţi: Discursul d-lui dr. C. I. Istrati—Manifestaţiunile Ligei Culturale.

Actuale.—Mihail Paşcu: Parlamentul actual şi revizuirea.

Critică.—Sebastian Şerbescu: Gîndirea lui Henri Bergson.

Scrisori din Germania.—C. Sudeţeanu: Infăţişări din viaţa poporului german.

▪ **Universitare.**—Senatul Universitar, cu unanimitate de voturi, s'a pronunţat în senz afirmativ asupra ridicărei la rangul de profesor titular a d-lui dr. C. Daniel, agregat la catedra de patologie hirurgicală de pe lîngă facultatea de medicină din Iaşi.

— Preşedintele societăţii generale studenţeşti din Constantinopol a comunicat Rectorului că a primit comunicatul Universităţii din Iaşi cu privire la excursia studenţilor şi că s'a decis a se da toată însemnătatea cuvenită acestei vizite.

— Consiliul facultăţii de litere a hotărît a respinge cererile de înscriere la examen, dacă ele nu vor fi însoţite de carnetul cursoriu iscălit pe cele trei trimestre, de către profesorii respectivi.

— Vizitarea cîmpului de experienţe cu studenţii secţiunei agricole se va face Vineri 28 Martie, ora 8 a. m.

Intîlnirea va fi la Nicolina.

— O delegaţiune de studenţi ai secţiunei agricole de pe lîngă universitatea din Iaşi, compusă din d-nii studenţi: Radu Demetrescu, D. Tănăsescu şi D. Vintilescu s'au prezentat eri d-lui Philippide, pro-rectorul universităţii, cerîndu-i a interveni pe lîngă ministerul instrucţiunei publice ca la întocmirea budgetului să ţie seamă de îmbunătăţirile formulate de d. prof. Haralamb Vasiliu cu privire la întreţinerea cîmpului de experienţe şi a laboratoriilor acestei secţiuni.

Delegaţiunea va pleca în astă seară la Bucureşti pentru a se prezenta d-lui rector al universităţii de Iaşi, reprezentantului din Senat, P. Bujor şi Ministrului instrucţiunei publice.

— Cu începere de la 1 Aprilie s'a admis transferarea d. dr. profesor I. Bălăcescu de la catedra de medicină operatorie a facultăţei de medicină din Iaşi la catedra de clinică chirurgicală şi ortopedie de la facultatea de medicină din Bucureşti.

— Ministerul instrucţiunei publice a comunicat rectoratului pe ziua de azi confirmarea d-lor agregaţi D. Mezincescu şi Gr. Dimitrescu ca profesori titulari la universitatea din Iaşi.

— La 25 Aprilie expirînd mandatul d. dr. N. Manicatide de delegat al facultăţii de medicină in senatul universitar, consiliul facultăţii de medicină va fi convocat pentru a proceda la alegerea unui alt domn profesor pe un period de doi ani.

▪ Astă-seară Joi 27 Martie cinematograful Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, reprezintă **pentru ultima oară**: Originalul şi adevăratul film *„Viaţa lui Isus“*.

Casa pariziană Pathé-Frères celebră în lumea întreagă, cea dintăi şi cea mai mare în domeniul artei cinematografice, reconstituind pînă acum cele mai principale legende biblice ale vechiului testament, va redă astăzi o icoană vie a noului testament prin grandiosul film „Viaţa lui Isus“.

Inscenată cu cea mai mare fidelitate şi respect după textele scrierilor sfinte, această impunătoare, majestuoasă şi sacră desfăşurare, reconstituită în regiunile şi locurile indicate de textele „Evangheliştilor“, ne va prezintă toate fazele vieţei Marelui Apostol: naşterea, viaţa publică şi minunile, moartea şi învierea.

O muncă titanică a fost depusă de casa Pathé-Frères pentru a redă cu atîta adevăr şi splendoare această ilustraţie însufleţită a sfintelor Evanghelii.

Uriaşa reconstituire, care întrece în artă şi splendoare, absolut totul arătat pînă azi de cinematograf, rulează peste 2 ore cuprinzînd 6 acte mari (în culori). E singura reconstituire care realizează ultimul cuvînt al perfecţiei.

Intreaga desfăşurare va fi însoţită de muzică ecleziastică, clasică şi modernă (Gounod, Adam, Saint-Saens, Beethoven etc.) şi în orchestră vor preponderà suavele sunete ale orgei, special trimisă de direcţiunea casei centrale pariziane.

Aceste reprezentaţii sunt adevărate serbări

Noul program viitor se reprezintă, mîne Vineri: Fecioara arsă pe rug, romanul unei eroine. Desfăşurare mare în 4 părţi. —Nunta lui Lory, comedie daneză etc., etc.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 26 Aprilie a. c. ora 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie orală cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din legea asupra comptabilităţii publice pentru vinderea următoarelor proprietăţi care aparţin comunei:

1) Terenul în suprafaţă de 70 m. p. situat în Brd. I. C. Brăteanu în dosul proprietăţilor No. 26, 30, 32, 34 şi 36. Garanţie 25 lei.

2) Terenul în suprafaţă de 445 m. p. situat în faţa proprietăţii d-lor fraţi Clepper, teren ramas la desfiinţarea stradei Canalului. Garanţia 50 lei.

3). Terenul în suprafaţă de 677,65 m, p. situat în Mahalaua Ţicăului de mijloc. Garanţia lei 25.

Planurile locurilor precum şi condiţiunile de licitaţie se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei

No. 4849 26 Martie 1914

CEL MAI MARE HOTEL DIN ROMÂNIA

GRAND-HOTEL

(FOST DE FRANCE)

Bucureşti. - Calea Victoriei, în faţa Pa[illegible]lui Poştelor

250 CAMERE

Mobilate complect din nou; Calorifer, Apă rece şi caldă în toate camerele; Ascensor, Sală de lectură, Băi şi telefoane în toate etajele, etc.

PRETURI FOARTE MODESTE

AUTOBUS LA GARĂ

CAFENEA ELEGANTĂ CONSUMAŢIUNI EXCELENTE

ULTIME INFORMAŢII

Ieri, un număr de peste 200 locuitori din satul Prisacani au distrus aproape în întregime gardurile şi parte din locuinţele a18 locuitori din Satul Nou (com. Prisacani), pe motiv că numai aceşti opt sprezece ar fi fost împroprietăriţi.

Agitaţia universitaritor din Iaşi.—Pentru eri la ora 5 p. m., a fost convocat marele colegiu universitar. Au luat parte la desbateri între alţii, d-nii: Al. Philippide, V. Buţureanu, I. T. Burada, D. Gusti, O. Tafrali, Tr. Bratu, I. Tănăsescu, dr. Parhon, I. Peretz, N. Costăchescu, Dr. D. Mezincescu, Dr. I. Vitlimescu, Dr. I. Lalu, I. Petrovici, Mihăileanu, etc.

Luînd cuvîntul d-nii V. Buţureanu, I. Tănăsescu, Leon, au arătat cu toţii situaţia anormală creată Universităţii prin atitudinea celor de la centru cari nesocotesc în totdeauna nevoile Universităţii noastre.

Se citează mai multe exemple de unde se constată că la Universitatea din Iaşi s'au creat mai multe catedre, precum cea de chimie galenică, chimie technologică, chimie analitică, etc. care sunt lipsite în totul de laboratorii neapărat trebuitoare unor catedre de însemnătatea celor de mai sus.

Se ia hotărîrea ca întregul corp profesoral universitar să se solidarizeze şi să intervie pe lîngă reprezentantul universitar din Parlament, pentru satisfacerea dorinţelor universităţii din Iaşi formulate de fiecare facultate în parte încă din luna Februarie şi aduse la cunoştinţa d-lui ministru de instrucţie.

*

Tot în şedinţa de aseară s'a emis ideia de a se alege o delegaţie dintre d-nii profesori universitari, care împreună cu d. rector, C. Stere, Grig. Dimitrescu şi reprezentantul universitar din parlament, P. Bujor, să se prezinte d-lui ministru al instrucţiei publice pentru a stărui ca bugetele formulate de facultăţile universităţii din Iaşi să fie macar în parte respectate la întocmirea bugetului general al ministerulai instrucţiei publice, căci d-nii profesori fără laboratorii la catedrele respective nu pot să-si ia răspunderea rezultatelor care se cer de la învăţămîntul superior.

S'a mai spus de către unii domni profesori, că dacă se crede că nu sunt fondurile necesare pentru întreţinerea Universităţii din Iaşi, să se ceară mai bine desfiinţarea acestei Universităţi de cît să fie menţinută în starea actuală, fără biblioteci, laboratorii şi materialul necesar acestor laboratorii.

*

In urmă s'a decis trimiterea telegramei de mai jos d-lui rector al Universităţii, C, Stere, şi d-lui senator universitar P. Bujor:

„Profesorii Universităţii din Iaşi, întruniţi în Colegiu, vă roagă cu cea mai mare insistenţă a interveni ca să se prevadă în noul budget fondurile şi îmbunătăţirile cerute de facultăţile de pe lîngă Universitatea din Iaşi, fără de care funcţionarea Universităţii devine iluzorie.

Tot-odată vă roagă să staruiţi a se mandata de urgenţă şi integral creditul votat deja anul trecut pentru Universitatea din Iaşi".

Pro-rector, **AL. PHILIPPIDE**

D. A. D. Xenopol pleacă duminecă cu familia sa la Paris, pentru a se prezenta Academiei Franceze, a cărei membru a fost ales şi a lua înţelegere pentru data discursului de recepţie.

In timpul şederei sale la Paris, d. Xenopol va ţine o conferinţă despre „Politica externă a Romîniei" sub patronajul societăţei „Le Foyer".

Asăzi avem chiar în «Monitorul Oficial», declaraţia d-lui D. Greceanu, că «priveşte întreaga răspundere a celor ce se scriu în ziarul «Evenimentul» de la Iaşi. Pe cîtă vreme declaraţia aceasta o cităm numai în gazetele, cari dau samă de dezbaterile urmate în corpurile legiuitoare, puteau crede că formula de care s'a servit d. Grecianu, nu era poate tocmai exact redată.

Am crezut că D-sa ţine să facă deosebire între ceia ce e politica, şi ceia ce atac personal, înjurie personală şi dacă îşi iea răspunoerea pentru cela întîiu, nu s'ar putea-o lua pentru ceia din urmă.

Continuăm încă a crede că numai un lapsus linguae *a fost din partea d-lui Grecianu. Nu ne vine a crede că d-sa să iea sub patronajul şi sprijinul său tot ce poate trece prin mintea unui mic reporter de la gazeta sa, care îşi permite să insulte, scobortnd astfel demnitatea ziarului.*

O lămurire tot n'ar strica. Am cerut-o şi o cerem. Nu de alta, dar să ştim cu cine avem a face şi cum trebue să procedăm şi noi în viitor.

Bănuim că vr'un reporter are să iea condeiul şi de sus are să spună că, cu jidanii de la «Opinia» nu stă de vorbă.

Aceasta nu va fi un răspuns, iar noi vom şti la anumite momente pe cine să facem răspunzător.

In locul d-lui dr. Bălăcescu, transferat în aceiaş calitate la Bucureşti, va fi numit ca profesor la facultatea de medicină din Iaşi, pe temeiul art. 81 din legea de organizare a învăţămîntului superior, d. dr. C. Mărzescu.

Imediat după aseasta ministrul instrucţiunei publice va veni cu un proiect de lege prin care sus zisul articol va fi abrogat.

D. inspector de desemn D. Stoicescu, a inspectat şcoalele secondare eri şi astăzi.

De aici a plecat cu trenul de 3 p. m. la Vaslui şi Bărlad.

Cu prilejul acesta d. Stoicescu a făcut raportul pentru numirea definitivă la catedră a doamnei Natalia Burghele, maistră de desemn la externatul secundar de fete «Doamna Oltea» şi şcoala profesională a Reuniunei Femeilor Romîne.

Mişcarea avocaţilor ieşeni. —*In urma unei noui consfatuiri ce a avut loc astăzi, s'au expediat din partea baroului ieşan telegramele următoare:*

Domnului preşedinte al Senatului
Bucureşti

«Avocaţii din Iaşi, întruniţi din nou pentru a lua cunoştinţă de rezultatul intervenţiunei făcute cu privire la deslipirea tribunalului Tutova de la Curtea de Iaşi, constată cu părere de rău că glasul lor n'a fost ascultat.

Atitudinea guvernului ca şi a majorităţei Camerei, denota lipsa de interes pentru vechea capitală a Moldovei.

Cererea noastră nu se sprijină pe interese profesionale, dar pe interesele judecătoreşti şi economice ale Iaşului.

Ori cît de mică ar părea d-lui ministru de justiţie perderea ce ni impune, Iaşul şi-a impus destule sacrificii pentru a nu mai tolera pe aceasta.

Rugăm stăruitor să aduceţi protestarea noastră în Senat, în care scop rugăm şi pe d-nii senatori a aprecia cu căldura şi dragostea ce o merită.

In numele adunărei corpului de avocaţi:

(ss) V. Sculy, G. Cristofor, Lascar Antoniu, Ştefan Georgescu.

A doua telegramă s'a expediat d-lui Alex. A. Badareu.

Iată textul acestei telegrame:

Domnului Al. A. Badareu
Senator

BUCUREŞTI.

In copie şi d-lor senatori C. Pennescn, general Musteaţă, Dr. Possa şi I. Botez.

— «Rugăm luaţi cunoştinţă de telegrama ce am adresat acum d-lui Preşedinte al Senatului. Facem un călduros apel şi D-voastră pentru a împedeca nedreptatea ce se face Iaşului, luîndu-se Tribunalul Tutuva din jurisdicţia Curţei de Apel din Iaşi.

In numele corpului de avocaţi din Iaşi.

(ss) *V. Sculy, G. Cristofor, Lascar Antoniu, Ştefan Georgescu.*

Judiciare.—Curtea de Apel s. 2-a a respins apelul făcut de G. Cecilia St. Străjescu, confirmînd sentinţa tribunalului Tutova şi o condamnă să plătească d-lui Gr. Baroncea 600 lei cheltueli de judecată şi pentru funciar rural suma de 200 lei.

— S'a admis de către curtea de apel s. 2-a apelul făcut de societatea pe acţiuni Opferschranz Kleyton Schuttlerwort reformînd sentinţa tribunalului Tutova. A fost respinsă contestaţia făcută de Lupu Costache condemnîndu-l la 500 lei cheltueli de judecată.

— Camera de punere sub acuzare nu s'a putut pronunţa asupra apelului făcut de d. procuror în contra sentinţei tribunalului de infirmare a mandatului de arestare contra lui C. Naiman-Paraschivescu de oarece în momentul intrărei în deliberare camera a fost înştiinţată că d. jude-instructor Buşilă. a pus în libertate pe numitul Naiman Paraschivescu, menţinînd arestàt pe Veniamin Costache.

La instrucţie au fost ascultaţi martorii D. Iftimescu, doamnele Naiman-Paraschivescu, Razu şi Boldur.

De închiriat *în strada Anastasie Panu 24 (casele Urechia):*

1) Un apartament parter, de două odăi, bucătărie, camară, pivniţă, şură de lemne şi curte.

2) Un apartament în etaj, de 6 odăi, antret, bucătărie, bae, pivniţă, camara rece, şură curte.

Ambele cu apă şi canal.

A se adresa d-lui Jacques Leibovici coloselul Banu str. Lăpuşneanu sau proprietarului dr. E. Spirt Tg. Ocna.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciu rusesc de comunicaţie pe apa

Petersburg.— Comisia bndgetară din Dumă a aprobat proectul de lege privitor la organizarea unui serviciu de comunicaţie cu vapoare sub pavilion rusesc între porturile mărei Negre, porturile Dunărene şi ale Prutului.

Accident de aviaţie

Londra.— Aviatorul Deane a căzut şi a murit numai decît.

Bonuri de tezaur austriac

Viena.— După informaţiunile băncilor subscripţia bonurilor de tezaur austriac s'a ridicat la 2.200 milioane.

Realegerea d-lui Asquith

Londra.— Primul ministru d. Asquith a fost reales fără candidat, la Camera Comunelor.

Agitaţia Aromînilor

Bucureşti.—In cercurile aromînilor din Capitală domneşte o agitaţie de nedescris. Pentru deseară are loc o întrunirea tuturor societăţilor aromîne.

D. dr. Leonte, Preşedintele societăţei macedo-romîne, s'a prezentat astăzi după amează în audienţă la M. S. Regele, pentru a i expune Suveranului situaţia extrem de alarmantă în care se găsesc aromînii din Albania în urma selbătăciilor ce le comit zilnic insurgenţii greci.

Incendiu

Bucureşti. — Un incendiu a distrus aseară fabrica de mobile din strada Ceair, de lîngă tîrgul Moşilor, a d-lui Gheorghe Movilescu.

Flăcările au distrus atît atelierul cît şi atenansele.

Pagubele se urcă la o sută de mii de lei.

Alegere casată

Bucureşti. — Alegerea de la asociaţia generală a învăţătorilor a fost casată.

Noua alegere va avea loc la Focşani în luna Iulie.

Moartea lui Mişu Iulian

Bucureşti.—Mihail Iulian, preşedintele Innaltei curţi de casaţie. s. II, preşedinte al consiliului superior al magistraturei, a încetat azi noapte din viaţă.

Rămăşiţele pămînteşti au fost transportate azi dimineaţă la biserica sf. Nicolaie-Tabacu, iar înmormîntarea va avea loc în ziua de 29 Martie orele 3 d. a.

Rechemarea lui Djavid Paşa

Constantinopole.—După informaţiuni sigure ministerul de finanţe Djavid, care se găseşte încă la Peris în vederea negocierilor împrumutului turc, a fost chemat telegrafic şi rugat să se reîntoarcă chiar dacă negocierile împrumutului nu ar fi complect terminate.

Expropriarea acţiunilor Bancei Naţionale

Bucureşti.—Ziarul «Adevărul» publică o convorbire cu un fost ministru conservator cu privire la expropriarea acţiunilor Băncii Naţionale.

Acest personaj afirmă că chestiunea acestei exproprieri, departe de a fi o bombă sau o maşină politică, formează de mult obiectul preocupărilor comitetului consultativ al partidului conservator.

Vom depune un proiect de lege în acest senz pentru ca imensele beneficii să servească la interesul general şi nu la îmbogăţirea cîtorva protejaţi.

Ne vom gîndi la o nouă formă de organizare a Băncii Naţionale pe baza unei Bănci de Stat, cu corectivele cerute de necesităţile moderne.

Intrebuinţarea acestor beneficiuri se va face in favoarea operilor democratice şi pentru clasele producătoare şi nu va merge la sporirea tezaurului.

Un interview interesant

Bucureşti. — Din Constantinopole vine ştirea că fostul ministru Batzaria a acordat un interview unui ziarist străin, cu privire la politica externă a României.

Intre altele d-sa spune că România a ştiut să se menţie pururea astfel în cît să nu se infeodeze formal nici unei politice. De aceia ea a putut atunci cînd a crezut că aşa reclamă interesul ei, să facă la un moment o politică a sa, fără a se preocupa de dorinţele vre-unei grupe de puteri.

A crede, însă, că directiva politică a României înclină astă-zi spre tripla înţelegere este o mare greşală. Interesele României sunt ast-fel încît ea nu va face nici o dată o politică ostilă triplei alianţei.

Comentări despre vizita de la Petersburg.

Bucureşti—In cercurile politice din Capitală se comentează în mod viu cele petrecute spre sfîrşitul vizitei, pe care perechea noastră princiară a făcut-o Curţei ruseşti.

Cu toate că primirea a fost cît se poate de afectoasă, nu mai puţin e foarte surprinzător faptnl că perechea imperială rusă a părăsit Petersburgul cu două zile inainte de perechea princiară romînă.

Se pare că din punctul de vedere al scopului matrimonial al acestei vizite. sfîrşitul va concorda cu începutul.

Viitor preşedinte de Casaţie

Bucureşti.—Se dă ca sigur că d. Victor Rămniceanu va fi numit preşedinte al Inaltei Curţi de Casaţie, secţia II a, în locul d-lui Iulian, decedat.

Presa şi declaraţiile d-lui Costinescu

Bucureşti.—„Epoca" apărută astăzi dimineaţă în Capitală, declară că lămuririle date de d. Costinescu ieri la Senat sunt liniştitoare.

Ziarul în chestiune se întreabă însă de ce s'a făcut atîta zgomot pentru o reformă care, în condiţiile preconizate de d. Costinescu, are cu totul alt caracter de cît acel preconizat de extremiştii partidului liberal.

Romînii din Albania ucişi

Bucureşti.—Printre romînii albanezi din Capitală domneşte o mare agitaţie din cauză că insurgenţii greci, năvălind la Coriţa, au ucis iutre alţii pe preotul Mihail Balamace, conducătorul romînilor din Albania,—pe fiul acestuia Grigore Balamace, inspectorul şcoalelor romîne din Albania şi alţi trei notabili.

Albanezii din Capitală adresează ziarelor o protestare, în care spun între, altele:

— „Ministerul nostru de externe ştie că banda de soldaţi greci, deghizaţi în cete de insurgenţi, au jefuit, torturat şi asasinat, romînimea din Albania, iar pe preotul Mihail Balamace, Grigore fiul acestuia, şi alţi trei notabili, i au ucis.

Guvernul romîn deşi ştie că numai prin noi Grecii au putut ajunge la preponderenţa de azi, nu rămîne, probabil, impasibil în scopul de a apara aşa zisa pace de la Bucureşti.

Noi nu suntem de aceiaşi păreri, noi cerem ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte.

Guvernul poate sta impasabil,— noi cerem însă răzbunare, şi declarăm că cei ucişi vor fi răzbunaţi".

Bogdan-Piteşti ajuns celebru

Bucureşti. — Ziarul «Die Zeit» din Viena se ocupă de procesul acestui excroc prin excelenţă şi descrie în cuvinte extrem de adecvate valoarea morală a personajului, pe care — o spune ziarul vienez — reprezentantul distinsei familii Cantacuzino, a crezut de cuviinţă să-l pună în fruntea unei gazete politice.

Ziarul face zeflemele pe tema că acest excroc prin excelenţă se credea autorizat a da indicaţiuni cam ce directivă trebueşte urmată în politica noastră externă.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea cl. I-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

50,000 + 300 lei No. *52,606.*
20,000 lei No. 31,173.
7,500 lei No. 42,065.
5,000 lei 54770.
1,000 lei 48,745.
500 lei 39,538, 20,317, 47,043, 41,253 28,387, 43,339.
200 lei 16,528, 27,114, 29,416. 43,286 44,407, 57,022, 28,944, 37,076, 55,840 58,072.

Discursul d-lui Cuza

Bucureşti.— Desbaterile parlamentare din Monitorul apărut azi în Capitală cuprind începutul fenomenalului discurs al d-lui Cuza.

Pe lîngă că nenumăratele intreruperi dau un colorit special acestui discurs, cuvîntarea aşa cum e publicată în Monitor mai poartă şi o stampilă specifică produselor d-lui Cuza. Intr'adevăr se remarcă o abundenţă exasperantă de „ghelemele". Să nu fie o măsură de precauţie în vederea unei noi şi eventuale acuzaţiunl de plagiat ?

Solomon Strassberg în numele său şi al întregei familii, cu adîncă mîhnire aduce la cunoştinţă greaua pierdere ce au suferit prin încetarea din viaţă a prea iubitului lor tată, socru, bunic şi străbunic

Moses Strassberg

decedat în urma unei lungi suferinţi în vrîstă de 87 ani în noaptea de Mercuri 26 Martie crt şi roagă pe toţi amicii şi cunoscuţii să binevoiască a asistà la înmormîntarea care va avea loc Vineri 28 Martie crt.

Cortegiul va plecà de la locuinţa defunctului strada Ştefan cel Mare No. 10 la orele 10 dimineaţa spre Cimitirul israelit.

Iaşi 27 Martie 1914.

In loc de ori-ce altă invitare.

Cel mai vechiu şi mai vast depozit de tot felul de
INSTRUMENTE MUZICALE
N. Mischonzniky
Casă de Incredere. Fondată în 1885
— BUCUREŞTI, *Str. Colţei 7* —

Reprezentant pentru Romînia a celor mai mondiale fabrici de piane:
JULIUS BLÜTHNER, *Leipzig*
STEINWAY & SONS, *New-York*
ERARD, *Paris*
PLEYEL, *Paris*
SCHIEDMEYER & SÖHNE, *Stuttgard*
etc., etc., etc.

Pianele şi pianinele din aceste fabrici sunt de o perfecţiune şi eleganţă uimitoare. Toate curţile imperiale şi regale din Europa posedă din aceste piane.

Se expediază şi în provincie. Serviciul foarte conştiincios.

70,000 Lei. de dat pe prima hypotecă în moşie. A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str. Ştefan cel Mare No. 6 orele 3—6 p m.

Valeriu Hulubei
AVOCAT
Str. Ghica-Vodă, 31

Uneltele agricole precum şi ori-ce alte maşini agricole, viticole şi industriale din fabricele cele mai renumite se găsesc la *Reprezentantul din Iaşi,* a Soc. An. Romîno-germană fost Ventzki. **Ventzki**
ARTHUR N. THALLER
Str. Ştefan cel Mare 29
Depozit permanent

De închiriat *prăvălia ocupată actualmente de I. A. Singer, strada Cuza-Vodă 71.*
A se adresa la proprietar I. Pocker str. Costache Negri No. 52

Un automobil „Napir"
18 | 24 cai putere cumparat de d. Ştefan Negruzzi cu 18,000 lei, se vinde foarte eften.
Automobilul în stare perfectă se poate vedea în strada Păcurari 150, la d. Lorezz Sizou.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER"

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** i ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu"**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA" BUCUREŞTI

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE uşurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari-se resistă tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se iâa 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decrelul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane

Asigurări lichidate „ 478 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România **Lei 7,781,500**

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi decesin combinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 168
(foastă strada de Sus)

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 8

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noui. Instrumentar irreproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapia.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

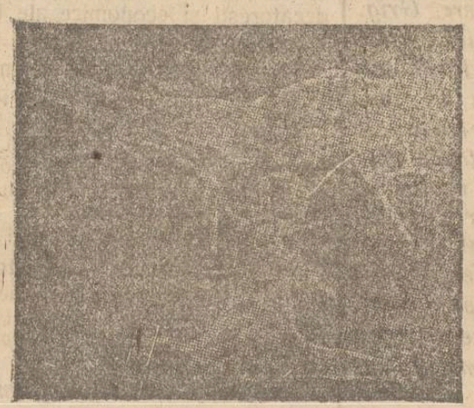

Naşteri. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 33.

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 8

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre **din Paris, Berlin, Kopenhaga,** Viena, Roma, Milano, etc. ca: **Sarah Bernhardt, Jane Hading,** Etiévant, Alexandre, Robinne, **Wiehé, Psylander, Henny Porten,** Asta Nielsen, Max Linder, **Prince, etc, etc.**

Dreptul **de exclusivitate** a tuturor filmelor Pathé e **concesionat numai filialei din Iaşi** (Circul Sidoli), asemenea ne **bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.**

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni **prin cele mai pitoreşti regiuni din** întregul univers.—Toate **sporturile moderne.**—**Vulgarizarea** idustriilor.—Manevrele armatelor **pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile** descoperiri.—Pathé-Journal **şi Eclair Journal, ziarele** însufleţite care ne arată în **fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.**

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, **cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.**

CROITORIA CARPATEASCA

„LA MARCHIZUL"

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul"
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII e. postale:

„OPINIA"

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No 17 Mirzescu

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul XI—No. 2140 Sîmbătă 29 Martie 1914

Expropriere şi plată

Partidele politice cari au convenit să admită exproprierea marei proprietăţi pentru a îmbunătăţi starea populaţiunii noastre rurale, înţeleg să facă aceasta sub condiţiunea *„unei despăgubiri juste şi prealabile“* a proprietarilor expropriaţi.

Dar formula aceasta dă loc la discuţiuni aprinse. Se susţine, de exemplu, de o parte că despăgubirea va fi destul de justă dacă se iea garanţii pentru evoluarea terenului expropriat, încredinţîndu-se operaţiunea aceasta unor înalte instanţe judecătoreşti. Se mai zice că va fi destul de just dacă proprietarii vor primi, în schimbul părţei de teren expropriat nişte titluri de credit, bine înţeles altele de cît biletele Băncii Naţionale.

Se susţine de altă parte, că o asemenea plată, nu e plată, căci cine zice plată înţelege echivalent în bani. De altfel nici legile noastre nu recunosc altă plată de cît tot acea în bani.

Şi atunci pentru a fi drepţi, trebue, zic partizanii acestei idei, ca plata să se facă în bani.

Chestiunea merită serioasă atenţiune a tuturor celor ce se ocupă de ea.

Vorbind cu altă ocaziune de îmbunătăţirea stării ţărănimei, arătam că în definitiv cel ce va plăti pămîntul expropriat va fi ţăranul. El va plăti în bani, dar va plăti într'un termen mai mult sau mai puţin îndelungat.

S'ar putea cugeta că ţaranul de astăzi care primeşte un pămînt gravat de sarcini, care să fie tocmai în fericire, dar poate munca lui va fi mai spornică, poate la urma urmei succesorii săi vor profita.

Plata pămîntului de ţarani e operaţiunea din urmă. Ea va fi precedată însă de o plată ce trebue să se facă proprietarilor expropriaţi, plata care după cum înţeleg partidele exproprierii, urmează să fie făcută de stat.

Ori statul poate da proprietarilor în schimbul bucăţii de pămînt expropriat, titluri sau bani.

Dacă Statul va da titluri de credit, poate face aceasta în două moduri: ori declară acele titluri ne negociabile, trebuind ca cei ce le-au primit să se mulţumească cu plăţi parţiale pînă la stîngerea complectă a lor. Sau, ceia ce e mai just, le va declara negociabile.

In cazul întăi ar fi de discutat dacă se acordă în modul acesta proprietarului expropriat o justă şi echivalentă despăgubire.

Insă, după toată probabilitatea, partizanii rentei înţeleg ca aceasta să fie negociabilă.

Şi atunci, dacă acesta e înţelesul ce trebue să se dea rentei de care vorbim, nu e mai preferabil ca statul să facă un împrumut, prin urmare să vîndă el titlurile de rentă, unui consorţiu de bancheri, de cît să lase ca fiecare proprietar să-şi vîndă el însuşi titlurile, ce va avea?

Astăzi la creditele fonciare rurale ori urbane se procedează astfel, adică împrumutatul vinde el însuşi titlurile, ce i se dă.

Operaţiunea aceasta se face în mic, la intervale mai mult sau mai puţin lungi şi cu toate acestea cîte greutăţi nu întîmpină, cel ce vînd asemenea titluri?

In cazul însă, de care ne ocupăm, e vorba de o expropriere care trebue să se facă în timp relativ scurt, şi deci urmează că proprietarii expropriaţi, număr destul de mare, să arunce aceste titluri pe piaţă, ceia ce ar fi un mare neajuns, după cum fiecare poate vedea.

Dar examinînd lucrurile în fond, fiecă plata pămîntului expropriat să face în bani, fie în titluri, vom recunoaşte că chiar sub această din urmă formă, tot la plata în bani ajungem,

In adevăr proprietarul care a primit un titlu şi se duce să-l negocieze, pentru ce face aceasta? De sigur pentru că are nevoe de bani.

In definitiv dar ajungem tot acolo, adică chiar dacă se dă titluri de rentă proprietarilor, afară de cazul cînd acestea ar fi declarate ne negociabile, ceia ce nu se poate, tot la achitarea lor în bani se recurge.

Şi atunci, nu e mai bine ca statul să facă de-a dreptul împrumutul, să vîndă el singur titlurile?

V. I. Radu

Universităţile sub d. Duca

Dacă în mod periodic universităţile noastre au fost în situaţia de a duce lupte, fie pentru a-şi apăra autonomia, fie pentru a obţinea oarecari avantagii, reale sau aparente, de astă dată se pare că lucrul are o înfăţişare cu deosebire serioasă.

Guvernul nou de curînd instalat, proaspăt ieşit din alegeri cari au culminat pretutindeni prin promisiuni făcute tuturor straturilor sociale, a isbutit să aibă mari nemulţumiri şi agitaţii în sînul ambelor universităţi.

Nu protestări platonice; nici de acele cari se pot atribui măcar pe de departe unor intenţiuni politice.

De o admirabilă obiectivitate şi perfect documentat, profesorul Dr. Toma Ionescu, reprezentant al Universităţii din Bucureşti, a arătat, în interpelarea sa, lipsurile mari de cari sufere înaltul aşezămînt. Aceasta, cu prilejul grevei studenţeşti ce s'a declarat dăunăzi la facultatea de ştiinţi şi care arată că numeroşi studenţi bucureşteni au alte preocupări decît a forma claca pentru vanitosul deputat naţionalist al Iaşului.

D. I. G. Duca, răspunzînd interpelării profesorului senator a avut aerul de a sfida pretenţiunile universităţii, poate dintr'un sentiment de rancună, că nu are cinstea de a aparţinea înaltului aşezămînt, cum i-au aparţinut mulţi din predecesorii d-sale la departamentul Instrucţiunii.

— Milioane pentru universitate? Dar mai bine dăm pentru învăţămîntul rural, unde rămîn sute de copii fără şcoli în toţi anii.

Un răspuns care nu e răspuns. Pe lîngă că e absurd. Căci a avea universităţi bune, înalte aşezăminte de cultură aleasă, însamnă să poţi avea pepiniere de profesori cari, la rîndul lor, vor asigura un bun învăţămînt secundar, buni oameni de ştiinţă, buni profesori normalişti şi aşa mai departe. Cînd, sub guvernul de colaborare, s'au votat 50 de milioane pentru şcoli la sate nu s'a crezut de prisos a se destina credite importante şi pentru cele două universităţi.

Fostul ministru Disescu, cu concursul colegilor sei, miniştri democraţi şi secundat de d. Gh. Lascar, secretarul său general, a asigurat universităţii iaşane în special serioase îmbunătăţiri, dar cari, se pare, sunt ameninţate să nu se mai realizeze.

Şi aci întrăm în miezul problemei — agitaţia profesorilor iaşani, asupra căreia vom insista în deosebi.

□

Mici Polemici

Sătenii din Prisacani incendiază pe cei din Satul Nou, pentru că ar fi fost împroprietăriţi cîndva.

...Exproprierea îşi face drum!

*

A propos.

Deputatul Trancu a pomenit în Cameră de exproprieri literare.

In ce categorie trebuie pusă exproprierea suferită de d. V. Arion din partea d-lui Mihai Negruzzi care i-a suflat capo d'opera: „omul de prisos“?

*

De ce avea d. Ferekide frică de lungul discurs al d-lui Cuza?

Se temea că n'o să isprăvească nici la calendele... greceşti!

*

De ce l'au hărţuit atît de mult deputaţii pe apostolul iaşan cu întreruperile?

— Ca să-i aplice dictonul: „on est toujours puni par où l'on a pêché.

*

De ce face atîta zel în Senat d. Ionescu zis Barbă-Roşie?

...Vrea să probeze că e cu gene... roşii.

*

Pariem că, deşi partizan al întreruperilor, d. Cuza în reproducerea notelor stenografice nu va tipări „in extenso“ toate întreruperile colegilor săi.

*

Vechii socialişti se manifestă în Iaşi.

In comitetul teatral a intrat d. Ibrăileanu; pe scenă s'a reprezentat Cucoşul... Roş.

Dăunăzi „Facla“ a avut un articol de fond: «Latrina», eri a avut altul: „Diareia“.

Specialitatea casei.

*

D. Georgel Mîrzescu a suferit un eşec în chestia secţiunii Curţii de Apel din Iaşi. Guvernul însă l'a consolat cu o numire la universitate pe baza hulitului articol 81...

Neplăceri şi consolări sentimentale.

*

Se telegrafiază din Bucureşti că preşedintele Camerei d. Ferekide care s'a proclamat «asasinat» de discursul d-lui Cuza, a reînviat.

...Mortul viu?

NOTA ZILEI

Tanasachi şi eterul.

Unui corespondent de ziar din Bucureşti medicul şef al oraşului i-a făcut ciudate declaraţii cu privire la o nouă epidemie—ca şi cum n'am avea altele destule!—ce bîntuie Iaşul: eteromania.

„Beţia de eter cred că a fost adusă în Iaşi de către cocotele cunoscute sub numele de *Fetele de la Tanasachi* cari vin de peste graniţă atinse de acest viţiu şi aci silesc pe clienţii lor să consume şi dînşii, pînă contractă viţiul acesta“.

Aşa dar în acel mic paradis instalat la vechiul «Château aux fleurs» lumea e departe de a petrece în regiuni... eterice, iar în locul unor vinaţuri excelente se consumă eter.

Vorba ăluia: dar ce, au băut... gaz de se leapădă de băutura vinului sănătos?

Eu atît le spun: nu beţi eter, că o să ajungeţi la Eter...nitatea!

POLITICE

Creditul pentru Căile ferate

Ziarul „La Roumanie“, ocupîndu-se de budgetul general al statului, răspunde şi unelor insinuări ce le face presa liberală.

Vorbind de creditul pentru Căile ferate, ziarul „La Roumanie“ scrie:

— „Creditul pentru Căile ferate şi Căile de comunicaţie e negreşit mare; ei bine, noi afirmăm că nici nu e suficient pentru nevoile economice şi strategice ale ţerei.

Dacă s'ar fi făcut la timp tot ce era necesar pentru menţinerea căilor noastre ferate şi şosele în stare de folosinţă, creditele din urmă n'ar fi fost atît de considerabile. Dar nu s'a făcut şi ne-am găsit, cum ne găsim astăzi, în absoluta imposibilitate de a satisface toate nevoile ţerei; şi această imposibilitate causează economiei naţionale pagube enorme şi din ce în ce mai mari.

E prea adevărat că există o deosebire între felul de a procede al guvernului de colaborare şi felul de a procede al ultimului guvern liberal.

Ultimul guvern liberal a început mai multe linii de căi ferate fără a vota creditele necesare pentru terminarea lor, ci numai acompturi pentru a le începe.

Noi am găsit acest procedeu detestabil. Trebue ca ţara, cînd se aventurează într'o cheltuială, să cunoască cifra totală ce are a plăti. Astfel se procedează în ţările cu finanţele bune. E sistemul sincerităţei şi era al nostru.

ROBII

Suntem noi: Romînii din Romînia liberă!

Ne-am bătut joc de prostia şi frica bulgărească, - am rîs de viclenia fricoasă a grecului,—am batjocorit îngînfarea prostească a ungurimii.—Am rîs de toţi cu rîsul neputincios al robului, care face astfel pentru că nu poate lovi. Ei au probat lumei vitejia lor,—noi (?)...ne arătăm pe zi ce trece laşitatea!

Trăind din realitatea prezentului, şi necunoscînd trecutul de cît prin cronici şi istorii, care se adeveresc pe zi ce trec tot mai neadevărate,—îmi vine să cred că toate cîntatele noastre vitejii n'au fost de cît basme,—că n'am fost de cît ceia ce suntem... slugi plecate şi tremurînde la glasul tutulor... şi e grozav de dureros!

Astfel ce însămnează toate temenelele pe care guvernul romînesc le face în ori ce ocazie urmaşilor hunici din Pesta?

In nu mai mult de-o lună trei înjosiri! Trei!—Şi cu toate aceste se spune că... nu ştiu de bravura oştilor noastre, pentru care cheltuim anual zeci şi sute de milioane,—nu ştiu ce se zice de înţălepciunea mai marilor noştri!... Ori poate înţălepciune însemnează... slugărnicie!

In afacerea (?) Cătărău,—pentru că ori cînd trebueşte un vinovat,—s'a găsit soluţia pentru a împaca guvernul maghiar, ţinînd de peste o lună în temniţă pe studentul Mândăchescu contravenitor la legea paşapoartelor!

Şi e o josnicie din partea guvernului acest fapt.

In manifestările îndreptăţite sau nu—ale Ligei, dar de agitarea căror sentimente—după cum spuneam într'un articol înnaintaş—ne simţim cu toţii înfioraţi—guvernul nu a întîrziat să facă grabnica şi cuvenita amendă onorabilă celor de la Buda-Pesta.

Şi e o îndoită josnicie!

De astă dată—şi lucrul revoltător e că guvernul din Pesta pare a vroi să împună şi literaţilor noştri ce să scrie sau nu—de astă dată—de bună seamă că în urma stăruinţilor „legaţiunei austro-maghiare“ direcţia (!?) teatrului scoate de pe afiş piesa „Se face ziua“ a lui Zaharia Bîrsan. Această piesă ţintind ca şi „Domnul Notar“ a lui Goga impilările şi ticăloşiile săvîrşite de ungurime asupra transilvănenilor.

E adevărat că Bîrsan într'o scrisoare deschisă declară că piesa a fost scoasă de pe afiş cu asentimentul său.

O! Cunoaştem acest asentiment ameninţat, gătuit, al celui nevoiaş!... Nu-l acuzăm,—primo vivere...

Dar e o întreită josnicie, o întreită mişelie a guvernului ce conduce azi, acest neam de iloţi! A guvernului ce se zvîntură după „fericirea internă“ dar care nu ştie că această fericire nu poate dăinui, dacă nu e luminată de mîndrie, de conştiinţă de sine, de absolută şi neştirbită libertate.

Dinu.

OAMENI ŞI LUCRURI

Duşmanul cel mare

Dacă dară, întocmai ca miticul Sisyph, întoarcem zadarnic roata muncilor sterile, repetînd mereu şi imitînd numai ce au făcut alţii, ce au gîndit, au vroit şi au încercat alţii, de sutimi de mii de ani,—nu rămîne oare energiei şi nădejdilor omeneşti nici un cîmp de întreprindere în viitor?

O, da!

Indreptăţite sunt şi lăudabile, fără îndoială, toate frămîntările, toate zbuciumările noastre. Din nefericire sunt deşarte; sunt prea puţine la număr posibilităţile; darul de a crea, de a produce, de a realiza progrese, de a înfăptui lucruri într'a devăr noue, îl avem într'o măsură atît de redusă, încît faţă de proporţiile imense ale universului se cuvine să ne ruşinăm de slăbiciunea rezultatelor ce putem atinge în cercul pentru totdeauna, menit unui destin ingrat.

In adevăr faţă de natura uriaşă

...Facem pe pămîntul ăsta
Moşunoae de furnici

Şi atunci?

Din toate domeniile activităţii şi năzuinţelor omeneşti — fatalmente cumpătate, modeste şi moderate—unul singur se nuanţează vrednic, luminos şi ideal: războiul în contra durerei fizice.

Efemer şi slab, muritorul care vine-fără voie, fără ştire, fără vină, să îndeplinească o chemare la care-l supune Firea, îndură necontenit pedeapsa unor suferinţi fizice, la care e supus şi expus în fiece clipă şi în potriva căreia lupta e zădarnică, mijloacele—nule. Şi dacă e loc să vedem undeva *dovada* slăbiciunii noastre, este acest cîmp, steril încă, al răsboiului în potriva suferinţei trupeşti, înarmarea duşmană a omului, cu drept cuvînt atît de mult temută,—dar nelipsită nicăiri.

Pe tărîmul acesta cît puţin a înfăptuit ştiinţa, marele «scut» al omenirei!

Pe tărîmul acesta se cuvine să se exercite necurmat s răduinţele noastre ale tuturor, pentru împăcarea minţii şi a sufletelor în acelaşi timp.

Rodion

UN RAPORT

Conţinînd «observări şi propuneri» făcute de comisia examinatoare a candidatelor la examenul de definitivat pentru şcolile de mici copii şi înaintat ministerului de Culte şi Instrucţiune publică.

(urmare)

Cum cele mai multe conducătoare posedă limba franceză iar altele limba germană, ar putea citi în aceste limbi autori, cari au scris în special despre educaţia micilor copii. Dar îndemnul la cetire e slab, şi ne facem datoria de a semnala acest lucru şi a propune ministerului că are o mare şi sfîntă datorie de a îmbogăţi literatura didactică cu lucrări speciale, iar Casa şcoalelor să-şi pună ca ţintă să tipărească întreaga operă a lui Froebel, cum şi să încurajeze traducerea altor opere.

Intru îndeplinirea acestui scop se pot găsi elemente bune în însuşi corpul conducătoarelor. Unele din ele şi-au complectat cultura în Elveţia, Franţa sau Germania. Dînsele cu puţin îndemn din partea autorităţii şcolare ar putea da în folosul obştesc al şcoalei infantile pe lîngă activitatea didactică necesară şi o activitate literară, fiind diriguite.

Fiecare conducătoare lasată singură în satul său, în mijlocul unei populaţiuni străine, departe de ori ce centru de lumină, fără să vadă un îndemn la muncă, fără să-l poată găsi întreg în organele de control ce-i vin, i se sleeşte orice vlagă de muncă, şi puţina scîntee de pricepere de care ar da dovadă, i se stînge în răul ei şi al clasei din care face parte. Soldatul îşi simte tăria lui cînd îşi dă coate cu alţi soldaţi în pluton, în companie, în regiment şi aci cu puteri unite dau şi cîştigă victorii; tot aşa şi cu aceste unităţi răzleţe pe întinsul ţării, ori cîtă putere avea-vor în ele, nu-şi vor simţi tăria lor, decît dacă se vor concentra între ele, se vor vedea mai des, îşi vor schimba mai des vederile între dînsele şi învăţînd unele de la altele şi mai ales selecţionîndu-li-se cunoştinţele lor practice de organele superioare chemate pentru aceasta, vor putea da tot ce au mai bun ca pregătire, ca observare, ca experienţă didactică şi deci vor putea atunci contribui şi la producerea unei literaturi didactice speciale, rod al lecturei dar şi al experienţii lor proprii.

Literatura didactică infantilă se referă la material de intuiţie, la povestiri scoase din viaţa copiilor, la povestiri fantastice luate din materialul popular, la cimilituri şi snoave hazlii; apoi jocuri copilăreşti, mici poezii pe înţelesul lor, şi cîntece. In special materialul de cîntece şi versuri lasă foarte mult de dorit. Poezii seci, abstracte, cu figuri improprii, cari îngreue învaţarea şi înţelesul lor. Cine va fi chemat să dreagă şi să întregească acest material literar, dacă nu însuşi conducătoarele cu ceva aplicări poetice. Dar pentru aceasta trebue o îndrumare de sintetizare şi coordonare activităţii lor răzleaţă şi singuratice; altfel se pierd atîtea puteri, atîtea valori.

D). *Material didactic.* Din cercetarea minuţioasă făcută tuturor proceselor verbale de inspecţie pe la şcolile micilor copii de revizori, subrevizori şi inspectoare şcolare ori delegate, am observat că foarte multe şcoli de acestea n'au materialul didactic necesar. De sigur că o şcoală nu poate merge bine, neavînd tot ce-i trebue; şi credem că pe fiecare an Casa şcoalelor ţine să înzestreze cu materialul necesar toate şcolile infantile. De cît tocmai la şcolile micilor copii conducătoarea îşi poate complecta materialul didactic mai la fie care lecţie. O fi el necesar *cubul*, ca un dar a lui Froebel, dar de pe cîte alte obiecte nu tocmai geometriceşte exacte şi identice îşi poate scoate primele noţiuni de *formă*, de *culoare*, de *materie*, de *feţe*, *colţuri*, *muchii*, etc. etc., fără să se aştepte de la miraculoasele cutii cu cuburi, salvatoarele unei grădini de copii!

Tot aşa ori care e datoare să-şi procure *cordeluţe*, *hîrtiuţe*, andrele, *fise*, hîrtii colorate, imagini, ca să poată da acel învăţămînt *prin ochi*, temeiul învăţămîntului infantil. Cu plăcere am constatat că unele conducătoare şi-au întregit ele singure materialul didactic, l'au fabricat ele singure, ceia ce le face cinste. De cît credem că e datoare Casa şcoalelor să facă o cercetare minuţioasă şi să dispună dotarea tuturor şcolilor de mici copii cu materialul didactic necesar, lăsîndu-se la grija personalului de control să aleagă cam ce material didactic se poate procura de maestre.

Făina Lactată NESTLE

Unicul aliment complect pentru copii şi bolnavi

—— Cutia lei 2. ——

De vînzare pretutindeni. —

Monstre gratis la casa „NESTLE“ strada Mântuleasa No. 6, Bucureşti.

A se se referi la anunţul acestui jurnal.

E) *Controlul autorităţilor şcolare.* Am lăsat la urmă acest punct, căci din cercetarea proceselor-verbale de inspecţie, am luat cunoştinţă pe deplin de felul cum s'au achitat de îndatoririle sale autoritatea de control. In teză generală acest personal de control n'are pregătire pedagogică necesară de a sluji drept orientare pedagogică în îndrumarea şcolilor copilăreşti. Unii revizori scriu în rapoartele lor lucruri inadmisibile ca teorie, iar în aprecieri practice ori se întrec în laude, ori ignorează totul.

Cum învăţămîntul infantil este rezervat exclusiv femeilor, ar trebui lor şi numai lor lasată toată diriguirea; şi cum pe acest teren considerentele politice nu-şi pot avea locul, ar fi de dorit ca să se *permanentizeze* corpul de inspectoare, bine înţeles recrutate fiind după cea mai bună şi mai dreaptă cale de selecţionare: concursul şi abilitarea pedagogică.

Cele mai multe conducătoare ni s'au jeluit că ori cît s'ar sili să îndrumeze tehnica didactică froebeliană spre o mai de aproape grijă a sufletului copilului, autoritatea şcolară le ţine în formalismul tehnicei primare.

Nu putem cere dela autoritatea şcolară a corpului nostru de revizori de cît cel mult inspectarea administrativă a şcolilor de mici copii; pentru inspectarea însă didactică ce rem să se formeze un corp de inspectoare—*numai femei*—care ele să aibă privigherea didactică. De la acest corp bine pregătit se va aştepta tot progresul în ducerea pe o cale mai sistematică a grădinilor de copii. Din lipsa de *permanentizare* a corpului de control în învăţămînt, sufere întreg învăţămîntul nostru public; dar dacă în alte ramure de învăţămînt se pot face repede practice, în ceea ce priveşte şcolile de copii mici, ministrul care va aplica-o va bine merita, că a aşezat acest învăţămînt pe adevăratele sale baze.

Cînd se va şti că întreg corpul de control e stabil, el va avea toată răspunderea morală şi va şti atunci să avizeze la toate mijloacele practice de a utiliza toate forţele reale ce se găsesc în corpul conducătoarelor, iar nu ca acum, cînd nu se ştie nici de una nici de alta.

D. Pompei, M. Miller-Vergy, Gh. Ghibănescu

Sosirea principilor moştenitori

A. A. L. L. Regale Principele Ferdinand şi Principesa Maria, s'au înapoiat azi în ţară, sosind în Iaşi, la orele 11 şi 25 dimineaţă.

Iată amănunte în această privinţă.

*

Perechea regală romînă a făcut drumul de la Petersburg la Ungheni cu un tren imperial rus, ce li-a fost pus la dispoziţie.

Principii moştenitori ar fi dorit să nu mai schimbe trenul şi să sosească la Iaşi cu trenul imperial rus. In acest scop se luaseră toate măsurile şi despre această dorinţă, d. Diamandi Ministrul Ţărei la Petersburg, înştiinţase autorităţile din Iaşi.

Dar făcîndu-se cercetări s'a constatat că din cauza gabaritului trenul imperial rus nu va trece podul peste Prut. Faţă cu aceasta s'a luat în grabă dispoziţiunea ca uu tren regal să pornească din Iaşi spre Ungheni Ruşi, pentru a primi pe principii moştenitori.

La Unghenii Ruşi A. A. L. L. Regale au sosit la ora 10 dimineaţă.

*

In întîmpinarea Perechei moştenitoare au plecat azi dimineaţă d. P. Fîntînaru, Prefect de judeţ, care a salutat pe principii moştenitori la Ungheni, în numele guvernului.

In acelaşi tren au mai luat loc d. Justinian Peişanu, directorul serviciului mişcărei, şi Niţescu inspector al acestei mişcări care vor conduce trenul regal pînă în Capitală

*

In gara Iaşi, d. Armăşescu, şeful gărei a luat toate dispoziţiunile în vederea sosirei perechei Regale.

Sala de aşteptare clasa I-a a fost amenajată în sală de primire. Toate măsurile sunt luate pentru a asigura buna ordine pe peron.

Trenul regal, care va transporta perechea moştenitoare la Bucureşti, se află de dimineaţă gata pregătit şi tras pe linia întăia de lîngă peron.

Trenul se compune din 5 saloane, plus un salon restaurant sufragerie etc.

Principii moştenitori au sosit în localitate la ora 11 şi 25 dimineaţă.

Scoborînd din trenul de Ungheni, au stat cîte va minute în sala de aşteptare, după care s'au urcat în trenul regal pregătit şi la 11 şi 40 au plecat spre Capitală, unde vor ajunge la ora 7 seara.

*

După cum arătam mai sus, perechea princiară a fost întîmpinată la Unghenii Ruşi de către d. Fîntânariu, prefectul judeţului şi de autorităţile ruseşti.

Perechea princiară s'a urcat apoi în trenul român, oprindu-se cinci minute şi la Unghenii Români.

*

Exact la 11 şi 25 trenul regal a intrat în gara Iaşi.

Aci A. L. L. Regalc au fost salutate de d. general Lambrino, de ofiţerii superiori ai garnizoanei şi de d. Săndulescu prefect de poliţie.

D-nele general Lambrino şi celonel Greceanu, au oferit Principesei Maria cîte o jerbă de flori.

Onorurile militare au fost date de o companie din regimentul 13, sub comandanda d-lui Căpitan Dubert, în frunte cu steagul şi muzica militară.

Impreună cu perechea princiară a sosit şi d. Diamandi, ministrul Romîniei la Petersburg.

Alteţele Lor Regale s'au întreţinut cîte-va minute cu persoanele prezente, iar la 11 şi 40 s'au urcat în trenul regal care îi va conduce la Bucureşti. via Vaslui.

Un public numeros se afla adunat pe peronul gărei, azistînd la sosirea şi plecarea principilor moştenitori.

INFORMAŢII

Bugetul ministerului de războiu.—Proectul de buget al ministerului de războiu, care a fost împărţit la Cameră, se rădică—anul acesta—la suma de 98,122,000 lei,—cu un spor de 16,228,000 faţă de bugetul exerciţiului în curs.

Sporul acesta este prilejuit de îmbunătăţirele însemnate făptuite de ministerul de războiu, în vederea înzestrării *din chiar timpul de pace* a tutulor comandamentelor, unităţilor şi serviciilor armatei cu tot personalul neaparat trebuincios, —în aşa chip ca să se înlăture pe viitor şi în caz de mobilizare—golurile care au putut fi constate în cursul mobilizării trecute.

Iată principalele creaţiuni prevăzute cu acest scop în proiectul de buget:

In comandamente: 1). Două comandamente de divizioane de cavalerie, — 5 comandamente teritoriale şi unităţi de rezervă, cîte una de fiecare corp de armată, — un comandament de brigadă de calaraşi.

2). Diverse unităţi: 4 batalioane de infanterie, cîte unul de fiecare cele 4 reghimente de infanterie care nu posedă de cît cîte 2 batalioane.

Cadrele celor 40 de reghimente (41—80) de infanterie rezervă.

Cadrele a 5 reghimente de artilerie (21—25).

Un al 8-lea reghiment de calaraşi. Cinci semi-reghimente de tren a cîte 2 excadroane, pentru a putea să prepare şi să execute în condiţiunile cele mai bune mobilizarea formaţiunilor sanitare şi de subsistenţă.

Transformarea a 5 semi-reghimente de obuziere uşoare de 105 m.m. în reghimente a cîte 6 baterii.

O baterie normală a fost adăugată semireghimentului de artilerie de munte şi un semi-reghiment de obuziere grele a 150 m. m.,—5 secţiuni de mitraliere au fost creiate din nou pe lîngă reghimentele de roşiori care nu posedă încă atari secţiuni.

S'a creiat o şcoală de sub-ofiţeri de infanterie, cu scopul ca să formeze pe reangajaţii de cari avem nevoie în cadrele infanteriei.

In toate şcoalele militare efectivul va fi mărit, iar personalul şi materialul complectat în acest scop.

Dintre celelalte îmbunătăţiri efectuate de budgetul anului viitor cităm încă, îmbunătăţirea hranei trupelor, — mărirea alocaţiunilor destinate echipamentului (1 milion), — mărirea alocaţiunilor destinate cumpărării muniţiunilor trebuitoare tirurilor anuale (2,076.000). — precum şi mărirea alocaţiunilor destinate concentrării şi instrucţiunei rezervelor (1 milion).

Aceste sunt — în linii largă — cele mai însemnate îmbunătăţiri aduse prin acest proiect de buget atît organizării cît şi diverselor unităţi ale armatei noastre.

Zilele acestea a fost oaspele nostru în Iaşi d. dr. Emil Racoviţă, din Paris. D-sa a trecut de aici la moşia d-sale Şorăneştii din Vaslui; după serbătorile Paştelor, d-sa va pleca în Austria spre a face cercetări în peşterile munţilor Stiriei şi Carnitiei, între Triest şi Laibach, unde se găseşte fauna maritimă, rămasă în grotele munţilor calcaroşi. De acolo d. Emil Racoviţă îşi va îndrepta cercetările sale în spre munţii Albaniei, unde se crede că se va găsi leagănul faunei primitive maritime.

Pentru ţările româneşti cercetările de asemenea natură au început a se face de d. dr. C. Ionescu din Iaşi.

In numărul cel nou al revistei «Arhiva genealogică» pusă subt direcţiunea d-lui Sever de Zotta, d-sa va publica înrudirea prinţului de Wied, noul rege al Albaniei cu vechile case domnitoare din Moldova, derivînd din Movileşti.

In acelaş număr se vor da doc. noui ce vorbesc de tatăl logofătului Radul Poparu, marele cronicar al Munteniei; d-nul Gh. Ghibănescu va publica izvoare noui asupra familiei Paladi şi Bogdan din Moldova.

La vol. VIII din Surete şi Izvoade, colecţia de documente slavo-romîne, publicate de d. Gh, Ghibănescu, va urma un nou volum tot de documente slavo-romîne ce privesc famiiia Cehan-Racoviţa, începînd din veacul al XV încoace. Documentele se refer la moşia Feşestii din jud. Vaslui, satul de baştină al Cehăneşlilor încă de pe la 1620 şi care sînt în posesiunea d-lui dr, C. Istrati; d-sa le-a pus la dispoziţia d-lui Ghibănescu spre studiare şi publicare. In aceste documente *inedile* se găsesc cele mai vechi şi sigure date despre Cehan-Racoviţă străbunicii lui Mihai Vodă Racoviţa.

In strada Arapu 20 a isbucnit astă noapte un inceudiu la casele Simon Goldstein.

Focul a fost localizat de pompieri, după o muncă de două ore.

Duminecă seara, 30 Martie, are loc în sala teatrului naţional o reprezentaţie în folosul orfanilor funcţionarilor C. F. R. cu concursul soţilor V. Leonescu din Bucureşti.

Mîne Sîmbătă cu trenul de 9 seara pleacă profesorii şi studenţii universităţei locale, supt conducerea d-lui Ion Peretz, în escursie la Constantinopol.

Escursioniştii în număr de 70 se adună astă seară în localul centrului studenţesc pentru a lua împreună ultimele dispoziţiuni.

Unele ziare au anunţat expulzarea din Rusia a d-lui Troisky care ar fi implicat în afacerea Cătărău.

Această ştire este categoric desmin-ţită de către legaţiunea rusă din Capitală.

Toţi primarii, învăţătorii şi preoţii din judeţ au fost convocaţi ieri la prefectură, unde a avut loc o deliberare, sub preşidenţia d-lui prefect P. Fîntînaru.

S'a discutat asupra modului mai nimerit pentru ridicarea materială şi morală a comunelor.

S'a decis a se institui în fiecare comună cite un comitet, compus din primarul, învăţătorul şi preotul respectivi, care să înscrie într'un raport periodic nevoile urgente ale comunei.

Acest raport va fi înaintat unui comitet judeţian ce se va constitui sub preşidenţia prefectului.

In stagiunea viitoare a teatrului din Iaşi se va reprezenta o piesă nouă a d-lui George Diamandi: „Hămăiţă“.

Suntem rugaţi de cetăţenii din Tataraşi, să atragem atenţiunea administraţiei comunale ca să ia urgente măsuri de repararea stradelei Stihi, singura stradelă care leagă acum oraşul cu str, Eternitatea de cînd se fac reparaţiile liniei de tramvai în Tg.-Cucului.

Zilele trecute au fost convocaţi la ministerul de instrucţiune publică, toţi directorii de şcoli normale în vederea schimbărilor aduse în lege şi regulamentul ţinerii examenului de capacitate al absolvenţilor de şcoli normale.

Prin noua lege s'a dispus ca examenele de absolvire să se ţină pe la fiecare şcoală normală înaintea profesorilor şcoalei, sub preşidenţia unui singur delegat al ministerului, un inspector general primar sau a unui profesor universitar.

Chestiile se vor da de astă-dată de către minister, cîte 5 chestii alese ori din Istorie, ori din literatură, ori din Pedagogie. Examenele vor începe Luni 14 April a. c. şi vor fi isprăvite la 1 Maiu, urmînd ca absolvenţii să între în cazarmă pînă la 1 Noembrie.

Reforma admisă este satisfacerea unei vechi cerinţi a corpului didactic, al şcoalei normale „V. Lupu“, ca în locul formalismului sec de pînă acum să se lase aceluiaşi corp didactic, care a condus 6 ani pe elevi, ca tot el să-i califice la capacitate.

Pentru interpretare la examenul de capacitate al elevilor normalişti s'a dat pentru anul acesta «*Ostaşii noştri*» de V. Alexandri,

Gonferinţele generale ale corpului didactic primar.—In ziua de 10 April, la ora 9 a. m. toţi institutorii şi învăţătorii din judeţul Iaşi, în unire cu acei din alte judeţe înscrişi la conferinţele din Iaşi, se vor aduna la Mitropolie unde va avea loc un Te-Deum.

La ora 11 a. m. toţi se vor aduce la şcoala „Gh. Asachi“ unde se va ţine o cuvîntare de deschidere de către d. revizor şeolar Vartic.

Conferinţele vor dura 3 zile, în 5 secţiuni de cîte 60 membri.

Patru secţiuni vor funcţiona la şcoala „Gh. Asachi“ şi una, la şcoala No. 5 „Vasile Alexandri“.

D. Bogdan, inspector al Casei Centrale a meseriilor a sosit în Iaşi.

Noutăţi apărute: «Pustnicul» trei lucrări dramatice, dintre cari două poeme în versuri de Enric Furtună. Un volum de reală valoare literară pe care-l recomandăm cetitorilor.

Noua biserică cu hramul „Sfinţii Trei Erarhi“ de lîngă şcoala normală „Vasile Lupu“ va fi tirnosită negreşit în una din Duminicile lunei lui Maiu. Toată tîmpla şi pictura interioară e gata. Lemnăria toată e o lucrare artistică executată de d. Iosef Moian maestrul de lucru manual la şcoală.

Trenul accelerat de Bucureşti a sosit azi dimineaţă cu o întîrziere de 20 de minunte.

Trenul de persoane 208, plecat din Iaşi pentru Dorohoi, ajuns la Tunelul Iepureni n'a putut trece din cauza că pămîntul mişcîndu-se a deplasat linia.

Trenul s'a înapoiat la Cucuteni, unde va aştepta indreptarea liniei.

După informaţiunile culese la cea mai sigură sorgintă, Decanatul Facultăţii de medicină ne comunică relativ la numirea d-lui dr. Emil Socor într'un post de asistent la laboratoriul Doctorilor Langlois şi Richet din Paris, că nu s'a primit aici nici o inştiinţare.

După cum am anunţat, mîne la ora 9 şi jum. toţi elevii şi elevele şcolilor primare din localitate vor lua parte la procesiunea stîlpărilor care va decurge de la biserica Bărboi la catedrala Mitropolitană.

Revizoratul şcolar a dat ordin în această privinţă, tuturor şcoalelor.

Astăzi dimineaţă s'a ţinut, la prefectura de judeţ, licitaţie publică pentru aprovizionarea cu petriş necesar întreţinerei şoselei Iaşi-Roman.

Un ordin al d recţiunei generale a serviciului sanitar, desfiinţează pe ziua de 1 Aprilie spitalele din Ungheni, Voineşti şi Bivolari şi dispune în acelaşi timp licenţiarea personalului inferior.

Localurile rămîn disponibile pentru a servi de infirmerii, în caz de ivire de boli contagioase.

Printre sătenii din aceste comune domneşte o vie agitaţie din cauza aceasta, căci după cum declară, se văd expuşi a fi lipsiţi de ajutorul medical.

Nefericitul preot Balamace, căzut victima violenţelor în Coritza era destinat să devină unul din episcopii romîni în Albania, avînd reşedinţa în Skutari.

Moartea violentă l'a surprins pe merituosul preot înainte ca să se fi realizat aspiraţiile şi speranţele puse în el.

Astă-seară se întrunesc la Cercul didactic profesorii locali pentru a discuta din nou chestiunea indemnizaţiilor.

Suntem informaţi că se va vota o energică protestare în contra neadmiterei îndemnizaţiilor făgăduite.

Se zice că d. Teohari, fostul primar al Urbei Tg. Neamţ şi membru în comitetul executiv al partidului conservator din judeţul Neamţ, şi-a înaintat demisia din comitet şi din partidul căruia a aparţinut pînă acum.

Inspectoratul şcolar a aprobat ca d-ra Lucia Dron să predea exerciţii de gimnastică la şcoala de fete „Carmen Sylva“ din localitate.

Studenţii şcoalei de Poduri şi şosele s'au agitat zilele acestea pentru că profesorul I. Ionescu a atins memoria unuia din cei mai meritoşi elevi ai acelei şcoale, inginerul Th. Rezmeriţă, care se afla la Paris pentru continuarea studiilor, Astăzi decedat.

Th. Rezmeriţă a fost un elev distins al Liceului internat din localitate, unde totdeauna a fost printre cei dintăi şi a lasat amintiri din cele mai plăcute atît profesorilor cît şi colegilor săi, prin puterea sa de muncă şi caracterul afabil.

Negreşit ieşenii sunt mîndri cînd văd că şi colegii lui Rezmeriţă de la şcoala de Poduri din Bucureşti se solidarizază, cerînd să se vorbească cu respect de memoria lui.

Noul program de astă-seară Vineri 28 al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, cuprinde între altele:

„Fecioara arsă pe rug“, romanul unei eroine. Măreaţă desfăşurare în 5 părţi. Scenariu extraordinar, montat în imense bogăţii şi decoruri naturale. Reconstituire istorică din epoca lui Carol al VII-lea al Franţei. Film italian de mare artă.

Tîndală eliberează pe fratele seu, scene foarte humoristice.

Mîne Sîmbătă un singur matineu şi reprezentaţie serală.

Mîne Sîmbătă, atît la matineu cît şi seara, direcţia cinematografului readuce după cererea generală duetul Prinz, micile fetiţe dansatoare.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 30 Martie Două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală. Program nou duminical.

Suflet părintesc, film parizian în 3 acte.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

O aventură extraordinară, comedie cu Andre Deed.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant“, după romanul lui Jules Verne——«Cavalerul roşde Alexandre Dumas —„1 7.9 3“ de Victor Hugo — «Marie Tudora“ de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—etc.

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă în moşie. A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str. Ştefan cel Mare No. 6 orele 3—6 p m.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA“** a **DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse „SINTEZA“.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca „SINTEZA“.

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 49 —

ULTIME INFORMAŢII

Agitaţia profesorilor universitari ieşeni pare a lua o turnură din cele mai serioase.

In memoriul lor profesorii ieşeni cer pe deoparte realizarea creditului destinat Universităţii, credit în special votat sub guvernul de colaborare şi care nu poate fi desfiinţat de cît prin abrogarea legei. Ei mai cer în acelaş timp înscrierea în budget a sumelor necesare pentru laboratorii şi catedre.

Această din urmă dorinţă ie sigur că nu va putea fi îndeplinită. Aşa cel puţin rezultă din declaraţiile făcute astăzi dimineaţă de d. I. Simionescu, secretar general, care se arată foarte amărît din această cauză şi a declarat că ie gata să demisioneze din demnitatea ce ocupă

Tot ce importă pentru moment este atitudinea şi situaţia d-lui C. Stere, care a primit rectoratul pe baza unui anumit program de îmbunătăţiri, care s'a arătat extrem de exigent în această privinţă faţă de guvernul de colaborare. Va avea d. Stere aceiaşi atitudine şi faţă de guvernul liberal? Se va declara gata a demisiona deci direct şi în cazul cînd ministrul care nu acordă sumele necesare Universităţei ieşene le un ministru liberal?

D. Simionescu, secretar general al ministerului de instrucţiune publică a declarat într'un cerc de profesori, că, în cazul cînd dezideratele Universităţii din Iaşi nu vor fi satisfăcute prin noul buget, d-sa va demisiona imediat.

Cu privire la gravele evenimente din Albania şi la mijloacele de a stînge mai repede flacările izbucnite, ziarul La Roumanie *publică următoarele :*

Creîndu-se o Albanie, a trebuit să i se dea teritoriile necesare şi fiind-că i s'au dat, trebue negreşit să se grăbească a-o pune în stăpînire pe ceia ce i s'a dat.

Simpla retragere a trupelor greceşti,—retragere pe care guvernul din Athena s'a obligat s'o efectueze ori cît ar costa aceasta popularităţei sale, şi cu tot riscul ce aceasta ar întimpina în interior acest act de înţelepciune,—toţuşi nu ajunge.

Ori trebue dat guvernului albanez mijloacele materiale de a organiza miliţiile sale pentru a înăbuşi cît mai repede rebeliunea din sud, sau,—şi aceasta ar fi preferabil — trebue luate detaşamentele internaţionale din Scutari şi a le trimite în locurile primejdioase.

Epiroţii se vor păzi de a trage asupra soldaţilor marilor puteri. Toate nebuniile au o limită, o simplă expediţie de detaşamente internaţionale ar răci toate entuziasmele din Argirocastro, Elvina şi Kimana, şi ordinea ar fi stabilită fără vîrsare de sînge.

Europa, care se mişcă cam cu greu, va sfîrşi prin a izbuti. Ce păcat că hezitările măresc numărul victimelor. Printre aceste nu se va găsi una mai nobilă, mai demnă de milă şi de regret patriotic, de cît preotul Balamaci, pe care cu toţii l'au cunoscut şi căruia îi trimetem un ultim salut.

Se ştie că la 1 Aprilie încetează avantagiile acordate fabricelor de zahar.

In vederea acestui lucru sindicatele agricole au cerut autorizaţia de a înfiinţa fabrici de zahar brut. Aşa ie sindicatul din Ialomiţa, aşa sindicatul agricol din Botoşani.

In ce priveşte acest din urmă sindicat ie vorba ca fabrica să fie în valea Jijiei, la staţiile Truşeşti sau Zlătunoia şi în vederea înfiinţărei fabricei d. Nicu Enăşescu, deputat de Botoşani, a şi plecat la Berlin.

Consiliul superior al magistraturii a ţinut zilele aceste din urmă mai multe şedinţi, la ministerul de justiţie, în vederea mişcării în magistratură, care va avea loc pe ziua de 1 April.

La această dată urmînd să se facă numirea unui prezident al nouei Curţi de Apel din Constanţa, a şase consilieri la aceiaşi Curte, a unui consilier cu delegaţiunea de procuror general şi a unui inspector judiciar, deopotrivă cu gradul de consilier, în afară de magistraţii cari vor fi înaintaţi, din cauza vacanţei deschise în urma morţei mult regretatului M. Iulian, preşedintele s. II a Curţei de Casaţie.

Aceste numiri vor da loc asemenea la declararea tot attor vacanţe printre preşedinţii de tribunal.

Această mişcare—după cum se vede—va fi una din cele mai importante din cîte s'au făcut, de-o vreme încoace, în magistratură.

Doi judecători de instrucţie au făcut eri o perchisiţie minuţioasă la casa şi via d-lui Al. Sturza, nepotul prinţului Mihai Sturza.

S'au confiscat numeroase condici şi scrisori.

Cu trenul de 7.20 m. au părăsit azi dimineaţă oraşul excursioniştii puşi sub conducerea profesorului de matematici V. Teodoreanu plecînd via Vîrciorova, pe unde vor trece graniţa pentru a se duce în Italia.

Judiciare.—D. consilier Grigorovici a ieşit la sorţi spre a prezida alegerea consiliului comunal din Vaslui care se va efectua în zilele de 10 şi 12 Aprilie.

— Curtea de apel s. I-a a amînat procesul dintre obştia locuitorilor din Hiliţa cu Al. Velini şi Maria Mila pentru pămînt.

— Aceiaş curte a amănat procesul dintre Gh. Cerneţ şi societatea anonimă de exploatarea pădurilor, pentru daune.

— Curtea de Apel s. 2-a a admis apelul făcut de procurorul trib. Roman, condamnînd pe C. D. Feraru zis Albescu, în etate de 13 ani, la 7 luni închisoare corecţională pentru atentat la pudoare cu violenţă asupra copilei Elena Gh. Iacob în vrîstă de 12 ani.

Cel mai vechiu şi mai vast depozit de tot felul de

INSTRUMENTE MUZICALE

N. Mischonzniky

Casă de Incredere. Fondată în 1885

— BUCUREŞTI, *Str. Colţei 7* —

Reprezentant pentru Romînia a celor mai mondiale fabrici de piane:

JULIUS BLÜTHNER, *Leipzig*
STEINWAY & SONS, *New-York*
ERARD, *Paris*
PLEYEL, *Paris*
SCHIEDMEYER & SÖHNE, *Stuttgard*
etc., etc., etc.

Pianele şi pianinele din aceste fabrici sunt de o perfecţiune şi eleganţă uimitoare. Toate curţile imperiale şi regale din Europa posedă din aceste piane.

Se expediază şi în provincie. Serviciul foarte conştiincios.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Raspunsul Puterilor la nota greaca

Viena.—Ambasadorii Angliei, Rusiei şi însărcinatul de afaceri al Franţei au remis în mod individual contelui Berchtold contra-proectul triplei înţelegeri, drept răspuns al puterilor la nota greacă.

*

Wiener Allgemeine Zeitung spune că acest contra-proect propune ca cele şase mari puteri să declare la Atena că vor exercita influenţa lor asupra Albanezilor, pentru ca drepturile limbei şi religiei să fie acordate epiroţilor.

Cu privire la insule, marile puteri vor interveni la Constantinopol şi Atena şi vor cere garanţii pentru minorităţile mahomedane şi grece din insulele respective.

Din Rusia

Pentru Polonia

Petersburg. — Duma a adoptat legea de reorganizare a administraţiei municipale din Polonia. Limba poloneză a fost admisă în şedinţele consiliului comunal.

Somaj

Riga.—Fabrica „Provodnik" a închis uzina de galoşi *sine die* proclamînd un lockaut al tuturor lucrătorilor.

A fost închisă şi fabrica de motoare.

Prăbuşirea unui zid

Constantinopol. — Ieri, în cursul unor lucrări de săpături pentru dublarea liniei locale de cale ferată Sirkedji--San-Stefano, un mare zid s'a prăbuşit lîngă Makrikoi ; 6 lucrători au fost ucişi, 7 răniţi, 15 au fost salvaţi de sub dărămături.

Afacerea Calmette

— Depoziţia publicistului Vidal —

Paris.— Judecătorul de instrucţie a ascultat depunerea publicistului Vidal care a confirmat depunerea d-lui Savineau, spunînd că el l-a încunoştiinţat pe Sauvineau că „Figaro" va publica trei scrisori ale d-lui Caillaux către nevastă-sa.

Martorul spune că ştia aceasta de la un prieten intim al lui Calmette, pe care nu vrea să-l numească.

Servicial Telefonic

Principesa Maria la Ploeşti

Bucureşti.— A. S. R. Principesa Maria care soseşte în astă seară în Capitală, va pleca Duminică la Ploeşti, pentru a azista la inaugurarea instituţiei creată de societatea Umanitatea din localitate.

Alegerea pentru Constituanta

Bucureşti. — Din sferile guvernamentale se afirmă, că s'a hotărît definitiv ca alegerile pentru Constituantă să înceapă la 6 Mai.

In legătură cu situaţia în Albania

Bucureşti.—Aseară a avut loc la societatea macedonenilor, o mare întrunire publică pentru a se protesta împotriva masacrelor din Coriţa.

A prezidat d. dr. Leonte, iar la întrunire a participat un covîrşitor de mare număr de macedoneni şi romîni albanezi.

D. dr. Leonte a comunicat adunării că a avut onarea să fie primit în audienţă de M. S. Regele căruia i-a expus atrocităţile din Macedonia şi suferinţele pe care populaţia romînească le îndură dela soldaţii greci travestiţi în insurgenţi.

D. Bendu spune că soarta precară a elementului romînesc din Albania a devenit şi mai tristă prin faptul că guvernul romîn a neglijat cu totul interesele romînilor din Albania.

D. Diamandy, după ce relevă că un om de cea mai mare valoare pentru elementul romînesc din Albania a fost ucis spune că după ce Romînia a cules gloria păcii de la Bucureşti prin şi pe baza existenţii elementului aromîn, astăzi acest element este sacrificat. Nu v'ar surprinde dar pe nimeni că Aromânii, părăsiţi de guvernul romîn, vor începe teroarea, singurul mijloc rămas pentru a se răzbuna şi apăra.

D. dr. Leonte, luînd din nou cuvîntul, recomandă calmul necesar. Numai după ce se va vedea că acest mijloc nu duce la rezultatul dorit, vom putea recurge la alte mijloace.

Se alege o comisiune compusă din d-nii Andrei Balamace şi Noe Bendu care, în unire cu preşedintele, să conducă mai departe acţiunea.

*

Din Durazzo vine ştirea că ofiţerii olandeji au telegrafiat în toate părţile lumei că Grecii se dedau la orori de nedescris în potriva Albanejilor. Comit acte de cari s'ar fi crezut capabile numai animalele sălbatice.

*

Ştiri sosite astăzi din Viena anunţă că din Monastir sosesc veşti că soldaţii greci şi strbi comit fapte monstruoase asupra populaţiunei albaneze. Sate întregi sunt pustiite şi prefăcute în cenuşă. Fugarii sunt împuşcaţi. La aceste atrocităţi iau parte şi ofiţerii greci.

In Bulgaria se refugiază numeroase familii de albaneji.

Mişcarea profesorilor conservatori

Bucureşti — Profesorii universitari conservatori cari se solidarizează cu d. Pangrati, se întrunesc din nou în astă seară, pentru a aviza la mijloacele de luat, pentru a îndruma partidul conservator la mişcarea rădicată de profesori.

Un interviev cu regele Carol

Bucureşti.—In ziarul «Le Matin» apărut astăzi este publicat un interview, pe care d. Stephan Lausanne l'a avut cu M. S. Regele Carol.

Vorbind de situaţia din Albania, Suveranul nostru a spus că acest stat fiind o creaţiune a Europei, toate statele europene au interesul să ajute pe principele de Wied spre a forma un stat civilisat în orientul Europei.

Dorinţa tuturor este ca pacea să fie menţinută. De multe ori aceasta este turburată de către popor în potriva dorinţei Suveranilor.

In această privinţă ştiu şi eu ceva din experienţa mea personală. Ţarul Ferdinand al Bulgariei n'a dorit ca al doilea război balcanic să isbucnească. Cu o zi înainte îmi telegrafiase că nu va fi răsboi şi totuşi răsboi a fost.

Şi eu am avut mult de luptă pentru ca să pot înfrunta pornirea prea vie a poporului meu.

Dacă bulgarii nu posedă azi Adrianopolul şi Cavala vina nu este a noastră. Eu am susţinut ca portul Cavala să rămăie al bulgarilor. Nu s'a putut însă pentru că grecii s'au opus, iar în părerea'lor au fost susţinuţi de Imparatul Germaniei.

D. Take Ionescu şi organizarea Cadrilaterului

Bucureşti.—In şedinţa de azi a Camerei d. Take Ionescu a rostit un discurs important, cu privire la organizarea Dobrogei, proect a căruia discuţiune a început de eri.

Regele Carol şi mobilizarea

Bucureşti. — M. S. Regele a primit în audienţă pe d. Hagi Tudurachi, preşedintele camerei de comerţ din Capitală şi l'a autorizat să desmintă orice svonuri cu privire la o eventuală mobilizare.

Aceste svonuri au fost puse în circulaţie din cauza modului exagerat în care organele respective au îndeplinit unele dispoziţiuni militare, care se dau în mod regulat în fiecare an.

D. Iorga şi studenţii

Bucureşti.— D. Iorga a adresat ziarului „Minerva", apărut azi în Capitală o scrisoare prin care declară că d-sa na înţelege să facă politică cu studenţii. Aceştia să-şi caute de Carte, să-şi facă studiile serioase şi numai cînd vor fi bine pregătiţi pentru misiunea lor socială, să facă şi politică dacă n'ar avea ceva mai bun de făcut.

Scrisoarea este comentată ca direct îndreptată în potriva d-lui Cuza, care înţelege să facă politica cu studenţii şi a cerut chiar să se deie drumul studenţilor în tribune, ca să asculte celebrul d-sale discurs.

TEATRUL NAŢIONAL IAŞI

Marele turneu al companiei Dramatice

Maria Voiculescu

Va da 3 Reprezentaţii serale şi un Matineu

Sîmbătă 26 Aprilie 1414

CAPCANA

Duminică 27 Aprilie 1914

în matineu la ora 2 jum.

HOŢUL

Duminică 27 Aprilie 1914

ora 9 seara

Şarlatanul

Luni 28 Aprilie 1914

Cînd n'oi mai fi

(Après moi)

Biletele la Agenţia Teatrală „Thalia" Thi P. Maximovici.

Banca Moldova

— SOCIETATE ANONIMA —

Capital 3.000.000.—

Varsat 2.000.000.—Rezerve 400.000

Inchiriază în tezaurul ei pe timp de 3,6 şi 12 luni compartimente de oţel de diferite, dimensiuni pentru păstrarea de bijuterii, documente şi ori ce obiecte preţioase în schimbul unei chirii variînd între 20 şi 40 lei anual. Tezaurul se poate vizita ori cînd.

Se caută ucenici

pentru branşa cioplitoriei în piatră avînd etatea de 14 ani şi cu 4 clase primare. Pentru condiţiuni la

FRITZ FAIRING

Iaşi, Strada Eternităţii, 18

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latină,** *matematecile, curs primar şi secundar.*

Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la şcolele statului precum şi corigenţi.*

Seara de la 7—11 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi, cu 10 lei lunar.

V. EMIL profesor.

Str Sf. Teodor 36 (în curte)

Pari pentru vie, *de stejar, ciopiţi ascuţiţi ambele capete, de vînzare.*

A se adresa **Pădurea Popricani,** *ud. Iaşi.*

De închiriat *4 odăi, bucătărie, odae de servitor, apă, lumină electrică strada Sf. Sava 8.*

A se adresa D-nei Vlaicu, str. Cuza-Vodă 32.

Două Prăvălii **Moderne** *N-rele 173 şi 183 din str. I. C. Brătianu vis a vis de Piaţa Sf. Spiridon sunt DE INCHIRIAT în condiţiuni avantajoase. Prima cu începere de la Sf. Gheorghe a. c iar a doua chiar de pe acum. Instalaţie complectă de electricitate, apă şi canal. A se adresa D-lui sau D-nei S. Zăhărescu str. Lascar Catargi 45 (fostă str. Romînă)*

De închiriat *strada Sf. Andrei 59, în etajul de jos, la faţă două apartamente separate, bune pentru locuinţă, atelier sau prăvălii cu câte două odăi spaţioase cu antrete, bucătării, cămări, instalaţie de apă, canal şi closete sistematice. Ogradă mare şi grădină.*

A se adresa la proprietarul Isidor Schorr în acele case, etajul de sus.

Prăvălii **DE INCHIRIAT de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristofor.**

Vînd clădire, *cu ogeag zidit, servind pentru orice instalaţiune industrială cu 4000 m. p. loc Şoseaua Sărărie, lîngă finăria comunei. Informaţiuni, Str. Carol 42 Iaşi.*

Valeriu Hulubei

AVOCAT

Str. Ghica-Vodă, 31

IANCU RECHLER & CAROL MICHELSOHN

La Bradul Moldovei

Societate în nume colectiv

pentru

Comercial de cherestea

Depozite Iaşi, str. Uzinelor 11—14

— Telefon —

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

VACCINARI

— cu limfă sviţeriană —

practică

Dr. A. Steuerman

str. Cuza-Vodă 13

— Telefon —

Em. Socor şi Cezar Simionescu

Birou de avocătură şi notariat

BUCUREŞTI *str. sf. Constantin 3*

Telefon 43 | 38

De închiriat *prăvălia ocupată actualmente de I. A. Singer, strada Cuza-Vodă 71.*

A se adresa la proprietar I. Pocker str. Costache Negri No. 52

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** incepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

contra

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurată şi vindecă *Nevralgiele* cele mai greie de tămăduit, *Migrenele, Gastralgiile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* care-i resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la culcare, la diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES FILUXES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potă găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre **din Paris, Berlin, Kopenhaga,** Viena, Roma, Milano, etc. ca: **Sarah Bernhardt, Jane Hading,** Etiévant, Alexandre, Robinne, **Wiché, Psylander, Henny Porten,** Asta Nielsen, Max Linder, **Prince, etc, etc.**

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e **concesionat numai filialei din Iaşi** (Circul Sidoli), asemenea ne **bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.**

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză **întrupează pedagogia** şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni **prin cele mai pitoreşti regiuni din** întregul univers.—Toate **sporturile moderne.—Vulgarizarea** idustriilor.—Manevrele armatelor **pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile** descoperiri.—Pathé-Journal **şi Eclair Journal, ziarele** însufleţite care ne arată în fie-care **săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.**

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

„ANCORA“

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane
Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asigurşii din România Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asigurşilor săi:
Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora“ încheie:
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în onbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 188
(fosta strada de Sus)

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin
Vizitaţi: Croitoria
„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea
3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale

Sanatorul Dr. Tzalcu

IAŞI, str. [illegible] No. 8

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noui. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Sanatoriu de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapia.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Fizeri. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicală. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se examină toate *regimurile.* Se iau analize de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiinciosă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 22.

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul XI—No. 2141 - Duminică 30 Martie 1914

POLITICE

Politică studenţească

Scrisoarea pe care d. N Iorga o publică în ziarul „Minerva“ şi pe care cititorii noştri o pot găsi reprodusă în corpul ziarului, astăzi, are de sigur o însemnătate demonstrativă

Şeful naţionaliştilor a ţinut să-şi spue cuvîntul asupra unei chestiuni de tactică şi de principiu care-l deosebeşte fundamental de subşeful său

Studenţii să se ocupe de carte, studenţii să nu facă politică, a zis şeful. Şi strigătul acesta e un blam direct adresat d-lui Cuza care n'a făcut, nu face, şi probabil nu va face politică de cît numai cu studenţii săi, adecă numai cu acele elemente lipsite de pregătire şi de răspundere, pe care numai le poate stăpîni şi conduce.

Din punct de vedere moral şi educativ chestia e de mare însemnătate.

Dacă mijloacele de luptă ale d lui Cuza ar fi mai civilizate, şi dacă ideile şi concepţiile sale ar fi mai pure şi mai înalte, şi încă utilizarea acestor elemente ar fi un rău. Cu atît mai mare ie răul cînd esenţa politicei d-lui Cuza e sentimentul de vrajbă şi de duşmănie pe care-l cultivă cu atâta stăruinţă.

"Opinia" s'a ridicat întotdeauna împotriva acestui procedeu. Ea a dezaprobat politica studenţească a profesorului de la Iaşi şi a tăgăduit dreptul studenţilor de a face o politică a lor, ca studenţi.

Fireşte cu aceasta n'am voit să spunem că studenţii n'au şi ei acces la viaţa cetăţenească, că nu-şi pot spune cîndva cuvîntul şi că nu pot lua parte la mişcările care interesează mediul social în care trăesc.

In timp ce tineretul acesta îşi desăvîrşeşte cultura minţei, e firesc să-şi facă educaţia socială. Marile probleme sociale şi politice nu-i pot, şi nu trebue să-i lase indiferenţi.

Dar ei trebue să aibă sentimentul drepturilor şi al datoriilor lor, să aibă sentimentul realităţei şi pe acel al demnităţei. Ei nu trebue să se avînte cu furie în lupta celorlalţi, ci să privească cele să se petrec cu interes şi cu obiectivitate, şi să nu ofere în luptă de cît ceea ce sufletul şi gîndul lor curat poate oferi ca contribuţie utilă.

Aceasta nu vrea s'o înţăleagă d. Cuza; aceasta n'au înţeles-o pînă astăzi studenţii.

Să sperăm că lucrurile merg către o prefacere în mai bine.

Cele două Universităţi

Ocupîndu-ne eri de chestiunea Universităţilor—cu prilejul interpelării d-lui profesor Toma Ionescu şi agitaţiei ce domneşte în sinul celor două Universităţi ale ţării, spuneam că nu poate exista măcar bănuiala unor influenţe politice.

Din potrivă. ironia stării de lucruri pare să indice că influenţele politice sunt din nefericire *foarte reduse la Centru, de oare-ce rectorul iaşan d. C. Stere, pro-rectorul, d. Al. Filipide, membri ai partidului liberal nu pot convinge guvernul că sunt mari şi imperioase necesităţi la Universitatea iaşană. Ba, s'a vorbit eri şi de o demisiune în perspectivă a d-lui I. Simionescu, secretarul general al Ministerului de Instrucţiune publică.*

N'ar fi de mirat.

In Noembrie 1913, d. profesor Simionescu, insistînd asupra unei teme favorite, a tipărit în „Noua Revistă Romînă“ un articol cu titlul suggestiv: „Pentru unii mumă, pentru alţii ciumă!“ arătînd cît de vitregită a fost în genere Universitatea din Iaşi. D-sa aducea exemple concrete, pentru a pune în evidenţă modul cum era tratat înaltul nostru aşezămînt cultural în comparaţie cu cel similar din Capitală, în decursul anilor.

Cu amărăciune poate cam exagerată, dar fără îndoială sinceră, d. dr. Simionescu conchidea:

«...In asemenea condiţiuni, şi exemplele se pot mări cît de mult, nu au dreptate cei ce susţin că graniţa reală nordică a Romîniei e de la Focşani la Galaţi, că Moldova e considerată ca vremelnic incorporată la Romînia, că pentru ea nu se pot cheltui sume mari de îmbunătăţiri radicale, că nu i se poate da viaţa intensă la care are dreptul prin trecutul şi prin mana cîmpurilor ei? Din potrivă prind rădăcini, şi capătă valoare de conştientă chibzuială, vorbele spuse în şoapte că nu întîmplării se datoreşte faptul că la 1877 regimentele moldoveneşti — ca şi grănicerii transilvăneni în răsboaele austriace— au astupat cu cadavrele soldaţilor lor şanţurile din jurul redutei de la Griviţa.

O serie întreagă de fenomene, care ar trebui studiate mai în de-aproape şi arătate fără înconjur, duc pe ori-cine la convingerea că dezvoltarea Moldovei de cînd s'a înfăptuit dorinţa nobilă «de a se da mînă cu mînă», nu a urmat progresului ţării întregi şi că a fost lăsată cu mult în urmă, în drumul apucat de jumătatea de dincolo de Milcov...»

E încă o ironie a soartei, pare-se, care a făcut ca scriitorul articolului menţionat să ocupe înalta demnitate la Ministerul Cultelor şi Instrucţiunii, ca să vadă de aproape lipsa de bunavoinţă a guvernului actual pentru a doua Capitală şi, adăugăm noi, a reprezentanţilor laşani în Parlament. Vorbim, se înţelege, de acei guvernamentali cari au luat angajamente şi au scomptat influenţa lor la centru.

□

Mici Polemici

D. Pennescu a depus la Senat un proiect pentru acordarea dreptului de vot femeilor.

...Senatorii, dacă nu sunt totdeauna tineri, sunt însă cavaleri.

*

A propos de sufragetismul senatorului iaşan, un maliţios spunea că avea totdeauna... favorite.

*

Un negru a fost osîndit în America la 30 de ani, închisoare pentru că a îndrăznit să sărute o... albă.

Treizeci de ani, — să îmbătrînească în închisoare ca să-i treacă pofta de sărutat.

*

Principele de Wied a cumpărat un yacht care poartă numele de „Apaşul“.

Ar putea tocmi pe Bogdan-Văcăreşti drept cîrmaciu.

*

Ciudat lucru. A intrat în parlament d. Cuza şi a profitat atît de mult d. Iorga, prin... comparaţie.

*

Guvernul a destituit la Balcic pe secretarul Nasipof.

...Îşi luase nasul la purtare!

*

Greşeşte „Facla“ cînd găseşte pe economistul iaşan orator diareic.

Fiece deputat are un... scaun în parlament.

Cum stăm cu reformele

Ce se va alege cu reformele propuse cu atît zgomot, de partidul liberal?

Iată întrebarea ce-şi pune ori cine în urma declaraţiunilor făcute de d. Emil Costinescu.

Căci este evident pentru toată lumea, că acele declaraţiuni ale ministrului de Finanţe, cari după apreciarea tuturor oamenilor politici sunt şi ale guvernului, interesul discuţiunilor asupra reformelor, va scădea. Era, în adevăr, un punct de căpitenie, asupra căruia presa şi insistase mai mult poate chiar de cît n'o făcuse cei ce vorbise în parlament, ca reformele să se înfăptuiască într'un timp relativ scurt.

Dacă lumea conservatoare se alarmase de reforme era pentru că se propunea o oxpropiere urgentă. Dacă de altă parte amicii ţăranilor puneau tot focul ca să dezvălue starea mizerabilă a acestora, o făceau fiind că aveau ferma convingere, că alinarea suferinţelor lor, va veni imediat.

Acum dacă e vorba ca expropierea să se facă după nevoi, a căror importanţă de sigur va fi chemat cineva s'o aprecieze, dacă în ori ce caz ea nu se va face decît treptat, treptat potrivit *acelei aprecieri*, şi după mijloacele *băneşti* de cari se va dispune, evident că vor trece ani, după ani, pănă cînd să se ajungă la repartiţiunea pămîntului în cantitatea de care atît se vorbeşte astăzi.

Dar prin însuşi acest fapt, reformele, cel puţin cea agrară, devin anodine.

Nu ştim însă dacă ceia ce a spus d-l Costinescu, va fi ultimul cuvînt, căci se pare că asistăm la un fel de tocmeală. Şi cînd e vorba de tocmeală, se ştie că unul mai dă, iar altul mai lasă.

Vor mai da poate ceva conservatorii, vor mai lăsa ceva liberalii, dar negreşit pe spinarea ţăranilor. Şi atunci ce va rămînea din toată această agitaţie?

Va rămînea că singurul partid, care a văzut bine lucrurile, care în adevăr e partidul timpului şi al realităţii e partidul conservator democrat.

Seful nostru d. Take Ionescu a explicat cel întăi că formula expropierei, nu are în ea ceva ameninţător cum se părea în primul moment. D-sa a aratat prin analiza ce a făcut acestei formule, că ea va fi *un mijloc* pentru a se răspîndi mai mult traiul bun în populaţiunea muncitoare de la ţară.

De altă parte, şeful nostru local, d. A. A. Badareu a văzut foarte bine, cînd, în luminosul şi impresionantul discurs ţinut la Senat în chestiunea reformelor, a întrebat dacă liberalii au ales bine momentul pentru a cere nişte transformări aşa de mari ale vieţii noastre sociale prin cele ce dînşii propun?

Cîtă dreptate a avut d-sa cînd a aratat că chestiunea adusă în dezbaterea corpurilor legiuitoare nu e studiată?!

Se vede aceasta din faptul că guvernul n'a formulat încă o modalitate de realizare a reformelor, iar cînd e strîns cu uşa, cum a fost cu întrebările puse de d. N. Filipescu, dă răspunsuri, cari derutează şi pe cei mai aprigi susţinători ai lor, susţinători cari înţeleg a nu eşi din spusele guvernului.

Şi atunci, dacă liberalii n'au bine lămurit şi închegat lanţul de reforme ce propun, dacă stau gata să facă concesiuni, atunci sa poate întreba cineva, *de ce ei şi numai ei să prezideze la alegerea Constituantei?*

N'ar fi acum locul ca la asemenea conlucrare să fie chemate toate partidele?

Ar fi o garanţie pentru sinceritatea alegerilor, dar în acelaşi timp reformele eşite din asemenea înţelegere, ar fi şi mai bine studiate şi de sigur mai folositoare pentru binele obştesc.

Altfel, după declaraţiunile d-lui Costinescu, cari lasă a se înţelege că mai e loc de concesiuni şi schimbări, ne putem aştepta la surprize, cari n'ar fi tocmai pe placul tuturor.

Va mai rămînea apoi, din cele ce s'au petrecut pînă acum, că în pragul anului 1914, s'a făcut vorbă multă pentru ţărănime.

Vor rămînea unele discursuri, ca probă a mentalităţii noastre la data mai sus aratată, cu privire la situaţiunea noastră agrară.

Se va vedea că unii amici ai ţăranilor au exagerat în dorul de a-i susţine şi că cu aruncat săgeţi nedrepte proprietarilor mari. Dar se va vedea in acelaşi timp, că dacă amicii acestora recunosc că ţărănimea trebue ajutată, doresc a li se veni în ajutor dar... de alţii, ei nefăcînd nici cel mai mic sacrificiu.

Şi sacrificiul ce li se cere este de a recunoaşte că expropierea ie singurul mijloc de a ajunge la realizarea acelei dorinţi. Promisiuni s'au făcut şi altă-dată, ele nu s'au ţinut. Lecţiunea din trecut trebue să servească şi ea la ceva.

Ne temem însă că toată această mişcare, tot zbuciumul la care asistăm va fi o consacrare a proverbului romînesc: *vorbă multă... sărăcie.*

V. I. Radu

ECOURI

Autobuze franceze în Belgia.—Micele omnibusuri cu cai care deservesc Bruxellul vor fi peste puţin timp înlocuite prin autobuse 25 H. P. cu cîte 26 locuri. Comanda, foarte importantă, a şi fost făcută la o fabrică din Franţa.

*

Universităţile din America se deosebesc foarte mult de cele din Europa. Ast fel în Canada nu este un Minister al Instrucţiunii publice şi nici o administraţie centrală a învăţămîntului superior. Acelaş lucru se constată într'o parte a Statelor-Unite. La Vashington, *Biroul de educaţie* de a cărui resort sunt cele mai mari biblioteci şi muzee, nu este de cît un oficiu de informaţii fără să aibă vre-o precădere în programele şcoalelor superioare.

Sistemul şcolar american este înainte de toate confesional. In Canada, spre ex. scoalele primare sunt catolice, episcopale, mormone, anglicane, metodiste, presbiteriane, evreeşti, după cultul profesat de elevi.

Multe universităţi n'au sediul în Capitalele ţărilor, nici în oraşele cele mai mari. Cea mai veche şi cea mai renumită, care se numeşte după numele fondatorului ei, un pastor puritan, Universitatea *Harvard*, se află la Cambridge. Ea dispune astăzi de un capital de 75 milioane de franci şi cheltuelile sale anuale se urcă la 15 milioane. Ea are 6000 de studenţi inscrişi.

Miliardarii contribue foarte mult la crearea lor. Aşa, Leland Stanford şi femeia sa au donat 150 milioane pentru fondarea universităţii din Palo Alto din California la 1891. Rockefeller a îmbogăţit universitatea din Chicago, fondată la 1892, mai întăi cu 55 milioane şi apoi cu 35 milioane.

Pe la universităţile din America se găsesc profesori francezi, germani sau engleji, aleşi printre somităţile ştiinţifice. Unii sunt foarte bine plătiţi, alţii se mulţumesc cu un salar mai modest.

La cîteva universităţi urmează şi femei. La altele, femeile sunt excluse. La unele universităţi nu sunt primiţi studenţi aparţinînd altei rase decît celei albe.

C. V. B.

NOTA ZILEI

Ziua şi noaptea.

Intr'un interview acordat de un om politic bulgar cu privire la situaţia ce domneşte la vecinii noştri de peste Dunăre, se putea ceti mai zilele trecute:

„...In ce-i priveşte pe Bulgari, vă pot încredinţa că îşi fac pe deplin datoria, lucrînd ziua şi noaptea ca să repare urmele dezastrului“

Ştiam că Bulgarii sunt harnici. Dar ca să merite calificativul e de ajuns să muncească toată ziua. Ei însă pare că se surmenează şi noaptea pentru acelaşi scop pur paşnic, de a-şi... reface contingentul pierdut şi de a recompensa pagubele de vieţi.

După un dezastru istoric, marele Napoleon punînd degetul la tîmplă a exclamat:

„—Bah! Une nuit de Paris réparera le désastre...“

Se pare că Bulgarii, cari, un moment, au văzut în Ferdinand al lor pe un al doilea Napcleon, aplică reţeta marelui Imparat..

OAMENI ŞI LUCRURI

FAPTE...

Universităţile şi lipsurile lor sunt la ordinea zilei. Se vorbeşte de sărăcia înaltelor noastre aşezăminte culturale—numai două la număr! — şi faptul acesta dă o deosebită actualitate unor constatări pe care, acum de curînd, le făcea într'un articol d. dr. Leon, decanul facultăţii noastre de medicină.

«...In Anglia este Institutul *Ienner* din Londra, căruia lordul *Iveagh* i-a donat suma de 6.250.000 franci.

Rockefeller, murindu-i o fetiţă, a donat profesorului *H. Welch* din Baltimora, suma de 200.000 dolari (1.000.000 de franci) pentru a studia patogenia acelei boli. Tot Rockefeller a donat suma de un milion de dolari pentru stingerea unei boli specifice în America de Sud.

Financiarul *Barnato* a lăsat prin testament o sumă de 250.000 livre sterlinge (6.250.000 franci) afectaţi pentru crearea unui spital pentru studiul cancerului.

In America, aceste donaţiuni senzaţionale sunt cele mai numeroase; iată cîteva exemple:

Donatori	*Instituţiuni*	*Sume*
I. D. Rockfeller,	Universit. din Chicago	46.000.000 fr.
Stephan Gerard,	Gerard College	35 000.000 «
Charles Pratte	Institutul Pratt	18 000.000 «
Iohns Hopkins	Univ. I. Hopkins	15.000.000 «
A. I. Drexel,	Institutul Drexel	15.000.000 fr.
Seland Stanford jun.	Univ. L. Stanford	12.000 000 «
Esra Cornel	« Cornell	7.000.000 «
The Vanderbilt	« Vanderbilt	5.000.000 «
Seth Sow	« din Columbia	5.000.000 «

Generozitatea nu este un privilegiu al bogătaşilor; cei cu mijloace modeste pot şi ei contribui la crearea şi întreţinerea instituţiunilor culturale. *Haeckel* nu este un om bogat şi cu toate acestea a donat 30.000 de mărci, onorarul pentru cartea sa «Enigmele universului», adunînd încă de la alţi donatori suma de 70.000 mărci, şi a clădit astfel «*Muzeul Phyletic*» din Jena.

In ultimii 5—6 ani au murit doi dintre cei mai mari milionari pe care i-a avut ţara romînească: unul a trăit la Iaşi şi altul la Bucureşti. Nici unul din ei n'a contribuit cu nimic pentru cultura poporului, lăsînd, adică, legate din care să se creeze sau să se întreţie vr'o instituţie culturală. Şi cîte n'ar fi de creat mai cu seamă la Iaşi: un cămin studenţesc, de exemplu, cu 50 pînă la 100 camere de locuit, o galerie de tablouri sau un institut Pasteur.

Sunt studenţi inteligenţi, harnici şi doritori de cultură, care se prăpădesc înainte de vreme tuberculizaţi din cauza mizeriei, munciţi de dimineaţă pînă în seară la cursuri, în spitale, în laboratorii, prost nutriţi, prost îmbrăcaţi şi chinuiţi de grija zilei de mîine“.

E adevărat; suntem în ţara miliardului de... datorii publice; în ţara funcţionarizmului orăşenesc şi al proletariatului rural. Cu toate aceste, pînă la vremuri mai bune, ne-am mulţumi să se dăruiască celor două universităţi ale noastre risipa ce se face într'o singură iarnă la Monte Carlo si la Nizza de cătră compatrioţii noştri.

Rodion

O sărbătoare feministă

— Impresie de la Mitropolie —

(Duminică 1 Februar)

Impresiile puternice se înfig adînc în suflet şi la distanţe enorme una trezeşte pe ceilaltă cu o putere de actualitate uimitoare. Acum douăzeci de ani, pe cînd mă aflam în Londra, am asistat la un concert religios în Albert Hall. Cînd a început organistul să execute un „Oratorio“ de Haendel, sala cu totul şi lume şi tot, au încetat să existe pentrn mine: mi se părea că mă găseam singură singurică într'un deşert nemărginit, pe un vîrf de stîncă, clătinată încetinel, ca o frunză, într o atmosferă de nedescris, albă—albastră—roză-aurie, pe undele sunetelor, desfăcută de orice amintire, de orice noţiune, afară de aceia a Frumosului. Cînd a încetat orga şi m'am regăsit pe pămînt a trebuit să-mi şterg ochii.

Mai tîrziu cu vre-o patru ani, mă aflam în Engadina, la Maloggia, sara pe la asfinţit, deasupra văii prăpăstioase ce coboară spre Ita'ia: în faţă, un lac verde-albastru, blînd, liniştit sub aierul vioriu ce plutea deasupra lui: împrejur, se înşirau munţii cu vîrfurile lor metalice, dinţate, pe cerul de amurg, cu nourii rozi plutînd deasupra ometelor eterne. M'am simţit murind: sufletul se desprinsese din mine şi se atîrnase de vîrfurile ascuţite, legănat de nourii rozi, deasupra prăpăstiilor nemăsurate... mi-a revenit în minte senzaţia complectă ce avusesem la Albert-Hall.

Frumos, am mai văzut şi am mai auzit şi pînă atunci şi de atunci, dar au fost impresii în lumină, impresii în mulţime: acum era sara şi eram singură. Ca să simţi frumuseţa naturii în întreaga ei intensitate, trebue să fii *singur*. Cam acelaş lucru şi cu arta.

La Albert-Hall, sala era plină, dar sub lumina slabă sala părea ca şi deşartă, atît de tăcută şi de liniştită era toată asistenţa, pe băncile circulare aşezate în amfiteatru.

Nu tot aşa la Mitropolia noastră. O mare de capete în mişcare, capete de toate formele şi de toate culorile, cu aspecte bizare, care nu numai că în necontenit şuvoi, unele intrau altele ieşau, dar care şi pe loc mereu se învîrteau ca în şuruburi, absolut în toate direcţiile, cu surîsuri, cu saluturi repetate, cu „bonjururi“, ba şi cu conversaţii susţinute, cum m'au plictisit tot timpul trei capete cărunte, din care două semi-pleşuve şi unul tuns perie. care vorbeau tare, gesticulau. rîdeau, par'că ar fi fost în plină piaţa Unirei!

In asemenea mediu e greu—dacă mai e posibil—să-ţi pătrundă în suflet vre-o emoţie estetică; totuşi, cîte puţine momente macar, cu ochii tintiţi tocmai la partea superioară a catapitezmei, am re-

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Reprezentant: Sam. Löbl, Bucureşti.

trecut cu sufletul prin impresiile dela Maloggia, dela Albert-Hall, şi lacrimi pe care nu eram stăpînă mi-au turburat vederea.

Cam de prin mijlocul bisericei, serviciul nu se prea vedea; culori şi sunete îţi vin atenuate; vocea destul de sonoră a preotului îţi trimete din cînd în cînd numai fragmentele cele mai importante din cursul liturghiei, foarte frumoase de altfel.

Cu «Heruvicul», incepe liturghia drept-credincioşilor, îndemnînd pe credincioşi să se desbrace de ce e lumesc, să se asamene cu heruvimii, pentru că Isus vine să se deie în jertfă... — dar credincioşii noştri, n'aude, n'a vede, au alte griji! — Fin, frumos, admirabil nuanţate, curg de sus notele Heruvicului, din care însă prea puţin am fost lasată în pace să mă delectez—mi-a făcut impresia că a fost prea fin pentru marea mulţime, care a împiedicat şi pe cei puţini de a-i gusta finetele. Mai mult a priceput se pare publicul din „Doamne Miluește", pe care l'au ascultat cu relativă atenţie; admirabil a fost cîntat şi de cor şi de soluri şi atît de frumos combinate şi nuanţate încît fiecare repetiţie a venit ca o plăcută noutate.

Preotul se roagă... «Cerem inimă curată!... fără cea mai mică atenţie din partea publicului, pentru care se făcea rugăciunea şi strigă „Sus inimele"—fără asentimentul cîtuşi de puţin vădit a cuiva, de cît doar a corului, cu frumoasele răspunsuri din „Mila Păcii", terminate cu energicul „Sfînt, Sfînt", „Domnul Savaot", admirabil cîntate toate, cu o gradaţie de nuanţe neîntrecute.

Din altar răsună: «Ale tale dintru ale tale, Ţie îţi aducem de toate şi pentru toate«... iar corul răspunde cu prea frumosul «Pe tine te lăudăm», pe cînd preotul în altar cu uşele închise săvîrşeşte taina cea mare a liturghiei, pregătirea împărtăşaniei.

«Căci cele sfinte sunt pentru cei sfinţi»... mai răsună, cu isbitor adevăr, glasul preotului, iar corul, consolator, întonează triumfalul concert: „Înoeşte-te, innoeşte-te, noule Ierusalime», foarte frumos în toate cele trei părţi ale lui.

«Cu pace să ieşim»... lumea iese ca de la petrecere.

E pacat. Cîtă lume a putut oare să se bucure în adevăr, să „jouisseze", de muzica auzită ieri în Mitropolie? Cîtă lume s'a putut folosi macar un sfert de oră de adînca reculegere sufletească, de dispoziţia la devoţiune, la pietate—intraductibila „Andacht"—deşteptată fără voie în sufletul ascultătorului de această muzică din domeniul îngerilor, cheltuită acolo două ore întregi? Poate cei din faţa altarului, dar aceia fatalminte nu puteau fi de cît puţine, foarte puţini, faţă cu marea mulţime care umplea biserica. Poate şi puţinii de prin strane—dar ştiu din experienţă că nici aceia nu au pace de la cei cari le stau înnainte.

Pînă nu se va scurta serviciul liturghiei în lăuntrul unor limite convenabile pentru toţi—o oră, cu latitudinea de a sluji două, chiar trei liturghii într'o dimineaţă, după nevoile credincioşilor—pînă nu se vor înfinge în biserică bănci fixe, în şiruri nu mai lungi de 2 metri, în care publicul să se aşeze în perfectă linişte, fără ca unul să aibă dreptul a deranja pe altul, pînă atunci nu va fi linişte în biserică: pînă atunci 9 din 10 a foloaselor ce se aşteaptă de la o muzică bună în biserică vor fi perdute.

E mare pacat. Pentru că dacă muzica atrage multă lume la biserică creştinismul nu progresează nici cît un grăunte de muştar, dacă faptul de a fi în biserică nu însamnă pentru creştin şi creştină de cît un bruhaha în care s'a învîrtit, cu interese mai mult sau mai puţin nobile lumeşti, şi fără a da sufletului un moment de ragaz macar, în care acea muzică să-şi poată îndeplini opera ei de înalţare şi de purificare, aşa ca să puie sufletul în dispoziţia necesară pentru a se ridica către Divinitate.

Şi e mare pacat pentru muzică însăşi. Corul de ieri se prezintă în admirabile condiţiuni de alcătuire şi armonizare, cu un ansamblu de o plinătate desăvîrşită, în care nici cel mai mic gol nu poate percepe urechea, un cor ca un singur glas în mii de nuanţe care umple văzduhul, în cele mai admirabile gradaţii de piano şi forte. Mi-am dat seamă azi, că poate fi un cor pe deplin sonor şi fără orgă, dar, se înţelege, lucrul e *greu*.

Acesta e Corul Conservatorului, compus din vre-o 50 de elevi şi eleve, vre-o 10 absolvenţi şi absolvente de ale Conservatorului şi doar din 2—3 persoane cu totul străine de Conservator.

Acest cor e format şi condus de o femeie, D-na Sofia O. Teodoreanu, profesoară la Conservator, care a mai încercat şi altă dată să obţie pentru corul de atunci vre-un cafas, la o biserică modestă, în care corul să aibă dreptul de a se produce cu muzică bisericească; a fost răspinsă însă atunci, de Spiritul Intunericului. Astăzi. sub o administraţie luminată a Bisericei, D-na Teodoreanu nu numai că a fost învoită să cînte ori cînd la biserica Banu, dar a fost chiar special poftită să cînte astă-zi în Mitropolia Iaşului, demnă interpretă a şcoalei şi compoziţiilor răposatului ei părinte, care cu ani în urmă, a condus multă vreme corul acestui sfînt locaş şi făcuse din el aceia ce toată lumea ştie.

Şi astfel ne-a fost dat să ascultăm azi în Mitropolie Corul Conservatorului, „cel mai bun cor din oraş". Şi acest cor e opera unei *femei*: de aceia astă-zi însamnă o sărbătoare pentru noi femeile, care nu putem de cît să ne bucurăm de ori ce succes femeiesc cîştigat prin muncă şi *merit real*. Acest fel de succes se datoreşte talentului; dar asemenea succese se datoresc cu atît mai mult muncei. Talentul fără muncă se atrofiază, piere; munca stăruitoare şi încordată răstoarnă munţi, ca şi credinţa.

Toată lumea a admirat Corul Conservatorului, chiar şi cei care n'au ascultat cum ar fi trebuit, dar desigur nimene n'a admirat mai bine de cît cunoscătorii specialişti, decît oamenii de acelaş meşteşug, cari au ştiut să preţuiască mai bine meritele şi să calculeze greutăţile. Acest Cor ar fi să se poată desvolta, căpătînd sprijinul material necesar, nu pentru a deveni un cor permanent de biserică, fie ea cît de mare, ceia ce de altfel nici d-na Teodoreanu nu ar consimţi cu nici un preţ să facă din el, dar pentru a fi un cor de elită al Moldovei, al Iaşului—care cor să slujască cu cinste în toate ocaziile mari.

Tereza Stratilescu.

Epitropia Generală a Casei spitalelor şi ospiciilor Sft. Spiridon Iaşi

Face cunoscut că pentru ziua de 25 Aprilie 1914 s'a fixat termenul de concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor vacante de Externi conform regulamentului iar pentru ziua de 28 Aprilie 1914 pentru ocuparea definitivă a posturilor vacante de Interni la Spitalele pendinte de această Casă, care conform budgetului vor fi disponibile.

Concursul se va ţinea în Camera Colegiului Medical din Spitalul Central conform Regulamentului de concursuri în vigoare.

D-nii Studenţi în Medicină care voesc a concura sunt invitaţi să se prezinte la această Epitropie cu cel mult zece zile înainte de termin cu cereri înscrise şi însoţite de actele prevăzute în Regulamentul de concursuri publicat în Monitorul Oficial No. 236 din 27 Ianuarie 1912.

INFORMAŢII

D. Al. Marghilomau, atunci cînd e în funcţiune de inspirator al ziarului său, se declară încîntat, prin „La Politique", de explicaţiunile date de guvern, în chestia expropierei şi cu entuziasm subscrie la „cuvintele înţelepte, cumpănite şi cu rost" ale d-lui ministru de finanţe.

Dar atunci cînd e în funcţiune de loctiitor de şef al partidului, d-sa ia o atitudine de matador înfruntat şi ordonă să se respingă aceste explicaţiuni — votîndu-se, la Cameră, contra revizuirii.

Cine e glumeţul care a spus că partidul conservator suferă de lipsă de seriozitate politică şi de sinceritate?

D. Al. A. Badareu a plecat aseară la Bucureşti, de unde nu se va întoarce de cît Marţi dimineaţă.

Ministerul de Instrucţiune publică a înştiinţat direcţiunile şcolilor primare particulare că institutorii de limba romînă a acestor şcoli sunt obligaţi a lua parte la conferinţele didactice publice cari încep la 10 Aprilie.

In urma cererilor formulate de săteni, medicul şef al judeţului, a intervenit pe lîngă direcţiunea generală a serviciului Sanitar, pentru ţinerea spitalelor din Ungheni, Voineşti şi Bivolari.

Cu începere de luni şi pînă Joi 3 Aprilie, orele de Cancelarie la Primărie vor fi de la 9—12 dimineaţă.

De Joi şi pînă Mercuri 9 Aprilie Primăria ia vacanţă.

Pe ziua de 1 Aprilie se vor face la Primărie mai multe numiri de funcţionari, în posturi noi create prin budget.

Contra băeţilor de la Centru.— *Apare tot mai evidentă neînţelegerea dintre cei doi şefi ai partidului naţionalist-democrat. Zilnic dovezile apar la lumină şi cea mai recentă o constituie scrisoarea pe care d. Iorga o adresează ziarului* Minerva *— scrisoare despre care am pomenit la serviciul telefonic al numărului nostru de ieri — şi care se raportă la rolul studentului în agitaţiile noastre politice.*

Redăm scrisoarea întocmai, căci ea constituie un document — şi n'o întovărăşim de nici un comentariu cu privire la această violentă eşire a d-lui Iorga în potriva băeţilor din centre.

Iată acum şi textul scrisorei:

Vă rog a tipări aceste rînduri relative la adunarea intimă a partidului naţionalist:

Am recomandat bună chibzuire, evitarea oricăror exagerări, hotărîta înlăturare a colaborării în agitaţie cu orice partid şi răspingerea demagogiei în orice formă pentru ca astfel, făcîndu-ne vrednici de stima publică, să putem ajunge un partid capabil de a rîvni conducerea ţării, după programul nostru.

Văzînd între cei de faţă pe un student i-am atras atenţia asupra datoriei tinerimei de a nu intra în conflictele politice pînă nu şi-a căpătat, după isprăvirea şcolii, statornicia care singură face dintr'un om un element util în organizaţiile de partid. Ca profesor, era o neapărată nevoie să răsping, cum am făcut-o totdeauna conlucrarea cu studenţii pe alt teren decît al ştiinţei şi culturii, pe care trebuie să-l cultivăm alături, in sensul moral şi naţional neapărat.

Primiţi vă rog, încredinţarea consideraţiei mele.

In cursul anului acestuia se vor clădi localuri de şcoală în următoarele sate din jud. Iaşi:

Alexandru cel Bun, Andrieşeni, Trifeşti—Hermeziu, Stornești—Sinești, Cristești—Brăeşti, Băiceni, Valea Oilor—Balţaţi, Zmău—Lungani, Leţcani—Cucuteni, Dorobanţu—Aroneann, Chişcărei—Golăeşti, Ruseni Vechi—Holboca, Păun—Buciumi şi Dumbrava-Ciurea.

Preţul construcţiei este de cîte 25.000 lei de şcoală.

Pentru darea în antrepriză a lucrărilor se va ţine în Bucureşti licitaţie pubiică, în ziua 15 April.

D. Mihai Harnagea, învăţător la şcoala din Soveja, jud. Putna, a fost transferat la şcoala din Rediu—Tatar com. Copou, în locul d-lui Gr. Creţu demisionat.

Liceul militar a luat vacanţă de eri. Cei mai mulţi dintre elevi au plecat aseară la vetrele lor.

Simbătă 19 April a. c. va avea loc la Teatrul Naţional concertul violonistului Mihail Barbu, Laureat al Academiei regale de musică din Berlin, cu concursul d-lui Theodor Fuchs pianistul Curţei Regale.

Ziarul Berliner Tageblatt anunţînd arestarea unui anume Horvarth, autor al unor mari furturi de bijuterii, spune că acest îndrăzneţ spărgător, are la activul său mai multe furturi comise la Bucureşti.

Mîne, Duminică, ora 4 p. m. d. dr. Zosin, va ţine în amfiteatrul liceului naţional, ultima prelegere din ciclul celor ţinute pentru cultura positivă.

D. dr. Zosin va vorbi despre *Calendarul positivist sau ştiinţific*. Intrarea liberă.

D. Ion Vornicu, notarul comunei Voineşti, a fost pus în disponibilitate pe ziua de 1 April.

Ion Gherasim, actual notar la Roşcani, a fost transferat la Voineşti, după cerere. Radu Filipescu a fost numit notar cl. III la comuna Roşcani.

In ziua de 15 April, ora 10 a. m. se va ţine la prefectura de judeţ licitaţie publică pentru darea în antrepriză a pînei necesare, arestaţilor din închisoarea Iaşi pînă la 31 Mart 1915.

O mare parte din excursioniştii care pleacă în astă seară la Constantinopole, s'au întrunit ieri la ora 8 p. m. în localul Centrului Studenţesc şi au luat ultimele decizii în ce priveşte excursia.

Administraţia comunală a fixat orele de audienţă pentru cetăţeni, numai de la 9—12 înainte de amează.

Epoca redeschide, pe ziua de azi, chestiunea păcii de la Atena, dar cu ceva mai multă sfială de cît a făcut-o atunci cînd d. Pisani, în calitate de emisar al d-lui Filipescu, a fost la Constantinopol şi Atena să încerce de a obţine declaraţiuni pentru o atenuare a rolului jucat de d. Take Ionescu în încheierea păcii între Grecia şi Turcia.

Epoca a nimerit-o prost şi pe ziua de azi, pentru că tot azi ziarele publică un rezumat telegrafic al unui articol din *Neue Freie Presse*, în care marele ziar vienez îşi exprimă speranţa că Romînia va şti, prin intervenţia ei, să rezolve şi chestia Epirului, *intocmai cum d. Take Ionescu, prin intervenţia sa la Constantinopol şi Atena, a isbutit să împedece un răsboiu între Turcia şi Grecia*".

Şi „Epoca" are neobrăzarea să vorbească de „farsa de la Atena".

Criza monetară. — E un ce aproape sigur, că ori de cîte ori vre-o criză se abate asupra ţerii noastre, nicăeri nu se simte mai tare ca în Iaşi.

Cu toate acestea oraşul e destul de populat, faţă cu altele din ţară. Dar se pare că din toată această aglomeraţie ar fi a se distinge două clase: economii (Igiraţii) şi cheltuitorii. Clasa de mijloc, oameni adevarat economi cari să cheltuiască, dar cu măsură şi prudenţă, par că nu mai există.

Căci altfel nu ne putem explica lipsa numerarului în piaţă, jena comercială prin care trecem. Acum vin sărbătorile şi negustorii mai ales cei cari nu vînd articole de lux tot se plîng.

Că se plîng ei, s'ar putea răspunde că faptul vine şi de acolo că sunt prea mulţi faţă cu populaţiunea oraşului. Dar se plîng bancherii, oameni importanţi şi serioşi de afaceri.

Guvernul a căutat să liniştească spiritele, dînd un comunicat cu privire la mobilizare.

Intru cît nici o primejdie nu ameninţă de partea aceasta, se sperăm că situaţiunea economică a ţării şi în specie a noastră se va ameliora. De altă parte guvernul mai linişteşte spiritele şi *prin aceia că nu face din expropiere o ameninţare şi nesiguranţă pe viitor.*

Prin gura d-lui ministru de Finanţe ne spune că această reformă adică expropierea se va aplica nu acum, ci... peste mulţi ani.

Aceste două comunicate că adică nu vom avea mobilizare anul acesta, iar de altă parte nu se va expropia nimic anul acesta, şi mai nimic anii viitori, vor face sperăm ca lumea să-şi caute de treabă, să reia firul afacerilor, iar încrederea să renască.

Să sperăm că vor fi bani şi pe piaţa Iaşului.

Cu obicinuita solemnitate s'a serbat azi stîlparii. La ora 10 toate şcoalele primare şi secundare de băeţi şi fete s'au adunat la biserica Bărboi. Au luat parte şi elevii de la seminar şi şcoala normală.

De la biserica Bărboi, în frunte cu preoţii, şi în cîntarea corului seminarului, s'a format un impozant cortegiu, până la Mitropolie.

La intrarea în catedrală, cortegiul a fost întîmpinat de vicarul Mitropoliei, însoţit de preuţii catedralei.

Azistenţa a pătruns apoi în biserică, pentru depunerea stîlparilor.

Absolvenţii şcoalei normale „Vasile Lupu".—Conferinţa profesorilor şcoalei normale «Vasile Lupu» întrunindu-se în conferinţă didactică aseară orele 8 jum. a luat în discuţie situaţia elevilor clasei VI şi a încheiat următoarea situaţie declarînd absolvenţi pe elevii de mai jos:

A Catrinei Ioan, Alexandru Aristide, Andriescu Grigore, A Păvaloaei Ioan, Ardeleanu Dum, A Zoiţei Ştefan, Balan I., Boit Gh., Braşoveanu Vasile, Ciornei G, Ciulei Marin. Comicescu Gh., Diaconescu Ilie, Dimitriu C. Gh., Dimitriu Alex, Dimitriu Gh, Faliboga Alex., Furdin Emil, Gagos Vasile, Ghindea Gr., Hermeziu G, Iamandi Gh.. Iliescu Ilie, Ionescu St., Lupu Const., Manoliu Vasile, Mardare Ioan, Mrcjeriu Gh., Munteanu C., Obreja J, Pogoreanu C., Pîntea I, Popescu P., Popovici Octav, Popovici Gh., Popovici Mih., Popuţoae I, Rolea C., Rotariu I., Rugină Nec., Sacară I., Spiridon Năstase, Ştefănecu Nec., Taban Const., Teodorescu D., Timircan Gr., Tomulesei N., Ţiglea Ioan, Varganic Mih., Vartic Gh., Vasiliu Const, Vasiliu Dim.

Tot odată a declarat prin deosebit proces-verbal că se poate prezenta la examenul de capacitate tînărul Ruga, fost învăţător în Maramureş, şi care din cauza persecuţiilor ce a îndurat de la autorităţile şcolare ungureşti a fost silit să treacă graniţa şi să vină la noi în ţară ca suplinitor.

Fiind absolvent al şcoalei preparandiile din Gherla, pe baza colocviului la care a fost supus de profesorii şcoalei va trece numai examenul de capacitate.

După cum am anunţat Consiliul Comunal a fost convocat în şedinţă extraordinară pentru luni la orele 9 seara.

In această şedinţă consiliul va admite oare cari rectificări în budget, introduse de către ministrul de interne.

Spitalele desfiinţate.— *Ceea ce anunţasem din timp s'a realizat în chip mai alarmant încă de cum se credea.*

Ni se dăduse informaţia că direcţia generală a serviciului sanitar superior are intenţia de a desfiinţa unul din spitalele judeţului nostru şi anume acel din Bivolari. Ştirea a fost atenuată apoi, intra cît se vorbia că spitalul va fi... mutat la Ungheni, ca şi cum ar fi fost vroba numai de înmulţirea paturilor la spitalul acesta din urmă.

Iată însă că acum lucrurile se schimbă în rău, căci nu numai spitalul din Bivolari se desfiinţează, dar şi acele din Ungheni şi din Voineşti.

Comentariile ar fi de prisos.

Faptul, înregistrat numai, va apărea iaşanilor în toată gravitatea lui şi va deschide ochii tuturor asupra felului cum înţelege guvernul liberal să ocrotească pe săteni în epoca în care se vorbeşte de reforme esclusiv ţărăneşti.

Poporaniştii, iubitori ai ţărănimei tolerează sectarului din capul serviciului sanitar să închidă atitea spitale rurale luînd ţăranilor mijloacele de cautare şi contribuind astfel la decimarea sătenilor.

Tustrele spitalele sunt aşezăminte de însemnătate vitală şi desfiinţarea lor e o lovitură nouă pe care noul regim o dă judeţului nostru.

Noul program de astă-seară Simbătă 29 al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, cuprinde între altele:

„Fecioara arsă pe rug", romanul unei eroine. Măreaţă desfăşurare în 5 părţi. Scenariu extraordinar, montat în imense bogăţii şi decoruri naturale. Reconstituire istorică din epoca lui Carol al VII-lea al Franţei. Film italian de mare artă.

Tîndăla elibereazâ pe fratele seu, scene foarte humoristice.

Tot astăzi seară Simbătă, direcţia cinematografului readuce după cererea generală duetul Prinz, micile fetiţe dansatoare.

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică 30 Martie Două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală. Program nou duminical.

Suflet părintesc, film parizian în 3 acte.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

O aventură extraordinară, comedie cu Andre Deed.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant", după romanul lui Jules Verne——«Cavalerul roşde Alexandre Dumas —„1793" de Victor Hugo — «Marie Tudora" de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—etc.

Judiciare.—Cu începere de astăzi Curtea de Apel din Iaşi ia vacanţă, rămînînd ca preşedinte în acest timp d. V. Erbiceanu, grefier Al. Vasiliu şi copist C. I. Dimitrescu.

— Curtea de Apel s. II-a a admis apelul făcut de Gh. Prilogeanu, a reformat sentinţa tribunalului Dorohoi şi l'a condemnat să plătească d-lui Ernest Canănău, suma de 20000 lei onorar de avocat.

— Aceiaş curte a achitat pe d. dr. Bucşinescu pentru violare de domiciliu.

— Inculpaţii C. Adamache şi David Bercovici au fost condamnaţi cel întăi la 200 lei, iar dollea la 300 lei amendă pentru bancrută simplă.

Diverse.—Ion Potroacă, vroind aseară să aprindă un lampion în strada de sus, globul i-a căzut în cap, iar Potroacă s'a ales cu capul spart.

— Aseară, în strada Sărărie, cinci persoane au fost muşcate de un cîne turbat.

Toate persoanele au fost inoculate la institutul antirabic.

— Astăzi dimineaţă vagoanele de tramvai No. 4 şi 21 au deraiat de pe curba liniei nouă din str. Cucu, fără a fi suferit vre-o stricăciune.

Nu s'a întîmplat de asemenea nici un accident de persoane.

Pari pentru vie, *de stejar, ciopiţi ascuţiţi ambele capete, de vînzare.*

A se adresa **Pădurea Popricani,** *jud. Iaşi.*

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 48 — IAŞI

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

UN APROPIAT ACORD

— Ce se petrece la conservatori —

Acum cînd guvernul a dat explicațiile cerute cu atîta insistență de conservatori, cînd d. Emil Costinescu la Senat, a dat detalii asupra modului cum înțelege guvernul să execute exproprierea, la conservatori se va petrece o schimbare de front.

Cu toate că la Senat, d-nii Al. Marghiloman: N. Filipescu, Jean Lahovary și ceilalți s'au declarat adversari înverșunați ai exproprierei, sub pretextul că prin expropriere marea proprietate va fi primejduită și țara va fi expusă la un iminent pericol, toți acești domni s'au domolit și par a fi satisfăcuți de intențiile guvernului.

Ce însamnă această atitudine? Ce rost are acalmia bruscă, după o campanie care părea atît de dîrjă și violentă?

Ea are cîntecul ei.

Acalmia aceasta, e prefața unui apropiat acord; e intermezo ce prepară acțiunea de înțelegere; e, cum a spus confratele nostru «La Roumanie», angajarea unui tango politic. D. Titu Maiorescu care dela venirea liberalilor a stat la Heidelberg și Abazzia, sub pretextul că lucrează la o istorie contimporană, de fapt a prevăzut cele ce se vor petrece, a lăsat, ca în lipsa sa din țară, fruntașii din partid să spue ce vor voi în Parlament, să ice orice fel de atitudine vor crede de cuviință ca apoi la momentul ce'l va crede oportun, să vie în țară și să dea tonul unei alte atitudini.

D. Mai rescu va găsi atmosfera pregătită pentru stabilirea unui acord în chestia reformelor; iar fruntașii conservatori vor pretexta că guvernul e acela care a dat înapoi, care și a micșorat pretențiile, reducînd reformele la o expresie mai modestă și convenabilă.

*

Iată ce se prepară în tabăra conservatoare:

Țara va aprecia acum de-acui parte e seriozitatea și bunul simț politic.

Astfel, încă înainte de formațiunea actualului guvern, d. Take Ionescu a precizat printr'o scrisoare-program, reformele ce le crede utile pentru țară. Tot d. Take Ionescu a fixat cel d'intâiu modalitatea exproprierei,—modalitate care a fost apoi acceptată întocmai și de partidul conservator.

D. Take Ionescu este acela care a văzut bine de la început. Iată aceia ce țara va extrage din aceste evenimente.

In imposibilitate de a mulțumi fiecăruia în parte pentru dovezile de simpatie ce ni-au aratat cu trista ocaziuue a încetării din viață a prea iubitului nostru

Moses Strassberg

transmitem tuturora, pe această cale, adînca noastră mulțumire.

Familia Strassberg.

Instiintare

Pentru a înlesni introducerea eclerajului electric în cercuri mai largi, ne-am decis ca în intervalul de timp de la *15 Aprilie 1914 pînă la 31 Martie 1915* să execute în mod *gratuit* toate racordările normale la rețeaua noastră, așa că taxele plătite pînă acum uzinei, cari au fost de 20 lei pentru o racordare aeriană și de 30 lei pentru una subterană se suprimă. Racordările anormale, adică acele ale clădirilor cari nu se află direct la stradă le vom executa pe un preț exterm ge redus. *După 31 Martie 1915 reintră în vigoare taxele de pînă acum.*

Totodată atragem atențiunea onoratului public asupra becurilor *Wotan*, cari s'au confirmat la încercările ce am făcut cu diverse fabricate ca cele mai durabile și mai economice ca consumație de curent electric. Aceste becuri le avem în depozit de la 25 pînă la 50 lumini și le vindem cu lei 1.50 bucata.

Iași 25 | 7 Aprilie 1914.

DIRECȚIUNEA

Uzinei Centrale de Electrecitate din Iași.

ULTIME INFORMAȚII

Faptul ie consumat. Iașul, care s'a lasat dezbracat de atîtea ori, n'a avut destulă putere de rezistență, ca să împedice trecerea tribunalului de Tutova la Curtea de Apel din Galați.

Procedarea aceasta a guvernului liberal, care a trecut peste reprezentanții națiunii, nesocotirea voinței cetățenilor iașani, arată sentimentele de care se bucură orașul în rîndurile partidului liberal.

De o parte desființări de instituțiuni, după cum s'a încercat a-o face d-rul Sion cu școala de agenți sanitari, de alta trecerea de acum a tribunalului Tutova la Galați, sunt simptome îngrijitoare. Ele sunt o indicațiune pentru ce va urma.

E bine ca ieșenii să fie atenți.

Cu ocaziunea alcătuirei noului budget, deși el cuprinde sporuri de peste 60 milioane, guvernul n'a găsit cu cale a pune în aplicare legea sanitară din 1910, relativă la salariile, gradațiile și diurnele cuvenite medicilor funcționari de toate gradele. Acest lucru se petrece acum cînd în fruntea direcției sanitare este d. dr. Sion, acela care ca Presedinte a Asociațiunei Generale a medicilor, al adunat medicii în congres extraordinar, spre a cere guvernului conservator aplicarea legei și a și obținut o parte de satisfacere a cererilor, dar care acum se mulțumește a roade liniștit din cașcaval, fără a-și face inimă rea că medicii rămîn nesatisfăcuți și numai cu promisiuni vagi pentru viitor.

Față cu această atitudine medicii funcționari din întreaga țară sunt hotărîți a începe o mișcare serioasă, pentru a impune guvernului o satisfacere; această mișcare însă se va face în afară de Asociația Generală a medicilor, care în prezent are nuanța pur guvernamentală și va găsi desigur mijloace de opunere, spre a nu se crea dificultăți guvernului.

Excursiunea proectată de corpul didactic al școalei normale să se facă cu elevii cl. VI prin Transilvania se va face în aceleași zile fixate, însă cu o grupă mai mică de elevi din cl. V, absolvenții fiind ocupați cu trecerea examenului de capacitate.

Noutăți apărute. — „Romînia Viitoare" anul IV Februar—Martie 1914 No. 3—4 cuprinzînd articole, schițe bucăți literare semnate de d-nii I. Otescu, Ioan Clinciuc, Th. D. Speranță, P. M. Tălăngescu, V. Voiculescu, Ioan A. Parfenie, Ath. Constant, N. G. Dinescu, Mefisto. Actualități: domnul Notar A. D. Xenopol la Academia Franceză etc.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Criza și acțiunea Bancei Naționale

București.—In urma declarațiunilor liniștitoare ale guvernului, se pare că vom avea o ușurare a situației financiare.

In acest scop Banca Națională a și luat dispoziția pentru mărirea creditelor Băncilor din provincie. A fost chiar un moment vorba de scoborîrea scontului. Din ancheta insă făcută s'a constatat, că cererile sunt încă foarte mari și că deci o scoborîre de scont ar provoca o și mai mare abundență de portofoliu. Din această cauză scontul Băncei Naționale nu va fi redus de cît în luna Maiu.

Școala de polițiști

București.—Prin noul budget al ministerului de interne, se prevede înființarea unei școli de polițiști în Capitală.

Iredenta bulgara

București.—La Rusciuc a avut loc eri o întrunire a elementelor care au părăsit cadrilaterul și s'au stabilit în Bulgaria. S'au pronunțat discursuri iredentiste și s'a constituit o societate sub numele de „Dobrogia".

Fabricațiunea zaharului

București.—O delegație a sindicatului agricol din Ialomița s'a prezintat în audiență la d. Radovici, ministrul industriei și comerțului, și l'a întrebat dacă este adevărat că ar fi vorba despre prelungirea avantagiilor, pe care le au actualminte fabricile de zahar.

D. Radovici a răspuns, că lucrul este absolut inexact, că sub nici un chip fabricile actuale nu vor mai obține avantagiile de pînă acum și că de la 1 Aprilie intră sub regimul dreptului comun în ce privește fabricațiunea zaharului.

A 3-a cetire

București.—Astăzi, s'a făcut atît la Camera, cît și la Senat, a 3-a cetire a propunerei de revizuire.

Probabil că Parlamentul va lua vacanță Marți sau Mercuri.

Conservatorii și exproprierea

București.—In urma declarațiunilor făcute de d. Costinescu, se afirmă în cercurile conservatoare, că partidul conservator e pe cale de a admite ca exproprierea să fie trecută în Constituție, cu condiția de a se preciza cît pămînt se va distribui acum sătenilor.

In acest caz conservatorii cred că vor face pe partizanii lor să deie acest pămînt de bună voie, rămînînd numai sancțiunea prin Constituție, pe cînd de fapt exproprierea ar deveni inutilă.

Crimele din Albania

— Mișcarea Macedo-Romînilor din Capitală —

București.—In legătură cu nota publică în chestia asasinatelor din Coriță, notă publicată în *L'Indépendance Roumaine* și datorită unui *corespondent ocazional*, ziarul *Adevărul*, află și el de la un *corespondent ocazional*, următoarele:

„Imediat ce s'a aflat despre asasinatele de la Coriță, guvernul nostru a intervenit pe lîngă guvernul elin, cerînd să se puie capăt asasinatelor și pedepsirea vinovaților.

Intre timp M. S. Regele a primit direct de la principele de Wied o telegramă prin care se spune că după rapoartele ofițerilor olandezi, asasinatele ar fi fost comise de către trupele regulate grecești.

La nota guvernului, d. Venizelos a respuns mai întâi că atît cei asasinați cît și cei care au comis asasinatele sunt supuși albanezi și că deci guvernul grec nu poate și nu are rol de a interveni.

La răspunsul d-lui Venizelos guvernul romîn a ripostat prin a trimite primul ministru grec o copie de pe telegrama prințului de Wied, adresată regelui Carol.

De astă dată d. Venizelos a răspuns că totul este o manoperă a opoziției grecești, menită să-i creeze o situație imposibilă.

*

Aseară a avut loc o nouă întrunire la societatea macedo-romînilor. Și de astă dată a prezidat d. dr. Leonte. Nota întrunirei a fost că nu mai este admisibilă numai o intervenție platonică a guvernului. Unul din oratori a menționat două cazuri foarte importante cu privire la soarta aromînilor.

Acum cîțiva ani un alt membru al familiei Balamace a fost asasinat și guvernul nostru nici n'a intervenit. Pe vremea cînd se trata pacea de la București s'a înmînat primului ministru grec o listă de aromîni arestați în închisorile grecești, guvernul romîn a cerut liberarea lor, d. Venizelos a promis și rezultatul a fost că și alții au fost executați.

Intrunirea votează o moțiune prin care se declară că, dacă guvernul romîn va rămîne impasibil, vremea pumnalului va reînvia și cei asasinați vor fi răsbunați.

Se alege o comisiune compusă din d-nii dr. Leonte, Balawi, Bendu, Murnu, Dudumi și Andrei Balamaci cari să continue agitația pe această chestie.

Se mai hotărăște ca Joia viitoare să aibă loc la biserica Sf. Gheorghe un parastas pentru odihna sufletelor celor asasinați la Coritz.

Sosirea perechei moștenitoare

București.—Aseară la ora 7 și 45 a sosit în Capitală perechea princiară. Din vagoane au scoborît principesa Maria, principele Ferdinand, și ministrul Diamandy.

Intru întîmpinare au venit principesa Elisabeta, principele Nicolaie, miniș irii Rusiei și Germaniei, cu întreg personalul de legații, miniș trii Porumbaru, Radovici, Duca, generalul Mavrocordat și Robescu.

Greva lucratorilor franzelari

București.—Peste 100 de lucrători de la principalele franzelării s'au pus azi în grevă, cerînd un spor de salarii.

Inmormîntarea lui Iulian

București.—Sub o mare afluență de lume, a avut loc la ora 4 înmormîntarea remășițelor pămîntești ale lui Mișu Iulian, regretatul fost președinte al Curței de Casație.

Delegația macedoniana la d. Porumbaru

București.—Delegația macedoniană s'a prezentat azi în audiență la d. Porumbaru, ministru de externe.

Răspunsul dat de ministru n'a mulțumit delegațiunea.

Ministrul a declarat că a făcut intervenții atît la Athena cît și la Durazzo.

Din Atena i s'a răspuns, că faptele se datoresc unui dușman personal al lui Venizelos

La obiecțiunile delegației, că acest răspuns, nu dă satisfacție pentru sălbătăciile comise, d. Porumbaru a dat din umeri.

*

Probabil că macedonenii vor convoca pentru mîne un meeting în Capitală, în care se va alege o comisiune care să ancheteze cele petrecute la Coritza.

Ședința de noapte

București. — Camera a ținut aseară ședință de noapte. S'a discutat pă articole proectul pentru organizarea Dobrogiei care a fost suportat cu bile.

In cursul ședinței d. Trancu-Iași a cerut ca jud. Tulcea să nu fie deslipit de Curtea de Galați ci mai curînd județul Ialomița să fie dat acestei Curți. Aceasta mai cu seamă fiindcă acest județ nu are mijloace de comunicațiune cu Constanța.

D. Z. Filotti a cerut ca toate procesele maritime să fie date în competința specială a Curței de Galați.

A urmat o lungă discuție și în cele din urmă s'a admis un amendament prin care jud. Tulcea mai rămîne încă pentru un an Curței de Galați.

Se mai votează un amendament propus de d. dr. Costinescu prin care farmaciile concedate în teritoriul anexat din momentul anexărei rămîn definitiv concedate.

*

D. Brezulescu a depus apoi un amendament semnat între alții și de d. Vintilă Brătianu prin care se cere să se suprime suma pe care Statul o pune la dispoziția uniunei sindicatelor Agricole. In motivarea amendamentului d. Brezulescu arată că nu este admisibil ca banii statului să meargă pentru agitații politice și sădirea urei de clase.

D. Costinescu relevînd că această sumă este dată pe baza unei legi și că d-sa ar fi silit să vie în cazul acesta cu o lege de abrogare, Camera îl invită să vie cu o asemenea lege.

Tot după propunerea d. Brezulescu se suprimă subvenția acordată societăți naționale de agricultură instituită de d. Filipescu.

Se votează apoi bugetele ministerului de instrucție, finanțe, justiție, domenii, răsboi și industrie și comerț.

Revolta Kurzilor

Constantinopole. — După știri sosite la Poartă, Kurzii care au atacat orașul Bilitis, s'au îndreptat spre localitatea Simel, la est de Bilitis și la vest de lacul Van.

Trupele turce s'au întrunit și au început operațiunile în contra rebelilor, spre a aresta pe șefii mișcărei.

Terenul fiind priincios pentru operațiile militare, se prevede învingerea și supunerea rebelilor.

Imprumutul turcesc contractat

Paris.— D-nii Doumergue și Djavid au parafat acordurile financiare și economice franco-turce, cu privire la emisiunea împrumutului turcesc.

S'au acordat unele înlesniri Turciei precum și unele concesiuni economice grupurilor franceze.

Djavid pleacă mîne spre a supune aceste acorduri iradelei Sultanului.

ELENA DIMITRIU

DIMITRIE ARDELEANU

Logodiți

Tg.-Frumos Iași

In locul ori-cărei alte înștiințări

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iași, Viena și Berlin sub direcțiunea d-lor profesori Sculy din Iași, Drasche din Viena și Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri și în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecționate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză și toate intoxicațiile cronice, dă consultațiuni dela 10—12 m. și 3—5 p. m. în locuința sa din:

Iași, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

Prima Călcătorie și Spălătorie

— DE LUX —

A. Müller

Iași strada Păcurari No. 15

Aduc la cunoștința Onor. clientelă și Onor. Public că introducîndu-mi în atelierul meu mașini și lucrători speciali în această branșă, se spală și se calcă în cel mai nou sistem:

Cămăși, Gulere, Trousouri, ori-ce fel de Broderii, Lengerie fină și perdele.

Servind prompt și prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

A. Müller

Strada Păcurari 15.—Iași

De închiriat *în strada Anastasie Panu 24 (casele Urechia):*

1) Un apartament parter, de două odăi, bucătărie, camară, pivniță, șură de lemne și curte.

2) Un apartament în etaj, de 6 odăi, antret, bucătărie, bae, pivniță, camara rece, șură curte.

Ambele cu apă și canal.

A se adresa d-lui Jacques Leibovici coloselul Banu str. Lăpușneanu sau proprietarului dr. E. Spirt Tg. Ocna.

Valeriu Hulubei

AVOCAT

Str. Ghica-Vodă, 31

De închiriat *strada Sf. Andrei 59, în etajul de jos, la față două apartamente separate, bune pentru locuință, atelier sau prăvălii cu câte două odăi spațioase cu antrete, bucătării, cămări, instalație de apă, canal și closete sistematice. Ogradă mare și grădină.*

A se adresa la proprietarul Isidor Schorr în acele case, etajul de sus.

Prăvălii DE INCHIRIAT de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristofor.

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă în moșie. A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str. Ștefan cel Mare No. 6 orele 3—6 p m.

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esențele de lemn pentru construcție și tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei"

— Telefon —

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** incepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, incepînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

= ECONOMIE =

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Cefaleea*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari se resistă celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE nebun luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineata, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor **teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga**, Viena, Roma, Milano, etc. ca: **Sarah Bernhardt, Jane Hading**, Etiévant, Alexandre, Robinne, **Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta** Nielsen, **Max Linder, Prince, etc, etc.**

Dreptul de exclusivitate a tuturor filmelor Pathé e **concesionat numai filialei din Iaşi** (Circul Sidoli), **asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.**

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe intreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de intreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge **vastitatea tuturor domeniilor activităţei** omeneşti; această pânză **intrupează pedagogia** şi intreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni **prin cele mai pitoreşti regiuni din** intregul univers.—Toate **sporturile moderne.**—**Vulgarizarea** idustriilor.—Manevrele armatelor **pe uscat şi pe mare.**—**Invenţiile şi noile** descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele insufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se intâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varietea, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

„ANCORA“

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decrelul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane

Asigurări lichidate „ 478 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de imprumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora“ incheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces in combinaţiune cu scutirea de plata premiilor in caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi riziculu de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 186
(fostă strada de Sus)

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al **WEISS** din Piaţa Curţei Regale Unirea

8 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZIMEN No. 3

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapia.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redressări, extensiuni etc. Se tratează: **deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.**

Femeri. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează **bronşite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale** cu aparate de gimnastică respiratorie.

Băi nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *reglementarile.* Se iau *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu, ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii intre 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 53.

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mirzescu—Telefon No. 36.